WILBUR SMITH

Když Loví LEV

Osamělý divoký bažant letěl podél stráně do kopce téměř se dotýkaje hrotů trávy. Když dosáhl hřebene, složil křídla, svěsil nohy a zapadl do úkrytu.

Z údolí ho sem nahoru pronásledovali dva chlapci a pes. První byl pes, kterému visel růžový jazyk z koutku tlamy a hned za ním běžela bok po boku obě dvojčata. Na jejich khaki košilích prosakoval v tmavých skvrnách pot, protože africké slunce ještě silně pálilo, přestože už bylo napůl cesty od poledne k západu. Pes zachytil pach pernatce a strnul třesa se po celém těle. Sekundu tak stál a vtahoval jeho pach do nozder a potom začal čenichat kolem. Pracoval rychle, křížem krážem a při každé Změně směru se svižně obrátil, s hlavou u země, takže se nad suchou hnědavou trávou ukazoval jenom jeho hřbet a vrtící se ocas. Dvojčata doběhla k němu. Lapala po dechu, protože nahoru na kopec to byl těžký výstup. „Drž se stranou, pleteš se mi do cesty," řekl Sean těžce dýchaje svému bratru, a Garrick se poslušně uhnul. Sean byl dospělejší o čtyři palce na výšku a o váhu dvaceti liber a to mu dávalo právo velet.

Obrátil svou pozornost zpátky na psa. „Vyplaš ho, Tinkere, ať vyletí!" Tinkeruv ocas dal najevo, že bere Seanovy příkazy na vědomí, ale jeho čumák zůstal dál u země. Dvojčata šla za ním, plná napětí, kdy už se bažant zvedne. Držela své dřevěné vrhací palice „kerrie" pohotově a pohybovala se kupředu plíživým krokem snažíce se zvládnout rozbouřený dech. Tinker objevil bažanta, jak se tiskne k trávě, vrhl se kupředu, teď už se štěkotem a pták se vznesl. Vyřítil se do vzduchu přímo z trávy, hlučně mávaje křídly. Sean hodil. Jeho kerrie prosvištěla vedle. Bažant se vyhnul palici zatínaje do vzduchu zběsile bijící křídla a pak hodil Garrick. Jeho palice rotovala vzhůru, svištěla vzduchem a udeřila do bažantova tučného hnědého těla. Pták se překotil, odlétlo od něho pár per a pak spadl na zem. Běželi za ním. Bažant se zlomeným křídlem poskakoval před nimi trávou a oni při pronásledování vzrušením křičeli. Sean ho chytil. Zlomil mu krk a stál směje se a drže to teplé hnědé tělo v rukách a čekal, až k němu Garrick doběhne.

„Jůva, Garry, ty jsi ho leda ale krásně trefil!" Tinker vyskakoval, aby bažanta očichal, a Sean se sehnul, aby na něho dosáhl čumákem. Tinker ho nasál a pak ho chtěl vzít do tlamy, ale Sean mu odstrčil hlavu a hodil ptáka

Garrickovi. Garrick ho přivěsil k ostatním na opasku.

„Jak daleko myslíš, že to bylo – padesát stop?“ ptal se Garrick.

„Tolik zase ne,“ vysvětloval Sean. „Spíš tak třicet.“

„Já bych řek, že to bylo nejmíň padesát. Já myslím, že to bylo víc, než jsi dneska házel ty.“ Úspěch dodal Garrickovi kuráž.

Ze Seanovy tváře úsměv zmizel. „Jo?“ zeptal se.

„Jo!“ řekl Garrick.

Sean si hřbetem ruky odhodil vlasy z čela. Měl černé jemné vlasy a stále mu padaly do očí. „A co leda ten tam dole u řeky? To bylo dvakrát tak daleko.“

„Jo?“ zeptal se Garrick.

„Jo!“ řekl Sean bojovně. „No, když si leda tak dobrej, jak to, že si tohodle minul, co? Házel si první. Jak to, že si se leda netrefil?“ Seanův uzardělý obličej ještě víc znachověl, a Garrick si najednou uvědomil, že zašel příliš daleko. O krok ustoupil.

„Chceš se vsadit?“ naléhal Sean.

Garrickovi nebylo moc jasné, o co se Sean chtěl sázet, ale z minulé zkušenosti už věděl, že ať šlo o cokoli, nakonec se to vyřídilo rvačkou. Garrick sázky nad Seanem vyhrával jenom málokdy.

„Je už moc pozdě. Měli bysme radši jít domů. Táta nám nařeže, jestli přijdem pozdě k večeři.“ Sean zaváhal a Garrick se obrátil, odběhl si pro svojí palici a vydal se na cestu k domovu. Sean se za ním rozběhl, dohonil ho a předběhl. Sean vždycky vedl.

Když nezvratně dokázal lepší zručnost při vrhání, byl připraven odpouštět. Zeptal se přes rameno: „Jakou myslíš, že bude mít barvu to Cikáncino hříbě?“

Garrick přijal tu nabídku smíru s úlevou, a tak se rozproudila přátelská debata na toto a tucet jiných stejně důležitých témat. Pořád běželi: až na jednu hodinu, kterou strávili na zastíněném místě u řeky, aby si opekli a snědli pár svých bažantů, běhali celý den. Tady na náhorní plošině rostla všude tráva, která se zvedala a lehala za nimi, jak šplhali na nízké oblé kopce a pak sbíhali do údolí. Tráva kolem nich se vlnila ve větru. Byla vysoká až k pasu, měkká suchá tráva barvy zralé pšenice. Za nimi a všude kolem, až kam oko dohlédlo, se vlnila tráva, ale před nimi najednou vyvstal příkrý sráz. Půda se do něho vrhala v kaskádách, zprvu zprudka ale postupně se vyrovnávala, až se z ní stala Tugelská nížina. Řeka Tugela byla dvacet mil daleko, ale dnes visel ve vzduchu mlhavý opar, a tak daleko vidět nemohli. Za řekou se rozkládala daleko na sever a sto mil na východ směrem k moři země Zulů. Řeka tvořila hranici. Prudký sráz byl přerušen vertikálními zlomy, ve kterých rostly husté olivově zelené křoviny. Pod nimi,

v nížině dvě aule odtud byla usedlost Theunis Kraal. Dům byl veliký s holandským štítem a doškami z česané trávy. V malém výběhu byli koně, hodně koní, protože otec dvojčat byl bohatý. Kouř z kuchyňských ohnišť zbarvoval vzduch nad přibytky služebnictva do modra a zvuk štípaného dříví slabě doléhal až k nim nahoru. Sean se zastavil na okraji srázu a posadil se do trávy. Popadl jednu ze svých ušpiněných nohou a zkroutil ji chodidlem do klína.

Zespodu na patě měl díru, ze které předtím dneska vytáhl trn, a teď byla plná hlíny. Garrick si přisedl vedle něho. „Páni, to teda bude bolet, až na to máma dá jód!“ šklebil se škodolibě Garrick. „Bude tu špínu muset vyšťourat jehlou. Vsadím se, že budeš ječet – budeš ječet jak blázen!“

Sean ho ignoroval. Utrhl stonek trávy a začal se s ním vrtat v ráně. Garrick se zájmem přihlížel. Obě dvojčata si snad ani nemohla být víc nepodobná. Sean už začínal růst do mužské podoby: sílila mu ramena a jeho dětská baculatost se měnila ve svaly. Měl zdravou barvu: černé vlasy, kůži od slunce jako bronz, rty a tváře krev a mléko a modré oči jako tmavomodrý stín mraku zrcadlící se na hladině horského jezera. Garrick byl hubený se zápěstím a kotníky jako děvče. Jeho vlasy měly neurčitě hnědou barvu a vzadu na krku přecházely v tenké chomáčky, plet měl pihovatou, nos a bělmo bleděmodrých očí měl zarůžovělé od chronické senné rýmy.

Zájem o Seanovu chirurgickou operaci ho rychle opouštěl. Natáhl se a pohrával si s jedním z Tinkerových plandavých uší, a tím přerušil rytmus psova oddechování. Ten dvakrát polkl a z konce jazyka mu ukáply sliny. Garrick zvedl hlavu a podíval se dolů po svahu. Kousek pod místem, kde seděli, začínal jeden vertikální zlom porostlý křovinami. Garrick zatajil dech.

„Seane, koukni tamhle – vedle toho křoví!“ šeptal a jeho hlas se třásl vzrušením.

„Co je?“ Sean překvapeně vzhlédl. A potom to uviděl. „Drž Tinkera!“ Garrick popadl psův obojek a otočil psovi hlavu na druhou stranu, aby nic neviděl a nerozběhl se za kořistí.

„To je ten největší lesoň na světě,“ vydechl Garrick.

Sean se tak soustředil, že ani neodpověděl. Antilopa si opatrně klestila cestu z husté skrýše. Byl to veliký samec stářím zčernalý, protože jeho skvrny na bocích se setřely jako stará křída. Vztyčil uši a jeho spirálovité rohy čněly vysoko. Byl veliký jako pony, ale do volného prostoru vstupoval elegantními krůčky. Zastavil se, pohodil hlavou ze strany na stranu hledaje nebezpečí, potom se klusem rozběhl po diagonále dolů z kopce a zmizel v dalším vertikálním prostoru. Když zmizel, obě dvojčata zůstala chvilku zticha a pak současně vybuchla.

„Hele, viděls ho – viděls ty parohy?“

„Tak blízko u domu a my vůbec nevíme, že je tady.“ Začali se zvedat neustále brebentíc a Tinkera jejich vzrušení nakazilo. Běhal kolem nich v kruhu a štěkal. Po prvních okamžicích nastalého zmatku převzal Sean vedení jednoduše tak, že zesílil hlas mimo jakoukoli možnost odporu.

„Vsadím se, že se tady v tom křoví schovává každej den. Vsadím se, že tady je každej den a vychází jen v noci. Pojď, podíváme se.“

Sean vyrazil dolů první. Na pokraji křovin, v jakési malé jeskyni z porostu, tmavé studené a vystlané spadaným listím objevili úkryt antilopy. Půda tady byla udusaná kopyty toho velkého kozla a potřísněná jeho trusem. Tam kde ležel, byly vytlačené obrysy jeho těla. Na jeho lůžku z listí zbylo pár vypadlých chlupů zbarvených na špičce do šeda. Sean si klekl a jeden zvedl.

„Jak ho ulovíme?“

„Mohli bysme vykopat díru a dát do ní špičatý klacky,“ navrhl horlivě Garrick.

„A kdo jí vykope ty?“ zeptal se Sean.

„Ty bys mi pomoh.“

„Musela by to bejt pěkně veliká díra,“ řekl Sean pochybovačně. Následovalo ticho, během kterého oba rozjímali nad tou hromadou práce, kterou by vykopání takové díry vyžadovalo. Ani jeden už se o tom nápadu znovu nezmínil.

„Mohli bysme sehnat děcka z města a udělat hon s kerriema,“ povídá Sean.

„Na kolika lovech jsme s nima už byli? Doteďka nejmíň určitě na sto a nechytli jsme ani prťavou chocholatku – natož velikého lesoně!“ Garrick zaváhal, ale potom pokračoval. „Kromě toho, vzpomínáš si, co udělal ten lesoň Frankovi Van Essenovi, co? Když ho přestal bodat, tak mu museli načpat střeva zpátky dírou v břiše!“

„Máš strach?“ zeptal se Sean.

„To leda nemám!“ odpověděl Garrick podrážděně a pak dodal rychle: „Páni, je skoro tma. Radši poběžíme.“

Seběhli dolů do údolí.

Sean ležel ve tmě a díval se přes pokoj na šedý obdélník okna. Venku na obloze visel srpek měsíce. Sean nemohl spát. Myslel na tu antilopu. Slyšel, jak rodiče přešli kolem jeho ložnice. Jeho nevlastní matka cosi prohodila a otec se rozesmál. Waite Courtney se smál dunivým smíchem jako vzdálená bouře. Sean uslyšel, jak se zavřely dveře jejich pokoje, a pak se v posteli posadil.

„Garry.“ Žádná odpověď. „Garry.“ Zvedl botu a hodil. Ozvalo se za-

mručení. „Garry!“

„Co chceš?“ Garrick zněl rozespale a podrážděně.

„Jen mě tak napadlo zejtra je pátek.“

„No a?“

„Máma s tátou pojedou do města. Budou celej den pryč. Mohli bysme si vzít pušku a počkat si na toho starýho lesoně.“

Garrickova postel poplašeně zaskřípala.

„Ty si se zbláznil!“ Garrick nedokázal skrýt v hlase šok. „Kdyby nás táta nachytal s puškou, tak nás zabije!“ Avšak ještě když to říkal, uvědomoval si, že si bude muset najít nějaký pádnější důvod, aby bratra odradil. Obvykle se Sean hádkám vyhýbal, ale šance dostat antilopího kozla stála za to, co jim potom poskytne otcova dlaň. Garrick ležel bez hnutí a křečovitě se snažil najít vhodná slova. „Kromě toho táta náboje zamyká.“ Byl to docela slušný pokus, ale Sean jej odrazil.

„Já ale vím, kde jsou dvě patrony na srnce, na který už dávno zapomněl. Jsou ve velký váze v jídelně. Jsou tam už přes měsíc.“

Garrick se zpotil. Úplně cítil, jak mu bič z nosorožčí kůže sjambok tancuje po obou půlkách, a slyšel, jak přitom jeho otec počítá rány: osm, devět, deset.

„Prosím tě, Seane, vymyslíme si něco jinýho…“

Naproti v pokoji se Sean pohodlně uvelebil na polštáři. Bylo rozhodnuto.

Waite Courtney vysadil svou ženu do předního sedadla kolesky. Láskyplně ji poplácal po paži a pak kočár obešel k sedadlu kočího, přičemž se zastavil, aby pohladil koně a narazil klobouk na svou holou lebku. Byl to velký chlap a když šplhal na sedadlo, koleska se celá rozkymácela. Vzal opratě, obrátil se a jeho oči se rozesmály, když přes jeho velký zahnutý nos spatřily dvojčata stojící na verandě.

„Považoval bych za velkou laskavost, kdybyste se vy dva gentlemani těch pár hodin, kdy vaše matka a já budeme pryč, dokázali vyhnout potížím.“

„Ano, tati,“ ozvalo se poslušně sborem.

„Seane, jestli dostaneš nutkání šplhat na ten obrovský modrý gumovník, tak se tomu nepodávej, člověče, nepodávej.“

„Dobře, tati.“

„Garricku, už nebudeme dělat žádné experimenty s výrobou střelného prachu – souhlasíš?“

„Ano, tati.“

„A netvař se tak nevinně. To pak opravdu dostávám pekelný strach!“ Waite se bičem dotkl svítících kulatých zadků před sebou a koleska vyrazi-

la vpřed, na cestu do Ladyburgu.

„Vo tom, že bysme si nesměli vzít pušku neřek nic," šeptal Sean ctnostně. „Tak jdi a koukni se, jestli je čeled pryč – kdyby nás uviděli, spustěj povyk. Potom obejdi dům k oknu do ložnice a já ti jí podám."

Sean a Garrick se hádali celou cestu až k úpatí srázu. Sean nesl ručnici přes rameno s oběma rukama na pažbě.

„Byl to můj nápad, ne?" trval na svém.

„Ale já viděl lesoně první," protestoval Garrick. Už měl zase kuráž. S každým yardem mezi ním a domem mizel i jeho strach z odplaty.

„To se nepočítá," informoval ho Sean. ‚Já si vzpomněl na pušku, takže já budu taky střílet."

„Jak to příde, že vždycky slízneš to nejlepš?" zeptal se

Garrick a Seana ta otázka rozčílila. „Když jsi našel u řeky to jestřábí hnízdo, nechal jsem tě, abys pro něj vyšplhal sám. Že jo? Když jsi našel koloucha chocholatky, tak jsem tě nechal, abys ho krmil. Že jo?" naléhal. „Dobře. Když jsem tedy uviděl lesoně první, proč mě leda nechceš nechat střílet?"

Tváří v tvář takové tvrdohlavosti Sean nenacházel slov, ale zato pevněji stiskl pažbu ručnice. Jestli chce Garrick vyhrát hádku, bude mu ji muset vzít – to Garrick také věděl, a proto začal trucovat. Sean se zastavil mezi stromy na úpatí srázu a pohlédl přes rameno na bratra.

„Chceš mi pomoct, nebo to musím udělat sám?"

Garrick sklopil oči k zemi a kopal do větvičky. Popotáhl; ráno byla jeho senná rýma vždycky nejhorší.

„Tak co?" ptal se Sean.

„Co teda mám dělat?"

„Zůstaneš tady a pomalu budeš počítat do tisíce. Já to kruhem vyšlapu nahoru a budu čekat tam, kde přešel včera lesoň. Až dopočítáš, tak začneš lízt nahoru. Až budeš asi v půlce cesty, začni křičet. Lesoň vyběhne stejným směrem jako včera, jasný?"

Garrick neochotně přikývl.

„Vzal si s sebou Tinkerův řetěz?"

Garrick ho vytáhl z kapsy a pes, jak jej zpozoroval, začal couvat. Sean ho popadl za obojek a Garrick mu jej navlékl. Tinker složil uši k hlavě a vyčítavě se na ně zadíval.

„Nepouštěj ho. Ten starej antilopí kozel by ho rozpáral. A teď začni počítat," řekl Sean a začal výstup. Držel se od příčného zlomu hodně vlevo. Tráva na svahu mu klouzala pod nohama, puška byla těžká a mezi trávou byly ostré kameny. Ukopl si palec a začalo mu to krvácet, ale stoupat nepřestal. Na kraji křovin byl uschlý strom, který použil jako značku úkrytu

antilopího samce. Vylezl nad něj a zastavil se těsně pod hřebenem svahu, kde by vlnící tráva prozradila proti obloze obrysy jeho hlavy.

Těžce oddechoval. Našel balvan velikostí pivního sudu, opřel o něj pušku a skrčil se za ní. Položil hlaveň na balvan, zamířil zpátky do údolí a přejel hlavněmi zleva doprava, aby se ujistil, že v úhlu dostřelu je volno. Představoval si, jak mu do zorného pole mušky vbíhá antilopa, a ucítil vzrušení probíhající z paží přes ramena a nahoru vzadu po krku. „Nebudu mu muset puškou nadbíhat – půjde pěkně pomalu, asi bude lehce klusat. Napálím mu to rovnou mezi lopatky," šeptal si. Zlomil brokovnici, vytáhl z kapsy dva náboje, vsunul je do komor a zaklapl zbraň. Potřeboval na natažení velkých ozdobných úderníků obě ruce, ale zvládl to a ručnice byla dvojnásob nabitá a natažená. Znovu ji položil na skálu před sebe a vyhlížel dolů po svahu. Vlevo od něho byla vertikální průrva jenom zelenou skvrnou na kopci, přímo pod ním byla volná mýtina, kterou lesoň bude přecházet. Netrpělivě odhodil z čela vlasy: byly vlhké potem a zůstaly přilepené nad očima. Minuty plynuly. „Co tam, sakra, dělá Garry? Někdy je tak hloupej!" mumlal si Sean, a jako kdyby ho slyšel, Garrick pod ním začal křičet. Byl to ale slabý křik kdesi daleko dole a ztlumený křovisky. Tinker jednou zaštěkal beze známky nadšení, také zjevně trucuje, protože se mu nelíbil řetěz. Sean čekal s ukazováčkem na jedné spoušti a napínal oči směrem ke kraji křoví. Garrick znovu zakřičel a antilopa vyrazila z úkrytu.

Vyrazila rychle do volného prostoru s nozdrami vzhůru a dlouhými rohy úplně položenými na šíji. Sean se přemístil na stranu současně smýkaje hlavní ve směru běhu a srovnávaje mušku s hledím na její černou lopatku. Vypálil z levé hlavně a zpětný náraz ho téměř porazil. V uších mu tou ránou zalehlo a spálený střelný prach mu kouřil zpátky do tváře. Vyškrábal se na nohy, stále ještě se zbraní v ruce. Antilopa ležela v trávě, bečela jako jehně a kopala nohama, než zemřela.

„Já ho dostal!" zaječel Sean. „Já ho dostal první ránou! Garry, Garry! Já ho dostal, já ho dostal!"

Tinker se vyřítil z křoví vláčeje za sebou na řetězu Garryho a Sean se hnal dolů k ním a přitom stále ještě ječel. Pak se mu pod nohou zvrtnul kámen a on upadl. Puška mu vyletěla z ruky a druhá hlaveň vypálila. Výbuch byl hrozně hlasitý. Když se Sean zase postavil na nohy, Garrick seděl v trávě a sténal – sténal a vytřeštěně zíral na svou nohu. Výstřel ji zasáhl naplno a rozerval tkáň pod kolenem na cáry, takže otevřená rána odhalovala bílé svítící úlomky kostí a silně krvácela temnou a hustou krví jako omáčka.

„To jsem nechtěl… Bože, Garry, to jsem nechtěl! Já uklouz. Vážně, já uklouzl" Sean také zíral na poraněnou nohu. Z obličeje mu zmizela krev,

měl oči veliké a potemnělé hrůzou. Krev hnaná pulsem vytékala na trávu.

„Zastav to krvácení! Seane, prosím tě, zastav to! Jé, to tak strašně bolí! Au! Seane, prosím tě, zastav to!“

Sean se potácel k němu. Chtělo se mu zvracet. Odepnul pásek a zavázal kolem nohy. Krev na prstech byla teplá a lepkavá. Svým nožem v pouzdře pásek pevně utáhl. Pulsování krevního výronu se zpomalilo, a tak ještě přitáhl.

„Au, Seane, to bolí! To tak bolí…!“ Garrickův obličej byl bí1ý jako vosk, a jak se k němu blížila ledová ruka šoku, začínal se třást.

„Přivedu Josefa,“ koktal Sean. „Vrátíme se pro tebe co nejrychlejc. Bože, odpusť mi to!“ Sean vyskočil a běžel. Upadl, kutálením se dostal zase na nohy a běžel dál. Vrátili se za hodinu. Sean vedl tři zulské sloužící. Josef, kuchař, s sebou přinesl přikrývku.

Zabalil Garricka, zvedl ho, a jak se noha začala bezvládně kymácet, Garrick ztratil vědomí. Když vyrazili na cestu dolů z kopce, ohlédl se Sean do nížiny. Na cestě k Ladyburgu se objevil malý obláček prachu. Jeden z honáků jel pro Waita Coutrneye.

Když se Waite Courtney vrátil zpět do Theumis Kraalu, čekali na něho na verandě usedlosti. Garrick byl opět v bezvědomí. Ležel na pohovce, obličej měl bílý a krev prosakovala přikrývkou. Krev byla i na Josefově kuchařských šatech a zčernalá uschla Seanovi na rukách. Waite Courtney se rozběhl k verandě. Naklonil se nad něho a odhrnul přikrývku. Sekundu stál a zíral na poraněnou nohu a potom ji velmi něžně zase přikryl. Waite Garricka zvedl a snesl ho do kolesky. Josef šel za ním a oba Garicka usadili na zadní sedadlo. Josef držel jeho tělo a Garrickova nevlastní matka si položila poraněnou nohu do klína, aby se přestala kroutit. Waite Courtney se rychle vyšplhal na místo kočího. Vzal do rukou otěže, otočil se a podíval na Seana stále stojícího na verandě. Nepromluvil, ale jeho oči byly strašné – Sean se mu nedokázal podívat do tváře. Waite Courtney práskl bičem a hnal koně zpátky po cestě do Ladyburgu. Jel divoce až mu vítr přimáčkl plnovous k obličeji, jako by jej zastřihl nakrátko.

Sean sledoval, jak odjíždějí. Když zmizeli mezi stromy, zůstal stát sám na verandě. Pak se najednou prudce obrátil a rozběhl se domem. Vyběhl kuchyňskými dveřmi a přes dvůr do kůlny se sedly. Popadl uzdu na věšáku a běžel k výběhu. Vybral si hnědou klisnu, zahnal ji do rohu, kde ji mohl obejmout jednou rukou. Vnutil jí do huby udidlo, zapnul řemen pod bradou a vyskočil jí na holý hřbet. Kopnutím ji přiměl k běhu k vratům. Jak se její tělo pod ním zvedlo, smýklo to s ním dozadu, a když doskočila, přistál jí na krku. Sebral se a obrátil ji k cestě do Ladyburgu. Do města to bylo osm mil a koleska tam dorazila před Seanem. Objevil ji před ordinací doktora Van

Rooyena: koně těžce odfrkovali a jejich těla byla pokryta potem. Sean sklouzl klisně ze hřbetu, vyšel po schodech nahoru ke dveřím ordinace a tiše je otevřel. V místnosti bylo cítit chloroform. Garrick ležel na stole, po stranách stáli Waite a jeho žena a doktor si právě myl ruce v bílém smaltovaném umývadle u protější stěny. Ada Courtneyová tiše plakala, obličej rozmazaný slzami. Všichni se zadívali na Seana stojícího mezi dveřmi.

„Pojď sem," řekl Waite Courtney monotónním bezvýrazným hlasem. „Pojď sem a stoupni si vedle mě. Tvému bratrovi teď uříznou nohu a jako že je Bůh nade mnou, já tě donutím, abys to sekundu po sekundě všechno viděl!"

Garricka přivezli do Theunis Kraalu v noci. Waite Courtney řídil kočár velmi pomalu a opatrně a Sean se vláčel daleko za ním. V té jeho tenké khaki košili mu byla zima a z toho, co viděl, mu bylo špatně od žaludku. Nad loktem, tam, kde ho držel otec a nutil ho přihlížet, měl modřiny. Služebnictvo rozsvítilo na verandě lampy. Teď všichni stáli ve stínu, mlčky a vystrašení. Když Waite vynášel tělo zabalené v pokrývce na verandu, jeden z nich tiše zavolal v jazyce Zulu.

„A noha?"

„je pryč," odpověděl Waite stroze.

Všichni společně vydali tichý vzdech a tentýž hlas zvolal znovu: „Je mu dobře?"

„Žije," řekl Waite. Odnesl Garricka dovnitř do pokoje vyhrazeného pro hosty a nemocné. Stál uprostřed místnosti drže hocha na rukách, zatímco jeho žena povlékala postel čistými prostěradly. Potom ho položil a přikryl.

„Můžeme udělat ještě něco?" zeptala se Ada.

„Můžeme čekat."

Ada ho tápavě vzala za ruku. „Bože, prosím tě, nech ho žít," šeptala. „Je tak mladý."

„To je Seanova vina!" Waite najednou hněvivě vybuchl. „Garry by to nikdy sám neudělal!" Pokusil se vyprostit z Adiny ruky.

„Co chceš dělat?" ptala se.

„Chci mu nařezat! Sedřu mu kůži z těla!"

„Ne, prosím tě, to ne!"

„Co tím chceš říct?"

„Už má dost. Copak jsi neviděl jeho obličej?" Waite svěsil rezignovaně ramena a posadil se do křesla vedle postele. Ada ho pohladila po tváři. „Já tady zůstanu s Garrym. Ty jdi, drahoušku, a vyspi se trochu."

„Ne," řekl Waite. Posadila se na opěradlo a Waite ji objal kolem pasu. Po dlouhé chvíli nakonec usnuli stuleni v křesle vedle postele.

Následující dny byly špatné. Garrickův duch unikl z okovů zdravého ro-

zumu a zdivočelý se vrhl do horečnatého území deliria. Těžce dýchal a trhal horečkou zrudlým obličejem ze strany na stranu. Křičel a skučel. Pahýl nemocné nohy se zlostně nafoukl a stehy se tak napjaly, že to vypadalo, jako když se mají z naběhlého masa vyrvat. Infekce, žlutá a odporně zapáchající, vytékala na prostěradla. Celou tu dobu u něho byla Ada. Otírala mu pot z čela, vyměňovala obvazy na noze, držela mu sklenici s pitím u úst a konejšila ho, když měl záchvat. Oči se jí únavou a obavami propadaly do důlků, ale neopustila by ho ani na chvíli.

Waite to nevydržel. Měl typicky mužskou hrůzu před utrpením, a pokud by zůstal v pokoji, asi by se tím zadusil. Přicházel dovnitř každou půlhodinu, stál vedle postele, potom se obrátil a vyšel ven, aby se pak bezcílně procházel sem a tam po domě. Ada slyšela jeho dupání po chodbách. Sean zůstával také v domě. Seděl v kuchyni nebo na vzdáleném konci verandy. Nikdo na něho nepromluvil, dokonce ani služebnictvo ne. Když se snažil vplížit do ložnice za Garrickem, tak ho vyhnali. Zůstal sám s tou deprimující opuštěností provinilců protože Garry zemře. Věděl to podle toho ďábelského ticha, které viselo nad Theunis Kraalem. Z kuchyně nezazníval žádný obvyklý hovor a řinkot hrnců, nikde nebylo slyšet otcův hluboký smích. Dokonce i psi byli zamlklí. V Theunis Kraalu zavládla smrt. Cítil ji z těch poskvrněných prostěradel, které odnášeli z Garrickova pokoje skrz kuchyň ven. Byl to pach pižma, pach zvířete. Ně kdy jí téměř viděl před sebou: dokonce i za bílého dne, když seděl na verandě, cítil, jak se k němu plíží jako stín na rozhraní jeho pohledu. Dosud neměla konkrétní podobu. Zatím to byla jakási temnota a chlad, který se postupně vršil nad celým domem nabíraje sílu, aby mu mohl odnést jeho bratra.

Třetí den Waite Courtney vyběhl s křikem z Garrickova pokoje. Proběhl domem a ven do dvora u stájí.

„Karlie! Kde jsi?! Osedlej mi Rooiberga! Pospěš si, člověče, pospěš si – sakra! On umírá, slyšíš, on umírá!“

Sean se od zdi vedle zadního vchodu kde seděl, ani nepohnul. Jen více sevřel paži kolem Tinkerova krku a pes se svým ledovým čumákem dotkl jeho tváře.

Sean se díval, jak se otec vyšvihl do sedla hřebce a jak odjíždí. Kopyta zabušila do cesty k Ladyburgu, a když ten zvuk zmizel v dálce, Sean vstal a vklouzl do domu. Poslouchal u Garrickových dveří, potom je tiše otevřel a vešel dovnitř. Ada se k němu obrátila. Měla unavený obličej. Vypadala mnohem starší než na svých pětatřicet, ale černé vlasy měla svázané dozadu v úpravném uzlu a její šaty byly upravené a čisté.

Vzdor veškerému vyčerpání to byla stále krásná žena. Měla v sobě něhu a dobrotu, kterou nemohlo zničit ani utrpení ani starosti. Natáhla k Seanovi

ruku a on k ní přistoupil, zůstal stát za její křeslem a pohlédl dolů na Garricka. Tehdy pochopil, proč otec odjel pro doktora. V pokoji byla smrt.

Vznášela se nad postelí, silná a ledově chladná. Garrick ležel strašně klidně. Obličej měl žlutý, oči zavřené a jeho rty byly rozpraskané a suché. Seanovi se sevřelo hrdlo vší tou jeho opuštěností a vinou a přinutilo ho k zoufalému vzlykotu, který ho srazil na kolena, takže ukryl tvář do Adina klína a rozplakal se. Plakal naposledy ve svém životě, plakal, jako pláče muž – bolestně a každé zaštkání jako by v něm uvnitř cosi rozervalo. Waite Courtney se z Ladyburgu vrátil s doktorem. Opět Seana vyvedli ven a zavřeli za ním dveře.

Slyšel, jak celou noc pracují v Garrickově pokoji, slyšel jejich tlumený hovor, kroky po žluté dřevěné podlaze. Ráno bylo po všem. Horečka byla překonána a Garrick žil. Jen tak tak že žil – oči měl propadlé do temných děr připomínajících prázdnou lebku. Od toho brutálního zákroku se ale ani jeho tělo ani rozum už nikdy úplně nevzpamatoval. Šlo to pomalu celý týden, než byl dost silný na to, aby se sám najedl. Ze všeho nejdříve ale potřeboval svého bratra. Ještě než byl schopen promluvit jinak než šeptem, ptal se: „Kde jde Sean?“ A Sean, stále ještě plný výčitek, u něho sedával celé hodiny.

Potom, když Garrick usnul, Sean vyběhl z místnosti a vyrazil s rybářským prutem nebo dřevěným loveckým nářadím a se štěkajícím Tinkerem za zády do africké stepi. To, že se zavíral do pokoje pro nemocné na tak dlouhou dobu, byl jistý druh Seanova pokání. Dusilo ho to stejně jako provaz hříbě.

Nikdo se nikdy nedozví, co ho to stálo, sedět tiše vedle Garrickovy postele, zatímco ho tělo svrbělo a pálilo nestrávenou energií a jeho myšlenky pádily bez oddechu kupředu. Pak se musel Sean vrátit do školy. Odjel jednoho pondělního rána ještě za tmy. Garrick naslouchal zvukům provázejícím jeho odjezd, klapotu koňských kopyt na příjezdové cestě a Adině hlasu vypočítávajícímu poslední instrukce: „Dala jsem ti pod košile láhev sirupu proti kašli, dej to slečně učitelce, jakmile si vybalíš věci. Ona pak dohlédne na to, abys to užíval, hned jak se objeví první známky nachlazení.“

„Ano, mami.“

„V malém kufru máš šest triček – každý den si vem jedno.“

„Trička jsou pro ženský.“

„Udělej, co se ti říká, mladíku.“ Waitův hlas. „A pospěš si s tou ovesnou kaší musíme vyrazit, jestli tě mám přivézt do města do sedmi hodin.“

„Můžu se rozloučit s Garrym?“

„Řekli jste si sbohem včera večer – teď bude ještě spát.“

Garrick otevřel ústa, aby na ně zavolal, ale věděl, že má příliš slabý

hlas. Tiše ležel a poslouchal, jak v jídelně vrzají židle odsunované od stolu, naslouchal procesí kroků směrem k verandě, hlasům volajícím na rozloučenou a nakonec kolům kočáru drtícím štěrk, jak se rozjela po příjezdové cestě. Když Sean s otcem odjeli, nastalo velké ticho.

Potom pro Garricka zůstaly jediným pestrým bodem v bezbarvém toku času víkendy. Toužil, aby už zase přišly a každý týden po víkendu trval celou věčnost – čas mladým nemocným ubíhá tak pomalu. Ada a Waite věděli málo o tom, co cítil. Přestěhovali centrum domácnosti do jeho pokoje, přenesli sem dvě veliká bachratá kožená křesla z obývacího pokoje a každé postavili po straně postele a trávili v nich dlouhé večery. Waite v ústech se svou dýmkou a sklenkou brandy u ruky vyřezávaje dřevěnou nohu a směje se svým hlubokým smíchem, Ada se svým pletením a oba se snažili navázat s ním kontakt. Možná to bylo tou vědomou snahou, že se jim to nedařilo, nebo to bylo prostě tím, že je nemožné překročit celou tu bariéru mnoha let od dospělého až k malému chlapci. Tady existuje věčně jakési chráněné území, jakási přehrada mezi dospělým a tajným světem mládí. Garrick se spolu s nimi zasmál a společně se bavili, ale nebylo to takové, jako když u něho byl Sean. Přes den se Ada musela starat o chod veliké domácnosti a patnáct tisíc akrů půdy a dvoutisícové stádo dobytka zase vyžadovalo Waitův dohled. To byly pro Garricka okamžiky největšího osamění.

Kdyby nebylo knih, asi by to byl nevydržel. Četl všechno, co mu Ada přinesla: Stevensona, Dafoa, Dickense a dokonce i Shakespeara. Většinou tomu nerozuměl, ale četl hladově a opium tištěného slova mu pomohlo překonat ty dlouhé dny, než se každý pátek zase vracel Sean. Když přijel domů Sean, bylo to, jako kdyby domem zavál vichr. Dveře třískaly, psi štěkali, služebnictvo hubovalo a po chodbách se ozýval dupot kroků pobíhajících sem a tam. Ten rámus většinou patřil Seanovi, ale ne všechen. Byly tady také Seanovi kamarádi: mládež z jeho třídy venkovské školy. Ti vzali na vědomí Seanovu autoritu stejně ochotně jako Garrick a nebyla to jenom Seanova pěst, která mu získala to uznání, ale také legrace a vzrušení, které s ním šlo ruku v ruce. Přijížděli toho léta do Theunis Kraalu v celých houfech, někdy až tři na jednom neosedlaném ponym: seděli na něm jako vrabci na drátě. Přijížděli také kvůli další atrakci – Garryho pahýlu. Sean byl na něj obzvlášť pyšný.

„Tady to doktor zašil," ukazoval na řadu stop po stezích podél růžového záhybu jizvy.

„Člověče, můžu si na to šáhnout?"

„Ne moc, jinak to prdne."

Garrickovi nikdy nikdo předtím nevěnoval tolik pozornosti. Celý zářil

uprostřed kroužku vážných obličejů s očima navrch hlavy.

„Je to divný takový ňáký horký.“

„Bolelo to?“

„Jak usek tu kost – sekyrou?“

„Ne.“ Sean byl jediný, kdo byl schopen zodpovědět takové otázky ryze technické povahy. „Pilou. Přesně jako kus dřeva.“

Naznačil nataženou dlaní pohyb pily. Ale ani tohle fascinující téma je nemohlo zabavit dost dlouho a po chvíli se mezi nimi objevil neklid.

„Hele, Seane, Karl a já víme, kde maj hnízdo kakošové chceš se jít kouknout?“ nebo „Pojďte, budem chytat žáby,“ a Garrick je hned zoufale přerušoval.

„Jestli chcete, můžete se podívat na mojí sbírku známek. Jsou tamhle na skříni.“

„Né, viděli jsme je minulej tejden. Jdeme!“

To byl okamžik, kdy Ada, která poslouchala tu konverzaci otevřenými dveřmi do kuchyně, přinesla do pokoje jídlo. Koeksusters smažené v medu, čokoládové koláčky s peppermintovou polevou, konfyt z melounu a půl tuctu dalších sladkostí. Věděla, že dokud to nesnědí, tak neodejdou, a stejně tak věděla, že si pokazí žaludky, ale to všechno by tolik nevadilo jako to, kdyby Garricka opustili a on musel o samotě poslouchat, jak vyrážejí do kopců. Víkendy byly krátké a přecházely rychle jako mlhavý dech. Pro Garricka nastal zase další dlouhý týden.

Bylo jich osm, osm ponurých týdnů, než mu doktor Van Rooyen dovolil posadit se přes den venku na verandu. Pak se najednou zase vyhlídka na uzdravení stala pro Garricka realitou. Umělá noha, kterou vyráběl Waite, byla skoro hotová: udělal kožené pouzdro, do kterého se vloží pahýl nohy, a připevnil je mosaznými hřeby s plochou hlavou ke dřevu. Pracoval na tom opatrně, trpělivě tvaruje kůži a upravuje řemínky, které by ji přidržovaly ke zbytku nohy. Mezitím Garrick cvičil na verandě, poskakoval vedle Ady po jedné noze drže se jí kolem ramen, zuby zaťaté soustředěním, s obličejem pokrytým výraznými pihami, protože tak dlouho neviděl slunce. Dvakrát denně Ada usedala na polštář před Garrickovým křeslem a masírovala pahýl denaturovaným línem, aby ztvrdnul a vydržel první spojení s tuhým koženým pouzdrem.

„Vsadím se, že bude Sean koukat, co? Až mě uvidí, jak si to štráduju kolem!“

„Všichni budou koukat,“ přitakala mu Ada. Vzhlédla od jeho nohy a usmála se.

„Můžu si to teď zkusit? Moh bych pak jít s ním na ryby, až zas v sobotu přijede.“

„Nesmíš od toho čekat příliš, Garry, protože zpočátku to nebude vůbec lehké. Musíš se to nejdřív naučit používat. Jako kdyby ses učil jezdit na koni – pamatuješ si, kolikrát jsi z něho spadl, než ses to naučil?“

„Ale můžu začít hned, že jo?“

Ada sáhla po láhvi, nalila trochu líhu do dlaně a rozetřela po pahýlu. „Budeme muset počkat, až nám doktor Van Rooyen řekne, že jsi na to připravený. Už to nebude dlouho trvat.“

Netrvalo. Po příští návštěvě promluvil doktor s Waitem, který ho doprovázel k jeho dvoukolové bryčce. „Může to zkusit s tou dřevěnou nohou. Bude alespoň mít co dělat. Jenom nedovolte, aby to přehnal, a sledujte, jestli se ten pahýl neodře. Nechceme, aby dostal další infekci.“

„Dřevěná noha!“ Waite si v duchu opakoval to ošklivé slovo, když se díval, jak bryčka mizí v dálce.

„Dřevěná noha!“ Zaťal pěsti nechtěje se ani obrátit, aby neviděl ten zoufale nedočkavý obličej na verandě za sebou.

„Jsi si jistý, že to dost dobře sedí?“ Waite se nakláněl nad Garrickovým křeslem utahuje nohu a Ada stála vedle něho.

„Ano, ano, pusť mě, ať už to zkusím. Páni, to bude Sean překvapenej, co? To se s ním budu moct v pondělí vrátit, že jo?“ Garrick se nedočkavostí přímo třásl.

„Uvidíme,“ zabručel Waite neurčitě. Vstal a přešel vedle křesla. „Drahoušku, chyť ho za druhou ruku,“ řekl Adě. „A ty, Garry, poslouchej: nejdřív chci, aby jsi jen zkusil, jaké to je. My ti pomůžeme vstát a ty si do toho jenom stoupneš a budeš udržovat rovnováhu. Rozuměl jsi?“

Garrick horlivě přikyvoval.

„Tak dobrá, vstávej.“

Garrick k sobě přitáhl umělou nohu a její konec zaskřípal na dřevěné podlaze. Zvedli ho a on si na ni stoupl.

„Koukněte se na mě – já na tom stojím! Koukněte se, já v tom stojím!“ Jeho obličej zářil. „Pusťte mě, prosím vás, zkusím chodit! Nechte mě chodit!“

Ada pohlédla na svého manžela, a ten přikývl. Společně vedli Garricka kupředu, dvakrát se zapotácel, ale chytili ho. Klap klap a zase klap, duněl ten špalek po prknech podlahy. Než došli na konec verandy, Garrick se naučil zvedat nohu, když s ní pohyboval kupředu. Obrátili se a na cestě zpátky ke křeslu už zakopl jenom jednou.

„To je prima, Garry, děláš to dobře,“ rozesmála se Ada.

„Než bys řekl švec, budeš stát úplně sám,“ zašklebil se Waite s úlevou. Ani se neodvážil doufat, že to bude tak snadné.

Garrick se hned chytil jeho slov. „Pusťte mě, ať si stoupnu sám!“

„Ne, tentokrát ne, na první den jsi toho dokázal už dost.“

„Páni, tati, prosím tě. Prosím. Nebudu se pokoušet chodit, budu jenom tak stát. můžete být s mámou připravený, abyste mě chytili. Prosím, tati, prosím.“

Waite zaváhal a Ada se připojila s přímluvou. „Drahoušku, nech ho, dělal to tak dobře. Pomůže mu to získat sebedůvěru.“

„No tak dobrá. Ale nesnaž se hýbat,“ souhlasil Waite. „Jsi připravený, Garry? Tak ho pusť!“ Opatrně ho pustili. Slabě se zakymácel, a jejich ruce se hned vrhly k němu.

„Já jsem v pořádku – nechte toho.“

Sebevědomě se na ně zašklebil a oni jej znovu pustili. Stál okamžik klidně a pak sklopil zrak dívaje se na zem. Úsměv na tváři mu ztuhl. Byl sám na vysoké hoře, zahoupal se mu žaludek a on se najednou bál, nesmyslně a zoufale se bál. Divoce se pohnul a z hrdla se mu vydral výkřik, ještě než ho stačili chytit.

„Já padám! Sundejte to! Sundejte mi to!“

Jedním rychlým pohybem ho posadili zpět do křesla.

„Sundejte mi to! Já spadnu!“

Vyděšené výkřiky otřásly Waitem, který rychle vytrhával řemínky ze spon připevňujících nohu. „Už je to dole, už jsi v bezpečí, Garry. Už tě držím já.“ Waite přivinul syna na svou hrud, držel ho tak v objetí a snažil se ho uklidnit tím, jaké bezpečí představují jeho silné ruce a mohutné tělo, ale vyděšený Garrick se dál vzpíral a ječel.

„Vezmi ho dovnitř do ložnice,“ naléhavě řekla Ada a Waite s ním v náručí běžel pryč.

Tehdy Garrick poprvé objevil svou vlastní skrýš. Když se jeho strach stal nesnesitelným, ucítil, jak se mu tam uvnitř v hlavě cosi pohne a zatřepotá kdesi za očima, jako když mol zamává křídly. Jeho vidění najednou zešedlo, jako kdyby se ocitl v závoji z mlhy. Ta mlha houstla a zablokovala zrak i sluch. Uvnitř té mlhy bylo teplo – teplo a bezpečí. Tady na něho nikdo nedosáhl, protože ho to obklopovalo a chránilo. Byl v bezpečí.

„Myslím, že usnul,“ šeptal Waite své ženě, ale v hlase přitom měl rozpačitý otazník. Pozorně studoval hochův obličej a poslouchal jeho dech. „Ale tak rychle – to není normální. A přitom – přitom vypadá, že je v pořádku.“

„Myslíš, že bysme měli zavolat doktora?“ zeptala se Ada.

„Ne.“ Waite zavrtěl hlavou. „Já ho jen pořádně přikryju a zůstanu u něho, dokud se neprobudí.“

Probudil se navečer, posadil se a usmál se na ně, jako když se vůbec nic nestalo. Odpočinutý a stydlivě rozjařený, spořádal velkou večeři a nikdo se

o jeho noze ani nezmínil. Vypadalo to skoro, jako kdyby na ni Garrick zapomněl.

Sean se vrátil domů následující pátek odpoledne. Měl monokl – ne úplně čerstvý; už se kolem okrajů zbarvoval do zelena. Na otázky, jak k němu přišel, byl Sean velice vyhýbavý. Přivezl s sebou také hnízdo lejsčích vajec, které dal Garrickovi, živého hada s červenou tlamou v lepenkové krabici, kterého Ada okamžitě odsoudila k smrti navzdory Seanově vášnivé obhajobě toho tvora, a luk vyřezaný ze dřeva M'sengy, jež bylo podle Seanova názoru nejlepší dřevo na luky.

Jeho příjezd přinesl do kraalské usedlosti obvyklou změnu víc hluku, víc pohybu a víc smíchu. K večeři byla toho večera obrovská pečeně s brambory ve slupce. To bylo Seanovo oblíbené jídlo a jedl ho jako hladový python.

„Nedávej si toho tolik do pusy," napomínal ho Waite z čela stolu, ale jeho hlas zněl dobrosrdečně. Bylo pro něho těžké, ukrývat před svými syny pocit láskyplné otcovské starostlivosti.

Sean přijal napomenutí v takovém duchu, v jakém bylo vyřčeno. „Tati, fenka Frikkieho Oberholstera tendle tejden měla štěňata – celejch šest!"

„Ne," řekla na to Ada pevně.

„Páni, mami, jenom jedno…"

„Slyšel jsi matku, Seane."

Sean si nalil na maso omáčku, rozřízl na půl bramboru a zvedl jeden kus k ústům. Za pokus to stálo. Ani nečekal, že by s tím souhlasili.

„Co ses tenhle týden naučil?" zeptala se Ada. To byla ošklivá otázka. Sean se učil akorát tolik, aby se vyhnul problémům – víc ne.

„Ále, spoustu," odpověděl ležérně a hned nato změnil téma. „Už jsi dodělal tu novou nohu pro Garryho, tati?" Rozhostilo se ticho. Garrickův obličej byl bezvýrazný, oči sklopené do talíře. Sean si dal do pusy druhý kus bramboru a povídá: „Jestli jo, tak bysme s Gatrym mohli jít na ryby nahoru k vodopádům."

„Nemluv s plnou pusou!" vyštěkl Waite se zbytečným důrazem. „Máš způsoby jako prase!"

„Promiň, tati," zahuhlal Sean.

Zbytek večeře uběhl v nepříjemném tichu. Jakmile večeře skončila, Sean zmizel do ložnice. Garry šel s ním poskakuje po jedné noze a opíraje se jednou rukou o stěnu, aby udržel rovnováhu.

„Proč je táta tak navztekanej?" nasupeně se ptal Sean, hned jak byli o samotě.

„Já nevím." Garrick se posadil na postel. „Někdy se prostě začne vztekat kvůli ničemu – znáš to."

Sean si stáhl košili přes hlavu, zmačkal ji do chuchvalce a hodil nazad.

„Měl bys jí radši zvednout nebo budou problémy," Garrick ho jemně varoval.

Sean spustil kalhoty a kopnul je za košilí. Tahle přehlídka odporu mu zlepšila náladu. Přešel pokoj a nahý stál před Garrickem.

„Koukni," povídá pyšně. „Chlupy!"

Garrick si je prohlížel. Nepochybně to chlupy byly! „Moc jich ale není." Garrick nemohl skrýt v hlase závist.

„Ale vsadím se, že jich mám víc než ty," provokoval Sean. „Spočítáme si je."

Ale Garrick věděl, že by to jasně prohrál. Sklouzl s postele a hopsal po pokoji. Opíraje se o zeď se ohnul a zvedl Seanovy rozházené svršky, přinesl je a hodil do košíku na špinavé prádlo vedle dveří. Sean ho sledoval, a to mu připomnělo tu nezodpovězenou otázku.

„Už ti táta udělal tu nohu, Garry?"

Garry se pomalu obrátil, polkl a jednou rychle a křečovitě přikývl.

„Jaká je? Už sis jí zkusil?"

Garricka se opět zmocnil strach. Otáčel hlavou ze stranu na stranu, jako by hledal kudy utéci. Na chodbě přede dveřmi se ozvaly kroky. Sean skočil do postele, popadl noční košili, a když lezl do prostěradel, rychle ji natáhl přes hlavu. Garrick pořád ještě stál vedle košíku, když vstoupil Waite Courtnev. „Ale no tak, Garry, copak tě zdrželo?"

Garrick spěchal do své postele a Waite pohlédl na Seana. Sean se na něho zazubil, jak nejlépe uměl, a Waitův obličej změkl a přešel také do úsměvu.

„To je fajn, že jsi zase doma, chlapče." Na Seana nebylo možné se dlouho hněvat. Natáhl ruku a chytil Seana za černou hustou kštici. „Ať už odtud neslyším žádné povídání, až zhasnete lampu – rozuměno?" Něžně zatřásl Seanovou hlavou v rozpacích nad silou své náklonnosti k synovi.

Následujícího rána se Waite Courtney vracel do usedlosti na snídani, když už bylo slunce vysoko na obloze. Jeden z čeledínů od něho vzal koně a odváděl ho do výběhu a Waite zůstal stát před kůlnou se sedly a rozhlížel se kolem. Podíval se na bílá břevna výběhu, na čistě zametený dvůr, na dům plný krásného nábytku. Byl to dobrý pocit – být bohatý. Zvlášť pro toho, kdo věděl, co to je chudoba. Patnáct tisíc akrů dobrých pastvin, tolik dobytka, kolik půda unese a v bance zlato. Waite se usmál a vyrazil přes dvůr. Slyšel, jak si Ada v mlékárně zpívá. Měla jasný a sympatický hlas a Waitův úsměv se ještě rozrostl – je to dobrý pocit být bohatý a být zamilovaný. Zastavil se u dveří mlékárny. Silné zdi a tlusté došky způsobily, že tam bylo tma a chladno. Ada stála zády ke dveřím, pohybovala tělem do

rytmu písničky a točila máselnicí.

Waite ji okamžik pozoroval, potom přistoupil až k ní a objal ji kolem pasu. Ulekaně se v objetí obrátila a on ji políbil na ústa.

„Dobré ráno, moje krásná děvečko."

S úlevou se o něho opřela. „Dobré ráno, pane," řekla.

„Copak máme k snídani?"

„Bože, to jsem se ale vdala za romantického blázna!" Povzdechla si, „Tak pojď, podíváme se." Sundala si zástěru, pověsila u dveří, uhladila si vlasy a nabídla mu ruku. Šli spolu přes dvůr držíce se za ruce a vešli do kuchyně. Waite hlučně začichal.

„Voní to dobře. Kde jsou chlapci?"

Josef anglicky rozuměl, i když nebyl schopen mluvit. Vzhlédl od kamen. „Nkosi, oni jsou na přední verandě." Josef měl ten typický kulatý obličej Zulů jako měsíc v úplňku, a když se smál, jeho zuby vypadaly na pozadí černé kůže veliké a bílé. „Hrají si s Nkosizana Garryho dřevěnou nohou."

Waite zbrunátněl. „Jak jí našli?"

„Nkosizana Sean se mě ptal, kde je, a já mu řekl, že jste ji dal do prádlové skříně."

„Ty zatracený blázne!" zahřměl Waite. Pustil Adinu ruku a vyběhl ven. Když dobíhal do salonu, uslyšel, jak Sean křičí, a hned nato se ozval pád něčeho těžkého na verandu. Zarazil se mezi dveřmi ze salonu; nedokázal by vyjít ven a stanout tváří v tvář Garrickově zděšení. Bylo mu nevolno ze zoufalství a ze zlosti na Seana. Vtom uslyšel, jak se Sean směje.

„Slez ze mě, člověče, neválej se takhle!"

A pak, bylo to neuvěřitelné, zazněl Garrickův hlas: „Promiň, uvízla mezi prknama."

Waite přešel k oknu a vyhlédl na verandu. Sean a Garrick leželi spolu na jedné hromadě u vzdálenějšího konce. Sean se ještě smál a Garrickovi hrál na tváři nervózní úsměv.

Sean se vyškrabal nahoru. „Dělej. Vstávej." Podal Garrickovi ruku a vytáhl ho na nohy. Stáli a drželi se jeden druhého a Garrick nejistě balancoval na svém špalku.

„Vsadím se, že kdybych to byl já, tak bych si chodil jako by nic," povídá Sean.

„Vsadím se, že ne, je to děsně těžký."

Sean ho pustil a ustoupil s rukama roztaženýma, aby ho hned zachytil.

„Tak pojď." Sean před ním pozpátku ustupoval a Garrick se nejistě posunoval za ním s doširoka rozpřaženými pažemi, jak se snažil udržovat rovnováhu, a s obličejem plným soustředění. Došel na konec verandy a

oběma rukama se chytil zábradlí. Tentokrát se rozesmál stejně jako Sean. Waite si uvědomil, že vedle něho stojí Ada. Pohlédl na ni ze strany a její rty slabikovaly:

„Pojď pryč.“ Vzala ho za ruku.

Koncem června 1876 se Garrick vrátil do školy se Seanem. Od toho výstřelu to byly skoro čtyři měsíce. Waite je odvážel koleskou. Cesta do Ladyburgu vedla lesem – dvě paralelní koleje s trávou uprostřed, která se otírala o dno kočáru. Koně klusali mezi kolejémi a jejich kopyta v hustém prachu nevydávala žádný hluk. Na vrcholu prvního stoupání Waite koně zpomalil a obrátil se na sedadle, aby viděl zpátky, na usedlost. Ranní slunce propůjčilo nabíleným zdem Theunis Kraalu oranžovou záři a trávníky kolem domu se zeleně leskly. Všude jinde byla tráva začátkem zimy suchá a suché byly i listy stromů. Slunce nebylo ještě dost vysoko na to, aby africkou step připravilo o její barvy a zalilo ji pouze jednotvárným bílým poledním žárem.

Listy byly zlaté, červenohnědé a šedočervené, stejně barevné jako stáda afrikánského dobytka, který se pásl mezi stromy. Za tím vším bylo pozadí náhorního zlomu pruhovaného jako zebra zeleno černými keři, které rostly v jeho vrstevnicích.

„Hele, Seane, tamhle je dudek!“

„Jo, toho jsem viděl už dřív. Sameček.“ Pták vyletěl ze země před koňmi. Měl čokoládová a černobílá křídla a hlavu s chocholem jako etruská přilba.

„Jak to víš?“ zpochybňoval to Garrick.

„Páč má na křídlech bílou.“

„Všichni mají na křídlech bílou.“

„To nemaj – jenom samečci.“

„Tedy všichni, co sem viděl já, měli bílou na křídlech,“ řekl Garrick pochybovačně.

„Možná jsi nikdy neviděl samičku. Jsou pěkně vzácný. Moc svoje hnízda neopouštějí.“

Waite Courtney se usmál a obrátil na sedadle k ním. „Garry má pravdu, Seane, podle peří se rozdíl mezi nimi nedá uhodnout. Sameček je o trochu větší, to je všecko.“

„Říkal jsem ti to,“ statečně pod otcovou ochranou povídá Garrick.

„Ty všecko znáš,“ sarkasticky bručel Sean. „Předpokládám, žes to všechno čet v těch knihách, co?“

Garrick se samolibě usmál. „Koukni, vlak.“ Sjížděl dolů s vrchu a táhl za sebou dlouhý kouřový ohon. Waite popohnal koně do klusu. Sjížděli

dolů k betonovému mostu přes Baboon Stroom.

„Já jsem viděl žlutou rybu!“

„To byl jen klacek. Ten jsem viděl taky.“

Řeka tvořila hranici Waitových pozemků. Přejeli most a na druhém konci vyjeli nahoru. Před nimi se rozkládal Ladyburg. Vlak vjížděl do města podél ohrad pro prodávaný dobytek; houkal a vypouštěl vysoko do vzduchu oblak páry. Město se roztahovalo do šířky, každý dům byl obehnaný sadem a zahradou. V kterékoli z ulic se mohlo klidně obrátit třicetišestihlavé stádo volů. Domy byly z pálených cihel nebo nabílené a kryté došky nebo vlnitým plechem natřeným zeleně nebo matně červeně. Náměstí bylo uprostřed a kostelní věž tvořila centrum Ladyburgu. Škola byla na opačném konci města. Waite nechal koně klusat po Hlavní třídě. Na chodnících bylo pár lidí; pohybovali se pod rozsochatými stromy, které lemovaly ulici a každý z nich Waita hlasitě zdravil. Waite mužům odpovídal mávnutím biče, ženám na pozdrav zvedal klobouk, ale ne zas tolik, aby byla vidět jeho plešatá lebka. V centru byly obchody otevřené a před bankou stál na svých dlouhých tenkých nohách David Pye. Byl celý v černém jako nějaký funebrák.

„ráno, Waite.“

„ráno, Davide,“ zavolal Waite trochu příliš bodře. Ještě neuplynulo ani šest měsíců od té doby, co naposledy splácel hypotéku na Theunis Kraal a vědomí toho dluhu měl v až příliš živé paměti. Cítil se stejně trapně jako právě propuštěný trestanec, který potká ředitele věznice na ulici.

„Můžeš se u mne zastavit, až vyložíš svoje kluky?“

„Postav na kafe,“ souhlasil Waite. Bylo velmi dobře známo, že David Pye v životě žádnému návštěvníkovi žádnou kávu nikdy nenabídl. Jeli dál, na konci Kostelního náměstí zahnuli vlevo, minuli soud a dál s kopce až ke školní ubytovně. Ve dvoře stálo půl tuctu skotských kočárů – čtyřkoláků. Kolem nich se hemžili malí kluci a děvčata vykládajíce svá zavazadla. Jejich otcové stáli v hloučku na jednom konci dvora – dohněda opálení chlapi s pečlivě pročesanými plnovousy, celí nesví ve svých oblecích, které ještě měly zřetelné faldy od toho, jak dlouho visely na ramínku. Tihle otcové žili příliš daleko odtud, aby jejich děti mohly do školy denně docházet. Jejich pozemky se rozkládaly až ke břehům Tugely nebo přes planinu až do poloviční cesty do Pietermaritzburgu.

Waite zastavil kolesku, sestoupil a uvolnil koním popruhy a Sean seskočil z vnějšího sedadla přímo na zem a hned běžel k nejbližší skupině chlapců. Waite přešel k mužům, jejich kruh se mu otevřel v ústrety, usmívali se na pozdrav a po řadě se natahovali po jeho pravici. Garrick zůstal sedět sám na předním sedadle kolesky, protézu vystrčenou před sebe a ramena svěše-

ná, jako kdyby se chtěl někam schovat. Po chvilce se Waite ohlédl přes rameno.

Uviděl Garricka, jak tam sedí sám, a pohnul se směrem k němu, ale hned se zarazil. Jeho zrak zapátral v chumlu malých těl, až objevil Seana.

„Seane!“

Sean se odmlčel uprostřed živé debaty. „Ano, tati?“

„Pomoz Garrickovi s kufrem.“

„Ale tati, já zrovna něco vyprávím!“

„Seane!“ Wait se zamračil a jeho hlas ztvrdl.

„No dobře, už jdu.“ Sean na okamžik zaváhal a pak šel zpátky ke kočáru. „Dělej, Garry. Podej mi ty kufry.“

Garrick se zvedl a neohrabaně přelezl dozadu na zadní sedadlo. Podal zavazadla dolů Seanovi, který je naskládal vedle kola a pak se otočil ke skupině, která přišla za ním.

„Kari, ty vem tohle. Dennisi, ty vem tu hnědou kabelu. A nepusť jí, člověče, jsou tam v ní čtyry sklenice džemu!“ vydal Sean instrukce. „Tak pojď, Garry.“ Vyrazili k ubytovně a Garrick slezl z kolesky a rychle kulhal za nimi.

„Představ si, Seane,“ povídá hlasitě Karl, „táta mi dovolil střílet z jeho pušky!“

Sean strnul a pak řekl, spíš s nadějí než s přesvědčením: „To nedovolil?!“

„To teda dovolil,“ řekl Karl nadšeně.

Garrick je dohnal a teď všichni zírali na Karla.

„Kolikrát jsi si vystřelil?“ zeptal se někdo hlasem plným závisti.

Karl už téměř odpověděl, „šest,“ ale rychle to změnil. „No, mockrát – kolikrát jsem chtěl.“

„Uženeš si „strach z pušky“ – můj táta říká, že když začneš moc brzo, nebudeš nikdy dobrej střelec.“

„Já ani jednou nestřelil vedle,“ odrazil ho Karl.

„Pojďte,“ řekl Sean a vykročil – v životě nikomu nic tolik nezáviděl.

Karl ho dohonil. „Vsadím se, že ty jsi si v životě z pušky nevystřelil, co Seane, že ne?“

Sean se tajemně usmál, mezitím co v duchu pátral po nějakém novém tématu. Viděl, že Karl s tím hned tak nepřestane.

Z verandy ubytovny k nim vyběhlo nějaké děvče.

„To je Anna,“ řekl Garrick.

Měla dlouhé opálené hubené nohy, a jak běžela, sukně kolem nich poletovaly sem a tam. Měla černé vlasy a malý obličej s vystouplou bradou.

„Ahoj Seane.“

Sean cosi zabručel. Zařadila se za něho, přičemž jak s ním chtěla udržet krok, musela poskakovat.

„Měl jsi pěkné prázdniny?“

Sean jí ignoroval, jak se pořád tak snažila chodit za ním a bavit se s ním přesto, že je jeho kamarádi pozorovali.

„Mám celou pikslu sušenek, Seane. Chtěl bys trochu?“

V Seanových očích zableskl zájem, napůl k ní dokonce otočil hlavu, protože sušenky paní Van Essenové byly proslavené v celém širokém okolí, ale ovládl se a pokračoval stroze k ubytovně.

„Můžu si tenhle rok sednout ve třídě vedle tebe, Seane?“

Sean se na ni vztekle obrátil: „Ne, to teda nemůžeš! A jdi pryč – mám práci!“ Vystoupil nahoru po schodech.

Anna stála dole. Vypadala, jako že se rozpláče, a Garrick se za ní stydlivě zastavil. „Jestli chceš, můžeš sedět vedle mne,“ řekl ostýchavě. Změřila si ho a pak sklouzla pohledem na jeho protézu. Uslzené oči se rozjasnily a Anna se začala chichotat. Byla hezká. Naklonila se k němu. „Dřevěnej špalek,“ řekla a znovu se zachichotala.

Garrick se viditelně začervenal a najednou mu zvlhly oči. Anna si dlaněmi přikryla ústa a chichotala se skrz ně, potom se otočila a běžela ke svým kamarádkám před dívčí částí ubytovny. Stále ještě rudý v obličeji šel Garrick nahoru po schodech za Seanem. Přidržoval se zábradlí. Fráulein stála u dveří do chlapecké ložnice. Její ocelové obroučky brýlí a šedivé vlasy jí propůjčovaly výraz přehnané přísnosti, ale tu překrýval úsměv, se kterým vítala Seana.

„Ach, náš Sean, tak ty jsi přišel!“ Ve skutečnosti to znělo jinak, protože vyslovovala se silným německým přízvukem.

„Dohry den, Fráulein.“ Sean jí obdařil svým úsměvem číslo jedna.

„Ty jsi vyrostl zase.“ Fráulein si ho změřila očima. „Ty pořád růst a nyní již jsi největší hoch ve škole.“

Sean ji obezřetně sledoval připraven použít uhýbací manévr, kdyby se ho pokusila obejmout, což dělala, když občas nemohla udržet své city. Její teutonské srdce naprosto zlomila ta směs Seanova přirozeného půvabu, vzhledu a arogance.

„Rychle, musíš si vybalit. Škola nyní právě začíná.“ Obrátila svou pozornost ke svým dalším povinnostem a Sean vedl své parťáky s úlevou do ložnice.

„Táta řval, že příští víkend si budu moct s jeho puškou fakticky zalovit a ne jen střílet na terč,“ Karl směroval konverzaci zpátky.

„Dennisi, polož Garryho kufr na jeho postel.“ Sean předstíral, že neslyší.

Podél stěn bylo seřazeno třicet postelí, každá s uzamykací skříňkou vedle. Místnost to byla tak čistá a neveselá jako vězení nebo škola. Na vzdálenějším konci se bavila skupina pěti nebo šesti hochů sedících na posteli. Když vešel Sean, tak vzhlédli, ale nepozdravili ho, protože to byla opozice.

Sean se posadil na svou postel a pokusně zapéroval. Byla tvrdá jako prkno. Garrickova protéza duněla, jak šel po ložnici, a Ronny Pye velitel opoziční skupiny něco pošeptal svým kamarádům a všichni se rozesmáli pozorujíce Garricka. Garrick znovu zrudl a rychle si sedl na postel, aby svou nohu zakryl.

„Hádám, že nejdřív sundám chocholatku, než mi táta dovolí střílet kudu nebo lesoně," prohlásil Karl a Sean se zamračil.

„Jakej je ten novej učitel?" zeptal se.

„Vypadá normálně," řekl jeden z hochů. „Viděl jsem ho s Jimmem včera na nádraží."

„Je hubenej a má knira."

„Moc se nesměje."

„Předpokládám, že mě s sebou táta veme příští prázdniny zastřílet si na řeku," řekl Karet útočně.

„Doufám, že nebude moc bazírovat na hláskování a tak," prohlásil Sean. „Doufám, že zase nezačne s tou desetinnou matykou, jako to dělal starej Ještěr."

Ozval se sborový souhlas a tehdy Garrick přispěl poprvé se svou troškou: „Desetinný počty jsou lehký."

Nastalo ticho, jak se na něho všichni zadívali.

„Třeba střelím i Iva," řekl Karel.

Škola měla jedinou místnost, do které se vešly všechny dětí obou pohlaví od těch nejmenších počínaje. Dvojité lavice, na stěnách pár map, velká souprava tabulek na násobení a obraz královny Viktorie. Pan Anthony Clark přehlížel své nové žáky ze stupínku. Ve vzduchu bylo potlačené napětí, jedno z děvčat se nervózně zasmálo a oči pana Clarka zapátraly směrem po zvuku, ale přestaly ještě dříve, než jej objevily.

„Je mou nešťastnou povinností pokusit se o vaše vzdělání," oznámil jim. A nežertoval. Už dávno jeho pocit poslání vystřídal intenzívní odpor k dětem: teď již učil jenom kvůli platu. „Je vaší, o nic příjemnější povinností, se tomuto podrobit s veškerou mravní silou, kterou dáte dohromady," pokračoval pozoruje znechuceně jejich dychtivé obličeje.

„Co to říká?" zašeptal Sean, aniž by pohnul rty.

„Pst," řekl Garrick.

Oči pana Clarka se rychle otočily a spočinuly na Garrickovi. Pomalu

prošel uličkou mezi lavicemi a zastavil se vedle něho. Vzal mezi palec a ukazovák pár řídkých vlasů, které rostly Garickovi na spánku a cukl vzhůru. Garrick vyjekl a pan Clark se pomalu vrátil na stupínek.

„Nyní se dáme do toho. Žáci prvního stupně, otevřete si slabikáře na straně jedna. Druhý stupeň obrátí na stranu patnáct…“ Pokračoval dál v udílení úkolů.

„Bolelo to?“ vydechl Sean. Garrick téměř neznatelně přikývl. A Sean pocítil k tomu člověku okamžitou a silnou nenávist. Upřeně se na něho zadíval. Panu Clarkovi bylo něco málo přes třicet – byl hubený a jeho těsný jednořadový oblek s vestou ten fakt ještě zdůrazňoval. Měl bledý obličej, kterému svislý knír dával výraz smutku, zatímco jeho nos byl natolik obrácený vzhůru, že mu bylo vidět nosní dírky; koukaly mu z obličeje jako ústí dvouhlavňové brokovnice. Zvedl hlav od seznamu, který držel v ruce, a zamířil těmi dírkami přímo na Seana. Sekundu tak na sebe oba zírali.

„Problémy,“ pomyslel si pan Clark; dokázal je určit naprosto neomylně. „Zlomit ho, než se vymkne veškeré kontrole.“

„Ty chlapče, jak se jmenuješ?“

Sean se demonstrativně otočil a pohlédl přes rameno. Když se zase obrátil, pan Clark neměl ve tváři téměř žádnou barvu.

„Postav se.“

„Kdo, já?“

„Ano, ty.“

Sean se postavil.

„Jak se jmenuješ?“

„Courtney.“

„Pane!“

„Courtney, pane.“

Dívali se jeden na druhého. Pan Clark čekal, že Sean sklopí oči, ale ten je nesklopil.

„Velké problémy, mnohem větší než jsem si myslel,“ rozhodl se a nahlas řekl. „Dobrá, sedni si.“

Ve třídě bylo téměř slyšet, jak se napětí uvolnilo. Sean cítil uznáni ostatních kolem. Byli hrdí na to, jak to zvládl. Zezadu se ho někdo dotkl. Byla to Anna. Lavice za ním byla tou nejbližší, do které si mohla sednout. Normálně by ho její dovolenost podráždila, ale teď mu ten malý dotek na rameno přidal na sebeuspokojení. Pro Seana ta hodina ubíhala pomalu. Nakreslil na okraj svého slabikáře pušku, potom ji opatrně vymazal, chvíli pozoroval Garricka, až ho jeho soustředění nad úkolem otrávilo.

„Šprte,“ zašeptal, ale Garrick ho ignoroval. Sean se nudil. Zavrtěl se na židli a zadíval se přímo na Karlův vaz, kde byl zralý uher. Zvedl pravítko,

aby do něho rýpnul. Než to ale mohl udělat, Karl zvedl ruku, jako kdyby se chtěl poškrábat na rameni, ale mezi prsty držel kousek papíru. Sean položil pravítko a nenápadně se natáhl pro vzkaz. Držel jej na klíně. Na papírku bylo napsáno jedno slovo. „Moskyti.“ Sean se zašklebil. Seanova imitace moskyta byl jeden z mnoha důvodů, proč předcházející učitel odešel. Celých šest měsíců starý Ještěr věřil, že jsou ve třídě moskyti – dalších šest měsíců pak věděl, že tam žádní nejsou. Zkusil kdejaký trik, aby viníka dopadl, a nakonec to vzdal sám. Pokaždé, když se ozval monotónní bzukot, nervózní tik v koutku jeho úst byl stále zřetelnější.

Teď si tedy Sean odkašlal a začal bzučet. Okamžitě se celá třída naplnila potlačovaným smíchem. Všechny hlavy, včetně Seanovy, byly pilně skloněné nad učebnicemi. Ruka pana Clarka při psaní na tabuli na okamžik zaváhala, ale pak zase plynule pokračovala.

Byla to chytrá imitace. Klesáním a stoupáním v hlase Sean vytvářel dojem hmyzu pohybujícího se po třídě. Jediným znakem, že za to může on, bylo nepatrné chvění jeho hrdla. Pan Clark dokončil psaní a obrátil se do třídy. Sean neudělal tu chybu, že by přestal, ale nechal moskyta ještě chvíli létat, než se usadí. Pan Clark zvedl pult na stupínku a sešel dolů mezi řadu lavic nejdál od Seana. Jednou nebo dvakrát se zastavil, aby zkontroloval práci žáků. Došel na konec třídy a přešel k Seanově řadě. Zastavil se u Aniny lavice.

„U velkého – el nemusíš dělat takovou smyčku,“ řekl jí. „Ukážu ti to.“ Vzal od ní pero a psal, „Vidíš, co tím myslím? Předvádět se při psaní je stejně špatné jako předvádět se při svém každodenním chování.“ Podal jí její pero a pak, otočiv se na jedné noze, udeřil Seana pořádně ze strany po hlavě otevřenou dlaní.

Seanovu hlavu to hodilo na stranu a úder se hlasitě rozezněl po tiché třídě.

„Seděl ti na uchu komár,“ pravil pan Clark.

V následujících dvou letech Sean a Garrick prodělali změnu z dětí v mladíky. Bylo to jako plavat v prudkém proudu a najednou se nést závratnou rychlostí řeky života. Byly tu úseky řeky, kde voda plynula klidněji. Ada byla jedním z nich.

Vždycky plná pochopení, se schopností najít pro to porozumění i výraz neměníc se ve své lásce k manželovi a rodině, kterou brala jako svou vlastní. Waite byl další. Měl trochu víc šedi ve vlasech, ale jinak byl stále stejně mohutný, se stejně burácivým smíchem a velkým majetkem. Byly tu úseky, kde řeka tekla rychleji: Garrickova závislost na Seanovi. Potřeboval ho každým měsícem stále víc, protože Sean, to byl jeho štít. Když u něho ne-

byl Sean, aby ho ochránil, kdykoli mu cokoli hrozilo, tak použil svou poslední možnost: vplížil se zpátky do sebe sama, do toho teplého mlhavého příkrovu své mysli. Vydali se krást broskve: dvojčata, Karl, Dennis a další dva. Kolem sadů pana Pye byl hustý živý plot a na jeho druhé straně rostly broskve tak veliké jako mužská pěst. Byly sladké jako med, ale chutnaly ještě sladčeji, když byly kradené. Do sadu se šlo plantáží akácií.

„Netrhejte jich moc z jednoho stromu!“ nařizoval jím Sean. „To by si toho starej Pye určitě hned všim.“ Došli až k živému plotu a Sean našel díru. „Garry, ty zůstaneš tady a budeš dávat bacha. Kdyby někdo šel, tak pískneš.“ Garrick stěží skrýval, jak se mu ulevilo, protože na takovouhle výpravu neměl žaludek. Sean pokračoval. „My ti podáme broskve – a ty žádný nejez, dokud neskončíme!“

„Proč nejde s náma?“ zeptal se Karl.

„Protože nemůže běhat, proto. Kdyby ho chytili, tak podle něj poznaj, kdo jsme, a všichni to slíznem.“ Karl byl spokojený. Sean se skrčil, po rukou a kolenou vlezl do díry v plotu a ostatní ho jeden po druhém následovali, až zůstal Garrick sám. Stál těsně u plotu a čerpal útěchu z jeho hustého větvoví, které ho chránilo.

Minuty se vlekly a Garrick se začal nervózně vrtět trvalo jim to strašně dlouho. Najednou se ozvaly hlasy, někdo se k němu blížil plantáží. Zmocnila se ho panika, a couvl zpátky do plotu snaže se ukrýt. Že by měl ostatní varovat, to ho ani nenapadlo. Hlasy se přibližovaly a pak skrz stromy rozeznal Ronnyho Pye. Měl s sebou dva kamarády. Každý z nich byl vyzbrojen prakem a šli s hlavami zakloněnými pátrajíce po ptácích na stromech. Na okamžik to vypadalo, že si Garricka v živém plotu vůbec nevšimnou, ale pak, když už ho téměř minuli, se otočil Ronny a uviděl ho. Dívali se na sebe asi na deset kroků daleko, Garrick se tlačil do keře a Ronnyho překvapení se měnilo ve výraz prohnanosti. Rychle se rozhlédl, aby se ujistil, že tam nikde není Sean.

„Hele, to je starej belhavej belhal“ oznamoval a jeho kamarádi se vrátili a stoupli si po jeho boku. „Co tady děláš Dřevěná noho?“

„Krysy ti ukously jazyk, Dřevěná noho?“

„Ne, ale termiti mu užrali nohu!“ jejich smích ho měl zranit. „Mluv s náma, Dřevěná noho!“ Ronny Pye měl uši, které mu po stranách hlavy odstávaly jako dva vějíře. Na svůj věk byl malý, což způsobilo, že se stal jízlivým, a navíc jeho vlasy byly úplně rezavé. „No tak, promluv, Dřevěná noho.“

Garrick si navlhčil jazykem rty. V očích už měl slzy.

„Hele, Ronny, ať nám ukáže, jak chodí! Takhle!“ Jeden z chlapců předvedl dokonalou imitaci Garrickova kulhání. Znovu následoval smích, ten-

tokrát hlasitější, sebevědomější a všichni ho obklíčili. „Ukaž, jak chodíš!“

Garrick obracel hlavu hledaje možnost úniku.

„Tvůj brácha tady není,“ zajíkal se radostí Ronny. „Zbytečně ho vyhlížíš, Dřevěná noho!“ Chytil Garricka za košili a vytáhl z živého plotu. „Ukaž nám, jak chodíš!“

Garrick slabě odstrkoval Ronnyho ruku. „Nechte mě, nebo to řeknu Seanovi. Jestli mě nepustíte, tak to řeknu Seanovi!“

„No dobrá, tak já tě pustím,“ souhlasil Ronny a oběma rukama ho strčil do prsou. „Nechoď ke mně, jdi tam!“

Garrick se zapotácel dozadu. Tam už na něho čekal jeden z chlapců. „Nechod ke mně, jdi tam!“ a strčil ho do zad. Udělali kolem něho kruh a strkali si ho kulhajícího mezi sebou. „Jdi tam!“

„Jdi tam!“

Teď už mu tekly po tvářích slzy. „Prosím vás, pusťte mě!“

„Prosím vás, prosím vás!“ posmívali se mu.

Pak najednou s náhlým pocitem úlevy Garrick cítil to třepotání vzadu za očima – jejich obličeje se ztrácely v mlze, jejich ruce na sobě téměř necítil. Upadl a narazil obličejem do půdy. Necítil ale žádnou bolest. Dva z nich se nad něho naklonili, aby ho zvedli, a viděli, že má na tváři bláto smíchané se slzami. Za nimi z keřů vyšel Sean.

Košile vepředu byla vycpaná broskvemi. Na okamžik zůstal na rukou a nohou, jak registroval, co se děje, a pak z podřepu vyrazil vpřed. Ronny ho zaslechl, pustil Garricka a otočil se.

„Ty jsi krad tátovy broskve!“ zakřičel. „Já to řeknu.“

Seanova pěst ho zasáhla do nosu, až se posadil. Sean se bleskově otočil za ostatními dvěma, ale ti už prchali. Pár kroků je pronásledoval, pak se vrátil pro Ronnyho, ale už bylo pozdě. Ronny kličkoval pryč mezi stromy, držel si nos a ten krvácel na košili.

„Jsi v pořádku, Garry?“ Sean si vedle něho klekl a snažil se mu setřít špinavým kapesníkem bláto z obličeje. Pomohl mu na nohy a Garrick zůstal stát slabě se potáceje, s otevřenýma očima, ale vzdáleným a prázdným úsměvem na rtech.

Podél toku řeky byly různé milníky. Některé byly tak malé jako hromádka kamenů v mělké vodě: Waite Courtney se podíval na Seana přes stůl se snídaní v Theunis Kraalu. Plná vidlička vajíčka a slaniny se zastavila na půli cesty k ústům.

„Otoč se obličejem k oknu,“ zavelel podezíravě. Sean poslechl. „Co to, sakra, máš na tváři?“

„Kde?“ Sean si přejel dlaní po tváři.

„Kdy ses naposledy koupal?“

„Neblázni, miláčku.“ Ada ho pod stolem šťouchla nohou. „To není špína – to jsou vousy.“

„Vousy, říkáš?“ Waite si Seana zblízka prohlížel a začínal se šklebit, otevřel ústa, aby promluvil, a Ada okamžitě věděla, že se chystá zavtipkovat – jeden z těch jeho těžkotonážních vtipů, váhy rozzuřeného dinosaura, který by Seana v jeho napůl hotovém mužství hluboce ranil. Proto ho rychle přerušila.

„Myslím, že bys mu měl koupit břitvu, co ty na to, Waite?“.

Waite ztratil nit, zabručel a strčil si do úst vajíčko. ‚Já si je nechci holit,“ řekl Sean a zrudnul.

„Když si je nejdřív trochu oholíš, tak pak porostou rychleji,“ řekla mu Ada.

Naproti ní si Garrick závistivě přejížděl prstem po tváři.

Některé z milníků byly veliké jako celý mys: Waite je vyzvedal ze školy na začátku prosincových prázdnin. Ve zmatku kolem nakládání zavazadel a loučení s Fráulein a kamarády, z nichž některé neuvidí celých šest týdnů, si dvojčata ani nevšimla, že se Waite chová podivně. Teprve když se už koně hnali domů dvojnásobnou rychlostí než obvykle, zeptal se Sean: „Na co ten spěch, tati?“

„Uvidíte,“ řekl Waite a oba, Garrick i Sean se na něho zadívali s náhlým zájmem. Od Seana to byla běžná otázka, ale Waitova odpověď je okamžitě vzburcovala. Waite se šklebil tomu, jak ho bombardovali otázkami, ale jeho odpovědi byly jen neurčité. Bavil se tím. Když dorazili do Theunis Kraalu, dvojčata byla bez sebe zvědavostí.

Waite zajel s koňmi před dům a jeden z podomků vyběhl převzít otěže. Ada už čekala na verandě a Sean seskočil a vyřítil se k ní po schodech. Rychle ji políbil.

„Co se děje?“ ptal se prosebně. „Táta nám to nechce prozradit, ale my víme, že se něco děje!“

Garrick také rychle šplhal do schodů. „Pověz nám to!“ Chytil ji za paži a tahal.

„Vůbec nevím, o čem to mluvíte,“ smála se Ada. „Radši byste se měli ještě jednou zeptat svého otce!“

Waite vystoupil za nimi, jednou rukou objal Adu kolem pasu a stiskl ji. „Nevím, kde na ten nápad přišli,“ povídá Waite, „ale co kdyby jsme jim řekli, ať se podívají do své ložnice? Třeba dostanou svoje vánoční dárečky letos už o něco dřív.“

Sean předběhl Garricka už v salonu a když ten se blížil ke dveřím ložnice, Sean už tam vstupoval.

„Počkej na mne!“ volal Garrick zoufale. „Prosím tě, počkej na mne!“

Sean se zarazil ve dveřích.

„Kristepane!“ šeptal – to bylo to nejsilnější slovo, která znal. Garrick ho došel a společně zírali na pár kožených pouzder, která ležela na stole uprostřed místnosti – dlouhá plochá pouzdra z leštěné kůže s okovanými mosaznými rohy.

„Pušky!“ vykřikl Sean. Pomalu přešel ke stolu, jako kdyby se plížil ke kořisti a čekal, že v nejbližším okamžiku zmizí. „Koukni!“ Sean natáhl ruku, aby se jedním prstem dotkl zlatých písmen vyražených do víka nejbližšího pouzdra. ‚Jsou na nich dokonce i naše jména!“

Odklopil pérové zámky a zvedl víko. V hnízdě zeleného kulečníkového sukna, navoněná olejem na zbraně, se leskla báseň ze dřeva a oceli. „Kristepane,“ řekl znovu Sean. Potom pohlédl přes rameno na Garricka. „Neotevřeš si tu svojí?“

Garrick se odbelhal ke stolu snaže se skrýt svoje zklamání: strašně si přál dostat sbírku Dickense.

V řece času byly i víry: Byl poslední týden vánočních prázdnin a Garrick byl v posteli s jednou ze svých obvyklých chřipek. Waite Courtney odjel do Pietermaritzburgu na konferenci Asociace chovatelů dobytka a toho dne bylo na farmě málo práce. Když Sean nahnal nemocný dobytek do sanitárního výběhu a objel pro kontrolu jižní sektor, vrátil se do usedlosti a asi hodinu si povídal s koňáky ve stájích. Potom se ploužil do domu. Garry spal a Ada byla v mlékárně, kde dělala máslo. Požádal Josefa a dostal o něco dříve oběd. Snědl jej v kuchyni ve stoje. Mezitím co jedl, přemýšlel nad problémem, jak strávit odpoledne. Pečlivě vážil možnosti. Vzít pušku a jít se pokusit dostat antilopu chocholatku na úpatí útesu nebo vyjet si k jezerům nad Bílými vodopády a chytat úhoře. Stále ještě nebyl rozhodnutý, přestože už dojedl, a tak přešel dvůr a podíval se do studeného přístěří mlékárny. Ada se na něho přes máselnici usmála. „Ahoj, Seane, předpokládám, že chceš oběd?“

„Josef už mi to dal, díky, mami.“

„Josef už mi jej dal,“ opravila ho jemně Ada. Sean to po ní zopakoval a nasával pach mlékárny měl rád tu teplou sýrovou vůni čerstvého másla a závan kravského hnoje nasáklého v hliněné podlaze. „Co budeš dělat odpoledne?“

„Přišel jsem se zeptat, jestli chceš zvěřinu nebo úhoře – nevím, jestli mám jít na vysokou nebo na ryby.“

„Úhoři by byli prima – mohli bychom je naložit a dát si je k večeři, až se zítra vrátí domů tvůj otec.“

„Nachytám jich celej kýbl.“

Osedlal koně, na sedlo pověsil plechovku červů a s prutem přes rameno

vyrazil k Ladyburgu. Přejel most přes řeku Baboon a sjel z cesty podle toku až k vodopádům. Jak jel podél akáciové plantáže pod usedlostí Van Essensových, uvědomil si, že udělal chybu, když si vybral tuhle trasu. Ze stromořadí vyběhla Anna držíc sukni vykasanou ke kolenům. Sean kopnutím pobídl koně do klusu a díval se dál přímo před sebe.

„Seane! Hej, Seane!“ Byla před ním a nadbíhala mu, aby ho zaskočila. Nebyl by se jí mohl vyhnout, a tak zastavil.

„Ahoj, Seane.“ Lapala po dechu a měla obličej celý rudý.

„Ahoj,“ odpověděl skoupě.

„Kam jedeš?“

„Tam a zpátky, abych viděl, jak je to daleko.“

„Ty jedeš na ryby – můžu jet s tebou?“ Usmívala se prosebně. Měla drobné a bílé zuby.

„Ne, ty moc mluvíš. Vyplašila bys mi ryby.“ Pobídl koně.

„Prosím tě, já budu zticha. Čestně, budu.“ Běžela podél něho.

„Ne.“ Švihnul uzdou a odpoutal se od ní. Ujel asi sto yardů, potom se ohlédl a ona běžela pořád za ním s vlajícími černými vlasy. Zarazil koně, a tak je dohonila.

„Věděla jsem, že zastavíš,“ vypravila ze sebe mezi nádechy.

„Jdi domů. Nechci, abys mě sledovala.“

„Budu úplně potichu – čestně, že budu.“

Věděl, že ho bude sledovat až nahoru na útes, a tak to vzdal.

„Dobrá, ale jestli promluvíš, třeba jenom jediný slovo, pošlu tě domů!“

„Slibuju – pomoz mi nahoru, prosím tě.“ Vytáhl ji na zadek koně a ona si sedla bokem a rukama ho objala kolem pasu. Vyšplhali se na útes. Stezka vedla těsně kolem Bílých vodopádů, a tak přímo cítili, jak na ně dopadá sprška vody jemná jako mlha. Anna dodržela slib až do doby, kdy si byla jistá, že už ujeli dost daleko na to, aby jí Sean poslal domů samotnou. Začala zase mluvit. Když od něho chtěla slyšet odpověď, což nebylo často, stiskla ho v pase a Sean něco zavrčel. Přivázal koni ohlávku ke koleni a nechal ho mezi stromy nad jezery. Schoval sedlo a uzdu v díře mravenečníka a pak šli rákosím dolů k vodě. Anna ho předběhla a když vyšel na písčitý břeh, házela do jezera žabky.

„Hele nech toho! Vyplašíš mi ryby!“ zakřičel Sean.

„Jú, promiň, já zapomněla.“

Posadila se a ryla nahýma nohama do písku. Sean napíchl na háček návnadu a nahodil do zelené vody – proud odnesl splávek v širokém kruhu až k protějšímu břehu a oba jej vážně pozorovali.

„Nevypadá to, že tady jsou vůbec nějaké ryby,“ řekla Anna.

„Musíš bejt trpělivá – nemůžeš čekat, že hned nějakou chytíš, víš?“

Anna kreslila v písku palcem u nohy všelijaké vzory a pomalu přešlo pět minut.

„Seane „Pst!“

Dalších pět minut.

„Rybaření je pěkná blbost.“

„Nikdo se tě neprosil, aby si sem chodila,“ řekl jí Sean.

„Je tady takový horko!“

Sean neodpověděl. Vysoké kořenoví rákosí zabraňovalo přístupu vánku a b1ý písek na ně zpět odrážel sluneční žár.

Anna vstala a nepokojně přecházela po písku až na kraj rákosin. Natrhala hrst dlouhých listů tvaru kopí a spletla je dohromady.

„Já se nudím,“ prohlásila.

„No tak jdi domů.“

„A je mi horko.“

Sean vytáhl vlasec, prohlédl červy a zase je znovu hodil do vody. Anna na něho zezadu vyplázla jazyk.

„Pojď, zaplaveme si,“ navrhla.

Sean ji ignoroval. Zapíchl konec prutu do písku, stáhl si klobouk, aby si zastínil oči před žárem slunce, a opřel se dozadu o loket s nohama roztaženýma před sebou. Slyšel, jak skřípe písek, když se pohnula, a pak bylo ticho. Začínal si už dělat starosti, co asi dělá, ale kdyby se začal rozhlížet, byl by to důkaz jeho slabostí.

„Holky!“ zvolal zahořkle. Hned za ním se ozvaly běžící kroky. Rychle se posadil a začal se otáčet. Kolem něho problesklo její bílé tělo a rozrazilo vodní hladinu s plácnutím vyskakujícího pstruha. Sean vyskočil.

„Hej, co to děláš?!“

„Plavu si,“ smála se Anna, po pas ponořená do zelené vody, s vlasy promočenými a ležícími na ramenou a prsou. Sean se zadíval na ta prsa, bílá jako dužina jablka a na tmavě růžové skoro červené bradavky. Anna si lehla na záda a kopala vodu, až se bíle zpěnila.

„Voet sak, rybičky kš, rybičky!“ bublala do vody.

„Hej, to nesmíš, tohle!“ řekl napůl upřímně Sean. Přitom si přál, aby se znovu postavila, protože její prsa vyvolala u něho v žaludku zvláštní pocit. Anna sice klečela ve vodě až po bradu, ale viděl je skrz vodu. Chtěl, aby vstala.

„Je to prima! Pojď taky!“ Obrátila se na břicho a potopila hlavu pod vodu. Dva ovály jejího zadečku prořízly hladinu a Seanův žaludek se zase podivně stáhl.

„Tak jdeš sem?“ vybízela ho a mnula si oči oběma rukama, aby z nich dostala vodu.

Sean tam stál jako bez sebe – během pár sekund prodělaly jeho city k ní přímo revoluční změnu. teď si moc přál být ve vodě spolu se všemi těmi jejími tajuplnými zaobleninami – ale styděl se.

„Ty se bojíš! No tak, já ti pomůžu, aby ses nebál!“ Škádlila ho.

Ta výzva ho vyprovokovala. „já se nebojím!“

„No tak pojd!“ Ještě pár sekund váhal, potom odhodil klobouk a rozepjal si košili. Obrátil se k ní zády svlékaje kalhoty, pak se otočil a skočil do vody vděčný za úkryt, který mu poskytla. Vynořil hlavu a Anna ho znovu potopila. Zatápal a chytil jí za nohy, narovnal se a obrátil na záda. Táhl ji na mělčinu, kde ji nemohla překrývat voda. Plácala rukama do vody, aby udržela hlav nad hladinou a potěšeně ječela. Seanovy nohy zakoply o skálu a on upadl, přičemž ji pustil. Než se mohl zvednout, už na něho skočila a osedlala si ho. Mohl ji shodit, ale líbilo se mu cítit její tělo na svém – teplé ve studené vodě a kluzké od vody. Nabrala hrst písku a vetřela mu jej do vlasů. Sean jí jemně vzdoroval. Chytila ho rukama kolem krku a on ucítil celé její tělo na svých zádech. Napětí v žaludku mu teď stouplo do prsou a chtěl jí obejmout. Převrátil se a sáhl po ní, ale ona se mu vytrhla z ruky a znovu se potopila do hloubky. Sean na ni stříkl, ale byla mimo jeho dosah a smála se mu. Konečně stanuli tváří v tvář, pořád po bradu ve vodě, a Seana to začínalo hněvat. Chtěl jí obejmout.

Uviděla změnu jeho nálady a brodila se na břeh, šla k jeho šatům a zvedla jeho košili. Utřela si do ní obličej stojíc tam nahá a beze studu – měla příliš mnoho bratrů na to, aby se styděla. Sean se díval, jak její prsa mění tvar, když zvedla ruce, díval se na linie jejího těla a všiml si, že její dříve vyzáblé nohy se zaoblily. Její stehna se dotýkala pod břichem, a tam měla ten tmavý trojúhelník ženství. Rozprostřela košili na písku a sedla si na ni, pak se na něho podívala. „Nepůjdeš už ven?“ Vylezl značně neobratně přikrývaje se rukama. Anna si na košili poposedla. ‚jestli chceš, můžeš si sednout.“ Spěšně se posadil a skrčil kolena až po bradu. Pozoroval jí koutkem oka. Kolem bradavek měla drobounkou husí kůži od studené vody.

Byla si vědoma, že jí pozoruje, a stáhla ramena dozadu vychutnávajíc ten okamžik. Sean se zase cítil bez sebe tak jasně teď kontrolovala situaci. Předtím byla někdo, na koho se dalo leda vrčet, ale teď dávala rozkazy a on byl ten, kdo poslouchá.

„Ty máš na prsou chlupy,“ řekla Anna obracejíc se k němu, aby na něho viděla. I když byly řídké a jako chmýří, Sean byl rád, že je má. Natáhl nohy. „A máš ho o moc většího než Frikkie.“ Sean se snažil nohy zase skrčit, ale položila mu na nohu ruku, aby přestal. „Můžu si na tebe sáhnout?“ Sean se pokusil promluvit, ale hrdlo se mu sevřelo a nevycházel z něho žádný

Zvuk. Anna na odpověď nečekala. ‚Jé – koukni! Je to ale nestyda – přesně jako ten Karibův!“ Karibů byl páně Van Essenův hřebec. ‚já dobře vím, že vždycky, když táta chce připustit Karibůa ke klisně, tak mi řekne, abych šla navštívit tetu Lettii. Já se ale vždycky schovala v plantáži. Z plantáže je do výběhu vidět docela dobře. Anina ruka byla hebká a nedočkavá a Sean nebyl schopen myslet na nic jiného. „Víš, že se lidi připouštějí stejně jako koně?“ zeptala se. Sean přikývl. Chodil přece na lekce biologie dávané pány Daffel a spol. na školních záchodech.

Oba byli chvíli zticha, potom Anna zašeptala. „Seane, připustil bys mě?“

„Já nevím jak,“ zachraptěl Sean.

„Vsadím se, že koně to poprvně taky nevědí a lidi taky ne,“ řekla Anna. „Mohli bysme to zjistit.“

Jeli domů časně zvečera, Anna sedíc za Seanem s rukama těsně objímajícíma jeho pas a tváří přitisknutou mezi jeho rameny. Vysadil ji vzadu na plantáži.

„Uvidíme se v pondělí ve škole,“ řekla a obrátila se k odchodu.

„Anno.“

„Hm?“

„Ještě to bolí?“

„Ne,“ a pak, po krátkém zamyšlení, „je to docela příjemný.“ Obrátila se a odběhla do akáciového stromoví. Sean jel pomalu domů. Cítil uvnitř prázdnotu. Byl to smutný pocit a byl z toho celý zmatený.

„Kde jsou ryby?“ ptala se Ada.

„Nebraly.“

„Ani jedna?“ Sean zavrtěl hlavou a šel přes kuchyni.

„Seane.“

„Ano, mami?“

„Je ti něco?“

„Ne“ – uspěchaně to popřel – „ne, je mi fajn.“ Vyklouzl na chodbu. Garrick seděl v posteli. Kůži kolem nosních dírek měl červenou a rozpraskanou. Položil knihu, kterou četl, a usmál se na Seana, když vcházel. Sean šel rovnou ke své posteli a posadil se na ni.

„Kde jsi byl?“ ptal se Garrick hlasem zahlceným rýmou.

„Nahoře u jezírek vodopádů.“

„Na rybách?“

Sean neodpověděl, naklonil se na posteli kupředu a opřel se lokty o kolena. „Potkal jsem Annu, a ta šla se mnou.“

Při zmínce jejího jména se Garrickův zájem značně zvýšil a zadíval se Seanovi do tváře. Sean měl pořád ještě ten trochu zmatený výraz.

„Garry,“ zaváhal. Ale musel o tom s někým mluvit. „Garry, já jsem Annu vošukal!“

Garrick zatajil dech, až to lehce hvízdlo. Zbledl jako křída, jenom jeho nos zůstal červený a celý podebraný.

„Chci tím říct,“ mluvil Sean pomalu, jako kdyby se to sám sobě snažil vysvětlit. „Chci tím říct, že jsem jí fakt vošukal přesně tak, jako jsme si vo tom povídali. Přesně jako…“ Udělal jakési bezmocné gesto rukama, neschopen najít slova. Pak se položil zpátky do postele.

„Nechala tě?“ Garrickův hlas byl spíše jako šepot.

„Sama to chtěla,“ řekl Sean. „Bylo to takový kluzký, takový nějaký teplý a kluzký.“

A pak později, když už bylo dávno zhasnuto a oba byli v posteli, uslyšel Sean Garrickovy šustivé pohyby ve tmě. Ještě chvíli poslouchal, až si byl jistý. „Garry!“ zavolal nahlas káravě.

„Já to nedělal, to já ne!“

„Víš, co nám říkal táta! Vypadnou ti zuby a zešílíš.“

„Dyť já to nedělal, nedělal!“ Garrickův hlas přetékal chřipkou a slzami.

„Já jsem tě dobře slyšel.“ řekl Sean.

„Já jsem se jen drbal na noze, fakt. Já se jen drbal, čestně!“

A nakonec je řeka života pronesla posledními vodopády a vyplavila do moře dospělosti. Pan Clark Seana zlomit nedokázal. Místo toho jen vyvolal ostrou soutěž, ve které, jak sám věděl, pomalu ztrácí půdu a teď se už Seana bál. Už nenutil Seana, aby vstával, protože Sean byl stejně veliký jako on. Jejich střetnutí už trvalo dva roky. Oba již prozkoumali slabiny toho druhého a věděli dobře, jak je využít.

Pan Clark nesnášel zvuk jakéhokoli kýchání kohokoli. Možná podvědomě to bral jako posměch z jeho deformovaného nosu. Sean měl celý repertoár kýchání, od sotva slyšitelného labužnického čichnutí k vůni brandy až po hlasité kýchání spolu s chrchláním až z hrdla.

„Promiňte, pane, nemohu za to. Jsem trochu nachlazený.“

Jenomže potom, aby vyrovnal skóre, pan Clark zjistil, že může Seana zranit přes Garricka. Stačilo jenom trošku zranit Garricka a Seanovi to způsobovalo téměř nesnesitelné utrpení.

Pro pana Clarka to byl špatný týden. Jeho játra, oslabená vytrvalými záchvaty malárie, mu působila obtíže. Už tři dny trpěl hroznými bolestmi hlavy. Městský úřad s ním vedl nepříjemné dohadování o podmínkách prodloužení jeho smlouvy. Sean byl včera v dobré kýchací formě a pan Clark už toho měl dost a víc nebyl schopen unést. Vešel do třídy a zaujal svoje místo na stupínku za stolem. Očima spočinul pomalu na dětech, až se dostal k Seanovi.

„Jen ho nech, ať si začne," myslel si pan Clark. „Jen ať to dneska zkusí a já ho zabiju!" V posledních dvou letech došlo ke změně zasedacího pořádku. Sean a Garrick byli rozsazeni a Garrick byl teď ve třídě vepředu, kde na něho pan Clark mohl snadno dosáhnout. Sean byl skoro vzadu.

„Anglická čítanka," řekl pan Clark. „První stupeň stránka pět. Druhý stupeň obrátí na…" Garrick si odfrkl, nos zase plný senné rýmy. Pan Clark s prásknutím zavřel knihu.

„Jdi do hajzlu!" řekl měkce a pak začal jeho hlas sílit. ‚Jdi do hajzlu!" teď už se třásl zuřivostí, horní ret kolem nosních dírek zbělel a dírky se doširoka roztáhly. Seběhl dolů se stupínku ke Garrickově lavici. „Jdi do hajzlu! Jdi do hajzlu – ty hnusnej mrňavej kriple!" zaječel a udeřil Garricka do tváře otevřenou dlaní.

Garrick si dlaněmi sepjatými do hrsti chránil tvář a díval se na něho.

„Ty špinavá svině!" chrlil na něho pan Clark. „Tak ty už taky začínáš!" Chytil Garricka za vlasy a trhl mu hlavou dolů, takže Garrick narazil čelem na desku lavice. „Já tě naučím! Panebože, já tě naučím! Já ti ukážu!" bum. „Já tě naučím!" bum.

Trvalo to tak dlouho, než ho dostihl Sean. Chytil pana Clarka za paži a táhl ho pryč. „Nechte ho, on nic neudělal!"

Pan Clark před sebou uviděl Seanův obličej – byl už teď neschopný chovat se racionálně – ten obličej před ním ho mučil celé dlouhé dva roky. Sevřel pěst a vyrazil proti němu. Ta rána Seana zasáhla, až se zapotácel, náraz mu vehnal do očí slzy. Sekundu zůstal ležet přes jednu z lavic pozoruje Clarka a potom zavrčel. Ten zvuk Clarka probral, a ten začal couvat ale jenom dva kroky, než ho dostihl Sean. Bušil do něho oběma rukama, každým úderem ho tlačil až k tabuli. Clark se snažil vytrhnout, ale Sean ho chytil za límec košile a táhl zpátky límec se způli utrhl a Sean ho znovu udeřil. Clark se podél zdi sesunul k zemi, až zůstal sedět, a Sean nad ním stál a prudce oddechoval.

„Vypadni!" řekl Clark.

Jeho zuby byly zrůžovělé krví v ústech a trochu mu jí vytrysklo i na rty. Natržený límec se mu furiantsky tyčil nad jedním uchem. V místnosti nebylo slyšet jediný zvuk kromě Seanova oddechování.

„Vypadni," řekl znovu Clark a ze Seana vyprchal hněv, teď už se třásl jenom tím vzrušením. Vyšel ke dveřím.

„Ty taky," ukázal Clark na Garricka. „Vypadni a už se nevracej!"

„Pojď Garry," řekl Sean. Garrick vstal z lavice a belhal se k Seanovi, aby pak společně vyšli na školní dvůr.

„Co teď budeme dělat?" Garrick měl na čele velkou červenou modřinu.

„Myslím, že bysme měli jít radši domů."

„A co naše věci?“ ptal se Garrick.

„Všechno to nemůžeme unýst – budem si pro ně muset pozdějc poslat. Tak pojď.“

Prošli městem a dali se cestou k farmě. Už téměř dorazili k mostu přes řeku Baboon, když znovu promluvili.

„Co myslíš, že udělá táta?“ zeptal se Garrick.

Zformuloval tak do slov problém, který oba pálil od okamžiku, kdy opustili školní budovu.

„No, ať udělá, co chce, stálo to za to,“ zašklebil se Sean. „Viděls, jak jsem ho zničil? To byla nakládačka – rovnou do zubů!“

„To jsi neměl dělat, Seane. Táta nás zabije. Mě taky a já přitom nic neudělal.“

„Jo, popotahoval jsi,“ připomněl mu Sean. Došli k mostu a naklonili se vedle sebe přes zábradlí, aby viděli na vodu. „Co tvoje noha?“ zeptal se Sean.

„Bolí – myslím, že bysme si měli trochu odpočinout.“

„Dobrá, když to říkáš,“ souhlasil Sean.

Následovalo dlouhé ticho a pak: „Kéž bys to byl nebyl udělal, Seane.“

„No, teď už je pozdě. Starej Nosatec dostal takovou nakládačku jako nikdy a jediný co můžem dělat je vymyslet si něco, co povíme tátovi.“

„On mě udeřil,“ řekl Garrick. „Mohl mě zabít.“

„Ano,“ souhlasil Sean ve spravedlivém rozhořčení. „A mě taky praštil.“

Chvíli o tom přemýšleli.

„Možná bysme prostě měli odejít,“ navrhl Garrick.

„Myslíš neříct to vůbec tátovi?“ Ten nápad nepostrádal na přitažlivosti.

„No a mohli bysme jít na moře nebo tak,“ rozjasnil tvář Garrick.

„Dostal bys mořskou nemoc, dyť je ti blbě dokonce i ve vlaku!“

Ještě jednou se nad tím problémem zahloubali. Potom se Sean podíval na Garricka, Garrick se podíval na Seana a jako kdyby se dohodli, narovnali se a vyrazili znovu směrem k Theunis Kraalu.

Ada byla před domem. Měla na hlavě široký slaměný klobouk, který skrýval její tvář ve stínu a přes rameno nesla košík plný květin. Byla tak zabraná do své zahrádky, že si jich všimla teprve, když už byli v půli trávníku a když je uviděla, zůstala bez hnutí stát. Obrňovala se proti tomu, co přijde, snažíc se ovládnout své emoce. Ze zkušenosti už věděla, že od svých nevlastních synů může očekávat to nejhorší a být vděčná, když to nakonec tak špatné není. Jak se k ní blížili, ztráceli na tempu a nakonec se před ní zastavili, jako když páru natahovacích hraček dojde péro.

„Ahoj,“ řekla Ada.

„Ahoj,“ odpověděli společně. Garrick štrachal v kapse, vytáhl kapesník

a hlučně se vysmrkal. Sean civěl na příkrou holandskou střechu Theunis Kraalu, jako kdyby ji v životě ještě nikdy neviděl.

„No?“ zeptala se Ada klidným hlasem.

„Pan Clark nám řek, abysme šli domů,“ oznámil Garrick.

„Proč?“ Adin klid se začínal drobit.

„No, totiž –“ Garrick mrkl na Seana hledaje pomoc. Ale Seanovu pozornost stále upoutávala ta střecha. „No… Víš, Sean ho tak nějak to, praštil do hlavy, až z toho upad. Já jsem nic neudělal.“

Ada tiše zasténala: „Ach ne!“ zhluboka se nadechla. „Tak dobrá. Začněte od začátku a povězte mi to celé.“

Pověděli jí to po etapách, vodopádem slov, přerušujíce jeden druhého a hádajíce se o podrobnosti. Když skončili, Ada řekla: „Radši běžte do svého pokoje. Váš otec dneska pracuje v domácí sekci a brzo přijede domů na oběd. Pokusím se ho na to trochu připravit.“

V pokoji zavládla veselá atmosféra cely smrti. „Kolik bys řek, že nám dá?“ ptal se Garrick.

„Hádám, že tolik, dokud ho to neunaví, potom si odfrkne a ještě nám přidá,“ odpověděl Sean.

Slyšeli, jak Waitův kůň vjíždí do dvora. Nato Waite prohodil cosi ke stájníkovi a slyšeli ho, jak se směje. Bouchly dveře u kuchyně a následovala půlminuta napětí, načež slyšeli, jak zařval.

Garrick nervózně povyskočil. Dalších deset minut slyšeli, jak spolu mluví Waite a Ada v kuchyni, jak se střídá burácení a konejšící hovor. Potom se ozvalo cupitání Adiných nohou po chodbě a již vcházela do pokoje. „Váš otec vás chce okamžitě vidět – je ve své pracovně.“

Waite stál před krbem. Plnovous měl plný prachu a jeho čelo, zachmuřené mrakem hněvu, vypadalo jako rozoraná půda.

„Dále!“ zahřměl, když Sean zaklepal a oni se vplížili dovnitř a zůstali stát před ním. Potom se švihl bičem do nohy a z jeho jezdeckých kalhot se zvedl oblak prachu. „Pojď sem,“ řekl Garrickovi a vzal ho rukou za vlasy. Zkroutil Garrickovi obličej vzhůru a prohlížel si jizvu na jeho čele. „Hm,“ řekl. Pustil Garrickovy vlasy, a ty zůstaly stát v chocholu. Odhodil bič na psací stůl. „Pojď sem,“ řekl Seanovi. „Ukaž ruce, ne tak, dlaní dolů!“

Kůže na obou rukou byla sedřená a jeden kloub byl oteklý a zarudlý. „Hm,“ řekl znovu. Obrátil se k polici vedle krbu, vyndal ze stojánku dýmku a naplnil ji tabákem z kamenné dózy.

„Vy jste párek pěkných bláznů,“ řekl, „ale já to risknu a začnu s vámi za pět šilinků týdně, plus strava a byt. Teď se jděte naobědvat… dneska odpoledne musíte makat.“

Okamžik na něho civěli v naprostém úžasu a pak začali couvat ke dve-

řím. „Seane!“ Sean se zarazil dobře věda, že to je příliš krásné, než aby to byla pravda. „Kam jsi ho uhodil?“

„Všude, tati, všude, kam jsem jen moh.“

„To není k ničemu,“ odpověděl Waite. „Musíš se snažit zasáhnout ho ze strany do hlavy – tady,“ poklepal si na stranu brady dýmkou, „a mít pevně sevřenou pěst, jinak si zlámeš všechny prsty dřív, než jen trochu zestárneš!“

„Ano, tati.“ Dveře se potichu zavřely a Waite si dovolil úsměv.

„Už toho učení z knížek bylo stejně dost,“ řekl nahlas a škrtl zápalkou, aby si zapálil dýmku. Když rovnoměrně hořela, vypustil oblak kouře.

„Kristepane, to bych si býval přál vidět. Teď si ten škrabálek dá pozor, aby si nezačínal zase s mým hochem!“

Teď dostal Sean trap, na které mohl závodit. Byl rozený běžec a Waite Courtney ho vyvedl ven ze stáje, kde nervózně přešlapoval a dal mu směr. Sean vyrazil, nejsa si jistý, jaká bude cena, jaká bude délka té trati, ale běžel rád a běžel ze všech sil. Před svítáním, stoje s otcem a Garrickem v kuchyni, se šálkem horké kávy v dlaních, pochoval Sean vzrušení z každého dne, který přišel.

„Seane, vemte si Zamu a N’dutiho a postarejte se, aby v tom houští podél řeky nebyl žádný zatoulaný dobytek.“

„Já si vezmu jenom jednoho honáka, tati, budeš potřebovat N’dutiho u plavící nádrže.“

„Tak dobrá. Pokus se to stihnout a přijet k nám do poledne, musíme skrz ní dneska prohnat tisíc kusů.“

Sean spolykal zbytek své kávy a zapnul si sako. „Tak abych šel.“ Čeledín mu držel koně u dveří kuchyně. Sean zastrčil zbraň do pouzdra u sedla a vyskočil nahoru, aniž by se dotkl třmenu. Zvedl ruku, zazubil se na Waita, pak otočil koně a vyrazil přes dvůr. Ráno bylo stále ještě černé a studené.

Waite se za ním díval ode dveří. „Je si sebou tak zatraceně jistý,“ pomyslel si. Ale přitom věděl, že má syna, jakého si přál a na kterého je pyšný.

„Co mám dělat já, tati?“ zeptal se vedle něho Garrick.

„No, máme ve výběhu ty nemocné jalovice,“ Waite se zarazil. „Ne, radši pojeď se mnou, Garry.“

Sean pracoval časně zrána, kdy slunce vypadalo jako divadelní trik, celé zlaté a veselé, stíny dlouhé a černé. Pracoval v poledním slunci a potil se vedrem. V dešti. V mlze, která se snesla z náhorní plošiny dolů, celá šedá a mokrá. V krátkém africkém soumraku. Domů jezdil za tmy. Miloval každou minutu té práce. Naučil se dobytku rozumět. Ne, že by znal jejich jmé-

na, ta se dávala jenom tažným volům, ale poznal je po barvě a velikostí a různých znameních, takže při pohledu na jedno ze stád hned poznal, které ze zvířat tu chybí. „Zamo, ta stará kráva se zahnutým rohem. Kde je?“

„Nkosi,“ už nepoužívali tu zdrobnělinu páníček – Nkosizana. „Nkosi, včera jsem jí odved do výběhu pro nemoc, má v oku červa.“ Naučil se rozpoznávat nemoci, ještě než se začaly projevovat, podle toho, jak se dobytek pohyboval a držel hlavu. Naučil se ty nemoci léčit.

Šroubový červ – nalije se do rány petrolej a červi začnou vypadávat z masa jako sprška rýže. Ophtalmie – vypláchnout oči hypermangánem. Sněť slezinná a hnisání struků – zastřelit a mrtvolu spálit. Porodil svoje první tele: uprostřed akácií na břehu řeky Tugely. Dokázal to úplně sám, s rukávy vyhrnutými až nad lokty a s pocitem mýdlové pěny z poševního hlenu na rukou. Potom, když máma svoje tele lízala a ono se pod každým líznutím jazyka zapotácelo, stáhlo se Seanovi hrdlo dojetím.

Ale to všechno bylo málo na to, aby vydal všechnu svou energii. Když pracoval, tak si přitom hrál. Cvičil se v jízdě na koni: seskočit za jízdy s koně, běžet podle něho, vyskočit nahoru a totéž na druhé straně, stát v sedle v plném trysku, potom roztáhnout nohy a spadnout dolů na koňský hřbet s nohama přímo do třmenů – žádné tápání. Cvičil s puškou, dokud nedokázal trefit šakala na sto padesát kroků a rozseknout tělo zvířete velkým nábojem ve dví. Pak také bylo třeba udělat spoustu práce za Garricka.

„Já se necítím moc dobře, Seane.“

„Co se děje?“

„Bolí mě noha, víš jak to oteče, když moc jezdím.“

„Tak proč teda nejdeš domů?“

„Táta říkal, že mám spravit ten plot kolem plavící nádrže číslo tři.“ Garrick se na koni naklonil kupředu, aby si protřel nohu a přitom se statečně usmíval.

„Vždyt jsi ho spravil minulej tejden!“ protestoval Sean.

„Ano – ale dráty se tak nějak uvolnily.“ Všechny opravy, které provedl Garrick, se vyznačovaly podivuhodnou nestálostí.

„Máš s sebou nůžky na drát?“ a Garrick vytáhl ochotně nářadí z brašny u sedla. „Já to udělám,“ řekl Sean.

„Sakra, člověče, to ti leda moc děkuju,“ ozvalo se a hned poté, se sekundovým zaváháním: „Nepovíš to tátovi, že ne?“

„Ne – nemůžeš přece za to, když tě ta noha tak bolí,“ a Garrick ujížděl domů, vplížil se do svého pokoje a vytratil se s Jimem Hawkinsem do stránek Pokladu na ostrově.

Seanovi přinesla tahle práce nové pocity. Když teď déšť vytáhl trávu na zelených pastvinách a naplnil mělké rybníky na planině, neznamenalo to už

jenom, že nastala sezóna hnízdění ptáků a že se zlepší rybaření v říčce Baboon – teď to znamenalo, že budou moci vyhnat dobytek z údolí a že stáda, která poženou do prodejních výběhů v Ladyburgu budou pěkně vypasená. Znamenalo to, že další zima skončila a země je plná života a příslibu dalšího života. Ten nový pocit se rozšířil i na dobytek. Byl to silný, téměř divošský pocit vlastnictví.

Bylo pozdě odpoledne. Sean seděl mezi stromy na koni a díval se přes vyschlé bažiny na malé stádo, které se roztrousilo před ním. Páslo se s hlavami dole a líně pošvihávalo ocasy.

Mezi Seanem a hlavní části stáda bylo malé tele – tři dny staré, stále ještě světle béžové a nejisté na nohách. Zkoušelo je teprve pobíhajíc v kostrbatých kruzích po krátké trávě. Ze stáda zabučela kráva a tele zůstalo stát jako přimrazené s nemotorně roztaženýma nohama pod sebou a se vztyčenýma ušima.

Sean se zašklebil a zvedl uzdu z koňova krku; byl čas vyrazit zpátky do usedlosti. V tom okamžiku uviděl orlosupa: ten už zahájil střemhlavý útok na tele padaje z oblohy celý hnědý a obrovitý, s křídly složenými vzadu a pařáty připravenými k útoku. Rychlost pádu zvedal vítr, který mu cuchal peří. Sean seděl jako paralyzovaný a díval se. Orel zasáhl tele a Sean slyšel, jak praskají kosti, ostře, jako když praskne suchý klacek a pak už tele leželo v trávě a slabě vzdorovalo orlovi sedícímu na něm. Na sekundu Sean seděl omráčený rychlostí, s jakou k tomu došlo. Pak se ho zmocnila nenávist. Dostavila se s takovou prudkostí, že se mu až sevřel žaludek. Patami nakopnut koně, a ten vyskočil kupředu. Sean ho vedl přímo proti orlovi a jak jel, tak na něho řval, ječivým neartikulovaným křikem, s jakýmsi výrazem zvířecí nenávisti. Orel obrátil hlavu a zadíval se na něho ze strany jedním okem. Otevřel svůj žlutý zoban a odpověděl na ten zvuk křikem, uvolnil drápy z telete a zvedl se do vzduchu. Těžkopádně mával křídly a pohybuje se nízko nad zemí nabíral rychlost a zvedal se pryč od Seana. Sean vytáhl z pouzdra pušku a zarazil koně. Seskočil ze sedla a zlomil hlaveň. Orel byl padesát yardů před ním a rychle stoupal. Sean zastrčil do hlavně náboj, zaklapl ji a současně jedním táhlým pohybem zvedal pušku. Byl to těžký cíl. Orel se mu vzdaloval a stoupal a mávání křídel trhalo celým jeho tělem. Sean vypálil.

Puška ho udeřila zpětným nárazem do ramene a kouř se rozptýlil ve větru, takže mohl pozorovat, jak kulka zasáhla cíl. Orel se zlomil ve vzduchu. Vybuchl jako péřový polštář a padal se svými téměř dvoumetrovými křídly bezmocně se třepajícími ve větru. Ještě než dopadl na zem, Sean už běžel. Když k němu doběhl, byl už mrtvý, ale on obrátil pušku a drže ji za hlaveň u ústí, rozpřáhl se nad hlavu a pažbou ho udeřil do těla. Při třetím úderu se

pažba odštípla, ale on bil dál. Vzlykal přitom zuřivostí. Když přestal, stál tam prudce oddechuje, pot se mu řinul po obličeji a celé tělo se třáslo. Orel byl jen změtí rozmlácených kostí, masa a peří. Tele stále ještě žilo. Puška byla rozbitá. Sean poklekl vedle telete a s očima plnýma slz hněvu ho dorazil loveckým nožem.

Ten nový pocit byl tak silný, že by Sean dokázal nenávidět i Garricka. Ale to netrvalo dlouho. Seanův hněv i nenávist byly rychlé záležitosti, s plameny jako u uschlé trávy: žhavé a vysoké, ale brzy vyhořelé a zaniklé na popel bez jakéhokoli doutnání. Když se to stalo, byl Waite pryč. Tři roky za sebou byl nominován na předsedu Asociace chovatelů dobytka a pokaždé to odmítl. Byl natolik obyčejným člověkem, aby si přál tu prestiž, kterou s sebou neslo to postavení, ale byl také natolik rozumný, že chápal, že jeho častá nepřítomnost by poškodila jeho farmu. Sean a Garrick už pracovali dva roky, když zase došlo na výroční volby do orgánů Asociace. Ten večer před odjezdem na schůzi do Pietermaritzburgu o tom Waite promluvil s Adou.

„Minulý týden jsem dostal dopis od Bernarda, drahoušku," stál před zrcadlem v jejich ložnici a přistřihoval si plnovous. „Trvají na tom, abych tenhle rok kandidoval na předsedu."

„To je od nich velmi moudré," řekla Ada. „Kdybys to vzal, získali by toho nejlepšího člověka."

Waite se zamračil soustředěním, jak zarovnával licousy. Ona v něho tak bezpodmínečně věřila, že pochyboval zřídka i on sám. Nyní, dívaje se na svůj obličej do zrcadla se tázal sám sebe, za co ze svého úspěchu je vlastně zavázán Adině podpoře.

„Ty to dokážeš, Waite." Nebyla to ani výzva, ani otázka, jen prosté konstatování faktu. Když to říkala, tak tomu také věřila.

Položil nůžky na prádelník a obrátil se k ní. Seděla se zkříženýma nohama v bílé noční košili na posteli, vlasy měla rozpuštěné v dlouhých tmavých pramenech až pod ramena.

„Myslím, že Sean tady může na všechno dohlédnout," řekla a pak rychle dodala, „a samozřejmě Garry také."

„Sean se učí rychle," souhlasil Waite.

„Vezmeš to?"

Waite zaváhal.

„Ano," přikývl a Ada se usmála.

„Pojď ke mně," natáhla k němu ruce.

Sean vezl Adu a Waita na nádraží do Ladyburgu: na poslední chvíli Waite začal trval na tom, že s ním musí jet také, protože se s ní chtěl o takový zážitek podělit. Sean jim dal zavazadla do vagónu a čekal, zatímco

hovořili se skupinou farmářů, kteří také jeli na schůzi. Zahoukala píšťala a cestující se rozešli do svých oddělení. Ada Seana políbila a vyšplhala se nahoru. Waite zůstal na nástupišti o chvilku déle.

„Seane, kdybys potřeboval pomoc, zajed k panu Erasmovi v Lion Kopu. Já se vrátím ve čtvrtek."

„Žádnou pomoc nebudu potřebovat, tati."

Waitova ústa ztvrdla. „Pak jsi určitě Pán Bůh, on je totiž jediný, kdo nikdy pomoc nepotřebuje," řekl Waite ostře. „Nebuď přece blázen – když budeš mít potíže, požádej Erasma." Vyšplhal se za Adou. Vlak sebou trhl, nabral rychlost a vyrazil směrem k úpatí náhorní plošiny. Sean jej sledoval, jak se zmenšuje, a potom se vrátil ke kočáru. Byl pánem Theunis Kraalu a docela se mu to zamlouvalo.

Hlouček na nástupišti se rozcházel a vyšla z něho Anna.

„Ahoj, Seane." Měla na sobě zelené bavlněné šaty vybledlé praním a byla bosa. Usmála se svými drobnými bílými zuby a zadívala se mu do obličeje.

„Ahoj, Anno."

„Copak ty nejedeš taky do Pietermaritzburgu?"

„Ne, musím dohlížet na farmu."

„Ó!"

Čekali mlčky celí nesví před tolika lidmi. Sean zakašlal a poškrábal se na straně nosu.

„Anno, pojď! Musíme domů." Jeden z jejích bratrů jí volal od pokladny a Anna se naklonila k Seanovi.

„Uvidím tě v neděli?" zašeptala.

„Přijdu, jestli budu moct. Ale nevím – musím dohlížet na farmu."

„Prosím tě snaž se, Seane." Měla vážný obličej. „Já na tebe budu čekat. Vezmu něco k obědu a budu čekat celý den. Prosím tě přijel, i kdyby to mělo být jenom na chvilku."

„No dobře, tak já přijdu."

„Slibuješ?"

„Slíbuju."

Usmála se s úlevou. „Budu na tebe čekat na té stezce nad vodopády." Obrátila se a běžela se připojit ke své rodině a Sean jel zpět do Theunis Kraalu.

Garrick ležel v posteli a četl si.

„Myslel jsem, že ti táta řekl, abys trochu pohnul se značkováním toho nového dobytka, co jsme koupili ve středu."

Garrick položil knihu a posadil se. „Přikázal jsem Zamovi, aby je nechal v ohradě, než se vrátíš."

„Táta ti říkal, aby sis s tím pospíšil. Nemůžeš je tam držet cele] den bez krmení a vody.“

„Já značkování nesnáším,“ reptal Garrick. „Nesnáším, jak bučejí, když je pálíš, a nesnáším ten smrad spálené kůže a srsti mám z toho bolení hlavy!“

„No, někdo to udělat musí. Já nemůžu, já musím jet dolů a namíchat do nádrží novej desinfekční roztok na zítra.“ Sean začínal ztrácel trpělivost. „Sakra, Garry, proč jsi pořád takový budižkničemu?“

„Za to já nemůžu, za to já nemůžu, když mám jenom jednu nohu.“ Jen tak tak že Garrick už zase nebrečel. Ale ta zmínka o jeho noze měla patřičný efekt – Seanova nálada se ihned změnila.

„Promiň,“ Sean se usmál svým neodolatelným úsměvem. „Já ti řeknu, co udělám. Já budu značkovat a ty zařídíš to s těma nádržema. Ať naložej ty sudy s roztokem na skotskej vůz a vem si s sebou pár kluků ze stáje, ať ti pomůžou. Tady jsou klíče od skladu.“ Hodil svazek klíčů na postel vedle Garricka. „Měl bys to stihnout do tmy.“ Ve dveřích se obrátil. „Garry, nezapomeň udělat všech šest nádrží. Nejenom těch pár blízko u domu!“

Takže Garrick naložil šest sudů s roztokem na skotský valník a odjel s nimi pod kopec. Dávno před setměním už byl doma. Vepředu měl jezdecké kalhoty s tmavou asfaltovou chemikálií a trochu jí prosáklo i do kůže jeho jedné jezdecké boty. Když vycházel z kuchyně do chodby, Sean zavolal z pracovny: „Hej, Garry, dodělal jsi to?“

Garrick byl šokovaný. Waitova pracovna byla svatyně, to nejposvátnější místo v Theunis Kraalu. Dokonce i Ada klepala, než vstoupila, a dvojčata tam chodila, jenom aby obdržela patřičný trest. Garrick se belhal po chodbě a otevřel dveře dokořán. Sean seděl s nohama na stole a měl kotníky pěkně přes sebe. Opíral se přitom dozadu o opěradlo otáčecí židle.

„Táta tě zabije!“ Garrickovi se třásl hlas.

„Táta je v Pietermaritzburgu,“ řekl Sean.

Garrick stál ve dveřích a rozhlížel se po místnosti. Bylo to vlastně poprvé, co ji skutečně viděl. Při každé předcházející návštěvě byl příliš zaměstnaný myšlenkami na nadcházející tělesný trest a jediným předmětem v místnosti, který měl dopodrobna prostudovaný, byl sedák velkého koženého křesla, když se ohýbal přes jeho bok a odhaloval zadek biči. Teď se tedy rozhlédl kolem. Stěny byly až ke stropu obložené tmavě žlutým leštěným dřevem. Strop byl štukovaný sádrou se vzorem dubového listí. Ze středu visela jedna jediná lampa na mosazném řetězu. Člověk mohl klidně vstoupit přímo do obrovského krbu ze štípaného hnědého kamene, kde už ležela polena připravená k zapálení. Na římse vedle krbu ležely dýmky a dóza s tabákem, na stojanech podél jedné stěny visely zbraně a police s knihami v

zelené a tmavorudé kožené vazbě: encyklopedie, slovníky, cestopisy a knížky o farmaření. Žádná beletrie. Naproti stolu byl na zdi olejový portrét Ady. Malíř zachytil i trochu z její vyrovnanosti. Měla na sobě bílé šaty a v ruce držela svůj klobouk. Místnosti dominoval nádherný pár rohů kapského buvola s velkými zoubkovanými výstupky a širokým ohybem směrem k hrotům. Byl to mužsky pokoj, s vypadanými psími chlupy na předložkách z leopardí kůže a se silným fluidem muže – dokonce i voněl po Waitovi. Byl tak výrazně jeho jako ten tvídový kabát a klobouk Terai co visel za dveřmi. Vedle místa, kde seděl Sean, byla otevřená skřínka a na ní stála láhev brandy. Sean měl v ruce sklenku.

„Ty piješ tátovu brandy!“ obvinil ho Garrick.

„Není špatná.“ Sean zvedl sklenku a zkoumal tekutinu. Opatrně usrkl a zadržel ji v ústech připravuje se na polknutí. Garrick ho s posvátnou hrůzou pozoroval a Sean se snažil, aby ani nemrknul, když mu vklouzla do hrdla.

„Dal by sis?“

Garrick zavrtěl hlavou a Seanovi se zakouřilo z nosu a panenky se mu protočily.

„Táta tě zabije!“ řekl znovu Garrick.

„Posaď se,“ nařídil mu Sean hlasem nakřáplým od brandy. „Chci vymyslet plán na tu dobu, co tu táta nebude.“

Garrick postoupil ke koženému křeslu, ale než k němu dorazil změnil směr, vzpomínky na ně byly příliš bolestné. Místo toho se posadil na kraj pohovky.

„Zítra,“ zvedl Sean jeden hrst, „vydesinfikujeme v lázni všechen dobytek v domácí sekci. Řekl jsem Zamovi, ať je začne nahánět brzo ráno – ty jsi naplnil všechny nádrže, jo?“ Garrick přikývl a Sean pokračoval.

„V sobotu,“ Sean zvedl druhý prst, „vypálíme nahoře na planině protipožární pásy. Tráva je tam příšerně suchá. Ty si vezmeš jeden pruh a začneš u vodopádů. Já pojedu na druhý konec u Fredericks Kloofu. V neděli…“ řekl Sean a pak se odmlčel. V neděli Anna.

„Já chci jít v neděli do kostela,“ řekl Garrick rychle.

„To je prima,“ souhlasil Sean. „Jdi do kostela.“

„Půjdeš taky?“

„Ne,“ řekl Sean.

Garrick pohlédl k zemi na předložky z leopardí kůže pokrývající podlahu – nesnažil se Seana přesvědčovat, protože na mši bude Anna. Možná potom, když tam nebude Sean, aby ji rozptyloval, ji bude moci odvézt domů v kolesce. Začal snít s otevřenýma očima a neposlouchal Seana, který pokračoval ve výkladu.

Ráno už bylo plné denní světlo, když Sean dorazil k desinfekční nádrži.

Hnal před sebou malé stádo rozptýleného skotu. Vyjeli ze stromoví a trávy sahající až ke třmenům na širokou prázdnou plochu podupané půdy kolem nádrže. Garrick začal nahánět dobytek skrz desinfekční roztok a na opačném konci už bylo asi deset kusů stojících v odkapávací strouze, všechny mokré, vypadající uboze s těly ztmavlými chemickým roztokem. Sean protlačil své stádo vraty do kraalu, kde se přidalo k husté mase hnědých těl už předtím tam čekajících. N'duti spustil dřevěnou mříž, aby stádo nemohlo utéci zpátky.

„Vidím tě, pane."

„Vidím tě, N'duti. Spousta práce dneska."

„Spousta," souhlasil N'duti, „vždycky spousta práce."

Sean jel podél kraalu a uvázal svého koně pod jedním stromem a pak šel pěšky k nádrži. Garrick stál u parapetu a opíral se o jeden ze sloupů držících střechu. „Ahoj Garry, jak to jde?"

„Prima."

Sean se naklonil přes parapet vedle Garryho. Nádrž byla šest metrů dlouhá a dva a půl metrů široká, hladina tekutiny byla pod úrovní okolní půdy. Kolem nádrže byla nízká zeď a nad ní střecha z došek, aby se obsah nádrže neředil deštěm. Honáci nahnali stádo ke kraji a každé zvíře na vstupu zaváhalo.

„E'yapi, E'yapi!" ječeli honáci a tlak zezadu ty přední přinutil skočit. Když nějaké bylo zvlášť tvrdohlavé, Zama se naklonil přes zábradlí kraalu, chytil ho za ocas a kousl.

Každé dobytče skákalo s nosem vysoko vztyčeným a předníma nohama skrčenýma pod hrudí. Okamžitě zmizelo úplně pod černou olejovitou hladinou a vynořilo se zběsile plavající podél nádrže, dokud se jeho kopyta nedotkla šikmého dna na vzdáleném konci a ono mohlo vyskočit do odkapávací strouhy.

„Ať se pořád hýbou, Zamo!" zakřičel Sean. Zama se na něho zazubil a zakousl se svými velkými bílými zuby do tvrdohlavého ocasu jednoho vola. Ten vůl byl veliký a kapka tekutiny vystříkla Seanovi, jak se nahýbal přes zábradlí, až na bradu. Sean se ani neobtěžoval, aby si ji utřel, a dál se díval.

„No, jestli za tohle stádo nedostaneme nejvyšší cenu při příštím trhu, tak ty kupci dobytku vůbec nerozumějí," řekl Garrickovi.

„Jsou fajn," souhlasil Garry.

„Fajn? Jsou to ty nejtlustší volové v kraji!"

Sean se na to téma chystal víc rozhovořit, když si najednou uvědomil cosi nepříjemného – ta kapka roztoku ho začala pálit na tváři. Utřel si ji prstem a přičichl k ní. Zápach ho v nose zaštípal. Na okamžik se na tu kap-

ku hloupě zadíval a místo na tváři ho pálilo jako čert. Rychle vzhlédl. Dobytek v odkapávací strouze se nepokojně mlel a jak se tak díval, jeden kus se zapotácel a narazil do zábradlí.

„Zamo!“ zařval Sean a Zulu vzhlédl. „Zaraž je! Kristepane, žádného už dovnitř nežeň!“ Na kraji byl další vůl. Sean chytil svůj klobouk a vyskočil na zeď snaže se ho odehnat pryč, ale ten už skočil do nádrže. Sean se chytil za zábradlí a spustil se do místa, které zůstalo po dobytčeti na kraji roztoku.

„Zaraž je!“ křičel. „Zastrč klády, ať se už žádnej dobytek nedostane dovnitř!“ Roztáhl ruce před vstupem do lázně drže se přitom oběma rukama zábradlí po stranách a kopal do hlav dobytka před sebou. „Krucinál, zastrčte tam ty klády!“ křičel. Volové se tlačili proti němu, celá zed rohatých hlav. Tlačeni těmi vzadu a zadržováni Seanem začali panikařit; jeden z nich se snažil přeskočit zábradlí. Jak švihl hlavou, jeho roh škrábl Seana na prsou, přes žebra, trhaje jeho košili na kusy. Sean cítil, jak za ním zapadají klády do mezer blokujíce tak přístup do nádrže a pak ho uchopily Zamovy ruce za paži a táhly ven z té změti rohů a kopyt. Dva z honáků mu pomohli přes zábradlí a Sean jejich ruce setřásl, jakmile se octl na pevné zemi.

„Jedem!“ rozkázal jim a běžel ke koni.

„Nkosi, ty krvácíš!“ Krev smáčela Seanovi vepředu košili, ale on necítil žádnou bolest.

Dobytek, který prošel chemickou lázní, teď trpěl hroznou bolestí. Mlátil kolem sebe a zoufale bučel. Jeden z kusů upadl a když se opět vyhrabal na nohy, třásly se mu tak, že dokázal stěží stát.

„Do řeky!“ křičel Sean. „Zažeňte je do řeky! Zkuste to z nich smýt! Zamo, otevři vrata!“

Řeka Baboon byla míli daleko. Jeden z volů pošel ještě než je dostali z kraalu, dalších deset padlo cestou, než dorazili k vodě. Zemřeli v křečích s třesoucím se trupem a očima vyvrácenýma dovnitř hlavy. Sean naháněl ty, co zůstaly na břehu, do řeky. Voda byla průzračná a jak do ní každé zmře vstoupilo, chemický roztok se rozpouštěl jako tmavohnědý mrak.

„Zůstaň tady, Zamo. Nepouštěj je z vody ven!“ Přeplaval s koněm na protější břeh a vracel tam do vody voly, kteří se na něj chtěli vyšplhat.

„Nkosi, jeden se topí!“ volal N’duti a Sean pohlédl na řeku. Mladý vůl se zmítal na mělčině. Měl hlavu pod vodou a nohama nahoře bil do vodní hladiny. Sean sklouzl s koně a brodil se k němu. Voda mu sahala do podpaží. Snažil se držet hlavu zvířete vzhůru a táhl ho na břeh.

„Pomoz mi, N’duti!“ křičel a Zul vběhl do vody. Byl to ale beznadějný úkol. Pokaždé, když se vůl potopil, stáhl je s sebou pod vodu. Když dotáhli zvíře ke břehu, bylo už mrtvé. Sean si sedl do bláta vedle zvířete. Byl vyčerpaný a plíce ho bolely tou spoustou vody, kterou vdechl.

„Vyžeň je ven, Zamo,“ vyrážel. Pozůstalí stáli na mělčině nebo plavali bez cle v kruzích.

„Kolik?“ ptal se Sean. „Kolik je jich mrtvých?“

„Ještě dva, když jsi byl ve vodě. Celkem třináct, N’kosi.“

„Kde je můj kůň?“

„Utekl a já ho nechal. Bude zpátky doma.“

Sean přikývl. „Zažeň je do výběhu pro nemocný dobytek. Musíme je pár dní hlídat.“ Sean vstal a vydal se pěšky k desinfekční nádrži. Garrick byl pryč a hlavní stádo bylo pořád zavřené v kraalu. Sean otevřel vrata a vypustil je ven. Teď už se cítil lépe a jak se mu vracela síla, přišel i hněv a nenávist. Vydal se po cestě k usedlosti. Boty mu při chůzi čvachtaly a on Garricka každým krokem víc a víc nenáviděl. Garrick namíchal ten roztok v nádrži. Garrick inu zabil jeho dobytek a Sean ho za to nenáviděl. Když Sean vyšel na svah, uviděl Garricka stojícího ve dvoře. Garrick ho také zpozoroval a zmizel do kuchyně. Sean se rozběhl. Proběhl kuchyňskými dveřmi a skoro srazil jednoho ze sloužících.

„Garricku!“ řval Sean. „Kde jsi, sakra?!“ Prohledal celý dům.

Jednou rychle a jednou velmi podrobně. Garrick byl pryč, ale okno ložnice bylo dokořán a na římse byl zaprášený otisk boty. Garrick tamtudy vylezl ven.

„Ty hnusnej zbabělče!“ hulákal Sean a škrábal se za ním. Sekundu zůstal stát otáčeje hlavu ze strany na stranu a jeho pěsti se otevíraly a zavíraly. „Já si tě najdu!“ hulákal zase. „Já si tě najdu, ať se schováváš, kde chceš!“ Vyrazil přes dvůr do stájí a v půli cesty si všiml, že dveře mlékárny jsou zavřené. Když je zkusil, zjistil, že jsou zamčené zevnitř. Odcouval a vletěl do nich ramenem. Zámek povolil a dveře se rozletěly dokořán. Sean proletěl místností až na protější zeď. Garrick se snažil vylézt oknem, ale bylo malé a příliš vysoko. Sean ho chytil za zadek kalhot a stáhl ho dolů. „Cos to proved s tím roztokem? No? Co si s tím proved?!“ křičel Garrickovi do tváře.

„Já to tak nemyslel. Já nevěděl, že je to může zabít!“

„Povídej, co si s tím udělal!“ Sean ho držel vepředu za košili a táhl ho ke dveřím.

„Já nic neudělal. Čestně, já nic neudělal!“

„Nařežu ti tak jako tak, takže mi to klidně můžeš říct!“

„Prosím tě, Seane, já to nevěděl!“ Sean přirazil Garricka ke dveřím, držel ho levou rukou a jeho pravá ruka sevřená v pěst se napřáhla.

„Prosím tě, Seane, ne, ne!“

A najednou ze Seana vyprchal všechen vztek, ruce mu klesly podél boku. „No dobře, tak mi ale řekni, co jsi to proved,“ řekl věcně. Vztek z něho

vyprchal, ale nenávist ne.

„Já byl unavený a už bylo pozdě a moje noha bolela," šeptal Garrick, „a ještě zbývaly udělat čtyři nádrže a já věděl, že budeš kontrolovat, jestli jsou všechny sudy prázdný a bylo tak pozdě, takže…"

„Takže?"

„Takže jsem to všechno vylil do jedný nádrže… ale já nevěděl, že je to zabije, fakt jsem to nevěděl!"

Sean se od něho odvrátil a pomalu se začal vracet do domu. Garrick se belhal za ním.

„Moc mě to mrzí, Seane, čestně, mrzí mě to. Já netušil, že…"

Sean vešel před ním do kuchyně a zabouchl mu dveře před nosem. Šel ale dál do Waitovy pracovny. Z police s knihami sundal v kůži vázanou tlustou knihu evidence dobytka a odnesl ji na psací stůl. Otevřel ji, vzal pero a namočil. Okamžik zíral na stránku a pak do sloupce „smrt" napsal číslo 13 a posléze slova „otrava desinfekčním roztokem". Tlačil přitom tak tvrdě, že hrot pera prořízl papír. Seanovi a honákům trvalo zbytek dne a ještě druhý den, než nádrž vyčistili, napustili čistou vodou a namíchali nový roztok. Garricka vídal jenom při jídle a to spolu nemluvili.

Další den byla neděle. Garrick odjel do města časně, protože mše začínala v osm. Když zmizel, začal Sean svoje přípravy. Oholil se – nakláněl se až těsně k zrcadlu a nesmírně opatrně pohyboval nebezpečnou břitvou, začišťoval si kotlety a odstraňoval kdejaký chloupek na tváři, dokud jeho plet nevypadala jemňounce a hladce. Potom šel do ložnice pána domu a nabral si pořádnou porci otcovy brilantiny, přičemž si dával moc velký pozor, aby víčko našrouboval zpátky na hrdlo lahvičky správně a položil vše na místo tak přesně, jak to tam bylo. Vetřel si brilantinu do vlasů a čichem ocenil její vůni. Vyčesal si vlasy z čela, udělal uprostřed pěšinku a učesal je do lesku jedním z Waitových kartáčů se stříbrným držadlem. Potom si vzal čistou košili, zářivě bílou, jenom jednou nošené jezdecké kalhoty, holinky lesknoucí se stejně jako jeho vlasy – a byl připraven. Hodiny na římse v salonu ho ujistily, že má ještě dost času. Přesně řečeno, měl dvě hodiny rezervu. Osm hodin: v kostele neskončí před devátou a než bude Anna moci zmizet z očí své rodiny a dorazit na rande nad vodopády, to bude další hodina.

Pohodlně se na to čekání uvelebil. Přečetl si poslední výtisk Farmáře Natalu. Už jej četl třikrát, protože byl měsíc starý a teď již i tak vynikající článek jako „Břišní parazité hovězího dobytka a ovci" ztratil mnoho na své přitažlivosti. Seanovy myšlenky se rozbíhaly – myslel na den, který má před sebou a v kalhotách cítil ten známý pohyb. To volalo po změně polohy, protože kalhoty mu byly příliš těsné. Pak se fantazie vytratila. Sean byl

muž činu a žádný myslitel.

Zašel do kuchyně, aby na Josefovi vyloudil šálek kávy. Když dopil, měl stále ještě hodinu čas.

„Do háje s ní!“ řekl si Sean a zavolal pro koně. Vyšplhal se po srázu na planinu ponechávaje koni volnost, aby vystupoval po diagonále, nahoře slezl s koně a nechal ho vydýchat. Dnes bylo možné vidět tok řeky Tugely jak se vine celou nížinou – byla jako tmavozelený pás. Daly se spočítat i střechy domů v Ladyburgu, viděl kostelní věž obloženou měděným plechem a svítící v záři slunce jako ohnivý maják. Znovu nasedl a jel podél okraje náhorní plošiny, až dorazil k řece Baboon nad vodopády. Jel kus proti proudu a přebrodil ji na mělčině, přičemž zvedl nohy vysoko na sedlo, aby si nenamočil boty. Sesedlal u jezírek, svázal koni uzdou nohu a pak šel po stezce až tam, kde se lámala přes kraj plošiny spadajíc do hustého lesa, který obklopoval vodopády.

V lese bylo vlhko a chladno, na stromech rostl mech, protože střecha listí a popínavých rostlin bránila slunečnímu svitu. V zakrslém porostu se ozval skákač. „Glag, glag, glag,“ pípal, jako když vytéká tekutina z láhve, a jeho volání bylo téměř ztracené v hřmotu vodopádů. Sean rozprostřel kapesník na skále u stezky, posadil se na něj a čekal. Už za pět minut se nervózně vrtěl – za půl hodiny už hlasitě reptal. „Budu počítat do pěti set… Jestli do té doby nepřijde, tak už nebudu čekat.“ Počítal, a když dosáhl slibované číslo, zarazil se a napjatě vyhlížel po stezce. Po Anně ani památky.

„Nebudu tady přeci sedět celej den,“ oznámil, ale nepokusil se vstát. Jeho pozornost upoutala tlustá žlutá housenka. Lezla na kmeni stromu kus dál po svahu. Zvedl oblázek a hodil. Odrazil se od kmene pouhý palec nad housenkou.

„Těsně vedle,“ povzbudil se Sean a naklonil se pro další kámen. Po chvíli vyčerpal zásobu oblázků u nohy a housenka si stále ležérně lezla po kmeni vzhůru. To Seana donutilo, aby se vydal na výpravu za dalšími oblázky. Vrátil se s oběma rukama plnýma a znovu zaujal pozici na skále. Vysypal kamení na hromadu mezi nohama a obnovil bombardování. Při každém hodu se maximálně soustředil a třetí oblázek naplno zasáhl cíl. Housenka se rozprskla, až z ní stříkala zelená šťáva. Sean se cítil podvedený. Rozhlédl se po novém cíli a místo toho zjistil, že vedle něj stojí Anna.

„Ahoj, Seane.“ Měla na sobě růžové šaty. V jedné ruce nesla své střevíce a ve druhé malý košík. „Přinesla jsem svačinu.“

„Co ti to trvalo tak dlouho?“ Sean vstal a utřel si ruce do kalhot. „Já už myslel, že nepřijdeš?“

„Promiň, všechno se to nějak pokazilo.“

Následovala rozpačitá pauza a Anna se trochu začervenala, když se na ni Sean podíval. Potom se odvrátila a vyrazila pěšinou nahoru.

„Pojď, kdo bude první nahoře!“ Běžela bosa rychle, držela sukni vysoko nad kolenam a když ji Sean dostihl, už byla venku na slunci. Objal ji zezadu a upadli spolu do trávy vedle stezky. Leželi tak spolu, smáli se a současně prudce oddechovali.

„Ta mše se pořád protahovala – myslela jsem, že nikdy neskončí,“ řekla Anna, a potom Dřív než mohla dokončit větu jí Sean překryl ústa v polibku a její ruce ho ihned objaly kolem krku. Líbali se se vzrůstajícím vzrušením, až začala Anna jemně sténat a tisknout se k němu celým tělem.

Sean uhnul ústy a přejel jí rty přes tvář a na krk.

„Ach Seane, to bylo taková doba! Celý týden!“

„Já vím.“

„Tolik se mi stýskalo – myslela jsem na tebe každý den.“

Sean tiskl tvář k jejímu krku a neodpovídal.

„Stýskalo se ti po mně, Seane?“

„Hm,“ zamumlal Sean a sešpulil rty, aby chytil mezi zuby její ušní lalůček.

„Myslel jsi na mě, když jsi pracoval?“

„Hmm.“

„Řekni mi to pořádně, Seane, řekni mi to pořádně.“

„Stýskalo se mi po tobě, Anno, myslel jsem pořád jenom na tebe,“ lhal Sean a políbil ji na rty.

Přitiskla se k němu a Seanova ruka sjela dolů na její koleno a pak zase vzhůru pod šaty. Anna ho chytila za zápěstí a odstrčila ruku pryč.

„Ne, Seane, jenom mě líbej.“

Sean čekal, až její stisk povolí, a pak to zkusil znovu, ale tentokrát se mu vykroutila a posadila se.

„Někdy si myslím, že to je to jediné, co chceš.“

Cítil, že se v něm probouzí hněv, ale měl tolik rozumu, že jej udržel pod kontrolou.

„To není pravda, Anno. To já jen, že jsem tě tak dlouho neviděl a tolik se mi po tobě stejskalo!“

Okamžitě změkla a pohladila ho po tváři.

„Ach Seane, promiň. Já to tak nemyslím, já jen – když já fakt nevím.“ Stoupla si a sebrala košíček. „Pojď, půjdem k vodopádům.“

Měli tam své vlastní místo. Bylo chráněné stěnami z rákosí a zastíněné velkým stromem, který rostl na břehu nad nimi; písek byl vodou vypraný do běla. Sean rozprostřel sedlovou deku, aby se mohli posadit. Byla tu slyšet řeka, blízká, ale skrytá, rákosí šustilo a s každým závanem větru kývalo

svými ochmýřenými hlavami.

„… a já se ho nemohla zbavit," vyprávěla Anna klekajíc na deku a vybalujíc košíček. „On tam pořád seděl a vždycky, když jsem něco řekla, tak zčervenal a vrtěl se v lavici.; nakonec jsem mu řekla: Promiň, Garry, ale já už musím jít!"

Sean se zakabonil. Ta zmínka o Garrickovi mu připomněla desinfekční lázeň. Ještě mu to neodpustil.

„A když jsem přijela domů, tak jsem našla tátu, jak se pere s mámou. Máma brečela a děti byly zamčený v ložnici."

„Kdo vyhrál?" zeptal se Sean se zájmem.

„Oni se opravdu neprali – jen prostě jeden na druhého řval. Oba byli opilí."

Seana vždycky trochu šokovalo, jak se Anna tak samozřejmě rozpovídává o tom, že její rodina pije. Všichni to věděli, jak o panu Van Essenovi, tak o jeho dvou nejstarších synech, ale Anna o tom mluvit nemusela. Jednou se jí snažil Sean poučit. „Takové věci bys o svém tátovi říkat neměla. Měla bys ho respektovat." Na to se na něho Anna klidně zadívala a zeptala se: „Proč?" To byla ovšem obtížná otázka.

Teď ale změnila téma. „Chceš se už najíst?"

„Ne," řekl Sean a natáhl se po ní. Bránila se mu, upejpavě protestovala, dokud ji Sean nepoložil a nepolíbil. Pak ležela klidně a opětovala jeho polibky.

„Jestli mě teď zarazíš, tak zešílím," pošeptal jí Sean a demonstrativně jí rozepjal horní knoflík u šatů.

Zadívala se mu do tváře vážnýma očima a nechala ruce na jeho ramenou, dokud jí nesvlékl blůzu až k pasu, a pak prsty objížděla linii jeho hustého černého obočí.

„Ne, Seane, já tě nezarazím. Já to chci taky, chci to stejně tak jako ty." Bylo toho tolik, co se dalo objevovat a všechno to bylo tak zvláštní a nádherné a oni oba byli první, kdo na to přišli: jak se mu rýsovaly svaly po stranách hrudi a přitom ještě zbývalo místo, aby bylo vidět, jak se mu rýsují žebra; ta její pleť, vláčná a bílá s namodralým náznakem tepen; ta hluboká proláklina dole uprostřed jeho zad – když do ní vložila prst, ucítila jeho páteř; to chmýří na její tváři – tak bledé a jemné, že se dalo vidět jedině proti slunci; ten pocit, když se jejich rty setkaly a to jemné chvění jejich jazyků; vůně jejich těl, jednoho mléčně teplého a druhého tak vitálního a samčího; ty chloupky pokrývající jeho hruď a ty husté v podpaží; a ty její; nečekaně tmavé proti bílé kůži, a z nich malé hedvábné hnízdo; pokaždé objevovali něco nového a vítali to s výkřiky slasti. Teď, v kleku před ní, když tak ležela s hlavou zvrácenou dozadu a napůl zdviženými pažemi, aby

do ní vstoupil, Sean najednou sklonil hlavu a dotkl se jí úsky.

Chutnala tak čistě jako mořská voda. Její oči se doširoka rozevřely. „Seane, to ne, to nesmíš ach ne, to nesmíš…“ Byly tam rty uvnitř rtů a poupě měkce pružící jako drobounký zelený hrozen vína. Sean jej objevil špičkou jazyka. „Ach Seane, to nemůžeš. Prosím, prosím, prosím…“ A její ruce se octly v hustých vlasech na jeho zátylku a tam se sevřely. „já už to nevydržím, pojď do mě,… rychle, Seane, rychle!“ Naplnil ji jako se naplňuje plachta v hurikánu, roztáhne se, pevná a tvrdá, rozprostře se do krajnosti a pak praskne a rozstříkne se ve vichru na jednotlivé praménky vláken a je pryč. Všechno je pryč. Vichr i plachta, napětí i touha, všechno zmizelo.

Zůstala jenom ta obrovská nicota – což je mír. Možná jakási smrt; třeba je smrt taková. Ale stejně jako smrt to nebyl konec – i smrt v sobě obsahuje počátky znovuvzkříšení. Takže oba se vrátili z toho mrtvého klidu do nového začátku, zprvu poznenáhlu, potom rychleji, až se z nich opět stali dva lidé.

Dva lidé na dece mezi rákosím se sluncem doběla rozpalujícím písek kolem nich.

„Pokaždé je to lepší – viď, Seane?“

„Á!“ Sean se protáhl, nahrbil záda a rozpažil.

„Seane, miluješ mě, viď?“

„Jasně. jasně, že tě miluju.“

„Myslím, že mě musíš milovat – když jsi mi dělal to, co jsi dělal.“

„Dyť to říkám, ne?“ Seanovu pozornost upoutal košíček. Vytáhl jablko a vyleštil na dece.

„Řekni mi to pořádně. Obejmi mě a pověz mi to.“

„Sakra Anno, kolikrát ti to musím říkat?“ Sean kousl do jablka. „Přinesla jsi trochu máminejch sušenek?“

Noc už se blížila, když se Sean dostal zpátky do Theunis Kraalu. Přenechal koně jednomu z pacholků a vešel do domu. Tělo ho pálilo od slunce a cítil tu prázdnotu a smutek po milování, ale byl to příjemný smutek, jako smutek starých vzpomínek.

Garrick byl v jídelně a jedl sám. Sean vstoupil a Garrick nervózně vzhlédl.

„Ahoj Garry.“ Sean se na něho usmál a Garricka to na okamžik okouzlilo. Sean si sedl na židli vedle něho a pěstí ho lehce strčil do ramene. „Nechal jsi mi taky něco?“ Jeho nenávist zmizela.

„Je toho tu spousta,“ přikývl Garrick horlivě. „Ochutnej brambory, jsou moc dobrý.“

„Prej si pro tvýho tátu poslal guvernér, když byl v Pietermaritzburgu? Mlu-

vil s ním sám skoro dvě hodiny.“ Stephen Erasmus vyndal dýmku z úst a odplivl si na koleje. Ve svém hnědém kabátě z doma tkaného hrubého sukna a veldschoen vůbec nevypadal jako zámožný dobytkář. „No, ale my nepotřebujem proroka, aby nám řek, kvůli čemu to bylo, že jo?“

„Ano, pane,“ souhlasil Sean neurčitě. Vlak měl zpoždění a Sean ho neposlouchal. Bude muset otci vysvětlit ten zápis v registru dobytka a už si v duchu nacvičoval svůj projev.

„Ja, my víme moc dobře, kvůli čemu to bylo.“ Starý Erasmus vrátil dýmku mezi zuby a mluvil přes troubel. „Už jsou to dva tejdny, co odvolali britského zmocněnce z kraalu Ketewajo u Gingndhlovu. Liewe Here! Za starejch časů bysme už dávno povolali Komando!“

Nacpal si dýmku a mozolnatým ukazovákem stlačoval doutnající tabák. Sean si všiml, že prst je pokřivený a zjizvený od lučíků spouště stovek těžkých ručnic. „Ty jsi ještě nebyl nikdá v Komandu, Jong?“

„Ne, pane.“

„Tak to je na čase, abys to zkusil,“ řekl Erasmus, „sakra na čase.“

Nahoře na náhorní plošině zapískal vlak a Sean sebou provinile trhl.

„Tady je.“ Erasmus vstal z lavice, kde spolu seděli, a z kanceláře vyšel výpravčí se srolovaným červeným praporkem v ruce.

Sean cítil, jak mu srdce klesá kamsi dolů a zastavuje se až nad koleny. Vlak projel kolem nich vyfukuje páru a skřípaje brzdami. Jediný osobní vagón se zastavil přesně u dřevěného nástupiště.

Erasmus vykročil kupředu a podal Waitovi ruku.

„Goeie More, Steffe.“

„I tobě, Waite. Říkali, že prý jsi tím novým předsedou. Dobře děláš, člověče.“

„Díky. Dostal jsi můj telegram?“ Waite mluvil afrikánsky.

„Ja, dostal. Řek jsem to ostatním, všichni se sejdem zítra v Theunis Kraalu.“

„Fajn,“ přikývl Waite. „Samozřejmě, že zůstaneš na oběd. Musíme toho tolik prodiskutovat.“

„Jde o to, co si myslím?“ Erasmus se prohnaně zašklebil. Tabák mu zbarvil vousy kolem úst do žluta a tvář měl hnědou a vrásčitou.

„Všechno ti povím zítra Steffe.“ Waite na něho mrkl, „ale do té doby můžeš vymotat z bavlnky tu svojí starou předovku.“

Oba se rozesmáli, jeden hlubokým hlasem a druhý stařeckým chraplavým hlasem.

„Bafni tašky. Seane, jde se domů!“ Waite vzal Adu za ruku a kráčeli s Erasmem ke kolesce. Ada na sobě měla nové šaty, modré s nabíranými rukávy a široký, bohatě zdobený klobouk; vypadala krásně, i když trochu

ustaraně, jak naslouchala jejich hovoru. Je divné, že ženy nikdy nedokáží reagovat na vyhlídku války se stejným chlapeckým nadšením jako jejich manželé.

„Seane!“ Waitův řev se jasně nesl z pracovny po chodbách a zavřenými dveřmi až do salonu. Ada upustila do klína pletení a její rysy zaujaly výraz nepřirozeného klidu. Sean vstal ze židle.

„Měl jsi mu to říct už dřív,“ povídá Garrick ustrašeně. „Měl jsi mu to říct při obědě.“

„Neměl jsem šanci.“

„Seane!“ Další výbuch z pracovny.

„Co se stalo tentokrát?“ zeptala se Ada potichu.

„To nic, mami. Nedělej si starosti.“ Sean přešel ke dveřím.

„Seane,“

Garrickův třesoucí se hlas, „Seane, neto…, chci říct, nemusíš přeci říkat, že…“ Zarazil se a seděl shrbený v židli, oči plné zoufalé prosby.

„To je v pořádku, Garry, já to zařídím.“

Waite Courtney stál nad psacím stolem. Mezi jeho zaťatými pěstmi ležel otevřený registr dobytka. Když Sean vešel a zavřel dveře, zvedl hlavu.

„Co je tohle?“ Poklepával na stránku obrovitým prstem s hranatým bříškem. Sean otevřel ústa a pak je zase zavřel. „No tak, já poslouchám.“

„Totiž tati.“

„Totiž tati – s tím jdi do háje! Jenom mi laskavě řekni, jak se ti povedlo zmasakrovat polovinu stáda na téhle farmě za necelý týden?!“

„To nebylo půl stáda – jenom třináct.“ Seana zaskočilo to přehánění.

„Jenom třináct!“ zaburácel Waite, „jenom třináct! Dobrý Bože, mám ti říct, kolik je to na hotovosti? Mám ti říkat, kolik to je tvrdé práce, času a starostí?!“

„Já vím, tati.“

„Ty víš!“ těžce oddechoval Waite. „Ano, ty víš všechno. Neexistuje nic, co by ti člověk mohl říct, že ne? Dokonce ani to, jak zabít třináct kusů nejkrásnějších volů?!“

„Tati…“

„Nech si toho tati, kristepane!“ Waite zavřel knihu s prásknutím. „Jenom mi vysvětli, jak se ti to povedlo. Co to je ta „otrava desinfekčním roztokem“? Co to, krucinál je, ta otrava desinfekčním roztokem?! Copak jsi jim to dal pít? Nalil jsi jim to snad do prdele?!“

„Roztok byl příliš silný,“ řekl Sean.

„A proč byl roztok příliš silný? Kolik jsi toho tam dal?“

Sean se zhluboka nadechl. „Dal jsem tam čtyři sudy.“

Bylo ticho. Potom se Waite zeptal tiše: „Kolik?“

„Čtyři sudy.“

„Zešílel jsi? Copak jsi, sakra, úplně zešílel?“

„Nenapadlo mě, že jim to uškodí.“ Sean zapomněl svou pečlivě nazkoušenou řeč a podvědomě opakoval slova, která tolikrát slyšel od Garricka: „Už se připozdívalo a moje noha mě bo…“ Sean spolkl zbytek věty a Waite na něho zůstal civět.

Potom mu z obličeje zmizel zmatek. „Garry,“ řekl.

„Ne!“ křičel Sean. „To nebyl on, to jsem udělal já!“

„Ty mi lžeš?!“ Waite obešel stůl. V jeho hlase zněl tón užaslé nedůvěry. Pokud si vzpomínal, tak to bylo poprvé, co se něco takového stalo. Zíral na Seana a pak se jeho hněv vrátil, ještě divočejší než předtím. Na své voly teď zapomněl – teď mu šlo jenom o tu lež.

„Při Bohu na nebi, já tě naučím mluvit pravdu!“ Popadl ze stolu svůj sjambok, pletený bič z hroší kůže.

„Nebij mě, tati,“ varoval ho Sean ustupuje.

Waite práskl bičem nad hlavou a švihl s ním dolů podél paže. Tiše to zasvištělo a Sean se vrhl stranou, ale konec ho zasáhl na rameni. Sean se zajíkl bolestí a zvedl proti němu ruku.

„Ty prolhanej hajzle!“ křičel Waite a švihl bičem ze strany, jako kdyby kosil obilí, a tentokrát se konec ovinul Seanovi kolem hrudi pod vztyčenou paží. Rozřízl mu košili jako břitva a látka odpadla, aby odhalila rudý pruh přes žebra a kolem zad.

„Tady máš ještě!“ Waite znovu zvedl sjambok a jak tak stál s rukou rozpřaženou vzadu a tělem v nerovnováze, poznal, že dělá chybu. Sean si už netiskl rány po biči; jeho ruce byly zaťaté v pěsti a nízko u pasu. Obočí měl v rozích nadzdvižené, což jeho obličeji dodávalo satanský výraz. Byl bledý jako křída, rty měl stažené do koutků a odhalené zuby. Jeho oči už nebyly modré, ale jako hořící uhlíky a pálily stejně jako Waitovy.

„On jde po mně!“ Waitovo překvapení mu zpomalilo reakci, nestačil švihnout bičem zapřaženou rukou a Sean už byl na něm. Udeřil ho stoje pevně na obou nohou, dávaje do toho úderu celou váhu svého těla a míře přímo doprostřed Waitovy odkryté hrudi. Rána do srdce z něho vyrazila sílu, Waite se zapotácel a narazil do stolu. Sjambok mu vypadl z ruky a Sean šel dál po něm. Waite měl pocit jako brouk v talíři sirupu. Mohl vidět a myslet, ale mohl se sotva pohnout. Viděl, jak Sean dělá tři rychlé kroky kupředu, viděl, jak se jeho pravačka natáhla jako kohoutek nabité pušky a míří přímo do jeho bezbranné tváře. V tom okamžiku se sice celé jeho tělo pohybovalo zpomaleně, ale mozek pádil jako o závod. Waitu Courtneyovi spadly s očí rodičovské brýle a on si uvědomil, že bojuje s mužem, který se mu vyrovná jak silou tak výškou, a který má výhodu větší pohyblivosti.

Jeho jedinou šancí byla zkušenost nasbíraná za čtyřicet let nejrůznějších rvaček.

Sean se rozehnal pěstí: měla stejnou razanci jako ta první rána a Waite věděl, že když jí chytí do obličeje, tak to nepřežije. Přesto se nemohl ani pohnout, aby se jí vyhnul. Sklonil tedy hlavu, bradu přitiskl na prsa a přijal Seanovu ránu čelem. Síla nárazu ho hodila zpět přes stůl, ale jak pěst narazila na čelo, uslyšel, jak Seanovy suše praskají kosti v prstech. Vyškrábal se na kolena používaje roh stolu jako oporu a pohlédl na svého syna. Sean byl v předklonu bolestí a držel si zlomenou ruku na žaludku.

Waite se vysoukal na nohy. zhluboka se nadechoval a cítil, jak se mu vrací síla.

„Tak dobrá," řekl. „Když se chceš prát – tak se budem prát." Obešel stůl, pomalým krokem a s rukama ve střehu, už toho svého soupeře nepodceňoval. „Vymlátím z tebe duši," oznámil Waite.

Sean se narovnal a pohlédl na něho. V jeho tváři se zračila muka, ale byl tam také vztek. Když to Waite uviděl, cosi se v něm vzedmulo. Dokáže se rvát a má kuráž. Teď uvidím, jestli dokáže také přijmout porážku. S tichou radostí na něho Waite vyrazil sleduje bedlivě Seanovu levačku a ignoruje jeho pravačku, protože věděl, že je velmi bolestivá. Dobře věděl, že ruku v takovém stavu žádný člověk nikdy nepoužije. Vystřelil levou rukou, jenom tak kvůli odhadu a aby Seana dostal do kontaktu. Sean uskočil stranou a dopředu po Waitově vnitřní straně. Teď se Waite úplně otevřel Seanově pravačce, té zlomené pravačce, kterou v žádném případě nemohl použít a Sean jí použil, s veškerou svou silou a přímo do Waitovy brady.

Waitovi jako by vybuchl v hlavě mozek. Ohňostroj barev následovala černá tma, jeho tělo se otočilo kolem své osy a upadlo narážejíc na leopardí předložku ramenem a s ní se svezlo až do krbu. Potom Waite ucítil v té tmě Seanovy ruce a uslyšel jeho hlas.

„Táto, Pane Bože, táto! Jsi v pořádku?"

Tma trochu prořídla a on uviděl Seanův obličej, ze kterého zmizel vztek a místo něho tam byla jen úzkost a téměř panický strach.

„Táto, Pane Bože! Táto, prosím tě!"

Waite se pokusil vstát, ale nedokázal to. Sean mu musel pomoci. Klekl si vedle Waita, držel ho v náručí a bezmocně ho hladil po obličeji snaže se mu z čela odstranit vlasy a upravit jeho pocuchaný plnovous.

„Promiň, táto, mě je to vážně líto. Ukaž, pomůžu ti do křesla."

Waite se sesunul do křesla a masíroval si bradu. Sean se nad ním skláněl úplně zapomenuv na svou pravačku.

„Co jsi mi to chtěl udělat – zabít mě?" ptal se otec vyčítavě. „Já nechtěl – přestal jsem se jen ovládat."

„To jsem si všiml," řekl Waite, „to jsem si čirou náhodou všiml."

„Tati – s tím Garrym. Že mu nic neřekneš, viď?"

Waite nechal ruku klesnout do klína a vážně se na Seana zadíval.

„Uděláme spolu takovou dohodu," řekl. „Já z toho Garryho vynechám, pokud mi slíbíš dvě věci. Jedna: nikdy už mi nebudeš lhát."

Sean rychle přikývl.

„Druhá: jestli na tebe někdy někdo zase vezme bič, přísahej mi, že mu dáš do těla, jako jsi dal mně."

Sean se začínal usmívat a Vaite pokračoval zdánlivě drsně.

„Teď mi ukaž tu tvojí ruku."

Sean ji k němu natáhl a Waite ji prohlédl hýbaje popořadě prsty. Sean zaskučel.

„Bolí?" zeptal se Waite. Tímhletím mě praštil! Panebože, to jsem si tedy vychoval divocha!

„Trochu." Sean měl zase obličej jako křída.

„Je to na kaši," řekl Waite. „Měl bys ihned odjet do města, ať se to doktor Van hned pokusí dát do pořádku."

Sean se pohnul ke dveřím.

„Počkej." Sean se zarazil a Waite se zvedl z křesla. „Já pojedu s tebou."

„Já to zvládnu, tati, ty zůstaň tady a odpočiň si."

Waite to ignoroval a už kráčel k němu.

„Vážně, tati, já to zvládnu sám."

„Já jedu s tebou," řekl Waite drsně a pak skoro neslyšně, „já si to, sakra, přeju."

Zvedl ruku, jako by ji chtěl položit Seanovi kolem ramen, ale těsně předtím, než se ho dotkl, ji zase spustil volně po boku a společně vyšli do chodby.

Se dvěma prsty na dlaze Sean druhý den u oběda ovládal svůj nůž velmi nešikovně, ale jeho chuť k jídlu to nezmenšovalo.

Bylo jen správné a vhodné, že se aktivně neúčastnil konverzace, kromě okamžiků, kdy otázka byla adresována přímo jemu. Ale zato poslouchal, zatímco jeho čelisti pravidelně pracovaly a jeho oči putovaly od řečníka k řečníkovi. Seděli s Garrym vedle sebe na konci slavnostně prostřeného stolu, zatímco hosté byly seřazeni kolem Waita podle svého věku.

Stephen Erasmus byl, vzhledem ke svému věku a jmění, na židli po jeho pravé straně, naproti seděl Tim Hope-Brown, stejně tak zámožný, ale o deset let mladší. Vedle něho seděli Gunther Niewenhuizen, Sam Tingle a Simon Rousseau. Kdyby se to všechno sečetlo, tak by se dalo říci, že Waite Courtney měl kolem stolu asi tak sto tisíc akrů půdy a půl miliónu liber sterlingů. Všichni mužové byli hnědí – v hnědých šatech, hnědých botách a

s velkýma hnědýma mozolovitýma rukama. Jejich tváře byly hnědé a ošlehané větrem, a teď, když se jídlo chýlilo ke konci, muži ztratili svou obvyklou rezervovanost a jako by chtěli mluvit všichni najednou a přitom se značně potili. Nebyla to tak úplně vina pouze toho tuctu lahví moselského Cape Mossel, které jim poskytl Waite, ani hromady jídla, které spořádali – bylo to něco víc. Vládl mezi nimi duch očekávání, jistá nedočkavá horlivost, kterou shledali, že je obtížné potlačit.

„Smím říci služebnictvu, aby sklidili nádobí, Waite?“ ptala se Ada od druhého konce stolu.

„Ano, děkuju, drahoušku. Prosím tě, kávu si dáme tady.“ Vstal a přinesl z příborníku krabici cigaret nabízeje po řadě každému hostu. Když uřízli špičky a konce svítily ohněm, všichni se pohodlně opřeli do opěradel s doplněnou sklenkou a šálkem kávy před sebou. Ada vyklouzla ze salonu a Waite si hlasitě odkašlal, aby si zjednal ticho.

„Pánové.“ Všichni se na něho zadívali. „Minulé úterý jsem strávil dvě hodiny s guvernérem. Diskutovali jsme o nedávných událostech za Tugelou.“ Waite pozvedl svou sklenici, trochu upil, potom ji podržel za stopku a točil mezi prsty, když pokračoval. „Před dvěma týdny si král Zulů předvolal do svého kraalu britského zplnomocněnce.

Předvolal je pravděpodobně nevhodné slovo – král mu nabídl, že ho potře medem a přiváže do mraveniště, což zplnomocněnec Jejího veličenstva královny s díky odmítl. Krátce nato zpakoval svých pět švestek a vydal se k hranici.“ Následovala menší vlna smíchu. „Od té doby Cetewayo shromáždil všechna svoje stáda, která se pásla u Tugely a odehnal je na sever. Rozkázal svolat hon na buvoly, a rozhodl se, že k tomu bude potřebovat všechno svoje Impi – dvacet tisíc kopí. Ten hon bude probíhat podél břehů Tugely, kde bylo vidět posledního buvola před deseti lety.“ Waite opět usrkl ze sklenky pozoruje jejich výraz. „A rozkázal, že všechna poraněná vysoká zvěř se má pronásledovat přes hranice.“

Ozval se vzdech, potom mručení. Každý věděl, že to je tradiční zulské vyhlášení války. „Takže, pánové, co s tím budeme dělat? Musíme tady zůstat sedět a čekat až přijdou k nám a vypálí nás tu?“

Erasmus se naklonil kupředu dívaje se na Waita.

„Sir Bartle Frere se před týdnem setkal s Cetewayovými Induny. Dal jim ultimátum. Do jedenáctého ledna mají rozpustit své vojsko neboli Impi a vzít zpátky královského zplnomocněnce. V případě, že by Cetewayo to ultimatum nerespektoval, lord Chelmsford povede trestnou výpravu pravidelné armády a domobrany. Ta armáda se už sestavuje a vyrazí z Pietermaritzburgu v příštích deseti dnech. Má přejít řeku u Rorkeho proudu a utkat se s Impi dříve, než vyrazí oni. Tato výprava má zlikvidovat tu neustálou

hrozbu naší hranici a jednou provždy rozbít národ Zulů jako vojenskou mocnost.“

„Už byl nejvyšší čas,“ řekl Erasmus.

„Jeho Excellence mne jmenovala plukovníkem a rozkázala, abych rekrutoval z Ladyburgského okresu komando. Slíbil jsem mu nejméně čtyřicet ozbrojených mužů na koních, plně zásobených, kteří budou připraveni přidat se k Chelmsfordovi u Tugely. Pokud nebudete mít námitky, pánové, jmenuji vás tímto svými kapitány. Vím, že se na vás mohu plně spolehnout, že mi pomůžete, abych dostál slibu, který jsem dal jeho Excellenci.“ Najednou Waite zanechal svého formálního tónu a zazubil se na ně. „Dostanete svou obvyklou odměnu. Jako obvykle bude ve formě dobytka.“

„Jak daleko na sever zahnal Cetewayo svoje stáda?“ ptal se Tim Hope-Brown.

„Ne dost daleko, to vám zaručuju,“ zachechtal se Stephen Erasmus.

„Přípitek!“ řekl Simon Rousseau, vyskočil na nohy a zvedl svou sklenku. „Připíjím na královnu, lorda Chelmsforda a královská stáda země Zulů!“ Všichni povstali a připili si na to a pak, náhle na rozpacích z té okázalosti, se zase posadili, rozpačitě pokašlávajíce a šoupajíce podrážkami.

„Tak dobře,“ povídá Waite, „dáme se do podrobností. Steffe, ty půjdeš se svými dvěma nejstaršími syny?“

„Jo, my tři a můj bratr se synem. Napiš si pět, Erasme.“

„Fajn. A co ty Gunthere?“

Začali dělat plány. Na papíru pochodovali muži, koně, vozy. Každý z kapitánů dostal řadu úkolů. Samé otázky, odpovědi a diskuse naplnily dlouhé hodiny, než hosté odjeli z Theunis Kraalu. Odjížděli v houfu a do vzdáleného vrchu po cestě do Ladyburgu se drželi malátně a nedbale v hodně povolených třmenech.

Waite se syny stál na prvním schodu a pozoroval, jak se vzdalují.

„Tati…“ Garry se nejistě snažil upoutat otcovu pozornost.

„Ano, chlapče?“ Waite se dál díval za skupinou jezdců. Steff Erasmus se obrátil v sedle a zamával nad hlavou kloboukem. Waite mu odpověděl také zamáváním.

„Proč s nimi musíme bojovat, tati? Kdyby jim guvernér někoho poslal, aby s nimi vyjednával, tak bysme nemuseli bojovat.“

Waite na něho vrhl lehce zamračený pohled. „Všecko, co stojí za to, abysme měli, stojí za to, abysme za to bojovali, Garry. Ceteway shromáždil dvacet tisíc kopí, aby nám tohle všechno vzal…“ Waite opsal rukou kruh zahrnující celý Theunis Kraal. „Já myslím, že za to stojí bojovat, co ty, Seane?“

„To bych řek,“ Sean horlivě přikývl.

„Ale nemohli bysme s nimi prostě sepsat nějakou dohodu?“ trval na svém Garry.

„Je to jen další cár papíru.“ Waite odpovídal energicky a opovržlivě. „Jeden takový našli na těle Pieta Retriefa – byl mu teda moc k užitku!“ Waite se vrátil do domu a oba synové za ním. Spustil se do svého křesla, natáhl před sebe nohy a usmál se na Adu.

„Zatraceně dobrý oběd, drahoušku.“ Sepjal ruce přes břicho, nevědomky krknul a ihned se za to zastyděl. „Promiňte, to mi jenom vyklouzlo.“ Ada sklonila hlavu nad svým vyšíváním ukryvajíc úsměv. „V příštích pár dnech budeme mít hodně práce.“ Obrátil pozornost opět ke svým synům. „Vezmeme si jeden volský potah a každý pár koní. Co se týče munice…“

„Ale tati, nemohli bysme třeba jen…?“ začal znovu Garry.

„Mlč,“ řekl Waite a Garry se stáhl do jednoho z křesel.

„Já jsem přemýšlel,“ oznámil Sean.

„Ty taky začínáš?“ zavrčel Waite. „Jděte k čertu, tady je šance jak vybojovat svůj vlastní dobytek a vy…“

„Právě o tom jsem přemýšlel,“ přerušil ho Sean. „Každý bude mít víc dobytka než potřebuje a nebude vědět co s ním. Ceny klesnou.“

„Nejdříve ano,“ přiznal Waite, „ale za rok či dva se zase vyšplhají zpátky.“

„Neměli bysme teď prodávat? Prodat všechno kromě býků a chovných krav a po válce si je budeme moci dokoupit za poloviční cenu.“

Na okamžik Waite seděl jako opařený a pak se jeho výraz pomalu změnil. „Panebože, to mě v životě nenapadlo!“

„A tati,“ Sean si mnul nadšením ruce, „budem potřebovat víc půdy. Až přiženem stáda od Tugely, nebude tady kolem dost pastvy. Pan Pye chce prodat svou hypotéku na Horu Sinai a Mahobův Kloof. Půdu nepotřebuje. Nemohli bysme to od něho vzít na leasing teď, dřív než se všichni začnou shánět po dalších pastvinách?“

„Než jsi začal přemýšlet, měli jsme udělat spoustu práce,“ řekl tiše Waite, „ale teď se do toho musíme dát opravdu.“ Prohledal kapsy, vyndal dýmku, a zatímco si ji nacpával, díval se na Seana. Snažil se sice, aby jeho obličej měl neutrální výraz, ale hrdost na syna se v něm přece jenom ukazovala.

„Když budeš takhle přemýšlet pořád, tak z tebe jednou bude bohatý farmář.“ Waite nemohl tušit, jak pravdivým se jeho proroctví ukáže, ještě byl příliš daleko ten čas, kdy Sean bude moci hodit na hrací stůl kupní cenu celého Theunis Kraalu a nad její ztrátou se jenom zasmát.

Komando se vydalo na cestu na Nový rok. Silvestr byl určen k dvojí oslavě: „Vítejte rok 1879“ a „Bůh poháněj Ladyburgskou jízdu“. Celý okres se

scházel ve městě na taneční zábavě, která se konala na náměstí. Pohostit válečníky – smát se, tančit a zpívat, pak je seřadit a odeslat do války.
Sean a Garry přijeli časně. Ada a Waite za nimi měli přijet později odpoledne. Byl to jeden z těch jasných dnů natalského léta. Žádný vítr, žádné mraky, den, kdy prach od kočáru zůstává viset ve vzduchu. Přejeli přes říčku Baboon a ze vzdáleného hřbetu se dívali na Ladyburg a viděli ten prach ve vzduchu nad všemi cestami vedoucími do Ladyburgu.
„Koukni, jak se scházejí," řekl Sean. Přimhouřil oči proti sluneční záři a upřel zrak na severní cestu. „To bude Erasmův povoz. Pojede s nimi Karl." Povozy vypadaly jako korálky na šňůře.
„To je Petersenovic," řekl Garry, „nebo Niewehuisenovic."

„Pojeď!" zavolal Sean a volnou smyčkou uzdy plácl koně po krku. Pádili tryskem dolů po cestě. Koně, na kterých jeli, byli velicí a lesklí a hřívy měli vztyčené jako angličtí lovečtí koně.

Předjeli nějaký vůz. Vedle matky seděli na sedadle dvě děvčata, sestry Petersenovy. Dennis Petersen a jeho otec jeli na koních před nimi. Sean zaječel, jak se mihnul kolem vozu, a děvčata se rozesmála a něco křičela, co zaniklo ve větru.

„Pojeď, Dennisi!" volal Sean, když se mihnul kolem dvou krotce klusajících jezdců. Dennisův kůň se vzepjal a pak se dal do stíhání Seana.

Garry jel za oběma vzadu. Dorazili na křižovatku ležíce koním na krku a pumpujíce uzdou jako opravdoví jockeyové. Erasmův vůz drandil dolů z kopce, kde se setkali.

„Gari!" zavolal Sean, když přidržel trochu koně, aby se mohl postavit do třmenů. „Gari! Dělej, člověče, chyť si svýho Cetewaye!"

Do Ladyburgu vjeli v jednom chumlu. Všichni měli zrůžovělé tváře, smáli se a byli vzrušení a šťastní tou vyhlídkou na tanec a zabíjení. Město bylo plné lidí, ulice přeplněné vozy a koňmi a muži a ženami a děvčaty a psy a sluhy.

„Já se musím zastavit v obchodě u Pye," povídá Karl, „pojď se mnou – nebude to trvat dlouho." Přivázali koně a vešli do obchodu; Sean, Dennis a Karl se chovali hlučně, mluvili hlasitě. Byli to chlapi, tvrdí chlapi opálení sluncem, svalnatí a zocelení tvrdou prací, ale nejistí si právě tím, že jsou už muži. Proto se při chůzi vypínali, smáli se příliš hlasitě a kleli, když táta neposlouchá, protože tak nikdo nepozná, že i takový „chlap" má také svoje pochybnosti.

„Co si chceš koupit, Karl?"

„Boty."

„To zabere celej den – budeš si je muset natáhnout. Přijdem o půl zábavy."

„Příštích pár hodin se nebude dít nic," protestoval Karl. „Počkejte na mě, chlapi."

Karl, sedící na pultě a zkoušející si jezdecké boty na své dlouhé nohy, to nebyla zrovna podívaná, která by na dlouho upoutala Seanův zájem. Zatoulal se tedy mezi hromady zboží, které zaplňovalo Pyův obchod. Byly tu kopce násad k sekyrám, haldy přikrývek, plechovky cukru a soli a mouky, police se smíšeným zbožím a šatstvem, kabáty a dámské šaty a lampy a sedla visící od stropu a všechno to bylo nasáklé zvláštním pachem konzumu prodávajícího všechno možné zboží: směsicí petroleje, mýdla a nových látek. Holub tíhne k holubníku, železo k magnetu…

Seana zavedly nohy ke stojanu s puškami až na konci protější zdi. Vyndal jednu z karabin Lee Metford a zkusil, jak chodí. Pohladil dřevo konečky prstů, potom ji potěžkal v ruce, aby poznal, jak drží balanc a nakonec si ji hodil k rameni.

„Ahoj, Seane."

Obřad byl přerušen. Sean se ohlédl po tom stydlivém hlase. „To je přece Jahůdka!" řekl usmívaje se. „Jak to vypadá ve škole?"

„Já už do školy nechodím. Přestala jsem minulý semestr." Audrey Pyeová měla rodinnou barvu – ale s jemným rozdílem – místo aby její vlasy byly načervenalé jako mrkev, byly barvy kouřové mědi, v nichž se odrážely paprsky světla.

Nebyla nijak zvlášť hezká, její obličej byl příliš široký a bezvýrazný, ale měla tu vzácnou pleť, která tak zřídka provází zrzavé vlasy: sametově bílou bez nejmenší pihy.

„Chceš si něco koupit, Seane?"

Sean dal karabinu zpátky do stojanu. „Jen se tak koukám," řekl. „Ty teď pracuješ tady v krámě?"

„Ano."

Sklopila oči před Seanovým pátravým zrakem. Byl to už rok, co se viděli naposledy. Za rok se toho může změnit spousta. Teď už měla pod svou blůzkou to, co dokazuje, že už není dítětem.

Sean se na to znalecky zadíval, ona vzhlédla a uviděla, kam se dívá. Její smetanová pleť se zarděla. Rychle se odvrátila k ošatkám s ovocem. „Chtěl bys broskev?"

„Dík," řekl Sean a jednu si vzal.

„Jak se vede Anně?" zeptala se Audrey.

„Co se ptáš mě?" zakabonil se Sean.

„Jsi přece její milenec, ne?"

„Kdo ti něco takového řek?" Sean se už vážně mračil.

„To přece ví každý."

„Tak to se každý mýlí.“ Seana podrážděnilo, že by měl být považován za jakýsi majetek Anny. „Já nejsem ničí milenec.“

„Aha.“ Audrey byla okamžik zticha a pak řekla: „Předpokládám, že Anna bude dneska večer na tancovačce?“

„Velmi pravděpodobně.“ Sean se zakousl do hebké zlaté broskve a studoval Audrey. „Ty půjdeš, Jahůdko?“

„Ne,“ řekla Audrey roztouženě. „Táta mi to nedovolí.“

Kolik jí vlastně je? Sean rychle počítal… byla o tři roky mladší. Takže je jí šestnáct. Najednou bylo Seanovi líto, že nebude na tancovačce.

„To je škoda,“ řekl. „To bysme si užili.“

Tím, že je spojil dohromady zájmenem – my – ji Sean opět uvedl do rozpaků. Řekla tedy první, co jí přinesla slina na jazyk. „Chutná ti ta broskev?“

„Hmm.“

„Je z našeho sadu.“

„Napadlo mě, že poznávám tu chuť.“ Sean se zašklebil a Audrey se rozesmála. Měla široká ústa a když se smála, byla velmi milá.

„Já vím, žes nám je chodil krást. Táta věděl, že jsi to ty. Říkával, že u té díry v živém plotě položí past.“

„To jsem nevěděl, že díru našel, pokaždý jsme jí zakryli.“

„Ale ano,“ ujišťovala ho Audrey, „věděli jsme to celou dobu. Pořád ještě tam je. Někdy v noci, když nemůžu usnout, tak vylezu oknem z ložnice ven, jdu dolů do sadu a skrz tu díru do akáciové plantáže. V noci je na plantáži taková tma a ticho – je to strašidelný, ale mě se to líbí.“

„Víš co,“ řekl Sean uvážlivě. „Kdybys dneska v noci nemohla spát a přišla zase tam k tomu plotu v deset hodin, třeba bys mě nachytala, jak zase kradu broskve.“

Trvalo pár sekund, než si Audrey uvědomila, co řekl. Pak se jí zase zarděly tváře, pokusila se promluvit, ale nevydala ani slovo. Obrátila se, až jí zavlála sukně, a utekla mezi police. Sean ukousl od pecky poslední kousek dužiny a upustil ji na podlahu. Když kráčel, aby se přidal k ostatním, tak se usmíval. „K čertu, Karl, jak dlouho ti to ještě bude trvat?“

Po obvodu náměstí bylo rozestaveno přes padesát vozů, ale prostředek byl prázdný a tam hořely v jámách ohně a už vytvářely ohnivá lože. Stoly na zkřížených nohách stály ve dvou řadách u ohňů a na nich se činily ženy, krájely maso a chleba, mazaly krajíce máslem, skládaly hory nakládaných okurek, hromadily na podnosech jídlo a zpestřovaly večer svými hlasy a smíchem. Na rovné ploše byla vztyčena obrovitá plachta na tanec a na každém jejím konci visela na sloupu lucerna.

Kapela za občasného zaskřípání houslí a chrapotu jediné chromatické

harmoniky ladila své nástroje. Muži se bavili v hloučcích mezi povozy nebo seděli v podřepu vedle ohnišť a tu a tam se proti obloze zalesklo dno džbánku.

„Já nechci dělat potíže, Waite," Peterson přišel k místu, kde stál Waite se svými kapitány, „ale koukám, žes dal Dennise do Guntherova oddílu?"

„To je pravda." Waite mu nabídl džbán, Peterson ho vzal a otřel rukávem hrdlo.

„Ne kvůli tobě, Gunthere," Peterson se usmál na Gunthera Niewehuisena, „ale byl bych mnohem radši, kdybych mohl mít Dennise v oddíle u sebe. Dej na něho pozor, však víš."

Všichni pohlédli na Waita, aby slyšeli jeho odpovědi „Žádný z těch chlapců nejede se svým otcem. Zařídili jsme to tak schválně. Je mi líto, Dave."

„Proč?"

Waite Courtney uhnul pohledem nad povozy na rudý západ slunce, které viselo nad náhorní plošinou. „Tohle nebude jako jít si zastřílet na antilopy, Dave. Může se stát, že budeš nucen přijmout rozhodnutí, která se ti budou dělat snadněji, když se nebudou týkat přímo tvého vlastního syna." Ozvalo se mručení souhlasu a Steff Erasmus vyndal z úst dýmku a plivl do ohně.

„Jsou některé věci, který nejsou na pohled zrovna moc hezký. Jsou moc těžký na to, aby na ně člověk zapomněl. Neměl by vidět, jak jeho syn zabíjí svýho prvního člověka a taky by neměl vidět svýho syna, jak umírá." Byli zticha, protože tu pravdu znali. Nemluvili o tom předtím, protože přílišným mluvením choulostiví mužskému žaludek, ale věděli, co je to smrt, a chápali, co Steff řekl. Jeden po druhém obraceli hlavu, až pak všichni přes náměstí pozorovali to shromáždění mládeže u ohňů. Dennis Petersen něco říkal, ale slova se k nim nedonesla a jeho kamarádi se rozesmáli.

„Aby žil, musí člověk občas zabíjet," řekl Waite, „ale když zabíjí příliš mladý, tak něco ztrácí… úctu k životu: stane se to pro něho lacinou záležitostí. Je to stejné jako se ženskou."

„Muž by neměl nikdy mít svojí první ženskou, dokud to plně nechápe. Jinak se to pro něho taky stane lacinou záležitostí."

„Já měl mojí první, když mi bylo patnáct," řekl Tim Hope-Brown. „Ale nemůžu říct, že by je to udělalo lacinější. De fakto, co já je znám, tak jsou pěkně drahý!"

Následoval výbuch smíchu, kterému vévodil Waitův mohutný hlas.

„Já vím, že tvůj starej ti platí libru tejdně, ale co my, Seane?" protestoval Dennis, „my nejsme milionáři."

„Tak dobře,“ souhlasil Sean, „pět šilinků do banku a vítěz bere všechno.“

„Pět šilinků je rozumná cena,“ vyjádřil se Karl, „ale ať jsou jasný pravidla, abysme se pak nehádali.“

„Jenom zabití se počítá, zranění ne,“ řekl Sean.

„A musej u toho bejt svědci,“ trval na svém Frikkie Van Essen. Byl starší než ostatní, jeho oči už byly trochu zarudlé, protože už zahájil večerní popíjení.

„Doufám, jenom mrtví Zulové a u každého zabitého svědek. Nejvyšší skóre bere bank.“ Sean se rozhlédl po souhlasu tváří kolem sebe. Garry se držel vzadu. „Garry bude bankéř. Pojď sem, Garry, nastav nám svůj klobouk.“

Vložili peníze do Garrickova klobouku a on je spočítal. „Dvě libry – od nás osmi. Správně.“

„Kruci, vítěz si bude moct koupit svojí vlastní farmu!“ Všichni se rozesmáli.

„Já mám v kabele u sedla schovanejch pár lahví pálenky,“ povídá Frikkie. „Pojďme, ochutnáme jí.“

Ručičky na hodinách kostela ukazovaly tři čtvrtě na deset. Kolem měsíce se dělaly mraky se stříbřitými okraji a ochladilo se. Z ohnišť se vinula pára bohatě prosycená vůní pečeného masa, nesla se kolem tančících, housle kvílely a harmonika udávala rytmus, tanečníci tancovali a diváci tleskali do rytmu a povzbuzovali je výkřiky. Kdosi juchal jako skotský horal a oddával se naplno horečnatému pohybu v horečnaté zábavě. Jako by chtěli přehradit tok minut smíchem, zastavit hodiny, sešikovat se proti svítání.

„Kam jdeš, Seane?“

„Hned se vrátím.“

„Ale kam jdeš?“

„To chceš, abych ti to musel říct, vážně to chceš vědět?“

„Ach tak! Ale nebuď tam dlouho. Budu na tebe čekat u orchestru.“

„Zatancuj si s Karlem.“

„Ne, budu čekat na tebe, Seane. Prosím tě, nebuď tam dlouho. Zbývá nám už tolik málo času!“

Sean proklouzl kruhem povozů a držel se ve stínu stromů na chodníku, potom kolem Pyeovic obchodu a dolů po ulici, teď už v běhu, přeskočil příkop a protáhl se plotem z ostnatého drátu. Na plantáži byla tma a ticho, přesně, jak to říkala. Suché listí šustilo a pod nohou mu praskla větvička. Něco proběhlo ve tmě, dupot drobných nožek. Seanův žaludek se sevřel. Nervy. Byl to jen králík. Přišel k živému plotu a hledal tu díru, minul ji, vrátil se, nalezl ji a prošel do sadu. Stál zády ke zdi z keřů a čekal. Stromy

byly svitem měsíce šedivé, dole černé. Viděl skrz ně střechu domu za nimi.

Samozřejmě věděl, že přijde. Vždyť jí to vlastně přikázal. Kostelní hodiny odbily celou a potom za chvíli, jedním úderem ohlásily čtvrt. Teď už se zlobil. Zatracená ženská! Prošel sadem zůstávaje opatrně ve stínu. V jednom z postranních oken bylo světlo, viděl, jak se vylévá do žlutého čtverce na trávníku. Potichu obešel dům.

Byla u okna a za ní byla lampa. Měla obličej ve tmě, ale lampa zezadu vytvářela z okrajů vlasů zářivou aureolu. V jejím postoji bylo cosi jako touha, jak se nakláněla na okenní římse. Skrz bílou látku její noční košile mohl vidět obrysy jejích ramen. Sean tiše písknul, aby to zaslechla pouze ona, a ona sebou také trhla. Sekundu ještě vyhlížela ze světla do tmy a pak zavrtěla hlavou, pomalu a lítostivě. Zatáhla záclony a skrz ně Sean viděl, jak se její stín vzdaluje. Lampa zhasla.

Sean se vrátil sadem a plantáží. Třásl se hněvem. Z uličky slyšel hudbu na náměstí a zrychlil krok. Zahnul za roh a uviděl světla a pohyb.

„Blázínek jeden," řekl nahlas a i když v tom bylo trochu hněvu, byl v tom také něco jiného. Náklonnost? Úcta?

„Kde jsi to byl? Čekala jsem skoro hodinu!" Majetnická Anna.

„Tam a zpátky, abych zjistil, jak je to daleko."

„No to je vtipné! Seane Courtneyi, kde jsi byl?"

„Chceš si zatancovat?"

„Ne."

„Dobrá, tak ne."

Karl a pár ostatních stálo u jednoho z ohňů s pečení. Sean vyrazil k nim.

„Seane, Seane, promiň." Kajícná Anna. „Já bych moc ráda tančila, prosím tě."

Tančili, postrkováni ostatními tanečníky, ale ani jeden z nich nepromluvil, dokud orchestr nepřestal, aby si otřel pot z čela a svlažil vyschlé hrdlo.

„Něco pro tebe mám, Seane."

„Co je to?"

„Pojď, ukážu ti to." Odvedla ho ze světla mezi povozy a zastavila se u hromady dek a sedel. Klekla si, rozbalila jednu deku a opět vstala držíc v rukou kožich.

„Udělala jsem ho pro tebe. Doufám, že se ti bude líbit."

Sean jej od ní vzal. Byl z ovčí kůže, obarvené a vyleštěné, ušitý s láskou a vlna uvnitř zářila jako sníh.

„Je překrásnej," řekl Sean. Viděl, kolik práce jí to stálo. Měl z toho provinilý pocit. Dárky vždycky způsobovaly, že se cítil provinile. „Mockrát ti děkuju."

„Zkus si ho, Seane." Byl teplý, příjemný, dost velký v ramenou a ještě

zvětšoval jeho už tak mohutnou postavu. Anna stála těsně u něho a upravovala mu límec.

„Vypadáš v tom moc hezky," řekla. Sebeuspokojující radost dárce. Políbil ji a nálada se změnila. Držela ho pevně kolem krku… „Ach Seane, kéž bys nemusel jet!"

„Rozlučme se, jak se sluší."

„Kde?"

„V mém voze."

„A co tvoji rodiče?"

„Ti odjeli zpátky na farmu. Táta přijede zítra ráno. Spíme tady s Garrym."

„Ne, Seane, je tady moc lidí. To nemůžeme."

„Ty nechceš," šeptal Sean. „Je to škoda, protože to může bejt naposledy v životě."

„Co tím chceš říct?"

„Zítra jedu pryč. Víš, co se mi může stát?"

„Ne, takhle nemluv. Ani na to nemysli!"

„Je to pravda."

„Ne, Seane, není. Prosím tě, ne."

Sean se ve tmě usmál. Jak je to jednoduché. Tak jednoduché!

„Pojď, jdem do našeho vozu." Vzal jí za ruku.

Snídaně ve tmě, kuchyňské ohně všude kolem dokola náměstí, ztichlé hlasy, muži postávající se svými ženami, držíce v náručí děti na rozloučenou. Koně jsou osedláni, pušky v pouzdrech, srolované deky za nimi, čtyři vozy s voly v zápřeží, umístěné uprostřed náměstí.

„Táta by tu měl být každou chvíli. Je skoro pět hodin," řekl Garry.

„Všichni na něho čekají," souhlasil Sean. Krčil se pod tíhou nábojových pásů navlečených přes rameno.

„Pan Niewehuizen mě určil za kočího jednoho z vozů."

„Já vím," řekl Sean. „Zvládneš to?"

„Myslím, že ano."

Blížila se k nim Jane Petersenová. „Ahoj, Jane. Už je tvůj brácha připravenej?"

„Skoro. Právě sedlá." Zastavila se před Seanem a stydlivě vytáhla stužku zelenožlutého hedvábí. „Udělala jsem ti na klobouk kokardu, Seane."

„Díky, Jane. Přiděláš mi jí?"

Přišpendlila ji na Seanův klobouk. Vzal si jej od ní a posadil furiantsky na hlavu. „teď vypadám jako generál," řekl a ona se na něho usmála. „Co takhle pusu na rozloučenou, Jane?"

„Ty jsi hrozný,“ řekla malá Jane a rychle cupitala pryč, celá rudá.

Ani už tak malá není, pomyslel si Sean. Bylo jich kolem tolik, že člověk ani neví, s kterou začít.

„Tamhle je táta,“ ohlašoval Garry, když vjel Waite Courtney na náměstí.

„Tak pojď,“ řekl Sean a odvázal koně. Ze všech koutů kolem náměstí přiváděli muži koně.

„Tak zatím,“ řekl Garry a odkulhal k jednomu z čekajících povozů tažených mulami. Waite jel v čele šiku. Čtyři oddíly po patnácti mužích ve dvoustupech, za nimi čtyři vozy a pak rezervní koně hnaní černými sluhy. Vyjeli napříč náměstím skrz zbytky včerejší oslavy na hlavní třídu.

Ženy je pozorovaly v tichosti stojíce bez hnutí, s dětmi kolem sebe. Tyhle ženy už dříve viděly své muže vyjíždět do války proti černošským kmenům. Proto je hlasitě nezdravily. Znaly už, jak to chodí se smrtí, už se poučily, že v hrobě není místo pro světskou slávu. Anna mávala na Seana. Neviděl ji, protože jeho kůň jančil a než ho zvládl, už byl od ní pryč.

Nechala ruku klesnout a dívala se, jak se vzdaluje. Měl na sobě ten beránčí kožich. Ale Sean zpozoroval měděný záblesk a vzdušný polibek z horního okna Pyeovic obchodu. Viděl jej, protože jej tam hledal. Zapomněl na svou uraženou ješitnost do té míry, aby se mohl usmát a zamávat kloboukem. A už byli venku z města a konečně i ti malí kluci a psi, kteří běželi za nimi, odpadli a celý šik vyklusal na cestu do země Zulů. Vyšlo slunce a vysušilo rosu. Zpod kopyt se zvedal prach a v ostrém úhlu se vzdaloval z cesty do vzduchu. Celý šik už ztratil sevřenost, jak se muži rozehnali kupředu nebo zpět, aby mohli jet se svými přáteli. Pokračovali v hloučcích a skupinkách, uvolněně a vesele klábosíce, jako kdyby to byla neformální vyjížďka na hon. Každý si vzal do pole to, co si myslel, že se nejlépe hodí. Steff Erasmus jel v šatech do kostela, ale byl také z celé výpravy jediný společensky oblečený. Všichni měli jenom jedinou standardní součást uniformy: zeleno-žlutou kokardu. Ale i ta jim dávala dost prostoru pro individuální vkus. Někteří ji měli na kloboucích, někteří na rukávech a jiní na hrudi. Byli to farmáři, žádní bojovníci, ale jejich pouzdra na pušky byla opotřebovaná častým používáním, nesli si své nábojové pásy se zjevnou samozřejmostí a pažby jejich pušek byly vyhlazené od objetí jejich ruky. Bylo už uprostřed odpoledne, když dorazili k řece Tugele.

„Bože, jen se podívej!“ zapískl Sean. „Nikdy v životě jsem neviděl tolik lidí na jednom místě!“

„Prý jsou jich čtyři tisíce,“ řekl Karl.

„Já vím, že je jich čtyři tisíce.“ Sean přejel očima celý tábor. „Ale nevěděl jsem, že čtyři tisíce je tolik.“

Útvar sjížděl po posledním svahu k Rorkeho proudu. Řeka byla blátivě hnědá a široká a čeřila se nad mělčinou brodu. Břehy byly otevřené a travnaté s hroznem kamenných budov na bližší straně. Kolem těch budov se v okruhu čtvrt míle rozložila armáda lorda Chelmsforda. Stany byly postavené v perfektních řadách a koně přivázáni ke kůlům mezi nimi. Povozy byly seřazené podél proudu, nejméně pět set, a celé to místo se hemžilo muži. Ladyburgská střelecká jízda sestoupila k obvodu tábora v kompaktním zástupu, který se za jejich plukovníkem vyléval přes cestu, a zjistila, že jim průchod blokuje jakýsi seržant ve fraku s nasazeným bajonetem.

„A kdo jste vy, jestli se smím zeptat?“

„Plukovník Courtney – a detašovaná jednotka Ladyburgská střelecká jízda.“

„Cože je to? Nerozuměl jsem.“

Waite Courtney si stoupl do třmenů a otočil se tváří ke svým mužům. „Zaražte, pánové. Všichni nemůžeme mluvit najednou!“ Hluk konverzace a komentářů za ním zeslábl a tentokrát ho seržant slyšel.

„Promiňte, pane. Zavolám dozorčího důstojníka.“ Dozorčí důstojník byl aristokrat a gentleman. Přišel a pohlédl na ně.

„Plukovník Courtney?“ V jeho hlase byl nedůvěřivý tón.

„Buďte zdráv,“ řekl Waite s přátelským úsměvem. „Doufám, že jsme nepřijeli na tu zábavu pozdě?“

„Ne, věřím, že ne.“ Zrak důstojníka padl na Steffa Erasma.

Steff zdvořile nadzvedl svůj cylindr. „More, Meneer.“ Nábojový pás navlečený přes jeho černý frak vypadal trochu jako kdyby se tam nějak nehodil.

Důstojník od něho odtrhl zrak. „Máte své vlastní stany, plukovníku?“

„Ano, máme všechno, co potřebujeme.“

„Tady seržant vám ukáže, kde rozbijete tábor.“

„Děkuji vám,“ řekl Waite.

Důstojník se obrátil na seržanta. Byl z toho tak vyvedený z míry, že ho vzal dokonce za rukáv.

„Dejte je někam daleko mimo. Dejte je na druhou stranu ženistů,“ horečně šeptal. „Jestli tuhle partu uvidí generál…“ Pokrčil afektovaně rameny.

První si ten zápach uvědomil Garrick. Když na to myslel, bylo to jako výchozí bod jeho soustředění a odtud se mohl začít plížit ven z úkrytu ve svém vědomí. U Garricka byly všechny tyhle návraty do reality provázeny pocitem závratě a zostřením všech smyslů. Barvy byly živější, kůže na dotek citlivější a čich ostřejší. Ležel na slaměné matraci. Slunce svítilo, ale

on byl ve stínu. Ležel na verandě kamenné nemocnice nad Rorkeho proudem. Přemýšlel o tom zápachu, který jej přivedl k vědomí. Byla to směsice hniloby, potu a výkalů, zápach vyrvaných vnitřností a stydnoucí krve. Identifikoval to jako pach smrti. Potom se mu vrátil ostrý zrak a on uviděl ty mrtvoly. Byly nakupené na hromadě podél stěny dvora, kde je zasáhla křížová palba ze skladu a nemocnice. Byly roztroušené mezi budovami a pohřbívací čety měly napilno nakládajíce je na vagony. Ležely podél svahu dolů k proudu, byly ve vodě a na vzdálenějším břehu. Mrtví Zulové se svými zbraněmi a štíty rozhozenými kolem dokola. Byly jich stovky, uvědomil si Garrick s úžasem. Ne, byly jich tisíce. Pak si uvědomil, že ten zápach je vlastně dvojí. Ale oba to byly pachy smrti. Byl tu ten zápach černých těl s odulými břichy nafukujícími se v horkém slunci a byl tu zápach jeho vlastního těla a těl mužů kolem, ten samý pach bolesti a rozkladu, ale smíchaný s těžkou vůní desinfekce. Smrt oděná do antiseptika – asi jako když se nečistotná žena snaží překrýt svůj menstruační pach.

Garrick se rozhlédl po těch mužích kolem. Leželi v dlouhé řadě podél verandy, každý na vlastní matraci. Někteří z nich umírali a mnozí sice neumírali, ale všichni na sobě měli obvazy prosáklé krví a jódem. Garrick pohlédl na své tělo. Jeho levá ruka byla přivázaná k nahé hrudi a on cítil, jak v něm začíná bít bolest, pomalu a vytrvale jako pohřební buben. Kolem hlavy měl také obvazy. Já jsem raněný – znovu se tomu podivil. Jak? Jak jenom?

„Tak ty ses nám vrátil, Kohoute," ozvalo se vedle něho ve veselém londýnském dialektu Cockney. „Už jsme mysleli, žes to dočista zabalil!"

Garrick otočil hlavu a podíval se na mluvčího. Byl to malý mužík s opičím obličejem, ve flanelových spodkách a v chumlu obvazů jako mumie.

„Doktor říkal, že to byl šok. Říkal, že se z toho brzo vzpamatuješ." Mužíček zvýšil hlas. „Hej, doktore, tady náš hrdina je kompletně při sobě!"

Doktor rychle přišel, vypadal unaveně, s temnými kruhy pod očima, zestárlý z přepracování.

„Ty to přežiješ," řekl, když ho prohmatal a prohlédl. „teď si odpočiň. Zítra tě pošlou domů." A už šel dál, protože tam bylo spousty raněných, ale pak se zastavil a ohlédl se. Krátce se na Garricka usmál. „Pochybuji, že to zmírní bolest, ale doporučili tě na kříž královny Viktorie. Generál včera schválil tvoje navržení. Myslím, že ho dostaneš."

Garrick zíral na doktora, jak se mu pomalu útržkovitě vracela paměť.

„Tady se bojovalo," řekl Garrick.

„To bych kruci řek, že se tu bojovalo!" rozřehtal se ten mužík vedle.

„Sean!" řekl Garrick. „Můj bratr! Co se stalo s mým bratrem?"

Následovalo ticho a Garrick uviděl v očích lékaře záblesk soucitu. Po-

koušel se posadit. „A co můj táta? Co se stalo s tátou?“

„Je mi líto,“ řekl doktor prostě. „Obávám se, že je oba zabili.“

Garrick ležel na své matraci a shlížel dolů na Proud. teď tahali těla z mělčin stříkajíce kolem sebe, jak je vlekli ke břehu.

Vzpomněl si, že to tak stříkalo, když Chelmsfordova armáda překračovala řeku. Sean s otcem byli mezi skauty, kteří vedli jejich formaci, tři oddíly Ladyburgské střelecké jízdy a šedesát mužů od Natalské policie. Chelmsford využil muže, kteří znali území, na kterém měl být proveden úvodní nástup.

Garrick pozoroval s úlevou, jak odjíždějí. Nemohl ani uvěřit štěstěně, která ho obdařila den před uplynutím ultimáta a překročením řeky Tugely, strašlivým průjmem, úplavicí.

„Šťastný syčáci,“ protestoval jeden z nemocných, když se dívali na armádu, jak odjíždí. Garrick jim nic nezáviděl. On do války jít nechtěl, byl spokojený, že tady může čekat ještě s dalšími nemocnými a četou šedesáti mužů, aby hlídali Proud, zatímco Chelmsford vedl svou armádu do země Zulů. Garrick pozoroval, jak se skauti vynořují z Proudu a mizí ve vlnící se travnaté savaně a jak je následuje hlavní útvar mužů a povozů, až i oni se odplazili do dálky jako obrovitá krajta a nechali za sebou vyježděnou cestu trávou. Vzpomínal si, jak se ty dny čekání u Proudu strašně táhly. Vzpomínal si, že s ostatními nadával, když je poslali opevňovat sklad a nemocnici pytli a plechovkami od sucharů naplněnými pískem. Vzpomněl si na tu nudu. Potom si se staženým žaludkem vzpomněl na příjezd posla.

„Jede sem nějaký jezdec!“ Garrick ho uviděl první. Když se zotavil z úplavice, vykonával strážní službu nad Proudem.

„Generál si zapomněl zubní kartáček a někoho si pro něj posílá,“ prohlásil jeho partner. Ani jeden z nich nevstal.

Pozorovali tu skvrnu, jak se blíží přes pláň k řece. „Jede rychle,“ řekl Garrick. „Radši jdi zavolat kapitána.“

„Asi jo,“ souhlasil druhý strážný. Vyklusal po svahu do skladu a Garrick si stoupnul a šel dolů k řece. Jeho pahýl se bořil hluboko do bahna.

„Kapitán říká, abysme ho poslali nahoru do skladu, jakmile sem dorazí.“ Garrickův partner se už vrátil a teď stál vedle něho.

„Jede nějak divně,“ řekl Garrick. „Vypadá unaveně.“

„Je určitě opilej. Lítá v sedle jak po sobotním mejdanu.“

Najednou Garrick vydechl. „On krvácí! Je raněný!“

Kůň se vrhl do Proudu a jezdec mu padl na krk. Košili měl po celé straně temnou krví, která se matně leskla a obličej měl pobledlý bolestí a prachem. Chytili koně, když vylezl z vody a jezdec se snažil křičet, ale měl slabý hlas. „Ve jménu Boha všemohoucího, připravte se! Celou kolonu

obklíčili a zlikvidovali. A jedou sem – celá ta černá řvoucí masa. Budou tady dřív než přijde noc!“

„Můj bratr,“ řekl Garrick. „Co se stalo s mým bratrem?“

„Mrtvej,“ řekl ten člověk. „Mrtvej, všichni jsou mrtví!“ Sjel bokem s koně na zem.

Tlupy Zulů dorazily ve formaci býka, velkého černého býka, jehož hlava a bedra zaplnila celou planinu a jehož rohy zakroužily po řece vlevo a vpravo, aby je obklíčily. Ten dav dupal dvaceti tisíci nohou a zpíval dvaceti tisíci hrdel, až se změnil ve zvuk moře za bouřlivého dne. Slunce se zářivě odráželo od ostří kopí, jak se blížila za zpěvu k Tugele.

„Koukej! Ti vepředu mají helmy od Husarů!“ vykřikl jeden z diváků v nemocnici. „Úplně Chelmsforda vyrabovali! Chelmsford je mrtvej. Jeden tam má na sobě frak od uniformy a některý maj karabiny!“

V nemocnici bylo vedro, protože střecha byla z vlnitého plechu a okna byla zakryta pytli s pískem. Střílny pro pušky propouštěly dovnitř jen málo vzduchu. Muži stáli u střílen a v tom vedru se potili. „Tak je to teda pravda, že naší kolonu zmasakrovali!“

„Tak už dost mluvení. Stůjte na svých místech a buďte zticha!“

Tlupy Zulů překročily Tugelu ve frontě široké pět set yardů. Zpěnily svým brodem celou hladinu do běla.

„Můj Bože! Ach, můj ty Bože!“ šeptal si Garrick, když se díval, jak se přibližují. „Nemáme vůbec šanci, je jich tam tolik!“

„Drž zobák, zatraceně!“ vyštěkl seržant stojící vedle Garricka u kulometu a Garry si přikryl ústa rukou.

„… bafnul O’Rileyho za krk, strčil mu hlavu do kýblu s vodou, vrazil mu tu pistoli do…“ zpíval jeden z postižených malárií v deliriu a někdo se rozesmál smíchem plným hysterie.

„Už jdou!“

„Nabíjet!“ Kovové cvakání mechaniky pušek. „Čekejte s palbou, vojáci! Střílejte jenom na rozkaz!“

Hlas býka se změnil na hluboký sonorní popěvek stoupající do vysokého jekotu útoku do vysokého tónu krvežíznivého vřeštění.

„Klidně, chlapi, klidně. Čekejte. Čekejte s palbou!“

„Bože můj,“ šeptal si Garrick, když pozoroval, jak se ta černá hmota blíží po svahu k ním. „Ach Bože, prosím tě. nenech mě zemřít!“

„Připravit!“ Jedno křídlo už dosáhlo až ke zdi dvora nemocnice. Jejich chocholovité čelenky byly jako pěnivý vrchol černé vlny, která se přelévá přes zeď. „Zamířit!“ Šedesát pušek se zvedlo a zamířilo do blížícího se lisu těl. „Pal!“ Zahřměl hrom, potom náraz kulek do masa, jako kdyby někdo hodil hrst štěrku do rybníku bláta. Nárazem řady zakolísaly. Hlavně kulo-

metu Gatling poskakovaly, jak se otáčely kosíce útočníky, kteří padali jeden na druhého v husté řadě podél zdi. Bylo bolestivé dýchat ten kouř ze spáleného střelného prachu. „Nabíjet!“ Řady pročesané kulkami se formovaly znovu, jak mezery zaplňovali příchozí zezadu. „Zamířit!“ A už zase šli na ně, kompaktní černá ječící stěna dosahující už do půlky dvora. „Pal!“

Garrick vzlykal ve stínu verandy a tiskl si prsty pravé ruky do očí, aby z nich vymačkal ztracenou paměť.

„V čem je problém, Kohoute?“ Chlápek s Cockney dialektem se bolestně převalil na bok a podíval se na Garricka.

„To nic!“ řekl Garrick rychle. „Nic!“

„Vrací se ti to, co?“

„Co se stalo? Vzpomínám si jenom na útržky.“

„Co se stalo?“ jako ozvěna opakoval chlápek, „co se nestalo!“

„Doktor říkal –“ Garrick rychle vzhlédl. „Říkal, že Generál schválil mojí pochvalu v rozkaze. To znamená, že Chelmsford je naživu. Můj otec a můj bratr – musí být tedy naživu!“

„Takový štěstí nemaj, Kohoute. Zalíbil ses doktorovi – jak jsi jenom s jednou nohou udělal to, co jsi udělal – takže sám pátral po vašich. Zbytečně.“

„Proč?“ ptal se Garrick zoufale. „Jestli je Chelmsford živý, tak to oni jsou určitě taky!“

Chlápek zavrtěl hlavou. „Chelmsford rozbil základní tábor v místě, kterýmu se říká Isandhlwana. Nechal tam posádku se všema povozama a zásobama. Sám s sebou vzal přepadovej oddíl, aby zaútočil, ale Zulové ho vobešli a napadli základnu a pak přišli sem k Proudu. Jak víš, drželi jsme je dva dni, až nám přijel ten Chelmsfordův přepadovej oddíl na pomoc.“

„A naši – co se stalo s nimi?“

„Tvůj otec byl na základně v Isandhlwaně. Ten tomu neušel. Tvůj bratr byl v Chelmsfordový výpravě, ale vobklíčili ho a zabili v jedný bitce ještě před tou hlavní bitvou.“

„Sean a mrtvý?“ Garrick zavrtěl hlavou. „Ne, to není možné. Oni ho nemohli zabít.“

„To by si teda koukal, jak to je pro ně jednoduchý,“ řekl chlápek s Cockney. „Pár palců ostří na správným místě, to těm nejlepším z nich stačí.“

„Ale Sean – ne, vy jste ho neznal. Tomu nemůžete rozumět.“

„Von je mrtvej, Kohoute. Von i tvuj táta a sedum stovek dalších. Je zázrak, že my nejsme taky mrtvý.“ Chlápek se zavrtěl, aby si našel lepší polohu na matraci. „Generál prones vo naší obraně tady projev. Největší

ukázka hrdinství v celejch dějinách britský kuráže – nebo něco takovýho.“ Mrknul na Garricka. „Patnáct pochval v rozkaze a udělení starýho dobrýho viktoriánskýho kříže – a ty seš jeden z nich. A já se tě ptám, Kohoute, to je přeci něco, ne? Co bude dělat tvoje holka, až se vrátíš domu s tim vobrovskym talířem, co se ti. bude klinkat na prsouch, co?“ Civěl na Garricka a viděl, jak se mu po tváři řinou v olejnatých stopách slzy. „Ale di, Kohoute. Seš krucinál přeci hrdina!“ Uhnul očima před Garrickovým žalem. „Pamatuješ se vůbec na to – na to, co si udělal?“

„Ne,“ Garrickův hlas zněl nakřáple. Seane! Přece mě nenecháš samotného. Co budu dělat, když jsi teď odešel?

„Já byl hned vedle tebe. Viděl jsem to všecko. Povím ti to,“ řekl chlápek s Cockney. Jak vyprávěl, události se vracely a zapadaly do úseků v Garrickově paměti. „Bylo to druhej den, už jsme vodrazili třiadvacet útoků.“

Dvacet tři, to jich bylo tolik? Garrick to přestal počítat. Mohla to také být jedna jediná zvedající se hrůzná vlna. Dokonce i teď cítil vzadu v hrdle chuť strachu a jeho odporný pach ve svém potu.

„Pak naházeli ke zdi nemocnice dříví a zapálili ho.° Zulové šli přes dvůr a nesli náruče otýpek, padali pod palbou, další ty otýpky zvedli a poponesli kus dál, až i oni padli a na jejich místo přišli zase další. Pak se ve slunci bledě zableskly plameny, jeden Zul ležel v ohni a obličej se mu smažil a ten pach se mísil s kouřem. „Prorazili sme díru v zadní stěně a začali přenášet nemocný a raněný skrz ní ven do skladu.“

Chlapec s kopím v páteři pištěl, když ho zvedl, jako malá holka.

„Ty divoši zatracený začali zase hned, jak zmerčili, že ustupujem. Přišli votamtaď, z tý strany.“ Ukázal svou obvázanou rukou. „Tamtudy, kudy na ně chlapi ve skladu nemohli a byl jsi tady jenom ty a já a eště pár dalších u střílen, všichni vostatní nosili raněný.“

Byl tam jeden Zulu s modrým volavčím peřím induny, zuluského náčelníka, v čelence. Ten vedl útok. Jeho štít byl z vyschlé volské kůže pomalované černě a bíle a na zápěstích a kotnících měl svazky válečných chřestidel. Garrick vypálil v okamžiku, kdy se Zulu napůl otočil, aby pohnal své válečníky – kulka prořízla napříč napjaté svaly jeho břicha a rozevřela ho jako peněženku. Zulu padl na ruce a kolena s vnitřnostmi řinoucími se ven v růžové a fialové mase.

„Dostali se až ke dveřím nemocnice a kvůli tomu úhlu sme na ně z voken nemohli.“

Raněný Zulu se začal drápat směrem ke Garrickovi, jeho ústa cosi mumlala a oči byly upřené Garrickovi do tváře. V ruce pořád svíral svůj oštěp. Ostatní Zulové mlátili do dveří a jeden z nich prorazil štěrbinou kopí a nadzvedl závoru. Dveře byly dokořán. Garrick sledoval skrz prach černo-

cha, jak se k němu sune se svými visícími růžovými a vlhkými vnitřnostmi jako s kyvadlem pod sebou. Po tváři tekl Garrickovi pot a kapal z brady dolů, jeho rty se třásly. Zvedl zbraň a namířil tomu Zulovi do tváře. Ale nedokázal vystřelit.

„A tehdá si se pohnul, Kohoute. Já zmerčil, jak se zvedá závora a bylo mi jasný, že v příští sekundě jich vletí celej dav do dveří a nebudem mít žádnou šanci – tak blízko jejich kopím!“

Garrick upustil pušku, a ta zarachotila na betonové podlaze. Odvrátil se od okna. Nesnesl pohled na tu zmrzačenou postavu drápající se k němu. Chtěl utéci, chtěl se někam schovat. To bylo ono – schovat se. Už cítil, jak se mu začíná ztrácet vědomí, třepetající křídly kdesi za očima, a začal vidět všechno kolem šedivě.

„Ty si byl nejblíž u dveří. Ty si udělal jedinou věc, která nás mohla zachránit. I když se přiznám, že já bych neměl na to, udělat něco takovýho.“

Podlaha byla pokrytá nábojnicemi – mosaznými válečky, krásně lesklými, ale pod nohou velmi zrádnými. Garrick uklouzl a jak padal, natáhl ruku.

„Kristepane!“ chlápek s Cockney dialektem se zachvěl. „Strčit svojí ruku na místo závory jakoby nic – to bych teda neudělal!“ Garrick cítil, jak jeho paže praskla pod náporem davu Zulů, kteří se vrhli na dveře. Visel tam, civěl na svou zkroucenou ruku, pozoroval, jak se dveře otřásají, jak do nich tlučou. Necítil žádnou bolest a po chvíli bylo všechno šedivé a teplé a bezpečné.

„Stříleli sme skrz dveře, až sme je vod nich dostali. Pak sme ti už mohli ruku vytáhnout, ale byl jsi bez sebe. A seš pořád.“

Garrick se zadíval přes řeku. Napadlo ho, jestli Seana pohřbili nebo ho nechali v trávě na pospas supům. Leže na boku, Garrick skrčil nohu až k bradě. Celé tělo měl skrčené. Kdysi jako krutý malý chlapec prorazil skořápku kraba poustevníka. Jeho měkké bříško bylo tak zranitelné, jeho životně důležité orgány bylo vidět skrz průhlednou kůžičku. Skrčil teď svoje tělo do stejně obranné pozice.

„Vsadím se, že svuj metál dostaneš,“ řekl chlápek s Cockney.

„Ano,“ řekl Garrick. Ale nechtěl žádnou medaili. Chtěl, aby se mu vrátil Sean.

Doktor Van Rooyen nabídl Adě rámě, když vystupovala z kočáru. Ani ve svých padesáti letech nezískal ještě imunitu proti žalu druhého člověka. Naučil se jej jenom skrývat. Nebylo po něm ani stopy v jeho očích nebo ústech, ani na jeho vrásčitém a zarostlém obličeji.

„Daří se mu dobře, Ado. Zapracovali na té jeho ruce dobře. Totiž, na

vojenské chirurgy. Sroste to rovně.“

„Kdy přijeli?“ ptala se Ada.

„Asi před čtyřmi hodinami. Všechny ladyburgské raněné poslali ve dvou vozech.“

Ada přikývla a on na ni pohlédl s tím profesionálním štítem lhostejnosti, skrývaje šok, který pocítil, když uviděl, jak vypadá. Její kůže byla suchá a bez života, jako lístky vylisované květiny, její ústa byla zatrpklá smutkem a její smuteční oděv zdvojnásobil její věk.

„Čeká na vás uvnitř.“

Vystoupili po schodech kostela a malý zástup se rozevřel, aby mohli projít. Ozvaly se tlumené pozdravy a obvyklá pohřební vyjádření soustrasti. Byly tu i jiné ženy, černě oblečené, s oteklýma očima. Ada a doktor šli do ponurého chladu kostela. Lavice byly odsunuty stranou, aby bylo místo pro matrace. Mezi nimi chodily ženy a na nich leželi muži.

„Ty špatné si nechávám tady, kde na ně mohu dohlížet,“ řekl jí doktor. „Garry je tamhle.“

Garrick vstal z lavice, na které seděl. Měl paži nepohodlně zavěšenou přes hruď. Belhal se proti nim a jeho dřevěná noha hlasitě narážela na kamennou podlahu.

„Mami, já jsem –“ zarazil se. „Sean a táta…“

„Přijela jsem si pro tebe, Garry,“ Ada ho rychle přerušila a bolestně sebou trhla po vyslovení těch dvou jmen.

„Přeci je tam nemůžou nechat jen tak ležet, měli by…“

„Prosím tě, Garry, pojeďme domů,“ řekla Ada. „Můžeme si o tom promluvit později.“

„My jsme všichni na Garryho moc hrdí,“ řekl doktor.

„Ano,“ odpověděla Ada. „Prosím tě, Garry, pojď domů.“ Cítila to v sobě, těsně pod povrchem, ale držela se. Kolik žalu se vejde do toho jednoho malého místa! Otočila se ke dveřím, nesmí jim dovolit, aby jej viděli. Tady před nimi nesmí plakat, musí zpátky do Theunis Kraalu. Ochotné ruce vynesly Garrickova zavazadla do kolesky a Ada vzala otěže. Nikdo z těch dvou nepromluvil až do té doby, než dorazili na hřeben kopce a viděli dolů na usedlost.

„Ty jsi teď pán Theunis Kraalu, Garry,“ řekla Ada tiše a Garrick se vedle ní nervózně zavrtěl. Nechtěl ani kraal, ani tu medaili. Chtěl Seana.

„Doufám, že se nezlobíš, že jsem přijela,“ řekla Anna, „ale musím s tebou mluvit.“

„Ne, jsem rád, že jsi tady. Opravdu jsem rád,“ Garrick ji vážně ujišťoval.

„Je to tak fajn tě zase vidět, Anno. Mám pocit, že jsme se od našeho odjezdu neviděli celou věčnost.“

„Já vím, a tolik, tolik se toho stalo. Můj táta a tvůj. A – a Sean.“ Zarazila se. „Ach Garry, já tomu pořád nemohu uvěřit. Říkají mi to znovu a znovu, ale já tomu nemohu uvěřit. On byl tak – tak živý!“

„Ano,“ řekl Garrick, „byl tak živý.“

„Mluvil o smrti ten večer, než odjel. Já na to do té doby ani nepomyslela.“ Anna potřásla hlavou odmítajíc tomu uvěřit. „Ani se mi nikdy nesnilo, že by to mohlo potkat jeho. Ach, Garry, co mám dělat?“

Garrick se obrátil a pohlédl na Annu. To je Anna, kterou miluje. Seanova Anna. Ale Sean je mrtev. Pocítil, že ho cosi napadá, ještě nevyjádřitelné slovy, ale již dost hmatatelné na to, aby mu to způsobilo problém jeho svědomí. Rychle se to snažil potlačit. „Ach, Garry! Co mám dělat?“ Žádala ho o pomoc, z jejího hlasu byla jasná prosba. Otce jí zabili u Isandhlwany, její starší bratři jsou pořád s Chelmsfordem u Tugely, musí živit svou matku a její tři děti. Jak byl zaslepený, že si to neuvědomil!

„Anno, můžu ti nějak pomoci? Jen mi to řekni.“

„Ne, Garry. Myslím, že mi nemůže pomoci nikdo.“

„Jestli jde o peníze –“ diskrétně zaváhal. „Já jsem teď boháč. Táta odkázal Theunis Kraal Seanovi a mně a když Sean není…“

Pohlédla na něho bez odpovědi.

„Můžu ti půjčit, aby ses dostala přes –“ zčervenal Garrick, „kolik budeš chtít.“

Stále na něho upírala zrak, zatímco její mysl horečně pracovala. Garrick, pán Theunis Kraalu, byl boháč, dvakrát tak bohatý jako by byl býval Sean. A Sean je mrtvý.

„Prosím tě, Anno, dovol, abych ti pomohl. Opravdu si to přeji, vážně.“

On ji miloval, to bylo evidentní – a Sean je už mrtvý.

„Dovolíš mi to, Anno?“

Vzpomněla si na hlad a bosé nohy, seprané šaty až se skrz ně dalo dívat, když jste je drželi proti světlu, na záplatované a spravované spodničky. A stále ta nejistota, se kterou musí člověk žít, když je chudý. Garry je bohatý a živý, Sean je mrtvý.

„Prosím tě, řekni, že ano.“ Garrick se naklonil kupředu a vzal ji za ruku a horečnatě ji ve svém vzrušení stiskl.

Podívala se mu do tváře. Napadlo ji, že se tam dá vidět jistá podobnost, ale tam, kde Sean měl rozhodnost, tam byla nejistota a měkkost. Také barva byla chabá, bledě písková a světle modrá místo ohnivé černi a indiga. Bylo to, jako kdyby malíř vzal nějaký portrét a pár jemnými tahy změnil jeho obsah tolik, že vznikl naprosto rozličný obraz. A to nechtěla ani po-

myslet na tu jeho nohu!

„To je od tebe moc hezké, Garry," řekla, „já mám ale něco v bance a půda je bez dluhů. Máme ještě taky koně. Kdyby to bylo nutné, prodáme je."

„Tak co je? Pověz mi to, prosím tě."

Už věděla, co udělá. Nemůže mu lhát – na to je už příliš pozdě. Bude mu to muset říci, ale věděla, že pravda pro něho nebude hrát žádnou roli. Totiž, možná trochu ano, ale ne tolik, aby jí to zabránilo dostat to, co chce. Chtěla být bohatá a chtěla, aby to dítě, které nosí v sobě, mělo otce.

„Garry, já budu mít dítě."

Garrickova brada sebou škubla, jeho dech se zastavil a pak se zase rozběhl. „Dítě?!"

„Ano, Garricku. Jsem těhotná."

„Čí je to? Seanovo?"

„Ano, Garry. Budu mít se Seanem dítě."

„Jak to víš, jsi si jistá?"

„Jsem si jistá."

Garrick se vztyčil ze židle a belhal se přes verandu. U zábradlí se zastavil a chytil se ho zdravou rukou. Ta druhá stále ještě visela na pásce. Stál Zády k Anně a díval se přes trávníky Theunis Kraalu na řídce zalesněný svah naproti. Seanovo dítě. Ta myšlenka ho vyváděla z míry. Věděl přece, že to spolu Sean a Anna dělají. Sean mu to řekl a Garrickovi to nebylo proti mysli. Byl sice žárlivý, ale jenom trochu, protože mu vlastně Sean umožnil, aby se toho účastnil tím, že se mu svěřoval, a tak něco z toho patřilo i jemu. Ale dítě? Seanovo dítě? Pomalu mu docházely veškeré souvislosti. Seanovo dítě bude živou částí jeho bratra, tou částí, kterou nerozsekala ostří zulských kopí. On Seana tak úplně neztratil. Anna – ta musí mít pro své dítě otce, bylo nemyslitelné, že by ještě další měsíc mohla zůstat svobodná. On bude moci získat oba dva, všechno, co miluje, najednou. Seana i Annu. Ona si ho musí vzít, žádnou jinou volbu nemá! Vzedmul se v něm pocit vítězství, a tak s k ní obrátil.

„Co budeš dělat, Anno?" Byl si jí teď jistý. „Sean je mrtvý. Co budeš dělat?"

„Já nevím."

„To dítě mít nemůžeš. Byl by to bastard." Viděl, jak sebou při tom slově trhla. Byl si jí velmi jistý.

„Budu muset odjet – do Port Natalu." Mluvila bezvýrazně dívaje se na něho klidně a dobře vědouc, co jí nabídne. „Odjedu brzy," řekla. „Všechno bude v pořádku, já nějaký způsob najdu."

Garrick pozoroval její tvář, zatímco mluvila. Její hlava byla malá oproti

ramenům, příliš rozložitým na dívku, měla špičatou bradu, její zuby byly trochu křivé, ale bílé – byla moc hezká navzdory tomu, že měla oči posazené příliš blízko u sebe.

„Já tě miluju, Anno," řekl. „To přece víš, ne?"

Pomalu přikývla a její vlasy na ramenou se těžce pohnuly. Kočičí oči spokojeně změkly. „Ano, já vím, Garry."

„Vezmeš si mě?" řekl bez dechu.

„Nevadí ti to? Nevadí ti to Seanovo děcko?" ptala se vědouc, že ne.

„Já tě miluju, Anno." Přistoupil k ní neobratně a ona k němu vzhlédla. Na jeho dřevěnou nohu nechtěla ani pomyslet. „já tě miluju a na ničem jiném nezáleží." Vztáhl k ní ruce a ona mu dovolila, aby ji objal. „Provdáš se za mě, Anno?" Celý se třásl.

„Ano."

Její ruce mu ležely pokojně na ramenou. Tiše se rozeštkal, a její výraz se změnil ve znechucení, už ho začala od sebe odstrkávat, ale pak se zarazila.

„Drahoušku, nebudeš toho litovat. Přísahám, že ne," šeptal.

„Musíme to udělat rychle, Garry."

„Ano, hned dneska odpoledne zajedu do města a promluvím s farářem…"

„Ne! Ne tady v Ladyburgu!" přerušila ho ostře Anna. „Lidi by toho moc napovídali, já bych to nevydržela."

„Pojedeme do Pietermaritzburgu," podvolil se.

„Kdy, Garry?"

„Kdy jen si budeš přát."

„Zítra," řekla.

„Pojedeme zítra."

Katedrála v Pietermaritzburgu stojí na Church Street. Šedivé kameny s věžovitou zvonicí a železným zábradlím mezi ulicí a trávníkem. Nadouvající se holubi se procházejí na trávě. Anna a Garrick vyšlí po dlážděné pěšině a do polotmy katedrály. Barevné vykládané sklo v okně propouštělo dovnitř trochu slunce, a vnitřek tak svítil tlumenými barvami. Protože byli oba nervózní, drželi se stojíce před oltářem za ruce.

„Nikdo tady není," šeptal Garrick.

„Musí tady někdo být," šeptala mu v odpověď Anna. „Zkus ty dveře tamhle."

„A co mám říct?"

„Prostě jim řekneš, že se chceme vzít." Garrick zaváhal. „Tak jdi." Anna stále ještě šeptala jemně ho strkajíc ke dveřím do sakristie.

„Pojď se mnou," řekl Garrick. „Já nevím, co mám říkat."

Kněz byl hubený muž s brýlemi s ocelovými obroučkami. Podíval se přes jejich horní okraj na nervózní párek u dveří a zavřel knihu před sebou.

„My bysme se chtěli vzít," řekl Garrick a do ruda se zapýřil.

„No," řekl suše kněz, „tak to jste na správné adrese. Pojďte dál." Byl překvapen jejich spěchem a trochu se s nimi dohadoval. Potom poslal Garricka k Městskému soudu pro zvláštní povolení. Oddal je, ale obřad byl plytký a neskutečný. Knězův hlas se téměř ztrácel v obrovské klenbě katedrály, jak před ním tak stáli, malí a ustrašení. Dvě staré dámy, které se přišly pomodlit, jim radostně svědčily, potom políbily Annu a kněz potřásl Garrickovi rukou. Potom vyšli zase ven do slunečního svitu.

Holubi se pořád nadutě procházeli po trávníku a po Church Street rachotil povoz tažený mulami s barevným kočím, který si prozpěvoval a práskal bičem. Bylo to, jako kdyby se vůbec nic nestalo.

„Jsme svoji," řekl Garrick pochybovačně.

„Ano," souhlasila Anna, ale i od ní to znělo, jako když tomu nevěří.

Kráčeli zpátky do hotelu bok po boku. Nemluvili spolu, ani se nedotýkali. Zavazadla jim už odnesli do pokoje a koně ustájili. Garrick podepsal registraci hostů a recepční se na něho zazubil.

„Dal jsem vás do apartmá číslo dvanáct, pane. To je naše líbánkové apartmá." Jedno z jeho víček se lehce přimhouřilo a Garrick ve zmatku cosi zakoktal. Po večeři, po vynikající večeři, odešla Anna do pokoje a Garrick zůstal v hale a pil kávu. Teprve za hodinu nasbíral dost odvahy, aby šel za ní. Prošel salonem jejich apartmá, zaváhal u dveří ložnice a pak vstoupil. Anna byla v posteli. Přikrývku až po bradu, měřila si ho těma svýma nevyzpytatelnýma kočičíma očima.

„Dala jsem ti noční košili na stůl do koupelny," řekla.

„Děkuji ti," řekl Garrick. Jak přecházel pokoj, vrazil do křesla. Zavřel za sebou dveře, rychle se svlékl a nakláněje se nahý nad vanou, nastříkal si vodu do obličeje. Potom se utřel a navlékl si košili. Vrátil se do ložnice: Anna ležela s obličejem odvráceným na druhou stranu. Její vlasy ležely volně na polštáři a ve světle lampy se leskly. Garrick se posadil na samý kraj židle. Nadzvedl lem své noční košile nad kolena a odepjal řemínky své umělé nohy, položil ji opatrně vedle židle a oběma rukama si masíroval pahýl. Měl jej celý ztuhlý.

Uslyšel, jak postel slabě zaskřípala a vzhlédl. Anna ho pozorovala dívajíc se upřeně na jeho nohu. Garrick spěšně stáhl košili, aby zakryl ten vyčnívající a lehce zvětšený konec se zjizvenými záhyby masa. Vstal snaže se udržet rovnováhu a odskákal po jedné k posteli. Zase se červenal.

Nadzvedl okraj pokrývek, vklouzl do postele a Anna se od něho divoce odtáhla. „Nedotýkej se mě," řekla chraptivě.

„Prosím tě, Anno, neboj se.“

„Já jsem těhotná, nesmíš na mne sáhnout.“

„Nesáhnu. Přísahám, že ne.“

Dýchala zhluboka vůbec neskrývajíc svůj odpor.

„Chceš, abych šel spát do obývacího pokoje, Anno? Jestli řekneš, tak půjdu.“

„Ano,“ řekla. „Chci.“

Sebral z křesla svůj župan a sehnul se pro svou protézu. Doskákal ke dveřím, a tam se k ní obrátil. Stále ho ještě pozorovala.

„Promiň, Anno, nechtěl jsem tě vylekat.“ Neodpovídala, a tak pokračoval. „Já tě miluju. Přísahám, že tě miluju nade všechno na světě. Já bych ti přece neublížil, to víš, ne? Víš přece, že bych ti neublížil?“ Stále mu neodpovídala, a tak udělal malé prosebné gesto, s protézou sevřenou v jedné ruce a oči mu začínaly zaplavovat slzy. „Anno, já bych se radši zabil, než abys měla ze mne strach!“ Rychle prošel dveřmi a zavřel je za sebou.

Anna se vydrápala z postele a vyběhla ke dveřím přes ložnici s noční košilí poletující kolem nohou a otočila v zámku klíčem.

Ráno Garrick ke svému úžasu zjistil, že Anna má náladu jako rozmarné děvče. Do vlasů si dala zelenou mašli a její zelené šaty vypadaly sice sepraně, ale pěkně. Během snídaně šťastně žvatlala a když pili kávu, nakonila se ke Garrickovi a pohladila ho po ruce.

„Co budeme dělat dneska, Garry?“ Garrick vypadal překvapeně, tak daleko dopředu ještě nemyslel.

„Myslím, že bysme měli chytit odpolední vlak do Ladyburgu,“ řekl.

„Ale Garry,“ žadonila úspěšně Anna. „Cožpak mě nemiluješ dost na to, abys mi udělal líbánky?“

„Myslím –“ Garrick zaváhal a pak: „Ale ovšem, ani mne to nenapadlo.“ Vzrušeně se usmál. „Kam půjdeme?“

„Mohli bysme se svézt poštovní lodí podél pobřeží do Kapského města,“ navrhla Anna.

„Anno!“ Garrick se té myšlenky ihned chytil. „To bude prima!“

„Ale Garry –“ Annin zápal pohasl. „já s sebou mám jenom dvoje staré šaty.“ Dotkla se svých šatů.

Garrick také vystřízlivěl, když začal zápasit s novým problémem. Pak přišel na řešení. „Tak ti nějaké ještě koupíme!“

„Ach Garry, šlo by to? Vážně by to šlo?“

„Nakoupíme ti všechno, co potřebuješ, a víc, než potřebuješ. Tak pojď, dopij svou kávu a půjdeme do města a uvidíme, co tam mají.“

„Už jsem hotová.“ Anna vstala od stolu připravena vyrazit.

Měli luxusní kajutu na lodi Dunottar Castle z přístavu Natal do Kapského Města. Na palubě byli i další mladí lidé. Anna ve svých nových elegantních šatech a jiskřící vzrušením se stala středem skupiny, která hrála různé hry na palubě, jedla, tančila a flirtovala, jak poštovní loď plula na jih slunnými, zlatistými dny počátečního podzimu.

Zprvu byl Garrick spokojen, že mohl zůstat nenápadně blízko u Anny. Byl u ní, aby jí držel kabát, podal knihu nebo nesl přikrývku. Pozoroval ji láskyplně těšíc se z jejího úspěchu, a téměř ani nežárlil, když se mu skryla za hradbou pozorných mladíků a neprotestoval ani proti nepohodlné lenošce v salonním kupé jejich kajuty. Potom vešlo postupně ve známost mezi jejich spolucestujícími, že za většinu občerstvení a menších výdajů, které každý den dostávali, platí Garrick. Začali ho brát na vědomí včetně faktu, že je z nich ze všech asi nejbohatší.

Potom už to byla jenom záležitost malé změny v jejich myšlení, aby Garricka přijali do svého kroužku. Muži teď adresovali své poznámky přímo jemu a některé ze slečen s ním otevřeně flirtovaly a poslaly si ho vyřizovat drobné záležitosti. Garrick byl současně nadšený i vyděšený tou spoustou pozornosti, protože nedokázal čelit tomu bleskovému dobírání, které jiskřilo kolem něho a zanechávalo ho koktajícího a červenajícího se. Pak ale přišel na to, jak je to vlastně snadné.

„Dáte si loka, kamaráde?“

„Ne, opravdu. Já nepiju, víte.“

„Nesmysl, každej pije. Stewarde, přineste tady mému příteli sklenku whisky.“

„Ne opravdu, já nebudu.“ A Garrick se samozřejmě napil. Chutnalo to divně a trochu toho vylil Anně na večerní šaty. Zatímco jí to čistil svým kapesníkem šeptala mu své kousavé napomenutí a pak se srdečně rozesmála žertu jednoho kníratého gentlemana po její pravici.

Garrick se nešťastně stáhl do svého křesla a přinutil se, aby vypil zbytek whisky. Pak se ho pomalu a intenzívně zmocnil její žár. Začalo to kdesi hluboko v něm a pak se to horce rozlilo až do konečků prstů.

„Dáte si ještě jednu, pane Courtney?“

„Ano, díky. Dám si to samé, ale myslím, že tentokrát je to na mne.“ Dal si další.

Seděli v lehátkách na palubě pod střechou nástavby, svítil měsíc a byla teplá noc. Kdosi se rozhovořil o tažení Chelmsforda proti Zulům.

„V tom se mýlíte,“ řekl jasně Garrick. Následovala chvilka ticha.

„Jak prosím?“ mluvčí se k němu překvapeně otočil. Garrick se v lehátku lehce předklonil a začal mluvit. Zprvu to bylo trochu strojené, ale pak udělal jednu dvě vtipné poznámky a dvě dívky se rozesmály. Garrick zesílil

hlas. Pověděl jim rychle a zasvěceně resumé příčin a důsledků té války. Jeden z mladíků se na něco zeptal. Byla to otázka na tělo, ale Garrick vystihl podstatu a elegantně mu odpověděl. Všechno bylo zcela jasné a on nacházel slova bez jakékoli námahy.

„Vy jste tam musel být také!“ přisadila si jedna z dívek.

„Manžel byl u Rorkeho Proudu,“ řekla Anna tiše, dívajíc se na něho, jako by to byl někdo cizí. „Lord Chelmsford ho v rozkaze navrhl na kříž královny Viktorie. Čekáme na zprávu z Londýna.“ Skupina se znovu ztišila, tentokráte ale novou úctou.

„Myslím, že teď je řada na mně, pane Courtney. Vy pijete whisky, že?“

„Děkuji vám.“ Tentokrát byla ta suchá pižmová chuť whisky méně agresívní než předtím. Zamyšleně ji srkal a zjistil, že ač chutná spíše suše, má slabě nasládlou příchuť. Když později té noci odcházeli dolů do své luxusní kajuty, Garrick objal Annu kolem pasu.

„S tebou byla dnes večer prima zábava!“ řekla.

„Jenom pouhý odraz tvého kouzla, má drahá, protože já jsem tvé zrcadlo.“ Políbil ji na tvář a ona se odtáhla, ale ne divoce.

„Ty jsi taky tvrdý oříšek, Garry Courtneyi.“ Garry spal naznak na pohovce s úsměvem na tváři a beze snů, ale ráno měl v obličeji napjatou a přeschlou kůži a mezi očima jej trochu bolelo. Prošel do koupelny, vyčistil si zuby a to trochu pomohlo. Ale bolest mezi očima trvala. Šel zpět do salonního kupé a zazvonil na kabinového stewarda.

„Dobré jitro, pane.“

„Mohl byste mi přinést whisky se sodou?“ zeptal se Garry váhavě.

„Zajisté, pane.“ Garry si do ní nedal sodu, ale vypil ji čistou, jako lék. Potom jako zázrakem se opět dostavil ten žár, který ho zahřál. Stěží se něčeho takového nadál. Prošel do kabiny k Anně. Byla zrůžovělá spánkem, její vlasy tvořily na polštáři rozkošný chumel.

„Dobré ráno, drahoušku.“ Garrick se nad ní naklonil, políbil ji a jeho ruka se pohnula, aby překryla prs prosvítající hedvábím její košile.

„Garry, ty uličníku!“ Plácla ho přes ruku, ale jen ze žertu.

Na palubě byl ještě jeden pár na líbánkách. Vracel se na svou farmu u Kapského Města – sedmdesát pět akrů těch nejlepších vinic na celém Kapském výběžku, řečeno slovy manžela. Anna a Garrick, donuceni jejich naléháním, přijali pozvání, aby u nich zůstali.

Peter a Jane Hugo byli rozkošný pár. Byli strašně zamilovaní, dost bohatí, populární a velmi žádaní celou kapskou společností. Anna a Garrick s nimi strávili kouzelných šest týdnů. Vyjeli si na závody do Milnertonu. Plavali v Muizenbergu v teplém Indickém oceánu. Udělali si piknik v Cliftonu a ochutnali čerstvé raky grilované na žhavém uhlí. Jezdili na lov a po

divoké celodenní jízdě přes Hottentot Holland chytili dva šakaly. Povečeřeli v Pevnosti a Anna si zatančila i s guvernérem. Chodili po nákupech v bazarech přeplněných nejrůznějšími poklady a kuriozitami z Indie a Orientu. Cokoli Anna chtěla, toho se jí dostalo. Garry si také koupil něco pro sebe – stříbrnou polní láhev, nádherně vypracovanou a posázenou červenými kalcedony. Padla přesně do náprsní kapsy jeho saka, aniž by z něho vystupovaly její obrysy. S její pomocí byl Garrick schopen udržovat krok se zbytkem společnosti.

Pak přišel čas jejich návratu. Poslední noc večeřeli jenom ve čtyřech a bylo to smutné, plné lítosti z nastalého rozloučení, ale šťastné vzpomínkami na společně prožitou zábavu. Jane Hugová trochu plakala, když líbala Annu na dobrou noc. Garry a Peter chvíli zůstali v přízemí, až vyprázdnili láhev a pak kráčeli nahoru a před Garrickovou ložnicí si potřásli rukama. Peter chraplavě promluvil: „Je mi líto, že vy dva odcházíte. Zvykli jsme si tady na vás. Probudím vás časně ráno a můžeme si ještě naposledy vyjet než odpluje loď."

Garry se potichu převlékal v koupelně a šel do ložnice. Na podlaze pokryté tlustým kobercem nebyla jeho protéza ani slyšet. Přešel ke své posteli a posadil se, aby si odepjal řemínky.

„Garry," zašeptala Anna.

„Ahoj, myslel jsem, že už spíš?"

Ozvalo se zašustění a Anina ruka se vynořila zpod přikrývky a natáhla se k němu v gestu pozvání.

„Čekám, abych ti dala dobrou noc."

Garry obešel postel a najednou byl zase nesvůj.

„Posaď se na chvilečku," řekla Anna a on se usadil na samý okraj pelesti. „Garry nedovedeš si ani představit, jak se mi těch pár posledních týdnů líbilo. Byly to nejšťastnější dny celého mého života. Mockrát ti děkuju, manželi." Vztáhla k němu ruku a pohladila ho po tváři. Zachumlaná v posteli vypadala malá a horoucí. „Polib mne na dobrou noc, Garry."

Naklonil se kupředu, aby jí rty lehce políbil na čelo, ale ona se rychle uhnula a políbila ho naplno na ústa.

„Můžeš ke mně, jestli chceš," zašeptala, její ústa stále u těch jeho. Jednou rukou nadzvedla přikrývku. A tak se k ní Garry dostal, když postel byla vyhřátá, víno jí ještě trochu jiskřilo v hlavě a když byla připravena přijmout jej v období té zvláštní vášně počátečního těhotenství. Bude to kouzelné. Už celá netrpělivá a přichystaná k tomu, aby si ho navedla, sáhla po něm a vzápětí ztuhla v šoku. Tam, kde čekala něco tvrdého, mužně ztopořeného a dotěrně drzého, tam byla jen ochablost a nejistota. Anna se začala smát. Ani bezprostřední výstřel z ručnice by ho nedokázal zranit tak

hluboce jako tenhle smích.

„Vypadni!“ řekla uprostřed toho krutého smíchu. „Běž do svý postele!“

Anna a Garrick už byli svoji celé dva měsíce když se vrátili zpět do Theunis Kraalu. Garrickova ruka už nebyla v sádře, doktor Petera Huga se o to postaral. Vybrali si cestu vyhýbající se městečku a přejeli most přes říčku Baboon Stroom. Na vrcholu stoupání Garry zastavil koně, aby se rozhlédli po farmě.

„Nemůžu pochopit, proč se máma přestěhovala do města,“ řekl Garrick. „To přece nemusela. V Theunis Kraalu je dost místa pro každého.“

Anna seděla vedle něho mlčky a spokojeně. Moc se jí ulevilo, když jim Ada napsala do Port Natalu odpověď na jejich telegram, že se vzali. Ač tak mladá, byla Anna již dost ženou, aby vycítila, že ji Ada nikdy neměla ráda. Byla samozřejmě velmi příjemná, když se seznámily, ale pro Annu byly ty její veliké černé oči čímsi, co jí dělalo nervózní.

Byly příliš hluboké a ona věděla, že dohlédnou až na to, co se ona snaží skrývat.

„Budeme ji muset navštívit, jakmile budeme moci. Musí se vrátit do Theunis Kraalu. Farma je přece také její domov.“ Garrick dál vedl svou a Anna se na sedadle lehce zavrtěla: jen ať si zůstane v tom domě v Ladyburgu, ať si tam pěkně shnije, ale když odpovídala, její hlas byl milý.

„Theunis Kraal patří teď tobě, Garry a já jsem tvoje žena. Možná, že tvoje nevlastní matka ví dobře, co je nejlepší.“ Anna ho pohladila po ruce a usmála se na něho: „A vůbec, promluvíme si o tom někdy jindy. teď pojeďme domů, byla to dlouhá cesta a já jsem velmi unavená.“

Garrick se k ní ihned starostlivě obrátil: „Prosím tě, promiň, drahoušku. Je to ode mne bezohledné.“ Dotkl se bičem koní, a ti vyrazili dolů po svahu k usedlosti.

Trávník Theunis Kraalu byl zelený a v něm rozkvetlé dosny, červené, růžové a žluté. Je to nádhera, pomyslela si Anna, a je to moje. Už nejsem chudá. Jak kočár rachotil po příjezdové cestě, dívala se na holandskou střechu a těžké žluté dřevěné okenice na oknech. Ve stínu verandy stál nějaký muž. Anna a Garrick ho uviděli současně. Byl vysoký, široký a hranatý v ramenou jako kříž šibenice a vystoupil ze stínu po předních schodech do slunečního světla. Usmíval se bílými zuby v dohněda opáleném obličeji. Byl to ten starý neodolatelný úsměv.

„Sean,“ zašeptala Anna.

Sean ho poprvé zaregistroval, když se zastavili, aby napojili koně. Opustili Chelmsdorfův přepadový oddíl včera v poledne, aby provedli průzkum na severovýchodě. Byla to malá hlídka čtyři běloši na koních a půl tuctu Non-

gaaiů, loajálních příslušníků domorodého vojska z Natalu. Převzal od Seana otěže.

„Podržím ti koně, aby ses mohl napít.“ Jeho hlas zněl zvučně, a to Seana hned zaujalo. Podíval se tomu muži do obličeje a okamžitě se mu zalíbil. Bělmo jeho očí nebylo vůbec nažloutlé a nos měl spíš arabský než negroidní. Jeho pleť měla barvu tmavého jantaru a kůže se mu leskla olejem. Sean přikývl. V zulu neexistuje žádné slovo pro „děkuji“, stejně jako není žádné pro „promiňte“. Sean si klekl vedle pramene a pil. Voda chutnala sladce, takovou měl žízeň. Když se napřímil, na kolenou mu zůstaly vlhké skvrny a z brady mu kapala voda. Pohlédl na toho muže, který mu držel koně. Měl na sobě jenom kraťounkou sukni z ocasů cibetky, žádná chřestidla, žádný plášť, žádnou čelenku. Jeho štít byl z černé hovězí kůže a jeho zbraň tvořila dvě krátká kopí.

„Jak ti říkají?“ zeptal se Sean a přitom si všiml, jak má široká ramena a na břiše se mu rýsují provazce svalů jako rozvlněný písek na větrem ošlehané pláži.

„Mbejane.“ Nosorožec.

„Kvůli tvému rohu?“ Muž se s potěšením rozesmál, jeho mužské ješitnosti to udělalo dobře.

„Jak se jmenuješ ty, pane?“

„Sean Courtney.“

Rty Mbejana se pokusily potichu artikulovat, ale potom potřásl hlavou. „To je těžké jméno.“ Nikdy Seanovo jméno nevyslovil ani jednou za celá ta léta, která následovala.

„Nasedat,“ zavolal Steff Erasmus. „Ať se pohnem!“

Skočili na koně, sebrali uzdu a uvolnili pušky v sedlových pouzdrech. Nongaaiové, kteří odpočívali roztroušeni podél břehu, vstali.

„Jedem!“ řekl Steff. Projel, stříkaje kolem sebe, proudem. Jeho kůň se vzepjal a vyšplhal se na vzdálenější břeh a ostatní jeli za ním. Postupovali v jedné řadě bok po boku travinami, seděli uvolněně odpočívaje v sedlech, zatímco koně plynule drželi krok. U Seanova pravého třmenu běžel ten obrovitý Zulu a jeho prodloužený krok snadno stačil Seanovu koni. Občas Sean odtrhl oči od obzoru a pohlédl dolů na Mbejana. Byl to podivně uklidňující pocit – mít ho u sebe.

Té noci kempovali v mělkém údolí porostlém travou. Žádný oheň na vaření nerozdělávali, k večeři měli maso sušené na slunci – biltong, černé prosolené proužky, které zapíjeli vodou.

„Ztrácíme jenom čas. Za dva dny jízdy není ani stopy po jediným Zulovi,“ bručel Bester Klein, jeden z jízdních policistů.

„Já bych řek, abysme se vrátili a přidali k hlavnímu oddílu. Dostáváme

se takhle dál a dál vod místa, kde jde vo všecko. Přijdem vo všechnu zábavu.“

Steff Erasmus si přitáhl deku kolem ramen. Padl na ně první noční chlad. „Zábavu, jo?“ Odplivl si s bravurou do tmy. „Ať se oni bavěj, jen když my najdem dobytek.“

„Nebude ti vadit, když přijdeš o tu bitvu?“

„Hele, já sem honil domorodce v Karroo a Kalahari, bojoval jsem proti Xhosasům a Fingoeům podél Rybí řeky, sjezdil jsem hory za Mosheshem a jeho Basutama. Já jsem si užil „zábavy“ s Matabelema, Zulama, Bechuanama. Teďka čtyři nebo pět set kusů prvotřídního dobytka bude až dost velká cena za tu zábavu, o kterou přijdeme.“ Steff se položil na záda a urovnal si sedlo pod hlavou. „Mimochodem, proč si myslíš, že u stáda, až je najdem, nebudou žádný stráže? Svojí zábavu mít budeš – to ti slibuju.“

„Jak víš, že tady nahoře mají svůj dobytek?“ naléhal Sean.

„Jsou tady,“ řekl Steff, „a my je najdem.“ Otočil se na Seana. „Ty máš první hlídku, tak měj oči otevřený.“ Stáhl si klobouk přes tvář, jednou rukou šmátral, aby se ujistil, že je jeho zbraň vedle něho a pak se ozval zpod klobouku. „Dobrou noc.“

Ostatní se uvelebili ve svých dekách, úplně oblečení, s holínkami na nohou a zbraněmi u ruky. Sean se vzdálil do tmy, aby prověřil hlídky Nongaaiů. Měsíc nesvítil, ale hvězdy byly velké a blízko země. Osvětlovaly zemi tolik, že čtyři pasoucí se koně vypadali proti světlé trávě jako temné skvrny. Sean obešel v kruhu tábor a zjistil, že dvě z jeho hlídek jsou vzhůru a ostražité.

Poslal Mbejana na severní stranu a zamířil tam. Padesát yardů před sebou objevil stejný tvar keře, u jakého Mbejana zanechal. Pojednou se usmál, klesl na všechny čtyři, vložil si zbraň do loktů a začal se plížit. Pohybuje se při zemi v naprostém tichu, dostal se ke keři. Deset kroků od něj se zastavil a neskonale pomalu zvedl hlavu. Napínal zrak, aby rozeznal obrysy Zula mezi shluky listí a prořídlými větvemi.

Pod ucho do měkké části jeho krku hned za čelistní kostí ho najednou píchla špička kopí – Sean ztuhnul, ale když se jeho oči stočily stranou, zpozoroval ve světle hvězd, že nad ním klečí Mbejane a drží v ruce oštěp.

„Hledá mě Nkosi?“ ptal se Mbejane vážně, ale kdesi v hloubi hlasu se ozýval smích.

Sean se posadil a drbal si místo, kde ho oštěp píchl. „V noci vidí jenom opice,“ protestoval.

„A jenom čerstvě chycený rak leze po břiše,“ potlačoval smích Mbejane.

„Ty jsi Zulu,“ řekl Sean vědom si té arogance, i když poznal ihned

podle mužova těla a tváře, že nepochází z žádného z těch divokých kmenů Natalu, které sice mluví jazykem Zulů, ale nejsou o nic víc Zuly než je mourek příbuzný leoparda.

„Z krve Chaků," souhlasil Mbejane a v jeho hlase byla úcta, když pronášel jméno starého krále.

„A teď jsi pozvedl kopí proti Catewayovi, tvému králi?"

„Mému králi?!" Z Mbejanova hlasu zmizel smích. „Můj král?" opakoval opovržlivě. Bylo ticho a Sean čekal. Kdesi ve tmě dvakrát zaštěkal šakal a jeden z koní lehce zafrkal.

„Byl tam někdo jiný, kdo se měl stát králem, ale ten zemřel ostrým hrotem dřeva, které mu vrazili tajným otvorem do těla, až projelo vnitřnosti a zasáhlo jeho srdce. Ten muž byl můj otec," řekl Mbejane. Vstal a přešel zpět do úkrytu křoviska a Sean ho následoval. Seděli vedle sebe, potichu, ale ostražitě.

Nad táborem se znovu ozval šakal a Mbejane se otočil po zvuku.

„Někteří šakali mají dvě nohy," zašeptal zamyšleně.

Sean cítil v pažích drobné chvění. „Zulové?" zeptal se.

Mbejane pokrčil rameny, jenom nepatrným pohybem v té tmě. „I kdyby ano, nezaútočí v noci. Za úsvitu ano, ale nikdy ne v noci." Mbejane si přendal v klíně své kopí. „Ten starý s cylindrem a šedým vousem tomu rozumí. Léta ho udělaly moudrým mužem, proto teď tak krásně spí, ale sedlá a vyjíždí už před každým svítáním."

Sean si trochu oddechl. Pohlédl ze strany na Mbejana. „Ten starý si myslí, že tady blízko jsou schovaná nějaká stáda."

„Léta ho udělaly moudrým mužem," opakoval Mbejane. „Zítra najdeme krajinu víc různou, jsou tam kopce a hustý trnový křoví. Mezi tím bude schovaný dobytek."

„Myslíš, že ho najdeme?"

„Dobytek je těžké schovat před mužem, který ví, kde hledat."

„Bude tam u dobytka hodně hlídek?"

„Doufám," odpověděl Mbejane hlasem jako zavrčení šelmy. Jeho ruka sjela k ostří kopí a laskala jej. „Doufám, že jich tam bude velmi mnoho."

„Ty bys zabil svoje vlastní lidi, svoje bratry, svoje sestry, svoje synovce?" zeptal se Sean.

„Zabil bych je tak jako oni mého otce." Mbejaneho hlas teď zněl divoce. „To nejsou moje lidi. Já nemám žádné lidi. Nemám žádné bratry. Nemám nic."

Opět se mezi nimi rozhostilo ticho, ale postupně se z nálady Mbejaneho vytratila nenávist a vystřídal ji pocit partnerství. Oba cítili přítomnost toho druhého jako posilu. Seděli tak do noci.

Mbejane připomínal Seanovi Tinkera, který právě vyslídil ptáka. Měl stejně přikrčený způsob chůze a stejný výraz absolutního pohroužení do lovu. Běloši seděli tiše na svých koních a pozorovali ho. Slunce už bylo hodně nahoře a Sean si rozepnul beránčí kožich a svlékl si jej. Připnul jej řemínkem ke srolované dece za sedlem. Mbejane vyšel asi padesát yardů před ně a teď se pomalu vracel k nim. Zastavil se a vytrvale zkoumal mokrý koláč kravského lejna.

„Hierdie Kaffir verstaan wat hy doen, „ vyjádřil se uznale Steff Erasmus, ale nikdo jiný nepromluvil. Bester Klein si nervózně pohrával s úderníkem své karabiny. Jeho červený obličej se už ve stoupajícím vedru celý zpotil.

Mbejane měl pravdu, byli teď v kopcovité krajině. Ne mezi těmi oblými kopci Natalu, ale mezi kopci se skalnatými hřebeny, hlubokými předěly a roklemi. Byly tu hlohové lesy a pryšec pokrývající úpatí kopců, po kterých se plazily změti šedých kmínků a tráva tu byla drsná a vysoká.

„Napil bych se.“ řekl Frikkie Van Essen a přejel si klouby ruky přes rty. „Čí píp, čí píp,“ volal pronikavě pták vousák ve větvích kafrovníku, pod kterým čekali. Sean pohlédl vzhůru. Pták byl hnědočervený mezi šarlatovými květy, které pokrývaly strom.

„Kolik?“ zeptal se Steff a Mbejane došel až k hlavě jeho koně, kde zůstal stát.

„Padesát – ne víc,“ odpověděl.“

„Kdy?“

„Včera, po horku toho dne šly pomalu do údolí. Pásly se. Nemůžou být dál než hodinu jízdy před námi.“

Sean přikývl. Jenom padesát kusů, ale bude jich víc. „Kolik mužů s nimi?“

Mbejane otráveně mlaskl jazykem. „Dva umfaans.“ Ukázal kopím na zaprášené místo, kde byl jasně vidět otisk nohy mladého chlapce. „Nejsou žádní muži.“

„Fajn,“ řekl Steff. „Sleduj je.“

„Řekli nám, když něco najdeme, tak se musíme vrátit a podat hlášení,“ rychle protestoval Bester Klein. „Říkali přece, že si sami nemáme nic začínat.“

Steff se obrátil v sedle. „Máš strach ze dvou umfaansů?“ ptal se ledově.

„Nemám strach z ničeho, já jen, že nám to říkali.“ Kleinův už beztak červený obličej zčervenal ještě víc.

„Já vím, co nám říkali, děkuju,“ řekl Steff. „Já nic začínat nehodlám, jenom se tam podíváme.“

„Já tě znám,“ vybuchl Klein. „Ty když uvidíš dobytek tak si pro něj po-

jedeš jako blázen! Vy všichni, vy všichni jste tak chtivý dobytka, jako některý chlapi chlastu. Jak ho jednou uvidíte, nic vás nezastaví!“ Klein byl předákem u dráhy.

Steff se od něho odvrátil. „Pojďte, jedem!“

Vyjeli ze stínu kafrovníku do plného slunce. Klein si tiše cosi mručel a Mbejane je vedl dolů do údolí. Dno údolí postupně stoupalo a po každé straně se zvedaly prudké a kamenité svahy. Jeli rychle, před sebou měli Mbejaneho a ostatní Nongaaie jako jakýsi filtr a jezdci se v řadě téměř dotýkali svými třmeny jeden druhého. Sean zlomil hlaveň pušky a vyndal náboj, který vyměnil za jiný z nábojového pasu na prsou.

„Padesát kusů je jenom deset na jednoho,“ stěžoval si Frikkie.

„To je sto liber – tolik si vyděláš za šest měsíců!“ Sean se rozesmál vzrušením a Frikkie se k němu přidal.

„Vy dva zavřete pusy a otevřete oči!“ Steffův hlas zněl flegmaticky, ale neubránil se vzrušenému výrazu v očích.

„Já věděl, že na ně zaútočíte,“ trucoval Klein. „Já to věděl tak jistě jako smrt!“

„Ty taky zmlkni!“ řekl Steff a zazubil se na Seana. Jeli deset minut, potom Steff tiše zavolal na Nongaaie a hlídka se zastavila. Nikdo nemluvil a každý muž zbystřil pozornost a natáhl uši.

„Nic,“ prohlásil nakonec Steff. „Jak jsme blízko?“

„Velice blízko,“ odpověděl Mbejane. „Měli bysme je odtud slyšet.“

Mbejanovo atletické tělo se lesklo potem a pýcha jeho postavení ho udržovala dál od ostatních Nongaaiů. Byla v něm jakási zadržovaná horlivost, protože to vzrušení bylo nakažlivé.

„Dobrá, tak jdi za nimi,“ řekl Steff. Mbejane si pevně upravil svůj štít na rameni a opět vyrazil kupředu.

Ještě dvakrát se zastavili, aby slyšeli stádo a pokaždé byli Frikkie a Sean nervóznější a netrpělivější.

„Seďte tiše!“ vyštěkl na ně Steff. „Jak můžem něco slyšet, když se pořád takhle vrtíte?!“

Sean otevřel ústa, ale než mohl odpovědět, uslyšeli, jak ze stromoví před nimi truchlivě zabučel vůl. „To je ono!“

„Máme je!“

„Jedem!“

„Ne, počkat!“ nařídil Steff. „Seane, vem si můj dalekohled a vyšplhej na tamhleten strom. Pověz mi, co uvidíš.“

„Ztrácíme jen čas,“ hádal se Sean. „Měli bysme…“

„Měli bysme se naučit poslechnout, co se nám kruci říká,“ řekl Steff. „Vylez na ten strom!“

S dalekohledem kolem krku se Sean šplhal nahoru, až se usadil vysoko mezi dvěma větvemi. Natáhl se a ulomil větev, která mu překážela v rozhledu a pak ihned vykřikl. „Jsou tam, hned před námi!“

„Kolik?“ volal na něho Steff.

„Malý stádo, jsou u nich dva kluci.“

„Jsou mezi stromy?“

„Ne,“ řekl Sean, „jsou ve volném prostoru. Vypadá to jako bažina.“

„Přesvědč se, že tam s nima nejsou žádný Zulové!“

„Ne –“ začal odpovídat Sean, ale Steff ho přerušil.

„Koukni se dalekohledem, sakra! Jestli tam jsou, tak se budou schovávat.“

Sean zvedl dalekohled a zaostřil jej. Dobytek byl vypasený a se zdravou hladkou kůží, velkými rohy a černými a bílými skvrnami na těle. Nad nimi se vznášel párek klíšťáků bílých. Oba pasáčci byli úplně nazí s tenkýma nohama a disproporčně velkými genitáliemi Afričanů. Sean pomalu prozkoumával pruh bažiny i křoviska kolem ní. Nakonec jej odložil od očí.

„Jenom ty dva pasáci,“ řekl.

„Tak polez dolů,“ řekl mu Steff.

Oba pasáčci utekli hned, jakmile hlídka vyjela do volného prostoru. Zmizeli mezi stromy na vzdálenější straně bažiny.

„Nechte je běžet,“ smál se Steff. „Ty dva chudáčkové budou mít dost problémů tak jako tak.“ Pobídl koně kupředu na svěže zelenou plochu bažiny. Byla bujná, hustá a vysoká až k jeho sedlu. Ostatní ho následovali za stříkání a mlaskání bláta pod kopyty koní. Viděli zadky a hřbety dobytka nad travou asi sto yardů před nimi. Ptáci klíšťáci kroužili ve vzduchu a vřeštěli.

„Seane, ty a Frikkie je objeďte zleva –“ volal Steff přes rameno a než mohl dokončit větu, byla tráva kolem nich plná Zulů, nejméně stovka jich byla, v plné válečnické parádě.

„Past!“ zaječel Steff. „Nepokoušejte se bít, je jich moc! Ujeďte!“ a nato ho stáhli s koně. Koně v blátě zpanikařili a vzpínajíce se ržáli. Rána z Kleinovy pušky skoro zanikla v triumfálním řevu válečníků.

Mbejane vyskočil, aby chytil udidlo Seanova koně. Otočil mu hlavu zpátky. „Jeď, Nkosi, rychle! Nečekej!“

Klein byl mrtev, v hrdle mu vězel oštěp a krev mu jasně tryskala z koutků úst, když padal kupředu.

„Drž se řemene třmene!“ Sean se cítil překvapivě klidný. Ze strany na něho vyrazil jeden Zulu. Sean držel pušku přes klín a vystřelil ústím téměř u jeho tváře. Utrhlo mu to vršek hlavy. Sean vyhodil nábojnici a dobil.

„Jeď, Nkosi!“ Mbejane opět křičel. Ani se nepokusil Seana poslechnout.

Drže vysoko štít vrhl se na dva útočníky a srazil je do bahna. Jeho assegai se zvedl a dopadl, zvedl se a dopadl.

„Ngi Dhla!“ křičel Mbejane. „Já jsem jedl“ Šílený touhou po boji přeskočil obě těla a zaútočil. Proti němu stál připravený bojovník a Mbejane zavěsil svůj štít pod jeho, trhl s ním stranou a obnažil jeho levý bok ostřím svého oštěpu.

„Ngi Dhla!“ opět zakřičel Mbejane. Protrhl okruh útočníků a Sean tam vjel. Kůň se těžce brodil blátem. Nějaký Zulu ho chytil za uzdu a Sean vystřelil ústím pušky přitisknutým na mužovu hruď. Zulu zaječel.

„Mbejane!“ křičel Sean. Chyť se mého třmene!“

Frikie Van Essen byl hotov. Jeho kůň byl na zemi a nad ním se nakláněli Zulové s rudými kopími. Nakláněje se ze sedla objal Sean Mbejaneho kolem pasu a vytáhl z bláta. Pral se se Seanem, ale ten nepovolil. Půda pod kopyty koně se stávala tvrdší a pohybovali se už rychleji. V cestě jim stál další Zulu s připraveným assegaiem. S Mbejanem divoce kopajícím pod paží a v druhé ruce s prázdnou puškou byl Sean úplně bezbranný. Zulu uhnul na stranu a zase se objevil. Sean ucítil bolest ostří na holeni a pak šok, jak se oštěp zaryl koni do hrudi. Byli venku z bažiny a v lese. Seanův kůň je nesl ještě asi míli, než padl. Oštěp se zabodl hluboko. Kůň padl těžce, ale Seanovi se podařilo vykopnout nohy z třmenů a odskočit dost daleko. Stál spolu s Mbejanem a díval se na mrtvolu – oba těžce oddechovali.

„Můžeš v těch holinkách běžet?“ ptal se naléhavě Mbejane.

„Ano.“ Byly to lehké veldschoen.

„Ty kalhoty budou překážet nohám.“ Mbejane si rychle klekl a svým assegaiem odřezal látku, až měl Sean od stehen dolů nohy úplně nahé.

Vstal a chvíli naslouchal, jestli uslyší pronásledovatele. Nic.

„Nech tady pušku, je moc těžká. Nech tady klobouk a nábojový pás.“

„Já si pušku musím vzít s sebou,“ protestoval Sean.

„Jen si jí vem,“ vybuchl Mbejan netrpělivě. „Jen si jí vem a zemři. Jestli jí poneseš s sebou, chytí tě před polednem.“

Sekundu Sean váhal, potom chytil pušku za hlaveň jako sekeru. Rozmáchl se s ní proti nejbližšímu stromu. Pažba se roztříštila a on pušku odhodil daleko od sebe.

„Teď musíme jít,“ řekl Mbejane.

Sean pohlédl rychle na mrtvého koně. Kožené řemínky držely u sedla jeho beránčí kožich. Všechna Annina práce je k ničemu, pomyslel si zahořkle. Potom se ale dal do běhu následuje Mbejaneho. První hodina byla zlá. Sean měl potíže, aby stačil Mbejanovu tempu. Běžel s křečovitě napjatým tělem a za chvíli ho začalo bodat v boku. Mbejane zpozoroval, že ho to bolí a tak se na pár minut zastavili, zatímco mu Mbejane ukazoval, jak se

má uvolnit, aby to přešlo. Potom pokračovali dál a Sean už běžel docela hladce. Přešla další hodina a Sean chytil druhý dech.

„Jak dlouho to bude trvat, než se dostaneme k hlavnímu vojsku?“ mručel Sean.

„Možná dva dny… a nemluvit,“ odpověděl Mbejane.

Krajina kolem nich se pomalu měnila. Kopce už nebyly tak srázné a divoce členité, les prořídl a pak se opět ocitli ve vlnité travinaté rovině.

„Vypadá to, že nás nepronásledují.“ Bylo to už půl hodiny, co Sean promluvil naposledy.

„Možná,“ Mbejanova odpověď zněla neurčitě. „je moc brzo, abysme to poznali.“

Běželi dál, bok po boku, stejným krokem, takže jejich nohy pleskali v unisonu na dotvrda vypálenou půdu.

„Kristepane, já mám žízeň,“ řekl Sean.

„Žádnou vodu,“ řekl Mbejane, „ale na chvíli se zastavíme na vrcholu příštího kopce.“ Ohlédli se z hřebene za sebe. Seanova košile byla promočená potem a zhluboka oddechoval, i když bez problémů.

„Nikdo nás nepronásleduje,“ v Seanově hlase se ozvala úleva. „Teď můžeme trochu zpomalit.“

Mbejane neodpovídal. Také se hrozně potil, ale podle toho, jak se pohyboval a držel hlavu to vypadalo, že ještě ani nezačíná cítit únavu. Štít nesl přes rameno a ostří jeho assegaie v druhé ruce bylo obalené zčernalou seschlou krví. Vydal se zpět po cestě, kterou přiběhli, a trvalo celých pět minut než rozzlobeně zavrčel a ukázal svým kopím.

„Tam! Těsně u skupiny stromů! Vidíš je?“

„A sakra!“ Sean je viděl.

Asi čtyři mile za nimi, na kraji lesa, kde stromy řídly, byla černá, jakoby inkoustová čára na hnědožluté trávě. Jenomže ta čára se hýbala.

„Kolik jich je?“ zeptal se Sean.

„Padesát,“ odhadoval Mbejane. „Příliš mnoho.“

„Kéž bych si byl nechal svojí pušku,“ zamumlal Sean.

„Kdyby sis jí nechal, byli by teď mnohem blíž – a jedna puška proti padesáti –“ Mbejane ani nedokončil.

„No dobře, tak pojď, poběžíme dál,“ řekl Sean.

„Musíme trochu víc odpočívat. To je naposledy, co si můžeme odpočinout, než padne noc.“ Dýchali pomaleji. Sean zrevidoval svůj stav: trochu ho bolely nohy, ale než se dostaví skutečná únava, to bude ještě pár hodin trvat. Zachrchlal a vyplivl na trávu hustý hlen. Chtělo se mu pít, ale věděl, že by to byla osudná hloupost.

„Á!“ vykřikl najednou Mbejane. „Uviděli nás!“

„Jak to víš?“ zeptal se Sean.

„Podívej, vydají honce.“ Zepředu se z pohyblivé čáry oddělilo trio bodů, které vyrazily kupředu.

„Co tím chceš říct?“ Sean si v rozpacích poškrábal nos. Poprvé teď ucítil strach pronásledovaných – zranitelných, neozbrojených, s blížící se tlupou za zády.

„Vysílají kupředu svoje nejlepší běžce, aby nás donutili běžet nad naši silu. Vědí, že když nás budou dost tvrdě tlačit – i když přitom sami ztratí dech – snadno padneme do rukou těm, co jdou za nimi.“

„Dobrý Bože,“ Sean byl teď opravdu vyděšený. „Co s tím uděláme?“

„Na každý trik je další trik,“ řekl Mbejane. „Ale teď už jsme odpočívali dost dlouho, tak pojď.“

Sean se vyřítil dolů z kopce jako vyplašená antilopa, ale Mbejane ho ostře zarazil.

„To je to, co chtějí. Běž jako předtím.“ A znovu nasadili ten pravidelný běh, dlouhým uvolněným krokem.

„Už jsou blíž,“ řekl Sean, když dorazili na vrchol nejbližšího kopce. Ty tři skvrny byly teď hezký kus před ostatními.

„Ano.“ Mbejanův hlas zněl bezvýrazně. Přeběhli přes hřbet a dolů druhou stranou, plesk-plesk-plesk, zněly zase jejich nohy společně a jejich dech měl neměnný rytmus: vdech, výdech, vdech, výdech. Na dně údolí byl malý pramen, čistá voda zurčila na bílém písku. Sean jej přeskočil jen s jedním toužebným pohledem a už začali stoupat. Byli už skoro na vrcholku, když za sebou uslyšeli vzdálený křik. Oba se ohlédli. Na vrcholku kopce, který právě opustili, jenom půl míle zpátky, byli už ti tři zulští běžci a jak se na ně Sean díval, vrhli se dolů z kopce, jejich dlouhé pérové čelenky jim poskakovaly na hlavách a leopardí sukně poletovaly kolem boků. Zahodili štíty, ale všichni si nesli své oštěpy.

„Podívej na jejich nohy,“ radostně zvolal Mbejane.

Sean si všiml, že běží nejistě, na vyčerpaných vrávorajících nohách. „Jsou vyřízení, běželi moc rychle!“

Mbejane se rozesmál. „teď jim musíme ukázat, jaký máme strach. Musíme běžet jako vítr, jako kdyby nám dýchala na krk stovka Tokološů.[1]“

Na vrchol kopce to bylo jenom dvacet kroků a oni se jakoby v panice vyřítili nahoru a přes vršek. Jakmile byli z dohledu pronásledovatelů, Mbejane chytil Seana za paží, aby ho zastavil. „Skrč se,“ šeptal. Schoulili se do trávy a pak se plížili zpátky nahoru, až těsně pod vrchol. Mbejane držel svůj assegai napřažený kupředu, nohy měl pod sebou připravené a rty

[1] Obluda ze zuluské mytologie

stažené v úšklebku. Sean nahmatal v trávě kámen velikostí pomeranče. Padl mu pěkně do ruky.

Slyšeli, jak se Zulové blíží, jak ztvrdlá kůže jejich chodidel buší do kopce, potom jejich oddechování, chraptivý dech s pískáním, blíž a blíž až najednou přeletěli hřeben kopce.

Jejich setrvačnost je nesla až do místa, kde najednou Sean s Mbejanem vstali, aby je přivítali. Jejich tváře, zšedlé vyčerpáním, dostaly výraz absolutně neskutečného překvapení. Čekali, že svou kořist uvidí půl mile před sebou. Mbejane jednoho probodl oštěpem. Nestačil ani zvednout ruce, aby zachytil ten náraz. Ostří mu vyjelo ven mezi lopatkami. Sean hodil kámen do tváře toho druhého. Ozval se zvuk, jako když upadne na podlahu přezrálá dýně. Upadl naznak a oštěp mu vyletěl z ruky. Třetí muž se otočil, aby utekl zpátky, ale Mbejane mu skočil na záda, strhl ho na zem, potom si mu sedl obkročmo na bok a prořízl mu hrdlo. Sean pohlédl na muže, kterého srazil. Ztratil svou čelenku a jeho obličej změnil formu. Čelist mu visela na stranu a ještě se trochu hýbal. Dneska jsem zabil tři lidi, pomyslel si Sean, a bylo to tak snadné. Bez jakékoli emoce sledoval Mbejana, jak jde k jeho Zulovi. Mbejane se nad něho naklonil a muž vydal jakýsi vzdech a pak zůstal tiše ležet. Mbejane se narovnal a pohlédl na Seana.

„Teď nás už před setměním nechytí."

„A jenom noční opice vidí ve tmě," řekl Sean.

Mbejane si vzpomněl na ten vtip a zasmál se. Úsměv dělal jeho tvář mladší. Zvedl trs uschlé trávy a otřel si o ni ruce. Noc přišla právě včas, aby je zachránila. Sean běžel celý den a jeho tělo už začalo protestovat a tuhly mu svaly. Jeho dech bolestně hvízdal a už v něm nebyla žádná tekutina ani na to, aby se potil.

„Ještě trochu dál, jenom trochu dál," šeptal Mbejane vedle něho a povzbuzoval ho. Tlupa pronásledovatelů se roztáhla, lepší běžci vzdálenost mezi nimi zkrátili na slabou míli a ostatní se ztráceli v dálce.

„Slunce odchází. Už brzo můžeš odpočívat." Mbejane vztáhl ruku a dotkl se jeho ramene. Sean kupodivu ucítil z toho letmého doteku, že se do něho přelévá síla. Jeho nohy se trochu uklidnily, běžely rovnoměrněji a když běžely dolů z dalšího svahu, méně zakopávaly. Slunce, obrovité a rudé se naklánělo nad zemí a údolí byla plná stínů. „Už brzy, už brzy." Mbejanův hlas byl téměř jako toužebný zpěv.

Ohlédl se. Postavy nejbližších Zulů byly nerozeznatelné. Seanovi se podvrkl kotník a dopadl těžce na zem. Cítil, jak mu půda sdírá kůži z tváře a zůstal ležet na prsou s hlavou dolů.

„Vstaň!" Mbejanův hlas byl plný zoufalství. Sean bolestí zvracel, bylo to jen trochu hořké žluči. „Vstaň," uslyšel nad sebou Mbejanův hlas a jeho

ruce ho táhly nahoru na nohy. „Vstaň nebo tady zemři!“ hrozil mu Mbejane. Chytil Seana rukou za vlasy a nemilosrdně zatáhl. Seanovi bolestí vhrkly do očí slzy a ohnal se po Mbejanovi. „Vstaň!“ nutil ho Mbejane a Sean se těžce postavil na nohy. „Poběž!“ řekl Mbejane napůl ho strkaje před sebou a Seanovy nohy se pod ním začaly mechanicky pohybovat.

Mbejane se ještě jednou ohlédl. Nejbližší Zulu už byl nedaleko, ale téměř se ztrácel v padajícím soumraku. Běželi dál, Mbejane přidržoval Seana, když padal, a Sean s každým krokem hrdelně sténal, měl otevřená ústa, svěšenou bradu a těžce nasával vzduch přes oteklý jazyk. Potom zničehonic, v typicky africké přeměně dne v noc, zmizely všechny barvy z povrchu země a v nejtěsnějším kruhu je obklopila naprostá temnota. Mbejaneho oči neúnavně hleděly kupředu a dozadu, vyhledávaly v té černi tvary a posuzovaly intenzitu světla.

Sean se potácel vedle něho a neviděl vůbec nic.

„Zkusíme to teď,“ rozhodl Mbejane nahlas. Zkontroloval Seanův běh a obrátil jej potom doprava v ostrém úhlu k jejich původní trase, takže teď se blížili zpátky ke svým pronásledovatelům, ale tak, že by je tečna dráhy dovedla až těsně mimo ně a v té tmě mimo dohled. Zpomalili až do kroku, Mbejane přitom držel Seanovu ruku přes svá ramena, aby ho udržel na nohou a v druhé ruce měl pohotově assegai. Sean kráčel jako bez ducha s hlavou na prsou. Slyšeli své vedoucí pronásledovatele procházet padesát kroků od nich ve tmě a jeden hlas volající v zulštině.

„Vidíte je?“

„Aibo!“ Ne, odpověděl druhý hlas. „Rozestupte se, třeba se pokusí ve tmě obrátit.“

„Ye –bo!“ Souhlas.

Potom ty hlasy pominuly a znovu se kolem nich rozprostřelo ticho a noc. Mbejane přinutil Seana k chůzi. Vyšel srpek měsíce a poskytl jim dost světla. Šli stále dál a Mbejane postupně měnil kurs vraceje se zpět na původní směr – jihozápad. Konečně dorazili k nějakému potoku se stromy podél břehů. Sean se obtížně napil, protože měl ústa i hrdlo suché a bolavé. Potom se pod stromy na koberci z listí k sobě přitulili, aby se zahřáli a usnuli.

Našli poslední Chelmsfordovo tábořiště následující odpoledne: pravidelné obrysy černých ohnišť a uválené plochy, kde stály stany, kůly, u kterých byli přivázáni koně, a hromady prázdných plechovek od hovězího a sucharů.

„Odjeli před dvěma dny,“ řekl Mbejane.

Sean přikývl, ale pochyboval o jeho odhadu. „Kterým směrem odjeli?“

„Zpátky na hlavní tábor u Isandhlwany.“

Sean vypadal překvapeně. „To jsem zvědav, proč by to dělali?“

Mbejane pokrčil rameny. „Vyrazili ve spěchu jezdci vyjeli tryskem před pěchotou.“

„Půjdeme za nimi,“ řekl Sean.

Stopa byla široká jako silnice pro tisíc lidí, kteří po ní projeli a na níž vozy a děla zanechaly hluboké koleje. Spali hladoví vedle stezky a bylo jim zima.

Když druhý den ráno vyrazili, ležela v proláklinách jinovatka. Něco před polednem uviděli žulový dům Isandhlwany rýsující se proti nebi a podvědomě zrychlili tempo. Isandhlwana, Vrch malé ruky. Sean kulhal, na patě měl sedřenou kůži. Vlasy měl slepené a pokryté potem, obličej bílý prachem.

„Dokonce i armádní konzerva hovězího nám bude chutnat,“ řekl Sean anglicky, ale Mbejane neodpovídal, protože nerozuměl.

Díval se kupředu a na tváři měl lehce ustaraný výraz. „Nkosi, za dva dny pochodu jsme nikoho neviděli. Napadá mě, že jsme měli už dávno potkat hlídky před táborem.“

„Třeba jsme je minuli,“ řekl Sean bez velkého zájmu, ale Mbejane tiše vrtěl hlavou. V tichu kráčeli dál. Kopec už byl blíže a už rozeznávali římsy a praskliny pokrývající dům jako krajkoví.

„Z tábora nejde žádný kouř,“ řekl Mbejane. Zvedl hlavu a viditelně sebou trhl.

„Co je?“ Sean pocítil první známky znepokojení.

„N’joni,“ řekl tiše Mbejane a Sean je také uviděl. Temný mrak točící se jako obrovské kolo, pomalu a vysoko nad vrchem Isandhlwana, tak daleko, že ještě nemohli rozlišit jednotlivé ptáky, jenom stín, úzký temný stín na obloze. Dívaje se na něj Sean najednou cítil, jak po něm v horku poledního slunce přebíhá mráz. Dal se do běhu. Dole na pláni pod nimi byl nějaký pohyb.

Potrhaná plachta obráceného vozu se třepetala jako křídlo poraněného ptáka, ozval se dupot a zvuky rvaček šakalů a nahoře na svahu se objevila klusající hrbatá hyena.

„Bože můj!“ zašeptal Sean. Mbejane se opřel o své kopí. Jeho obličej byl klidný a nezúčastněný, ale oči pomalu propátrávaly celé pole. „Jsou mrtví? Jsou všichni mrtví?“ Na tu otázku nebylo třeba ani odpovídat. Bylo jasně vidět mrtvé muže v trávě, hustě vedle sebe u vozů a nahoře v kopci již řidčeji. Vypadali malincí a bezvýznamní.

Mbejane tiše stál a čekal. Před nimi přelétl velký černý sup, pera jeho obrovitých křídel roztažená jako prsty ruky. Spustil paráty, přistál a těžkopádně poskakoval mezi mrtvolami. aby posléze zůstal stát. Bleskový přerod

nádherného letu v obscénní nestvůrný postoj. Trhl hlavou, zobanem si načechral peří a přikolébal se blíž, aby zabořil zobák do jednoho z mrtvých, který měl na sobě zelený lovecký tartan pluku Gordon.

„Kde je Chelmsford? Překvapili ho tady taky?“

Mbejane zavrtěl hlavou. „Přijel sem moc pozdě.“ Mbejane ukázal ostřím kopí na širokou stezku, která se táhla bitevním polem a přetínala rameno Isandhlwany směrem k řece Tugele. „Vrátili se k řece. Nezastavil se ani, aby svoje mrtvé pohřbil.“

Sean i Mbejane scházeli dolů na bitevní pole. Na jeho okraji se prodrali mezi poztrácenými zulskými zbraněmi a štíty. Na ostřích assegaiů se už chytila rez. Tráva byla poválená a tam, kde ležely mrtvoly, potřísněná, ale mrtví zulští bojovníci zmizeli – jistá známka vítězství.

Dorazili k linii Angličanů. Když Sean uviděl, co s nimi provedli, zvedl se mu žaludek. Leželi na hromadách, obličeje už zčernalé a každý z nich měl uříznuté genitálie. Na zejících vyrvaných vnitřnostech se usazovaly mouchy.

Proč dělají tohle?“ zeptal se. „Proč je museli takhle rozřezat?“ Těžce kráčel dál kolem vozů. Bedny s potravinami a pitím byly rozmlácené a rozházené po trávě, šaty a papíry a bedny od nábojů ležely roztroušené kolem mrtvol, ale pušky zmizely. Hnilobný pach byl tak hustý, že mu pokryl celé hrdlo a jazyk jako těžký ricinový olej.

„Musím najít tátu,“ řekl tiše Sean téměř konverzačním tónem.

Mbejane šel za ním, asi tucet kroků pozadu. Došli až k linii, kde tábořili dobrovolníci. Stany byly rozervané na cucky a zadupané v prachu. Koně ubodali ještě přivázané ke kůlům. Byli celí nadmutí. Sean poznal Gipsy, klisnu jeho otce. Zamířil k ní.

„Ahoj, holka,“ povídá. Ptáci jí už vyklovali oči, ležela na boku a břicho měla tak nafouklé, že sahala Seanovi až k pasu. Obešel ji kolem dokola. První z ladyburgských občanů leželi hned za ní. Rozeznal jich všech patnáct, přestože už i na nich zapracovali supové. Leželi v kruhu s obličeji ven. Potom přišel na řidší stopu těl vedoucí k rameni vrchu. Šel podle výpadu, který učinili dobrovolníci, aby si probojovali cestu zpět k Tugele a bylo to, jako kdyby šlo o hru na schovávanou, při které pronásledovaný zanechává schválně stopy z papíru. Podél celé linie, byly na obou stranách husté stopy po padlých Zulech.

„Je jich nejmíň dvacet na jednoho našeho,“ šeptal si Sean s nepatrnou jiskřičkou pýchy. Vylezl nahoru a na samém vrcholu, těsně pod skalním útesem Isandhlwany, našel svého otce. Byli tam čtyři, poslední čtyři: Waite Courtney, Tim Hope-Brown, Hans a Nile Erasmovi. Leželi těsně u sebe. Waite na zádech s rozhozenýma rukama. Supové už mu uklovali tvář na

kost, ale nechali mu jeho plnovous, a ten se mu na prsou jemně vlnil, jak se do něho opíral vánek. Veliké mouchy barvy kovové zeleně lezly hustě jedna přes druhou jako rojící se včely v jeho rozervaných útrobách.

Sean se posadil vedle svého otce. Zvedl odhozený filcový klobouk, který ležel vedle něho a překryl s ním ten příšerně zohavený obličej. Na klobouku byla zelenožlutá kokarda, podivně veselá v přítomnosti takového množství smrti. Mouchy vzpurně bzučely a některé z nich se Seanovi usazovaly na tvář a rty. Odháněl je mávnutím.

„Ty znáš toho muže?“ ptal se Mbejane.

„Můj otec,“ řekl Sean, aniž by vzhlédl.

„Tak ty také.“ Soustrast a pochopení zazněly v jeho hlase, a Mbejane se otočil a nechal je o samotě.

„Nemám nic,“ řekl tenkrát Mbejane. Sean teď také neměl nic. Zbyla jen prázdnota. Žádný hněv, žádná lítost, žádná bolest, dokonce ani žádná realita. Zíraje dolů na tu rozbitou věc nemohl se Sean přinutit k tomu, aby uvěřil, že tohle byl člověk. Jenom maso, to ano. Člověk zmizel.

Později se Mbejane vrátil. Z jednoho z nespálených povozů uřízl kus plachty a zabalili do ní Waita. Pak mu vykopali hrob. Byla to těžká práce, protože půda byla samé kameny a jílovitá břidlice. Položili Waita do hrobu tak jak byl, s těma roztaženýma rukama ztuhlýma v rigor mortis, protože se Sean nedokázal přinutit k tomu, aby je zlomil. Něžně jej přikryli půdou a navrch naskládali mohylu z kamene.

Potom spolu postáli u hlavy hrobu. „Tak tedy, tá –“ Seanův hlas zněl nepřirozeně. Nemohl se přinutit k tomu, aby uvěřil, že mluví ke svému otci. „Tedy, tá –“ začal znovu rozpačitě. „Chci ti poděkovat za všecko, co jsi pro mě v životě udělal.“ Zastavil se a odkašlal si, aby si pročistil hrdlo. „Předpokládám, že víš, že se budu starat o mámu a farmu, jak nejlíp dovedu – a o Garryho taky.“ Jeho hlas mu zase selhal, a tak se obrátil na Mbejana. „Nemám, co bych řek.“ Seanův hlas zněl překvapeně, skoro dotčeně.

„Ne,“ souhlasil Mbejane. „Nemáš, co bys řek.“

Ještě pár minut tam Sean stál bojuje s tou nesmírnou vahou smrti, snaže se pochopit její definitivní konečnost, pak se otočil a vyšel na cestu k Tugele. Mbejane šel trochu vedle a krok za ním. Bude tma než dojdeme k řece, pomyslel si Sean. Byl strašně unavený a kvůli puchýřům na patě kulhal.

„Už to nebude daleko,“ řekl Dennis Petersen.

„Ne,“ zavrčel Sean. Podrážděně ho, že je třeba říkat něco tak samozřejmého: když vyjedete z Mahoba Kloofu a máte Baboon Stroom vedle cesty po levé ruce, tak je to do Ladyburgu pět mil. Jak Dennis pravil: už ne daleko.

Dennis se v prachu rozkašlal. „To první pivo se mi v krku úplně vypaří.“

„Myslím, že bysme teď už mohli jeď napřed.“ Sean si otřel z tváře prach. „Mbejane a ostatní honáci je už po zbytek cesty udrží pohromadě.“

„Právě jsem to chtěl navrhnout.“ Dennisovi se zjevně ulevilo. Cestu před nimi zaplňovalo stádo skoro tisíce kusů dobytka a vířilo prach, který dýchali. Od Rorkeho Proudu, kde byl rozpuštěn Přepadový oddíl, to byly dva dny jízdy.

„Dneska na noc je dáme do prodejních výběhů a pošleme je do světa zítra ráno – řeknu to Mbejanovi.“ Sean vtiskl paty svému koni do slabin a přejel tam, kde za stádem běžel mohutný Zulu. Po pár minutovém rozhovoru zamával Sean na Dennise. Objeli polokruhem stádo každý na své straně a setkali se opět na cestě před ním.

„Ztratili trochu formu,“ nespokojeně bručel Dennis ohlížeje se zpátky.

„Jakbyne,“ řekl Sean. „Dva dny je pořád tvrdě ženeme.“ Tisícihlavé stádo dobytka, to byl podíl pěti mužů na stádech Catewaye – Dennise a jeho otce, Waita, Seana a Garricka protože i zabití muži dostali plný podíl.

„Jak daleko před ostatními myslíš, že jsme?“ zeptal se Dennis.

„Nevím,“ řekl Sean. Nebylo to důležité a stejně jakákoli odpověď mohla být jenom hádáním. Nesmyslná otázka je stejně protivná jako prohlášení něčeho evidentního. Najednou si Sean uvědomil, že jenom před pár měsíci by takováhle otázka znamenala diskusi a hádku, která mohla také trvat půl hodiny.

Co to znamená? Znamená to, že se změnil. Když si sám odpověděl na svou vlastní otázku, tak se Sean sardonicky usmál.

„Čemu se směješ?“ ptal se Dennis.

„Jenom mě napadlo, co se za posledních pár měsíců všecko změnilo.“

„Ja,“ odpověděl Dennis a kromě dusotu koňských kopyt následovalo ticho. „Bude to takový divný bez táty,“ řekl Dennis zadumaně. Pan Petersen zůstal u Isandhlwany. „Bude to takový divný, jenom máma, holky a já na celý farmě.“

Chvíli opět nepromluvili. Mysleli na ty krátké minulé měsíce a na události, které změnily jejich život. Ani jednomu z nich ještě nebylo dvacet, ale už se stali hlavami rodin, majiteli půdy a dobytka, zažili smutek a stali se zabijáky lidí. Teď byl Sean starší, s novými rysy ve tváři, a vousy, které teď nosil, byly zastřižené do podoby hranatého rýče. Zúčastnili se nájezdů Přepadového oddílu, který se pomstil za Isandhlwanu pálením a rabováním. U Ulundi položili své koně za linie Chelmsfordovy pěchoty v žáru slunce tiše čekajíce, až Cetewayo shromáždil svoje tlupy a poslal je zničit chabý vojenský útvar pěchoty. Čekali, až odezní rachot pravidelných neuspěcha-

ných salv a pozorovali, jak se ten velký černý býk Zulů rozděluje na jednotlivé proudy proti čtvercové formaci pěchoty. Nakonec se řady pěchoty rozevřely a oni vyjeli ven, dva tisíce jezdců, aby navždycky rozdrtili sílu zulské říše. Pronásledovali a štvali protivníka, až je zarazila tma. Zabité ani nepočítali.

„Tamhle je kostelní věž," povídá Dennis.

Sean se pomalu vrátil z minulosti. Byli v Ladyburgu.

„Je tvoje nevlastní matka tam venku v Theunis Kraalu?" zeptal se Dennis.

„Ne, přestěhovala se do města – do tý vilky na Protea Street."

„Asi nechce překážet, když se teď Garrick s Annou vzali, co?" zeptal se Dennis.

Sean se zamračil. „Jak se ti zamlouvá, že si náš Garry vzal Annu?"

Dennis se zasmál a zavrtěl hlavou. „Já bych řek, že jsi měl kurs dvacet ku jedný, že on nemá šanci."

Seanovo zamračení vystřídal vztek. Garry z něho udělal naprostého blbce – s Annou si to Sean ještě vyřídí!

„Dali ti o sobě už vědět? Kdy se vrátěj domů?"

„Naposledy, co o sobě dali vědět, to bylo z Pietermaritzburgu. Poslali mámě telegram, jen aby jí oznámili, že se vzali. Dostala to pár dní předtím, než jsem se vrátil od Isandhlwany. To je před dvěma měsícema. Co já vím tak se od tý doby neozvali."

„To se Garry asi tak pěkně usadil na tom hnízdečku, že ho budou muset sundávat jeřábem!" Dennis se obscénně uchechtl. Sean měl najednou před sebou neuvěřitelně živý obraz Garryho na Anně: její kolena byla vysoko ve vzduchu, hlavu měla zvrácenou dozadu a oči zavřené. A vydávala ten trochu kňouravý zvuk.

„Přestaň, parchante jeden!" procedil Sean.

Dennis zamrkal. „Promiň, jen jsem žertoval."

„Nežertuj o mojí rodině. Je to můj brácha!"

„A ona byla tvoje holka, ne?" zamručel Dennis.

„Chceš jednu do nosu?"

„Uklidni se, člověče, jen jsem žertoval."

„Takový žertíky nemám rád, jasný?"

„No dobře, dobře. Jen se uklidni."

„Je to hnus, jsou to hnusný řeči!"

Sean se zoufale snažil vyhnat z mysli obraz Anny. Prožívala právě divoký orgasmus a její ruce se spínaly nad Garrickovými zády.

„Kristepane, odkdy seš svatej?" zeptal se Dennis a pohnal koně do klusu, aby se octl před Seanem. Jel tak dál směrem k hotelu, zatímco se Sean

rozhodoval, jestli ho má zavolat zpět. Nakonec ho nechal jet. Sean zahnul vpravo do tmavé postranní ulice. Vila byla třetím domem zkraje. Waite jí koupil před třemi léty jako investici. Bylo to kouzelné stavení, mezi stromy v malé zahradě plné květin. S doškami, nabílené a oplocené dřevěnými plaňkami. Sean přivázal koně u branky a šel dál po cestičce. Když rozevřel dveře dokořán, uviděl v místnosti dvě ženy. Obě vstaly, překvapení se okamžitě změnilo v radost, když ho poznaly. Ten pocit ho zahřál – bylo to krásné být někde vítaný.

„Ach Seane, my jsme tě nečekaly!“ Ada k němu rychle přistoupila. Políbil jí a uviděl, jaké známky na ní zanechal žal. Cítil se tak nějak provinile, že Waitova smrt nezanechala tak zřetelné stopy na něm. Držel ji oběma rukama před sebou. „Jsi krásná,“ řekl.

Byla hubená. Její oči byly příliš veliké na její obličej a žal v nich byl jako stíny v lese, ale přesto se na něho usmívala.

„Mysleli jsme, že se vrátíš až v pátek. Jsem tak ráda, žes přijel dřív!“

Sean pohlédl za Adu. „Ahoj, Jahůdko.“

Čekala nedočkavě, až si jí všimne. „Ahoj, Seane.“ Zčervenala trochu, když na ni upřel zrak, ale nesklopila oči. „Vypadáš starší,“ řekla, přičemž si téměř nevšimla prachu, který se mu spekl na kůži, pokrýval mu vlasy i řasy a dostal se i do očí, které zčervenaly.

„To jsi jenom zapomněla, jak vypadám,“ řekl obraceje se opět k Adě.

„Ne, to bych nikdy nemohla,“ zašeptala Audrey tak tiše, že to ani jeden z těch dvou neslyšel. Cítila v prsou velký tlak.

„Posaď se, Seane.“ Ada ho vedla k velkému křeslu u krbu. Na římse byla fotografie Waita. „Udělám ti čaj.“

„A co takhle pivo, mami?“ Sean klesl do křesla.

„Samozřejmě – dojdu pro něj.“

„Ne.“ Audrey přelétla pokoj ke kuchyni. „Já ho přinesu.“

„Je v komoře, Audrey!“ volala za ní Ada a pak k Seanovi: „Je to tak milé dítě.“

„Jen se dobře koukni,“ usmál se Sean. „Žádné dítě to není.“

„Kéž by Garry –“ Ada se zarazila.

„Co kéž by?“ pomáhal jí Sean.

Byla chvilku tiše, protože si přála, aby Garrick našel takové děvče jako je Audrey místo –. „Ale nic,“ řekl Seanovi a šla si k němu přisednout.

„Nějaké další zprávy od Garryho?“ zeptal se Sean.

„Ne. Ještě ne, ale pan Pye říká, že dostal šek, který prošel bankou – v Kapském Městě.“

„Kapském Městě?“ Sean zvedl zaprášené obočí. „Náš chlapeček si užívá života!“

„Ano," řekla Ada, když si vybavila sumu na tom šeku. „To tedy užívá."

Do pokoje se vrátila Audrey. Na podnose nesla velkou láhev a sklenici. Přistoupila k Seanovu křeslu. Sean si sáhl na láhev. Byla studená.

„Rychle, holka," povzbuzoval jí Sean. „Už umírám žízní!"

První sklenici vyprázdnil třemi doušky, Audrey mu dolila a se znovu doplněnou sklenicí v ruce se Sean pohodlně uvelebil v křesle.

„Tak," povídá Ada, „teď nám o tom vyprávěj."

V tak příjemném ovzduší, s příjemně namoženými svaly a sklenicí v ruce, bylo příjemné vyprávět. Ani si neuvědomil, že toho má tolik co říci. Při prvním náznaku zpomalení proudu vyprávění tu byla hned Ada či Audrey pohotově s otázkami, které mu umožňovaly plynule pokračovat.

„Ach božínku," vydechla konečně Audrey. „Venku už je skoro tma, musím jít."

„Seane," Ada vstala. „Doprovodil bys jí domů, aby se jí nic nestalo?"

Kráčeli bok po boku v příšeří, pod košatými stromy. Šli tak dlouho mlčky dokud Audrey nepromluvila.

„Seane, byl jsi do Anny zamilovaný?" Vyhrkla tu otázku a Sean opět zažil svou typickou reakci: nával hněvu. Už otevíral ústa, aby jí usadil, ale pak se ovládl. Byl to vlastně docela hezká otázka. Byl do Anny zamilovaný? Pomyslel na to poprvé nyní a pečlivě formuloval tu otázku, aby si na ni odpověděl po pravdě. Ucítil náhlý příval úlevy a když jí odpovídal, tak se usmíval.

„Ne, Jahůdko, ne, já jsem Annu nikdy vážně nemiloval."

Tón jeho hlasu byl správný, nelhal tedy. Kráčela vedle něho cítíc se šťastná.

„Nemusíš se mnou chodit až k domu." Poprvé si uvědomila jeho špinavé a poskvrněné šaty, které by ho před jejími rodiči uvedly do trapné situace. Chtěla, aby to bylo od začátku správně.

„Budu tě sledovat, jak jdeš ke dveřím," řekl Sean.

„Asi zítra odjedeš na Theunis Kraal?" zeptala se.

„Hned ráno," ujistil ji Sean. „Máme děsnou spoustu práce."

„Ale do obchodu přijdeš?"

„Ano," odpověděl Sean a to, jak se na ni zadíval, ji přivedlo do rozpaků, až zčervenala. Nenáviděla svou kůži, kterou mají zrzkové a která ji tak snadno zrazuje. Rychle odběhla po pěšině ke dveřím a pak se zastavila a ohlédla se.

„Prosím tě, Seane už mi nikdy neříkej Jahůdko."

Sean se usmál. „Dobře, Audrey, budu se snažit abych si to zapamatoval!"

Šest týdnů už uteklo od jeho návratu z té výpravy proti Zulům, uvažoval Sean, šest týdnů minulo tak závratně rychle, až zrak přecházel. Upíjel kávu z hrnku velikostí německého pivního půllitru, seděl uprostřed své postele, košili měl vyhrnutou nad kolena a nohy zkřížené v pohodlné budhistické pozici. Káva byla vařící. Hlučně ji srkal a pak z úst vypouštěl horkou páru. Posledních šest týdnů bylo plných, až příliš plných, aby si mohl dovolit smutek či žal, ačkoliv po večerech, když sedával v pracovně, kde mu všechno připomínalo Waita, stále ještě cítil bolest. Zdálo se, že dny míjejí sotva začaly. Teď tu byly tři farmy! Theunis Kraal a další dvě pronajaté od starého Pye. Sean je zaplnil ukořistěným dobytkem a nákupy, které udělal po svém návratu. Cena nejlepšího hovězího teď klesla na další nejnižší úroveň, vzhledem k těm téměř sto tisícům kusů dobytka přihnaného ze země Zulů, a Sean si mohl dovolit dobře si při nákupu vybírat. Mohl si také dovolit čekat, až se ceny opět vyšplhají vzhůru.

Shodil nohy s postele a přešel pokoj ke stojanu s umyvadlem. Nalil vodu ze džbánu do umývadla a otestoval ji prstem. Byla tak studená, až to píchalo. Stál váhavě ve své směšné ženské noční košili s chumlem černých kudrn deroucích se mu z rafinovaně vyšívaného výstřihu. Přitom sebral veškerou svou odvahu a ponořil obličej do umývadla. Nabral vodu oběma rukama a přelil si ji vzadu přes krk, vmasíroval do vlasů pokrčenými prsty a potom se konečně vynořil těžce dýchaje a voda mu kapala na noční košili. Utřel se do ručníku, sundal si namočený oděv a stál tam nahý zíraje oknem ven. Už se dost rozednilo na to, aby rozeznal za okenní tabulí kouřový tanec mlhy a mrholení se sněhem.

„Nádhernej den," postěžoval si nahlas, ale jeho intonace byla klamná. Cítil v sobě vzrušení z přicházejícího dne, byl odpočatý a nabroušený, měl chuť na snídani a připraven vyrazit, protože měl před sebou práci. Oblékl se poskakuje na jedné noze, když si natahoval jezdecké kalhoty, cpal do nich košili a pak si sedl na postel, aby si natáhl holinky. Teď ho napadla Audrey – musí se pokusit dostat zítra do města, aby ji navštívil.

Sean se rozhodl pro manželství. Měl pro to tři dobré důvody. Zjistil totiž, že je jednodušší dostat se do sejfů anglické banky než Audrey pod sukni, aniž by se s ní oženil. Když Sean něco chtěl, tak pro něho žádná cena nebyla dost vysoká, aby ji nezaplatil. Když tak žil na Theunis Kraalu s Garrym a Annou, rozhodl se Sean, že by bylo příjemné, kdyby pro něho vařila jeho vlastní žena, ona mu zašívala šaty a poslouchala jeho příběhy, protože takhle se tu cítil trochu mimo. Dalším důvodem, v žádném případě ne tím nejméně důležitým, bylo Audryino spojení s místní bankou. Ona byla jednou z mála slabin ve výzbroji starého Pye. Třeba by mu dokonce jako svatební dar věnoval farmu Mahoba Kloof, i když i takový optimista

jako Sean si uvědomoval, že tak velká naděje je přehnaná. Pye se se svými penězi neloučil tak snadno. Ano, Sean se rozhodl, že si bude muset najít čas zajet do města a říci to Audrey – podle Seana to nebyla otázka toho, že se jí na to má nejdříve zeptat. Učesal si vlasy, plnovous mrknul na sebe do zrcadla a vyšel ven na chodbu. Už cítil, jak se vaří snídaně a začaly se mu sbíhat sliny.

V kuchyni byla Anna. Obličej měla od horkých kamen celý zrůžovělý.

„Copak máme k snídani, sestřičko?“

Obrátila se k němu a kvapně si hřbetem ruky odhodila vlasy s čela. „Já nejsem tvoje sestra,“ řekla. „Chtěla bych, abys mě takhle neříkal.“

„Kde je Garry?“ řekl Sean, jako kdyby její protest vůbec neslyšel.

„Ještě se neprobudil.“

„Ten chudák je bezpochyby pěkně vyčerpanej.“ Sean se na ni zašklebil a ona se ve zmatku odvrátila. Sean se díval na její zadek bez nejmenší touhy. Bylo to divné, ale to, že se stala Garrickovou ženou, v něm zabilo veškerou touhu po ní. I vzpomínka na to, co spolu dělali předtím byla trochu obscénní, jako incest.

„Tloustneš,“ řekl všimnuv si nových proporcí jejího těla. Sklonila hlavu, ale neodpovídala a Sean pokračoval. „Já si dám čtyři vejce, prosím pěkně, a řekni Josefovi, ať je úplně neupraží.“ Sean vcházel do jídelny právě když Garry vcházel postranními dveřmi. Jeho tvář byla stále ještě ospalá a bezvýrazná. Sean zachytil v jeho dechu nepříjemný pach. Byl to pach zvětralého alkoholu.

„Dobrýtro, Romeo,“ řekl Sean a Garrick se rozpačitě zašklebil. Oči měl zarudlé a byl neoholený.

„Ahoj, Seane. Jak ses vyspal?“

„Nádherně, díky. Beru to tak, že ty taky?“ Sean se posadil ke stolu a nabral si lžicí ovesnou kaši z mísy. „Dáš si?“ zeptal se Garryho.

„Dík.“

Sean mu podal talíř. Všiml si, jak se Garrymu třese ruka. Budu si s ním muset promluvit, aby to pití trochu ubral.

„Sakra, to mám hlad!“ Mluvili spolu tím útržkovitým nesouvislým způsobem konverzace u snídaně. Anna vešla do jídelny a připojila se k nim. Josef přinesl kávu.

„Už jsi to Seanovi řekl, Garry?“ ozvala se najednou Anna, jasně a rozhodně.

„Ne.“ Garryho to tak zaskočilo, až rozlil svou kávu.

„Co mi měl říct?“ zeptal se Sean.

Mlčeli a Garrick nervózně třepal rukou. To byl ten okamžik, kterého se tolik děsil – co když to Sean už uhodl, co když ví, že to je jeho dítě a odve-

de si je pryč – Annu i to děcko, odvede si je a Garryho tu nechá samotného? Posedlý tím iracionálním strachem Garrick na svého bratra jen třeštil oči přes stůl.

„Řekni mu to, Garry!“ rozkazovala Anna.

„Anna bude mít dítě,“ řekl. Pozoroval úzkostlivě Seanův obličej, viděl, jak se překvapení pomalu mění v radost a pak ucítil kolem ramen Seanovu paži, jak ho svírá v bolestivém objetí a skoro ho drtí.

„To je skvělý!“ vykřikl Sean. „To je úžasný! Budeme mít barák plnej děcek, než bys řek švec, když ti to takhle půjde dál, Garry! Jsem na tebe pyšný!“

Garrick se stupidním úsměvem ulehčení pozoroval, jak Sean objímá něžněji Annu a líbá ji na čelo.

„To se ti povedlo, Anno, jen ať je to ale kluk. Potřebujeme tady všude lacinou pracovní sílu!“

Neuhodl to, pomyslel si Garrick, nic neví a bude to moje! Nikdo už mi ho nevezme.

Ten den pracovali v jižní sekci. Zůstali spolu a Garry se ve šťastném zmatku smál Seanovu škádlení. Bylo to moc příjemné, že mu Sean věnuje tolik pozornosti. Skončili brzo. Sean neměl zrovna náladu na práci.

„Ty můj produktivní bratře, hlavni nabitá brokama!“ Sean se naklonil a plácl Garryho přes rameno. „Zabalíme to a pojedem do města. Dáme si na oslavu v hotelu pár panáků a pak to půjdem říct Adě.“ Sean se postavil ve třmenech a zaječel nad tím vším bučením a hemžením stáda. „Mbejane, zažeň těch deset nemocných blíž k domu a nezapomeň, že zítra si vyzvedneme dobytek z prodejních výběhů!“

Mbejane mu zamával, jako že rozumí, a Sean se obrátil zpět na bratra. „Tak pojeď, ať odtud, sakra, vypadnem!“

Jeli bok po boku, kapky vlhkého vzduchu pokrývaly jejich oděv z nepromokavého plátna a Seanovy vousy. Bylo stále ještě chladno a sráz náhorní planiny byl ukrytý ve vlhké mlze.

„Tohle je fakt počasí na brandy,“ řekl Sean a Garrick neodpovídal. Zase už měl strach. Nechtěl to Adě říci. Ona by to uhodla. Uhodla všechno, bude vědět, že je to Seanovo děcko. Jí se nedalo lhát. Kopyta koňů čvachtala v blátě. Dojeli na místo, kde se silnice dělila a šplhala přes hřeben do Ladyburgu.

„Ada bude strašně ráda babičkou,“ smál se Sean, a v ten okamžik jeho kůň lehce klopýtl, přerušil krok a začal dopadat na přední nohu. Sean slezl, zvedl mu kopyto a uviděl třísku, vraženou hluboko do střelky. „K čertu, sakra,“ zaklel. Sklonil hlavu, chytil vyčnívající konec třísky do zubů a vytáhl ji. „No, teďka do Ladyburgu jet nemůžeme, noha bude pár dnů bolet.“

Garrymu se ulevilo. Odsouvá to okamžik, kdy to bude Adě muset prozradit. „Tvůj kůň není chromý, takže jeď sám, chlape jeden a že jí posílám pusu!“ Sean na něho pohlédl.

„Můžem jí to říct někdy jindy. Pojedem zpátky domů,“ namítal Garry.

„Ale jdi, Garry, je to přeci tvoje dítě! Jeď a pověz jí to!“

Garrick se hádal, až zpozoroval, že se Sean začíná hněvat, a potom s povzdechem rezignace odjel a Sean vedl svého koně zpátky do Theunis Kraalu. Teď, když šel pěšky, byl impregnovaný kabát nepohodlně těžký a teplý, tak ho Sean svlékl a hodil přes sedlo.

Anna stála na zápraží, když se blížil ke stavení. „Kde je Garry?“ volala.

„Neboj se. Odjel do města navštívit Adu. Bude do večeře zpátky.“

Jeden ze stájníků si přišel pro Seanova koně. Hovořili spolu a pak se Sean ohnul, aby nadzvedl poraněné kopyto. Jezdecké kalhoty se mu napjaly kolem stehem a ještě zesílily dojem svalnatých dlouhých nohou. Anna se na něho zadívala. Narovnal se a pod vlhkým plátnem bílé košile se rýsovala mohutná ramena. Když vystupoval po schodech verandy, usmál se na ni. Déšť mu zkudrnatil plnovous a vypadal teď jako zlotřilý pirát.

„Teď si na sebe musíš dávat větší pozor!“ Položil ji ruku na paži, aby ji odvedl dovnitř. „Už nemůžeš takhle postávat v zimě.“

Prošli spolu dovnitř zasklenými dveřmi. Anna se na něho podívala, hlavu ve výši jeho ramen.

„Ty jsi zatraceně pěkná ženská, Anno, a jsem si jistý, že uděláš moc hezký dítě.“ To byla chyba, protože když to říkal, jeho oči změkly a obličejem se obrátil dolů k ní. Jednou rukou objal její ramena.

„Seane!“ Vyřkla to jeho jméno jako výkřik bolesti. Bleskurychle se mu protočila v objetí, její tělo se přisálo k jeho a její ruce vyletěly vzhůru, aby ho chytly za husté vlasy vzadu na hlavě. Stáhla mu obličej níž a její ústa se otevřela, horká a sladká na jeho rtech, její záda zakloněná a stehna přitisknutá k jeho nohám. Něžně sténala, když ho líbala.

Pár sekund stál zaskočený Sean uvězněný v jejím objetí, potom odtrhl tvář. „Jsi šílená?“

Snažil se ji od sebe odstrčit, ale bojovala s jeho rukama. Semkla kolem něho ruce a přitiskla mu svou hlavu na prsa. „Já tě miluju! Prosím, prosím. Já tě miluju. Jenom mě nech tě obejmout, to je všechno, chci tě jenom obejmout!“ Její hlas tlumila mokrá tkanina jeho košile. Celá se třásla.

„Jdi ode mě pryč!“ Sean se jí drsně vymanil a téměř ji hodil na pohovku vedle krbu. „teď jsi Garryho žena a brzo budeš matkou jeho dítěte. Nech si svoje rozpálený tělo pro něho!“ Sean stál od ní dál a jeho hněv začal stoupat.

„Ale já tě miluju, Seane! Bože můj, kdybych jenom dokázala, abys po-

chopil, co jsem vytrpěla, když tady tak žiju s tebou a nesmím se tě ani dotknout!“

Sean přistoupil k místu, kde seděla. „Poslouchej mě.“ Jeho hlas zněl příkře. „Já tě nechci. Nikdy jsem tě nemiloval, ale teď bych na tebe nemoh sáhnout o nic víc než jako kdybych chtěl jít spát se svou vlastní matkou!“ Viděla v jeho obličeji odpor. „Jsi Garryho žena a jestli se ještě někdy v životě jen podíváš na jinýho chlapa, tak tě zabiju!“ Zvedl ruce se zakřivenými prsty. „Zabiju tě svýma vlastníma rukama!“

Jeho tvář byla blízko její. Nemohla snést ten výraz v jeho očích a sekla po něm nehty. Ucukl včas, aby si zachránil zrak, ale nehty mu vyškrábly krvavou čáru přes tvář a dolů po straně nosu. Chytil jí za zápěstí a držel, zatímco mu tenký pramének krve stékal na vousy. Kroutila se mu v rukách, trhala tělem ze strany na stranu a ječela na něho.

„Ty sviňáku, ty hnusnej sviňáku! Garryho žena, říkáš! Garryho dítě, říkáš!“ Hodila hlavou dozadu a mezi křikem se hlasitě smála. „Tak teď ti řeknu pravdu! To, co mám v sobě, tos mi tam dal ty! Je to tvoje! Ne Garryho!“

Sean jí pustil a začal před ní couvat. „To není možný,“ šeptal, „ty určitě lžeš!“

Šla za ním. „Copak si nepamatuješ, jak jsme se loučili, než jsi odjel do války? Nepamatuješ se na tu noc v tom voze? Copak se nepamatuješ, ne?!“ teď mluvila potichu, aby ho těmi slovy správně ranila.

„To je už měsíce! To nemůže bejt pravda!“ Sean koktal stále před ní ustupuje.

„Tři a půl měsíce,“ řekla mu. „Dítě tvýho bratra bude na světě trošku brzo, nemyslíš? Ale spousta lidí má předčasně narozený děti –“ Monotónně mumlala dál, hystericky se třásla a její obličej byl jako křída.

Sean to už nemohl vydržet. „Nech mě, nech mě bejt! Musím si to rozmyslet. To jsem nevěděl!“ Odstrčil ji a vyběhl na chodbu. Slyšela, jak bouchly dveře Waitovy pracovny a zůstala nehybně stát uprostřed místnosti. Postupně ovládla svůj rozrušený dech a příboj jejího hněvu teď opadal, aby obnažil temné útesy nenávisti. Přešla po chodbě a do své ložnice. Postavila se před zrcadlo a pohlédla na sebe.

„Já ho nenávidím!“ její rty zřetelně vyslovovaly jednotlivá slova do zrcadla. Její obličej byl stále ještě bledý. „Můžu mu udělat jenom jedno. teď bude Garry můj a ne jeho!“ Vytáhla z vlasů jehlice a nechala je upadnout dolů na podlahu. Vlasy jí spadly na ramena. Setřásla je, zvedla ruce a zamotala je do chumlu. Zuby zaťala do rtů a skousla, až ucítila chuť krve. „Ach Bože, jak já ho nenávidím, jak ho nenávidím!“ šeptala si skrz bolest. Ruce jí sklouzly dopředu na šaty. Rozervala je a pak se bez zájmu podívala

do zrcadla na kruhy kolem bradavek, které už začínaly tmavnout příslibem laktace. Skopla si střevíce. „Já ho nenávidím!.“

Sehnula se a rukama zajela pod sukni do spodniček. Uvolnila si kalhotky a vyzula se z nich. Držela si je před hrudí, aby je roztrhla, pak je ale hodila vedle postele. Smetla rukou věci z toaletního stolku. Jedna z misek dopadla na podlahu a praskla v oblaku pudru a vzduch se najednou naplnil vůní parfému.

Přešla k posteli a padla na ni. Zvedla kolena a její spodničky spadly zpět jako okvětní lístky nějaké květiny. Její bílé nohy s dolní částí těla vypadaly jako stonek.

Těsně před setměním se ozvalo nesmělé zaklepání na dveře.

„Co je?“ zeptala se.

„Nkosikazi mi neřekla, co bych měl vařit k večeři,“ ozval se uctivý hlas starého Josefa.

„Dneska žádná večeře nebude. Ty a služebnictvo můžete jít.“

„Dobře, Nkosikazi.“

Garrick se vrátil domů až za tmy. Měl vypito, slyšela, jak zavrávoral, když šel po zápraží a když volal, jeho hlas zněl opile.

„Haló! Kde jsou všichni? Anno! Anno! Já se vrátil.“ Okamžik bylo ticho, jak rozsvěcoval jednu z lamp, a pak se ozvalo spěšné ťukání jeho protézy na chodbě a opět se ozval jeho vyplašený hlas. „Anno, Anno, kde jsi?“ Rozrazil dveře a stál tam s lampou v ruce. Anna se odvrátila od světla, přitiskla hlavu do polštáře a nahrbila ramena. Slyšela ho, jak pokládá lampu na toaletní stolek, cítila jak jí jeho ruce stahují sukni, aby zakryly její nahotu, a pak jí něžně obrátil tvář k sobě.

Pohlédla mu do obličeje a uviděla v něm nic nechápající zděšení. „Drahoušku můj, Anno, co se to tu stalo?“ Zíral na její prokousnuté rty a její prsa. Zaskočený obrátil hlavu a pohlédl na lahvičky na zemi, na její roztrhané kalhotky. Jeho výraz ztvrdl a obrátil se znovu na ni. „Jsi zraněná?“ zavrtěla hlavou. „Kdo? Pověz mi, kdo ti to udělal!“ Odvrátila se od něho pryč ukrývajíc svůj obličej. „Můj miláčku, ach ty můj nebohý miláčku! Kdo to byl – někdo ze služebnictva?!“

„Ne,“ hlas se jí dusil hanbou.

„Prosím tě, řekni mi to, Anno! Co se stalo?“

Rychle se posadila a vrhla se mu kolem krku držíc ho pevně, aby se její rty ocitly u jeho ucha. „Ty víš, Garry. Ty víš, kdo to udělal!“

„Ne, přísahám, že ne, prosím tě, pověz mi to!“

Anna nabrala zhluboka dech, sekundu jej zadržovala a pak vydechla: „Sean!“ Garrickovo tělo v jejích rukách sebou trhlo, uslyšela, jak sténá, jako kdyby dostal ránu. Potom promluvil.

„Tak teď ještě tohle! Ještě k tomu tohle!“ Uvolnil jí ruce ze svého krku a jemně ji odstrčil do polštáře. Přešel k prádelníku, otevřel jednu ze zásuvek a vytáhl Waitovu vojenskou pistoli. Jde Seana zabít, pomyslela si. Garrick vyšel z pokoje, aniž by na ni znovu pohlédl. Čekala se zaťatými pěstmi po boku a její tělo se celé napjalo. Když se konečně ozval výstřel, byl překvapivě tlumený a obyčejný. Její tělo se uvolnilo, její ruce se rozevřely a ona začala tiše štkát.

Garry se belhal chodbou. Pistole byla těžká a vroubkovaná pažba v jeho ruce byla drsná. Na konci chodby probleskovalo pode dveřmi pracovny světlo. Nebylo zamčeno. Garrick vešel. Sean seděl s lokty na psacím stole a obličej měl v dlaních. Když Garrick prošel dveřmi, vzhlédl. Škrábance na tváři mu už zčernaly do sucha, ale tkáň kolem nich byla rudá a zanícená.

Pohlédl na pistoli v Garrickově ruce.

„Ona ti to řekla.“ Ani v hlase ani na tváři nebyl žádný zvláštní výraz.

„Ano.“

„Doufal jsem, že ti to neřekne,“ řekl Sean. „Chtěl jsem, aby tě šetřila.“

„Šetřila mě?!“ zeptal se Garrick. „A co ona? Pomyslel jsi na ní?“

Sean neodpověděl, místo toho jen pokrčil rameny a unaveně se opřel do opěradla židle.

„Já jsem si nikdy předtím neuvědomil, jaká jseš bezohledná svině,“ zalykal se hněvem Garrick. „Přišel jsem tě zabít.“

„Ano.“ Sean sledoval, jak se pistole zvedá. Garrick ji držel oběma rukama, písčitě zbarvené vlasy mu visely dopředu do čela.

„Chudinko Garry,“ řekl Sean tiše a pistole se začala ihned třást. Klesla dolů, až ji nakonec Garry držel oběma rukama mezi koleny. Shrbil se nad ní vzlykaje a kousal se do rtů, aby se ovládl.

Sean vstal ze židle, aby šel k němu, ale Garrick ucukl až k rámu dveří.

„Jdi vode mně!“ ječel, „nedotýkej se mě!“ Hodil po něm pistoli a ostrá hrana úderníku rozsekla Seanovi čelo, odhodila mu hlavu dozadu a sjela z něj, aby narazila na zeď za ním. Vystřelila a kulka rozštípla dřevěné obložení stěny.

„Skoncovali jsme spolu!“ řval Garrick. „My jsme spolu navždycky skoncovali!“ Divoce tápal po dveřích a vypadl do chodby a kuchyní ven do deště. Mnohokrát upadl jak tráva zachytila dřevěný konec protézy, ale pokaždé se vyškrabal na nohy a běžel dál. S každým krokem do absolutní tmy noci vzlykl. Konečně mu řev deštěm rozbouřené říčky Baboon Stroom zablokoval cestu. Stál na břehu a do tváře mu šlehala plískanice.

„Proč já? Proč pořád já?“ křičel své utrpení do tmy. Pak najednou přišla vlna úlevy, tak silná jako ten divoký proud v řece pod ním, pocítil, jak se mu za očima začíná třepetat motýl. Obklopila ho náruč tepla a šedivé mlhy

a on klesl na kolena do bláta.

Sean si s sebou vzal jen málo: stočené lůžkoviny, pušku a náhradního koně. Dvakrát ve tmě zabloudil na cestě k Mbejaneho chatrči, ale jeho kůň pokaždé znovu nalezl cestu. Mbejane si postavil příbytek ve tvaru velikého úlu z trávy hodně daleko od ostatních sluhů, protože on byl Zulu z královské krve. Když k němu Sean dorazil, následovalo pár minut ospalého brumlání a vrtění uvnitř až konečně na Seanovo volání vyšel Mbejane ven s přikrývkou kolem ramen a starou petrolejovou lampou v ruce.

„Co se děje, Nkosi?“

„Odjíždím, Mbejane.“

„Kam?“

„Kamkoli mě zavede cesta. Pojedeš se mnou?“

„Vezmu si svoje oštěpy,“ řekl na to Mbejane.

Starý Pye byl stále ještě ve své kanceláři za bankou, když dorazili do Ladyburgu. Počítal libry a skládal je do upravených zlatých sloupků a jeho ruce s nimi zacházely tak něžně jako ruce muže s tělem ženy, kterou miluje, ale jakmile Sean strčil ramenem do dveří, jeho ruce zajely do otevřené zásuvky.

„To nebudete potřebovat,“ řekl Sean a Pye provinile dal od pistole ruce pryč.

„Dobrý Bože! Nepoznal jsem tě, hochu.“

„Kolik mám u vás na účtě?“ Sean přeskočil zdvořilosti.

„Víš, že tohle nejsou úřední hodiny?“

„Podívejte, pane Pye, já spěchám. Kolik u vás mám?“

Pye se vyškrábal ze židle a přešel k velkému ocelovému sejfu. Zakryl ho svým tělem, pohrál si s kombinací zámku a otevřel dvířka dokořán. Vzal z něj účetní knihu a přenesl ji na stůl.

„Carter-Cloete-Courtney,“ mumlal si obraceje stránky. „Aha Ada-Garrick-Sean. Tady je to. Dvanáct set a devadesát šest liber a osm pencí. Ovšem jsou tady ještě nezaplacené účty v obchodě za minulý měsíc.“

„Tak to udělejte na dvanáct set,“ řekl Sean. „Já je chci hned a mezitím, co budete počítat, moh byste mi dát pero a papír.“

„Vezmi si ho, je na stole.“ Sean si sedl ke stolu, odstrčil od sebe hromádky zlaťáků, namočil pero a psal. Když skončil, pohlédl na starého Pye.

„Podepište to jako svědek, prosím.“

Pye vzal papír a pročetl si jej. Jeho obličej ztuhl překvapením. „Ty dáváš polovinu svého majetku na Theunis Kraalu a všechen dobytek prvorozenému synovi svého bratra!“ vybuchl.

„To je pravda, podepište to, prosím.“

„Ty jsi se zbláznil,“ protestoval Pye. „Zahazuješ celé bohatství. Pomysli

si jen, co to děláš, mysli na svojí budoucnost! Já jsem doufal, že ty a Audrey –“ zarazil se a pak pokračoval: „Člověče, nebuď blázen!“

„Prosím vás, podepište to, pane Pye,“ řekl Sean prudce oddechuje. Pye to rychle podepsal.

„Děkuji vám.“ Sean složil dokument, vložil do obálky a zalepil. Dal ji do náprsní kapsy. „Kde jsou ty peníze?“

Pye k němu přistrčil plátěný pytlík. Měl výraz absolutního znechucení. S blázny nechtěl mít nic společného.

„Přepočítej si to,“ řekl.

„Já vám věřím,“ řekl Sean a podepsal stvrzenku.

Sean projel kolem prodejních ohrad a nahoru po srázu na náhorní plošinu a cestu do Pietermaritzburgu. Mbejane mu klusal u třmenu a vedl náhradního koně. Zastavili až na vrcholu nad nížinou. Vítr rozehnal mraky a skrz ně zářily hvězdy. Dole pod sebou viděli městečko s tu a tam rozsvíceným oknem. Měl jsem se rozloučit s Adou, pomyslel si Sean. Pohlédl dolů údolím až k Theunis Kraalu. Neviděl tam žádné světlo.

Sáhl na dopis v kapse. „Pošlu ho Garrymu z Pietermaritzburgu,“ řekl nahlas.

„Cože, Nkosi?“ zeptal se Mbejane. „Říkal jsem: je to daleká cesta, tak vyrazíme.“

„Ano,“ souhlasil Mbejane.

„Vyrazíme.“

II Witwatersrand

Od Pietermaritzburgu odbočili na sever a vytrvale stoupali travnatými pastvinami vstříc horám. Třetí den uviděli Drakensberg, vysokou horu znějící jako černý zub starodávného žraloka proti obzoru. Byla zima. Zabalený do svého karossu táhl se Mbejane daleko za Seanem. Od té doby, co opustili Pietermaritzburg, prohodili spolu sotva dva tucty slov, protože Sean měl své myšlenky a ty byly ďábelským společníkem.

Mbejane se mu diskrétně vyhýbal. Necítil žádný hněv, protože muž, který právě opustil svůj domov a dobytek, má právo na přemýšlení. Mbejane ostatně měl také sám důvod ke smutku když se vydal za Seanem, zanechal za sebou v posteli krásně tlustou ženu. Mbejane otevřel svou malou tabatěrku, vydlabanou z tykve, nabral si na prst tabáku a znalecky si šňupl. Pohlédl na hory. V západu slunce se sníh na nich zbarvil do růžova a za chvíli možná rozbijí tábor a třeba také nerozbijí. Vlastně na tom nezáleží. Sean po setmění jel dál. Cesta přeťala další ohradu ve stepi a dole v údolí uviděli světla.

„Dundee," pomyslel si Sean bez zájmu. Ani se nepokusil svého koně popohnat, ale nechal ho, aby se loudal dolů směrem k městu.

Teď už cítil kouř z uhelného dolu, chutnající v hrdle po dehtu. Vjeli na hlavní třídu. Vypadalo to, že město je v té zimě úplně opuštěné. Sean nehodlal zastavit – utáboří se na vzdálenější straně. Ale když dojel k hotelu, zaváhal. Uvnitř bylo teplo a ozýval se odtamtud smích a halas mužských hlasů a on si najednou uvědomil, že má prsty ztuhlé zimou.

„Mbejane, vezmi mého koně. Najdi za městem místo na tábor a rozdělej oheň, abych tě v té tmě neminul." Slezl a šel do baru.

Místnost byla plná, většinou horníků rozeznával šedý uhelný prach zadřený do jejich pokožky. Nevšímavě na něho pohlédli, když šel k nálevnímu pultu a objednal si brandy. Pomalu pil, aniž by se pokusil připojit se k hlasitému hovoru kolem. Jeden opilec byl malý, ale ramenatý jako hora, hranatý a pevně stavěný. Musel si stoupnout na špičky, aby dosáhl Seanovi na krk.

„Napij se se mnou, Boetie." Jeho dech páchl zkaženě a kysele.

„Ne, díky." Sean neměl náladu na opilce.

„Ale jdi, no tak," trval na svém opilec. Zapotácel se a Seanova brandy se rozlila po pultě.

„Nechte mě bejt.“ Sean odstrčil jeho paži.

„Máš proti mě snad něco?“

„Ne. Jenom bych se chtěl napít sám.“

„Třeba se ti nelíbí můj obličej?“ Opilec nastavil svou tvář těsně k Seanově tváři. Seanovi se nelíbila.

„Jděte pryč, buďte tak hodnej.“

Opilec praštil do pultu.

„Charlie, dej týhletý veliký opici panáka! A dvojitýho. Jestli ho nevypije, vrazím mu ho do krku sám!“

Sean ignoroval nabízenou skleničku. Spolkl to co zbylo z jeho brandy a obrátil se ke dveřím. Opilec mu stříkl brandy do tváře.

Tekutina ho zaštípala v očích a on udeřil opilce do žaludku. Jak mu začala padat hlava, udeřil ho Sean znovu – do obličeje. Opilec se přetočil na stranu, spadl k zemi a z nosu mu crčela krev.

„Proč jsi ho praštil?“ Další horník pomáhal opilci do sedu. „Nic by ti to neudělalo, kdyby ses s ním napil!“

Sean cítil v místnosti nepřátelství. Byl tu cizincem.

„Ten kluk si říká vo potíže!“

„Je to tvrdá opice. Ale my víme, jak zacházet s tvrdejma vopicema!“

„Pojďte, podáme si toho parchanta!“ Sean toho opilce udeřil jaksi reflexívně. teď ho to mrzelo, ale když viděl to srocení proti sobě, jeho provinilost vyprchala. Také zmizel pocit deprese a místo něho se dostavila úleva. Tohle je to, co potřebuje. Bylo jich šest a šli na něho v jednom chumlu. Šest bylo docela slušně zakulacené číslo. Jeden z nich držel v ruce láhev a Sean se začínal usmívat. Chlapi halasili, povzbuzovali se a čekali, až jeden z nich začne.

Sean uviděl koutkem oka pohyb a uskočil dozadu, aby ho zvládl, obě ruce pohotově.

„Jenom klid,“ uklidňoval ho hlas znějící velice anglicky. „Já jen přicházím nabídnout své služby. Zdá se mi, že se o nepřátele můžete dokonce i podělit.“ Mluvčí vstal od jednoho ze stolů za Seanem. Byl vysooký, s vyhublým a vyžilým obličejem a na sobě měl perfektní šedý oblek.

„Já je chci všechny,“ řekl Sean.

„To je zatraceně nesportovní,“ potřásl nově příchozí hlavou. „Já koupím tři gentlemany vlevo, jestli mi uděláte slušnou cenu.“

„Vemte si dva jako dárek a buďte rád.“ Sean se na něho zazubil a gentleman se zazubil v odpověď. Z potěšení nad seznámením téměř zapomněli na nastávající operaci.

„To je od vás velmi laskavé. Smím se představit? Dufford Charleywood.“ Přehodil svou lehkou vycházkovou hůlku do levé ruky a napřáhl pra-

vici k Seanovi.

„Sean Courtney.“ Sean ruku stiskl.

„Tak budete parchanti bojovat, nebo co?“ protestoval netrpělivě jeden z horníků.

„Budeme, milý hochu, budeme,“ pravil Duff a lehce jako tanečník se pohnul proti němu švihaje ve vzduchu hůlkou. I když byla tenounká, při nárazu na mužovu hlavu vydala ránu jako baseballová pálka.

„Takže už by jich bylo jenom pět,“ řekl Duff. Švihl hůlkou a ta, zatížená olovem, vydala velmi uspokojivý svist. Duff udělal výpad jako šermíř a sekl jí do hrdla druhého horníka. Muž padl na podlahu vydávaje jakési dusivé zvuky. „Zbytek je váš, pane Courtney,“ pravil s lítostí Duff.

Sean se vrhl dopředu s roztaženýma rukama a porazil všechny čtyři páry nohou najednou. Potom se ve shluku těl posadil a rozdával rány na všechny strany, pěstmi i kopanci.

„Chaotické, velice chaotické,“ bručel Duff nesouhlasně. Údery a hekání postupně utichaly a pak Sean vstal. Krvácel mu ret a klopu u saka měl natrženou.

„Něco k pití?“ otázal se Duff.

„Brandy, prosím vás.“ Sean se usmál na tu elegantní postavu u baru. „Dneska večer už další napití neodmítnu.“ Vzali si skleničky k Duffovu stolu a přitom překračovali ležící těla.

„Tak ať žijeme!“

„Na zdraví!“ Potom se navzájem s upřímným zájmem studovali ignorujíce úklidovou akci, která probíhala kolem nich.

„Cestuješ?“ zeptal se Duff.

„Ano. A ty?“

„Takové štěstí já nemám. Já jsem v trvalém pracovním poměru u firmy Uhelné doly Dundee Ltd.“

„Ty tady pracuješ?“ Sean se zatvářil nedůvěřivě, protože Duff tady vypadal jako páv mezi holuby.

„Náměstek hlavního inženýra,“ přikývl Duff. „Ale ne nadlouho. Mám mouru plnej žaludek.“

„Smím něco navrhnout, čím bysme to spláchli?“

„Výborný nápad,“ souhlasil Duff. Sean přinesl nápoje na stůl.

„Kam míříš ty?“ zeptal se Duff.

„Mířil jsem právě na sever, když jsem vyrazil,“ pokrčil Sean rameny. „Takže tím směrem jedu pořád dál.“

„Odkud jsi vyrazil?“

„Od jihu.“ Odpověděl Sean úsečně.

„Promiň, nechtěl jsem vyzvídat.“ Duff se usmál. „Ty piješ brandy, že

ano?“ Barman obešel nálevní pult a přistoupil k jejich stolu. „Ahoj, Charlie,“ uvítal ho Duff. „Hádám, žes přišel požádat o kompenzaci za škodu způsobenou tvému nábytku a zařízení?“

„S tím si nedělejte starosti, pane Charleywoode. My tady takovou pěknou rvačku zase tak často nemáme. Tu a tam nějakej ten stůl a židle nám nevadí, jen když to stojí za koukání. To bylo na podnik.“

„To je od vás úžasně laskavé.“

„To ale není to, proč jsem sem přišel, pane Charleywood. Mám něco, na co bych rád, abyste se mrknul, když jste člověk od dolování a tak. Měl byste na minutku čas, pane?“

„Pojď, Seane. Mrkneme se, co pro nás Charlie má. Já bych hádal, že je to nějaká krásná žena.“

„To zrovna ne, pane,“ řekl Charlie vážně a vedl je lokálem do zadní místnosti. Tam sáhl nahoru na jednu z poliček a vytáhl kus horniny. Podal ji Duffovi. „Co tomu říkáte?“

Duff ji vzal a potěžkal v ruce, potom si ji podrobně prohlížel. Byla sklovitě šedá, s bílými a tmavě červenými skvrnami a rozdělená na dvě poloviny širokým černým pruhem.

„Nějaký slepenec.“ prohlásil Duff bez nadšení. „Co je na tom tak tajemného?“

„Můj kamarád to přivezl z Krugerovic republiky tam na druhý straně hor. Tvrdí, že je to zlatonosný. Narazili na velkej objev na místě zvaným Witwatersrand hned kousek od Pretorie. Já těmhle pověstem samozřejmě nepřikládám moc velkou váhu, poněvadž vod nich tam slyšíte furt: zlato a diamanty, zlato a diamanty.“ Charlie se zasmál a utřel si ruce do utěrky. „Mimochodem, můj kámoš říkal, že Búrové prodávaj důlní licence každýmu, kdo tam chce kopat. Myslel jsem teda, že byste se na to moh kouknout?“

„Já to vezmu s sebou, Charlie, a zítra to vyrejžuju. Teď zrovna ale budeme tady s kamarádem dál popíjet.“

Druhý den ráno otevřel Sean oči a zjistil, že se k němu prodírá slunce oknem nad hlavou. Rychle je zase zavřel a snažil se vzpomenout, kde to je. V hlavě cítil bolest, která mu bránila soustředění a slyšel jakýsi hluk. Bylo to pravidelně skřípavé chrčení. Znělo to, jako když někdo umírá. Otevřel oči a pomalu otočil hlavu.

V posteli na druhé straně pokoje spal kdosi v posteli. Sean zatápal po botě a hodil ji tam. Ozvalo se odfrknutí a objevila se Duffova hlava. Na sekundu si prohlížel Seana očima zarudlýma jako zimní západ slunce a potom se opatrně zvrátil zpátky do přikrývek.

„Dejchej zhluboka plícema,“ šeptal Sean. „Máš tady jednoho těžce ne-

mocnýho!“

Velmi dlouho poté jim sluha přinesl kávu.

„Dej vědět u mě v kanceláři, že jsem nemocný,“ přikazoval Duff.

„To už jsem udělal.“ Sluha svého pána evidentně znal. A pokračoval: „Venku je někdo, kdo hledá druhého Nkosiho.“ Pohlédl na Seana. „Má velikou starost.“

„Mbejane. Řekni mu, aby počkal.“ Pili kávu v tichostí, sedě každý na okraji své postele. „Jak jsem se sem dostal?“ zeptal se Sean.

„Mladíku, jestli to nevíš ty, tak nikdo.“ Duff vstal a přešel pokoj, aby se podíval po čistých šatech. Byl nahý a Sean viděl, že i když je štíhlý jako chlapec, jeho tělo je krásně svalnaté.

„Bože můj, co to ten Charlie do toho svého alkoholu dal?“ stěžoval si Duff oblékaje si sako. V kapse nahmatal kus horniny, vytáhl jej a hodil na bednu sloužící za jídelní stůl. Kysele se na ni díval dokončuje svou garderobu, potom šel k hromadě mládeneckých potřeb, které zaplňovaly jeden roh pokoje. Chvíli se v ní hrabal, a pak vytáhl ocelovou paličku s moždířem a pomačkanou černou zlatokopeckou pánev.

„Dnes ráno se cítím velmi starý,“ řekl, když začal drtit horninu v moždíři. Nasypal prášek do pánve, přenesl k sudu z vlnitého plechu s vodou vedle hlavního vchodu a naplnil pánev vodou z kohoutku. Sean šel za ním a spolu si pak sedli na první schod zápraží. Duff pracoval s pánví používaje naučený krouživý pohyb, který její obsah uvedl do jakéhosi víru a s každou otočkou se trochu obsahu ulilo přes okraj. Opět doplnil čistou vodu.

Najednou Sean ucítil, že Duff úplně ztuhnul. Pohlédl mu do tváře a zjistil, že kocovina úplně zmizela. Jeho rty byly sevřené do úzké čáry a jeho zarudlé oči byly upřené na pánev. Sean sklopil zrak a uviděl ve vodě paprsek jako záblesk břicha pstruha, když se obrací, aby chytil mouchu.

Ucítil, jak mu ve svalech roste napětí a na krku se mu začínají zvedat chlupy. Duff rychle vlil do pánve novou čistou vodu. Třikrát ještě otočil a zase ulil ven. Seděli mlčky, nemluvili, jen se dívali na zlatou křivku vinoucí se po dně pánve.

„Kolik máš peněz?“ zeptal se Duff, aniž vzhlédl.

„Něco přes tisíc.“

„Tolik! Vynikající! Já mohu dát dohromady asi pět set, ale přihodím k tomu svoje důlní zkušenosti. Rovný partneři – souhlasíš?“

„Ano.“

„Tak co tady ještě sedíme? Já jdu do banky a setkáme se za půl hodiny na kraji města.“

„A co tvoje zaměstnání?“ ptal se Sean.

„Já nesnáším pach uhlí – moje zaměstnání ať jde k čertu!“

„A co Charlie?“

„Charlie je travič – ať jde Charlie k čertu!“

Tu noc se utábořili v ústí průsmyku, kde se před nimi zvedaly do výšky hory. Celé odpoledne nutili koně do spěchu, a ti teď byli vyčerpaní – obrátili se ocasy k větru a škubali suchou zimní trávu. Mbejane rozdělal oheň v přístřeší pukliny červené skály, a pak se schoulili kolem něho, vařili kávu a snažili se vyhnout ledovému větru. Ale ten neustále vanul od vrcholků hor a tu a tam odfoukl z ohně chvost jisker. Pojedli. Mbejane se stočil vedle ohně, přetáhl si svůj kaross přes hlavu a nepohnul se až do rána.

„Jak je to na to místo daleko?“ ptal se Sean.

„Já nevím,“ přiznal Duff. „Zítra se vyšplháme nahoru průsmykem – padesát nebo šedesát mil horami – a pak se octneme na náhorní stepi. Pak ještě asi týden jízdy.“

„Honíme se za duhou?“ Sean dolil do koflíků kávu.

„To ti povím, až tam budeme.“ Duff zvedl koflík a objal jej dlaněmi. „Jedna věc je jistá – ten vzorek byl prosáklý zlatem. Jestli je toho kolem víc, tak někdo pěkně zbohatne.“

„Třeba my?“

„Já už jsem se zlatých horeček zúčastnil dřív. Ti, kdo dorazí první, ti udělají terno. Třeba už jenom najdeme půdu prošpikovanou v okruhu padesáti mil kolky claimů tak hustě jako trny na hřbetě dikobraza.“ Duff hlučně srkal kávu. „Ale my máme peníze – to je naše eso v rukávě. Když my si vykolíkujeme claim, tak budeme mít kapitál k zahájení práce. Když přijdeme příliš pozdě, budeme moci koupit claimy od agentů. Jestli ne, no tak pak existují i jiné způsoby, jak se dostat ke zlatu než ho dolovat v hlíně v krámě, v krčmě, v dopravě, vyber si.“ Duff roztočil kávu ve svém koflíku jako ve zlatokopecké pánvi. „S penězi v kapse jsi někdo. Bez peněz ti může dát kdekdo do zubů.“ Vytáhl z kapsy dlouhý doutník a nabídl Seanovi. Ten zavrtěl hlavou. Duff ukousl špičku doutníku a vyplivl ji do ohně. Zvedl hořící větev, připálil si a nasál do sebe kouř.

„Kde ses naučil dolovat, Duffe?“

„V Kanadě.“ Jak Duff vydechl, vítr mu odvál kouř z úst.

„Hodně jsi cestoval?“

„To tedy ano, mladíku. Je moc zima na spaní. Místo toho si popovídáme. Za jednu guineu ti budu vyprávět o svém životě.“

„Nejdřív mi vyprávěj a já pak uvidím, jestli to za ní stálo!“ Sean si přitáhl deku vzhůru přes ramena a čekal.

„To je slušná nabídka,“ souhlasil Duff. Udělal dramatickou pauzu. „Já jsem se narodil před jednatřiceti léty, jako čtvrtý a nejmladší syn barona Roxbyho šestnáctého – to jest nepočítaje ty, kteří to nedotáhli nikdy ani do

puberty.“

„Modrá krev,“ soudil Sean.

„Samozřejmě, jen se podívej na můj nos. Ale prosím, nepřerušuj mě. Už hned v začátku té hry můj otec, šestnáctý baron Roxby, rozptýlil pomocí koňského biče veškeré přirozené sympatie, které jsme k němu eventuelně mohli pociťovat. Jako Jindřich Osmý měl i on děti raději jen v rovině teorie. My se mu vyhýbali, a to každému obdivuhodně vyhovovalo. Bylo to takové jakési příměří ve válce. Drahý otec měl ve svém životě dvě veliké vášně; koně a ženy. Během těch skvělých šedesáti dvou let svého života si pořídil pěknou sbírku obého. Moje patnáctiletá sestřenice, jak si vzpomínám atraktivní děva, byla jeho poslední a nedosažená ambice. Každý den ji bral na vyjížďku a příšerně ji ohmatával, kdykoli jí pomáhal do sedla a ze sedla. S chichotáním mi o tom vyprávěla. Avšak otcův kůň, chvalně morálně založené stvoření, toto dvoření rázně zkrátil kopnutím otce do hlavy, pravděpodobně právě uprostřed jednoho z těchto dojemných výjevů. Nebohý otec již nikdy nebyl jako dříve. De fakto se touto zkušeností natolik změnil, že dva dny nato byl za lkavého vyzvánění zvonů a kolektivního vzdechu úlevy svých synů a sousedů, kteří vlastnili nějaké dcery, pohřben.“

Dufford se naklonil kupředu a prohrábl oheň. „Bylo to všechno velmi smutné. Vždyť já či kterýkoli z mých bratrů jsme mohli otce informovat, že naše sestřenice je nejenom lepá děva, ale že má do maximální míry vyvinutý instinkt pro ty rodinné sporty. Konec konců, kdo by to měl vědět lépe než my? My jsme byli její bratranci a ty víš, jak jsou na tom bratranci se sestřenicemi. Ale otec na to stejně nikdy nepřišel a já se do dnešního dne cítím vinen – měl jsem mu to prozradit. Byl by býval umřel šťastnější… Nudím tě?“

„Ne, pokračuj. Za půl guinee už to stálo!“ zasmál se Sean.

„Otcův předčasný odchod v mém životě neznamenal žádné zázračné změny. Sedmnáctý baron, bratr Tom, jakmile dostal titul, byl stejně prchlivý a nepříjemný jako náš otec. Bylo mi devatenáct, měl jsem tak malé kapesné, že jsem se nemohl věnovat ani rodinným koníčkům, v ponurém starém kostele čtyřicet mil od Londýna se na mně usazovala plíseň a rozvoj mé citlivé duše byl omezován intenzívní společností mých bratrů. Odjel jsem tedy s tříměsíčním kapesným ve své upocené dlani a bratrským loučením, které mi znělo v uších. Nejdojemnější z toho bylo: „a neobtěžuj se ani psát!“. Každý jel do Kanady. Vypadalo to jako dobrý nápad, a tak jsem jel také. Vydělal jsem peníze a utratil je. Nadělal jsem si milenky a také jsem o ně přišel. A nakonec se mne zmocnil chlad.“

Duffův doutník uhasl. Znovu si zapálil a pohlédl na Seana. „Tam byla taková zima, že jsi se nemohl ani vymočit, aby ti to tvoje nářadí nenamrzlo.

Takže jsem začal přemýšlet o tropických krajích, o bílých plážích a slunci, o exotickém ovoci a ještě exotičtějších pannách. Na ty zvláštní okolnosti, které nakonec rozhodli o tom, že jsem odjel, je bolestné vzpomínat a já u nich nebudu prodlévat. Řekněme tedy, že jsem odjel s mraky stahujícími se nad mou hlavou. Takže teď mě tady vidíš, jak pomalu mrznu k smrti a za společníka mám vousatého drsňáka a nikoli exotickou pannu, která je v nedohlednu.“

„Vzrušující příběh – pěkně vyprávěný!“ tleskal Sean.

„Jeden příběh si žádá druhý – poslechněme si teď tvůj žalostný životopis.“ Úsměv Seanovi zmizel z tváře.

„Narozen a vychován tady v Natalu. Odešel jsem z domova asi tak před týdnem, také za bolestných okolností.“

„Žena?“ zeptal se Duff s hlubokou sympatií v hlase.

„Ženská,“ souhlasil Sean.

„Ty božské mrchy,“ povzdechl si Duff. „Jak já je miluju!“

Průsmyk se vinul jako pokroucená struna skrz Drakensberg. Hory čněly nad městem, strmé a temné ze všech stran, takže jeli ve stínu a slunce viděli jen pár hodin kolem poledne. Pak najednou hory ustoupily a oni se ocitli v otevřené krajině. Otevřená, to bylo to pravé slovo pro náhorní step.

Rozprostírala se plochá a prázdná do dálky, zelená tráva a hnědá tráva splývaly na obzoru se stejně prázdnou oblohou. Ale ani ta samota nedokázala otupit ostří jejich vzrušení: každá míle kterou urazili, každý tábor na jejich klikaté cestě je zvyšoval až konečně uviděli poprvé to jméno černé na bílém.

Ztracený jako strašák v rozoraném poli mířil silniční ukazatel vpravo a na něm stálo: Pretorie, zatímco jeho levá šipka nesla nápis: Witwatersrand.

„Hřebeny bílé vody,“ zašeptal Sean. To jméno mělo zvuk, znělo jako sto miliónů ve zlatě.

„Nejsme první,“ zabručel Duff. Levá silnice z rozcestí byla hluboko rozbrázděná průjezdem mnoha povozů.

„Není čas dělat si s tím starosti!“ Sean už měl zlatou horečku. „V těhle kobylách už zbejvá jenom málo síly, tak jí musíme využít.“

Hřebeny hor, podobné stovkám těch, co již přešli, se objevily na obzoru jako nízká linie nad prázdnotou. Jeli k ní a pak se z jejího vrcholu ohlédli dolů. Bok po boku běžely dva hřbety, severní a jižní, asi tak čtyři míle od sebe. V mělkém údolí mezi nimi viděli odraz slunce ve stepních jezerech, která dala jméno okolním horám.

„Koukni na ně!“ zasténal Sean. Stany a vozy byly rozhozené po celé délce údolí, prospektorské výkopy mezi nimi vypadaly jako otevřené rány

v trávě, ale soustředily se podél linie vedoucí středem údolí.

„To je to, kudy vede zlatonosná žíla," řekl Duff. „A my jsme přijeli moc pozdě. Všechno je vykolíčkované!"

„Jak to víš?" protestoval Sean.

„Na co máš oči, mladej? Všechno je pryč!"

„Třeba jsou tady nějaký místa, co přehlídli?"

„Tihle chlapi nepřehlídnou nic. Pojeď dolů a já ti to ukážu." Duff popohnal koně a vyrazili dolů. Přes rameno řekl Seanovi: „Koukni tamhle poblíž toho potoka! Neztrácejí vůbec čas. Už dali dohromady dokonce i drtičku. Podle toho, jak to vypadá, tak je to čtyřtloukový mlýn."

Dorazili k jednomu z větších shluků stanů a vozů, kde kolem ohňů pracovaly ženy a vůně jídla způsobila, že Seanovi zpod jazyka najednou začaly téct sliny. Byli tu také muži, sedící mezi vozy a čekající na svou večeři.

„Já se půjdu zeptat některého z těch lidí tady, co se tu děje," řekl Sean. Sesedl ze svého koně a hodil uzdu Mbejanovi. Duff ho sledoval s unaveným úsměvem, když se postupně snažil zapojit do konverzace tři muže. Seanova oběť pokaždé uhnula jeho pohledu, cosi vágního zamumlala a zmlkla, či zmizela. Nakonec to Sean vzdal a vrátil se ke koním.

„Co je na mně divnýho?" ptal se Sean posmutněle. „Copak mám nakažlivou kapavku?"

Duff se zakuckal smíchy. „Mají zlatou horečku," řekl. „Ty jsi potenciální konkurent. Můžeš umřít žízní a ani jeden z nich na tebe ani neplivne, natož aby ti dával sílu se odplazit a vykolíkovat si flek někde, kde si toho sami ještě nevšimli!" Pak zvážněl. „Ztrácíme čas. Zbývá hodina do soumraku, tak pojeď, musíme se tu porozhlédnout sami."

Klusali k místům s vyházenou zeminou. Chlapi pracovali ve výkopech krumpáči a lopatami, někteří byli štíhlí a působili jako tvrdí chlapi a vedle nich pracovalo asi tucet domorodců. Někteří běloši byli tlustí z kancelářských židlí, rvali se potíce se se zatnutými zuby a vzdorujíce bolesti od zpuchýřovatělých dlaní a jejich tváře a paže byly zarudlé sluncem. Všichni vítali Seana a Duffyho stejně podezíravými nepřátelskými pohledy. Jeli pomalu k severu a každých sto yardů s odpornou pravidelností míjeli záborový kolík s pyramidou kamení kolem a kusem plátna přibitým k němu. Kostrbatým tiskacím písmem stálo na plátně jméno majitele a jeho licenční číslo. Mnohé z claimů byly dosud nedotčené a na nich Duff sesedal s koně a hledal v trávě, zvedal kousky kamení a podrobně si je prohlížel, než je zase zahodil. Pak se opět pohnuli dále klesajíce na duchu a ještě vyčerpanější. Po setmění se utábořili na otevřeném větrném hřebeni, a mezitím, co se vařila káva, si povídali.

„Jsme tu moc pozdě." Sean se zamračil do ohně.

„Máme peníze, mladíku, na to nezapomínej. Většina těchhle gentlemanů je na mizině. Žijí jenom nadějí a ne z hovězího a brambor. Podívej se na jejich tváře a uvidíš, že už se tam začíná ukazovat zoufalství. Zpracovat zlatou žílu, na to je třeba kapitál: jsou potřeba peníze na stroje a na platy, musí se pumpovat voda a vyvážet kamení, jsou potřeba vozy a čas.“

„Peníze jsou k ničemu bez claimu, na kterém bysme mohli dělat,“ vedl svou Sean.

„Jen zůstaň se mnou, mladíku. Všiml sis, kolika těch claimů se ještě ani nedotkli? Ty patří spekulantům a já hádám, že jsou na prodej. V příštích pár týdnech uvidíš, jak se z chlapců klubou chlapi.“

„Já se cejtím akorát tak na to zbalit se a vypadnout. Tohle není to, co jsem čekal.“

„Jsi unavený. Dobře se dneska vyspi a zítra uvidíme, jak daleko tahle zlatá žíla běží – a pak začneme trochu intrikovat.“ Duff si zapálil jeden ze svých doutníků a dýmal z něho. V záři ohně byla jeho tvář stejně pohublá jako tvář nějakého Indiána. Seděli tak chvíli mlčky, až Sean řekl.

„Co je to za zvuk?“ Bylo to temné dunění tamtamů ve tmě.

„Na to si zvykneš, jestli tady zůstaneš déle,“ řekl Duff. „To dělají ty tlouky na drtičce, kterou jsme viděli z kopce. Je to asi o míli dál nahoře. Ráno pojedeme kolem.“

Než vyšlo slunce, byli opět na nohou a k drtičce dorazili za neurčitého ranního světla. Na plynulém ohybu hřebene se ta drtička vyjímala jako vzdorovité kichotské monstrum, černá a ošklivá. Její tlama tvrdošíjně klapala, jak drtila kameny. Vyfukovala páru a kovově skřípala.

„Netušil jsem, že je tak veliká.“ řekl Sean.

„To tedy je,“ souhlasil Duff, „a stojí peníze, protože ty se jen tak nerozdávají. Tady není moc lidí, co si můžou takovou soupravu dovolit.“ Kolem drtičky se hemžili lidé, obsluhovali ji, krmili kamením a důležitě hučeli nad měděnými stoly, na které vytékaly její zlaté výkaly. Jeden z těch lidí jim vyšel vstříc, aby jim nabídl zde obvyklou pohostinnost.

„Tohle je soukromej pozemek. Nechcem tady žádný turisty – jděte dál!“

Byl to rtuťovitý mužík s kulatým hnědým obličejem a buřinkou naraženou až na uši. Jeho knír se ježil jako foxterierovy vousy.

„Poslyš, Francois, ty odporný podělaný červe, jestli se mnou budeš takhle mluvit, tak ti obrátím ten tvůj obličej naruby,“ odvětil mu Duff a mužík nerozhodně zamrkal, přistoupil k nim blíž a nedůvěřivě si je měřil.

„Kdo jste? Známe se?“

Duff si odsunul klobouk s čela, aby mu mužík viděl do tváře.

„Duff!“ zakrákoral mužík nadšeně. „To je starej Duff?“ Kolébal se kupředu, aby Duffovi, který sesedal s koně stiskl napřaženou ruku. Sean

sledoval orgie znovushledání s pobavením. Trvalo to hezky dlouho, než se Duffovi podařilo to zvládnout a přivedl toho malého afrikánského býčka, aby ho představil.

„Seane, tohle je Francois du Troit. Je to můj starý přítel z diamantových polí v Kimberley."

Francois přivítal Seana a pak znovu upadl do vzrušeného refrénu.

„Gott, to je bezvadný tě zase vidět, Duffe!" Bušil Duffovi do zad vzdor rafinované práci nohou, kterou se Duff snažil ztížit mu jeho cíl. Prošlo dalších pár minut, než se Francois vzpamatoval natolik, aby z něho vypadla první souvislá promluva. „Poslouchej, starej Duffe, já jsem zrovna uprostřed čištění amalgámovejch stolů. Sjeď tady s tvým přítelem do mýho stanu. Za půl hodinky jsem u vás. Řekněte mýmu sluhovi, ať vám udělá snídani. Nezdržím se dlouho, člověče. Gott, to je bezvadný tě zase vidět!"

„Tvoje stará láska?" zeptal se Sean, když byli opět sami.

Duff se rozesmál. „Byli jsme spolu na diamantových polích. Jednou jsem mu udělal laskavost – vytáhl jsem ho z otevírající se pukliny, když mu nohy přerazil padající kámen v závalu. Je to prima kluk a potkat ho tady je jako odpověď na mé modlitby. Co nám ten může všechno říct o tomhle zlatém poli, to nedokáže nikdo jiný!"

Francois vletěl do stanu dávno před slibovanou půlhodinkou a ze Seana se stal absolutní outsider konverzace, kde každý hovor začínal „A pamatuješ se –" nebo „Co se stalo s tím a tím?" Potom, když už byly talíře prázdné a hrnky plné kávy, se Duff zeptal: „No a co děláš tady, Franz? Tobě to tady patří?"

„Ne, já jsem pořád u Společnosti."

„Ne u toho z kurvy syna Hradskeho?" Duff předváděl posměšně zděšení. „To-to-to je lir-lir-lir-ozné," napodoboval koktání.

„Přestaň, Duffe." Francois vypadal nervózně. „Nedělej to, chceš, abych přišel vo práci?"

Duff se obrátil na Seana s vysvětlením. „Norman Hradsky a Bůh jsou dva sobě rovní, ale v téhle části světa Bůh bere rozkazy od Hradskeho."

„Nech toho, Duffe." Francois byl hluboce šokovaný, ale Duff pokračoval nevzrušeně dál.

„Podniku, jehož pomocí Hradsky vykonává svou posvátnou moc, se tu říká s patřičně uctivým tónem a zatajeným dechem „Společnost". Ve skutečnosti jeho plné a zvučné jméno je Jihoafrická důlní a správní společnost. Už ti to dochází?" Sean přikývl s úsměvem a Duff dodal, jako dovětek: „Hradsky je parchant a koktá."

Na Francoise to bylo příliš. Naklonil se a chytil Duffa za ruku.

„Prosím tě, neblbni! Můj sluha umí anglicky, Duffe!"

„Takže společnost se vrhla na tyhle pole, co? No, to musí být pěkně veliký," přemítal Duff nahlas a Francois ho s úlevou následoval na bezpečnější téma.

„To taky je! Jen počkej a uvidíš, proti tomu budou diamantový pole vypadat jako kostelní dobročinnej trh!"

„Povídej," řekl Duff.

„Říkaj tomu Prohnilá žíla nebo Banket nebo Heidelberská žíla – ale fakticky jsou to tři žíly a ne jedna. Běžeji jedna vedle druhý jako vrstvy v listovym koláči."

„Všechny tři dávají zlato?" Duff tu otázku přímo vystřelil a Francois zavrtěl hlavou. V očích mu svítilo. Byl šťastný, že může mluvit o dolování a zlatě.

„Ne, na tu vnější žílu můžeš klidně zapomenout, tam jsou jen stopy. Pak je tu Hlavní žíla. Ta je drobet lepší, místama je až šest stop tlustá a dává docela dobrou těžbu, ale je přerušovaná."

Francois se naklonil horlivě přes stůl. Vzrušením ještě zesílil jeho afrikánský přízvuk, takže byl teď hodně nápadný.

„Ta nejspodnější žíla, to je to terno! My jí říkáme Vedoucí žíla. Je jenom pár palců tlustá a místama úplně mizí, ale zato je bohatá. Je v ní zlata jako švestek v pudingu. Duffe, ta je tak bohatá, že tomu neuvěříš, dokud jí neuvidíš!"

„Já ti budu věřit," řekl Duff. „teď mi ale pověz, kde bych moh sehnat trochu tý Vedoucí žíly pro sebe?"

Francois okamžitě vystřízlivěl, přes oči mu spadla záclona a ukryla světlo, které tam ještě před okamžikem svítilo. „Je pryč. Všechno je to pryč," řekl jako v obraně. „Všechno je vykolíčkovaný, přišli jste pozdě."

„Tak to by bylo, no," řekl Duff a nad společností se rozhostilo veliké ticho. Francois se vrtěl na židli žvýkal konce kníru a mračil se do svého hrnku. Duff a

Sean seděli tiše, bylo zřejmé, že Francois bojuje sám se sebou že ho rvou ve dví oba partnerské vztahy. Jednou už otevřel ústa a pak je zase zavřel. Foukal si do kávy, aby jí vychladil a horko se vracelo zpátky jako pára.

„Máte nějaký peníze?" Vystřelil tu otázku s divokostí, která je až vylekala.

„Ano," řekl Duff.

„Pan Hradsky jel dolů do Kapskýho města sehnat peníze. Má seznam sto čtyřiceti claimů který koupí, až se vrátí." Francois se provinile odmlčel. „Říkám ti to jenom kvůli tomu, za co jsem ti dlužnej."

„Ano já vím." Duff tiše odpověděl.

Francois se slyšitelně nadechl a pokračoval. „Na začátku Hradskýho seznamu claimů je jeden celej blok, kterej patří nějaký ženský. Ta je ochotná to prodat a ten blok claimů je ze všech asi ten nejslibnější.“

„Ano?“ povzbuzoval ho Duff.

„Tahle ženská si otevřela kantýnu asi dvě míle vocaď na břehu Natal Spruitu. Jmenuje se Rautenbachová a vaří moc dobře. Mohli byste si tam dát oběd.“

„Díky, Francois.“

„Dlužil jsem ti to,“ zachraptěl Francois, ale pak se jeho nálada rychle proměnila a on se začal zubit. „Ta se ti bude líbit, Duffe, to je kus ženský!“

Sean a Duff odjeli na oběd do kantýny paní Rautenbachové. Byla to nenatřená budova z vlnitého plechu pobitého na dřevěném rámu a nápis nad verandou hlásal červeným a zlatým písmem „Candin Hotel. Prvotřídní kuchyně. Toaletní zařízení zdarma. Zákaz vstupu opilcům a koním. Majitelka paní Candella Rautenbachová“.

Smyli prach ve smaltovaném umývadle, které stálo na verandě, utřeli se do připraveného ručníku a učesali zdarma v zrcadle na stěně.

„Jak vypadám?“ ptal se Duff.

„K sežrání,“ řekl Sean, „ale nevoníš zrovna dobře. Kdy ses naposledy koupal?“

Vešli do jídelny a shledali, že je téměř plná, ale u vzdálenější zdi byl jeden volný stůl. Místnost byl horká a plná kouře z dýmek a pachu kapusty. Zaprášení vousatí muži se smáli a křičeli, nebo jedli mlčky a hladově. Prošli jídelnou ke stolu a přistoupila k nim barevná číšnice.

„Ano?“ zeptala se. Měla v podpaží šaty promočené potem.

„Můžeme dostat jídelní lístek?“

Dívka se podívala na Duffa lehce pobaveně. „Dneska máme steak a šťouchaný brambory a pak puding.“

„To si dáme,“ souhlasil Duff.

„Můžete si bejt pekelně jistý, že nic jinýho byste stejně nedostali,“ ujistilo ho to děvče zdvořile a odklusalo zpátky do kuchyně.

„Obsluha je dobrá,“ nadchl se Duff. „Můžeme jen doufat, že jak jídlo tak majitelka mají stejně vysokou úroveň.“

Maso bylo tužší, ale mělo dobrou chuť a káva byla silná a sladká. Jedli s uznáním, dokud Sean sedící čelem ke kuchyni nezastavil vidličku na půli cesty k ústům. V místnosti se ozval šum.

„A tady je,“ řekl.

Candy Rautenbachová byla vysoká a štíhlá zářící blondýna a její nordická pleť byla neposkvrněná sluncem. Naplňovala předek své blůzy a zadek své sukně vábivou hojností, Byla si toho dobře vědomá, ale přitom jí

vůbec nevyváděl z rovnováhy fakt, že všechny oči v jídelně visí na jednom z těchto míst. Měla v ruce vařečku, kterou pohrozila ihned první ruce, která se chystala natáhnout, aby jí štípla do hýždě, načež ruka se stáhla a Candy se sladce usmívala a procházela mezi stoly. Tu a tam se zastavila, aby prohodila pár slov se svými zákazníky a bylo jasné, že mnozí z těhle osamělých mužů sem nepřicházeli pouze za jídlem.

Pozorovali ji dychtivě a když s nimi promluvila, šklebili se radostí. Došla až k jejich stolu a Sean i Duff povstali.

Zamrkala překvapením. „Posaďte se prosím.“ Ta malá zdvořilost ji dojala. „Jste tu noví?“

„Dorazili jsme sem včera,“ usmál se na ni Duff. „A to, jak děláte steaky, způsobilo, že se cítím zase jako doma.“

„Odkud jste?“ Candy na oba pohlédla s malinko víc než profesionálním zájmem.

„Přijeli jsme z Natalu, abysme se tady porozhlédli. Tohle je pan Courtney – zajímá se o nové investice a napadlo ho, že tady ta zlatá pole by mu mohla pomoci umístit něco z jeho kapitálu.“ Seanovi se právě podařilo zarazit ústa, aby se mu neotevřela dokořán, a jak Duff pokračoval, rychle nasadil trochu nadřazený výraz velkého finančního magnáta. „já se jmenuji Charleywood. Jsem báňský poradce pana Courtneye.“

„Těší mě, že se s vámi setkávám. Já jsem Candy Rautenbachová.“ Udělali na ni dojem.

„Neposadila byste se na pár minut s námi, paní Rautenbachová?“ Duff jí podržel židli a Candy zaváhala.

„Musím dohlédnout na kuchyni možná později.“

„To vždycky tak suverénně lžeš?“ ozval se s obdivem Sean, když Candy odešla.

„Neříkal jsem nic, co by nebylo pravda,“ bránil se Duff.

„Ne, ale jakým způsobem to děláš! Jak sakra mám uhrát takovou roli, co sis pro mě vymyslel?“

„Neboj se, naučíš se, jak se s ní zžít. Jenom to chce tvářit se chytře a držet jazyk za zuby,“ radil mu Duf. „Co si mimochodem myslíš o ní?“

„Sexy,“ řekl Sean.

„Rozhodně přijatelná,“ souhlasil Duff.

Když se k nim Candy vrátila, Duff udržoval konverzaci chvíli v lehké a obecné rovině, ale když Candy začala klást některé složité otázky, bylo okamžitě jasné, že její znalosti z geologie a hornictví jsou hodně nad průměrem, a Duff to také konstatoval.

„Ano, můj manžel dělal v oboru. Já jsem to pochytila od něho.“ Sáhla do jedné z kapes své modrobílé kostkované sukně a vytáhla hrstku vzorků

horniny. Položila je před Duffa. „Můžete je pojmenovat?“ ptala se. Byl to jasný test, přímo ho žádala, aby dokázal, čím opravdu je.

„Kimberlit. Serpentin. Živec.“ Duff to odříkal automaticky a Candy si zjevně oddechla.

„Čistě náhodou mám vykolíkovaných pár claimů podél Heidelbergské žíly. Třeba by se pan Courtney na ně chtěl podívat? Totiž momentálně zrovna o nich jednám s Jihoafrickou důlní a správní společností, která má velký zájem.“

Sean přišel se svým sice ojedinělým, ale zato cenným příspěvkem do konverzace. „Ach ovšem,“ rozvážně přikývl. „Ten starý dobrý Norman!“

To s Candy otřáslo. Moc lidí si nedovolilo nazývat Hradského křestním jménem. „Hodí se vám to zítra ráno?“ zeptala se chvatně.

To odpoledne zakoupili stan od jednoho rozčarovaného nadšence, který pustil své solidní zaměstnání na natalské železnici, aby uskutečnil svou výpravu do Witwatersrandu a teď potřeboval peníze, aby se dostal zase zpátky domů. Postavili jej nedaleko Hotelu a odjeli k Natal Spruitu, aby vykonali už tak dlouho potřebnou koupel. Té noci lehce oslavovali polovinou brandy, které Duff vytáhl z brašny u sedla, a příští ráno je Candy vzala s sebou na claimy. Měla jich tu vyznačených dvacet, rovnou podél Banketu. Vedla je do místa, kde zlatonosná žíla vycházela na povrch.

„Já vás dva nechám, abyste se tu poohlédli. Pokud byste měli zájem, můžeme si o tom promluvit, až přijdete do Hotelu. Já se teď musím vrátit, bude potřeba nakrmit spoustu hladových krků.“

Duff doprovodil Candy ke koni pomáhaje jí rukou přes rozrytou půdu a potom do sedla způsobem, který musel bezpochyby pochytit od svého otce. Díval se za ní, jak odjíždí, a pak se vrátil k Seanovi. Byl nadšený.

„Kráčejte zlehýnka, pane Courtneyi, procházejte se tu s úctou, neboť pod vašima nohama leží celé jmění!“

Procházeli se kolem, Sean jako dovádivý chrt a Duff kroužící sem a tam jako vyhladovělý tygří žralok. Pročítali nápisy na claimech, krokovali hranice mezi jednotlivými claimy a plnili si kapsy úlomky kamení. Potom odjeli zpět do stanu a Duff vytáhl svůj hmoždíř s paličkou a pánev. Vzali všechno s sebou dolů na břeh Natal Spruitu a celé odpoledne drtili kamení a rýžovali pomocí pánve. Když otestovali poslední vzorek, vyslovil Duff svůj názor.

„No, je tam zlato – a řek bych, že zlato, co se vyplatí. Není to zase tolik bohatý jako ten kus, co jsme rýžovali v Dundee, ale to byl určitě zvlášť vybraný kousek z nějaké ústřední žíly.“ Odmlčel se a vážně se zahleděl na Seana. „Myslím, že za pokus to stojí. Jestli je tady někde ta Vedoucí žíla, tak jí najdeme a mezitím nepřijdeme o peníze, když budeme zpracovávat

Hlavní žílu.“

Sean zvedl oblázek a hodil do proudu před sebou. Poprvé prožíval střídající se záchvěvy vzrušení a zklamání zlaté horečky, kdy je člověk jednu minutu až v nebi a další spadne najednou až na dno. Žluté proužky v pánvi vypadaly zoufale tenounké a zdály se mu příšerně chudičké.

„Za předpokladu, že máš pravdu a že se nám podaří umluvit Candy, aby svoje claimy prodala, co s tím uděláme? Ta čtyřtlouková drtička vypadala ďábelsky komplikovaně a připadala mi moc drahá. Ne jako něco, co si můžeš koupit hned za rohem v krámě se smíšeným zbožím.“

Duff ho plácl do zad a křivě se usmál. „Máš u sebe strejčka Duffa, ten se o tebe postará. Candy svoje claimy prodá – když se jí dotknu, tak se celá třese. Ještě den nebo dva a bude mi jíst z ruky. Co se týče drtičky… Když jsem přijel do téhle země, tak jsem narazil na bohatého kapského farmáře, jehož celoživotním snem bylo mít svoje vlastní zlatonosné pole. Vybral si místo, které se mu podle jeho neoddiskutovatelných znalostí jakožto pěstitele hroznů zdálo ideální pro jeho důl. Najal si mě, abych mu ho řídil, koupil tu nejmodernější a nejdražší značkovou drtičku a připravoval se na to, že zaplaví trhy zlatem. Po šesti měsících, když už jsme zpracovali obrovské množství křemene, břidlice, hlíny a narýžovali dostatek zlata, aby se vešlo do ucha mouše a netlačilo jí, nadšení mého patrona poněkud polevilo, a on se rozloučil s mými službami a celý ten cirkus zavřel. Já odjel na diamantová pole a pokud vím, tak ty stroje pořád ještě leží tam dole a čekají na prvního kupce, který přijde s pár stovkami liber a vyzvedne si je.“

Duff vstal a šli zpět ke stanu. „Ale všechno pěkně popořadě. Souhlasíš s tím, abych pokračoval v jednáních s paní Rautenbachovou?“

„Asi ano.“ Sean už zase byl ve veselejší náladě. „Ale jsi si jistý, že tvůj zájem o paní Rautenbachovou je čistě obchodní?“

Duff byl šokovaný. „Ani na vteřinu si nemysli, že moje úmysly jsou něco jiného než posílit naše partnerství. Přece bys nevěřil, že moje živočišná touha hraje nějakou roli v tom, co hodlám podniknout?“

„Ne, samozřejmě, že ne,“ ujistil ho Sean. „Doufám, že se dokážeš přinutit, abys v tom pokračoval?“

Duff se rozesmál. „Když o tom tak mluvíme, tak já si myslím, že teď je docela vhodná doba na to, abys dostal střevní potíže a odebral se do své osamělé postele. Odteď až do podepsání smlouvy nebude mít tvůj chlapecký půvab při nastávajících jednáních žádný zásadní význam. Já řeknu Candy, žes mi dal plnou moc za tebe jednat.“

Duff si načesal své kudrny, oblékl si šaty, které mu Mbejane vypral a zmizel směrem ke Candinu Hotelu. Seanovi se čas značně vlekl. Seděl a povídal si s Mbejanem, pil kávu a když zapadlo slunce, šel do stanu. Při

světle polní lampy si četl jednu z Duffových knih, ale nemohl se na ni pořádně soustředit. Jeho mysl neustále utkala k těm blond vlasům. Když někdo zaškrábal na celtový vchod, vyskočil ve zmatené naději, že se Candy rozhodla přijít a vyřešit to s ním přímo. Ale byla to ta barevná dívka z Hotelu a její kadeřavé černé vlasy byly v rozporu s tím, na co právě myslel.

„Madam vzkazuje, že je jí líto, že jste nemocný a máte si vzít dvě lžíce tohohle," řekla mu a nabídla Seanovi láhev ricinového oleje.

„Řekni své paní, že jí moc děkuji." Sean přijal lék a už se chystal opět uzavřít vstup do stanu.

„Madam mi nařídila, abych zůstala a přesvědčila se, že jste si opravdu ty dvě lžíce vzal – mám tu lahvičku zase odnýst a ukázat jí, kolik jste toho měl."

Seanovi se sevřel žaludek. Pohlédl na barevnou dívku stojící rozhodně ve vchodu, připravenou splnit rozkazy. Pomyslel na nebohého Duffa plnícího svou povinnost jako chlap – nic jiného mu nezbývalo. Spolkl hustý lepivý olej se zavřenýma očima a pak se vrátil ke své knize. Spal neklidně, občas vyskočil a zíral na tu prázdnou postel vedle.

Lék ho vypudil ven do zimy v půl třetí ráno. Mbejane spal stočený u ohně a Sean se na něho zamračil. Jeho pravidelné spokojené chrápání mu připadalo jako posměch jemu na truc. Na hřebeni žalostně štěkal šakal vyjadřuje tak přesně Seanovy pocity a noční vítr mu ovíval nahé půlky.

Duff přišel domů za svítání. Sean byl úplně vzhůru.

„No tak, co je?"

Duff zazíval. „V jednu chvíli jsem začal pochybovat, jestli jsem dost chlap. Ale nakonec to vyšlo ke spokojenosti všech zúčastněných. To je ale ženská!" Sundal si košili a Sean uviděl škrábance po celých zádech.

„Dala ti taky ricínovej olej?" ptal se hořce Sean.

„To je mi líto." Duff se na něho soucitně usmíval. „Já se jí to snažil rozmluvit – vážně. Je velice mateřsky založená. Měla o tvoje břicho velikou starost."

„Pořád jsi mi ještě neodpověděl na mojí otázku. Pokročil jsi nějak ohledně těch claimů?"

„Jo tohle –" Duff se přikryl dekami až po bradu. „To jsme vyřešili už v začátku jednání. Vezme deset liber v hotovosti za každý a dává nám opci koupit si to všechno během příštích dvou let za deset tisíc. To jsme dohodli při večeři. Zbytek času jsme věnovali – řečeno obrazně – vzájemným gratulacím nad tou dohodou. Zítra odpoledne totiž vlastně dneska odpoledne zajedu do Pretorie a seženu právníka, aby sepsal smlouvu a ona ji podepsala. Ale teď momentálně se potřebuju trochu vyspat. Vzbuď mne na oběd. Dobrou noc, mladíku."

Duff se Seanem si přivezli do Hotelu vypracovanou smlouvu z Pretorie následující večer. Byl to úctyhodný čtyřstránkový dokument plný výrazů jako „tudíž a tímto“ a „zúčastněná strana strany kupující“. Candy je vzala do své ložnice a oni mlčky poposedávali nervozně kolem, zatímco si pročítala smlouvu podruhé. Konečně vzhlédla a řekla:

„Vypadá to v pořádku – ale jenom je tu ještě jedna věc.“ Seanovi pokleslo srdce a dokonce i Duffův úsměv chytila křeč. Dosud to všechno bylo až příliš jednoduché. Candy zaváhala a Sean uviděl s lehkým překvapením, že se červená. Bylo příjemné vidět, jak se broskvová barva její tváře mění na zralé jablko a oba to se zájmem pozorovali, čímž poněkud kleslo jejich křečovité napětí. „Chtěla bych, aby se ten důl jmenoval po mně.“

Téměř vykřikli úlevou. „To je vynikající nápad! Co takhle Důl Rautenbachova žíla?“

Candy zavrtěla hlavou. „Radši by mi ho to nemělo připomínat – vynechme ho z toho.“

„No tak dobře, budeme tomu říkat Candina Hlubina. Myslím, že je to trochu předčasné, protože jsme ještě pořád na úrovni povrchu, ale pesimismus se nikdy nevyplácí,“ navrhoval Duff.

„Ano, to je prima!“ Candy se ozvala nadšeně a opět se začervenala, ale tentokrát radostí. Naškrábala svoje jméno přes dolní okraj dokumentu, zatímco Sean vystřelil zátku od šampaňského, které Duff koupil v Pretorii. Přiťukli si a Duff pronesl přípitek – „Na Candy a její Hlubinu! Ať je jedna stále sladší a ta druhá stále hlubší!“

„Budeme potřebovat pracovní síly. Pro začátek začneme asi s deseti domorodci. To bude tvůj problém.“ oznámil Duff Seanovi.

Bylo to následujícího rána a oni zrovna snídali před stanem. Sean přikývl, ale nepokoušel se odpovědět, dokud nespolkl plnou pusu slaniny.

„Na to hned pošlu Mbejana. Ten nám sežene Zuly, i kdyby je sem měl přihnat před svým oštěpem.“

„Fajn. Mezitím my dva pojedeme zpátky do Pretorie nakoupit základní nářadí: krumpáče, dynamit, lopaty a podobně.“ Duff si otřel ústa a doplnil hrnek kávou. „Ukážu ti, jak začít odstraňovat povrch a skladovat rudu na haldách. Vybereme místo pro drtičku a já tě pak nechám, abys na to dohlížel a pojedu na jih do Kapského města navštívit toho svého farmářského přítele. Jestli dá Bůh a počasí, tak budeme druzí, co mají tady na těch polích drtičku.“

Přivezli náklad z Pretorie v malém voze taženém voly. Mbejane svou práci odvedl dobře. Vedle stanu stál tucet Zulů čekajících na Seanovo schválení, zatímco je Mbejane hlídal jako dovádivý ovčácký pes. Sean prošel podél nastoupené řady, zeptal se každého muže na jeho jméno a

zažertoval s ním v jeho rodném jazyce. Pak přišel na konec řady.

„Jak se jmenuješ ty?“

„Jmenuju se Hlubi, Nkosi.“

Sean ukázal na mužovo zakulacené břicho vystupující zřetelně zpod bederní pokrývky. „Jestli jsi přišel pro mne pracovat, tak tě brzy přinutíme, abys to svoje dítě porodil!“

Vybuchli veselým smíchem a Sean se na ně srdečně usmíval: hrdí, prostí lidé, vysocí a svalnatí, absolutně bezbranní proti dobře načasovanému vtipu. Hlavou mu probleskl obraz toho kopce v zemi Zulů, pod ním bitevní pole a masařky lezoucí ve vyřezané dutině břicha. Rychle ten obraz zahnal a křikl, aby přehlušil jejich smích. „Takže to bude – šestipence denně a jídla kolik kdo sní. Nastoupíte ke mně do práce?“

Ozval se sborový souhlas a pak všichni vylezli na vůz. Sean a Duff je odvezli na Candinu Hlubinu a oni se všichni smáli a brebentili jako děcka jedoucí na piknik.

Trvalo další týden, než Duff zaškolil Seana jak zacházet s dynamitem, než mu vysvětlil, jak je potřeba vykopat první příkopy, jak vyznačit místo pro drtičku a haldy.

Přenesli stan nahoru k dolu a pracovali dvanáct hodin denně. V noci pak jezdili dolů do Candina Hotelu, aby si dali pořádnou večeři a Sean se pak vracel sám domů. Každý večer byl tak unavený, že Duffovi ani nezáviděl pohodlí Candiny ložnice. Místo toho zjistil, že obdivuje Duffovu mužskou vitalitu.

Každé ráno pátral na svém partnerovi po známce únavy, ale i když měl Duff obličej pohublý a kostnatý jako vždycky, jeho oči byly stále stejně jasné a jeho postranní úsměv stejně srdečný.

„Jak to děláš, to mě tedy poráží,“ řekl mu Sean ten den, když skončili s vyznačováním místa pro drtičku.

Duff na něho mrknul. „Léta praxe, mladíku, ale mezi námi dvěma, až pojedu do Kapského Města, bude to vítaný oddech.“

„Kdy jedeš?“ zeptal se Sean.

„Zcela upřímně, já si myslím, že každý den, o který tady zůstávám déle, riskuju víc a víc, že si pro to dojede někdo před námi. Odteď budou důlní stroje jen za nejvyšší cenu. Ty už to tady máš všechno pěkně v ruce… Co ty na to?“

„Už jsem si myslel totéž,“ souhlasil Sean. Odešli zpět do stanu a posadili se do skládacích židlí, odkud mohli dohlédnout do celého údolí. Asi před týdnem obkroužilo Candin Hotel asi dva tucty vozů, ale teď už jich bylo nejméně dvě stě a z místa, kde seděli, mohli napočítat dalších osm až devět tábořišť, některá z nich ještě větší než to kolem Candina podniku. Dřevěné

a železné stavby začínaly nahrazovat plátěné stany a celá náhorní planina byla protkána hrubými cestami, po nichž se sem a tam pohybovali bez zjevného cíle jezdci na koních a povozy. Ten neustálý pohyb, ta oblaka prachu vířená jízdou mužů a zvířat a občasné hluboké „dum dum“ náloží dynamitu umístěných v šachtách podél žíly zvané Banket, všechno tohle zvyšovalo atmosféru vzrušení, tu téměř bezdechou atmosféru očekávání, která se vznášela nad celým zlatým polem.

„Vyrazím hned zítra ráno,“ rozhodl se Duff. „Deset hodin jízdy na nádraží v Colesbergu a další čtyři dny vlakem a jsem tam. Když budu mít štěstí, tak jsem do dvou měsíců zpátky.“ Zavrtěl se v židli a pak pohlédl Seanovi do očí. „Když jsem zaplatil Candy dvě stě s tím, co jsem utratil v Pretorii, mám už jenom asi sto padesát. Jakmile dojedu do Paarlu, budu muset zaplatit tři až čtyři sta liber za drtičku a pak si budu muset najmout dvacet nebo třicet vozů, abych to sem dovezl – řekněme tedy osm set liber celkem, pro jistotu.“

Sean se na něho zadíval. Znal toho člověka jenom pár krátkých týdnů. Osm set liber představuje příjem průměrného pracujícího bělocha za tři roky. Afrika je obrovská země a člověk tady snadno dokáže zmizet na věky. Sean si sundal opasek a hodil ho na stůl. Odepnul váček s penězi.

„Pomoz mi to spočítat,“ řekl Duffovi.

„Díky,“ řekl Duff a neměl na mysli peníze. S tak snadno vyžádanou a stejně tak jednoduše a spontánně poskytnutou důvěrou mezi nimi padly poslední zábrany opravdového přátelství.

Když Duff odjel, Sean nemilosrdně prohánět jak sebe, tak i své muže. Odkryli krycí vrstvu zlatonosné žíly a obnažili ji po celé délce Candiných claimů, potom ji začali rozbíjet a vyvážet na hromadu vedle budoucí drtičky. Halda rostla rychle, zvětšovala se s každou jejich dvanáctihodinovou směnou. Po Vedoucí žíle stále nebylo ani stopy, ale Sean neměl dost času, aby se tím zatěžoval. Večer padl do postele a zaspával únavu, až ho další ráno zavolalo znovu do práce. V neděli zajížděl naproti k Francoisovi do stanu a debatovali o těžbě a lécích. Francois měl obrovskou skříňku se speciálními léky a knihu nazvanou Domácí lékař. Jeho koníčkem bylo jeho zdraví a léčil se současně na tři choroby. Ačkoliv jí byl občas nevěrný, jeho opravdovou láskou byla cukrovka. Stránka, pojednávající o tomto tématu v Domácím lékaři byla pomačkaná a ohmataná od jeho prstů. Dokázal příznaky odříkávat zpaměti a měl je zaručeně všechny. Jeho další oblíbenkyní byla tuberkulóza kosti. Ta se po jeho těle pohybovala s alarmující rychlostí a trvalo jí pouhý týden opustit jeho bok a zakousnout se mu do zápěstí. Avšak vzdor svému chatrnému zdraví byl expertem na těžbu a Sean z něho beze studu tahal rozumy. Francoisovi jeho cukrovka nijak nezabraňovala v

tom, aby každou neděli večer vypil se Seanem láhev brandy.

Sean se od Candina Hotelu držel dál – ty zářící blond vlasy a broskvová pleť, to by bylo přílišné pokušení. Nevěřil si, že by dokázal nezničit nové přátelství s Duffem svým dalším neuváženým románkem, takže místo toho se zbavoval energie dřinou ve výkopech Candiny Hlubiny: Každé ráno rozdal svým Zulům úkoly na celý den a pokaždé trochu více než den předchozí. Když pracovali, tak si zpívali a stávalo se jen zřídka, že daný úkol nesplnili před setměním. Dny se mísily jeden s druhým a splynuly jako rozmnožující se améba v celé týdny a ty se znásobily v měsíce.

Sean si začal představovat, jak Duff s jeho osmi stovkami liber prohání kapská děvčata. Jednou večer si vyjel míle daleko na jih podél Kapské cesty a vyptával se každého pocestného, kterého potkal, až to nakonec vzdal a vrátil se na zlaté pole, šel do jedné z hospod a hledal, s kým by se porval. Objevil velkého, žlutovlasého německého horníka, který mu byl ochoten vyhovět. Šli spolu ven a hodinu bušili jeden do druhého pod jiskřivou transvaalskou noční oblohou obklopeni kruhem nadšených diváků. Pak šli spolu s Němcem zpátky do krčmy, potřásli si zkrvavenýma rukama, napili se spolu na přátelství a Sean se vrátil na Hlubinu pro tuto chvíli s ďáblem vyhnaným z těla. Příští odpoledne Sean pracoval u severní hranice claimů. Tam se dostali asi patnáct stop hluboko, aby udrželi kontakt se žílou. Sean právě dokončil vyznačování děr pro další odstřel a Zulové stáli kolem něho, šňupali tabák a plivali si do dlaní, než zase zaútočí na skálu.

„Hej, vy bando s chlupatýma ušima! Co se to tam děje? Máte odborářskou schůzi?“ Ten známý hlas se jim ozval nad hlavami a dolů se na ně díval – Duff. Sean se vydral nahoru rovnou po té straně výkopu, kde právě stál a obdařil ho medvědím objetím. Duff byl hubenější, bradu mu pokrývalo světlé strnisko a jeho kudrnaté vlasy prach.

Když trochu odezněla obrovská radost z jejich setkání, naléhal Sean: „No tak, kde je ten dárek, pro kterej si mi jel?“

Duff se rozesmál: „Moc daleko ne, všech pětadvacet vozů je ho plných!“

„Takže jsi to dostal?“ řval Sean.

„To si sakra piš, že jo! Pojď se mnou a já ti to ukážu!“ Duffova kolona se táhla přes čtyři míle po údolí, většina vozů s dvojím spřežením kvůli obrovské váze strojů. Duff ukázal na válec strakatý od rzi, který úplně zaplňoval jeden z předních vozů. „To je můj speciální kříž, sedm tun toho nejodpornějšího, nejtvrdohlavějšího a ďábelského parního kotle na světě. Jestli někdy zlomil jednou osu vozu, tak co jsme vyrazili z Colesbergu, jí zlomil asi tucetkrát, a to se nezmiňuju o dvou případech, kdy se převrátil – jednou uprostřed řeky!“

Vyjeli podél řady povozů. „Dobrej Bože! Já si neuvědomil, že toho bude tolik!“ Sean vrtěl pochybovačně hlavou. „Jseš si jistý, jak tohle všechno k sobě pasuje?“

„Nech to na svého strýčka Duffa. Samozřejmě se na tom bude muset trochu zapracovat, konec konců leželo to pár let jen tak na vzduchu. Něco z toho hezky zrezavělo, ale uvážlivým použitím vazelíny, barvy a Charleywoodova mozku uvidím, jak Candina Hlubina drtí kamení a vyplivuje zlato dřív, než uplyne měsíc.“ Duff přerušil svou řeč a zamával na jednoho jezdce, který jel k nim. „Tohle je nájemní dopravce. Frikkie Malan – pan Courtney, můj partner.“

Dopravce vedle nich zastavil a přikývl na pozdrav. Setřel si rukávem košile prach s obličeje. „Gott, člověče, Charleywoode, musím se vám přiznat, že tohle jsou ty nejtvrději vydělané peníze, za které jsem kdy dělal. Nic osobního – ale budu vragtig rád, až tu uvidím poslední kus tohohle nákladu!“

Duff se mýlil. Trvalo to mnohem déle než měsíc. Rez pronikla hluboko do součástek celého soustrojí a každý šroub, který vyšroubovali, byl zarudlý šupinatou rakovinou. Pracovali jako obvykle dvanáct hodin denně odsekávajíce a seškrabujíce, naplňujíce a promazávajíce vazelínou, klouby do krvava odřené od nárazů na ocel a dlaně rudé a vlhké tam, kde praskaly puchýře. A pak najednou, jako zázrakem, byli jednoho dne hotovi. Podél Candiny Hlubiny ležela vyparáděná, vonící novou barvou, nalíčená žlutou vazelínou a čekající už jenom na závěrečnou montáž, rozebraná drtička.

„Jak dlouho nám to doteď trvalo?“ ptal se Duff.

„Vypadá to, jako by to bylo sto let.“

„Jenom tolik?“ předstíral Duff překvapení. „Takže vyhlašuji dovolenou – dva dny meditace.“

„Ty medituj, bratře – já si hodlám trochu zahýřit.“

„To je vynikající alternativa – tak jdem!“

Začali v Hotelu, ale Candy je vyhodila po třetí rvačce, takže šli dál. Bylo tam tucet míst, kde se dalo popít, a tak je všechny vyzkoušeli. Druzí oslavovali také, protože den předtím Kruger, prezident republiky, oficiálně uznal existenci jejich zlatých polí. To mělo za následek jedinou věc: poplatky za důlní licence byly nasměrovány z kapes farmářů do vládní pokladny. Z toho si nikdo kromě farmářů starosti nedělal. Byla to spíš jen výmluva, aby se mohlo oslavovat. Krčmy byly nabité klejícími a potícími se chlapy. Duff a Sean popíjeli s nimi. V každém baru dělala firma Crown & Anchor dobré obchody a muži, kteří se kolem ní seskupili, byli na zlatonosných polích novou generací. Kopáči do pasu nazí a pokrytí hliněným prachem, prodavači v křiklavých šatech a se silným hlasem prodávající

všechno od dynamitu po průjmovou kůru, evangelík prodávající spásu, hazardní hráči dolující v kapsách horníků, gentlemani, kteří se snažili plivat tabákové sliny mimo své holinky, vousatí a nuzně oblečení Búrové pijící málo, ale pozorující nevyzpytatelnýma očima ty okupanty, kteří se zmocňují jejich země. A pak tu byli další, úředníci a farmáři, podvodníci a kontraktoři nenasytně hltající rozhovory o zlatě.

Martha, to barevné děvče, našlo Seana a Duffa druhý den odpoledne. Oba byli v chatrči z hliněných cihel a došků nazvané Krčma u zářících andělů. Duff právě předváděl exhibiční tanec „Oslňující bílý seržant“ se židlí jako partnerkou. Sean a asi padesát dalších zákazníků tlouklo do rytmu na nálevní pult sklenicemi a prázdnými lahvemi. Martha se prodrala k Seanovi pleskajíc po okolních rukách, které se jí snažily zabloudit pod sukně a hlasitě vyjekla pokaždé, když jí někdo štípnul do zadku. Dorazila k Seanovi bez dechu a celá rudá.

„Madame vzkazuje, abyste rychle přišli – jsou tam veliké potíže,“ vydechla a začala se prodírat uličkou zpátky ke dveřím. Někdo jí zezadu ohrnul sukně a jednolitý řev ocenil fakt, že pod spodničkami už nic nenosí. Duff byl tak pohroužený do svého tance, že ho Sean musel doslova vynést z baru a ponořit mu hlavu pořádně do vody, aby ho vůbec vnímal.

„Proč to, kruci, děláš?“ prskal Duff a ohnal se pěstí po Seanově hlavě. Sean uhnul a zachytil ho právě včas, aby nepadl naznak.

„Candy nás potřebuje – jsou prej nějaký velký problémy.“

Duff se nad tím pár sekund zamyslel mrače se soustředěním, potom pohodil hlavou a zapěl na melodii „Londýn hoří“

„Candy nás chce – Candy nás chce My nechcem Candy, my chceme brandy!“ Vytrhl se Seanovi z jeho sevření a namířil si to zpátky do baru. Sean ho znovu zachytil a obrátil směrem k hotelu.

Candy byla ve své ložnici. Změřila si je, jak se tak oba dva kymáceli mezi dveřmi a drželi se za ruce. „Užili jste si svoje orgie?“ ptala se sladce.

Duff cosi mumlal a snažil se narovnat si kabát. Sean se ho snažil udržet rovně, přičemž mu nohy nedobrovolně tancovaly sem a tam, jak padal na stranu.

„Co máš s okem?“ zeptala se Seana, a ten si jej něžně přejel prsty. Byly promodralé a oteklé. Candy ani nečekala na odpověď, ale stále stejně sladce pokračovala: „No, jestli vy dva krasavci chcete ještě zítra vlastnit ten svůj důl, tak se rychle vzpamatujte!“

Civěli na ni a Sean s námahou, ale zřetelně zformuloval otázku. „Proč? Co se děje?“

„Chtějí vpadnout na claimy, to se děje. To nové vyhlášení Republiky, že zlatá pole jsou státní, si vzali za záminku všelijací tuláci, kteří na něco ta-

kového čekali. Asi stovka jich založila nějaký svaz. Tvrdí, že staré claimy nejsou teď už legální. Chtějí vytrhat kolíky a dát tam své vlastní!“

Duff přešel bez zakolísání k umývadlu vedle Candiny postele, nastříkal si vodu do obličeje, zuřivě jej vytřel ručníkem, potom přestal a políbil ji. „Díky, zlato.“

„Duffe, prosím tě, buď opatrný,“ volala za nimi Candy.

„Podíváme se, jestli bysme si mohli najmout pár profesionálů,“ navrhoval Sean.

„Dobrý nápad, pokusíme se najít aspoň několik střízlivých střelců pár by jich mělo být v jídelně u Candy.“

Na cestě zpátky do dolu udělali krátkou odbočku a zastavili se ve stanu u Francoise. To už byla tma a Francois vyšel ven v čerstvě vyžehlené noční košili. Když uviděl pět po zuby ozbrojených chlapů se Seanem a Duffem, nadzvedl obočí.

„Jdete na lov?“ zeptal se. Duff mu rychle pověděl, oč jde, a Francois poskakoval vzrušením celou dobu, dokud neskončil. „Ukrást mi mý claimy, u sta hromů!“ Vběhl do stanu a vyšel ven s dvouhlavňovkou. „To se podíváme, jak budou vypadat, až do nich nasypu srnčí broky!“

„Poslechni, Francois!“ překřikl ho Sean. „My nevíme, na které claimy půjdou nejdřív. Sežeň svoje lidi a kdybyste slyšeli střílení u nás, tak přijďte a pomozte nám, my uděláme to samé pro vás.“

„Ja, ja, to víš, že přijdem, hrom do toho!“ Noční košile se mu pletla mezi nohy, jak spěchal svolat svoje lidi.

Mbejane a další Zulové vařili večeři sedíce roztroušeni kolem třínohého kotlíku. Sean šel až k nim. „Vezměte si svoje oštěpy,“ řekl jim.

Vyrazili do svých přístřešků a téměř okamžitě se vrátili v jednom zástupu. „Nkosi, kde je boj?“ žadonili okamžitě zapomenuvše na jídlo.

„Pojďte, ukážu vám to.“ Umístili najaté střelce mezi strojovím drtičky, odkud se dala ovládat přístupová cesta až k dolu.

Zulové se ukryli v jednom z důlních výkopů. Pokud by se z toho vyvinula bitva muže proti muži, tak se „svaz“ měl dočkat pěkného překvapení. Duff a Sean odešli kus dolů po svahu, aby se přesvědčili, že obránci jsou dobře ukryti.

„Kolik dynamitu nám ještě zbývá?“ zeptal se Sean zamyšleně.

Duff na něho sekundu zíral, potom se zazubil. „Řekl bych, že postačuje. Ty jsi dneska večer plný geniálních nápadů!“ Odvedl ho zpátky do kůlny, kterou používali jako skladiště. Uprostřed cesty pár set yardů po svahu zakopali plnou bednu výbušnin a umístili na ní prázdnou starou plechovku jako značku. Potom šli zpět do kůlny a strávili hodinu výrobou granátů ze svazků dynamitových patron, ke kterým dali rozbušku a kratičkou zápalnou

šňůru.

Potom se usadili zachumláni do berančích kožichů a s puškami na klíně čekali. Viděli světla tábořišť roztroušená až dolů do údolí a slyšeli občasný výbuch zpěvu z krčem, ale měsícem zalitá cesta k dolu zůstávala opuštěná. Sean a Duff seděli bok po boku a zády se opírali o čerstvě natřený parní kotel.

„To jsem zvědav, jak na to Candy přišla?“ ptal se Sean.

„Ta ví všechno. Ten její hotel je centrum zlatých polí a ona má uši stále otevřené.“

Opět se odmlčeli, a mezitím si Sean dával dohromady další otázku. „Ta naše Candy – to je fakt kus.“

„Ano,“ souhlasil Duff.

„Oženíš se s ní, Duffe?“

„Dobrý Bože!“ Duff vyletěl, jako kdyby do něj někdo vrazil nůž. „Ty šílíš, mladíku, nebo to byl pokus o vtip toho nejhrubšího zrna!“

„Ona je do tebe blázen a podle toho, co jsem viděl, jsi jí značně nakloněný.“ Seanovi se ulevilo, když Duff jeho myšlenku tak rychle odmítl. Byl žárlivý a ne na tu dámu.

„Ano, máme společné zájmy, to nepopírám – ale manželství?!“ Duff se lehce otřásl, ne tak úplně zimou. „jenom blázen dělá dvakrát stejnou chybu.“

Sean se na něho překvapeně obrátil: „Copak ty už jsi byl ženatý?“ zeptal se.

„Za trest. Byla napůl Španělka a napůl Norka, výbušná směs ledového ohně a žhavého ledu.“ Duffův hlas zněl zasněně. „Ta vzpomínka už natolik vychladla, že na ni nemyslím ani se stínem lítosti.“

„Co se stalo?“

„Opustil jsem ji.“

„Proč?“

„Dělali jsme spolu dobře jenom dvě věci a jednou z nich byly hádky. Když zavřu oči, pořád ještě vidím, jak nešpulila ty svoje krásný rty a přitiskla mi je k uchu, než vyplivla něco obzvlášť urážlivého a pak – hurá, zpátky do postele usmiřovat se!“

„Třeba sis jen špatně vybral? Když se rozhlédneš, uvidíš kolem sebe miliony šťastně ženatých lidí.“

„Jmenuj mi jednoho,“ vyzval ho Duff a ticho se prodlužovalo, jak Sean přemítal. Potom Duff pokračoval: „Pro manželství existuje jediný dobrý důvod, a to jsou – děti.“

„A partnerství – to je další dobrý důvod.“

„Partnerství se ženou?“ Duff ho nedůvěřivě přerušil. „To je jako kdybys

řekl – vůně česneku. Jsou něčeho takového neschopné. Myslím, že je to výchovou jejich matek, které jsou také především ženy. Ale jak můžeš být přítelem někoho, kdo tě pořád z něčeho podezírá? Někoho, kdo posuzuje každý tvůj čin a váží jej podle měřítka – miluje mě nebo ne?“ Duff zavrtěl nešťastně hlavou. „Jak dlouho může trvat takové přátelství, když potřebuje každou hodinu vyznání lásky, aby se udrželo při životě? Katechismus manželství: Miluješ mě drahoušku? Ovšemže tě miluji, drahoušku, samozřejmě, miláčku. – A pokaždé to musí znít přesvědčivě, jinak přijdou slzy.“

Sean se usmál.

„No dobrá, je to legrace – je to k popukání, dokud to nemusíš prožít,“ zesmutněl Duff. „Zkusil jsi se někdy bavit s nějakou ženskou o něčem jiném než o lásce? Věci, které zajímají tebe, je ponechávají úplně chladnými. Je to šok, když si uvědomíš že tě vůbec nevnímají – dostanou takový ten Lehce ztrnulý pohled v očích a ty víš, že myslí na ty svoje nové šaty nebo jestli mají pozvat na party paní Van der Humovou, takže přestaneš mluvit, a to je jenom další chyba. Je to jakýsi znak. Manželství je plné znaků, které dokáže dešifrovat jenom manželka.“

„Já nijak zvlášť pro manželství nejsem Duffe, ale nejsi přece jenom trochu nefér, když všechno vidíš skrz tu svojí nešťastnou zkušenost?“

„Vyber si jakoukoliv ženu, nastrč jí na prst zásnubní prsten a stane se z ní manželka. Nejdřív tě přijme do svého horkého a měkkého těla, což je příjemné, a pak se tě bude snažit přijmout do své horké a měkké mysli, což není vůbec příjemné. Ona nic nesdílí společně, ona vlastně přisaje se a dusí tě. Vztah mezi mužem a ženou je nezajímavý v tom, že se podrobuje nevyhnutelnému vzoru a příroda to zařídila takhle z toho prostého důvodu, že chce, abychom se rozmnožovali. Jenže dosáhnout takového výsledku musí každá láska, Romea a Julii a Bonaparta a Josefinu nevyjímaje, musí vést ke společnému provedení jednoduché biologické funkce. Je to přitom takový krátkodobý triviální malinký zážitek! Mimo tohle muž a žena úplně rozdílně myslí, rozdílně cítí a mají zájem o rozdílné věci. Tomu bys řekl partnerství?“

„Ne, ale je to pravdivý obraz? Je to všechno, co mezi nimi existuje?“ ptal se Sean.

„Jednoho dne na to přijdeš sám. Příroda posedlá starostí s rozmnožováním nasadila člověku do hlavy přehradu: oddělila ho od rad a zkušeností jeho bližních, naočkovala ho proti tomu. Až přijde tvůj čas, půjdeš na popraviště se zpěvem na rtech.“

„Ty jsi mě vystrašil.“

„Co mě deprimuje, je, že to všechno je pořád totéž – ta příšerná monotónnost toho všeho.“ Duff se zavrtěl a pak se opět pohodlně opřel o parní

kotel. „Jediným zajímavým vztahem je takový vztah, kde nehraje žádnou roli ta páka – totiž sex – bratři, nepřátelé, pán a sluha, otec a syn, muž a muž.“

„Homosexuálové?“

„Ne, to je jenom zase vykolejený sex a jsi zase zpátky v původních problémech. Když si muž vybere někoho za přítele, nedělá to z nekontrolovatelného pudu, ale na základě své svobodné volby. Každé přátelství je jiné, jinak končí, nebo pokračuje navždy. Nespoutávají ho žádná pouta, žádný obřad nebo písemná smlouva. Není tu žádný problém zatracení těch druhých ani povinnost o tom hovořit – mít toho neustále plnou pusu a škodolibě se na tom pořád pást.“ Duff ztuhle povstal. „To je jedna z těch dobrých věcí v životě. Jak pozdě je?“

Sean vytáhl své hodinky a naklonil je, aby na ně padalo měsíční světlo.

„Po půlnoci – nevypadá na to, že by se chystali přijít.“

„Však oni přijdou – je tu zlato, další nezvládnutelná touha. Oni přijdou. Otázkou je, kdy.“

Světla v údolí jedno po druhém zhasínala, hluboké zpěvavé hlasy Zulů v prospektorských výkopech utichaly a zavanul chladný větřík rozhýbávající trávu podél hřbetu Candiny Hlubiny. Sedíce spolu, občas dřímajíce, občas polohlasem rozmlouvajíce pročekali celou noc. Obloha začala blednout, potom se zbarvila dorůžova. Naproti u Nemocničního kopce se rozštěkal nějaký pes a další se k němu přidal. Sean vstal, protáhl se, mrkl údolím směrem k Ferrierovu tábořišti a uviděl je. Černý shluk jezdců vylévající se z cesty a nezdvihající žádný prach z rosou zvlhlé země, se roztáhl, než přejel Natal Spruit a pak se zase slil dohromady na druhém břehu, aby pokračoval dál.

„Pane Charleywoode, máme společnost!“

Duff vyskočil. „Možná nás vynechají a pojedou nejdřív na Jackův claim?“

„Uvidíme, jakou cestu si vyberou, až přijedou na rozcestí. Mezitím se na ně připravíme. Mbejane!“ zakřičel Sean a z výkopu vykoukla černá hlava.

„Nkosi?“

„Jste vzhůru? Už jdou!“

Černou tvář rozjasnil bílý úsměv. „Jsme vzhůru.“

„Tak zalehněte a zůstaňte tak, dokud vám neřeknu.“

Pět profesionálních střelců leželo na břiše v trávě, každý s čerstvě otevřeným balíčkem nábojů u lokte. Sean spěchal zpátky k Duffovi a spolu se skrčili za válec.

„Ta plechovka je odtud pěkně vidět. Myslíš, že se do ní trefíš?“

„Se zavřenýma očima,“ řekl Sean.

Jezdci dorazili na křižovatku a bez zaváhání se obrátili ke Candině Hlubině, zrychlujíce tempo čím víc se blížili k hřebeni kopce. Sean opřel pušku o vršek válce a vzal si na mušku ten malý stříbřitý bod.

„Jak jsme na tom po právní stránce, Duffe?“ zeptal se koutkem úst.

„Právě přešli naší hranici. teď už oficiálně vtrhli na soukromý pozemek,“ prohlásil důstojně Duff.

Jeden z vedoucích koní zakopl o plechovku a Sean vypálil do místa, na kterém stála. Výstřel zazněl v tom tichém ránu až neslušně hlasitě a všichni hlavy „svazu“ se poplašené obrátily směrem k hřebeni. Pak se pod nimi zvedla země a jako hnědý mrak letěla k nebi. Když se usadil prach, byla tam skrumáž povalených koní a jezdců. Křik se nesl jasně až na vrchol hřebenu.

„Můj Bože,“ vydechl Sean, zděšený tou zkázou.

„Máme jim to nandat, šéfe?“ volal jeden ze střelců.

„Ne,“ odpověděl rychle Duff. „Už mají dost.“

Začal útěk, koně bez jezdců, jezdci a pěšáci se vraceli dolů do údolí. Seanovi se ulevilo, když uviděl, že za sebou nechávají jenom půl tuctu mužů a pár koní ležících na cestě.

„To je tedy váš nejsnadnější výdělek v životě,“ povídá Duff jednomu ze střelců. „Myslím, že teď můžete jít klidně domů na snídani.“

„Počkej, Duffe,“ ukazoval mu Sean. Ti, co přežili výbuch dorazili zpátky ke křižovatce, a tam je zastavili dva muži na koních. „Tamti dva se je snaží dát znova dohromady.“

„Pomůžeme jim tedy změnit názor, jsou pořád ještě na dostřel pušky.“

„Jenže už nejsou na naší půdě,“ odporoval mu Sean. „Chceš snad viset?“

Dívali se, jak ti ze „svazu“, kteří už mají bojování dost, mizejí dolů po cestě do tábořišť a zbytek se slévá na křižovatce v jednolitou masu.

„Měli jsme je normálně postřílet, dokud jsme měli šanci,“ bručel jeden ze střelců nešťastně. „Teď se na nás vrátěj – heleďte, jak do nich hučí ten parchant dole!“

Útočníci sesedli s koní a roztáhli se a pak se pomalu začali pohybovat nahoru po svahu. Trochu zaváhali před hranicí z kolíků a pak vyrazili v běhu nahoru trhajíce kolíky ze země.

„Všichni pěkně najednou, prosím vás, pánové!“ zavolal Duff zdvořile a sedm pušek vypálilo. Byla to velká dálka, asi tak třicet útočníků se v běhu předklonilo a začalo kličkovat. Zprvu kulky neměly žádný efekt, ale jak se vzdálenost zkracovala, začali někteří z mužů padat. Diagonálně po svahu běžela úzká strž a jak se k ní každý z útočníků dostal, skočil dolů a začal z bezpečí horečně pálit v odpověď na střelbu Seanových lidí. Kulky se odrá-

žely od strojů a zanechávaly za sebou jasné jizvy.

Hlasy Mbejaneho Zulů ještě dodávaly všeobecné vřavě. „Pusť nás na ně dolů, Nkosi!“

„Jsou už blízko – pusť nás na ně!“

„Ticho, vy blázni, proti těm puškám byste neuběhli ani pár kroků!“ vrčel podrážděně Sean.

„Seane, kryj mě,“ šeptal Duff. „Já se pokusím dostat přes hřeben a zadem jim do boku a hodím do té strže pár dynamitových granátů.“

Sean ho popadl za paži a jeho prsty se mu zaryly do masa, až Duff zasténal. „Udělej jedinej krok a já ti tuhle pažbu přerazím o hlavu! Jsi stejně špatnej jako ty černoši! Střílej hezky dál a nech mě přemýšlet!“ Sean vyhlédl přes vršek parního kotle, ale hned se přikrčil, jak do něho hlasitě zabubnovaly kulky, pár palců od ucha. Civěl na tu novou barvu před nosem a pak se do ní opřel ramenem. Kotel se lehce zakymácel. Vzhlédl a zjistil, že ho Duff pozoruje.

„Půjdeme dolů spolu a naházíme tam ten dynamit,“ řekl mu Sean. „Mbejane a ty jeho krvežíznivý pohani budou před námi valit tenhle kotel. Tady ostatní gentlemani nás budou laskavě krýt. Provedem to stylově.“

Sean zavolal Zuly ze zákopu a vysvětlil jim, oč jde. Všichni sborově s takovým plánem souhlasili a pak se začali strkat, aby si každý našel dost místa na kutálení kotle. Sean i Duff si naplnili košile vepředu dynamitovými granáty a každý zapálil kousek dehtového provazu.

Sean kývl na Mbejana.

„Kde jsou děti Zulů?“ zapěl Mbejane ječivým hlasem starodávného domorodého rituálu.

„Tady!“ odpověděli mu jeho bojovníci zapření proti kotli.

„Kde jsou kopí Zulů?“

„Tady!“

„Jak se blýskají kopí Zulů?“

„Víc než slunce!“

„Jak hladová jsou kopí Zulů?“

„Hladovější než kobylky!“

„Tak je nakrmíme!“

„Jé-bo!“ Mohutný náraz a kotel se pod tlakem černých ramen začal otáčet. „Jě-bo!“ Další vzdorovité pootočení. „jé –bo!“ Teď se již pohnul ochotněji. „Jé –bo!“

Přitažlivost zabrala. Těžkopádně poskakoval dolů po svahu a oni běželi za ním. Střelba ze strže se zdvojnásobila a pleskala jako krupobití do obrovitého ocelového válce.

Zpěv Zulů změnil také melodii. Hluboké melodické hlasy přešly vzru-

šením do vyšší polohy, až se změnily v krvelačný jekot. To šílené strašlivé ječení způsobilo, že Seanovi naskočila husí kůže, po páteři mu přeběhl mráz a přízraky minulosti se opět ozvaly, současně ho to však také povzbudilo. Otevřel ústa a začal křičet spolu s nimi. Připálil první granát od hořícího provazu a pak jej vyhodil velikým obloukem, ze kterého sršely jiskry. Vybuchl ve vzduchu nad strží. Hodil další. Bum bum. Duff se svou výbušninou se také činil. Kotel narazil na hranu strže a převalil se dolů, kde se s třeskotem zastavil. Zulové za ním skočili, rozeběhli se v rozestupu, stále ječeli a jejich kopí měla co dělat. Běloši se rozutekli, zběsile šplhali po srázu ven ze strže a prchali dolů, zatímco je Zulové doráželi kopími. Když dorazil Francois s padesáti ozbrojenými zlatokopy, bylo po boji.

„Vem svoje chlapy dolů do tábořiště. Všechno tam pořádně pročesejte. Chceme všechny, co se jim povedlo utéci," řekl jim Duff. „Je čas, abychom měli tady na polích trochu pořádku a nějaký zákon."

„Jak najdeme ty, co v tom jeli?" ptal se Francois.

„Podle strachy bílých obličejů a zpocených košilí," odpověděl Duff. Francois a jeho lidé vyrazili a zanechali Seana a Duffa, aby uklidili bitevní pole. Byla to špinavá práce. To způsobily ty oštěpy. Dobili ty koně, které výbuch úplně nezabil a ze strže a svahu pod ní vytáhli přes tucet těl. Dvě těla patřila Zulům. Raněné, a těch bylo mnoho, nacpali do vozu a odvezli dolů do Candina Hotelu. Dorazili tam brzy odpoledne. Protlačili se se svým povozem davem lidí a zastavili před Hotelem. Vypadalo to, jako by se tam sešlo všechno osazenstvo zlatých polí, a nacpalo se kolem malého prostranství, na kterém Francois držel své vězně. Francois byl rozčilením téměř hysterický. Mával puškou nebezpečně kolem sebe jak krotil dav. Pak zase skočil zpátky, aby popíchl dvouhlavňovkou jednoho ze svých vězňů.

„Ty teda tak, kruci!" ječel na něho. „Ukrást naše claimy – co? – ukrást naše claimy!" V tom okamžiku zahlédl Duffa a Seana, jak davem řídí povoz. „Duffe! Duffe! Dostali jsme je! Dostali jsme je všecky."

Zástup uctivě couval před jeho hrozivě se komíhající puškou a Sean sám sebou trhnul, když na něho na sekundu zamířila.

„To vidím, Francois," ujistil ho Duff. „Vlastně jsem málokdy viděl, aby někoho dostali tak dokonale jako vy je!" Francoisovi vězňové byli obtočeni provazy, mohli sotva nepatrně pohnout pouze hlavou a navíc nad každým z nich stál zlatokop s ostře nabitou zbraní.

Duff slezl s vozu. „Nemyslíš, že bys jim měl ty provazy trochu povolit?" ptal se Duff nerozhodně.

„Aby mi utekli?" vyletěl podrážděně Francois.

„Myslíš, že by se dostali daleko?"

„Ne, to nemyslím."

„No, ještě tak půlhodiny a dostanou gangrénu. Jen se podívej na ruku tady toho, je krásně promodralá.“

Francois nerad souhlasil a přikázal svým lidem, aby zajatce rozvázali. Duff si prorazil cestu zástupem a vystoupil na schody Hotelu. Odtamtud zvedl ruce žádaje o ticho.

„Dneska se pozabíjelo hodně lidí – my už nechceme, aby se to opakovalo. Jeden způsob, jak se tomu dá zabránit je, aby určitě dostali, co si zaslouží!“

Souhlasným výkřikům vévodil hlas Francoise.

„Ale musíme to udělat, jak se patří. Navrhuji, abychom si zvolili výbor, který tuhle záležitost projedná a stejně tak všechny problémy, které se na zlatých polích vyskytnou. Řekněme deset členů a předseda.“ Další souhlasný pokřik.

„Pojmenujem to „Zlatokopeckej vejbor“!“ zařval někdo a dav nadšeně název přijal.

„Dobrá, bude to Zlatokopecký výbor. Potřebujeme ale dříve předsedu. Nějaké návrhy?“

„Pan Charleywood!“ zařičel Francois.

„Ano, Duff bude dobrej!“

„Ano,

„Duff Charleywood!“

„Jiné návrhy?“

„Ne!“ zařval dav.

„Děkuji vám, pánové.“ Duff se na ně usmál. „Uvědomuji si, jakou čest mi prokazujete. A teď deset členů.“

„Jock a Trevor Heynesovi.“

„Kari Lochtkamper.“

„Francois du Troit.“

„Sean Courtney.“

Bylo padesát návrhů. Duff odmítl počítat hlasy, takže byl výbor zvolen podle potlesku. Duff vyvolával jména a podle odezvy na každé z nich se posoudila síla podpory. Sean a Francois byli mezi těmi zvolenými. Na verandu vynesli židle a stůl a Duff zaujal předsednické místo. Džbánkem na vodu zabušil do stolu, aby si zjednal ticho a prohlásil první schůzi Zlatokopeckého výboru za zahájenou a pak okamžitě pokutoval tři členy davu po deseti librách za to, že střílejí během schůze, což je opovrhování Výborem nejhoršího kalibru. Pokuta byla zaplacena a dosaženo tak patřičně uctivé atmosféry.

„Žádám pana Courtneye, aby uvedl žalobu v příslušném případě.“

Sean povstal a krátce popsal výsledek ranní bitvy. „Vy, Vaše Ctihodnos-

ti, jste byl přítomen, takže o tom víte stejně dobře.“

„To vím,“ souhlasil Duff. „Děkuji vám, pane Courtneyi. Myslím že jste nám podal objektivní obraz. A teď,“ pohlédl na vězně, „kdo bude mluvit za vás?“

Následovala minuta strkání, šeptáni a pak jednoho z nich vystrčili dopředu. Sundal si klobouk a celý zrudnul.

„Vaše Jasnosti,“ začal, potom se zarazil ošívaje se trapnými rozpaky. „Vaše Jasnosti.“

„To už jste říkal.“

„Když já zrovna nevím, kde začít, pane Charleywood – totiž Jasnosti, chtěl jsem říct, pane.“

Duff opět pohlédl na vězně. „Třeba byste si měli vybrat znovu?“

Odvolali svého prvního zástupce, který zklamal, a poslali jiného, aby čelil Výboru. Ten měl v sobě víc ohně.

„Vy parchanti na tohle nemáte žádný právo –“ začal a Duff mu okamžitě udělil pokutu deset liber.

Jeho další pokus byl o něco zdvořilejší. „Vaše Ctihodnosti, tohle nám nemůžete udělat! Víte, my jsme měli na svý straně právo, víte, dyž vyšlo to nový usnesení, totiž chci říct, že ty starý claimy teda nejsou teď legální, že ne? My jsme přišli jako mírumilovně, než A dyž leda ty starý zábory nejsou legální, tak máme právo na to, co sme udělali! jenže vy, parchanti, totiž chci říct Vaše Ctihodnost, nás vyhodila do vzduchu dynamítem, a my sme teda měli zasejen právo abysme se bránili, ne? Myslim teda vlastně, že jo, pane?“

„Brilantní obhajoba vedená velice kvalifikovaně. Vaši společníci by vám měli být vděční,“ lichotil mu Duff a pak se obrátil na Výbor. „Tak tedy, co vy na to, vážení občané? Vinni nebo nevinni?“

„Vinný!“ Prohlásili to jednohlasně a Francois dodal kvůli důrazu: „Krucinál!“

„Nyní zvážíme trest.“

„Pověsit je!“ zakřičel kdosi a nálada se ihned změnila. Dav začal hučet. Byl to hrozivý zvuk.

„Já jsem tesař, já vám tady vymrsknu pěknou šibenici, než se nadějete!“

„Pro ně je škoda pěknýho dřeva! Pověste je na strom!“

„Sežeňte provazy!“

„Pověste je!“

Dav posedlý lynčem se začal stahovat. Sean vytrhl Francoisovi brokovnici a vyskočil na stůl.

„Jako že je Bůh nade mnou, zastřelím prvního z vás, kdo se jich dotkne, dřív než to dovolí soud!“ Zarazili se a Sean využill příležitosti. „Na tako-

vouhle vzdálenost se nemůžu minout! Tak pojďte, zkuste to – mám tady dvě rány srnčích broků. Někoho to rozseká na dvě půlky!“

Ustoupili, ale pořád mručeli.

„Asi jste na to zapomněli, ale v téhle zemi existuje policie a je tu zákon proti zabíjení. Dneska pověsíte vy je a zítra bude řada na vás!“

„Máte pravdu pane Courtneyi, byla by to krutá nemilosrdná vražda! To by teda byla!“ lkal mluvčí Svazu.

„Zavři hubu, pitomče!“ vztekal se Duff a někoho v davu to rozesmálo. Ostatní se chytili a Duff si úlevou tiše oddechl. Bylo to těsné.

„Dejte jim starej dobrej dehet a vobalit peřím!“

Duff se zašklebil. „teď ovšem mluvíte rozumně. Kdopak má na prodej pár barelů dehtu?“ Rozhlédl se kolem. „Cože, žádné nabídky? No, tak to budeme muset vymyslet něco jiného.“

„Já mám deset barelů rudý barvy – po třiceti šilinkách a z dovozu!“

Duff v mluvčím poznal obchodníka, který si otevřel dole ve Ferrieras Campu smíšený obchod.

„Pan Tarry navrhuje barvu. Co vy na to?“

„Ne, ta je hned dole. To je na nic!“

„Já vám jí nechám lacino – pětadvacet šilinků za barel!“

„Ne, strč si tu svojí rudou někam!“ vypískal ho dav.

„Nechte je zatočit na ďábelský ruletě!“ vykřikl jiný hlas a dav souhlasně hučel. „To je vono – dejte je na kolo!“

„Točí se dokola kolo zrádný a kdy se zastaví, netuší žádný!“ řval zlatokop s černým plnovousem ze střechy boudy naproti. Dav zavyl. Sean sledoval výraz Duffovy tváře – úsměv z ní zmizel.

Zvažoval situaci. Kdyby je zase zarazil, ztratili by veškerou trpělivost a riskovali by zásah brokovnicí. To nemohl dopustit.

„Dobrá, jestli je to to, co chcete.“ Obrátil se tváří k vyděšenému hroznu vězňů. „Rozsudek tohoto soudu zní: budete hrát jednu hodinu ruletu s ďáblem a pak opustíte tato zlatonosná pole pokud vás tady chytíme znovu, dostanete další hodinu. Raněným se odpouští první část trestu. Myslím, že už dostali dost. Pan du Troit bude dohlížet na provedení trestu.“

„My bysme radši tu barvu, pane Charleywood,“ škemral znovu mluvčí vězňů.

„To bych řekl,“ odpověděl tiše Duff, ale to už je dav odnášel pryč, ven na otevřené prostranství před Hotelem. Většina lidí tady si vykolíčkovala své vlastní claimy a zloděje claimů neměli v lásce. Sean slezl ze stolu.

„Pojďme se napít,“ řekl mu Duff.

„Nebudeš se dívat?“ ptal se Sean.

„Už jsem to jednou viděl dole v Kapském Městě. To mi stačilo.“

„Jak to dělají?“

„Jdi se podívat, já na tebe počkám u Jasných andělů. Překvapilo by mě, kdybys tam vydržel celou hodinu.“

Než se Sean připojil k davu; sehnali už většinu vozů z tábora a postavili je do řady. Kolem nich se hemžili muži a upevňovali pod osy zvedáky, aby nadzvedli velká zadní kola.

Pak vyhnali vězně kupředu – po jednom ke každému kolu. Horlivé ruce je nadzvedly a držely ve vzduchu, mezitím co jim vázaly zápěstí a kotníky k loukoti kol s osou opírající se jim do zad, takže měli ruce a nohy roztažené jako mořská hvězdice.

Francois pobíhal podél řady a prověřoval provazy, potom postavil ke každému kolu po čtyřech zlatokopech, dva, aby jej roztočili a druhé dva, aby pokračovali, až se ti první unaví.

Doběhl na konec řady, vrátil se doprostřed, vytáhl z kapsy hodinky, zkontroloval čas a pak zavolal. „V pořádku – roztočte je, chlapi!“ Kola se začala hýbat, zpočátku se otáčela pomalu, potom rychleji a rychleji, jak nabírala na setrvačnosti. Rychlostí otáček se rozmazaly obrysy přivázaných těl.

„Točí se dokola kolo zrádný, a kdy se zastaví, netuší žádný!“ nadšeně si notoval dav. Za pár minut se od konce vozů rozlehl chechtot. Někdo už začal zvracet a lítalo to z něho jako jiskry od otáčivého ohňostroje. Pak se přidal další a další, Sean je slyšel, jak se dáví a lapají po dechu, jak jim odstředivá síla tlačí jejich vlastní zvratky dozadu na patro a ven nosem. Čekal ještě pár minut, ale když se jim začala vyprazdňovat i střeva, odvrátil se přikrývaje si ústa dlaní a zamířil k Jasným andělům.

„Bavil ses dobře?“ zeptal se Duff.

„Nalej mi brandy,“ odpověděl Sean.

Když se tak Zlatokopecký výbor ujal konání drsné spravedlnosti, do táborů se dostavil jakýs takýs pořádek. Prezident Kruger se nechtěl podílet na udržování zákona v samém hnízdě rváčů a hrdlořezů, které mu rostlo hned vedle hlavního města a spokojil se tím, že mezi ně umístil své špiony a jinak je nechal, ať se o svou spásu postarají sami. Koneckonců ta pole se zdaleka ještě neprokázala jako rentabilní a byla tu naděje, že za další rok bude travnatá step zase tak opuštěná, jako byla před devíti měsíci. Mohl si dovolit čekat. A mezitím měl Zlatokopecký výbor jeho mlčenlivou podporu.

Zatímco mravenci kutili zavrtávajíce se hlouběji do žíly krumpáči a dynamitem, čekaly kobylky v barech a krčmách.

Doposud těžila zlato jenom drtička Jack and Whistle a jenom Hradsky a Francois du Troit věděli, kolik zlata z ní vychází. Hradsky byl stále ještě v

Kapském Městě sháněje kapitál a Francois o produktivitě drtičky s nikým nemluvil, dokonce ani s Duffem ne. Pověsti se šířily jako písek ve víru větru.

Jednoho dne to vypadalo, že se žíla rozlomila asi v hloubce padesáti stop pod povrchem a hned nato se rozbzučely krčmy novinkou, že bratři Hyensovi se dostali sto stop dolů a tahají odtamtud zlaté nugety velikostí koulí do muškety. Nikdo nic nevěděl, ale každý měl pohotově všelijaké dohady.

Nahoře na Hlubině Duff se Seanem pracovali neúnavně dál. Drtička na betonovém základu už dostávala podobu a její čelisti se otevřely po prvním kamenném soustu. Parní kotel do jeho lože postavilo dvacet těžce se potících a zpívajících Zulů. Třídicí stoly byly smontované, jenom je pomazat rtutí. Na starosti o zlatou žílu nebo tenčící se zásobu peněz v Seanově „výplatním opasku“ nebyl prostě čas. Všichni dřeli a spali – nic jiného neexistovalo. Duff se rozhodl, že bude spát se Seanem ve stanu na hřebeni, a tak měla Candy zase svou peřinu jen pro sebe.

Dvacátého listopadu v parním kotli poprvé zatopili. Unavení, s mozolnatýma rukama a pohublými, tvrdou dřinou zocelenými těly tam tak spolu stáli a pozorovali ručičku, jak se pomaloučku plíží po tlakoměru, až se dotkla červené čáry nahoře.

Duff zabručel. „No, aspoň máme teďka nějakou energii.“ Pak plácl Seana do ramene: „Co tady, krucinál postáváš Myslíš si, že tohle je piknik nedělní školy? Mladíku, tady čeká práce!“

Druhého prosince nakrmili drtičku prvním chodem a sledovali, jak z ní vychází kamenný prach na amalgamové stoly. Sean objal Duffa kolem krku jakýmsi přátelským polovičním nelsonem, Duff ho praštil do žaludku a přetáhl mu přes oči klobouk. Každý vypil u večeře sklenici brandy, trochu si zažertovali, ale to bylo všechno. Na to, aby oslavovali, byli příliš unavení. Od tohoto okamžiku musí jeden z nich neustále obsluhovat to železné monstrum. Duff si vybral první noční šichtu a když Sean přišel druhý den ráno k drtičce, uviděl ho, jak se motá, oči má hluboko zapadlé do temných důlků a pod očima kruhy.

„Podle mého odhadu jsme skrz ní už prohnali tuny kamení. Je čas vyčistit stoly a zjistit, kolik zlata jsme vlastně nasbírali.“

„Ty jdi a trošku se vyspi,“ vybídl Sean Duffa, ale ten ho ignoroval.

„Mbejane, přiveď sem pár těch tvých divochů, vyměníme stoly..“

„Poslyš, Duffe, počkej ještě hodinku nebo dvě. Jdi a odpočiň si…“

„Prosím tě, přestaň mě buzerovat, jsi horší než nějaká manželka!“

Sean pokrčil rameny. „Ať je po tvém, ukaž mi teda, jak to děláš.“ Přehodil proudící rozdrcené kamení na druhý stůl, který už tam stál připrave-

ný. Potom Duff širokou ostrou špachtlí seškrábal z měděného povrchu prvního stolu rtuti, která se nabalila v kouli velikostí kokosového ořechu.

„Rtuť sbírá drobné částečky zlata," vysvětloval přitom Seanovi, „a nechává kousky horniny, aby se odplavily přes stůl do odpadu. Samozřejmě to neposbírá všecko, něco z toho končí ve smetí."

„A jak z toho potom dostaneš to zlato?"

„Tady to celé dáš do retorty a zahříváním oddělíš rtuť – zlato ti zůstane."

„To je strašný plýtvání rtutí, ne?"

„Ne, protože jak tuhne, tak jí znovu sebereš a použiješ. Pojď, ukážu ti to."

Duff odnesl amalgamovou kouli dolů do přístřešku, položil do retorty a zapálil pájecí lampu. Koule se pod žárem začala rozdělovat a bublat. Tiše přihlíželi. Hladina v retortě se snížila.

„Kde je to zlato?" zeptal se konečně Sean.

„Tak buď už zticha!" odsekl netrpělivě Duff a pak dodal omluvně: „Promiň mladíku, jsem dneska ráno nějak podrážděný."

Poslední zbytek rtuti se odpařil a hle – na dně se to zablesklo jasně žhoucí žlutou! Kapička zlata velikosti – hrášku. Duff zhasl lampu a chvíli ani jeden z nich nepromluvil. Potom se Sean zeptal: „To je všecko?"

„To, milý příteli, je všechno," souhlasil unaveně Duff.

„Co s tím budeš dělat – zaplombuješ si s tím zub?"

Obrátil se ke dveřím, celé tělo jaksi zhroucené do sebe. „Nech drtičku běžet, když už máme jít ke dnu, tak s hrdě vztyčenou vlajkou!"

Byla to žalostná vánoční večeře. Jedli v Candině Hotelu. Měli tam úvěr. Dala Duffovi zlatý pečetní prsten a Seanovi krabici doutníků. Sean nikdy předtím nekouřil, ale teď mu to bodání kouře v plicích způsobovalo jakési masochistické potěšení. Jídelna se otřásala hlaholem chlapských hlasů a řinčením příborů, vzduch houstl vůněmi jídel a tabákového kouře, zatímco v jednom rohu – jako ztroskotanci na ponurém ostrově – seděli Sean, Duff a Candy. Jednou zvedl Sean směrem k Duffovi sklenici a promluvil trochu jako pohřební zřízenec.

„Veselé vánoce."

Duffovy rty se stáhly dozadu v úšklebku právě zesnulého: „Nápodobně." Připili si. Potom se Duff přemohl a řekl: „Pověz mi ještě jednou, kolik nám to vlastně zbylo? Rád totiž slyším, jak to říkáš. Máš překrásný hlas, měl jsi hrát v Shakespearovi!"

„Tři libry a šestnáct šilinků."

„Ano, ano, říkals to tedy správně – tři libry a šestnáct šilinků – a teď, abych se opravdu cítil vánočně – pověz mi, kolik dlužíme?"

„Dej si ještě panáka,“ měnil Sean téma.

„Ano, myslím, že si ho dám, děkuji ti.“

„Ach ne, prosím vás vy dva, zapomeneme na to aspoň dneska,“ škemrala Candy. „Plánovala jsem takový krásný večer – podívejte, tamhle je Francois! Hej, Francois – tady!“

Rtuťovitý du Troit se rozehnal k jejich stolu. „Veselý vánoce, kerels, zvu vás na skleničku!“

„Ráda vás vidím.“ Candy ho políbila. „Jak se vede? Vypadáte dobře.“

Francois okamžitě vystřízlivěl. „To je zvláštní, že to říkáte, Candy. Vlastně mi to dělá trochu starosti.“ Poklepal si na prsa a klesl do prázdné židle. „Víte, moje srdce. Čekal jsem, že k tomu dojde a najednou včera jsem u drtičky, jen tam tak stojím, chápete, a najednou jako kdyby mi srdce sevřel do svěráku. Nemoh jsem dejchat – no, teda dejchat jo, ale ne dobře. Přirozeně jsem letěl zpátky do svýho stanu, nalistoval stránku vosumdesát tři, kapitolu „Onemocnění srdce.“ Zavrtěl smutně hlavou. „Mám z toho velký vobavy. Víte, já nebyl nikdy zrovna zdravej člověk a teď tohle!“

„Ale ne,“ zaštkala Candy. „Já to nevydržím – vy taky!“

„Promiňte, řek jsem snad něco nevhodnýho?“

„Ne, jenom to bylo v duchu slavnostní nálady u tohoto stolu!“ Ukázala na Seana a Duffa. „Jen se podívejte na jejich šťastné obličeje – jestli mne omluvíte, půjdu dohlédnout na kuchyni.“ A odešla.

„Co se stalo, Duffe?“

Duff se zazubil svým umrlčím úsměvem přes stůl na Seana. „Tenhle člověk chce vědět, co se stalo. Pověz mu to.“

„Tři libry šestnáct šilinků,“ řekl Sean, ale Francois se tvářil, jako kdyby nechápal.

„Nerozumím.“

„Chce tím říci, že jsme na mizině – úplně na dně.“

„Gott, to mě ale mrzí, že to slyším, Duffe, já myslel, že si vedete prima. Slyšim, jak celej měsíc drtička jede, myslel jsem, že už jste teďka boháči?“

„Drtička jede dobře a vytěžili jsme dost zlata na to, abychom ucpali řitní otvor jedné bleše.“

„Ale jak to, člověče? Přeci těžíte Vedoucí žílu, ne?“

„Začínám si myslet, že ta vaše Vedoucí žíla je pohádka pro děti.“

Francois se zamyšleně zadíval do své sklenice. „Jak jste hluboko?“

„Máme jednu šikmou šachtu asi padesát stop dolů.“

„A žádná známka po Vedoucí?“ Duff zavrtěl hlavou a Francois pokračoval. „Víš, když jsem s tebou poprvně mluvil, tak spousta z toho, co jsem říkal, bylo jen takový hádání.“

Duff přikývl.

„No, jenže teď už toho vím krapet víc. Co vám teď řeknu, je jedině pro vás – jestli to vyjde najevo, tak přijdu vo svý místo, jasný?°

Duff opět přikývl.

„Doposaváď se našla Vedoucí žíla jenom na dvou místech. Máme jí my na Jack and Whistle a já vím, že na ní narazili taky bráchové Heynsovic na šachtě Bratranec Jock. Ukažte, já vám to nakreslím.“ Vzal nůž a kreslil do omáčky na dně Seanova talíře. „Tohleto je Hlavní žíla, co de docela rovně. Já jsem tady, tadyhle je Bratranec Jock a tady jste vy, mezi náma. My voba sme narazili na Vedoucí žílu a vy ne. Můj odhad je, že tam někde bejt musí. Vy jenom nevíte, kde jí hledat.“

„Na vzdálenějším konci Jack and Whistle běží Hlavní žíla a Vedoucí žíla jenom pár stop vedle sebe. Jenže když dosahujou k nejbližšímu místu Candiny Hlubiny, tak už je mezi nima sedumdesát stop. Na území Bratrance Jocka jsou už ale zase jen padesát stop vod sebe. Mně se zdá, že ty dvě žily formujou takovej nějakej luk – asi takhle.“ Kreslil. „Hlavní žíla je tětiva a Vedoucí žíla je vlastní luk. Já ti něco řeknu, Duffe, kdybys vykopal příkopy v pravym úhlu k Hlavní žíle, tak to najdeš – a až to najdeš, tak mi můžeš koupit panáka.“

Pochmurně mu naslouchali a když Francois skončil, opřel se Duff dozadu do opěradla židle. „Kdybysme to bývali věděli tak před měsícem! Jak teď ale máme sehnat peníze, abysme vykopali příkopy a aby drtička přitom pořád jela?“

„Mohli bysme prodat část strojů,“ navrhoval Sean. „Potřebujeme každý kousek a kromě toho, kdybysme prodali jen jediný rýč, vletí na nás věřitelé jako smečka vlků vyjících po svých penězích!“

„Já bych vám půjčil, kdybych na to měl, ale s tím, co mě platí Hradsky – “ Francois pokrčil rameny. „Budete potřebovat asi dvě stě liber. To já nemám.“

Candy se vrátila ke stolu právě včas, aby slyšela Francoisovu poslední poznámku. „O čem to mluvíte?“

„Můžu jí to říct, Francois?“

„Jestli myslíte, že to k něčemu bude.“ Candy poslouchala, potom se na chvíli zamyslela. „No, já jsem právě koupila v Johannesburgu deset pozemků, v té nové vesnici dole v údolí, takže mám málo volných peněz, ale kdyby vám to pomohlo, můžu vám půjčit padesát liber.“

„Ještě nikdy jsem si od dámy peníze nepůjčil – to tedy bude zase nová zkušenost. Candy, já tě miluju.“

„Jen kdybys to myslel vážně,“ povzdechla si Candy, ale naštěstí pro Duffa mu selhal sluch, jakmile Candy promluvila.

Spěšně pokračoval. „Budeme potřebovat asi tak dalších sto padesát –

takže vaše návrhy, pánové.“

Následovalo dlouhé ticho, potom se Duff začal usmívat a upřeně se zadíval na Seana.

„Ani mi to neříkej, nech mě hádat,“ předešel ho Sean. „Chceš ze mě udělat chovného samce, co?“

„Těsně vedle. Jak se cítíš, mladíku?“

„Děkuju, jsem v pořádku.“

„Cítíš se silný?“

„Ano.“

„Cítíš se statečný?“

„Ale no tak, Duffe, vylož karty! Ten pohled v tvých očích se mi vůbec nezamlouvá.“

Duff vytáhl z kapsy notes a začal do něho psát špačkem tužky. Potom vytrhl stránku a podal jí Seanovi.

„Vyvěsíme takovéhle plakáty v každé kantýně na zlatých polích.“

Sean četl: Na Nový rok pan Sean Courtney, přeborník v těžké váze Transvaalské Republiky, změří své síly s každým vyzyvatelem před Candiným Hotelem o částku padesáti liber. Vstupné pro diváky 2 šilinky. Všichni jsou vítáni!

Candy mu četla přes rameno. Vyjekla: „To je skvělé! Budu muset najmout další servírky, aby prodávaly pití, a otevřu studený bufet. Myslím, že bych mohla účtovat dva šilinky na osobu?“

„Já zařídím ty plakáty,“ Francois se nechtěl nechat trumfnout. „A pošlu sem pár svejch lidí, ať udělají ring.“

„Zastavíme drtičku až do Nového roku – Sean si bude potřebovat pořádně odpočinout. Nasadíme mu jenom lehký trénink. Samozřejmě žádné pití a hodně spát,“ prohlásil Duff.

„Takže všechno už je zařízený, co?“ zeptal se Sean. „Jediný, co mi zbejvá, je tam přijít a nechat se zmlátit do bezvědomí!“

„Vždyť my to děláme pro tebe, chlapče, abys zbohatnul a stal se slavným.“

„Děkuju vám, opravdu moc vám děkuju.“

„Ty se přece rád pereš, ne?“

„Když na to mám náladu.“

„S tím si nelam hlavu, já si vymyslím nějaké nadávky a pěkně tě rozpálím, než bys řekl švec!“

„Jak se cítíš?“ ptal se Duff toho rána už asi pošesté.

„Úplně stejně jako před pěti minutama,“ ujišťoval ho Sean.

Duff vytáhl hodinky, zadíval se na ně, dal si je k uchu a vypadal pře-

kvapeně, že tikají. „Na verandě jsou pěkně seřazení vyzyvatelé. Požádal jsem Candy, aby jim zadarmo nalévala kolik chtějí. Každá minuta, kterou tady můžeme počkat, jim dává možnost do sebe dostat další várku alkoholu. Francois vybírá vstupné do pytlíku a jak budeš vyhrávat, přidáš tam všechny sázky. Mbejana jsem poslal, aby zaujal pozici na začátku uličky za Hotelem. Kdyby došlo ke vzpouře, jeden z nás hodí váček s penězi jemu a on vezme nohy na ramena.“

Sean se roztahoval v Candině posteli, ruce za hlavou. Smál se. „V tom tvém plánu nenacházím ani chybičku! Jenom se, propána, uklidni, člověče! Jsem z tebe nervózní.“

Dveře se rozletěly a ten rámus Duffa přímo vyhodil z křesla. Byl to Francois, stál ve dveřích a držel se za srdce. „Moje srdce,“ těžce oddechoval. „Tohle mýmu srdci nedělá dobře!“

„Co se děje tam venku?“ naléhal na něho Duff.

„Vybrali jsme už padesát liber vstupnýho. Na střeše je dav, co neplatil, ale když k ním přijdu blíž, tak na mě házej flašky!“ Francois naklonil hlavu na stranu. „Jen si je poslechněte!“ Rámus davu křehké stěny Hotelu příliš netlumily. „Už moc dlouho čekat nedokážou radši byste měli jít ven než si pro vás přijdou!“

Sean vstal. „Já jsem připravenej.“

Francois zaváhal. „Duffe, pamatuješ se na Fernandeze, toho Portugalce z Kimberley?“

„Ale ne!“ Duff ho předešel. „Nepovídej, že je tady!“

Francois přikývl. „Nechtěl jsem tě poplašit, ale pár místních hochů se dalo dohromady a zatelegrafovali pro něho na jih. Dorazil před půlhodinou express dostavníkem. Já jsem doufal, že to včas nestihne, ale –“ pokrčil rameny.

Duff smutně pohlédl na Seana. „Smůla, mladíku.“

Francois se snažil tu ránu nějak zmírnit. „Já jsem mu řek, že kdo dřív přijde, ten dřív mele, takže Sean si bude moct stejně pár stovek vydělat. Pak můžem dycky říct, že už toho má dost a skončit soutěž.“

Sean poslouchal se zájmem. „Tenhle Fernandez je nebezpečnej?“

„Když to slovo vynašli, tak mysleli přitom na něho,“ odvětil Duff.

„Pojďte, mrknem se na něho.“ Sean vyšel jako první z Candina pokoje a šel dolů chodbou.

„Sehnal jsi někde váhy, abysme je s nima zvážili?“ ptal se Duff Francoise, když spěchali za Seanem.

„Ne, na celejch zlatejch polích nejsou ani jedny, který by odvážily víc jak sto padesát liber – ale mám venku Gideona Bamarda.“

„K čemu je nám ten?“

„Je to dobytkářcelej život vodhaduje živou váhu. Ten nám to vodhadne na pár liber přesně.“ Duff se uchichtl. „Tak to musí stačit. Kromě toho pochybuji, že budeme chtít žádat o uznání titulu mistra světa!“

A byli venku na verandě oslepeni září slunce a hučením davu.

„Kterej má bejt ten Portugalec?“ šeptal Sean – ale nemusel se ani ptát. Ten chlap vyčníval ze zástupu jako gorila mezi opičkami. Chomáče chlupů se mu táhly z ramen po zádech a přes prsa tak hustě, že úplně přikryly bradavky a ještě víc zdůrazňovaly jeho obrovité břicho.

Zástup udělal místo, aby mohli Sean a Duff projít a pak oba kráčeli do ringu. Ruce plácaly Seanovi po ramenou, ale přání zdaru utopil řev jako rozbouřené moře. Jock Heyns byl rozhodčí pomohl Seanovi skrz provazy a rukou mu přejel po kapsách,

„Jenom dělám kontrolu,“ omlouval se. „Nechci mít v ringu žádnej železnej šrot.“ Potom pokynul na dlouhého chlápka se snědým obličejem, který se opíral o provazy žvýkaje tabák. „Tohle je pan Bamard, náš vážič. Tak co byste řek, Gideone?“

„Vážič“ vystříkl koutkem úst trochu zahnědlých slin. „Dvě stě deset.“

„Děkuji vám.“

Jock zvedl ruku a za pár minut se dočkal relativního ticha.

„Dámy a pánové.“

„Ke komu to mluvíš, šéfe?“

„Je nám ctí uvítat mezi sebou dneska – pana Seana Courtneye!“

„Probuď se, Boet, dyť už je tu s náma celý měsíce!“

„Přeborníka Republiky v těžký váze!“

„Proč ne hned světovej přeborník, frajere? Na takovej titul by moh mít zrovna takový právo!“

„Který tady bude bojovat šest kol –“

„Jestli jich tolik přežije!“

„– o svůj titul a padesát liber v každém zápase.“ Déletrvající jásot.

„První vyzyvatel – o váze dvě stě deseti liber – je pan Anthony…“

„Moment!“ zakřičel Sean. „Kdo říká, že je první?“

Jock Heyns zhluboka nabral vzduch, aby zařval jeho jméno. Teď vzduch s mohutným sykotem zase vypustil. „Dohodl to tak pan du Troit.“

„Jestli se s nimi mám měřit já, tak si je taky budu já vybírat já chci toho Port…“

Duff překryl Seanovi ústa rukou a zoufale mu šeptal: „Nebuť blázen, sakra – začni nejdřív s těmi nejslabšími! Mysli hlavou, neděláme to pro legraci, snažíme se vybrat kapitál na náš důl, copak si nevzpomínáš?“

Sean srazil ze rtů Duffovu ruku. „Já chci toho Portugalce!“ křičel.

„On si dělá legraci,“ ujišťoval diváky Duff a pak se rozčileně obrátil na

Seana. „Jsi šílený? Ten opičák je zabiják, přijdeme o padesát liber ještě než začneš!“

„Já chci toho Portugalce!“ opakoval Sean s veškerou logikou malého kluka, který se v hračkářství rozhodl pro tu nejdražší hračku.

„Nechte ho, ať začne s tou vopicí!“ křičeli gentlemani na hotelové střeše a Jock Heyns si je nervózně prohlížel. Bylo jasné, že se chystají přidat ke svému přání pár dalších prázdných lahví.

„Dobrá,“ souhlasil spěšně. „První vyzývatel ve váze –“ pohlédl na Barnarda a opakoval po něm, „dvě stě padesát pět liber, pan Felezardo da Silva Fernandez!“

V bouři nesouhlasu, povzbuzování i potlesku sešplhal Portugalec z verandy a vstoupil do ringu. Sean uviděl Candy v okně jídelny a zamával na ni. Poslala mu oběma rukama vzdušný polibek a v tom okamžiku Trevor Heyns, časoměřič, udeřil do kotle, který mu nahrazoval gong a Sean uslyšel Duffův varovný výkřik. Instinktivně se začal přikrčovat. V hlavě se mu rozsvítily blesky a shledal, že sedí mezi nohama diváků v přední řadě.

„Ten parchant King mě praštil!“ stěžoval si Sean hlasitě. Zatřásl hlavou a překvapilo ho, že mu pořád ještě drží na krku. Někdo na něho vylil sklenici piva a pomohl mu s rovnováhou. Sean cítil, jak se mu po těle rozlévá vztek.

„Šest!“ pokračoval Jock Heyns.

Portugalec stál u provazů. „Polez zpátky, hadráku, mám pro tebe ještě něco, ne jenom polovičku!“

Vztek stáhl Seanovi hrdlo. „Sedm, osm.“ Sean se sebral a postavil na nohy.

„Líbám tvojí matku!“ Fernandez sešpulil rty a mlaskl. „A takle šoustám tvojí ségru!“ Názorně předvedl.

Sean vyrazil. Celou váhu svého běhu soustředil do své pravičky a její pěst se zarazila do Portugalcových úst. Pak provazy Seana zachytily a znovu ho vrátily mezi diváky.

„Dyť jsi ještě nebyl ani v ringu, jak to, že si ho praštil?“ protestoval jeden z diváků, který zarazil Seanův pád. Měl vsazeno na Fernandeze.

„Takhle!“ Předvedl Sean a chlapi těžce dosedl zpátky nemaje již dalších námitek. Sean přelezl provazy. Jock Heyns už byl uprostřed počítání, když ho Sean přerušil tím, že zvedl zhrouceného Portugalce na nohy, přičemž použil jeho rozcuchané vlasy jako držadlo. Vyrovnal ho na jeho vratkých nohách a znovu ho udeřil.

„Jedna, dvě, tři…“ začal rezignovaně Jock Heyns počítat už potřetí a tentokrát se mu podařilo dopočítat do deseti. Z davu se ozval nesouhlasný řev a Jocku Heynsovi se ho jen stěží podařilo překřičet.

„Přeje si někdo přednést formální stížnost?“ Vypadalo to, že existují někteří, co si to přejí. „Tak dobře, račte prosím vstoupit do ringu! Vyřvávaný námitky přijmout nemůžu!“ Jockův přístup byl pochopitelný – kdyby jeho rozhodnutí zvrátili, přišel by o značnou sumu peněz. Ale Sean obcházel ring jako vyhladovělý lev, když loví. Jock chvilku počkal, potom zvedl Seanovi paži.

„Vítěz! Deset minut na občerstvení před dalším zápasem. Kdyby si majitelé laskavě vyzvedli své vlastnictví.“ Ukázal na ležícího Portugalce.

„Pěkný výkon, mladíku, možná trochu netradiční, ale překrásný na pohled.“ Duff vzal Seana za paži a vedl ho k židli na verandě. „Ještě tři a můžeme to skončit.“ Podal Seanovi sklenici.

„Co je tohle?“

„Pomerančová šťáva.“

„Radši bych něco trošku silnějšího.“

„Později, mladíku.“ Duff vybral Portugalcův poplatek a schoval do peněženky, mezitím co toho gentlemana odnášeli z ringu jeho funící sponzoři a ukládali ho k odpočinku na vzdálenějším konci verandy.

Další byl pan Anthony Blair. Jeho srdce ale nebylo utkání nakloněno. Sice se krásně pohyboval na svých nohách, ale vždycky pouze tím směrem, který ho nejlépe držel mimo Seanovy pěsti.

„Ten hoch je přirozený talent na dlouhý běžecký tratě!“

„Dávej bacha, Courtneyi, uběhá tě k smrti!“

„Poslední kolo, Blaire, ještě jednou kolem ringu a budeš mít za sebou pět mílí!“

Honička skončila, když ho Sean, který se teď lehce potil, zahnal do kouta a tam se ho zbavil.

Třetí vyzyvatel tou dobou pocítil náhlou bolest na prsou. „To byste nevěřili, jak to bolí,“ procedil mezi zuby.

„Jakoby to probublává plícema, když dejcháš?“ ptal se Francois.

„Jo, to je vono! – probublává to, tomu byste fakt nevěřili!“

„Pleuritida,“ diagnostikoval du Troit s více než stopou závisti v hlase.

„Je to špatný?° ptal se muž úzkostlivě.

„Ano, je. Strana sto šestnáct. Léčí se to.“

„Tak to nebudu moct boxovat! Kruci, to je ale z pekla smůla!“ radostně si stěžoval náhlý invalida.

„To je vyjímečně velká smůla,“ souhlasil Duff. „Znamená to totiž, že přijdete o své zápisné.“

„Přeci byste nezneužili toho, že jsem nemocnej?“

„To byste se divil,“ prohlásil s příjemným úsměvem Duff.

Čtvrtý soutěžící byl Němec. Velký blondýn s veselým obličejem. Na

cestě do ringu asi třikrát či čtyřikrát ztratil rovnováhu, zakopl o provazy a do svého rohu odlezl po čtyřech. Když už tam byl, s pomocí rohového sloupku se zvedl na nohy. Jock k němu přistoupil, aby přičichl k jeho dechu a než stačil uhnout, Němec ho svými medvědími tlapami objal a zahájil úvodní sérii valčíku. Davu se to velice zalíbilo, a když na konci tance Jock vyhlásil Seana vítězem z technických důvodů, nebyly žádné námitky. Správněji by však vítězství mělo připadnout Candy, která poskytla potřebné pití zdarma.

„Jestli chceš, mladíku, už můžeme ten cirkus zavřít," povídá Duff Seanovi. „Vydělal jsi už dost na to, aby Candina Hlubina vydržela nad hladinou dalších pár měsíců."

„Já jsem si ještě ani s jedním z nich pořádně nezaboxoval. Ale líbí se mi ten poslední. Ty druhý byli kvůli kšeftu, tenhle zápas si rozdám jen kvůli sportu."

„Byl jsi skvělý, teď si zasloužíš trochu legrace," souhlasil Duff.

„Pan Timothy Curtis. Přeborník v těžké váze, Georgia, USA," ohlašoval ho Jock.

Gideon Barnard odhadl jeho váhu na dvě stě deset liber, stejně jako Seanovu váhu. Sean si s ním potřásl rukou a už na dotek cítil, že nebude tentokrát zklamán.

„Rád se s vámi seznámím." Američan měl o to tišší hlas, oč tvrdší měl stisk.

„Služebník, pane," odpověděl Sean a udeřil do vzduchu tam, kde těsně předtím měl ten chlapík hlavu. Zachraptěl, jak pěst zasáhla jeho hrudník právě pod zvednutou pravačkou a unaveně ucouvl.

Zástupem projel tichý vzdech a všichni se spokojeně usadili. Tohle bylo to, pro co sem přišli. Červené víno se začalo servírovat brzy. Létalo v kapičkách při každém úderu, který borci inkasovali nebo uštědřili. Zápas se plynule odvíjel na zdupaném čtverci trávy. Každý náraz kosti na maso dav okamžitě odměnil zamručením a mezitím zaplňoval uplývající vteřiny zvuk přerývaného oddechování obou mužů a práce jejich nohou.

„Uáá!" Napjaté ticho přerval náhle řev připomínající smrtelně raněnou parní sirénu. Sean a Američan od sebe vylekaně odskočili a otočili se jako všichni ke Candině Hotelu. Fernandez byl opět na nohou. Vypadalo to, jako kdyby ten jeho pralesní porost zabíral celou verandu. Zvedl jeden z nejkrásnějších Candiných stolů a drže jej na mohutných prsou urval mu dvě nohy, jako kdyby to byly jenom stehýnka grilovaného kuřete.

„Francois, pytlík!" zakřičel Sean.

Francois popadl váček s penězi a vyhodil jej vysoko nad hlavy davu. Sean zatajil dech, když sledoval jeho pomalou obloukovitou dráhu, a pak

vydechl úlevou, když uviděl, jak Mbejane zpracoval přihrávku a mizí za rohem Hotelu.

„Uáá!“ našel opět řeč Fernandez. S nohou od stolu v každé ruce vyrazil proti davu, který stál mezi ním a Seanem. Dav se před ním doslova rozprchl.

„Nebude vám vadit, když to doboxujeme někdy jindy?“ zeptal se Sean Američana.

„Ovšemže ne. Kdykoli. Právě jsem byl sám na odchodu.“

Duff protáhl ruku provazy a chytil Seana za paži. „Někdo tě tady hledá – nebo sis toho nevšiml?“

„Třeba to je jenom jeho způsob, jak dát najevo přátelství?“

„Na to bych se nespoléhal – tak jdeš?“

Fernandez se v běhu zarazil, rozpřáhl se a hodil. Noha od stolu se třepetala jako vzlétající bažant a minula Seanovu hlavu jenom o palec, přičemž mu vzniklý vzduchový vír rozcuchal vlasy.

„Běž první, Duffe!“ Sean si se znepokojením uvědomil, že Fernandez se už zase řítí dál směrem k němu, stále ještě ozbrojen dlouhou dubovou nohou a dělí je od sebe už jenom tři tenké provazy ringu. Předchozí boxerský tanec pana Blaira byl ve srovnání s rychlostí, kterou Sean i Duff vyvinuli, tancem pacienta s oběma nohama v sádře. Fernandez nesoucí takovou obrovitou váhu, jako byla ta jeho, neměl nejmenší naději, že by je dohonil.

Francois přišel na Candinu Hlubinu těsně po poledni se zprávou, že ten Portugalec zmlátil tři ze svých sponzorů do bezvědomí a pak odjel poledním dostavníkem zpátky do Kimberley. Duff sklopil natažený kohoutek své pušky.

„Díky, Franz, čekali jsme ho k obědu. Myslel jsem, že nás určitě navštíví.“

„Spočítal jsi, kolik jsme vybrali?“

„Ano, tvůj podíl je v tom papírovém pytlíku na stole.“

„Díky, tak to teď půjdem dolů a oslavíme to, ne?“

„Jdi si dát jednu za nás.“

„Hele Duffe, ty jsi přeci slíbil –“ začal Sean.

„Řek jsem později – za tři nebo čtyři týdny. teď máme trochu práce. Jako například vykopat padesát stop hluboký a tři sta yardů dlouhý příkop.“

„Můžeme začít zítra hned ráno.“

„Chceš přece být bohatý, ne?“ zeptal se klidně Duff.

„Jistě, ale…“

„Chceš mít samé nóbl věci – anglické šaty, francouzské šampaňské a…“

„Ano, ale…“

„Tak se tedy přestaň hádat, zvedni tu svojí tlustou prdel a pojď se

mnou!“

Číňané užívají na zahánění duchů třaskavé kuličky. Duff i Sean využili stejný princip. Nechávali drtičku běžet. Dokud se její rachocení neslo přes údolí k uším jejich věřitelů, bylo všechno v pořádku. Všichni akceptovali skutečnost, že zpracovávají zřejmě rentabilní žílu a nechávali je na pokoji.

Jenomže peníze, které strkali do drtičky zepředu se na jejím konci ztenčily na polovinu, reprezentovanou těmi zoufale malinkými žlutými kuličkami. Mezitím vykopávali ten svůj příkop závodíce při rozkopávání zeminy s blížícím se dnem konečného účtování. Odpalovali dynamit a sotva dopadly z nebe poslední kusy kamení, už zase makali ještě se zalykajíce kouřem, aby odvezli uvolněnou horninu a začali vrtat další řadu děr pro další odstřel. Bylo léto, dny byly dlouhé, a tak pracovali, dokud bylo světlo. Některé večery si u posledních odstřelů dokonce svítili lucernami. Písek se v přesýpacích hodinách času sypal rychleji, než si oba dovedli představit, peníze se rozkutálely, a tak se Duff patnáctého února oholil, vzal si čistou košili a šel navštívit Candy kvůli další půjčce. Sean se za ním díval, jak mizí dolů po svahu. Před týdnem prodali koně a on se teď maličko modlil – poprvé po mnoha letech. Duff se vrátil pozdě dopoledne. Stál na kraji příkopu a pozoroval, jak Sean utěšňuje v otvorech patrony pro další odstřel. Seanova záda byla pokrytá potem, každý sval se jasně rýsoval zvedaje se a ztráceje podle toho, jak se Sean pohyboval.

„Tak je to správný, mladíku. Jen tak dál!“

Sean zvedl oči zarudlé prachem. „Kolik?“ zeptal se s nadějí v hlase.

„Dalších padesát, a ty jsou poslední. Alespoň nám tak vyhrožuje.“

Seanovy oči sklouzly na balíček, který Duff držel pod paží. „Co je to?“ Uviděl skvrny prosakující skrz hnědý papír a sliny se mu vyřinuly zpod jazyku.

„Svíčkové kotlety, dneska nebude k obědu žádná ovesná kaše!“ zašklebil se na něho Duff.

„Maso!“ Sean se s tím slovem doslova mazlil. „Nedodělanej biftek, když do něj kousneš, tak ještě trochu krvácí, se stopou česnekový příchutě, akorát tak posolit!“

„A ty vedle mě, jak si zpíváš uprostřed divočiny,“ souhlasil Duff. „Přestaň básnit, zapal ty rozbušky a půjdeme se najíst.“

Hodinu nato kráčeli bok po boku po dně svého hlubokého výkopu a za nimi se tlačili Mbejane a jeho Zulové. Sean hlasitě krknul.

„Jé, to je ta vzpomínka na tu nádheru. Už nikdy nebudu schopný se podívat s chutí na další talíř nějaký obilný kaše!“

Došli na konec, kde leželo na hromadě čerstvě odstřelené kamení a hlí-

na. Sean cítil, jak se mu roztřásly ruce, stáhlo hrdlo a zatajil dech. Pak se do jeho ramene zaťaly Duffovy prsty. Cítil, jak se chvějí. Vypadalo to jako had, jako tlustý šedý had, který se plazí dolů po jedné stěně výkopu a mizí pod hromadou čerstvé suti, aby se znovu objevil na druhé straně.

Duff byl první, kdo se pohnul. Klekl si a zvedl kus žíly, velký šedý úlomek a políbil jej.

„To musí být ono, co, Duffe? To je určitě Vedoucí žíla!“

„Tohle je konec chimér!“

„Už žádný kašovitý jídla,“ šeptal Sean, a Duff se rozesmál. Společně potom divoce, šíleně a unisono vyli, aby vyjádřili své vítězství.

„Nech mě, ať si to ještě potěžkám,“ řekl Sean. Duff mu to podal. „Kruci, je to ale těžký!“

„Neexistuje nic těžšího,“ souhlasil Duff.

„To musí vážit nejmíň takovejch padesát liber!“ Sean držel cihlu oběma rukama, vypadala jako velká krabice na cigarety.

„Ještě víc!“

„Všechny ztráty se nám zaplatily za dva dny!“

„A řek bych, že nám ještě něco zbyde.“

Sean položil zlatou cihlu na stůl mezi ně. Ve světle lucerny svítila zlatistým úsměvem, takže se Duff naklonil kupředu a pohladil jí. Její povrch byl na dotek hrbolatý od hrubé licí formy.

„Já od ní nedokážu dát pryč ruce,“ stydlivě přiznal.

„Já taky ne!“ Sean se po ní natáhl. „Za týden nebo dva budeme moct zaplatit Candy za všechny její claimy.“

Duff vyletěl. „Co jsi to řekl?“

„Řek jsem, že budeme moct zaplatit Candy.“

„Myslel jsem si, že mám halucinace!“ Duff se netrpělivě plácal do dlaně. „Tak poslouchej, mladíku. Budu se ti to snažit vysvětlit jednoduše. Na jak dlouho máme tyhle claimy rezervovaný ke koupi?“

„Na tři roky.“

„Správně. A teď další otázka. Kolik lidí na těhle polích má nějaké peníze?“

Sean vypadal nechápavě. „No, my teďka a… a…“

„Nikdo jiný, totiž dokud se nevrátí Hradsky,“ dokončil za něho Duff.

„A co bratři Heynsovi? Odkryli přeci taky Vedoucí žílu!“

„Samozřejmě, ale nebude jim to k ničemu, dokud jim nedojdou stroje z Anglie.“

„Pokračuj.“ Sean si nebyl dvakrát jistý, kam Duff míří.

„Místo toho, abysme vyplatili Candy, použijeme tohle –“ poklepal na

zlatou cihlu „– a její hodný bratříčky, abysme tady zkoupili každý slibný claim ke kterému se dostaneme. Pro začátek je tu Doc Sutherland a jeho claimy mezi námi a Jackem. Pak si objednáme pár velikých desetitloukových drtiček a až ty budou plivat zlato, tak koupíme půdu, budem investovat do cihelen, opraven strojů, dopravních podniků a tak dále. Už jsem ti říkal předtím, že existuje víc způsobů, jak získat zlato než jenom kopáním.“

Sean na něho tiše zíral.

„Máš hlavu dobrou pro výšky?“ zeptal se Duff.

Sean přikývl.

„Budeš to potřebovat, protože my se dostaneme tak vysoko, co létají orli – budeš se podílet na největším finančním vejvaru, co tahle země kdy viděla!“

Sean si zapálil jeden z Duffových doutníků. Jeho ruka se lehce třásla. „Nemyslíš, že by bylo nejlíp – no, prostě do toho nejít tak moc rychle? K čertu, Duffe, dyť my zpracováváme tuhle žílu teprve dva dny.“

„A vydělali jsme tisíc liber,“ přerušil ho Duff. „Poslyš, Seane, já na takovouhle příležitost čekám celý život! My jsme na tomhle poli první, a to pole je před náma dokořán jako roztažená stehna prodejné děvky. A my do toho půjdeme a vezmem si jí!“

Druhý den ráno měl Duff to štěstí, že zastihl Doca Sutherlanda dost brzo na to, aby ještě nezahájil denní pitku a byl schopen diskutovat o obchodních záležitostech. Ještě hodinu a bylo by bývalo pozdě. Dopadlo to tak, že Doc převrhl sklenici a vypadl ze židle, těsně než nakonec podepsal převod dvaceti pěti claimů na Seana a Duffa. Inkoust na jejich smlouvě ještě ani neoschl a Duff už jel do Ferrierova tábora, aby vyhledal Teda Reynecka, který vlastnil claimy na druhé straně Bratrance Jocka.

Nahoře na Candině Hlubině mezitím Sean něžně pečoval o drtičku a kousal si nehty. Během sedmi dnů Duff skoupil přes stovku claimů a nadělal čtyřicet tisíc liber dluhu.

„Duffe, ty jsi zešílel,“ naříkal Sean. „Zase o všechno přijdeme!“

„Kolik jsme toho doteď vytěžili z Hlubiny?“

„Za čtyři tisíce.“

„Deset procent z toho, co dlužíme, za čtyři dny – a to s ubohou malinkou čtyřtloukovou drtičkou! Drž si klobouk, mladíku, zítra skoupím dalších čtyřicet claimů na druhé straně Jocka. Moh jsem je mít už dneska, ale ten zatracený Řek trvá na tisíci liber za kus. Myslím, že mu to budu muset dát.

Sean se chytil za hlavu. „Duffe, prosím tě, člověče, jsme už po krk v dluzích!“

„Ustup, mladíku a pozoruj, jak pracuje kouzelník.“

„Já jdu spát předpokládám, že ráno zase budu muset za tebe vzít směnu,

jestli seš rozhodnutý strávit zítřek tím, že nás kompletně zruinuješ.“

„To není nutné, já jsem najal toho Američana, jak se jmenuje… Curtis, ano. Víš, toho tvého sparring partnera v boxu. Vyšlo najevo, že je to hom a je ochotný dělat za třicet liber měsíčně. Takže můžeš jet do města se mnou a koukat se, jak z tebe dělám boháče. Mám s tím Řekem schůzku v Candině Hotelu v devět ráno.“

V devět hodin Duff mluvil a Sean jen seděl tiše na hraně své židle. V deset hodin se Řek stále ještě neobjevoval, Duff začal být mrzutý a Sean samou úlevou začal švitořit. V jedenáct se chtěl Sean vrátit na Hlubinu.

„Je to znamení, Duffe, Bůh shlédl dolů a viděl nás, jak tady sedíme a chystáme se udělat hroznou chybu. Ne, povídá si, to jim nedovolím, radši ať si ten Řek zlomí nohu, ale nemůžu připustit aby se něco takového stalo takovým prima chlapcům.“

„Co kdyby jsi radši vstoupil do kláštera k Trapistům?“ Duff pohlédl na své hodinky. „Pojď, jdeme.“

„Ano, pane!“ Sean čile vyskočil. „Vrátíme se a budeme mít spoustu času, abysme do oběda probrali třídící stoly!“

„Nejdeme domů, ale jdeme hledat toho Řeka!“

„Poslyš, Duff…“

„Poslouchat budu potom, teď pojď!“

Odjeli naproti k Jasným andělům, nechali venku koně a společně vešli dovnitř. V jídelně se zdála být tma, což způsobila záře slunce venku, ale i v tom šeru jejich pozornost okamžitě zaujala skupinka u jednoho stolu. Zády k nim seděl ten Řek. Vypadalo to, že má pěšinku narýsovanou křídou a pravítkem skrz jako uhel černé vlnité vlasy. Seanův pohled z něho sklouzl na dva muže, kteří seděli u stolu před ním. Mladší z nich byl vyhublý, s olivově snědou pletí vypjatou na lícních kostech, velmi červenými rty a jeho oči, lemované dívčími řasami, byly přecitlivělé a hnědé jako karamely. Na židli vedle něho seděl muž, jehož tělo snad formovali z vosku a pak podrželi blízko plamene. Ramena kulatá až téměř deformovaná se skláněla nad tělem tvaru hrušky a jenom s evidentní námahou držela hlavu tvaru velkého Taj Mahalu. Jeho vlasy byly načesány do stylu Bratr Tuck a hustší byly jenom kolem uší. Ale oči – jiskřící žluté oči – v sobě neměly vůbec nic komického.

„Hradsky!“ sykl Duff a pak se jeho výraz změnil. Usmíval se, když kráčel ke stolu. „Ahoj Nikky, myslel jsem, že máme schůzku?“

Řek se rychle otočil na židli. „Pan Charleywood, promiňte, ale zdržel jsem se.“

„To vidím, lesy jsou plné loupežníků.“ Sean si všiml, jak se nad Hradskeho límcem objevila rudá skvrna a pak zase ustoupila. „Prodal jste to?“

zeptal se klidně Duff.

Řek nervózně přikývl. „Je mi líto, pane Charleywood, ale pan Hradsky zaplatil, co jsem chtěl a bez dohadování. A taky hotově!“

Duff sjel pohledem na druhou stranu stolu. „Ahoj, Normane. Jak se vede tvojí dceři?“

Tentokrát ta rudá skvrna vyběhla z límce a zaplavila celý obličej Hradskeho. Otevřel ústa, jeho jazyk dvakrát mlaskl, ale pak je zase zavřel. Duff se usmál a pak pohlédl na mladšího Žida.

„Pověz mi to za něj, Maxi.“

Karamelové oči se sklopily na desku stolu. „Dcera pana Hradskeho se má velmi dobře.“

„Předpokládám, že se brzy po mém nedobrovolném odchodu z Kimberley vdala?“

„Správně.“

„Moudré rozhodnutí, Normane, mnohem moudřejší, než aby mě tvoje gorily vyháněly z města. To od tebe nebylo zrovna moc hezké.“ Nikdo nepromluvil. „Musíme se někdy sejít a popovídat si o těch starých časech. Do té doby mmm-měj-tte sse dddo-bbbře!“

Na cestě zpátky k dolu se Sean zeptal: „On má dceru? Jestli vypadá jako on, tak jsi měl štěstí, žes jim utek!“

„Nevypadá – tenkrát byla jako zralý hrozen vína.“

„Tomu můžu stěží uvěřit.“

„Ani já tomu nemoh věřit. Jediný možný závěr, ke kterému jsem dospěl, je, že jí za něho udělal taky ten jeho Max.“

„Jakou roli hraje tenhle Max?“

„Max je jeho dvorní klaun. Koluje o něm takový drb, že když se Hradsky vymočí, tak mu Max tu jeho visačku pěkně oklepe.“ Sean se zasmál a Duff pokračoval: „Ale Hradskeho nesmíš podceňovat. Jeho jedinou slabostí je jeho koktání a s Maxem, který mluví za něho, překonal i tohle. Pod tou nestvůrnou lebkou je mozek tak rychlý a nemilosrdný jako guillotina. Teď, když přijel na zlatá pole, se tady bude něco dít. Musíme dál tryskem, jestli mu budeme chtít stačit.“

Sean se na pár sekund zamyslel a pak dodal: „Když tak mluvíme o tom dění, Duffe, a když jsme přišli o ty Řekovy claimy a nemusíme použít žádnou hotovost, abysme ho uspokojili, což kdybysme si promysleli, jestli neobjednat nějaké nové stroje, aby zpracovávaly ty nové claimy có máme?“

Duff se na něho zašklebil. „Poslal jsem telegram do Londýna už minulý týden. Ještě do konce měsíce pošlou po vodě zbrusu nové desetitloukové drtičky.“

„Dobrý Bože, proč jsi mi to neřek?“

„Dělal jsi si už tak dost starostí – nechtěl jsem, abys dostal infarkt.“ Sean otevřel ústa, aby Duffa seřval, a tak vyhodil ze sedla, ale Duff na něho mrknul, ještě než mohl promluvit, a Seanovi se začaly rty třást smíchem, který se mu dral z hrdla ven. Chtěl jej zarazit, ale také ho to přemohlo.

„Na kolik nás to přijde?“ hulákal uprostřed smíchu.

„Jestli se takhle zeptáš ještě jednou, tak tě uškrtím!“ smál se na oplátku Duff. „Buď spokojený, že víš, že když budeme chtít mít dost peněz, abysme se ctí vyrovnali účet za náklad, až ty drtičky dorazí do Port Natalu, budeme muset tím naším malým kafemlýnkem prohnat za příštích pár měsíců celou horu Vedoucí žíly.“

„A co ty platby za nové claimy?“

„To je moje starost – moje zodpovědnost.“

A tak se utvářelo jejich partnerství a jejich vztah krystalizoval v týdnech, které následovaly. Duff, s jeho okouzlujícím úsměvem a kouzelným jazykem, byl ten, kdo vyjednával a kdo lil olej na hladinu vod rozbouřených netrpělivými věřiteli. Byl zásobnicí hornických znalostí, o kterých se Sean denně dovídal, byl strůjcem plánů, z nichž některé byly opravdu divoké a některé prostě brilantní. Ale jeho neposedná neurotická energie nebyla stvořena k tomu, aby je dotáhla do úspěšného konce. Duff rychle ztrácel zájem a byl to nakonec Sean, kdo rozhodl, které z Charleywoodových mozkových produktů jsou nejméně schůdné a které jsou přijatelné a slibnější. Jakmile se jednou pasoval na jejích nevlastního otce, zacházel pak s nimi, jako kdyby byly jeho vlastní. Duff byl teoretik, Sean praktik. Sean pochopil, proč Duff nikdy předtím nedosáhl úspěchu, ale současně si také uvědomoval, že bez něho by byl bezmocný.

Přihlížel s upřímným obdivem způsobu, jakým Duff dokázal využívat stěží dostatečný přísun zlata z Candiny Hlubiny na to, aby mohla dál běžet drtička, na to, aby zaplatil obchodníkům, vyplácel splátky za claimy v době, kdy byly splatné a přitom ještě ušetřil dost na nové stroje. Duff byl člověk žonglující se žhavými uhlíky. Jakmile budete jeden držet příliš dlouho, spálí vás, jakmile necháte jeden upadnout, spadnou všechny. A Duff, ten v hloubi duše nejistý Duff, mohl opřít svá nekrytá záda o pevnou zeď za sebou. Nikdy to sice v řeči neprojevil, ale prozrazovaly to jeho oči, kdykoli pohlédl na Seana. Někdy se cítil vedle Seanova mohutného těla a jeho větší rozhodnosti malinký, ale byl to kupodivu dobrý pocit. Jako být na přátelské hoře.

Postavili kolem drtičky nové budovy. Sklady, tavírnu a chaty pro Seana a Duffa. Duff opět spával v Hotelu. Místo pro domorodce bylo směrem dolů po svahu, ale každý týden ustupovalo, jak rostla bílá hora vytěžené hlušiny a tlačila je zpět. Celé údolí se změnilo. Nové drtičky Hradskeho

dorazily a stály podél hřebene, vysoké a pyšné, dokud z nich jejich vlastní obrovité haldy hlušiny neudělaly trpaslíky. Johannesburg, zprvu jenom jakýsi vzorec vyznačkovaných území prospektorů, přisál roztroušená tábořiště na svou travnatou šachovnici a uspořádal je v jistém systému podél svých ulic. Zlatokopecký výbor, jehož členové už byli dost otráveni neustálým oškrabováním podrážek, kdykoli chtěli vejít někam dovnitř, vyhlásili povinnost postavit veřejné latríny. Potom, šokováni svou vlastní drzostí, postavili přes Natal Spruit most, zakoupili kropicí vůz, aby omezili víření prachu v ulicích Johannesburgu a odhlasovali zákon zakazující pohřby blíže než půl míle od středu města. Sean a Duff jako členové Výboru cítili, že je jejich povinností projevit svou důvěru ve výnosy zlatého pole, a proto zakoupili dvacet pět parcel v Johannesburgu, každou za pět liber splatných do šesti měsíců. Candy najala všechny své zákazníky a během jednoho týdne horečné činnosti zbourali Hotel a až do posledního prkýnka a kousku plechu jej převezli míli dál do údolí, kde jej postavili znovu na její vlastní půdě uprostřed městečka. Během párty, kterou pro ně pak uspořádala v neděli večer, se jim téměř povedlo rozebrat jej podruhé. Každým dnem cesty z Natalu a Kapského Města pojímaly více a více povozů, stále více a více lidí přicházelo na zlatá pole Witwatersrandu. Duffův návrh, aby Zlatokopecký výbor vyhlásil daň jedné libry na hlavu každého přistěhovalce aby pomohli financovat veřejné práce, musel být neochotně odmítnut. Převládl totiž pocit, že by to mohlo vést k občanské vzpouře a jelikož už tam bylo více nově příchozích než členů Výboru, nikdo nestál o to, aby se ocitl na prohrávající straně.

Jednou ráno, když vyrazil do dolu, přinesl s sebou Duff telegram. Podal jej bez komentáře Seanovi. Sean si jej přečetl. Dorazily stroje.

„Dobrý Bože, to je přeci o tři tejdny dřív!“

„Museli mít zvlášť příhodný proud nebo vítr v zádech, nebo co způsobuje, že lodě plují tak rychle,“ smutně mumlal Duff.

„Máme dost na zaplacení účtu?“ zeptal se Sean zvědavě.

„Ne.“

„Co teda budeme dělat?“

„Půjdu a navštívím toho mužíka v bance.“

„Nechá tě vyhodit na ulici.“

„Přiměju ho, aby nám dal půjčku na naše claimy.“

„Jak to chceš, sakra, dokázat? Vždyť jsme za ně ještě ani nezaplatili!“

„To je to, čemu se říká finanční genialita. Já mu prostě zdůrazním, že teď už stojí pětkrát tolik, než za co jsme je koupili.“ Duff se zazubil. „Můžete tady s Curtisem dělat jeden den beze mne a já to půjdu zařídit.“

„Zařiď to a já ti moc rád dám dovolenou celý měsíc!“

Když se toho odpoledne vrátil Duff zpátky, nesl s sebou listinu. Dole v rohu měla červenou voskovou pečeť a nahoře stálo „Úvěrový list“ a uprostřed z masy drobných písmenek vystupovala tučným písmem napsaná čísla sumy končící tolika nulami, až to vzbuzovalo úctu.

„Ty jsi zatracenej zázrak!“ nadšeně zvolal Sean.

„Ano, taky se mi zdá,“ souhlasil Duff.

Stroje bratrů Heynsových byly na stejné lodi. Jock a Duff odjeli do Port Natalu společně, najali sto povozů a přivezli všechno najednou.

„Já ti povím co uděláme, Jocku. Vsadíme se, že naše drtičky pojedou dřív než vaše. Ten, kdo prohraje, zaplatí za celou dopravu,“ provokoval ho Duff, když dorazili do Johannesburgu a splachovali prach z hrdel v Candině novém lokále.

„To beru!“

„Já půjdu ještě dál a přisadím pět set liber!“

Sean šťouchl Duffa do žeber. „Pomalu Duffe, to si nemůžeme dovolit.“

Ale Jock mu na tu sázku hned skočil.

„Co tím myslíš, že si to nemůžeme dovolit?“ šeptal Duff. „Na úvěru nám zbývá ještě skoro patnáct set liber!“

Sean zavrtěl hlavou. „Ne, to nemáme.“

Duff vytáhl dokument z náprsní kapsy a klepal na něj Seanovi před nosem. „Tady – přečti si to sám.“

Sean vzal listinu Duffovi z ruky. „Díky, kamaráde. Já jdu zaplatit tomu chlápkovi.“

„Jakému chlápkovi?“

„Tomu chlápkovi u vozů.“

„U jakých vozů?“

„Těch vozů co jste s Jockem najali v Port Natalu. Já jsem je koupil.“

„Nekecej!“

„To byl tvůj nápad rozjet podnikání v dopravě. Jakmile to vyloží, pojedou pro náklad uhlí z Dundee.“

Duff se na něho zašklebil. „Copak ty nikdy na nic nezapomeneš? No dobrá, mladíku, tak jdi – musíme prostě tu sázku vyhrát, to je všechno, no.“

Umístili jednu z drtiček na Candině Hlubině a druhou na nových claimech za dolem Bratranec Jock. Mezi nezaměstnanými v Johannesburgu si najali dvě party. Jednu vedl Curtis a druhou Sean, zatímco Duff lítal mezi nimi a na obě dohlížel. Pokaždé, když míjel Bratrance Jocka, strávil pár minut kontrolou, o kolik Trevor s Jockem pokročili.

„Mají před námi náskok, Seane! Už postavili parní kotle a natlakovali je,“ hlásil nervózně, ale druhý den už se zase usmíval. „Nedali do desky základu dost cementu, a začala se jim drolit, jakmile na ní postavili drtiče.

Budou to muset betonovat znovu ztratí tím tři nebo čtyři dny!“

Sázky v jídelnách značně kolísaly s každou změnou situace soutěžících.

Jedno sobotní odpoledne přišel nahoru na Hlubinu Francois. Sledoval, jak pracují, jednou nebo dvakrát jim něco navrhl a pak poznamenal: „U Jasných andělů sázejí tři ku jedné proti vám. Typují, že Heynsovic budou hotový příští víkend.“

„Jdi a vsaď si na mne dalších pět set liber,“ odpověděl mu Duff, ale Sean zavrtěl zoufale hlavou. „Bez starosti, mladíku, nemůžeme prohrát – ten amatérský důlní inženýr Jock Heyns sestavil tu svojí drtírnu úplně naruby zadkem dopředu. Všiml jsem si toho teprve dneska ráno – ten bude koukat, až to bude chtít spustit. Bude muset předělat celou sestavu!“ Duff měl pravdu – uvedli do provozu obě své drtičky dobře patnáct hodin před bratry Heynsovými.

Jock k nim přijel s dlouhým obličejem. „Gratuluju.“

„Díky, Jocku. Neseš s sebou svojí šekovou knížku?“

„Kvůli tomu jsem přijel. Můžete mi dopřát trochu času?“

„Váš úvěr je dobrý,“ ujistil ho Sean. „Pojďte, napijeme se a můžete si ode mne koupit trochu uhlí.“

„Jo, slyšel jsem, že vám dneska ráno přijely povozy. Kolik počítáte?“

„Patnáct liber půl metráku.“

„Bože můj! Vy banditi, já bych se vsadil, že vás to stálo necelejch pět šilinků!“

„Člověk má právo na slušný zisk,“ protestoval Sean.

Nahoru to byla dlouhá a tvrdá cesta. Ale Sean i Duff tam konečně dorazili a odtamtud to už bylo jenom s kopce. Peníze se začaly jen hrnout. Ten geologický vrtoch, který odklonil Vedoucí žílu dál od Hlavní na území Candiny Hlubiny ji současně obohatil, naplnil ji vzácným kovem.

Jednou večer tam byl i Francois, když dali kouli směsi do retorty. Oči mu div nevypadly z důlků, když sledoval odprýskávající rtuť. Civěl na zlato, jako když chlap vidí nahatou ženskou. „Go Hrom aby do toho, odteďka vám dvěma budu muset říkat –Mistře –!“

„Už jsi někdy viděl bohatší žílu?“ jásal Duff.

Francois pomalu zavrtěl hlavou.

„Znáte mojí teorii o tom, že ta žíla byla na dně jezera. A tohle to potvrzuje. Ten záhyb vaší žíly byl vlastně hlubokým příkopem podél dna. Určitě to fungovalo jako přirozený lapač zlata. Kruci, chlapi, to máte ale štěstí! Se zavřenýma očima jste našli v pudingu hrozinku. Jack and Whistle je sotva z polovičky tak bohatej jako tohle.“

Částka, o kterou přetáhli svůj účet v bance, spadla jako ručička barometru v uragánu. Obchodníci je začali zdravit s úsměvem. Dali Doc Sutherlan-

dovi šek, který mohl stačit na to, aby se i on do konce života koupal ve whisky. Candy je oba políbila, když jí úplně vyplatili i se sedmi procenty úroků. To si potom postavila nový Hotel, dvoupatrový, s křišťálovým lustrem v jídelně a nádherným apartmá v druhém patře v kaštanově hnědé a zlaté barvě. Duff i Sean si je okamžitě pronajali, ale s výslovnou podmínkou, že pokud Johannesburg někdy navštíví královna Britského Impéria, tak jí dovolí, aby se v něm ubytovala. V předtuše je Candy nazvala Viktoriino apartmá.

Francois se po troše přemlouvání nechal přesvědčit, aby převzal vedení Hlubiny. Přestěhoval svůj majetek, skříňku svršků a prádla a čtyři skříňky zaručených značkových léků z Jack and Whistlu.

Timothy Curtis byl šéfem drtičky na nových claimech. Nazvali to Důl Sestřička. I když nebyla zdaleka tak výnosná jako Hlubina, každý měsíc přinášela sladkou odměnu, protože Curtis dovedl pracovat stejně dobře jako boxovat.

Koncem srpna už Sean ani Duff neměli žádné věřitele. Všechny zabrané dílce byly jejich, drtičky také a k tomu měli ještě peníze na investování.

„Potřebujeme tady ve městě mít svojí kancelář. Nemůžeme řídit tuhle šou z ložnice," stěžoval si Sean.

„Máš pravdu," souhlasil Duff, „postavíme si jí na tom rohovém pozemku, co je nejblíž tržišti." Udělali plán na skromný malý domek o čtyřech místnostech, ale nakonec se jim rozrostl na dvě patra, podlahy z tvrdého dřeva, dubové obložení a dvacet místností. Co nestačili využít sami, to pronajali.

„Cena pozemků se za tři měsíce ztrojnásobila," řekl Sean, „a pořád stoupá."

„Máš pravdu – teď je čas nakupovat," souhlasil Duff. „Začínáš myslet v těch správných kolejích."

„To byl tvůj nápad."

„Můj?" Duff vypadal překvapeně.

„Copak si nevzpomínáš na ten svůj projev.vzhůru do výšek, až tam kde létají orlové?"

„Ty nikdy na nic nezapomeneš, člověče?" ptal se Duff.

Koupili další půdu. Tisíc akrů u Orange Grove a další tisíc kolem Nemocničního kopce. Jejich dopravní povozy, čítající teď už téměř čtyři stovky, denně přijížděly z Port Natalu a Lourenco Marquesu. Jejich cihelny pracovaly čtyřiadvacet hodin denně sedm dní v týdnu snažíce se uspokojit velikou poptávku po stavebním materiálu. Seanovi trvalo skoro celý týden vymluvit Duffovi přání postavit Operní divadlo, ale nakonec uspěl a společně se pak připojili k ostatním členům Zlatokopeckého výboru, aby fi-

nancovali jiný druh paláce kultury. Na Duffův návrh jej nazvali Opera. Do angažmá získali nikoli hvězdy slavných evropských společností, ale umělkyně z přístavních čtvrtí Kapského Města a Port Natalu a jako dirigenta si vybrali obrovsky zkušenou Francouzku jménem Blue Bessie podle barvy jejích vlasů. Opera poskytovala zábavu na dvou úrovních. Pro členy Výboru a další rodící se boháče existoval jeden diskrétní postranní vchod, luxusně zařízená hala, kde si člověk mohl koupit to nejlepší šampaňské a diskutovat ceny na Kimberleyské burze a za halou byla řada vkusně zařízených salonků. Pro dělníky existovala holá chodba, jakási čekárna, žádný výběr a pětiminutový limit. Za pouhý měsíc vyrýžovala Opera víc zlata nežli důl Jack and Whistle.

A v prosinci už existovali v Johannesburgu milionáři: Hradsky, bratři Heynsovi, Karl Lochtkamper, Duff Charleywood, Sean Courtney a tucet dalších. Patřily jim doly, půda, budovy a město. Byla to šlechta Witwatersrandu, povýšená do rytířského stavu svými penězi a korunovaná zlatem. Asi týden před vánocemi, Hradsky, jejich neuznaný, ale nepochybný král, je svolal na schůzi do jednoho ze soukromých salonků Candina Hotelu.

„Kdo si, sakra, ten chlap myslí, že je?“ stěžoval si Jock Heyns, „takhle nás svolávat jako nějakou bandu kafrů!“

„Uerdammt Judeno,“ přizvukoval Lochtkamper.

Ale všichni se dostavili, do jednoho, protože ať podnikal Hradsky cokoli, vždycky to smrdělo penězi a tomu nedokázali odolat stejně tak jako pes nedokáže odolat pachu fenky, která barví. Duff a Sean přijeli jako poslední a salonek už byl plný doutníkového kouře a napětí. Hradsky byl zabořený v jednom z kožených křesel a Max tiše seděl vedle něho. Jeho oči zamžikaly, když vešel Duff, ale jeho výraz se vůbec nezměnil. Poté, co si Duff se Seanem našli židle, Max povstal.

„Pánové, pan Hradsky vás sem pozval, abyste uvážili jeho návrh.“ Trochu se naklonili ve svých židlích kupředu a v očích se jim zablesklo, jako když chrti začínají dohánět lišku. „Čas od času musí lidé v našem postavení hledat kapitál, aby mohli financovat další podnikání a konsolidovat minulé zisky. Na druhé straně ti z nás, kterým jejich peníze nečinně leží, budou hledat možnosti, kde investovat.“ Max si odkašlal a přejel po nich svýma smutnýma hnědýma očima. „Až do této doby pro tyto vzájemné potřeby neexistovalo žádné středisko, žádné místo, jako je tomu v ostatních centrech finančního světa. Blížíme se jim pouze naší burzou v Kimberley, která, jak budete jistě souhlasit, je příliš vzdálená na to, aby nám tady v Johannesburgu k něčemu byla. Pan Hradsky vás sem pozval, abyste uvážili možnost založit naši vlastní burzu a pokud tu myšlenku přijmete, zvolili předsedu a správní radu.“ Max se posadil a v tichu, které následovalo, se

všichni nad tím nápadem zamýšleli, každý s ohledem na své plány a způsob uvažování, přičemž se především ptali „Co z toho budu mít já?“. „Ja, je to sakra dobrej nápad.“

Lochtkamper promluvil jako první. „Ano, to je to, co potřebujeme. Počítejte se mnou.“

Mezitím, co spřádali plány a licitovali, stanovovali poplatky, místo a pravidla, pozoroval Sean jejich obličeje. Byly to tváře zahořklých mužů, šťastných mužů, tichých i hřmotných, ale měly jeden společný rys – ten lesk chamtivosti v očích. Byla půlnoc, než skončili.

Max se opět postavil. „Pánové, pan Hradsky by vás rád pozval na sklenku šampaňského, abychom oslavili založení našeho nového podniku.“

„Já tomu nemůžu věřit. Naposledy se odvázal tak, že někomu zaplatil pití v šedesátých letech!“ prohlásil Duff. „Honem, sežeňte někdo číšníka, než si to zase rozmyslí!“

Hradsky přivřel oči, aby v nich nebyla vidět skrytá nenávist.

S vlastní burzou a bordelem se z Johannesburgu stalo velkoměsto. Uznal je dokonce i Kruger. Rozpustil Zlatokopecký výbor a poslal jim svou vlastní policii, prodal monopol na zásobování dolů důlním zařízením členům své rodiny a vlády a dal se do přehodnocování daňových zákonů se speciálním zřetelem na zisk z těžby zlata. Ale navzdory Krugerově snaze podříznout krk slepici snášející zlatá vejce, Johannesburg rostl, překročil původní vládní pozemky a roztáhl se, plný rámusu, křiku a lomozu, ven do okolní stepi. Sean a Duff rostli s ním. Jejich způsob života se bleskem změnil.

Pravidelné návštěvy dolu se změnily na týdenní kontroly, které přenechaly najatým lidem. Do jejich kanceláří na Eloff Street proudila plynule řeka zlata, protože muži, které si najali, byli ti nejlepší, co se dají za peníze sehnat. Jejich obzor se zúžil na dvě vykládané kanceláře, Viktoriino apartmá a Burzu.

Avšak i v tomto světě nalezl Sean vzrušení, o kterém se mu ani nesnilo. Během těch prvních horečnatých měsíců to nebral na vědomí. Byl tak zabraný do stavění základů, že neměl vůbec energii na to, aby si toho vůbec všiml, natož aby se tím bavil. Pak ale jednoho dne pocítil první záchvěv dráždivého vzrušení. Poslal do banky pro jakousi listinu týkající se práv k pozemku a očekával, že ji doručí nějaký mladší úředník referent, ale místo něho se ve zjevné úctě dostavil sám náměstek a starší prokurista. Byl to příjemný fyzický šok a obohatil jeho vědomí o nový rys. Všiml si teď, jak se na něho lidé dívají, když jde po ulici. Najednou si uvědomil, že na něm závisí živobytí více než patnácti set lidských bytostí.

Nalézal uspokojení v tom, jak se před ním rozestupoval dav, kdykoli s

Duffem přicházeli na burzu, aby ráno zaujali svá rezervovaná místa v kožených křeslech členského salonku. Když se k sobě s Duffem naklonili a tiše si povídali před začátkem obchodování, sledovaly je napjatě dokonce i velké ryby.

Hradsky s těma jeho horečnatýma očima přikrytýma ospalými víčky, Jock a Trevor Heynsovi, Karl Lochtkamper – kterýkoli z nich byl dal svou denní produkci zlata, aby něco z té konverzace zaslechli.

„Kupujte!“ zvolal Sean.

„Kupujte! Kupujte! Kupujte!“ vykřikovala jejich skupinka a ceny hned vyletěly nahoru a pak zase padaly dolů, jak přesouvali své peníze, aby začaly působit někde jinde. A pak jednoho březnového rána 1886 se to vzrušení stalo tak silným že to bylo skoro jako orgasmus. Max dokonce opustil křeslo po boku Hradskeho a přešel salonek až k nim. Zastavil se před nimi, zvedl své smutné oči ze vzorovaného koberce a téměř omluvně jim nabídl svazek volných listů.

„Dobré ráno, pane Courtneyi. Dobré ráno, pane Charleywoode. Pan Hradsky mne požádal, abych vaší pozornosti předložil tyto nové akcie. Třeba byste měli zájem o zprávy, které jsou samozřejmě důvěrné, ale on má pocit, že stojí za to, abyste je podpořili.“

Člověk má tehdy opravdovou moc, když dokáže přinutit svého nepřítele, který ho nenávidí, aby ho požádal o laskavost. Po prvním kontaktu Hradskeho spolupracovali často. Hradsky však jejich existenci nikdy nedal najevo ani slovem ani pohledem.

Každé ráno Duff volal vesele přes celý salonek, „Ahoj mluvko!“ nebo „Zazpívej nám něco, Normane!“ Hradskeho oči se vždy zableskly a pak se ještě hlouběji zavrtal do svého křesla, ale ještě než zvonec oznámil začátek denního obchodování, Max vstal a šel k nim ponechávaje svého pána, aby zíral do prázdného krbu. Prohodili spolu pár tichých vět a Max odcouval zpátky ke Hradskemu.

Jejich spojenému majetku se nedalo odolat. Po jednom divokém ranním obchodování si tak třeba přidali ke své zásobě liber dalších padesát tisíc! Nepoučený kluk zachází se svou první zbraní jako s hračkou. Seanovi bylo dvacet dva. Moc, kterou měl v rukách, byla nebezpečnější než jakákoli zbraň a přitom sladší a poskytující mnohem více uspokojení. Zprvu to byla jen hra a Witwatersrand byla její šachovnicí, muži a zlato byli figurky. Stačilo slovo nebo podpis na kousku papíru a zlato začalo zvonit a muži kmitat. Důsledky byly vzdálené a na čem záleželo bylo skóre, čísla napsaná černým inkoustem na výpisu z bankovního konta. Pak se ještě téhož března poučil a uvědomil si, že člověk vymazaný z burzovních operací nemůže na cestě k bankrotu očekávat ani tolik soucitu jako odložená hračka.

Karl Lochtkamper, ten Němec s hlučným smíchem a veselým obličejem, se musel odkrýt. Potřeboval peníze, aby mohl začít zástavbu nových pozemků na východním konci Randu. Vypůjčoval si a podepisoval krátkodobě splatitelné směnky, protože si byl jistý, že když to bude nutné, tak si je prodlouží. Tajně si vypůjčoval od lidí, o kterých si myslel, že jim může věřit. Stal se zranitelným a žraloci to ucítili.

„Kam si to Lochtkamper chodí pro peníze?“ ptal se Max.

„Víte to?“ odpověděl mu Sean otázkou.

„Ne, ale mohu si to domyslet.“

Druhý den k nim opět přišel Max. „Podepsal osm směnek. Tady je seznam,“ šeptal smutně. „Pan Hradsky koupí ty, co mají křížek. Můžete skoupit ten zbytek?“

„Ano,“ řekl Sean.

Sesypali se na Karla poslední den kvartálu. Požádali o splacení dluhů a dali mu dvacet čtyři hodin. Karl šel popořadě do všech tří bank.

„Lituji, pane Lochtkampere, ale pro tento kvartál jsme již vydali příliš mnoho půjček.“

„Pan Hradsky má vaše směnky velmi lituji.“

„Je mi líto, pane Lochtkampere, ale pan Charleywood je jedním z členů našeho představenstva.“

Karl Lochtkamper se vrátil na Burzu. Naposledy se prošel po hale a zašel do salónku. Postavil se uprostřed té velké místnosti, ve tváři celý šedivý, hlas zahořklý a zlomený.

„Kéž má s vámi Ježíš Kristus slitování až přijde váš čas! Přátelé! Moji přátelé! Seane, kolikrát jsme spolu popíjeli? A ty Duffe, nebylo to včera, co jsi mi potřásal rukou?“

Potom odešel přes halu a hlavními dveřmi ven. Jeho apartmá v hotelu Great North nebylo ani padesát yardů od Burzy. Ve členském salonku slyšeli výstřel pistole zcela jasně. Té noci se Duff se Seanem ve Viktoriině apartmá spolu řádně opili.

„Proč to musel udělat? Proč se musel zabíjet?“

„Nemusel,“ odpověděl Duff. „Byl to srab.“

„Kdybych byl věděl, že něco takového chce udělat – Bože, kdybych to jenom byl věděl!“

„Zatraceně, člověče, prostě riskoval a prohrál – naše chyba to není. Udělal by nám to samé!“

„Mně se to nelíbí – je to svinstvo. Pojď, vypadneme odtud, Duffe!“

„Někdo v tom shonu padne, a ty chceš hned volat – už dost!“

„Teď je to nějaké jiné. Na začátku to tak nebylo.“

„Ano, ovšem. A ráno to bude zase jiné. Pojď, mladíku, já vím, co potře-

buješ.“

„Kam jdeme?“

„Do Opery.“

„Co tomu řekne Candy?“

„Candy to nemusí vědět.“

Duff měl pravdu. Ráno to už bylo jiné. V kanceláři je čekal obvyklý frmol a na Burze poněkud vypjatá činnost. Na Karla si vzpomněl během dne pouze jednou a jaksi to vypadalo, že na tom ani zase tak moc nezáleží. Poslali mu krásný pohřební věnec. Postavil se tváří v tvář skutečným důsledkům hry, kterou hrál. Zvážil možnou alternativu – odejít s bohatstvím, kterého dosud dosáhl. Ale udělat něco takového by znamenalo vzdát se moci, kterou měl.

Návyk na tuhle drogu už zapustil kořeny příliš hluboko, to nemohl popřít. Takže se otevřelo jeho podvědomí, stáhlo k sobě svědomí a spolklo je až kamsi daleko dovnitř. Občas sice pocítil, jak v něm bojuje, ale čím déle zůstávalo jen tam uvnitř, tím více ten boj slábl.

Duff ho dokázal utěšit. Duffova slova byla jako žaludeční šťáva, která mu pomáhala strávit ten kámen kdesi uvnitř. Ještě mu nedošlo, že to, co Duff říká a co Duff dělá, není nutně také to, v co Duff věří. Hraj tu hru bez milosti, hraj, abys vyhrál!

Duff stál zády ke krbu v Seanově kanceláři a kouřil doutník, mezitím co čekali na kočár, který je měl odvézt na Burzu. Oheň za ním zdůrazňoval siluetu jeho zužujících se štíhlých nohou s lýtky v zajetí leštěné černé kůže. Pořád ještě nosil sako, protože zimní rána byla chladná. U krku se rozevíralo a ukazovalo diamant blyštící se v jeho kravatě.

„Člověk si na ženu nějak zvykne,“ právě říkal. „já znám Candy čtyři roky, ale přitom mi to připadá, jako že jsem s ní celý život.“

„Je to prima ženská!“ souhlasil Sean duchem nepřítomný, když namáčel pero a škrábal svůj podpis na listinu před sebou.

„Teď je mi pětatřicet,“ pokračoval Duff. „Jestli mám někdy mít vlastního syna…“ Sean demonstrativně odložil pero a podíval se na něho. Začal se zubit. „Jednou mi jeden chlápek řek: vezmou si tě do té své hloupé hlavy – a pak ještě – oni se nedělí, oni tě vlastní. Slyším snad nějakou novou písničku?“ Duff nervózně přešlápl z nohy na nohu. „Svět se mění,“ bránil se. „Je mi pětatřicet…“

„Opakuješ se,“ obvinil ho Sean a Duff se pokusil o úsměv.

„Totiž, fakt je…“ Tu větu už nikdy nedokončil. Venku na ulici se ozval naléhavý dupot koňských kopyt, a oba sebou trhli směrem k oknu.

„Velký spěch,“ zvolal Sean, když vyskočil rychle na nohy, „znamená velký problémy!“

Přešel k oknu. „To je Curtis a podle jeho tváře to, co nám nese, nejsou žádné dobré zprávy!“ Přede dveřmi se ozvaly podrážděné hlasy a rychlý dupot, potom dovnitř bez zaklepání vrazil Timothy Curtis. Na sobě měl hornické montérky a gumové holínky potřísněné blátem.

„Narazili jsme v devátém patře na bahenní stěnu!“

„Jak to vypadá?“ vyštěkl Duff.

„Dost špatně – zaplavilo to všechno až do osmého patra.“

„Kristepane, to bude trvat nejmíň dva měsíce, než se to vyčistí!“ vykřikl Sean. „Ví to někdo ve městě – pověděl jsi to někomu?“

„Přijel jsem rovnou sem – Cronje a pět lidí bylo v porubu, když se to provalilo.“

„Okamžitě jeď zpátky,“ nařizoval mu Sean, „ale jeď klidně, nechceme, aby se celej svět dověděl, že máme potíže. Musíme mít čas prodávat.“

„Ano, pane Courtney.“ Curtis zaváhal. „Zavalilo to Cronjeho a pět dalších. Mám dát vědět jejich ženám?“

„Copak nerozumíš anglicky? Chci, aby se ani šeptnutí nedostalo ven před desátou hodinou. Musíme získat čas.“

„Ale, pane Courtneyi –“ Curtis byl zdrcený. Stál a zíral na Seana, a Sean cítil probouzející se nepříjemný pocit provinilosti. Šest lidí utonulých v blátě hustém jako sirup… Nerozhodně rozhodil rukama. „Nemůžeme –“ zarazil se, Duff ho přerušil.

„Jsou teď mrtví a budou stejně mrtví, až to oznámíme jejich ženám v deset hodin. Jeďte, Curtisi.“

Prodali své akcie na Sestřičku během jedné hodiny od začátku obchodování na burze a o týden později je koupili za poloviční cenu zpátky. O dva měsíce později už zase Sestřička rozjela výrobu naplno.

Rozparcelovali svůj pozemek u Orange Grove na stavební pozemky a prodali je všechny až na sto akrů, na kterých začali stavět dům. Dali do návrhu veškerou svou fantazii a energii.

Duff na peníze nalákal i zahradníka Botanické zahrady Kapského Města a přivezl si ho v expresním dostavníku. Ukázali mu pozemek.

„Udělejte mi tady zahradu,“ prohlásil Duff.

„Celých sto akrů?“

„Ano.“

„To bude stát pěkné peníze.“

„Žádný problém.“

Koberce dorazily až z Persie, dřevo z lesů Knysny a mramor z Itálie. Na bránu u vjezdu nechali vyrýt slova „Z Xanadu nařídil Kublai Chán postavit vznešený chrám radosti“.

Jak ten zahradník předpovídal, stálo to pěkné peníze. Každé odpoledne,

když zavřeli Burzu, odjížděli spolu a pozorovali zedníky při práci. Jednoho dne s nimi přijela i Candy a oni se jí chlubili jako dva malí kluci.

„Tohle bude taneční sál.“

Sean se jí uklonil. „Smím požádat o to štěstí zatančit si s vámi?“

„Děkuji vám, pane.“ Uklonila se a pak se vznášela v jeho náruči po neohoblovaných prknech.

„Tohle bude schodiště,“ vykládal Duff, „mramorové – černý a bílý mramor – a tady na hlavním odpočivadle ve skleněné skřínce bude hlava Hradskeho, překrásně vyvedená s jablkem v ústech.“

Smějíce se vyšplhali na betonovou rampu. „Tohle je Seanova ložnice – postel je dubová, ze silného dubového dřeva, aby vydržela jeho trápení.“

Držíce se za ruce sestoupili chodbou dolů. „A tohle je můj pokoj – myslel jsem na pořádnou zlatou vanu, ale stavitel tvrdí, že je moc těžká a Sean říká, že je to moc vulgární. Podívej se na ten výhled. Odtud je vidět přes celé údolí. Můžu klidně ráno zůstat ležet v posteli a číst si ceny v burzovní hale dalekohledem.“

„Je to nádhera,“ vydechla Candy zasněně.

„Líbí se ti to?“

„No aby ne!“

„Mohla by to být také tvoje ložnice.“

Candy se začala červenat a pak se jí tvář stáhla zklamáním. „Měl pravdu – jsi vulgární!“ Vyrazila k východu a Sean předstíral, že hledá své doutníky, aby zakryl rozpaky.

Duff ji dohonil dvěma rychlými skoky a obrátil ji tváří k sobě. „Ty jeden blázínku, to jsem tě přeci žádal o ruku!“

„Pusť mě!“ Téměř v slzách se mu vyškubla. „Já si myslím, že vůbec nejsi vtipný!“

„Candy, já to myslím vážněj Vezmeš si mne?“

Seanovi vypadl doutník z úst, ale chytil jej, ještě než dopadl na zem. Candy stála úplně nehybně s očima upřenýma do Duffovy tváře.

„Ano nebo ne – vezmeš si mne?“

Pomalu přikývla a pak ještě dvakrát rychle. Duff pohlédl přes rameno na Seana.

„Nech nás chvíli, mladíku.“

Cestou zpět do města Candy znovu našla svůj hlas. Šťastně žvatlala a Duff jí odpovídal tím svým typickým postranním úsměvem. Sean zachmuřeně seděl v rohu drožky. Doutník mu špatně hořel, a tak ho vyhodil oknem ven.

„Doufám, že mi necháš Viktoriino apartmá, Candy?“ Následovalo ticho.

„Co tím chceš říct?“ zeptal se pak Duff.

„Dva si vystačí,“ odpověděl Sean.

„Ale to ne!“ vykřikla Candy.

„Je to taky tvůj dům!“ ostře pronesl Duff.

„Já vám ho dávám jako svatební dar.“

„Mlč už,“ zazubil se Duff. „je dost veliký pro nás všechny!“

Candy rychle přešla k Seanovi a položila mu ruku na rameno.

„Prosím – byli jsme spolu už tak dlouho. Bez tebe by se nám stýskalo.“

Sean cosi zabručel.

„Prosím!“

„Však on přijde,“ řekl Duff.

„Prosím.“

„No, tak tedy –“ zamračil se nevděčně Sean.

Vyšli si na dostihy do Milnertonu. Candy s kloboukem plným pštrosích per, Sean a Duff v šedých cylindrech a se zlatými hlavicemi na svých vycházkových hůlkách.

„Když vsadíš padesát guineí na Trade Wind vyděláš si na svatební šaty! Nemůže prohrát –“ řekl Duff Candy.

„A co ta nová klisna pana Hradskeho? Slyšela jsem, že to je dobrý tip,“ odpověděla Candy, a Duff se zamračil.

„Chceš přejít do tábora nepřátel?“

„Já myslela, že ty a Hradsky jste téměř obchodní partneři?“ zašveholila Candy a točila slunečníkem. „Podle řečí, které jsem zaslechla, s ním pracuješ vlastně pořád.“

Mbejane zpomalil kočár, když vjížděli do davu chodců a shluku kočárů před branami Turf Clubu.

„Tak to jsi v obou případech slyšela špatně. Jeho Sun Dancer nikdy Trade Wind na dálku nedožene, na to je moc slabá v nohách. Je pofrancouzštěná hugenotskou krví. Během jedné míle odpadne. Co se týče Hradskeho jako našeho obchodního partnera, tak my mu občas hodíme ze stolu kost. Že je to pravda, Seane?“

Sean pozoroval Mbejanova záda. Zulu, jenom ve své bederní kožešinové rouše a s oštěpy pečlivě odloženými u nohou, ovládal koně s vrozenou lehkostí. Stavěli dozadu uši, aby zaslechli jeho hluboký a tlumený hlas, když k nim mluvil.

„Že mám pravdu, Seane?“ opakoval Duff.

„Ovšem,“ souhlasil Sean zamyšleně. „Víš co? Myslím, že Mbejanovi opatřím livrej. V těch kožišinách se sem nehodí.“

„Někteří koně ze stejné stáje jsou vytrvalci. Sun Honey vyhrála dvakrát Kapskou derby a Elipsa předvedla anglickou krev v Metropolitním handicapu minulý rok,“ odporovala mu Candy.

„Oho,“ Duff se nadřazeně usmíval. „Máš moje slovo, že Trade Wind se hlavním závodem jenom tak projde a vrátí se do stáje, ještě než Sun Dancer vůbec uvidí cílový sloupek!“

„Tmavohnědá a zlatá – stejné barvy jako ty naše dostihové,“ mumlal si Sean přemítaně. „To by šlo moc pěkně k jeho černé kůži. Možná k tomu ještě turban s jedním pštrosím perem.“

„O čem to, sakra, mluvíš?“ stěžoval si Duff.

„O livreji pro Mbejana.“

Vystoupili z kočáru ve vyhrazeném prostoru a procházeli členskou tribunou. Candy se pěkně nesla mezi svými průvodci.

„Tedy Duffe, máme dneska tu nejkrásnější ženu tady!“

„Děkuju,“ usmála se Candy na Seana.

„Proto jí musíš pořád koukat dolů do výstřihu?“ provokoval ho Duff.

„Ty jeden prasáku!“ Sean byl šokovaný.

„Nezapírej,“ škádlila ho Candy, „mně to moc lichotí. Jen si poslož.“ Prošli hroznem pestrobarevných ženských šatů a škrobeně oblečených mužů. Doprovázela je vlna pozdravů.

„Dobré ráno, pane Courtneyi.“ Důraz byl na tom – pane. „Jak si stojí váš Trade Wind pro hlavní dostih?“

„Můžete na něho vsadit i svoje kalhoty.“

„Buď zdráv, Duffe, gratuluju k zasnoubení!“

„Díky, Jocku, je čas, abys do toho taky praštil!“

Byli bohatí, byli mladí, byli krásní a obdivoval je celý svět. Sean se cítil dobře s krásnou ženou v podpaží a přítelem vedle sebe.

„Tamhle je Hradsky – pojďte, zajdeme tam a podrbeme prase trošku proti srsti,“ navrhl Duff.

„Proč ho tak strašně nenávidíš?“ zeptala se tiše Candy.

„Podívej se na něho a odpověz si sama. Už jsi někdy viděla něco pompéznějšího a tak nechutného a slizkého?“

„Nech ho být, Duffe, nekažme si tenhle den. Pojďme dolů do paddocku.“

„Jen pojďte!“ Duff je táhl k místu, kde stáli Hradsky a Max o samotě u zábradlí dostihové dráhy. „Šalom, Normane. A tobě taky mír, Maxmiliáne.“

Hradsky přikývl a Max cosi smutně zamumlal. Jeho řasy se při mrkání dotýkaly až tváří.

„Všiml jsem si, jak vy dva tady švitoříte, a tak mě napadlo, že sem zajdu a poslechnu si vaší inspirující konverzaci.“ Nedostalo se mu žádné odpovědi, a tak pokračoval. „Včera večer jsem viděl na závodišti trénovat tvojí klisnu, a tak si říkám, Norman má novou milenku – nic jiného to být nemů-

že – koupil jí tu herku jako dárek. Jenomže teď mi právě oznámili, že s ní chceš závodit? Tedy Normane, měl jsi to se mnou konzultovat, než uděláš něco tak hloupého. Občas jsi opravdu takový ukvapený čertík!“

„Pan Hradsky je přesvědčen, že Sun Dancer dneska podá solidní výkon,“ zamručel Max.

„Právě jsem se chystal ti nabídnout sázku navíc, ale jelikož jsem od přírody dobrák, cítím, že by to bylo ode mne nečestné zneužít příležitost.“ Kolem nich se utvořil menší zástup posluchačů.

Candy jemně zatahala Duffa za rukáv snažíc se ho odvést pryč.

„Myslel jsem, že pět set guineí by pro Normana byla přijatelná nabídka.“ Duff pokrčil rameny. „No, ale zapomeňme na to.“

Hradsky udělal vzteklé gesto a Max to plynně přetlumočil. „Pan Hradsky navrhuje jeden tisíc.“

„Ukvapenost, hrozná ukvapenost, Normane.“ Duff si povzdechl. „Ale předpokládám, že ti musím vyhovět.“ Odešli k pavilónu s občerstvením.

Candy byla chvíli tiše, ale pak řekla: „Nepřítel jako pan Hradsky je luxus, který si nemohou dovolit ani bohatí. Proč ho nenecháš být?“

„Je to Duffův koníček,“ vysvětloval Sean, když se usazovali u jednoho z volných stolů. „Číšníku – přineste nám láhev Pol Rogeru.“

Před hlavním závodem sešli opět dolů do paddocku. Obsluha jim otevřela branku a prošli do kruhu defilujících koní. Přišel jim v ústrety jakýsi trpaslík v hnědé a zlaté barvě a potom tam trapně postával a pohrával si v prstech s bičíkem.

„Vypadá dneska ráno dobře, pane.“ Mužík pokynul k Trade Windovi. Na hřbetě koně byla temná skvrna potu a jak netrpělivě hryzal udidlo, zvedal vznešeně hlavu. Jednou zafrkal a zakroutil očima, jako by pouštěl hrůzu. „Má něco do sebe, pane. Je to ambiciozní kůň – jestli víte, co chci říct.“

„Potřebuji, abys vyhrál, Harry,“ řekl Duff.

„To taky vyhraju, pane. Udělám co budu moct.“

„Jestli vyhraješ, dostaneš tisíc guineí.“

„Tisíc –“ opakoval jockey bez dechu.

Duff pohlédl na místo, kde stáli Hradsky s Maxem a hovořili se svým trenérem. Zachytil Hradskeho pohled, významně pohlédl na Hradskeho medově hnědou klisnu a soucitně potřásl hlavou.

„Vyhraj mi to, Harry,“ řekl téměř šeptem.

„To taky vyhraju, pane!“

Podkoní k nim přivedl velkého hřebce a Sean vyhodil malinkého jockeye do sedla.

„Hodně štěstí.“

Harry si upravil čapku a strčil nohy do třmenů. Mrkl na Seana a jeho tr-

pasličí tvář zvrásčil úsměvný škleb. „Není lepší štěstí než tisíc guineí, pane, jestli mi rozumíte.“

„Pojď,“ Duff chytil Candy za ruku. „Najdeme si místo u zábradlí.“ Vyvedli ji z paddocku a opět členskou tribunou. U zábradlí se tlačilo hodně lidí, ale ti jim udělali uctivě místo a nikdo se na ně netlačil.

„Já vás dva nechápu,“ zasmála se Candy bez dechu. „Uděláte extravagantní sázku a pak to zařídíte tak, že nemůžete vyhrát nic, ani když váš kůň opravdu vyhraje.“

„Peníze nejsou žádný problém,“ ujistil ji Duff.

„Tolik na mně vyhrál včera v noci v klabejasu,“ komentoval to Sean. „jestli vyhraje Trade Wind nad tou klisnou, tak jeho výhra bude výsměch Hradskemu do tváře – ztráta tisíce guineí ho bude bolet tolik, jako kdyby ho někdo kopnul mezi nohy.“

Koně přejeli v přehlídce kolem, dělali vysoké kroky vedle podkoních, kteří je drželi zpátky, potom je uvolnili a oni couvali tanečními kroky, házeli hlavami, odbočovali a srst na jejich hřbetech svítila v záři slunce jako třpytivé hedvábí.

Přesunuli se za zatáčku. Dav hučel vzrušením, hlas bookmakera však všechno přehlušil. „Dvacet dva ku jedné přepážka dva. Sun Dancer po pěti. Trade Wind jedna ku jedné.“

Duff vycenil zuby, jak se smál. „Správně, jen to lidem pověz!“

Candy nervózně mačkala rukavičky a vzhlédla nahoru k Seanovi. „Ty tam – na tribuně – vidíš, co se děje?“

„Teď jsou v jedné linii, běží spolu – vypadá to, že se jim povede odstartovat hned napoprvé!“ řekl Sean, aniž by od očí oddálil dalekohled. „Ano, už jedou – už jsou pryč!“

„Povídej, povídej!“ přikazovala mu Candy bušíc Seana do ramene.

„Vepředu se objevuje Harry vidíš tu klisnu, Duffe?“

„Zahlédl jsem v tom chumlu zelenou, ano, je tam, na šestém či sedmém místě.“

„Jaký kůň je to tam za Trade Windem?“

„To je Hamiltonův valach, toho se neboj, ten nevydrží ani do zatáčky.“

Přední řada koní, jejich hlavy komíhající se jako kladiva a bledý řídký prach zvedající se za nimi, to vše rámovalo bílé zábradlí a bílé kopce hlušiny z dolů na obzoru. Koně se pohybovali v dálce jako temné korálky a pak vyběhli na rovinku.

„Trade Wind je tam pořád – myslím, že získává – valach už odpadl a žádná známka po klisně.“

„Ale ano! Tamhle je Duffe, hodně zvnějšku a dotahuje!“

„Pojď, můj miláčku –“ šeptal Duff. „teď nám ukaž, jak do toho umíš

šlápnout!“

„Už je pryč z houfu, Duffe, ona dotahuje, dotahuje rychle!“ varovně volal Sean.

„No tak dělej, Trade Winde, odraž jí!“ žebronil Duff. „Nech jí za sebou!“

Teď už k nim dolehl dusot kopyt, vzdálené bubnování, které rychle sílilo. Už byly vidět barvy, smaragdově zelená nad medovou srstí a hnědá a zlatá vedoucí před hnědkou.

„Trade Wind! Do toho Trade Wind!“ ječela Candy. Klobouk se jí svezl přes oči, jak poskakovala. Strhla si jej netrpělivě a vlasy se jí rozlily po ramenou.

„Ona ho dohání, Duffe!“

„Vem na něj bič, Harry, kristepane bič, chlape!“ Kopyta bila crescendo, valila se k nim jako bouře a proletěla kolem. Nos hnědky byl u Harryho boty a jistě se posunoval kupředu, až byl zároveň s hrudí jeho naplno dusajícího koně.

„Bič, krucinál!“ ječel Duff. Dej mu bičem!“

Harryho ruka se rychle mihla – jako had: prásk, prásk. Slyšeli údery biče přes řev davu, přes dupot kopyt a hnědák vyletěl, jako kdyby dostal žihadlo. Jako pár v zápřahu proběhli oba koně cílem.

„Kdo vyhrál?“ zeptala se Candy, jako kdyby prodělávala křeče.

„Sakra, nic jsem neviděl,“ odsekl jí Duff.

„Ani já ne.“ Sean vytáhl kapesník a utíral si čelo. „To mému srdci rozhodně neprospělo – jak by řekl Francois. Vezmi si doutník, Duffe.“

„Díky – potřebuju ho.“ Všichni v davu otáčeli obličeje k tabuli nad boxem rozhodčích a rozhostilo se nervozní ticho.

„Proč jim trvá takovou dobu, než se rozhodnou?“ stěžovala si Candy. „Já jsem tak rozčilená, že vydržím ještě tak minutu, než budu muset rychle na toaletu!“

„Už jdou nahoru čísla!“ zakřičel Sean.

„Kdo je to?“ vyskočila Candy snažíc se dohlédnout přes hlavy davu, potom se najednou zarazila se zděšeným výrazem ve tváři.

„Číslo šestnáct!“ hulákal Duff spolu se Seanem. „To je Trade Wind!“ Sean udeřil Duffa do prsou, Duff se naklonil kupředu a zlomil Seanovi doutník ve dví. Potom mezi sebe chytili Candy a objímali ji.

Varovně vykřikla a vymanila se jim. „Promiňte,“ zvolala a utekla.

„Dovol, abych ti koupil pití.“ Sean si zapálil zohavený doutník.

„Ne, je to na mně. Trvám na tom.“ Duff ho vzal za paži a kráčeli spolu se spokojeným úsměvem k pavilónu. U jednoho ze stolů seděl Hradsky s Maxem. Duff k nim zezadu přistoupil, nadzvedl Hradskemu klobouk a

druhou rukou mu cuchal pár zbývajících vlasů.

„To nevadí, Normane, pořád se vyhrávat nedá.“ Hradsky se pomalu otočil. Vzal si svůj klobouk a uhladil si vlasy, přičemž mu žlutě svítily oči.

„On hodlá promluvit!“ šeptal vzrušeně Duff.

„Souhlasím s vámi, pane Charleywoode, pořád se vyhrávat nedá.“ Vyšlo to z něho docela jasně, jenom s malým zadrhnutím u-es. To byla pro něho vždycky obtížná hláska. Vstal, nasadil si klobouk zpátky na hlavu a odkráčel.

„Pošlu vám šek do kanceláře hned v pondělí ráno,“ řekl jim Max tiše, aniž by zvedl oči od stolu. Potom vstal a následoval Hradskeho.

Sean vyšel z koupelny, plnovous v divokém nepořádku a ručník kolem pasu. Ten slavný vévoda z Yorku deset tisíc mužů sehnal spolu, mašíroval je na kopec nahoru a pak je zas mašíroval dolů. Zpíval si, když naléval myrtový parfém z broušené karafy do dlaně a pak si jej masíroval do vlasů. Duff seděl v jednom z pozlacených křesel a pozoroval ho. Sean si pozorně česal vlasy a pak se na sebe usmál do zrcadla.

„Ty nádherný stvoření,“ pravil Sean svému obrazu.

„Začínáš tloustnout,“ zavrčel Duff. Sean vypadal dotčeně.

„To jsou svaly.“

„Máš prdel jako hroch!“

Sean sundal ručník a obrátil se zády k zrcadlu. Znovu se přes rameno prohlédl.

„Abych dostal dovnitř velký hřebík, potřebuju veliký kladivo,“ protestoval.

„Ach ne,“ sténal Duff. „V tuhle ranní dobu je tvůj humor jako vepřové k snídani, moc těžký do žaludku.“

Sean vytáhl ze zásuvky prádelníku hedvábnou košili, držel jí jako toreador, udělal dva výpady a hodil si ji přes ramena jako krátkou pláštěnku.

„Olé!“ tleskal mu Duff sarkasticky.

Sean si natáhl kalhoty a posadil se, aby si obul boty. „Dneska ráno máš tedy pěknou náladu!“ poznamenal k Duffovi.

„Právě jsem prodělal citový uragán!“

„V čem je problém?“

„Candy chce svatbu v kostele.“

„To je špatný?“

„No, rozhodně to není dobrý.“

„Proč?“

„Copak máš tak krátkou paměť!“

„Jo, ty myslíš svojí druhou ženu?“

„Správně, mojí druhou ženu.“

„Pověděl jsi o ní Candy?“

„Bože můj, ne!“ Duff vypadal k smrti vyděšeně.

„Aha, tak chápu tvůj problém. Ale co manžel Candy? Copak ten mezi vámi nevyrovnává skóre?“

„Ne, ten už došel své odměny.“

„Tak to se hodí. Ví někdo jiný, že už jsi ženatý?“

Duff zavrtěl hlavou. „A co Francois?“

„Tomu jsem to nikdy neprozradil.“

„Tak teda co máš za problém? Vem jí do kostela a ožeň se s ní.“

Duff vypadal nesvůj. „Nevadí mi, když se podruhé ožením na magistrátě, tam podvedu jenom pár starých Holanďanů, ale jít do kostela –“ Duff zavrtěl hlavou.

„Já budu jediný, kdo to bude vědět.“

„Ty a ten nahoře.“

„Duffe!“ Sean se na něho díval rozzářenýma očima. „Duffe, hochu, ty máš skrupule – to je neuvěřitelný!“

Duff se v křesle zavrtěl.

„Nech mě přemýšlet.“ Sean se dramaticky držel za čelo. „Ano, ano, už to přichází – už to mám!“

„No tak, povídej.“ Duff si sedl na okraj křesla.

„Jdi za Candy a pověz jí, že je všechno zařízené, nejen že souhlasíš se svatbou v kostele, ale dokonce postavíš i svůj vlastní kostel!“

„To je tedy skvělé,“ zamumlal sarkasticky Duff, „to je tedy opravdu východisko z mých problémů?“

„Dovol, abych dokončil myšlenku.“ Sean si začal plnit svůj stříbrný talíř. „Taky jí povíš, že bys chtěl i občanský obřad věřím, že tak to dělají královské rodiny. Pověz jí tohle, a to by jí mělo získat.“

„Pořád ještě nechápu.“

„Pak si postavíš vlastní kapli v našem Xanadu – najdeme nějaký důstojně vypadající typ, oblékneme ho do talárku a naučíme ho ty správný slova. To udělá Candy šťastnou. Ihned po bohoslužbě odjede kněz dostavníkem do Kapského Města. Ty vezmeš Candy na magistrát, a to udělá šťastným zase tebe.“

Duff vypadal šokovaně, potom se mu ale na tváři rozhostil šťastný úsměv. „Génius – jsi prostě génius!“

Sean si zapnul vestičku. „To nic nebylo. A nyní, pokud mne laskavě omluvíš, půjdu a budu se věnovat práci – jeden z nás musí vydělávat, aby ses mohl oddávat těmto svým podivným fantasmagoriím.“ Sean si navlékl kabát, zvedl hůlku a zatočil s ní. Zlato na konci jí dávalo vyváženost jako ručně vyrobené pušce. Hedvábí na pokožce a vůně parfému kolem hlavy

způsobila, že se cítil dobře. Sešel dolů po schodech. Mbejane už na něho čekal s kočárem ve dvoře Hotelu. Konstrukce se lehce zakolébala pod Seanovou váhou a kožené čalounění ho přijalo do měkké náruče. Zapálil si první doutník toho rána a Mbejane se na něho usmál.

„Vidím tě, Nkosi.“

„Taky tě vidím, Mbejane, co to máš za bouli na straně lebky?“

„Nkosi, trochu jsem se opil, jinak by mne ta opice Basuto svým oštěpem nikdy nezasáhla.“ Mbejane řídil kočár plynule ven ze dvora a na ulici.

„Proč jste se prali?“

Mbejane pokrčil rameny. „Musí mít muž důvod k boji?“

„Obvykle ano.“

„Moje paměť mi říká, že v tom byla nějaká žena,“ řekl stručně Mbejane.

„To je taky obvyklé – kdo vyhrál?“

„Ten chlap trochu krvácel, tak ho přátelé odnesli. Když jsem odcházel, ta žena se ve spánku usmívala.“

Sean se rozesmál, potom ale jeho oči přejely Mbejaneho ohnutá nahá záda. Doufal, že si jeho tajemník vzpomněl, že má objednat krejčího. Zastavili před kanceláří. Jeden z jeho úředníků se vyřítil dolů z verandy a otevíral dveře kočáru.

„Dobré ráno, pane Courtneyi.“

Sean šel nahoru po schodech, zatímco úředník běžel před ním jako honicí pes.

„Dobré jitro, pane Courtneyi,“ další zdvořilý sbor hlasů od řady psacích stolů v hlavní kanceláři. Sean jim zamával hůlkou a prošel do své vlastní pracovny. Ze zdi nad krbem na něho shlížel jeho vlastní portrét, a tak na něho mrknul.

„Tak copak tu dneska ráno máme, Johnsone?“

„Tady ty rekvizice, pane, šeky k výplatě a hlášení o postupu výstavby, pane a…“ Johnson byl malý mužík s napomádovanými vlasy a ve stejně mastně vyhlížejícím saku z lamí příze a s každým – pane udělal malou umaštěnou úklonu. Byl velmi výkonný, proto ho Sean najal, ale to neznamenalo, že si ho oblíbil.

„Máte bolesti v břiše, Johnsone?“

„Ne, pane.“

„Tak proboha stůjte rovně, člověče!“

Johnson vystřihl stoj v pozoru.

„Tak se na to pěkně po řadě podíváme.“ Sean se svezl do židle. V tuhle dobu obvykle nastávala největší otrava.

Nenáviděl papírování, a tak se na tu práci vrhl s ponurým soustředěním, občas překontroloval čísla v dlouhých řadách, snažil se spojit si s těmi čísly

určité obličeje a vyptával se na pohledávky, které se zdály být doslova nebetyčné, až nakonec napsal pod poslední Johnsonův pečlivě vyvedený křížek svůj podpis a odhodil pero na psací stůl.

„Co tam máme ještě?“

„Ve dvanáct třicet schůzku s panem Maxwellem z banky.“

„A pak?“

„Agent firmy Brooke Bros v jednu a ihned nato pana Mac Dougala, pane, potom vás očekávají nahoře na dole Hlubina.“

„Děkuji vám, Johnsone, kdyby se stalo cokoli mimořádného budu dnes ráno jako obvykle na burze.“

„Dobře, pane Courtneyi. Jenom ještě jedna věc.“ Johnson ukázal na hnědý balík na gauči na druhém konci kanceláře. „Od vašeho krejčího.“

„Ohó!“ Sean se usmál. „Pošlete mi sem mého sluhu.“ Vstal a přistoupil k balíku, který otevřel.

Za pár minut se ve dveřích objevil Mbejane. „Nkosi?“

„Mbejane, tvoje nová uniforma.“ Sean ukázal na šaty rozprostřené na gauči. Mbejaneho oči pohlédly na tu hnědou a zlatou livrej a jeho výraz najednou zkameněl. „Obleč si to – no tak, uvidíme jak ti to sluší.“

Mbejane přešel ke gauči a zvedl sako. „Tohle je pro mě?“

„Ano, no tak, obleč si to,“ smál se Sean.

Mbejane zaváhal, potom pomaloučku uvolnil svou bederní kožešinu a nechal ji spadnout na zem. Sean netrpělivě přihlížel, jak si zapíná sako a kalhoty a pak se kriticky prošel kolem Zula.

„Není to špatné,“ brumlal a pak řekl Zulovi: „Není to nádhera?“

Mbejane zavrtěl rameny při doteku té neznámé látky a nic neříkal.

„No tak co, Mbejane, líbí se ti?“

„Když jsem byl ještě děcko, tak jsem jednou jel s tátou prodávat dobytek do Port Natalu. Byl tam jeden chlápek, co chodil po městě s opičkou na židli. Opička tancovala a lidi se smáli a házeli jí peníze. Ta opička měla šaty jako jsou tyhle. Nkosi, já myslím, že to nebyla moc šťastná opička.“

Úsměv zmizel Seanovi z tváře. „Ty bys radši nosil tu svojí kožešinu?“

„To, co nosím, je oděv válečníka kmene Zulů.“

Mbejanova tvář byla stále stejně bezvýrazná. Sean otevřel ústa, aby se s ním začal dohadovat, ale ještě než mohl promluvit, zmocnil se ho vztek.

„Budeš nosit tuhle uniformu!“ křičel. „Budeš nosit, co ti řeknu a budeš to nosit s úsměvem, slyšíš?“

„Nkosi, já tě slyším.“ Mbejane zvedl svou kožešinu z leopardích ocasů a vyšel z kanceláře. Když pak Sean přišel ke kočáru, seděl Mbejane v nové livreji na kozlíku. Celou cestu na burzu byla jeho záda v protestu křečovitě napřímená a ani jeden nepromluvil. Sean rozhněvaně pohlédl na vrátného

před Burzou, během rána vypil čtyři brandy, v poledne odjel zpátky do kanceláře, mračil se na Mbejanova protestující záda, seřval Johnsona, štěkal na ředitele banky, vyhodil zástupce firmy Brooke Bros a odjel na Candinu Hlubinu plný vzteku jako kdysi.

Ale Mbejanovo mlčení bylo neproniknutelné a Sean se nemohl začít znovu dohadovat, aniž by měl pocit, že se pokořuje.

Vletěl do nové administrativní budovy na Hlubině a uvedl zaměstnance do naprostého zmatku. „Kde je pan du Toit?“ řval.

„Je dole u šachty číslo tři, pane Courtneyi.“

„Co tam, k sakru, dělá? Má tady na mě přeci čekat!“

„Nečekal vás ještě nejméně hodinu, pane.“

„Tak mi sežeňte nějaký montérky a důlní helmu a nestůjte tady takhle!“ Narazil si na hlavu plechový klobouk a dupal těžkýma holínkama na šachtu tři. Klec ho svižně dopravila pět set stop pod zemský povrch a on vystoupil v desátém patře.

„Kde je pan du Toit?“ dorážel na vedoucího směny u klece výtahu.

„Je na předku, pane.“ Podlaha štoly byla nerovná a blátivá, jeho gumové holínky čvachtaly, když se vydal dolů tunelem. Jeho karbidová lampička osvětlovala nerovné skalnaté stěny nevýrazným bledým světlem a už cítil, že se začíná potit. Dva domorodci tlačící před sebou vozík po kolejích ho přinutili, aby se připlácl k jedné stěně a nechal je projet a zatímco čekal, sáhl si do montérek pro své doutníkové pouzdro. Vypadlo mu z ruky a zabořilo se do bláta. Tou dobou už byl vozík mimo, a tak se sehnul, aby pouzdro zvedl. Uchem se dostal na palec od stěny a udivený výraz ve tváři vystřídal původní výraz podráždění.

Skála skřípala. Položil k ní ucho. Znělo to, jako kdyby někdo skřípal zuby. Chvíli poslouchal snaže se určit, jakou to má příčinu. Ale nebyla to ozvěna ani lopat, ani vrtaček, nebyla to ani voda. Šel dál asi třicet yardů štolou a opět se zaposlouchal. Tady to nebylo tak hlasité, ale ten skřípavý zvuk byl doprovázen občasným prasknutím kovu, jako když praská ostří nože. Podivné, velmi podivné. Nic takového nikdy předtím neslyšel. Šel dolů štolou už bez své špatné nálady, kterou překryla starost s novým problémem. Než došel k předku, potkal Francoise.

„Buťte zdráv, pane Courtneyi.“ Sean už se dávno vzdal přesvědčování Francoise, aby mu tak neříkal. „Gott, to mě mrzí, že jsem na vás nečekal nahoře. Myslel jsem, že přijdete až ve tři.“

„To je v pořádku, Francois, jak se vede?“

„To moje revma mě dává zabrat, pane Courtneyi, ale jinak jsem fit. Jak se vede panu Charleywoodovi?“

„Má se prima.“ Sean už nemohl dál udržet svou zvědavost na uzdě.

„Pověz mi, Francois, já jsem právě poslouchal uchem na stěně štoly a slyšel jsem divnej zvuk. Nedokázal jsem určit, co to je.“

„Jaký zvuk?“

„Takový nějaký skřípání, jako… jako… „ Sean hledal vhodná slova, aby to popsal, „jako když se dva kusy skla třou o sebe.“

Francoisovy oči se otevřely dokořán a pak začaly lézt z důlků, barva obličeje zešedla a on chytil Seana za ruku.

„Kde?“

„Vzadu na kolejích.“

Ve Francoisovi se zatajil dech a musel zápasit, aby se zmohl na odpověď přičemž křečovitě třásl Seanovi paží.

„Zával!“ zachraptěl konečně. „Člověče, to je zával!“ Vyrazil pryč, ale Sean ho zachytil. Francois se divoce škubal.

„Francois, kolik lidí je na předku?“

„Zával!“ Francois teď pod vlivem hysterie ječel. „Zával!“ Vytrhl se Seanovi ze sevření a prchal kupředu směrem k výtahu, až mu bláto lítalo od holínek. Jeho hrůza nakazila Seana, a ten se rozběhl asi tucet kroků za Francoisem, než se zarazil. Pár drahocenných sekund váhal, zatímco se mu v útrobách odvíjel strach jako vzpouzející se had. Jít zpátky a zavolat ostatní a možná s nimi zemřít, nebo následovat Francoise a žít. Pak ale strach v jeho útrobách našel soupeře, stejně slizkého a ledového.

Jmenoval se hanba a byla to hanba, která ho hnala zpátky na předek štoly. Tam bylo pět černochů a běloch polonazí a lesknoucí se v tom vedru potem. Sean na ně zařval ta dvě slova, a oni reagovali stejně, jako když někdo na pláži zakřičí – žralok! Ta samá hrůza, ochromující každý pohyb, potom panika. Rozeběhli se ven z tunelu. Sean běžel s nimi, bláto vcucávalo jeho těžké holínky a nohy byly zesláblé pohodlným životem a ježděním v kočárech. Ostatní ho jeden po druhém předbíhali. „Počkejte na mě!“ chtělo se mu křičet.

„Počkejte na mě!“ Uklouzl na mazlavé podlaze a odřel si rameno o drsnou skalní stěnu, když padal, vyškrábal se znovu na nohy, bláto měl ve vousech, v uších mu hučela krev. teď už se vlekl dál tunelem sám. Jedna z tlustých výdřev podpírajících strop praskla pod tlakem pohybující se masy jako když vystřelí z pušky a před ním se z prolomeného stropu vyvalil prach. Potácel se dál a všude kolem něho jako by země promlouvala, sténala, protestovala krátkými tlumenými výkřiky. Trámy se znovu spojily, praskaly a pukaly a pak pomalu, jako divadelní opona, se na něho shora snesly kamenné balvany. Tunel byl plný prachu, který zhasil jeho lampu a drásal mu hrdlo. Věděl, že to už nedokáže, ale běžel dál s padajícím kamením nad hlavou. Kámen zasáhl jeho přilbu a otřásl jím tak, že téměř padl.

Oslepený vířícím prachem narazil naplno do stojícího vozíku, který blokoval štolu, a natáhl se s naraženými stehny jak dlouhý tak široký přes železnou kostru vozíku. „Teď jsem vyřízený," pomyslel si, ale instinktivně se sebral a začal hmatat kolem sebe, aby bojoval dál. S obrovským hřmotem se strop před ním celý prolomil.

Klesl na kolena a zalezl mezi kolečka vozíku a skrčil se pod jeho masivní železné tělo v ten okamžik, kdy strop nad ním povolil. Vypadalo to, že hluk kolem něho bude trvat věčně, ale pak najednou bylo po všem a skřípání a vrzání skal kolem, jak si sedaly, bylo proti tomu téměř ticho. Lampu ztratil, a teď na něho těžce dolehla tma, stejně tak těžce jako se půda sesunula na jeho nepatrný útulek. Vzduch byl hustý prachem a on se rozkašlal. Kašlal, až ho bolely plíce a v ústech ucítil krev. Nebylo tady dost místa, aby se pohnul, ta železná korba vozíku byla jen šest palců nad ním, ale pral se s tím tak dlouho, až se mu podařilo rozepnout přední díl kombinézy a utrhnout kus látky ze spodku košile. Podržel si pak to hedvábí jako chirurgickou roušku před ústy a nosem. Trochu to odfiltrovalo prach od vzduchu, takže mohl dýchat. Prach se usazoval. Jeho kašlání pomalu přestávalo, až ustalo docela.

Pocítil překvapení, že je stále ještě naživu a opatrně se začal zorientovávat. Pokusil se natáhnout nohy, ale boty narazily na kámen. Hmatal kolem rukama, nad hlavou měl asi šest palců prostoru a na každé straně asi dvanáct palců. Pod sebou měl teplé bláto a všude kolem kamení a železo. Sundal si přilbu a použil ji jako polštář. Byl v ocelové rakvi pohřbený pět set stop hluboko. Pocítil první záchvat paniky. „Musíš na něco pořád myslet, na cokoliv, třeba na tu masu kamení kolem, spočítej, jakou máš šanci," povídal sám sobě. Začal prohledávat kapsy těžce se v tom těsném prostoru obraceje.

„Jedno stříbrné doutníkové pouzdro se dvěma Havana." Položil je vedle sebe na zem. „Krabička zápalek, mokrých." Položil je na pouzdro. jedny kapesní hodinky."

„Jeden kapesník, z irského lnu, s monogramem."

„Jeden hřeben ze želvoviny – člověka posuzují podle jeho vzhledu." Začal si česat vousy, ale okamžitě shledal, že zatímco zaměstnal ruce, jeho mysl začala zase vandrovat. Položil proto hřeben vedle zápalek.

„Dvacet pět liber ve zlatých sovereignech." Pečlivě odpočítával zlaté mince. „Ano, pětadvacet. Objednám si láhev dobrého šampaňského." Prach v ústech chutnal jako křída, a tak rychle dodal: „a pěknou Malajku z Opery. Ne, proč škudlit – deset Malajek. Ať mi tady tancujou, to mi zkrátí zdejší pobyt. Slíbím každý z nich zlatou libru, abych je povzbudil k troše nadšení." Pokračoval v hledání, ale neměl už nic. „Gumové holínky, ponožky,

bezvadně střižené kalhoty, košile, ale obávám se, že rozervaná, pracovní kombinéza, plechová helma a to je asi tak všecko.“

Když si tak pečlivě vystavil všechny své věci vedle sebe a dokončil průzkum cely, musí začít rozumně uvažovat. Nejdřív se zamyslel nad žízní. Bláto, ve kterém ležel, bylo moc husté, aby mu poskytlo vodu. Pokusil se je prolisovat skrz košili, ale bezúspěšně. Potom ho napadlo, co se vzduchem. Vypadalo to, že je docela čerstvý, a tak usoudil, že skrz uvolněnou skálu kolem něho k němu proudí dostatek vzduchu, aby se neudusil. Aby se udržel naživu, naživu, dokud ho nezabije žízeň. Dokud nezemře skrčený jako lidské embryo v teplém lůně matky Země. Rozesmál se, červíček v temném teplém lůně. Smál se a najednou si uvědomil, že je to začátek paniky, vrazil si pěst do úst a zakousl se do kloubů.

Nastalo ticho, skalní masív se přestal pohybovat.

„Jak dlouho to bude trvat? Prozraďte mi to, pane doktore. Kolik mi ještě zbývá?“

„No, potíte se. Rychle ztratíte veškerou tekutinu. Řekl bych tak čtyři dny,“ odpovídal si sám.

„A co hlad, pane doktore?“

„Ach to ne, s tím bych si vůbec starosti nedělal, samozřejmě, že budete mít hlad, ale zabije vás žízeň.“

„A typhoid nebo snad tyfus, nikdy si to pořádně nezapamatuje. Co ten, pane doktore?“

„Kdyby tady s vámi byli uvězněni ještě další mrtví, pak by existovala reálná možnost, že se tu objeví, ale vy jste tady sám, víte?“

„Myslíte si, pane doktore, že z toho zešílím, totiž samozřejmě ne najednou, ale postupně během pár dní?“

„Ano, zešílíte.“

„Ještě nikdy jsem šílený nebyl, pokud se tedy pamatuje, ale myslím, že by mi pomohlo, kdybych zešílel rovnou, co říkáte?“

„Pokud tím myslíte, jestli to pro vás bude tak snazší, tak to tedy nevím.“

„Aha! Teď začínáte být vyhýbavý – ale chápu vás. Vy chcete říci: jaké sny mohou přijít v tom spánku šílenství? Chcete říci, bude šílenství skutečnější, než je skutečnost? Chcete říci, bude umírání šílenstvím horší než umírání žízní? Ale co když zvítězím nad šílenstvím? Tenhle vozík třeba pod tou tíhou povolí, koneckonců určitě na něho tlačí tisíce tun kamení. To je docela chytré, pane doktore, že? Jako lékař byste to měl ocenit. Matka Země byla zachráněna, ale bohužel, dítě se narodilo mrtvé. Moc přitom tlačila.“

Sean mluvil nahlas, a teď se cítil hloupě. Zvedl nějaký kámen a zabušil jím do dna vozíku. „Zní to dost pevně. Velmi uklidňující zvuk, vážně.“

Začal ještě víc bubnovat do železa nad sebou – ráz dva tři, ráz dva tři potom kámen upustil. V dálce jako ozvěnu, jako kdesi z jiné vzdálené planety uslyšel, jak se jeho údery opakují. Na ten zvuk jeho tělo ztrnulo a pak se začal třást vzrušením. Popadl zase kámen: třikrát udeřil a třikrát dostal odpověď.

„Oni mě slyšeli, dobrý milosrdný Bože, oni mě slyšeli!“ Smál se až ztrácel dech. „Drahá Matko Země, netlač na mne, prosím tě netlač. Buď trpělivá. Počkej ještě pár dnů a oni vyndají tohle dítě z tvého lůna císařským řezem!“

Mbejane čekal, až Sean zmizí dole v šachtě číslo tři a pak si svlékl svůj nový kabát. Opatrně jej sroloval vedle sebe na sedadlo kočího. Seděl a užíval si pocitu slunce na holé kůži, potom sestoupil a šel ke koním. Jednoho po druhém odvedl ke žlabu s vodou, potom je zase zapřáhl do postrojů, ale jenom tak volně.

Zvedl z podlahy své oštěpy a přešel na kus trávy vedle administrativní budovy. Posadil se a začal brousit ostří, přičemž si potichu broukal. Nakonec přejel prstem zkušeně po každé hraně, zabručel, oholil si pár chlupů na předloktí, spokojeně se usmál a položil oštěpy vedle sebe na trávu. Lehl si naznak a slunce ho ukolébalo ke spánku.

Probudily ho výkřiky. Posadil se a automaticky zkontroloval výšku slunce. Spal hodinu nebo něco přes. Duff křičel a Francois, celý postříkaný blátem a vyděšený, mu odpovídal. Stáli spolu před administrativní budovou. Duffův kůň byl celý zpocený. Mbejane vstal a šel k nim. Poslouchal pozorně snaže se rozluštit to stakato jejich hlasů. Mluvili na něho příliš rychle, ale tolik věděl, že se něco stalo.

„Provalilo se to skoro až ke stanici výtahu na desátym podlaží!“ říkal Francois.

„Ty jsi ho tam nechal!“ obviňoval ho Duff.

„Myslel jsem, že běží za mnou, ale najednou se obrátil.“

„Proč? Proč by se obracel?“

„Aby varoval ostatní.“

„Začali jste už tu štolu vyklízet?“

„Ne, čekal jsem na vás.“

„Ty idiote, jeden, vždyť on možná ještě žije – každá minuta rozhoduje!“

„Ale on neměl šanci, pane Charleywoode, je určitě mrtvej!“

„Mlč, sakra!“ Duff se od něho odvrátil a rozběhl se k šachtě. Pod vysokou železnou konstrukcí těžního kola se shromáždil dav lidí a Mbejanovi najednou došlo, že se to týká Seana. Doběhl Duffa, ještě než se dostal k šachtě.

„Je to Nkosi?“

„Ano.“

„Co se stalo?“

„Spadla na něho skála.“

Mbejane se protlačil vedle Duffa do klece výtahu. Nikdo nepromluvil, dokud se nedostali na desáté patro. Šli dolů štolou, ale jenom krátký kus než skončila.

Postávali tam nerozhodně chlapi s lopatami a krumpáči, čekali na rozkazy a Mbejane si skrz ně prorazil cestu. Stáli pak s Duffem před nově utvořenou zdí z padajícího kamení, které ucpalo tunel a ticho se vleklo a vleklo. Potom se Duff obrátil na vedoucího směny, který byl v obličeji bílý jako křída.

„Byl jste na předku?“

„Ano.“

„On se vrátil zpátky, aby vás varoval, ne?“

„Ano.“

„A vy jste ho tam nechali?“

Chlap se vyhýbal Duffovu pohledu. „Myslel jsem, že běží za náma,“ mumlal.

„Myslel jste jenom na svojí ubohou kůži,“ řekl mu Duff. „Ty hnusnej zbabělče, ty slizkej spratku, ty…“

Mbejane chytil Duffa za paži a Duff zarazil svůj vodopád výčitek. Všichni slyšeli bim, bim, bim.

„To je určitě on – to musí být on!“ šeptal si Duff, „on žije!“ Popadl krumpáč jednoho z domorodců a zaťukal jím do boční stěny tunelu. Čekali, ticho přerušoval jenom jejich dech, a pak se jim ke sluchu donesla odpověď, hlasitější a jasnější než předtím.

Mbejane vzal krumpáč Duffovi z rukou, vrazil ho do pukliny v závalu a jeho zádové svaly vystoupily na povrch, jak se zapřel. Železo se ohnulo, jako kdyby bylo z proutku. Odhodil krumpáč a popadl balvan holýma rukama.

„Ty!“ vyštěkl Duff na vedoucího směny. „Potřebujeme trámy na podporu, když budeme čistit zával. Sežeňte je!“ Obrátil se na domorodce. „Čtyři z vás budou najednou pracovat vepředu, ostatní budou odnášet uvolněné kamení.“

„Chcete nějakej dynamit?“ zeptal se vedoucí směny.

„A zavalit to tady podruhé? Mysli hlavou, chlape! Jděte a sežeňte to dřevo a když budete nahoře, zavolejte pana du Troit!“

Za čtyři hodiny odklidili patnáct stop závalu, rozbíjeli velké balvany železnými palicemi a páčili kusy kamene. Duffa bolelo celé tělo a měl dokrvava rozedřené ruce. Musel si odpočinout. Šel pomalu zpátky k výtahu, a

tam objevil deky a velký kotel polévky.

„Odkud tohle přišlo?“

„Z Candina Hotelu, pane. Půl Johannesburgu čeká nahoře u šachty.“

Duff se schoulil do přikrývky a vypil trochu polévky. „Kde je du Troit?“

„Nemohl jsem ho najít, pane.“

Dole u předku pracoval bez oddechu jenom Mbejane. První čtyři domorodci si šli odpočinout a jejich místo zaujaly čerstvé síly. Mbejane je vedl, občas zabručel nějaký příkaz, ale jinak si šetřil sílu na svůj soustředěný útok na zával. Duff odpočíval asi hodinu a když se vrátil do tunelu, Mbejane tam stále ještě byl. Duff ho pozoroval, jak pažemi objal balvan velikostí pivního sudu, napnul nohy a vyrval balvan z objetí ostatních. Hlína a další uvolněné kamení se hrnuly na volné místo a zasypaly Mbejanovy nohy až ke kolenům. Duff vyskočil kupředu, aby ho vyprostil. Další dvě hodiny a Duff musel opět odpočívat. Tentokrát s sebou odvedl Mbejana, dal mu přikrývku a donutil ho vypít trochu polévky. Seděli vedle sebe zády ke zdi tunelu s dekami na ramenou.

K Duffovi přistoupil vedoucí směny. „Tohle vám posílá paní Rautenbachová, pane.“ Bylo to půl láhve brandy.

„Řekni, že jí děkujeme.“ Duff vytáhl zuby korek a dvakrát polkl. Vehnalo mu to do očí slzy. Nabídl láhev Mbejanovi.

„To se nehodí,“ namítal Mbejane.

„Napij se.“

Mbejane se napil, potom pečlivě utřel hrdlo láhve o svou deku a podal ji opět Duffovi, který polkl další doušek a znovu mu podal láhev. Mbejane ale zavrtěl hlavou.

„Trochu toho je síla, hodně je slabost. Máme tu teď práci.“

Duff zazátkoval láhev.

„Jak dlouho, než se k němu dostaneme?“ ptal se Mbejane.

„Další den, možná dva.“

„Člověk může za dva dny umřít,“ mudroval Mbejane.

„Ale ne člověk s tělem jako býk a ďábelskou náturou,“ ujišťoval ho Duff. Mbejane se usmál a Duff pokračoval hledaje vhodná slova ve své zulštině. „Ty ho miluješ, Mbejane?“

„Láska je slovo ženy.“ Mbejane prozkoumal jeden ze svých palců. Měl na něm úplně odtržený nehet, vzpříčený jako náhrobek. Vzal ho mezi zuby, utrhl a vyplivl na zem mezi kolejnice. Duff ho sledoval a otřásl se.

„Ty opice nebudou pracovat, dokud je nebude někdo honit.“

Mbejane vstal. „Jsi odpočinutý?“

„Ano,“ lhal Duff, a tak vyrazili zpátky na předek.

Sean ležel v blátě s hlavou na tvrdém polštáři z hornické přilby. Tma

byla tak hustá, že splývala s okolním kamením. Snažil se představit si, kde jedno končí a začíná to druhé – tím přestával tolik vnímat žízeň. Slyšel zvonění kladiva o kámen a padající suť, ale zdálo se, že se k němu vůbec nepřibližují. Celou jednu stranu těla měl ztuhlou, ale otočit se nemohl, pokaždé když se o to pokusil uvízly mu kolena pod dnem vozíku. Vzduch v jeho malé jeskyni se začínal kazit – bolela ho hlava. Znovu se neklidně pohnul a jeho ruka zavadila o malý sloupek zlaťáků. Praštil do nich, až se rozletěly do bláta. To bylo to lákadlo, které ho přivedlo do téhle pasti! teď by dal tyhle stejně jako milióny ostatních za to, kdyby zase ucítil ve vousech závan větru a slunce ve tváři. Místo toho na něho padla těžká tma, lepila se na něho jako černý sirup. Zdálo se mu, že ji má plný nos, krk i oči, že ho udusí. Zatápal a našel krabičku sirek. Za pár sekund světla by spálil většinu svého drahocenného kyslíku, ale stálo by to za to – jenže krabička byla mokrá. Škrtal sirku za sirkou, ale mokré hlavičky se drolily bez jediné jiskry, a tak je zahodil a pevně stiskl víčka, aby neviděl tu tmu. Před zavřenýma očima se mu tvořily jasné barvy, pohybovaly se a různě přesouvaly, až se nakonec ustálily v obličej Garricka. Už měsíce si na svou rodinu ani nevzpomněl, byl příliš zaměstnaný sklízením té zlaté úrody, ale teď se mu vzpomínky začaly vracet. Existovalo tolik věcí, které zapomněl! Všechno ostatní mu ve srovnání se zlatem a mocí připadalo nedůležité – dokonce i životy, životy lidí neznamenaly nic. Ale teď šlo o jeho vlastní život, balancující na samém kraji černého útesu. Jeho myšlenky zase přerušil zvuk dvouručních palic. Tam na druhé straně zablokovaného tunelu jsou lidé, kteří se ho snaží zachránit, kteří se prokopávají tím zrádným kamenným závalem, který se může každou minutu znovu provalit. Lidé jsou cennější než ten jedovatý kov, ta zlatá kolečka, která leží tak klidně vedle něho v blátě, zatímco se ho lidé snaží zachránit. Vzpomněl si na Garryho, zmrzačeného jeho nedbalým zacházením s puškou, otce bastarda, kterého počal on, na Adu, kterou opustil bez jediného slova rozloučení, na Karla Lochtkampera s pistolí v ruce a polovinou hlavy rozstříknutou po podlaze ložnice, na další bezejmenné muže, kteří jsou kvůli němu teď mrtví nebo zničení. Sean si olízl rty a poslouchal zvuky kladiv. Byl si jistý, že teď už jsou blíž.

„Jestli se odtud dostanu, tak přísahám, že budu jiný!“

Z příštích třiceti šesti hodin odpočíval Mbejane čtyři. Duff pozoroval, jak se mu svaly ztrácejí v odtékajícím potu. Zabíjel se. Duff byl grogy. Už nemohl pracovat rukama, ale řídil skupiny, které dělaly dřevěnou výztuhu tunelu. Druhý den večer vyčistili už sto stop chodby. Duff jí odkrokoval a když dorazil na předek, zeptal se Mbejana.

„Jak je to dlouho, co jsi mu naposledy signalizoval?“

Mbejane ustoupil s těžkou palicí v rozervaných rukách. Násada byla kluzká a zahnědlá jeho krví.

„Před hodinou a to už vypadalo, jako že mezi námi není víc než na jeden oštěp délky.“

Duff vzal jednomu z domorodců krumpáč a poklepal na kámen. Okamžitě přišla odpověď.

„Tluče do něčeho ze železa,“ řekl zamyšleně Duff. „Zní to, jako kdyby byl jenom pár stop daleko. Mbejane, nech kopat tyhle lidi. Jestli chceš, můžeš tu zůstat a dívat se, ale teď si musíš odpočinout.“

Místo odpovědi zvedl Mbejane palici a udeřil s ní do balvanu. Ten praskl a dva domorodci krumpáči vypáčili obě poloviny ven. V díře po balvanu uviděli roh důlního vozíku. Všichni na něj zůstali civět a potom Duff zavolal.

„Seane, Seane, slyšíš mě?“

„Přestaň žvanit a vytáhni mě odtud!“ Seanův hlas byl ochraptělý žízní a prachem a tlumený závalem.

„On je pod vozíkem!“

„To je von!“

„Nkosi, jsi v pořádku?“

„Našli jsme ho!“ Tyto výkřiky se donesly k mužům pracujícím vzadu a ti je poslali dál k těm, kteří čekali u výtahu. „Našli ho – je v pořádku – našli ho!“

Duff i Mbejane společně skočili k díře, jejich vyčerpání bylo to tam. Vytahali poslední velké balvany a pak si klekli dotýkajíce se rameny a dívali se pod vozík.

„Nkosi, já tě vidím.“

„Já tě taky vidím Mbejane. Proč ti to tak dlouho trvalo?“

„Nkosi, v cestě nám stálo pár malých oblázků.“ Mbejane se natáhl pod vozík, uchopil Seana rukama v podpaží a vytáhl ho ven.

„To jsi si tedy vybral sakra místo, aby ses zavrtal do země, mladíku! Jak se cítíš?“

„Dejte mi napít vody a budu v pořádku.“

„Vodu! Přineste vodu!“ křičel Duff.

Sean ji polkl snaže se vypít tím douškem celý džbánek. Rozkašlal se a voda mu vystříkla nosem.

„Jen klidně, mladíku, klidně.“ Duff mu zabušil do zad.

Sean vypil příští doušek pomaleji a dokončil jej téměř bez dechu. „To bylo dobrý!“

„Pojď, máme nahoře doktora, čeká na tebe.“ Duff Seanovi kolem ramen

přehodil deku. Mbejane vzal Seana do náruče.

„Postav mě, já jsem nezapomněl chodit!“

Mbejane ho něžně postavil a Seanovy nohy se ohnuly jako nohy pacienta, který po dlouhé nemoci vstal právě z postele. Sean se zachytil Mbejaneho za paži. Mbejane ho znovu uchopil do náruče a nesl ho chodbou k výtahu. Vyjeli klecí nahoru do volného prostoru.

„Svítí měsíc. A hvězdy – Bože můj, to je krása!“ V Seanově hlase zazněl úžas. Nasával noční vzduch z plných plic, ale ten byl pro něho příliš silný a opět se rozkašlal. U vchodu na něho čekali nějací lidé a jakmile vystoupili z výtahu, hned je obklopili.

„Jak se mu vede?“

„Jste v pořádku, Seane?“

„Doktor Symmonds čeká v kanceláři.“

„Rychle, Mbejane,“ řekl Duff, „odneste ho pryč z té zimy!“

Na každé straně jeden muž, tak přenášeli Seana ve spěchu do administrativní budovy, kde ho položili v kanceláři Francoise na gauč. Symmonds ho zevrubně prohlédl, podíval se mu do krku a změřil puls.

„Máte tady někde uzavřený kočár?“

„Ano,“ odpověděl Duff.

„Tak ho pořádně teple zabalte a odvezte domů do postele. Všechen ten prach, co nadýchal, a zkažený vzduch by mohl mít za následek zápal plic. Já pojedu dolů s vámi a dám mu sedativum.“

„Já žádný nebudu potřebovat, doktore,“ zašklebil se na něho Sean.

„Myslím, že vím, co je pro vás nejlepší, pane Courtneyi.“ Doktor Symmonds byl mladý. Byl to módní lékař johannesburských boháčů a bral to velmi vážně. „Teď, kdybyste dovolil, vás odvezeme do vašeho hotelu.“ Začal uklízet své nástroje do brašny.

„Vy jste lékař.“ souhlasil Sean. „Ale ještě než vyjedeme, podívejte se na ruce mého sluhy, jsou ve strašlivém stavu. Zbylo mu na nich stěží kousek masa.“

Doktor Symmonds ani nevzhlédl od toho, co právě dělal. „Já nemám žádnou zkušenost s kafry, pane Courtneyi a jsem si jist, že až budeme zpátky ve městě, tak tam najdete nějakého jiného doktora, který ho ošetří.“

Sean si pomalu sedl, deky nechal spadnout s ramen. Vstal a přistoupil k doktoru Symmondsovi, chytil ho za krk a přitiskl ke zdi. Doktor měl krásný pečlivě navoskovaný knír. Sean chytil jednu půlku mezi palec a ukazovák volné ruky a začal ho škubat jako peří ze zabité husy. Doktor Symmonds začal vřeštět.

„Tímto okamžikem, pane doktore, získáváte zkušenost s kafry,“ říkal mu Sean. Vytáhl ze Symmondsovy kapsy kapesník a vysušoval kapky krve

na doktorově holém horním rtu. „Buďte prosím tak hodný – ošetřete mého sluhu.“

Když se Sean druhý den ráno probudil, ručičky stojacích hodin ukazovaly na nejvyšší bod ciferníku. V pokoji byla Candy, roztahovala záclony a s ní tam čekaly dvě servírky, každá s naloženým podnosem.

„Dobré jitro, jak se daří dneska ráno našemu hrdinovi?“ Servírky položily podnosy a zmizely, když Candy přicházela k jeho posteli. Sean mrkáním vyhnal z očí ospalost.

„Mám v krku pocit, jako kdybych právě spolykal oběd ze samých skleněných střepů.“

„To je tím prachem,“ odpověděla Candy a položila mu ruce na čelo. Seanova ruka proklouzla kolem ní a Candy vyjekla, jak jí Sean štípnul. Stojíc v bezpečné vzdálenosti od pelesti si třela zadní část těla a dělala na něho obličeje. „Tobě vůbec nic není!“

„Prima, takže vstanu.“ Sean začal odhazovat přikrývky.

„Ne, dokud se na tebe nepodívá lékař!“

„Candy, jestli sem ten parchant vstrčí jenom jednu nohu, tak mu dám takovou do zubů, že mu vypochodujou zadkem jako vojáci na přehlídce!“

Candy se obrátila k podnosu se snídaní, aby skryla svůj úsměv. „Takhle se před dámou nemluví. Ale neboj se, nebude to doktor Symmonds.“

„Kde je Duff?“ zeptal se Sean.

„Koupe se a pak se s tebou přijde nasnídat.“

„Počkám na něho, ale buď té dobroty a dej mi zatím šálek kávy, drahoušku.“

Donesla mu kávu. „Ten tvůj divoch mi je celé ráno v patách a chce tě vidět. Skoro jsem musela postavit ke dveřím ozbrojenou stráž, aby se nedostal dovnitř!“

Sean se zasmál. „Poslala bys ho dovnitř, Candy?“

Šla ke dveřím a zastavila se s rukou na klice. „Je to prima, že ses vrátil Seane, nikdy už nic tak hloupého nedělej, ano?“

„Slibuju,“ ujistil ji Sean.

Mbejane vběhl dovnitř a zastavil se u dveří. „Nkosi, je to s tebou dobré?“

Sean pohlédl na jeho ruce v obvazech potřísněných jódem a jeho tmavohnědou a zlatou livrej a neodpovídal. Potom se překulil na záda a zahleděl se do stropu.

„Poslal jsem pro svého sluhu a místo něho přijde nějaká opice na řetízku!“ Mbejane stál bez hnutí, jeho obličej byl bezvýrazný až na lítost v očích. „Jdi – najdi mého sluhu. Poznáš ho podle jeho oblečení, které nosí válečníci kmene Zulů.“

Trvalo pár sekund, než se Mbejaneho břicho začalo otřásat smíchem, roztřáslo mu to ramena a roztáhlo koutky úst. Zavřel za sebou velice tiše dveře a když se vrátil ve své bederní roušce, Sean se na něho zazubil.

„Á! Vidím tě, Mbejane!“

„Já tě taky vidím.“

Přistoupil k posteli a povídali si. Mluvili o závalu, ale jen trochu a vůbec ne o Mbejaneho roli při záchranných pracích. Mezi nimi to bylo jasné, slova by to jenom pokazila. Třeba si o tom promluví někdy později, ale teď ne.

„Budeš zítra potřebovat kočár?“ optal se nakonec Mbejane.

„Ano. teď jdi. Jez a spi.“ Sean natáhl ruku a dotkl se Mbejaneho paže. Jen takový nepatrný dotek to byl – téměř provinilý dotek – a Mbejane byl pryč. Pak vstoupil Duff ve svém hedvábném županu a společně pojedli vejce a steaky z připravených podnosů a Duff pak poslal pro láhev vína, jenom aby spláchli ještě jednou prach v hrdle.

„Dověděl jsem se, že Francois je pořád ještě tam u Jasných andělů – od té doby, co se dostal z té šachty, je v jednom kuse opilý. Až vystřízliví, může si přijít do kanceláře pro poslední výplatu.“

Sean se posadil. „Copak ty ho chceš vyhodit?“

„Hodlám ho vyhodit tak vysoko, že až se zase dotkne země, bude to nejméně v Kapském Městě!“

„Sakra proč?“ naléhal Sean.

„Proč?“ opakoval Duff. „Proč? Protože utek. Proto!“

„Duffe, on přeci byl v závalu už v těch diamantovejch dolech v Kimberley, ne?“

„Ano.“

„Zlomil si obě nohy, copak jsi to neříkal?“

„Ano.“

„Já ti něco povím. Kdyby se to stalo mně podruhý, tak já uteču taky.“

Duff si naplnil vinnou sklenku, aniž by odpověděl.

„Pošli někoho do Jasných andělů, řekni mu, že alkohol je špatnej na játra – tím by měl hned vystřízlivět – řekni mu, že jestli nepřijde do rána do práce, srazíme mu to ze mzdy,“ navrhoval Sean.

Duff se na něho zadíval s udiveným výrazem. „Co to má znamenat?“

„Když jsem byl dole v tý diře, tak jsem měl trochu času na přemýšlení. Došel jsem k názoru, že při cestě nahoru není nutné šlapat po každém, koho potkáš.“

„Ó, již chápu!“ Duff nasadil svůj postranní úsměv. „Dobré předsevzetí – novoroční svátek v srpnu, že? No, to je v pořádku, už jsem si dělal starosti, že ti tam na hlavu spadl nějaký kámen. Já si taky dělám dobrá předsevzetí.“

„Duffe, já nechci, abys Francoise vyhodil.“

„Dobrá, dobrá – zůstává. Jestli si přeješ, můžeme si v kanceláři otevřít vývařovnu polívky pro chudý a z Xanadu udělat starobinec.“

„Ale jdi se vycpat. Já si jenom myslím, že není nutný vyhazovat Francoise, to je všecko.“

„A kdo se hádá? Já přece s tebou souhlasím, nebo ne? Mám v hluboké úctě dobrá předsevzetí. Dělám je ostatně pořád.“ Duff si přitáhl židli až k lůžku. „Čistě náhodou tady s sebou mám balíček karet.“ Vyndal je z kapsy županu. „Nedal by sis partičku klabejasu?“

Sean přišel o padesát liber, než ho zachránil příjezd nového lékaře. Ten mu proklepal hrudník a pronesl toto – toto, podíval se mu do krku a opět pronesl toto – toto, napsal předpis a odsoudil ho pro zbytek dne do postele. Právě odcházel, když dorazil Trevor Heyns. Jock přinesl kytici květin, které Seanovi předal s nepokrytými rozpaky a značně neohrabaně. Pak se pokoj začal naplňovat oficiálními návštěvami: přijel i zbytek staré gardy z Burzy, někdo přinesl bednu šampaňského, v rohu se rozjel pokr a v druhém politická schůze.

„Kdo si tenhle Kruger myslí, že je? Pán Bůh, nebo co? Víte, co nám naposledy řek, když jsme za ním šli kvůli hlasování? Protestujte, protestujte si! Já mám zbraně a vy ne!“

„Vyhrávají tři králové – vy jste zapřel kartu!“

„Počkejte a uvidíte. Konsolidované akcie Wits do konce měsíce vyletí na třicet šilinků!“

„– a ty daně – vypsali na dynamit dalších dvacet procent!“

„– novej kus v Opeře, Jock na ní má sezónní předplatný nikdo jinej se na ní ještě ani nemrk.“

„Tak dost vy dva, jestli se chcete porvat, tak jděte ven. Tohle je nemocniční pokoj.“

„Tahle láhev je prázdná – Duffe, otevři nám novou!“

Sean přišel ve hře s Duffem o další stovku a pak o něco později vešla Candy. Zhrozila se.

„Všichni ven, ven!“ Pokoj se vyprázdnil tak rychle, jako se naplnil a Candy běhala kolem a zvedala nedopalky doutníků a prázdné sklenky.

„Ty vandalové! Někdo propálil díru do koberce a podívejte na tohle! Šampaňské rozlité po celém stole!“ Duff se rozkašlal a začal si nalévat další pohár. „Nemyslíš, že už máš dost, Dufforde?“ Duff odložil sklenici. „A je nejvyšší čas, aby ses šel převléknout k večeři!“ Duff mrknul jakoby ustrašeně na Seana, ale odešel.

Duff a Candy se vrátili po večeři a vypili si s ním trochu likéru.

„A teď spát,“ rozkázala Candy a šla zatáhnout závěsy.

„Je ještě brzy," protestoval bezvýsledně Duff. Candy sfoukla lampu.

Sean nebyl unavený, ležel celý den v posteli, a teď byl jeho mozek superaktivní. Zapálil si doutník a kouřil, naslouchal zvukům dole z ulice a bylo už po půlnoci, když se zabral do spánku. Vzbudil se svým vlastním křikem, protože na něho zase padla ta tma a přikrývky ho dusily. Odhodil je a tápal přes pokoj. Nutně potřeboval vzduch a světlo. Narazil do tlustých sametových závěsů, a ty se mu zamotaly kolem obličeje. Vytrhl se jim a ramenem zasáhl francouzské okno. Otevřelo se dokořán a on se octl na balkóně, venku v chladné noci s měsíčním úplňkem na obloze. Pomalu přestal lapat po dechu, až opět dýchal normálně. Vrátil se dovnitř, rozžehl lampu a pak šel k Duffovi do prázdné ložnice.

Na nočním stolku vedle postele ležel výtisk „Snu noci svatojánské" a tak jej vzal s sebou do svého pokoje. Seděl s lampou u lokte a nutil oči sledovat tištěná slova, i když nedávala žádný smysl. Četl do svítání, které se ohlásilo šedivým přísvitem otevřenými okny, pak knihu položil. Oholil se, oblékl a zadním schodištěm sešel na hotelový dvůr.

Mbejaneho nalezl ve stáji. „Osedlej šedáka."

„Kam jedeš, Nkosi?"

„Zabít ďábla."

„Tak to pojedu s tebou."

„Ne, vrátím se do poledne."

Vyjel na Hlubinu a přivázal koně venku před administrativní budovou. V přední kanceláři byl jen ospalý úředník. „Dobré ráno, pane Courtneyi. Mohu vám nějak pomoci?"

„Ano. Sežeňte mi kombinézu a helmu." Sean šel k šachtě číslo tři. Na zemi byl led, který vrzal, když na něj vstoupil a slunce se právě vynořilo za východním hřebenem Witwatersrandu.

Sean se zastavil v boudě obsluhy výtahu a zeptal se: „Už sfárala nová četa?"

„Před půl hodinou, pane." Ten člověk byl zjevně překvapený, že tady Seana vidí. „Noční směna skončila odstřel v pět hodin."

„Prima – hoďte mě dolů na čtrnácté patro."

„Čtrnácté je teď prázdné, pane Courtney, teď se tam už netěží."

„Ano, já vím."

Sean se vydal k těžní věži. Rozsvítil svou karbidovou lampu a zatímco čekal na klec, rozhlížel se po údolí. Vzduch byl jasný a slunce dělalo dlouhé stíny. Všechno se rýsovalo v jasných obrysech. Spoustu měsíců už nebyl takhle časně po ránu vzhůru a téměř zapomněl, jak čerstvý a nádherně zbarvený je nový den. Těžní klec vyjela před něho. Zhluboka se nadechl a vstoupil do ní. Když dojel až do čtrnáctého patra vystoupil a signalizoval

nahoru že je výtah volný. Byl opět sám v temnotě. Vydal se do tunelu a provázela ho ozvěna jeho vlastních kroků. Začal se potit a lícní sval se mu roztřásl.

Došel na předek a položil karbidovou lampu na skalní balvan. Zkontroloval, jestli má v kapse zápalky, potom sfoukl lampu.

Temnota ho objala. Nejhorší byla první půlhodina. Dvakrát už držel v ruce sirky, aby škrtl, ale sám se dokázal zarazit. Pot mu dělal v podpaží studená mokrá kola a tma mu začala zaplňovat otevřená ústa a začala ho dusit. Musel se rvát o každé nadechnutí, zadržení dechu a výdech. Nejdřív dostal pod kontrolu svůj dech a pak pomalu, pomalu dostal pod kontrolu i svou mysl a tehdy už věděl, že vyhrál. Čekal ještě dalších deset minut dýchaje klidně a pravidelně a sedě uvolněně zády opřený o stěnu tunelu. Pak rozsvítil lampu. Cestou zpět k výtahu se usmíval a pak signalizoval nahoru pro klec. Když vyjel nahoru, vystoupil a zapálil si doutník. Hodil sirku do černého otvoru šachty. „Tak to by bylo, ty dírečko jedna!“ Šel zpět k administrativní budově. Co ale nemohl tušit bylo, že si Candina Hlubina od něho jednou vezme něco stejně tak cenného jako jeho odvaha a že to, co si vezme příště, už mu nikdy nevrátí. Ale to je ještě hezkých pár let daleko.

V únoru bylo jejich sídlo Xanadu téměř hotovo. Jednou v sobotu večer k němu jako obvykle vyrazili zase všichni tři.

„Stavitel má zpoždění jenom šest měsíců – teď říká, že to dodělá do vánoc a já jsem ještě nenašel odvahu zeptat se ho, do kterých vánoc,“ poznamenal Sean.

„To je všemi těmi změnami, které si vymyslela, Candy,“ povídá Duff. „Zmátla toho nebožáka tolik, že neví, čí je.“

„No, kdybyste se bývali poradili nejdřív se mnou, ušetřilo by to spoustu potíží,“ odpověděla jim Candy.

Kočár zahnul do mramorové brány a oni se rozhlíželi kolem. Trávníky už byly upravené a zelené a stromy jacaranda lemovaly příjezdovou cestu do výše ramen.

„Myslím, že tomu jménu bude dělat čest – ten zahradník odvádí dobrou práci,“ prohlásil spokojeně Sean.

„Neopovaž se mu říct do očí zahradník, jinak začne hned stávkovat. Je to zahradní architekt,“ smál se na něho Duff.

„Když tak mluvíme o jménech,“ přerušila je Candy, „nemyslíte, že Xanadu je drobet – no, trošku cizorodé?“

„Ne, já myslím, že ne,“ řekl Sean. „Sám jsem ho vybral. Myslím, že je to sakra pěkný jméno!“

„Není to dost důstojné – co kdybychom to nazvali – U krásných dubů?“

„Za prvé tady není dub vidět na padesát mil daleko a za druhé už se to jmenuje Xanadu.“

„Nerozčiluj se, to byl jenom návrh.“

Stavitel na ně čekal na konci příjezdu a odtamtud začali prohlídku domu. Trvala jim hodinu, potom se rozloučili se stavitelem a vyšli do zahrady. Zahradníka našli uprostřed skupiny domorodců téměř u severní hranice.

„Jak to pokračuje, Jouberte?“ uvítal ho Duff.

„Není to špatné, pane Charleywoode, ale chce to čas, to víte.“

„Doposud jste předvedl skvělou práci.“

„To je od vás laskavé, pane.“

„Kdy začnete sázet mojí kukuřici?“ Zahradník vypadal překvapeně. Pohlédl na Candy, otevřel ústa dokořán, zase je sklapl a znovu se zadíval na Candy.

„Říkala jsem Joubertovi, aby si s tou kukuřicí nedělal žádné starosti.“

„Proč jsi to dělala? Já jsem vždycky chtěl kukuřici – už od té doby, co jsem byl v Hampton Courtu jako dítě jsem si přál svojí vlastní kukuřici.“

„Je to nešikovná rostlina,“ odpověděla mu Candy. „Zabírá jenom spoustu místa a ani nevypadá hezky na pohled.“

Sean si myslel, že se Duff bude hádat, ale ten ne. Ještě chvíli si povídali se zahradníkem a pak se přes trávník vraceli před dům a ke kapli.

„Dufforde, nechala jsem si v kočáře slunečník, nevadilo by ti, kdybys mi pro něj došel?“ zeptala se Candy. Když Duff odešel Candy vzala Seana za paži. „Bude to krásný domov. Budeme tady moc šťastní.“

„Už jste se vy dva dohodli na termínu?“ ptal se Sean.

„Chceme, aby byl dům nejdříve hotov, abychom se mohli hned nastěhovat. Myslím že to uděláme někdy příští rok, asi v únoru.“ Došli až ke kapli a zastavili se před ní. „To je nádhera!“ prohlásila zasněně Candy. „A od Dufforda je to skvělý nápad – mít svůj vlastní kostel.“

Sean se neklidně ošil. „Ano,“ souhlasil, „je to velice romantický nápad.“ Ohlédl se přes rameno a viděl, jak se vrací Duff se slunečníkem. „Candy – nic mi do toho není, nevím o manželství vůbec nic, ale vím toho dost o výcviku koní – dřív, než na ně člověk může položit sedlo, tak je musí naučit na ohlávku.“

„Já ti nerozumím.“ Candy vypadala udiveně. „Co se mi to snažíš naznačit?“

„Nic – zapomeň na to. Duff už je tu.“

Když dorazili zpět do hotelu, v recepci měli pro Seana vzkaz. Šli dál do haly a Candy odešla zkontrolovat jídelní lístek na večeři. Sean otevřel obálku a četl vzkaz: Rád bych se sešel s vámi a panem Charleywoodem, abychom prodiskutovali pár důležitých věcí. Budu dnes po večeři ve svém

hotelu a doufám, že se vám bude hodit navštívit mne tam. N Hradsky.

Sean podal vzkaz Duffovi. „Co myslíš, že chce?“

„Doslechl se o tvé smrtelně nebezpečné dokonalosti v klabejasu a chce od tebe brát hodiny,“ odpověděl mu Duff.

„Půjdeme tam?“

„Ovšem. Přece víš, že já nedokáži odolat Normanově osvěžující společnosti!“

Byla to fantastická večeře. Langusty, obložené ledem, dorazily expresním dostavníkem až z Kapského Města.

„Candy – Sean a já jdeme navštívit Hradskeho. Možná, se vrátíme trochu pozdě,“ sdělil jí Duff, když dojedli.

„Pokud je to jenom Hradsky,“ usmála se na ně Candy. „Jen se neztraťte – mám v Opeře svoje špiony, víte?“

„Vezmeme si kočár?“ ptal se Duff Seana a Sean si všiml, že se Candině vtipu ani trochu nezasmál.

„Je to jenom dva bloky, můžeme jít klidně pěšky.“ Kráčeli beze slov.

Sean cítil, jak se v něm pěkně usazuje ta skvělá večeře, tiše si říhnul a zatáhl z doutníku. Když došli téměř až k hotelu Grand National, Duff promluvil.

„Seane…“ zarazil se.

„Ano?“ povzbuzoval ho Sean.

„Ohledně Candy…“ opět se zarazil.

„Je to prima děvče,“ opět ho povzbuzoval Sean.

„Ano, je to prima děvče.“

„To je všecko, co jsi mi chtěl říct?“

„No – ale co. Pojď, půjdem se kouknout, co nám chce Saul s Davidem.“

Max se s nimi sešel u dveří apartmá pana Hradskeho. „Dobrý večer, pánové, jsem tak rád, že jste mohli přijít.“

„Ahoj Maxi.“ Duff prošel kolem něho tam, kde stál u krbu Hradsky. „Normane, jak se daří, starý kamaráde?“

Norman Hradsky přikývl na uvítanou a Duff ho popadl za klopy saka a pečlivě je uhladil, načež mu z ramen zvedl neviditelné pírko. „Ty tedy umíš vybírat své šaty, Normane. Souhlasíš, že tady Norman si dokáže vybírat šaty, Seane? Neznám nikoho jiného; kdo dokáže vzít na sebe oblek za dvacet guineí a vypadat jako poloprázdný pytel brambor.“ Poklepal láskyplně Hradskeho po rameně. „Ano, děkuji ti – dám si něco k pití.“ Přešel k barové skříncе a nalil si skleničku.

„Tak tedy, pánové, co pro mne můžete udělat?“

Max pohlédl na Hradskeho, a ten přikývl.

„Přejdu ihned k jádru věci,“ řekl Max. „Naše dvě podnikatelská sesku-

pení jsou největší na Witwatersrandu.“

Duff odložil sklenku na skříňku a přestal se šklebit. Sean seděl v jednom z křesel, také s vážným výrazem, oba mohli hádat, co přijde.

„V minulosti,“ řekl Max, „jsme pracovali společně při mnoha příležitostech a všichni jsme na tom vydělali. Dalším logickým krokem by samozřejmě bylo zkombinovat naši sílu, dát dohromady naše zdroje a jít společně k další nové velikostí.“

„Beru to tak, že navrhujete sloučení?“

„Přesně tak, pane Courtneyi, sloučení těchto největších finančních podniků.“

Sean se opřel do křesla a začal si tiše popískávat. Duff znovu zvedl svou sklenici a usrkl.

„Tak co, pánové, jak se díváte na tento námět?“ zeptal se Max.

„Máte už vypracovaný nějaký návrh, Maxi, něco definitivního, o čem bychom mohli přemýšlet?“

„Ano, pane Courtneyi, mám.“ Max odešel k vykládanému psacímu stolu, který zaplňoval jeden roh místnosti, a sebral z něho složku papírů. Přinesl je Seanovi.

Sean je zběžně prolistoval. „Udělal jste už kus práce, Maxi. Nám bude trvat den nebo dva, než přijdeme přesně na to, co nám nabízíte.“

„To chápu, pane Courtneyi. Můžete mít tolik času, kolik je libo. My jsme na tomto plánu pracovali celý měsíc a já doufám, že naše práce nebyla nadarmo. Myslím, že shledáte naši nabídku velmi velkorysou.“

Sean vstal. „Spojíme se s vámi během příštích pár dnů, Maxi. Půjdeme, Duffe?“

Duff dopil. „Dobrou noc, Maxi, pečujte o Normana. Je nám velmi drahý, to přece víte.“

Odešli do svých kanceláří na Eloff Street. Sean odemkl jedny z postranních dveří, zapálil lampy ve své kanceláři a Duff si přitáhl k psacímu stolu další židli. Do dvou hodin ráno porozuměli základům Hradskeho nabídky. Sean vstal a šel otevřít jedno z oken, protože místnost byla plná kouře z doutníků. Vrátil se a hodil sebou na gauč, upravil si pod hlavou polštář a pohlédl na Duffa. „Poslouchám, co ty na to.“ Duff si klepal na zub perem, zatímco uspořádával slova.

„Nejdřív se rozhodněme, jestli se s ním chceme vůbec spojit.“

„Jestli se nám to vyplatí, tak ano,“ odpověděl Sean.

„Souhlasím s tebou – ale jenom když se nám to od něho vyplatí.“ Duff se opřel do židle. „Další bod. Pověz mi, mladíku, která věc tě na tomhle Normanově plánu zarazí jako první?“

„My dostaneme krásně znějící tituly a tučnou provizi v hotovosti a

Hradsky získá kontrolu," odpověděl Sean.

„Udeřil jsi hřebík na hlavičku – Norman chce ovládat. Víc než po penězích prahne Norman po moci, aby mohl sedět na samém vrcholu, shlížet dolů na nás všechny a říkat, tak co, vy parchanti, co má být, že já koktám?" Duff vstal, prošel kolem psacího stolu a zastavil se před pohovkou. „A teď k mojí druhé otázce. Dáme mu tu moc?"

„Když zaplatí cenu, kterou si řekneme, tak mu tu moc dáme," odpověděl Sean.

Duff se odvrátil a přešel k otevřenému oknu. „Víš, mně se ale docela líbí pocit, že ten muž na vrcholu jsem já sám," prohlásil zamyšleně.

„Poslyš, Duffe, my jsme sem přišli vydělat peníze. Jestli do toho půjdeme s Hradskym, tak vyděláme ještě víc," řekl zamyšleně Sean.

„Mladíku, my už teď máme tolik, že bysme mohli zaplnit tenhle pokoj až po pás zlaťáky. My máme mnohem víc než budeme schopní v životě utratit a mně se líbí být na špici!"

„Hradsky je mocnější než my dva – s tím se musíme smířit. Ještě k tomu podniká v diamantech, takže ani teď nejsi ten na špici. Pokud se s ním spojíme, zase nebudeš jednička, ale zato budeš o pořádnej balík bohatší."

„Nezvratná logika," přikývl Duff. „Souhlasím tedy s tebou. Hradsky získá kontrolu v podniku, ale zaplatí za to. Vyždímáme ho pěkně do sucha."

Sean shodil nohy z pohovky. „Souhlas. Teď vezmeme ten jeho plán pěkně pod krkem, roztrháme ho na kusy a sestavíme z nich něco, co by vyhovovalo nám."

Duff pohlédl na své hodinky. „Je po druhé hodině ranní Teď toho chvíli necháme a začneme zase ráno, až budeme čerství."

Nechali si přinést oběd do kanceláře a snědli jej u psacího stolu. Johnson, kterého poslali na Burzu s instrukcemi, aby sledoval ceny a okamžitě je zavolal, jakmile by se přihodilo cokoli nečekaného, se jim ohlásil po prvním obchodování.

„Je tam klid jako v hrobě, pane. Ale koluje tam spousta dohadů. Zdá se, že někdo zahlédl světla v této kanceláři ve dvě hodiny ráno. A pak, když jste nepřišli na burzu a místo toho poslali mne, tedy pane, mohu vám říci, že se mě ptali na všelijaké věci!" Johnson zaváhal, ale pak se ho zmocnila zvědavost. „Mohu vám v něčem pomoci, pane?" Začal slídit očima po psacím stole.

„Myslím, že to dokážeme sami, Johnsone. Zavřel byste laskavě za sebou dveře, až budete odcházet?"

V půl osmé se rozhodli, že to na jeden den stačí a šli zpět do hotelu. Když vstoupili do haly, Sean uviděl Trevora Heynse, jak mizí do lokálu, a

oba uslyšeli jeho hlas. „Už jsou tady!“

Téměř okamžitě se Trevor objevil se svým bratrem. „Ahoj, hoši!“ Jock vypadal překvapeně, že je tam vidí. „Co tady děláte?“

„My tu bydlíme,“ řekl Duff.

„No jo, vlastně. No tak pojďte se s námi napít.“ Jock se zeširoka usmíval.

„A pak z nás vyrazíte, co jsme celý den dělali,“ navrhoval mu Duff.

Jock vypadal uraženě. „Vůbec nevím, co tím chceš říct? Jenom mě napadlo, že bysme se spolu mohli napít, to je všechno.“

„Stejně ti děkuju, Jocku, měli jsme ale tvrdý den. Myslím, že půjdeme rovnou do postele,“ prohlásil Duff. Byli už na půl cesty přes halu, když se Duff otočil k místu, kde stáli oba bratři.

„Něco vám prozradím, hoši,“ šeptal hlasitě jako na divadle. „Je to něco fakt velikého – je to tak veliké, že chvíli trvá, než to člověk pochopí. Až vám dvěma dojde, že to celou dobu máte rovnou pod nosem, tak si hodíte mašli!“

Nechali za sebou v hale bratry Heynsovy s ústy dokořán a šli po schodech nahoru.

„To od tebe nebylo moc pěkný,“ rozesmál se Sean. „Oni teď nebudou celý týden spát!“

Když se druhý den ráno ani Duff ani Sean neobjevili na Burze, začaly se po členském salónku šířit pověsti a ceny začaly šílet. Spolehlivé informace, že Sean a Duff narazili na nové a bohaté zlaté pole vyhnalo ceny nahoru jako raketou.

Dvacet minut nato byla celá informace popřena a akcie Courtney-Charleywood ztratily patnáct šilinků na kuse. Johnson běhal sem a tam mezi kanceláří a Burzou celé ráno. V jedenáct byl už tak unavený, že sotva mluvil.

„Už si s tím nedělejte starosti, Johnsone,“ řekl mu Sean. „Tady máte jeden sovereign – zajděte si do Grand Nationalu a dejte si tam něco k pití. Měl jste těžké ráno.“

Jeden z Jockových lidí, kterého vyslali, aby sledoval kancelář firmy Courtney-Charleywood, sledoval Johnsona do Grand Nationalu a slyšel, jak si u barmana objednává. Přiřítil se zpět na burzu a hlásil to Jockovi.

„Jejich hlavní účetní právě odešel a objednal si láhev francouzského šampaňského,“ oddechoval přerývaně.

„Dobrej Bože!“ Jock skoro vystřelil ze židle a Trevor vedle něho hystericky mával na svého agenta.

„Kupujte,“ zašeptal mu do ucha. „Kupujte každou jejich akcii, která se vám dostane do ruky!“

Na druhé straně salónku se Hradsky usadil do křesla poněkud stranou. Spokojeně sepnul ruce na břiše a téměř se začal usmívat. Do půlnoci dokončili Sean s Duffem svůj protinávrh na Hradskeho nabídku.

„Jak myslíš, že na to Norman zareaguje?“ ptal se Sean.

„Doufám, že má tak silné srdce, aby ten šok přežil,“ zazubil se Duff. „Jediný důvod, proč mu brada neklesne až na zem, bude ten, že jí v cestě překáží to jeho veliký břicho.“

„Půjdeme teď k němu do hotelu a ukážeme mu to?“ navrhoval Sean.

„Mladíku, mladíku,“ potřásl Duff lítostivě hlavou. „Po takové době, kterou jsem ztratil tvým vyučováním, ses ještě vůbec ničemu nenaučil.“

„Tak co teda uděláme?“

„Pošleme pro něho, mladíku, donutíme ho, aby přišel on k nám. Budeme proti němu hrát na našem hřišti.“

„K čemu nám to pomůže?“ ptal se Sean.

„Dává nám to okamžitou výhodu – připomíná mu to, že to je on, kdo o to žádá.“

Hradsky přijel k nim do kanceláře druhý den ráno v deset hodin. Přijel v plné parádě, v kočáře taženém čtyřspřežím za doprovodu Maxe a dvou sekretářů. Johnson je uvítal u dveří a uvedl do Seanovy kanceláře.

„Normane, drahý

Normane, jsem tak rád že tě opět vidím,“ vítal ho Duff a plně si vědom toho, že Hradsky nikdy nekouří vrazil si mezi rty doutník. Když se všichni usadili, Sean zahájil schůzi.

„Pánové, strávili jsme nějaký čas zkoumáním vašeho návrhu a v zásadě jej shledáváme čestným a výhodným pro obě strany.“

„Tak jest, tak jest,“ souhlasil zdvořile Duff. „Hned na začátku bych rád, aby bylo jasno,“ pokračoval Sean, „že pan

Charleywood i já máme silný pocit, že spojení obou našich podniků je žádoucí – ne, přímo nutné. Odpustíte-li mi, tak ex unitate vires.“

„Tak jest, tak jest!“ Duff si zapálil doutník.

„Jak jsem řekl, přezkoumali jsme váš návrh a přijímáme jej okamžitě a rádi s výjimkou několika málo detailů, které jsme zde vyčíslili.“ Sean zvedl tlustý stoh papírů. „Kdybyste se na to laskavě mrkli a pak bychom mohli přikročit k sepsání oficiální dohody.“ Max horlivě převzal složku. „Pokud byste si přáli soukromí, je vám k dispozici kancelář pana Charleywooda hned vedle.“ Hradsky si vzal celou svou partu vedle a za hodinu, když je zase přivedl, vypadali jako parta funebráků.

Max byl na pokraji pláče a odkašláním odstranil ten balvan v hrdle. „Myslím, že bychom měli prozkoumat každou položku jednotlivě,“ prohlásil smutně a o tři dny později si na uzavření této transakce potřásli rukou.

Duff rozléval pití a každému dal pohár. „Na novou společnost, na Central Rand Consolidated! Byl to předlouhý porod, pánové, ale domnívám se, že jsme porodili dítě, na které můžeme být hrdi.“

Hradsky měl v podniku rozhodující většinu, ale stálo ho to hodně. Central Rand Consolidateď měla křtiny na hlavním patře Johanesburské burzy. Deset procent akcií bylo nabídnuto veřejnosti. Ještě než začalo denní obchodování, celou budovu zaplavil dav lidí a na ulici došlo k dopravní zácpě až o jeden blok každým směrem.

Prezident Burzy přečetl ustavující listinu společnosti. V tichu jako v kostele bylo každé jeho slovo jasně slyšet až v salonku zakládajících členů. Zazvonil zvon a přesto ticho přetrvávalo. Přerušil jej teprve Hradskeho agent, který ohlásil krotce: „Prodám akcie CRC.“ Nastal téměř masakr. Dvě stě lidí najednou se snažilo od něho akcie koupit. Pod chňapajícíma rukama nejdřív povolilo jeho sako, potom i jeho košile. Přišel i o brýle, které dav pod dupajícíma nohama rozšlapal na prach. O deset minut později se mu podařilo probojovat se davem a ohlásit hrdě svým pánům: „Podařilo se mi je prodat, pánové.“ Sean i Duff se rozesmáli. Měli ke smíchu důvod, protože během těch deseti minut byl jejich třicetiprocentní podíl ve společnosti CRC navýšen o hodnotu půl milionu liber.

Toho roku byla štědrovečerní večeře v Candině Hotelu mnohem lepší než ta před pěti lety. Sedmdesát pět lidí sedělo u stolu a do tří hodin, kdy večeře skončila, jich byla jenom polovička schopna stát na nohách. Aby se dostal po schodech nahoru, použil Sean silného zábradlí a tam pak oznámil důstojně Candy a Duffovi: „Já vás miluju – já vás oba příšerně miluju – ale teď musím spát.“ Opustil je a vydal se po chodbě naráženje na zdi jako kulečníková koule a dokymácel se až do svého apartmá.

„Měl by ses raději podívat, jestli je v pořádku, Dufforde.“

„To je ovšem případ naprostého opilce vedoucího dalšího do němoty zpitého chlapa,“ prohlásil nezřetelně Duff a pak používaje ten osvědčený Seanův trik ode zdi ke zdi, šel po chodbě za ním. Sean seděl na okraji své postele a zápasil s jednou ze svých bot.

„Co se to, mladíku, snažíš udělat? Zlomit si kotník?“

Sean vzhlédl a blaženě se usmál. „Pojďte dál, pojďte dál všichni čtyři. Dáme si něco k pití.“

„Díky, přinesl jsem si svoje.“ Duff za sebou zavřel dveře jako spiklenec a zpod kabátu vytáhl láhev. „Neviděla mě – neví, že její Duffík má v náprsní kapse tuhle překrásnou velikánskou flašku!“

„Nevadilo by ti pomoct mi s tou zatracenou botou?“ ptal se Sean.

„To je správná otázka,“ pravil Duff vážně, když nasadil kurs přes pokoj do jednoho z křesel. „Jsem rád, žes mi ji položil.“ Dotáhl to do křesla a

zhroutil se do něho. „Odpověď je samozřejmě kladná. Ano, vadilo by mi to.“

Sean pustil nohu a lehl si na záda.

„Mladíku, chci s tebou mluvit,“ řekl Duff.

„Mluvení je zdarma – poslož si.“

„Seane, co si myslíš o Candy?“

„Nádhernej exemplář poprsí,“ vyjádřil svůj názor Sean.

„Jistě, ale člověk nemůže žít jenom poprsím.“

„Ne, ale předpokládám, že má taky to další základní zařízení,“ řekl Sean ospale.

„Mladíku, já jsem teďka vážnej – potřebuju tvojí pomoc. Myslíš, že dělám správnou věc – myslím tenhle manželský podnik?“

„O manželství toho moc nevím.“ Sean se převrátil na tvář.

„Už teďka mi říká Dufforde – všiml sis toho, mladíku? To je znamení, to je znamení, to je hrozivé znamení. Všiml sis toho, co?“ Duff čekal sekundu na odpověď, kterou ale neobdržel. „Takhle na mě volala ta druhá tenkrát. Dufforde, říkala mi – slyším jí jako teď – Dufforde, ty jsi prase!“ Duff upřel pohled na postel. „Jsi tady ještě se mnou?“ Žádná odpověď. „Seane, mladíku, já potřebuju tvojí pomoc!“ Sean tiše zachrápal. „Ach, ty dobytku jeden namazanej,“ řekl Duff nešťastně.

Sídlo Xanadu bylo dokončeno koncem ledna a svatba byla stanovena na dvacátého února. Duff poslal pozvánku také policejnímu veliteli města a celému johanesburskému policejnímu sboru. Na oplátku postavili stráž na dvacet čtyři hodin denně v tanečním sále Xanadu, kde byly vystavené svatební dary na dlouhých provizorních stolech. Odpoledne desátého jel Sean spolu s Duffem a Candy, jak říkal Duff, naposledy přepočítat dárečky. Sean dal policistovi ve službě doutník a pak vstoupili do sálu.

„Koukněte se, jenom se koukněte!“ vyjekla Candy. „Je tady celá spousta nových dárků!“

„Tenhle je od Trevora a Jocka,“ četl Sean z kartičky.

„Otevřete to rychle, prosím tě, Duffe, podíváme se, co nám to dali!“ Duff sňal víko krabice a Sean tiše hvízdl.

„Zlatá servírovací souprava!“ vydechla Candy. Vzala jeden z talířů a přitiskla si jej k prsům. „Já prostě nevím, co mám na to říct!“

Sean prohlédl další krabice. „Hej, Duffe, tahleta tě opravdu potěší – „Všechno nejlepší, N. Hradsky.“

„To musím vidět,“ řekl Duff s prvním náznakem nadšení za celý měsíc. Rozbalil dárek. „Celej tucet!“ Hulákal Duff radostně. „Normane, ty jeden Izraelitánku k nezaplacení, celej tucet utěrek na nádobí!“

„Hlavní je vždycky dobrý úmysl,“ smál se Sean.

„Drahoušek Norman, chudák jeden stará, to ho muselo tak bolet, když za ně sázel ty peníze! Nechám si je od něho podepsat, zarámuju je a pověsím do předního sálu.“

Nechali Candy uspořádávat dárky a vyšli ven do zahrady.

„Zorganizoval jsi toho falešného kněze?“ zeptal se Duff.

„Ano, čeká v hotelu v Pretorii. teď prodělává školení – bude schopný, až přijde jeho čas, odemlít celý obřad jako starej kostelník.“

„Nemyslíš, že zfalšovat to je ještě horší než to udělat doopravdy?“ ptal se pochybovačně Duff.

„Teď je sakra nejvhodnější čas myslet si něco takovýho!“ odmítl ho Sean.

„Asi ano.“

„Kam jedete na líbánky?“ zeptal se rychle Sean.

„Pojedeme dostavníkem do Kapského Města, tam se nalodíme na poštovní loď do Londýna, pak měsíc nebo tak nějak na Kontinentě. Budeme tady zpátky asi v červnu.“

„To si určitě užijete.“

„Proč ty se taky neoženíš?“

„Proč?“ Sean vypadal překvapeně.

„No, nemáš pocit, jako kdybys nechával svojí starou firmu trochu na holičkách – když mě do toho necháš jít samotného?“

„Ne,“ řekl Sean. „A potom, koho bych si kde asi vzal?“

„A co to děvče, co jsi minulou sobotu přivedl na dostihy? To je překrásný kousek.“

Sean nadzvedl obočí. „Neslyšel jsi, jak se hihňá?“

„Ano, slyšel,“ přiznával Duff. „To se nedalo dost dobře přeslechnout.“

„Umíš si představit to hihňání u stolu při snídani?“ ptal se Sean.

Duff se otřásl. „Ano, vidím, kam míříš. Ale jakmile se vrátíme, nechám Candy, ať ti vybere vhodnou samičku.“

„Já mám lepší nápad. Ty nech Candy, ať řídí tvůj život a já si budu řídit ten svůj.“

„To je přesně to, mladíku, čeho se tolik obávám, že se určitě stane.“

Hradsky neochotně souhlasil, že veškerá činnost společného podniku – doly, dílny, dopravní společnosti, všechny dvacátého přestanou fungovat, aby jejich zaměstnanci měli možnost zúčastnit se Duffova svatebního obřadu. To znamenalo, že polovička podniků na Witwatersrandu bude celý den zavřená.

Následkem toho se většina nezávislých společností také rozhodla nepracovat. Osmnáctého se začaly na kopci vedoucím k sídlu Xanadu hromadit vozy naložené potravinami a alkoholem.

Sean v záchvatu tolerance té noci pozval na svatbu celý spolek z Opery. Mlhavě si na to následujícího rána vzpomněl a stavěl se tam, aby to pozvání zrušil, ale Blue Bessie mu oznámila, že většina děvčat už odešla do města, aby si koupila nové šaty.

„Vem to ďas, ať si tedy přijdou. Jenom doufám, že Candy neuhodne, kdo to je, to je vše."

Večer devatenáctého jim dala Candy k dispozici jídelnu a všechny dolejší lokály a salonky Hotelu, aby mohl Duff uspořádat poslední mládeneckou jízdu.

Přijel i Francois se skutečným mistrovským dílem vyrobeným v jedné z důlních dílen – obrovitou koulí s řetězem. Tu oficiálně připnuli Duffovi k noze a večírek začal. Později se tradovalo, že stavební firma objednaná k opravě škod způsobených Hotelu jsou zloději a že účet téměř tisíc liber, který předložili, není nic jiného než loupež. Nicméně nikdo nemohl popřít, že hra Bok-Bok, kterou v jídelně hrálo sto chlapů do jisté míry skutečně způsobila jistou škodu na nábytku a zařízení, že křišťálový lustr nebyl tak úplně schopen unést váhu těla pana Courtneye a při třetím hupu se odpoutal od stropu a prorazil v podlaze slušně velikou díru.

Nikdo také nepopíral, že po marném půlhodinovém úsilí Jocka Heynse sestřelit sklenici z hlavy svého bratra zátkou šampaňského vzniklo vinné jezírko sahající po kotníky, v důsledku čehož bylo nutné vytrhat podlahu a položit novou. Nicméně všeobecný dojem byl ten, že tisíc liber je trochu vysoká cena. V jednom se však naprosto všichni shodli – byla to nezapomenutelná oslava. Na začátku se Sean bál, že Duffovo srdce to neunese, protože Duff stál u baru s tou kovovou koulí v jedné ruce naslouchaje oplzlým komentářům s tím svým postranním úsměvem ve tváři. Po sedmi či osmi skleničkách si o něho ale Sean přestal dělat starosti a odešel se věnovat tomu svému triku s lustrem. O půlnoci přemluvil Duff Francoise, aby ho zbavil řetězu a vyklouzl z místnosti.

Nikdo – Sean už vůbec ne – si nevšiml jeho zmizení. Sean si nikdy nevzpomněl, jak se dostal té noci do postele, ale druhý den ráno ho taktně vzbudil číšník s podnosem kávy a lístkem.

„Kolik je hodin?" ptal se Sean rozbaluje lístek.

„Osm hodin, baas."

„Nemusíte tolik křičet," zabručel Sean. Jenom obtížně zostřoval zrak, protože mu bolest v hlavě tlačila oči z důlků.

„Drahý svědku, tohle je připomínka, že ty a Duff máte v jedenáct hodin dohodnutou schůzku. Spoléhám na tebe, že ho tam dostaneš, buď celého nebo po kouskách. S láskou Candy."

Výpary brandy v hrdle chutnaly jako chloroform. Spláchl je kávou a za-

pálil si doutník, načež se rozkašlal a každé to zakašlání bylo, jako kdyby mu praskala hlava. O půl hodiny později už se cítil dost silný na to, aby vzbudil Duffa. Šel do obývacího pokoje a otevřel dveře k Duffovi. Závěsy v ložnici byly ještě zatažené. Roztáhl je a sluneční záře ho téměř oslepila. Obrátil se k posteli a překvapeně se zamračil.

Pomalu k ní přešel a posadil se na kraj. „Určitě spal v ložnici u Candy," bručel Sean pro sebe, jak tak přehlížel nepoužitý polštář a krásně složené přikrývky. Trvalo mu pár sekund, než přišel na chybu ve své logice. „Tak proč by mi psala ten vzkaz?" Vstal a ucítil první známky paniky.

Představil si Duffa opilého a bezmocně ležícího na dvoře nebo přepadeného některým z johannesburských zlodějů. Rozběhl se přes ložnici do obývacího pokoje. V půli cesty si všiml obálky postavené na římse krbu a vrátil se k ní.

„Co to dneska je? Konference nějakého svazu spisovatelů?" bručel si pod vousy. „Je to tady samej dopis!"

Když jej otevíral, dopis hlasitě praskal a on hned poznal Duffovo obráceně nakloněné písmo.

„Poprvé je to nejhorší, podruhé stejné. Já se toho už nezúčastním. Ty jsi můj svědek, takže mě omluv u všech těch hodných lidí. Vrátím se, až se trochu usadí prach. D."

Sean klesl do jednoho z křesel a přečetl si to ještě dvakrát. Potom vybuchl. „Zatracenej Charleywoode – omluv mě! Ty syčáku jeden! Takhle z toho vycouvat a já abych dával ten svinčík do pořádku!" Rozběhl se přes pokoj a župan mu vzteky lítal kolem nohou. „Ty se jim hezky omluvíš sám – i kdybych tě měl přivlíct zpátky na provaze!" Vyběhl zadním schodištěm ven.

Mbejane byl ve stáji na dvoře a mluvil právě se třemi podkoními.

„Kde je Nkosi Duff?" zařval Sean. Dívali se na něho tázavě. „Kde je?" Seanovi se naježily vousy.

„Baas si vzal koně a jel se projet," odpověděl nervózně jeden z podkoních.

„Kdy?" hulákal Sean.

„V noci – asi před sedmi, osmi hodinama. Vrátí se brzo."

Sean zíral na podkoního těžce dýchaje. „Kterým směrem jel?"

„To nám neřekl, baas."

Před osmi hodinami – to už může být padesát mil daleko. Sean se obrátil a šel zpět do svého pokoje. Hodil sebou na postel a nalil si další šálek kávy.

„Tohle jí dá ošklivě zabrat –" představil si ty slzy a to děsivé zklamání. „Proklatě, ať skončíš v pekle, Charleywoode!" Srkal kávu a přemýšlel o tom, že si vezme koně a pojede také tak daleko odtud, jak jen to bude mož-

né. „Tenhle bordel jsem nezavinil já, já v tom taky nezůstanu!“ Dopil kávu a začal se oblékat.

Podíval se do zrcadla, aby se učesal a spatřil tam Candy, jak stojí sama v kapli a čeká, zatímco ticho přerušuje mumlání a posléze chechtot hostů.

„Charleywoode, jsi svině,“ nadával Sean. „Nemůžu jí tam přeci nechat jít – bude to beztak hrozný. Musím jí to říct.“ Vzal si z toaletního stolku hodinky. Bylo půl desáté. „Buď prokletej, Charleywoode!“ Prošel chodbou a zastavil se před Candinými dveřmi. Slyšel uvnitř ženské hlasy a předtím, než vstoupil, zaklepal. Byly tam dvě Candiny přítelkyně a to barevné děvče, Martha. Zůstaly na něho civět.

„Kde je Candy?“

„V ložnici – ale dovnitř nesmíte, to znamená smůlu!“

„To bude ta nejhorší smůla na světě!“ souhlasil s nimi Sean. Zaklepal na dveře ložnice.

„Kdo je?“

„Sean.“

„Dovnitř nemůžeš – co chceš?“

„Jsi oblečená?“

„Ano, ale dovnitř nesmíš.“

Otevřel dveře a uviděl paniku ječících děvčat.

„Vypadněte odtud,“ řekl hrubě. „Musím s Candy mluvit o samotě.“

Děvčata doslova utekla a Sean za nimi zavřel dveře.

Candy byla v županu. Její tvář byla plná očekávání. Vlasy měla sčesané dozadu, leskly se a vypadaly jako samet. Byla překrásná, uvědomil si Sean. Pohlédl na její svatební šaty složené na stole jako hromada bílé pěny.

„Candy, špatné zprávy – obávám se. Jsi schopná to vyslechnout?“ Mluvil skoro hrubě, nenáviděl to co říká, nesnášel to. Viděl, jak uzardění z jejích tváří vyprchává, až byly naprosto bezvýrazné bez života a jako tvář sochy.

„On utek,“ řekl Sean. „On před tebou utek!“

Candy vzala kartáč z toaletního stolku a začala se bezmyšlenkovitě česat. V pokoji bylo naprosté ticho.

„Lituju, Candy.“

Přikývla, aniž by se na něho podívala. Místo toho se dívala kamsi do své budoucí dlouhé osamělosti. Bylo to horší, než by bývaly byly slzy, to ticho a podrobení se osudu.

Sean se poškrábal na nose – tohle tak nenáviděl! „Je mi to líto, moc bych si přál něco proti tomu udělat.“ Obrátil se ke dveřím.

„Seane, děkuju ti, žes přišel a oznámil mi to.“ V jejím hlase nebyly žádné emoce. Stejně i její obličej byl jako mrtvý.

„To nic,“ chraplavě pronesl Sean.

Jel do Xanadu. Občas zvedl ruku jako odpověď na pozdravy, které na něho lidé volali. Z výšky svého koně zpozoroval Francoise a Curtise, jak stojí se sklenicemi v rukách u domu a rozmlouvají se dvěma děvčaty z Opery. Dal koně jednomu z podkoních a pomalu kráčel ke skupince.

„Zdravím, šéfe,“ zavolal Curtis. „Co tak ponuře vy přece nejste ten, co se žení!“ Všichni se rozesmáli.

„Prosím vás, Francois a Martine, pojďte se mnou.“

„V čem je problém, pane Courtneyi?“ ptal se Francois, když si je odváděl stranou.

„Je po oslavách.“ oznámil suše Sean. „Žádná svatba nebude.“ Zůstali na něho civět. „Obejděte to tady a všem to řekněte. Řekněte jim, že svoje svatební dary dostanou zpátky.“ Otočil se, aby od nich odešel.

„Co se stalo, šéfe?“ ptal se Curtis.

„Řekněte jim jenom, že si to Candy s Duffem rozmysleli.“

„Chcete, abysme je poslali domů?“

Sean zaváhal. „Ale k čertu se vším. Ať si zůstanou, ať se zpijou do němoty. Jenom jim řekněte, že žádná svatba nebude.“ Šel do domu.

Pseudokněze našel celého nervózního dole v pracovně. Jeho ohryzek byl do červena odřený tvrdě naškrobeným kolárkem.

„Nebudeme vás potřebovat,“ oznámil mu Sean. Vytáhl svou šekovou knížku, posadil se k psacímu stolku a vyplnil mu šek. „To máte za způsobené potíže. teď pryč z města.“

„Děkuji vám, pane Courtneyi, mockrát vám děkuji.“ Ten chlap vypadal, jako že se mu hrozně ulevilo. Vyrazil ke dveřím.

„Příteli!“ Sean ho zarazil. „Jestli někdy jenom vydechnete slovíčko o tom, co jsme na dnešní den plánovali, tak vás zabiju. Vyjádřil jsem se dosti jasně?“ Potom šel Sean do tanečního sálu a vsunul menší sloupeček zlatých sovereignů do ruky konstábla.

„Vyprovoďte odtud všechny tyhle lidi.“ Mávl rukou na zástupy lidí, které procházely kolem svatebních darů. „Potom zamkněte dveře.“ Vyhledal šéfkuchaře. „Vemte všechno to jídlo ven a dejte jim to hned teď. Potom kuchyně zamkněte.“

Obešel dům zavíraje dveře a zatahuje závěsy. Když vešel do pracovny, objevil tam párek na velké kožené pohovce. Mužova ruka byla právě pod dívčinou sukní a děvče se bláznivě hihňalo.

„Tady nejni žádnej bordel!“ zařval na ně Sean a oba rychle zmizeli. Klesl do jednoho z křesel. Slyšel hlasy a smích zvenčí z trávníku, orchestr hrál Straussův valčík. To ho podráždilo a zamračil se na svůj odraz v mramorovém krbu.

Hlava ho zase bolela a kůži na tváři měl přeschlou a napjatou z toho nočního hýření. „To je ale průšvih – krucinál, to je průšvih!“ řekl si nahlas. Za hodinu nato vyšel ven a vybral si koně. Jel podél Pretoria Road, až minul poslední domy, potom zahnul do stepi. Cválal do moře trávy s kloboukem do týla, aby se mu slunce a vítr mohly opírat rovnou do tváře. Seděl uvolněně v sedle a dovolil koni, aby si sám vybíral cestu.

Pozdě odpoledne se vrátil do Johannesburgu a zanechal koně Mbejanovi ve dvoře se stájemi. Cítil se lépe. Projížďka a čerstvý vzduch mu pročistily hlavu a pomohly mu, aby se díval na všechny ty záležitosti ve správném úhlu. Napustil si horkou lázeň a vlezl do ní. Zatímco tak ležel ve vodě, jeho vztek na Duffa pomalu ustupoval. Už se zase ovládal. Vylezl z koupelny a utřel se, potom vklouzl do županu a šel do ložnice. Na jeho posteli seděla Candy.

„Ahoj, Seane.“ Usmála se na něho. Byl to chladný úsměv. Její vlasy teď byly lehce zcuchané, obličej bledý a nenamalovaný. Nepřevlékla se ani ze županu, který na ni viděl ráno.

„Ahoj, Candy.“ Vzal křišťálovou dózu parfému a vetřel si trochu do vlasů a vousů.

„Nevadí ti, že jsem tě přišla navštívit, že ne?“

„Ne, samozřejmě, že ne.“ Začal si česat vlasy. „Stejně jsem se právě chystal navštívit tě sám.“

Zvedla nohy a zasunula je pod sebe tím typicky ženským způsobem, který nedokáže napodobit žádný muž.

„Mohu dostat něco k pití, prosím tě?“

„Promiň, myslel jsem, že se toho nikdy ani netkneš.“

„Ach, dneska je to něco jiného.“ Zasmála se, až příliš vesele. „Je to můj svatební den, víš?“

Nalil jí brandy, aniž by na ni pohlédl. Nenáviděl tohle utrpení a cítil že se mu vrací jeho vztek na Duffa.

Candy si vzala skleničku a usrkla. Protáhla obličej. „Chutná to příšerně.“

„To ti udělá dobře.“

„Na nevěstu,“ řekla a rychle to vypila.

„Ještě jednu?“ zeptal se Sean.

„Ne, díky.“ Vstala a přešla k oknu. „Už se stmívá – já nenávidím tmu. Tma tolik všechno zkresluje. Co je špatné ve dne, je v noci nesnesitelné.“

„Je mi to líto Candy. Chtěl bych ti nějak pomoct.“

Rychle se otočila, přistoupila k němu a rukama ho objala kolem krku a její bledý obličej a tělo se ustrašeně přitiskly k jeho hrudi. „Ach Seane, prosím tě, obejmi mě. Já se tak bojím!“ Neobratně ji držel v náruči. „Já na

to nechci myslet. Ne teď, ne teď v té tmě," šeptala. „Prosím tě, pomoz mi. Prosím tě pomoz mi, ať na to nemusím myslet."

„Zůstanu u tebe. Nerozčiluj se. Pojď a posad se. Ještě ti naleju."

„Ne, ne," zoufale se k němu tiskla. „Nechci být sama, nechci myslet. Prosím tě, pomoz mi."

„Nemůžu ti pomoct – zůstanu u tebe, ale to je všechno, co pro tebe můžu udělat." V Seanovi se mísil vztek a lítost jako žhavé uhlí a led. Jeho prsty se zaryly tak hluboko do jejích ramen, až narazily na kost.

„Ano, ubližuj mi! Tak aspoň na chvíli zapomenu. Vem mě do postele a udělej mi bolest, Seane, ať to hodně bolí."

Sean zatajil dech. „Nevíš co říkáš, tohle je přece šílenství!"

„Je to přesně to, co chci – trochu zapomenout. Prosím tě, Seane, prosím tě."

„To nemůžu udělat, Candy, Duff je můj přítel!"

„On skončil se mnou a já s ním. Já jsem taky tvoje přítelkyně. Ach Bože, já jsem tak sama! Neopouštěj mě taky ty. Pomoz mi, Seane, prosím tě, pomoz mi!"

Sean cítil, jak se mu vztek z hrudi přesouvá dolů a zvedá svou hadí hlavu mezi jeho stehny. Ona to také ucítila.

„Ach, ach prosím tě, ano!"

Zvedl ji a odnesl do postele. Chvíli nad ní stál, zatímco ze sebe rval župan. Posunula se na posteli, shodila své svršky a roztáhla se dokořán, připravena, aby do ní vstoupil, aby zaplnil její prázdnotu. Rychle ji přikryl svým tělem a prorazil měkký závoj a teplo jejího těla. Nebyla v tom žádná touha, bylo to kruté a tvrdé, až téměř na hranici snesitelnosti. Pro něho to byl výraz hněvu a lítosti, pro ni akt zřeknutí se. Jednou to nestačilo. Znovu a znovu se jí zmocňoval, až se na lůžkovinách objevily hnědé skvrny od jeho rozškrábaných zad, až jí rozbolelo celé tělo a leželi zapleteni do sebe, zpocení a vyčerpaní zuřivostí toho milování.

V nastalém klidu po té vášni Sean tiše řekl: „Nepomohlo to že ne?"

„Ale ano, pomohlo." Fyzické vyčerpání oslabilo přehradu, která zadržovala její smutek. Objímala ho a přitom začala plakat. Pouliční svítilna před pokojem vrhala stříbrný čtverec na strop. Sean ležel na zádech a pozoroval jej naslouchaje Candiným vzlykům. Poznal okamžik, kdy oba dosáhli vyvrcholení a sledoval mlčky sestup do klidu. Potom usnuli a než začalo svítat, probudili se, jako kdyby se domluvili.

„Ty jsi jediný, kdo mu teď může pomoci," řekla Candy.

„Pomoct mu k čemu?" zeptal se Sean.

„Najít to, co hledá. Mír, sebe sama – říkej si tomu jak chceš. On je ztracený, víš, Seane. On je ztracený a osamělý, skoro stejně osamělý jako jsem

já. Mohla jsem mu pomoci, jsem si tím jistá.“

„Duff a ztracený?“ cynicky se zeptal Sean. „Ty jsi se asi zbláznila!“

„Nebuď tak zaslepený, Seane, nenech se oklamat těmi velkými řečmi a vznešenými způsoby. Dívej se na jiné věci.“

„Jako třeba?“

Neodpověděla hned, teprve za okamžik. „On nenáviděl svého otce, víš?“

„Z toho mála, co mi řekl, jsem si to domyslel.“

„To, jak revoltuje proti jakékoli disciplíně. Jeho přístup k Hradskemu, k ženám k životu. Zamysli se nad tím Seane a pak mi pověz, jestli se chová jako šťastný člověk.“

„Hradsky ho jednou podvedl a on ho prostě nesnáší,“ bránil Sean Duffa.

„Ale ne, je to mnohem hlubší. Hradsky svým způsobem ztělesňuje jeho otce. On je uvnitř tak rozháraný Seane, proto se tolik drží tebe. Ty mu dokážeš pomoct.“

Sean se naplno rozesmál. „Candy, drahoušku, my se prostě máme rádi a to je všechno! Za naším přátelstvím nejsou žádné hluboké či temné motivy! Jenom na mě teď nezačni žárlit!“

Candy se posadila a přikrývky jí sklouzly až k pasu. Naklonila se k Seanovi a její ňadra se zhoupla kupředu, těžká oválná a v pološeru stříbřitě bílá.

„V tobě je síla, Seane, jakási solidní jistota, kterou jsi sám ještě neobjevil. Duff to poznal a poznají to i ostatní nešťastní lidé. On tě potřebuje, strašně tě potřebuje. Postarej se o něho kvůli mě, pomoz mu najít to, co hledá!“

„Nesmysl, Candy,“ mumlal si rozpačitě Sean.

„Slib mi, že mu pomůžeš.“

„Je nejvyšší čas, aby ses vrátila do své ložnice,“ řekl jí Sean. „Lidi nás začnou pomlouvat.“

„Slib mi to, Seane.“

„No dobře tak slibuju.“

Candy vyklouzla z postele. Rychle se oblékla. „Díky, Seane. Dobrou noc.“

Pro Seana byl Johannesburg bez Duffa najednou chudší. Ulice nebyly tak rušné, Rand Club vypadal ošuměle a vzrušení na burze nebylo tak velké. Ale byla tu práce, kterou bylo třeba udělat: jeho vlastní i za Duffa. Porady s Hradskym a Maxem končily vždy pozdě večer a pak se vracel do Hotelu. Výsledkem napětí pracovního dne bylo, že měl mozek jako vygumovaný, oči ho pálily, a tak už se mu na lítost nedostávalo moc energie.

Přesto se cítil osamělý. Vyšel si do Opery a popíjel tam s ostatními.

Jedno z děvčat předvádělo na velkém stole kankán a když se zastavila vyzývavě před Seanem a Trevorem Heynsem s čelem dotýkajícím se kolen a spodničkami přes hlavu a ramena, Sean nechal Trevora, aby jí stáhl kalhotky. Ještě před týdnem by byl Trevorovi vrazil jednu do nosu, než by se nechal připravit o takovou poctu. Ale teď už to pro něho nebyla žádná legrace. Vrátil se domů brzy. Následující poledne přišli do kanceláře na obvyklou poradu o postupu výroby Curtis a Francois. Když skončili a odešel i Hradsky, Sean navrhl: „Pojďte se mnou, dáme si pár piv v Grand Nationalu a pokřtíme víkend, abych tak řek."

Curiis i Francois se rozpačitě ošívali. „Šéfe, my se dohodli s pár klukama, že se sejdeme u Jasnejch andělů."

„No to je prima, tak to jdu s vámi," řekl Sean horlivě, protože vyhlídka na setkání s obyčejnými lidmi se mu zase najednou zdála nesmírně přitažlivá. Bylo mu špatně ze společnosti lidí, kteří si s ním potřásali rukama, usmívali se na něho, mezitím co číhali na nejmenší šanci ho zničit.

Bylo by to prima vyrazit si s těmahle dvěma a klábosit o dolování a ne o akciích a cenných papírech, smát se s lidmi, kterým bylo absolutně jedno, jestli CRC vyletěla na šedesát šilinků v pondělí. Trochu se s Curtisem a Francoisem opije, později se třeba popere – dá si jeden pořádný, poctivý zápas muže proti muži. Bože, to bude báječné být zase pohromadě s chlapy, kteří jsou uvnitř čistí – i když mají špínu za nehty a košile v podpaží promočené potem.

Curtis rychle pohlédl na Francoise. „Šéfe, tam bude jen banda drsnejch chlapů, v sobotu se tam scházejí všichni zlatokopové."

„To je prima," odpověděl mu na to Sean. „Tak jdem." Vstal a zapnul si kabát barvy holubí šedi. Klopy lemovalo lesklé černé hedvábí, které ladilo s černou perlou v jeho vázance. Zvedl ze stolu svou hůlku. „No tak – jdeme na to."

Narazili na hluk u Jasných andělů už blok předtím, než došli do baru. Sean se zašklebil radostí a zrychlil krok jako starý honící pes, který zase ucítil kořist před sebou. Francois a Curtis pospíchali každý po jeho boku. Na barovém pultu stál obrovitý zlatokop. Sean v něm poznal jednoho ze svých lidí na dole Sestřička. Mužovo tělo bylo nakloněné dozadu, aby vyrovnávalo váhu demižonu, který držel u úst. Jak polykal, ohryzek mu v hrdle pravidelně poskakoval. Dav kolem něho skandoval: „Vypij to do dna, do dna, do dna, do dna!" Zlatokop dopil, hodil demižon na protější stěnu a krknul jako vzduchem zahlcený gejzír. Uklonil se a pak zachytil pohledem Seana stojícího ve dveřích. Utřel si provinile ústa rukou a seskočil z pultu dolů. Ostatní muži v davu se otočili, uviděli Seana a hluk se postupně vytrácel. Roztáhli se v tichostí po baru. Sean vedl Francoise a Curtise dál do

lokálu.

Položil komínek zlaťáků na pult. „Pohostěte všechny, barmane, berte objednávky. Dneska je sobota a je čas odvázat se.“

„Na zdraví, pane Courtneyi.“

„Hodně štěstí, pane.“

„Gezondheid, pane Courtneyi.“ Jejich hlasy zněly v patřičné úctě značně tlumeně.

„Pijte chlapi, ještě toho na vás čeká hodně.“

Sean stál s Curtisem a Francoisem u baru. Smáli se jeho vtipům. Jeho hlas zněl kamarádstvím a obličej zářil štěstím. Koupil další pití.

Po chvíli mu jeho močový měchýř začal dávat najevo svou přítomnost, a tak vyšel zadním vchodem na toalety. Hovořili tam nějací chlapi. Ještě než k nim zpoza rohu vyšel, zarazil se. „… proč sem, sakra, leze? Todle nejni žádnej podělanej Rand Club!“

„Pst! Uslyší tě, člověče! Chceš přijít vo flek?“

„Mně je to volný! Kdo si myslí, že je – Pijte, chlapi, ještě toho na vás hodně čeká! – já jsem tady bos, tak hezky pijte, hoši, polibte mi prdel, hoši!“

Sean zůstal stát jako opařený.

„Zavři zobák, Franku, von už brzo pude.“

„Čím dřív, tím líp, to ti teda povím. Tenhle parchant jeden frajerská s jeho holínkama za deset guineí a zlatou hůlčičkou! Ať táhne tam, kam patří!“

„Seš opilej, člověče, nemluv tak nahlas!“

„Jasně, že sem vopilej, dost vopilej na to, abych tam vletěl a řek mu to rovnou do ksichtu…“

Sean vycouval zpátky do lokálu a pomalu kráčel k baru k Francoisovi a Curtisovi. „Doufám, že mě omluvíte. Právě jsem si vzpomněl, že ještě dneska odpoledne musím něco zařídit.“

„To je škoda, šéfe.“ Curtisovi se zjevně ulevilo. „Tak třeba někdy jindy, co?“

„Ano, třeba někdy jindy.“

Když se objevil v Rand Clubu, uvítali ho tam rádi. Tři muži se téměř poprali o to, aby mu mohli koupit něco k pití.

Ten den povečeřel s Candy a vyprávěl jí o tom nad sklenkou likéru. Vyslechla ho bez přerušení až do konce. „Oni mě tam nechtěli. Nechápu, co jsem jim udělal, aby mě takhle nesnášeli!“

„A to ti dělá starosti?“ ptala se ho.

„Ano, to mi dělá starosti. Nikdy jsem nezažil, aby se lidi ke mně chovali takhle!“

„Jsem ráda, že ti to dělá starosti.“ Usmála se na něho něžně. „Jednou z tebe bude docela sympatická osobnost.“

„Ale proč mě takhle nenávidí?“ Sean stále sledoval svou původní myšlenku.

„Závidí ti – říkals přece, že ten chlap prohlásil – s jeho holínkami za deset guineí a zlatou hůlčičkou – to je to, co za tim vězí. Jsi teď jiný než oni, jsi boháč. Nemůžeš přece čekat, že se s tím jen tak smíří?“

„Ale nikdy jsem jim nic neproved,“ protestoval Sean.

„To ani nemusíš. Já jsem na tomhle způsobu života objevila jednu věc za všechno, co dostaneš, musíš zaplatit. Tohle je prostě splátka, kterou musíš složit za svůj úspěch.“

„Sakra, kéž by tady byl Duff!“ povzdechl si Sean.

„Pak by ti ovšem Duff vysvětlil, že to nehraje roli, že?“ odpověděla mu Candy. „Mladíku, copak ti na nich záleží, na tom stádě špindírů? My se přece obejdeme bez nich,“ imitovala Duffa.

Sean se poškrábal na nose a upřel oči na desku stolu.

„Prosím tě, Seane, nenech se nikdy od Duffa poučovat, že na lidech nezáleží. On nevěří sám v sebe – ale zároveň je velmi přesvědčivý. Lidé jsou důležití. Jsou mnohem důležitější než zlato nebo postavení – nebo cokoli jiného.“

Sean k ní zvedl zrak. „Jednou jsem si to uvědomil. Když jsem uvízl tam dole na Hlubině. Ve tmě a v tom bahně tam jsem to viděl úplně jasně. Udělal jsem tam takové předsevzetí.“ Zatvářil se stydlivě. „Řekl jsem si, že už nikdy nikomu neublížím, pokud to půjde. A myslím to vážně, Candy. Tenkrát jsem to pociťoval strašně silně, ale… ale…“

„Ano, myslím, že tě chápu. To je obrovské předsevzetí a ještě těžší je ho dodržet. Myslím, že jenom jeden zážitek nestačí, aby změnil způsob myšlení člověka. Je to spíš jako se stavbou zdi, cihlu po cihle. Pokaždé k ní přidáváš kousek, až je najednou hotová. já už jsem ti to říkala, Seane, že ty máš v sobě jakousi sílu. Myslím, že jednoho dne tu svou zeď dokončíš – a až se ti to povede, tak už nebude mít žádnou slabinu.“

Příští úterý jel Sean na Xanadu, poprvé od té doby, co Duff utekl. Johnson a čtyři další úředníci z kanceláře se činili v tanečním sále, zabalovali a opatřovali nálepkami svatební dary.

„Skoro hotovi, Johnsone?“

„Téměř, pane Courtneyi, pošlu zítra ráno pár vozů, aby odvezli i tohleto.“

„Ano, tak to udělejte. Nechci, aby se tady takhle dál válely.“ Vystoupil po mramorovém schodišti a nahoře se zastavil. Dům měl atmosféru prázd-

noty: celý nový a sterilní čekal, až do něho přijdou lidé a probudí ho k životu. Sean šel dál po chodbě a zastavoval se, aby prohlédl obrazy, které objednala Candy. Byly to oleje v pastelových barvách, ženských barvách. „Bez těhle se obejdeme – já seženu nějaké, které v sobě mají oheň, fialové a černé a jasně modré.“ Rozevřel dokořán dveře své ložnice. Tady to bylo lepší: pestré perské koberce na podlaze, stěny obkládané tmavým atlasovým dřevem a postel jako fotbalové hřiště. Lehl si na ni a zadíval se nahoru na strop zdobený sádrovými volutami. „Kéž by se Duff vrátil – v tomhle domě by se dalo fakt skvěle žít!“ Zvedl se a sešel opět do přízemí.

Johnson čekal dole u paty schodiště. „Všechno hotovo, pane.“

„To jste hodný. Takže můžete jít.“ Prošel do pracovny a šel k polici se zbraněmi. Sundal brokovnici Purdy, odnesl si ji k francouzskému oknu a prohlížel si ji v denním světle. Jeho nosní dírky se trochu roztřásly vzrušením, když nasál ten nostalgický pach zbrojního oleje. Přitiskl si pušku k rameni, pocítil její provokující vyváženost a vychutnával ten okamžik.

Obloukem mávl hlavní dovnitř pokoje jako kdyby sledoval let imaginárního ptáka a najednou uviděl v hledí Duffa. Byl tak překvapený, že zůstal stát s puškou stále namířenou na Duffovu hlavu.

„Nestřílej, nebudu klást odpor,“ řekl Duff vážně.

Sean sklopil zbraň a odnesl ji zpátky na polici. „Ahoj.“

„Ahoj,“ odpověděl Duff stále ještě stoje mezi dveřmi.

Sean předstíral, že umisťuje pušku do podstavce, takže byl dál k Duffovi zády.

„Jak se vede, mladíku?“

„Prima. Prima.“

„Jak se vede ostatním?“

„Koho máš konkrétně na mysli?“ ptal se klidně Sean.

„Především Candy.“

Sean se nad tou otázkou zamyslel. „No, moh jsi jí ještě víc zničit jedině kdybys jí byl vrazil přímo do drtičky!“

„Je to špatný?“

„Špatný,“ souhlasil Sean. Chvíli stáli v naprostém tichu.

„Mám dojem, že ani ty mi nejsi nijak příznivě nakloněn,“ pronesl konečně Duff.

Sean pokrčil rameny a přešel ke krbu. „Dufforde, jsi svině,“ řekl konverzačním tónem.

Duff zamrkal. „No, bylo to s tebou hezký, mladíku. Předpokládám, že ode dneška se naše cesty rozcházejí?“

„Přestaň žvanit, Duffe, zbytečně ztrácíš čas. Nalej nám a pak mi můžeš vyprávět jaký to je, bejt svině. Taky bych s tebou chtěl prodiskutovat ty

obrazy, co Candy nacpala nahoře po chodbě. Nevím jestli je mám někomu dát nebo spálit.“

Duff se přestal opírat o rám dveří a narovnal se. Snažil se skrýt úlevu ve své tváři, ale Sean rychle pokračoval dál. „Ještě než to spláchneme a navždycky pohřbíme, tak ti chci říct tohle. To, co jsi udělal, se mi vůbec nezamlouvá. Chápu, proč jsi to udělal, ale nezamlouvá se mi to. Tolik jsem chtěl říct za sebe. Máš, co bys k tomu dodal?“

„Ne,“ odpověděl Duff rychle.

„Tak dobrá. Myslím, že najdeš láhev Curvoisieru vzadu v baru hned za karafou s whisky.“

Sean šel ten večer do Candina Hotelu a našel Candy v její kanceláři. „Candy, on se vrátil.“

„Ach!“ Candy zatajila dech. „Jak se mu vede, Seane?“

„Trochu polepšený, ale ne moc.“

„To jsem nemyslela – myslela jsem, jestli je v pořádku?“

„Jako vždycky. Měl tu slušnost, že se zeptal, jak se máš.“

Candy se zvědavě zeptala: „Co jsi mu na to řekl?“

Sean pokrčil rameny a posadil se do křesla vedle psacího stolu. Pohlédl na komínky zlaťáků, které Candy počítala.

„To je tržba v baru za noc?“ ptal se, aby se vyhnul její otázce.

„Ano,“ odpověděla nepřítomně.

„Jsi bohatá vezmeš si mne?“ usmíval se na ni.

„Předpokládám, že vy dva se teď budete stěhovat do Xanadu,“ odpověděla Candy. Sean cosi zabručel a ona rychle pokračovala. „Heynsovi bratři převezmou Viktoriino apartmá. Už se mnou o tom mluvili, takže si s tím nemusíš dělat starosti. Tam u vás si užijete zábavy, bude to pro vás nádhera. Vsadím se že budete mít každý večer nějakou pány a davy lidí. Mně to nevadí, já už jsem si na to teď zvykla.“

Sean vstal, přistoupil k ní, něžně ji vzal za loket a obrátil tváří k sobě. Podal jí hedvábný kapesníček z náprsní kapsičky, aby si utřela nos.

„Chceš se s ním zase scházet, Candy?“

Zavrtěla hlavou, protože nedůvěřovala svému hlasu.

„Já se o něho postarám, jak jsem slíbil.“ Lehce ji objal a obrátil se k odchodu.

„Seane!“ zavolala za ním. Ohlédl se. „Přijeď mě někdy navštívit. Mohli bychom spolu povečeřet a trochu si popovídat. Ty přece zůstaneš mým přítelem, že ano?“

„Ovšem Candy, ovšem drahoušku.“

Usmála se vlhkýma očima. „Až si zabalíš svoje a Duffovy věci, pošlu vám je nahoru do Xanadu.“

Sean upřel pohled přes konferenční stůl na Duffa, u kterého hledal podporu. Duff vyfoukl tlusté kolo doutníkového kouře, které se snášelo dolů jako vlnky od kamene hozeného do rybníka až narazilo na povrch stolu a rozpadlo se. Sean si trpce uvědomil, že ho Duff nehodlá podpořit. Hádali se o tom celou předchozí noc. Ale pořád ještě doufal, že Duff změní svůj názor. Teď věděl že ne. Pokusil se o to ještě jednou a naposledy.

„Žádají nás o desetiprocentní zvýšení mezd. Já věřím, že to skutečně potřebují – ceny v tomhle městě vyletěly nahoru, ale mzdy zůstávají stejné. Tihle lidé mají ženy a děti, pánové, nemůžeme to vzít v úvahu?“

Duff vyfoukl další dýmové kolo a Hradsky vytáhl z kapsy hodinky a významně se na ně zadíval. Max zakašlal a vložil se do hovoru.

„Myslím, že tohle už jsme probrali dříve, pane Courtneyi. Mohli bychom tedy nyní hlasovat?“

Sean sledoval Hradskeho ruku, jak hlasuje proti němu. Na Duffa se nechtěl ani podívat. Nechtěl vidět, jak Duff hlasuje s Hradskym proti němu, ale přesto se přinutil a otočil hlavu. Duffovy ruce ležely na stole. Vyfoukl další kolo doutníkového dýmu a pozoroval, jak se rozbíjí o stůl.

„Kdo je pro?“ zeptal se Max a Duff i Sean zvedli ruce společně. Sean si uvědomil, co by to pro něho znamenalo, kdyby Duff hlasoval proti němu. Duff na něho mrknul a Sean se neubránil úsměvu.

„To dělá třicet hlasů pro a šedesát proti.“ vyhlásil Max. „Tímto návrh pana Courtneye padá. Budu o tomto rozhodnutí informovat Svaz důlních zaměstnanců. A teď, máme ještě něco jiného k projednání, dříve než ukončíme naši poradu?“

Sean s Duffem šli zpět do své kanceláře.

„Jediný důvod, proč jsem podporoval tebe, byl ten, že jsem věděl, že Hradsky to stejně vyhraje,“ prohlásil Duff šarmantně. Sean se zamračil. „Máš samozřejmě pravdu,“ pokračoval Duff nevzrušeně, když Seanovi otevřel dveře do kanceláře. „Desetiprocentní zvýšení mezd by zvedlo výrobní náklady celého sdružení o deset tisíc měsíčně.“ Sean kopnutím za sebou zavřel dveře a nepromluvil. „Prokristapána, Seane, nežeň ten svůj postoj lásky k bližnímu do absurdity! Hradsky má pravdu – Kruger se na nás každou chvíli chystá hodit další z těch jeho daní a my musíme financovat celou tu výstavbu East Randu. Nemůžeme si dovolit, aby nám teď začaly narůstat výrobní náklady!“

„No dobrá,“ odpověděl nevrle Sean. „Je rozhodnuto. Jenom doufám, že nebudeme mít na krku stávku.“

„Se stávkami se to dá zařídit. Hradsky má na svojí straně policii a z Kimberley sem můžeme povolat prakticky hned pár stovek lidí,“ vysvětlo-

val Duff.

„Kruci, Duffe, to přeci nejni správný! Ty víš, že to nejni správný. Ten srandovní budka s těma jeho mrňavejma očičkama taky ví, že to nejni správný. Ale co můžu dělat? Kruci, co já můžu dělat?“ vybuchl Sean. „Cítím se tak strašně bezmocnej!“

„No, to ty jsi mu přece chtěl přenechat kontrolu společnosti!“ smál se mu Duff. „Přestaň se snažit měnit svět a jdeme domů.“

V přední kanceláři na ně čekal Max. Vypadal nervózně. „Promiňte, pánové, mohl bych si s vámi promluvit?“

„Kdo si s námi chce promluvit?“ přerušil ho Sean. „Vy nebo Hradsky?“

„Je to soukromá věc, pane Courtneyi.“ Max ztišil hlas.

„Nemůže to počkat do zítřka?“ Sean prošel kolem něho a pokračoval v cestě ke dveřím.

„Prosím vás, pane Courtneyi, je to vrcholně důležitá záležitost.“ Max zoufale zatahal Seana za rukáv.

„Co to je, Maxi?“ zeptal se Duff.

„Musím s vámi mluvit o samotě,“ Max opět ztišil hlas a nešťastně se rozhlížel po dveřích na ulici.

Duff ho povzbuzoval: „No tak mluvte, jsme tady teď sami.“

„Tady ne. Můžete se se mnou sejít později?“

Duff nadzvedl obočí. „O co jde, Maxmiliáne, nepovídejte mi, že prodáváte sprosté obrázky?“

„Čeká na mě v hotelu pan Hradsky. Řekl jsem mu, že jdu hledat nějaké dokumenty a když se hned nevrátím, začne mít podezření.“ Max byl blízek slzám. Jeho ohryzek vyskakoval zpod vysokého límečku a zase pod ním mizel.

Duff najednou začal mít opravdový zájem, co jim Max chce. „Vy nechcete, aby se o tom dověděl Norman?“ ptal se zvědavě. „Má ty dobroto, ne!“ Max už téměř plakal. „Kdy se s námi chcete setkat?“

„Dneska večer, po desáté hodině, až pan Hradsky odejde.“

„Kde?“ ptal se Duff.

„U východního konce dolu Sestřička je postranní cesta. Už se nepoužívá.“

„Já ji znám,“ odpověděl mu Duff. „Přijdeme tam asi v půl jedenácté.“

„Děkuji mockrát, pane Charleywoode. Nebudete toho litovat.“ Max vypálil ze dveří.

Duff si upravil čepici z bobra do správného úhlu a potom píchl Seana do břicha špičkou své hůlky. „Čichni si – nasaj vzduch.“ Duff významně čichal a Sean udělal totéž.

„Necítím vůbec nic,“ prohlásil Sean.

„Je toho plný vzduch," odpověděl mu Duff sebejistě. „Ten sladký pach zrady!"

Odjeli z Xanadu něco po půl desáté. Duff trval na tom, že si na sebe vezme černý operetní plášť. „Důležitá je atmosféra, mladíku. Na takovouhle schůzku přece nemůžeš jít ve špinavých khaki kalhotech a ve veldschoen. To by všechno pokazilo."

„Ať se propadnu, jestli se kvůli tomu budu převlíkat do fraku! Tohle jsou slušný šaty, a ty musej stačit."

Duff se dychtivě zeptal: „Nepřesvědčím tě, aby sis za pás zastrčil pistoli?"

„Ne," smál se Sean.

„Ne?" Duff zavrtěl hlavou. „Jsi barbar, mladíku. Nemáš vůbec vkus, to je ta potíž."

Vyhnuli se hlavním ulicím cestou skrz Johannesburg a vyjeli na Kapskou silnici míli za městem. Na temné obloze zbýval jenom nepatrný srpeček měsíce. Hvězdy byly však veliké a v jejich světle bílé haldy hlušiny, každá vlastně taková hora, vypadaly jako vředy na tváři Země. Chtě nechtě tajil Sean vzrušením dech – Duffovo nadšení bylo vždycky tak nakažlivé. Jeli cvalem, jejich třmeny se téměř dotýkaly, Duffův černý plášť za ním vlál ve vzduchu a vítr vyvolaný jízdou rozpaloval konec Seanova doutníku do červena.

„Zpomal, Duffe, zatáčka je někde tady. Je to tu zarostlý, mohli by sme jí minout!" Přitáhli uzdu až do kroku.

„Kolik je hodin?" ptal se Duff.

Sean popotáhl z doutníku a přidržel hodinky u jeho svitu. „Čtvrt na jedenáct. Jsme tu moc brzo."

„Já se vsadím, že Maxmilián tu bude před námi – tady je ta cesta." Duff na ni otočil koně a Sean ho následoval. Vedle nich se zvedala Sestřička s haldou hlušiny, sráznou a bílou hvězdným světlem. Objeli ji, ale její stín padl i na ně.

Duffův kůň zafrkal a vylekaně uskočil a Sean stiskl pevněji koleny svého koně, který začal tancovat. Z divokého křoviska vedle cesty vystoupil Max.

„Vítejte v měsíčním světle, Maxmiliáne," pozdravil ho Duff.

„Prosím vás pánové, odveďte koně pryč z cesty." Max stále ještě jevil známky stejného předráždění jako odpoledne. Uvázali své koně vedle Maxova mezi keři a přidali se k němu.

„Tak co je nového, Maxi? Jak se vede doma?" ptal se Duff.

„Dříve než se pustíme do této záležitosti, chci, abyste mi, pánové, dali své čestné slovo, že nikdy nikomu neřeknete ani slovo z toho, co vám

dneska v noci povím, ať už z toho něco bude nebo ne.“ Max byl celý pobledlý, myslel si Sean, nebo že by to dělalo to světlo hvězd?

„Já s tím souhlasím,“ řekl Sean.

„Přísahám,“ řekl Duff.

Max si rozepnul kabát a vytáhl dlouhou obálku. „Myslím, že když vám nejdřív ukážu tohle, bude potom jednodušší vysvětlit vám můj návrh.“

Sean od něho převzal obálku. „Co to je, Maxi?“

„Poslední účetní výkazy ze všech čtyř bank, ve kterých obchoduje pan Hradsky.“

„Sirky, mladíku posviť mi, Seane,“ dychtivě řekl Duff.

„Mám s sebou lampu,“ ozval se Max a přidřepl, aby ji zapálil. Sean a Duff si vedle něho také sedli do dřepu a rozložili ve žlutém kruhu světla bankovní výkazy. V tichosti je prozkoumávali tak dlouho až se Sean zvedl, zhoupl se na podpadcích a zapálil si doutník.

„No jsem rád, že já tolik peněz nikomu nedlužím,“ oznámil jim. Potom sbalil archy papíru a vložil je zpátky do obálky. Plácl se obálkou do volné ruky a začal se pochechtávat. Max od něho vzal obálku a pečlivě ji uložil dovnitř svého kabátu. „No tak, Maxi, vyložte nám to,“ pobídl ho Sean.

Max se naklonil kupředu a sfoukl lampu. To, co jim měl říci, se dalo lépe sdělit ve tmě. „Ta velká suma v hotovosti, kterou vám pan Hradsky musel zaplatit a omezení výroby z jeho diamantových dolů vzhledem k novým kartelovým dohodám diamantového průmyslu, ho přinutila, aby si ve všech svých bankách hodně vypůjčil.“ Max se odmlčel a odkašlal si. „Rozsah jeho půjček jste viděli sami. Banky samozřejmě chtěly na ty půjčky nějaké bezpečné záruky a pan Hradsky jim přenechal veškeré svoje akcie naší společnosti CRC. Banky určily limit na kupní cenu třicet pěti šilinků za jednu akcii. Jak víte, v současné době jsou akcie CRC kotované a dosahují devadesáti šilinků, což ponechává dosti velký prostor. Kdyby však tyto akcie utrpěly nějaký šok a jejich cena spadla na třicet pět šilinků za kus, tak by to banky všechno prodaly. Zbavily by se absolutně všech akcií, které v CRC pan Hradsky má, a vrhly by je na volný trh.“

„Pokračujte, Maxi,“ povídá Duff. „Váš hlas se mi začíná docela zamlouvat.“

„Napadlo mne, že pokud by pan Hradsky dočasně opustil Johannesburg – například, kdyby odjel nakoupit nové stroje nebo něco podobného do Anglie – že byste vy pánové mohli donutit cenu akcií CRC klesnout na třicet pět šilinků. Pokud by se to udělalo správně, zabralo by to jenom tak tři čtyři dny. Mohli byste začít prodávat a tvrdit, že se třeba Vedoucí žíla zlomila a zmizela kdesi v hloubce. Pan Hradsky tady nebude, aby bránil své záležitosti, a jakmile budou akcie CRC na pětatřiceti šilincích, banky se

jeho akcií zbaví. Cena spadne a vy ihned s pohotovým kapitálem budete moci skoupit všechny akcie CRC za zlomek ceny jejich skutečné hodnoty. Neexistuje žádný důvod, proč byste neměli získat kontrolu celého obchodního seskupení a vydělat na tom miliony liber.“

Opět následovalo ticho. Trvalo to dlouho, než se Sean zeptal: „Co z toho máte vy, Maxi?“

„Váš šek na jedno sto tisíc liber, pane Courtneyi.“

„Mzdy stoupají,“ poznamenal Sean. „Já jsem si myslel, že tradiční odměna za takovouhle práci je třicet stříbrných. Tu sumu, domnívám se, určil dokonce jeden váš krajan.“

„Mlč!“ vyštěkl na něho Duff a pak se obrátil mnohem příjemněji na Maxe. „Pan Courtney má rád žertíčky. Povězte mi, Maxi, to je všechno, co z toho chcete mít – jenom peníze? Já budu upřímný – nezní to zrovna pravdivě. Už tak jako tak musíte být značně bohatý.“

Max rychle vstal a zamířil směrem ke koním. Ale ještě k ním zdaleka nedošel, když se otočil. Jeho obličej byl ve tmě, ale jeho hlas zněl hystericky, když na ně začal ječet. „Copak si myslíte, že nevím, jak mi říkají – Dvorní šašek, Hradskeho jazyk, Vylízaná prdel! Myslíte si, že se mi to líbí?! Myslíte si, že mě to baví pořád za ním dnes a denně dolézat? Chci být zase volný! Chci zase být chlap!“ Jeho hlas se zlomil, zvedl ruce a skryl do nich svou tvář. Vzlykal.

Sean se na to nevydržel dívat a i Duff sklopil oči studem.

Když Max znovu promluvil, jeho hlas byl jako obvykle vyvážený a smutný. „Pane Courtneyi, pokud si zítra vezmete do kanceláře svou žlutou vestu, budu to brát jako signál, že hodláte postupovat podle mého návrhu a že jsou moje podmínky pro vás přijatelné. Potom podniknu nutné kroky, aby se pan Hradsky vzdálil ze země.“ Odvázal svého koně, nasedl a odjel po svých stopách zpátky na Kapskou silnici.

Ani Sean ani Duff se nepohnuli, aby vstali. Naslouchali dupotu kopyt Maxova koně, jak odeznívá v temnotě a pak promluvil Duff.

„Ty bankovní výkazy jsou pravé. Pořádně jsem si prohlédl razítka.“

„A Maxovy pocity byly ještě pravější.“ Sean hodil doutník do křoviska. „Takhle by to nikdo nedokázal zahrát. Docela se mi z něho udělalo špatně. K čertu, jak může člověk tak chladnokrevně zradit veškerou důvěru?“

„Mladíku nedělejme z toho diskusi o Maxově morálních kvalitách. Soustřeďme se na fakta. Normana nám právě doručili jako na podnose, pěkně naporcovaného, okořeněného česnekem a se snítkou petrželky za každým uchem. Já říkám, upečem si ho a sníme!“

Sean se na něho usmál. „Dej mi ještě pár dobrých důvodů. Chci, abys mě přesvědčil. Když k němu cítím to, co po dnešní poradě, nepřekvapilo by

mě, kdybys mě přesvědčil hodně snadno.“

„Za prvé.“ zvedl Duff prst. „Norman si to zaslouží.“

Sean přikývl.

„Za druhé,“ Duff zvedl další prst. „Když získáme kontrolu, můžeme všechno řídit tak, jak budeme chtít. Ty se můžeš oddávat svým lidumilným posláním a každému přidat a já budu zase ten nejdůležitější člověk nahoře.“

„Ano.“ Sean se zamyšleně popotahoval za knír.

„Za třetí. Přišli jsme sem vydělávat peníze a taková příležitost jako tahle se nám už nikdy nenaskytne. A můj poslední důvod, který má ale největší váhu mladíku, ty vypadáš ve svojí žluté vestičce tak neodolatelně, že bych dal třeba tisíc akcií CRC, jen abych tě zítra v ní zase viděl!“

„Je elegantní, to ano,“ přiznal Sean. „Ale poslyš, Duffe, nechci, aby došlo zase k něčemu takovému jako v případě Lochtkampera. Bylo to nechutné, víš?“

Duff vstal. „Norman je velký formát, ten by něco takového neudělal. Kromě toho bude pořád ještě bohatý – má ty diamantové doly. My ho vlastně jenom zbavíme jeho povinností a závazků na Witwatersrandu.“

Šli ke koním. Sean už měl nohu ve třmeni, když ztuhnul a zvolal: „Panebože, vždyť my to nemůžeme udělat! Padá to!“

Duff se vyděsil: „Proč?“

„Já si na tu vestičku vylil omáčku – zítra si jí rozhodně vzít nemůžu. To by mě můj krejčí zabil!“

Zařídit, aby byl Hradsky nepřítomen, nebyl žádný problém. Někdo prostě musel jet do Londýna. Pro nová staveniště na East Randu bylo třeba nových strojů a museli si vybrat asi ze stovky strojařů, kteří čekali v Londýně. Hradsky se velkoryse uvolil a nechal se na zmíněný úkol delegovat.

„Uspořádáme mu párty na rozloučenou,“ navrhl Duff Seanovi během společné večeře toho dne.

„No, vlastně ne opravdovou párty na rozloučenou, ale pohřební hostinu.“ Sean si začal pískat Pochod mrtvých a Duff vyťukával rytmus rukovětí nože na stůl.

„Uspořádáme to v Candině Ho –“ Duff se zarazil. „Uděláme to tady. Pořádně to všechno připravíme, aby si ten chudák stará mohl potom říct: ty parchanti mě úplně vysáli, ale párty mi tedy uspořádali fakt skvělou!“

„On nemá rád párty,“ namítl Sean.

„To je vynikající důvod, abysme jí pro něho uspořádali,“ nadchnul se Duff.

O týden později, když Hradsky s Maxem odjížděli ranním dostavníkem do Port Natalu, se s nimi loučilo padesát členů Johannesburské burzy,

všichni ještě ve večerních oblecích z předchozí oslavy. Duff pronesl dojímavou, i když trochu koktavou řeč a daroval Hradskemu kytici růží. Když práskl kočí bičem, koně znervóznělí tím davem, co se kolem nich motal, vyrazili divoce kupředu a Max i Hradsky spadli na hromadu na zadním sedadle dostavníku. Dav je zdravil, až zmizeli v dálce. S rukou kolem ramen pak odvedl Sean Duffa přes ulici do jejich kanceláře a usadil ho v jednom z těch hlubokých kožených křesel.

„Jsi dost střízlivý na to, abys dokázal mluvit rozumně?“ ptal se Sean podezíravě.

„Jistě. Jsem ti vždycky k službám, jak praví lehká slečna zákazníkovi.“

„Včera večer se mi podařilo prohodit pár slov s Maxem,“ oznamoval mu Sean. „Pošle nám telegram z Port Natalu, až spolu s Hradskym budou bezpečně na poštovní lodi. Nic nepodnikneme, dokud ho nedostaneme.“

„Velmi moudré – ty jsi ten nejchytřejší chlap, kterého znám,“ zašklebil se na něho šťastně Duff.

„Měl bys jít radši do postele,“ odpověděl Sean.

„Ke mně je to moc daleko,“ zazíval Duff. „Vyspím se tady.“

Trvalo dalších deset dní, než dostali od Maxe telegram. Sean s Duffem právě obědvali v Rand Clubu, když jim ho přinesli na stůl. Sean otevřel obálku a přečetl tu zprávu Duffovi.

„Odjíždíme ve čtyři hodiny dnes odpoledne. Hodně štěstí, Max.“

„Na to se napiju,“ Duff zvedl sklenici s vínem.

„Zítra,“ řekl Sean, „půjdu na Hlubinu a řeknu Francoisovi, aby odvolal všechny lidi z nižších pater. Nikdo nebude smět sfárat.“

„Postav na čtrnácté patro stráž,“ navrhoval Duff. „To udělá větší dojem.“

„Dobrý nápad,“ řekl Sean. Vzhlédl, jak kdosi procházel kolem jejich stolu, a najednou se začal usmívat. „Duffe, víš kdo to byl?“

„O kom to mluvíš?“ Duff vypadal udiveně. „Ten chlap, co právě vyšel z jídelny – tamhle je, jde na toaletu.“

„Není to Elliot, ten od novin?“

„Šéfredaktor Rand Mailu,“ přikývl Sean. „Pojď se mnou, Duffe.“

„Kam jdeme?“

„Udělat si lacino reklamu.“

Duff šel za Seanem ven z jídelny, přes halu a na pánské záchodky. Dveře jedné z kabinek byly zavřené, a jak procházeli kolem nich, někdo tam prdnul. Sean mrkl na Duffa a přistoupil k mušli.

Mezitím co močil, pravil uvážlivě: „No, jediné v co teď můžeme doufat, Duffe, je, že Norman dokáže v Anglii zázraky. Jinak…“ Pokrčil rameny.

Duff pochopil narážku. „To ale strašně riskujeme, když se spoléháme na

tohle. Já pořád tvrdím, že bysme měli prodávat hned. Akcie CRC byly dneska ráno na jednadevadesáti šilincích za kus, takže je jasné, že se to ještě neprovalilo. Ale až se to provalí, tak se těch zatracených akcií nebudeme moct zbavit. Já tvrdím, že bysme z toho měli rychle vypadnout, dokud je ještě dobrý kurs."

„Ne," odporoval mu Sean. „Počkáme, až co se dovíme od Normana. Je to trochu riziko, já vím, ale máme zodpovědnost vůči lidem, kteří pro nás pracují." Sean vzal Duffa za rameno a vedl ho ven z toalet. U dveří dodal vesele, aby tomu nasadil korunu: „Pokud by CRC zbankrotovala, tak přijdou tisíce lidí o práci – uvědomuješ si to?" Sean za nimi zavřel dveře a oba se na sebe radostně zašklebili.

„Mladíku, ty jsi génius," šeptal Duff.

„Jsem šťastný, když ti můžu sdělit, že s tebou souhlasím," odpověděl Sean také šeptem.

Druhý den ráno se Sean probudil s vědomím, že ten den se naprosto jistě stane něco vzrušujícího. Ležel a vychutnával ten pocit, než jeho mozek začal hledat racionální důvody. Pak se najednou posadil a sáhl po novinách, které ležely složené na podnose s kávou vedle postele. Rozevřel je a zjistil, že se dívá na tučné titulky první strany: Je všechno v pořádku v Central Rand Consolidated? Tajemná cesta Normana Hradskeho.

Samotný text článku byl mistrovskou ukázkou novinářské schopnosti nepsat konkrétně. Málokdy četl Sean tak plynně a přesvědčivě napsaný článek na téma, o kterém autor neměl nejmenší tušení. „Naznačoval", „Obvykle spolehlivé prameny hlásí" a „Máme důvod věřit", – taková obvyklá klišé bez jakéhokoli významu.

Sean zatápal po trepkách a už si to šlapal po chodbě k Duffově ložnici. Duff měl skoro všechny přikrývky pro sebe a většinu postele. Děvče se choulilo jako růžová ančovička na její hraně. Duff chrápal a děvče ze spánku vrnělo. Sean polechtal Duffa na rtech třapcem od županu. Duff pokrčil nos a jeho chrápání přestalo. Nato se vzbudilo děvče a do široka rozevřenýma, ale stále ještě od spánku nevnímajícíma očima, se zadívalo na Seana.

„Honem, uteč!" zakřičel na ni Sean. „Jdou sem povstalci!"

Vyskočila do vzduchu a přistála tři stopy od postele celá se třesouc panikou. Sean si ji kriticky změřil. Pěkná klisnička, byl jeho závěr a přitom si ji v duchu snažil zapamatovat, aby se na ní trochu procválal, jakmile ji Duff propustí na pastviny.

„Už je to dobrý," ujistil ji potom. „Už jsou pryč."

Uvědomila si svou nahotu a to, jak si ji Sean nepokrytě otypovává. Snažila se přikrýt dlaněmi, které pro ten účel byly příliš drobné. Sean zvedl z podlahy u postele Duffův župan a podal jí ho.

„Miláčku, jdi a dej si vanu nebo něco, já si musím promluvit s panem Charleywoodem.“

Oblečena do županu získala ztracenou rovnováhu a rozhořčeně se na něho obořila: „Neměla jsem vůbec nic na sobě, pane Courtneyi!“

„To bych nevěřil,“ slušně opáčil Sean.

„To od vás není hezké!“

„Jste příliš skromná – myslím, že to naopak bylo nadprůměrně krásné. A teď běžte, buďte tak hodná.“

S trucovitým pohozením hlavy zmizela do koupelny a Sean přenesl svou pozornost na Duffa. Duff se během té konverzace nekompromisně držel posledních nitek spánku, ale když ho začal Sean plácat složenými novinami po holé zadnici, vzdal to. Vystrčil hlavu zpod přikrývek jako když stará želva vystrkuje hlavu z krunýře. Sean mu podal noviny a posadil se na okraj postele.

Chvíli pozoroval, jak se Duffova tvář pokrývá vráskami od smíchu, a pak promluvil. „Měl bys jít do redakce a trochu je tam seřvat – jenom abys v nich to podezření potvrdil. Já pojedu na Candinu Hlubinu a zavřu všechna dolní patra. Sejdeme se v Burze hned při zahájení a než se začneš ukazovat po městě, nezapomeň ze svý tváře vygumovat ten svůj postranní škleb! Snaž se vypadat rozháraně, to pro tebe nebude problém.“

Když Sean dorazil na burzu, už byl na ulici dav lidí. Mbejane do něho zamířil a dav jim udělal cestu. Sean zachmuřeně hleděl přímo před sebe a ignoroval otázky, které na něho všichni kolem dokola pokřikovali. Mbejane zastavil před hlavním vchodem a čtyři policejní konstáblové zadržovali dav, mezitím co se Sean prodíral po chodníku a skrz dvojité dveře. Duff už tam byl před ním a byl centrem bouřlivé skupinky členů a makléřů. Když uviděl Seana, začal na něho zběsile mávat nad hlavami dotírajících zvědavců. To postačilo, aby obrátili pozornost od Duffa na Seana a ihned ho obklopili soustřeďujíce na něho své vylekané a vzteklé obličeje. Někdo narazil Seanovi klobouk až na uši a jak ho kdosi chytil za klopy kabátu, uletěl mu z něho knoflík.

„Je to pravda?“ křičel ten člověk a sliny mu přitom létaly od úst a přistávaly na Seanově tváři. „Máme právo vědět, jestli je to pravda!“

Sean naplno forhandem udeřil hůlkou do mužovy hlavy a ten ztrativ rovnováhu vletěl do náruče ostatních za ním. „Zpátky, parchanti!“ zařval Sean a mlátil je hlava nehlava oběma konci své hůlky, rozprášil je po hale, až zůstal stát sám, zlostně si je měřil a v rukou stále švihal svou hůlkou. „Vydám později prohlášení. Do té doby se chovejte slušně!“ Upravil si klobouk, vytáhl uvolněnou nit od utrženého knoflíku a šel se připojit k Duffovi. Viděl, jak se v rohu jeho úst začíná objevovat ten jeho úšklebek a tak

na něho významně pohlédl. S vážnou tváří potom oba vešli do členského salonku.

„Jak to šlo tobě?“ snažil se tiše zeptat Duff.

„Nemohlo to jít lépe.“ Sean udržoval ustaranou tvář. „Na čtrnáctém patře mám ozbrojenou stráž. Až se to dozví tahleta banda, tak opravdu bude mít pěnu u huby!“

„Až budeš dělat to prohlášení, ať se v tom ozve zřetelně falešná sebedůvěra,“ instruoval ho Duff. „Jestli to půjde takhle dál, dostaneme akcie dolů na třicet pět šilinků hodinu po začátku obchodování.“

Pět minut před obchodováním se postavil Sean do prezidentova boxu a pronesl projev ke kolegům. Duff ho poslouchal se vzrůstajícím obdivem. Seanovo upřímné ujišťování a slovní manévrování naprosto postačilo, aby do srdcí těch nejzarytějších optimistů zasel naprosté zoufalství. Sean domluvil a sestoupil dolů ze stupínku uprostřed ponurého ovzduší bez sebemenšího potlesku.

Zazvonil zvon a na parteru burzy zůstali stát makléři o samotě či v hloučcích. Potom se ozval první pokusný balónek: „Prodám CRC!“ Ale žádný spěch nakupovat se neukazoval. Po deseti minutách byl zaznamenán prodej za osmdesát pět šilinků, o šest šilinků méně než předchozího dne při ukončení obchodování.

Duff se naklonil k Seanovi. „Budeme muset začít prodávat něco z našich akcií, aby se to hnulo. Jinak všichni zůstanou sedět pěkně na plotě.“

„V pořádku,“ přikývl Sean. „Koupíme si je pak zpátky za čtvrtinu ceny. Ale počkej, až dorazí ta zpráva o zavření Hlubiny.“

Bylo těsně před desátou, když k tomu došlo. Reakce byla prudká. Jediným výbuchem okamžitých prodejních nabídek spadly akcie CRC na šedesát šilinků. Ale tam zůstaly viset a nervózně poskakovaly kousíček nahoru nebo dolů v chaosu nadějí a pochybností.

„Musíme teď začít prodávat,“ šeptal Duff. „Chybí jim nějaké potvrzení. Musíme jim ho dát, jinak zůstanou ceny viset jako teď a už se nehnou!“

Sean cítil, jak se mu chvějí ruce, a tak je v kapsách zatnul v pěst. Duff projevoval známky napětí také, ve tváři mu to cukalo a oči se trochu propadly do důlků. Tohle byla hra s obrovskými sázkami.

„Nepřežeň to – prodej třicet tisíc.“

Pod tím náporem cena akcií CRC klesla, ale ustálila se na čtyřiceti pěti šilincích. Do další větší výměny na burze zbývala ještě hodina a Seanovo tělo bylo napětím celé ztuhlé. Cítil, jak se v podpaží potí.

„Prodejte dalších třicet tisíc,“ přikázal agentovi a jeho vlastní hlas mu připadal ochraptělý. Udusil doutník v měděném popelníku vedle křesla, který už byl zpola naplněný oharky. Už nebylo vůbec nutné, aby se s

Duffem snažili tvářit ustaraně. Tentokrát akcie uvízly na čtyřiceti šilincích a i další prodej šedesáti tisíc akcií s tím nedokázal pohnout o více než pár šilinků.

„Někdo nakupuje," bručel nervózně Sean.

„Vypadá to tak," souhlasil Duff. „Vsadil bych se, že to je ten zatracený Řek Efthyvoulos. Asi budeme muset prodat tolik, abysme ho přesytili, jinak nezačnou akcie dál padat."

Během velké výměny prodali Sean s Duffem tři čtvrtě svých akcií ze společného podniku CRC, ale cena stále tvrdohlavě zůstávala na třiceti sedmi a šestipenci, tak provokativně blízko tomu kouzelnému číslu, které způsobí, že na trh bude vržena záplava Hradskeho akcií. Ale teď už se také blížili stádiu, kdy už nebudou mít žádné vlastní akcie, kterými by cenu srazili o ty dva šilinky a šestipenci.

Obchodování skončilo a Duff se Seanem zůstali ochromeně sedět ve svých křeslech, otřeseni a unaveni jako šampioni v ringu po patnáctém kole. Hala se pomalu vyprazdňovala, ale oni zůstávali sedět. Sean se naklonil kupředu a položil ruku na Duffovo rameno.

„To bude v pořádku," řekl konejšivě. „Zítra to bude všecko v pořádku."

Pohlédli na sebe, dodali jeden druhému sílu a po chvíli se začali oba usmívat.

Sean vstal. „Pojď, jdeme domů." Sean šel spát brzy a sám. Přestože cítil velkou ztrátu energie, spánek se dlouho ne a ne dostavit, a když pak přišel, byl samý zmatený sen, který jej trháním vrhal do probuzení. Byla to téměř úleva vidět, jak svítání vylupuje šedivé tvary oken, a cítit, že ho propouští ten jeho podivný odpočinek, který mu nedopřál oddechu. Ke snídani vypil šálek kávy a zjistil, že jeho žaludek nedokáže přijmout talíř steaku s vejci, který mu byl nabídnut, protože už byl stažený v křečovitém napětí nadcházejícího dne. Duff byl podrážděný a také vypadal unaveně. Při jídle spolu prohodili jenom pár slov a v kočáře, když je Mbejane odvážel na Burzu, už jen mlčeli.

Před Burzou byl opět obrovský dav. Protlačili se jím až do budovy. Zaujali svá sedadla v salonku a Sean se rozhlédl kolem po tvářích svých kolegů, zakladatelů burzy. Každý z nich jevil známky starostí, měl stejné temné kruhy pod očima a trhavé pohyby. Sledoval Jocka Heynse, jak zívá, a to ho donutilo, aby udělal totéž. Zvedl ruku, aby si zakryl ústa a zjistil, že se mu zase třese. Položil ji na opěradlo křesla a nehýbal s ní.

Na druhé straně salonku zachytil Bonzo Bames Seanův pohled a rychle uhnul očima, potom také podlehl nehoráznému zívání.

Bylo to tím napětím. V příštích letech Sean bude vidět, jak takhle zívají chlapi, mezitím co čekají na svítání, aby vyrazili proti burským zbraním.

Duff se k němu naklonil a přeťal jeho přemítání.

„Jakmile začne obchodování, budeme prodávat. Zkusíme je zpanikařit. Souhlasíš?“

„Náhlá smrt,“ řekl Sean. Další ráno takového duševního utrpění už by nevydržel. „Co kdybysme nabídli akcie rovnou za třicet dva šilinků a šest pencí za kus, a tím s tím skončili?“ ptal se Duffa.

Duff se na něho zazubil. „To nemůžeme udělat, to je moc průhledné – budeme muset prostě pořád nabízet k prodeji za nejlepší ceny a nechat je, ať spadnou samy.“

„Předpokládám, že máš pravdu – ale měli bysme hrát nejvyšší kartou teď a zbytku se zbavit, jakmile se otevře obchodování. Nechápu, jak by se mohly ještě potom ceny udržet.“

Duff přikývl. Pokynul na jejich zprostředkovatele, který trpělivě čekal u dveří salonku, a když k nim přišel, řekl mu: „Prodejte jedno sto tisíc akcií CRC za nejvýhodnější cenu.“

Agent zamrkal, ale beze slova si napsal objednávku do bloku a vyšel do hlavního parteru, kde se shlukovali ostatní makléři. Do zazvonění zbývalo pár minut.

„Co když to nebude fungovat?“ zeptal se Sean. Ze sevřeného žaludku mu bylo špatně.

„Musí musí to fungovat.“ šeptal Duff stejně k sobě, jako k Seanovi. Sevřel prsty hlavu své vycházkové hole a rty masíroval zaťaté zuby. Seděli a čekali na zvonek a sotva zazněl, Sean nadskočil a pak stydlivě sáhl po svém doutníkovém pouzdře. Slyšel, jak jejich agent ostře zvýšeným hlasem vykřikuje: „Prodám CRC!“ a pak zmatené mumlání dalších hlasů, jak začalo obchodování.

Skrz dveře salónku viděl, jak zapisovatel píše křídou na tabuli první prodej. „Třicet sedm šilinků“.

Silně zatáhl z doutníku a položil se zády do opěradla. Nutil se ke klidu zcela ignoruje bubnování Duffových prstů na opěradlo křesla vedle. Zapisovatel smazal nápisy a přepsal je: „Třicet šest šilinků“. Sean vyfoukl kouř prudce jako z trysky.

„Hýbe se to,“ zašeptal Duffovi a Duffova ruka se zaryla do područky křesla, až mu z toho tlaku zbělely klouby. „Třicet pět“.

Konečně to kouzelné číslo! Sean slyšel, jak si Duff vedle hlasitě oddechl a jak mu povídá: „Teď! teď se koukej, mladíku, jak to pojede, jak se do toho vloží banky a začnou se zbavovat jeho akcií! Připrav se, mladíku, připrav se, už je to tady!“

„Třicet čtyři a šest“, zaznamenává úředník křídou.

„Teď už určitě přijdou,“ řekl zase Duff. „Připrav se na to, jak zbohatneš,

mladíku!“ Jejich agent se vracel k ním do salónku.

Zastavil se před jejich křesly. „Podařilo se mi je prodat, pane.“

Sean se až příliš rychle narovnal. „Tak brzy?“ ptal se nedůvěřivě.

„Ano, pane. Tři velké prodeje a zbavil jsem se jich všech. Obávám se ale, že poslední byly jen za třicet čtyři a šestipenci.“

Sean zůstal civět na tabuli. Tam stále bylo napsáno třicet čtyři a šestipence.“

„Duffe, něco tady nehraje. Proč do toho ještě nevstoupily ty jeho banky?“

„My je donutíme prodat!“ Duffův hlas byl nepřirozeně chraplavý. „My ty parchanty donutíme!“ Vyletěl z křesla a vyštěkl na agenta: „Prodejte dalších sto tisíc za třicet šilinků!“ Makléřův obličej zmrtvěl úžasem. „Pospěšte si, člověče, slyšíte mě? Na co ještě čekáte?!“ Makléř odcouval od Duffa, potom se obrátil a téměř vyběhl ze salónku.

„Proboha, Duffe!“ Sean ho chytil za paži. „Copak jsi zešílel?“

„My je donutíme!“ mumlal si Duff. „Budou muset začít prodávat!“

„Vždyť my dalších sto tisíc akcií ani nemáme!“ Sean vyskočil. „Jdu ho zarazit!“ Vyběhl přes salónek, ale ještě než dosáhl dveří, už viděl, jak se jejich prodej objevuje křídou na tabuli po třiceti šilincích kus. Prorazil si cestu davem na parteru k jejich makléři.

„Neprodávejte už nic,“ zašeptal mu.

Agent vypadal překvapeně. „Už jsem prodal všechno, pane.“

„Celých sto tisíc?“ v Seanově hlase se ozvala ohromující neochota něčemu tak děsivému uvěřit.

„Ano, pane. Někdo to koupil všechno najednou.“

Sean kráčel zpět v mrákotách. Klesl do křesla vedle Duffa. „Oni už jsou prodaný!“ Mluvil, jako kdyby sám sobě nevěřil.

„My je donutíme! My je donutíme!“ mumlal si Duff stále dokola a Sean se na něho polekaně podíval. Duff měl na čele kapičky potu a oči mu svítily.

„Kristepane, Duffe,“ šeptal mu Sean, „klidně, člověče, jenom klid!“ Sean věděl, že je v salonku všichni pozorují. Ty jejich obličeje byly veliké, jako kdyby se na ně dívali skrz velikou čočku a jejich hlasy mu podivně rezonovaly v uších. Sean byl zmatený. Všechno se to odehrávalo ve zpomaleném tempu jako ve špatném snu. Podíval se do parteru, a tam pořád bylo to drsné číslo třicet naproti CRC. Kde jsou ty banky? Proč jenom neprodávají?!

„My je donutíme, my ty parchanty donutíme!“ zase opakoval Duff. Sean se mu snažil nějak odpovědět, ale nemohl ze sebe vypravit ani slovo.

Pohlédl znovu na parter burzy a teď už věděl, že je to zlý sen, protože

tam byl Hradsky i Max a kráčeli směrem k členskému salónku. Kolem nich se kupili lidé a Hradsky se usmíval a zvedal ruce, jako kdyby chtěl jejich otázky odehnat.

Vstoupili do salónku a Hradsky šel ke svému křeslu u krbu. Spustil se do něho, ramena mu poklesla kupředu a vesta se napjala kolem vystupujícího břicha. Usmíval se a Seana napadlo, že jeho úsměv je něčím, co ho ze všeho na světě nejvíc ničí. Upřeně ho sledoval fascinován tak, až dostával husí kůži a Duff vedle něho byl stejně tak tichý a stejně jako opařený. Max rychle řekl cosi Hradskemu, potom vstal a přešel k Seanovi a Duffovi. Zůstal před nimi stát.

„Makléř nás informuje, že jste panu Hradskemu prodali pět set tisíc akcií v CRC za průměrnou cenu třicet šest šilinků." Maxovy řasy se smutně sklopily na jeho tvář. „Jak ale víte, celkem bylo vydáno jeden milion akcií. Během posledních dvou dnů byl pan Hradsky schopen skoupit dalších sedmdesát pět tisíc akcií kromě těch, které jste mu prodali vy. Tím jeho podíl na celkovém množství akcií CRC dosahuje téměř šest set tisíc. Vypadá to tedy, že jste prodali akcie, které vůbec neexistují. Pan Hradsky zjišťuje, že budete mít jisté potíže s realizací této uzavřené transakce."

Sean i Duff na něho beze slov dál civěli. Obrátil se, aby odešel od nich pryč, když Duff vyhrkl: „Ale co banky, proč neprodávaly banky?"

Max se maličko a smutně pousmál. „Ten den, když pan Hradsky dojel do Port Natalu, převedl dostatečné množství finančních prostředků z Natalu sem, takže okamžitě zlikvidoval veškeré dluhy, které tady v Johannesburgu měl. Vrátili jsme se teprve před hodinou."

„Ale – ale, vy jste nám lhal! Vy jste nás podvedl"

Max naklonil hlavu. „Pane Charleywoode, nebudu se bavit o cti s člověkem, který vůbec nechápe význam toho slova!" A vrátil se po bok Hradskemu.

Všichni v salonku ho slyšeli, a zatímco Sean s Duffem zůstali sedět mezi troskami svého bohatství, v hale začala bitva o nákup akcií CRC. V pěti minutách jejich cena přesahovala devadesát šilinků a stále stoupala. Když dosáhla sto jedna šilinků, Sean zatahal Duffa za rukáv. „Pojďme." Společně vstali a vyrazili ke dveřím salónku.

Když míjeli křeslo Hradskeho, ten promluvil. „Ano, pane Charleywoode, pořád se nedá jen vyhrávat." Vyslovil to naprosto zřetelně, jenom s drobným zadrhnutím u – v –. Pro Hradskeho to byly ty nejtěžší hlásky.

Duff se zastavil, obrátil se tváří k Hradskemu a otevřel ústa, jako kdyby zápasil s vhodnou odpovědí. Jeho rty se hýbaly, tápaly, tápaly hledajíce slova – ale nevyšlo z nich nic. Poklesla mu ramena, potřásl hlavou a odvrátil se. Na prahu dveří trochu zakopl. Sean ho podržel za paži a provedl ho

vzrušeným brebentěním makléřů. Nikdo si těch dvou nevšímal.

Než vyšli na chodník, dav do nich strkal a lomcoval jimi. Sean pokynul Mbejanovi, aby předjel s kočárem. Nastoupili a Mbejane je odvážel do Xanadu. Vstoupili dovnitř a do salonu.

„Prosím tě, Seane, nalej mi něco k pití.“ Duff byl v obličeji celý šedivý a vrásčitý. Sean nalil do poloviny dvě sklenice koňaku a jednu odnesl Duffovi. Duff to vypil a pak zůstal sedět dívaje se do prázdné sklenice. „Omlouvám se, ztratil jsem hlavu. Myslel jsem, že budeme ty akcie moci nakoupit za pár šupů, až začnou prodávat banky.“

„Na tom nezáleží,“ Seanův hlas zněl unaveně. „Byli jsme stejně vyřízení, už než to začalo. Pane Bože! To byla ale skvělá past!“

„To jsme přece nemohli tušit! Bylo to tak vychytralý, že jsme to nemohli ani tušit, že ne, Seane?“ Duff se snažil najít si nějakou výmluvu.

Sean skopnul boty a uvolnil si límeček. „Tu noc tam u tý haldy na dole bych bejval přísahal, že Max nelže.“ Pololežel v křesle a rukou kroužil koňakem ve sklenici. „Kristepane, ty se museli chechtat, když nás viděli, jak se řítíme do tý jejich pasti!“

„Ale my přece nejsme vyřízení, Seane, my přece nejsme úplně vyřízení že ne?“ Duff doslova žadonil a žebral o berličky, o které by mohli opřít svou naději. „My se z toho v pořádku dostaneme, to přece víš, že? Zachráníme z těch trosek dost, abysme mohli zase začít stavět, že ano, Seane?“

„Jasně!“ Sean se krutě rozchechtal. „Ty třeba dostaneš místo dole u Jasných andělů, abys tam pucoval záchody a já budu hrát v Opeře na piáno!“

„Ale – ale – přece něco z toho všeho nám zbude! Třeba i jen pár tisíc liber. Můžeme tenhle dům prodat!“

„Nefantazíruj, Duffe, tenhle dům patří Hradskemu. Všechno mu patří!“ Sean do sebe hodil zbytek koňaku ve sklenici a přešel k baru. „Já ti to vysvětlím. Dlužíme Hradskemu sto tisíc akcií, které neexistují. Jediný způsob, jak je získat bude, když je od něho koupíme, a on si přitom sám určí cenu. My jsme vyřízení, Duffe, víš ty, co to vůbec znamená? Zlikvidovaný! Na mizině!“

Sean nalil do sklenic koňak, přičemž trochu vylil na desku baru. „Dej si ještě jednu na Hradskeho. Je to teď jeho koňak.“ Sean napřáhl ruku po celém pokoji ukazuje na nákladný nábytek a těžké závěsy. „Naposledy se tady na to koukni. Zítra už tady bude šerif, aby to zabavil. Potom se to legální cestou, cestou práva, dostane k tomu pravému majiteli – panu Normanu Hradskemu.“ Sean vykročil ke svému křeslu a najednou se zarazil. „Cestou práva,“ opakoval tišeji. „To jsem zvědav, mohlo by to možná vyjít!“

Duff se nedočkavě napřímil. „Máš nějaký nápad?“

Sean přikývl. „No, spíš půl nápadu. Poslyš, Duffe, když se mi podaří zachránit z tohohle všeho pár tisíc, souhlasíš, že odtud vypadneme?“

„A kam – kam půjdeme?“

„Když jsme vyrazili tenkrát mířili jsme na sever. To je stejně dobrý směr jako každý jiný. Říká se, že za řekou Limpopo je zlato a slonovina pro lidi, co o to stojeji.“

„Ale proč nemůžeme zůstat tady? Mohli bysme hrát na burze?“ Duff vypadal nejistě téměř ustrašeně.

„Kruci, Duffe, tady jsme vyřízený! Je něco jiného hrát na burze, když držíš v ruce taktovku, ale s pár tisícema bysme byli jenom mezi těma hafanama, co se rvou o kosti spadlý z Hradskyho stolu. Vypadneme a začneme znova. Pojedem na sever, budem lovit slony pro slonovinu a hledat novou zlatou žílu. Vezmeme pár vagonů a získáme zase znovu bohatství. Vsadím se, že už jsi zapomněl, jak to chutná sedět zase jednou na koni, držet v ruce pušku a cítit ve tváři vítr a na míle daleko žádná kurva, žádnej makléř.“

„Ale to znamená opustit všechno, pro co jsme pracovali!“ sténal Duff.

„Pro smilování Boží člověče, copak jsi slepej nebo jenom tak blbej?“ burácel na něho Sean. „Nic ti tady už nepatří, tak jak u čerta chceš opouštět něco, co vůbec nemáš?! Já jedu za Hradskym a pokusím se s ním udělat nějakou dohodu. Jedeš taky?“

Duff se na něho díval a přitom ho neviděl, jeho rty se třásly a vrtěl hlavou. Konečně si začal uvědomovat, v jakém postavení se octli a ten dojem ho naprosto ohromil. Čím výš se člověk vyškrábe, tím větší je to pak pád.

Dobrá,“ řekl na to Sean. „Počkej tady na mě.“

Apartmá Hradskeho bylo plné hlučících a smějících se mužů. Sean ve většině z nich poznával své nohsledy, co se dřív shromažďovali kolem trůnu, na němž seděli také Duff se Seanem. Král je mrtev ať žije král! Uviděli ho stát ve dveřích a smích a hlahol pomalu utichal.

Všiml si, že Max udělal dva rychlé kroky k vykládanému stolu v rohu místnosti, vytáhl zásuvku a strčil do ní ruku. Potom zůstal stát a sledoval, co udělá Sean. Jeden po druhém sbírali nohsledi své hůlky a klobouky a vytráceli se z místnosti. Když procházeli kolem Seana, někteří z nich mumlali rozpačité pozdravy. Potom už zbyli v místnosti jenom tři lidé. Sean stojící klidně ve dveřích, Max za stolem s rukou na pistoli a Hradsky v křesle u krbu pozorující všechno žlutýma přimhouřenýma očima.

„Copak mne nepozvete dál, Maxi?“ zeptal se Sean a Max rychle mrknul na Hradskeho, zaregistroval téměř nepostřehnutelné přikývnutí a pohlédl zpět na Seana.

„Pojďte prosím dál, pane Courtneyi.“

Sean za sebou zavřel dveře. „Tu zbraň nebudete potřebovat, Maxi. Už je

po komedii.“

„A skóre je v náš prospěch, není-liž pravda, pane Courtneyi?“

Sean přikývl. „Ano, vyhráli jste. Jsme připraveni vám předat všechny akcie CRC, které máme.“

Max nešťastně zavrtěl hlavou. „Obávám se, že takhle snadné to nebude. Vy jste se zavázali prodat nám jistý počet akcií a my musíme trvat na dodání plného počtu.“

„Jak si ale jenom představujete, že je seženeme?“

„Můžete je koupit na burze.“

„Od vás?“

Max pokrčil rameny a neodpovídal.

„Takže nás fakt chcete nechat vykrvácet, co?“

Max souhlasně přikývl: „Vyjádřil jste to velmi poeticky, pane Courtneyi.“

„Domyslel jste důsledky, když nás donutíte vyhlásit bankrot?“

„Otevřeně se přiznám, že důsledky, které z toho pro vás vyplynou, se nás vůbec netýkají.“

Sean se usmál. „To od vás nebylo zrovna pěkné, Maxi ale já mluvím o důsledcích z vašeho hlediska. Příkazy ke konfiskaci, schůze věřitelů – můžete si být jisti, že určený likvidátor bude člen Volksraadu nebo alespoň jeho příbuzný. Budou následovat různé soudní akce a protiakce, dražba akcií z nemovitostí a budou se muset zaplatit náklady. Každý jenom trochu chytrý likvidátor to dokáže natáhnout na tři až čtyři roky a celou tu dobu si bude účtovat pořádná procenta ze zisku. Pomysleli jste na tohle, Maxi?“

Přimhouřené oči prozradily, že na to Max nepomyslel. Podíval se na Hradskeho se stopou bezmocnosti ve tváři, a Seanovi to trochu vylepšilo náladu.

„Já vám chci navrhnout tohle – necháte nás vyzvednout si deset tisíc, vzít si koně a naše osobní věci. My vám za to necháme všechno ostatní. Pokud nás donutíte ohlásit bankrot, tak na tom nemůžete víc vydělat.“

Hradsky dal Maxovi signál v té jejich soukromé řeči grimas a Max to Seanovi přetlumočil. „Počkal byste, prosím venku, než tuto vaši nabídku prodiskutujeme?“

„Já půjdu dolů do baru a dám si něco k pití,“ odpověděl mu Sean. Vytáhl z kapsy u vestičky hodinky a zkontroloval si čas. „Bude dvacet minut stačit?“

„Bohatě, děkuji vám, pane Courtneyi.“

Sean pil o samotě, i když bar ani zdaleka nebyl prázdný. Vůbec to nebylo proto, že by si to tak sám zařídil, ale proto, že teď plul pod vlajkou ztroskotanců, a tak musel zakotvit v karanténním boxu na konci baru, zatímco

ostatní lodě od něho odpluly do bezpečné vzdálenosti. Nikdo se jeho směrem ani nepodíval a konverzace, která probíhala okolo, byla pečlivě volena tak, aby z ní byl absolutně vyloučen. Mezitím, co čekal těch dvacet minut, bavil se tím, že si představoval reakce těchto tak zvaných přátel, kdyby je teď požádal o půjčku. To mu pomohlo překonat hlavní osten toho, jak jeho osobu demonstrativně ignorují, i když mu z toho bylo stejně dost hořko. Znovu pohlédl na hodinky. Dvacet minut uplynulo.

Vykročil zpátky podle barového pultu. Jock a Trevor Heynsovi uviděli, že jde směrem k nim, prudce se k němu obrátili zády a plně se pohroužili do sledování polic s lahvemi za barem. Sean se zastavil u Jocka a významně si odkašlal.

„Jocku, měl bys minutu?“

Jock se pomalu obrátil. „Á, Sean! Ano, o co jde?“

„Duff a já odjíždíme z Randu. Mám pro tebe něco na památku, abys na nás nezapomněl. Vím, že Duff by si taky přál, abych ti to dal.“

Jock rozpaky celý zrudl. „To nemusí bejt,“ řekl a začal se zase otáčet zády.

„Prosím, Jocku.“

„No tak dobře,“ Jockův hlas zněl podrážděně. „Co to má bejt?“

„Tohle,“ řekl Sean, vykročil kupředu a celou svou váhu vložil do pravé pěsti. Jockův široký a od whisky zarudlý nos byl cíl, o jakém se člověku jen zdá. Nebyl to Seanův nejlepší úder, dlouho netrénoval, ale stačil na to, aby Jocka poslal v efektním saltu dozadu přes barový pult. Potom vzal Sean zasněně Jockovu sklenici a vyprázdnil ji Trevorovi na hlavu.

„Příště, až mě potkáš, se budeš usmívat a pěkně pozdravíš,“ řekl Trevorovi. „Do tý doby – sekej dobrotu!“

Vystoupil po schodech do Hradskeho apartmá v mnohem lepší náladě. Už na něho čekali.

„Tak ven s tím, Maxi,“ teď už se na něho Sean dokázal i zazubit.

„Pan Hradsky byl velmi velkorysý…“

Sean mu skočil do řeči: „Kolik?“

„Pan Hradsky vám dovolí vzít si patnáct set a vaše osobní potřeby. Jako součást této dohody se zavážete, že nebudete na Witwatersrandu podnikat po dobu tří let.“

„To nic není,“ řekl Sean. „Udělejte z toho dva tisíce a jsme dohodnutý.“

„Ta nabídka je mimo veškerou diskusi.“

Sean viděl, že to myslí vážně. Nemuseli s ním vůbec licitovat. Prostě mu to oznamovali. „Dobrá, přijímám.“

„Pan Hradsky poslal pro svého právníka, abychom sepsali dohodu. Nevadilo by vám, kdybyste na něho počkal, pane Courtneyi?“

„Vůbec ne, Maxi. Zapomínáte, že já jsem teď pánem už jen svého času!“

Sean našel Duffa stále ještě zhrouceného v křesle, kde ho v salonu Xanadu opustil. Láhev koňaku, kterou třímal v ruce, byla prázdná a Duff o sobě nevěděl. Polil si vestičku a utrhl tři knoflíky. Jak ležel schoulený ve velkém křesle, vypadalo to, jako kdyby se jeho tělo scvrklo a kudrnaté pramínky vlasů visící do čela zjemnily ostré rysy jeho vychrtlé tváře. Sean mu rozevřel prsty svírající láhev a Duff se slabě pohnul, zamručel a trhl hlavou.

„Je čas, aby šel chlapeček pěkně do hajan,“ řekl Sean. Zvedl Duffa z křesla a přehodil si ho přes rameno. Duff začal vydatně zvracet. „To je správný způsob, jak ukázat Hradskemu, co si myslíš o jeho kobercích,“ povzbuzoval ho Sean. „Ještě jednou pro štěstí, ale ne na moje boty!“ Duff provedl, oč byl požádán, a chechtající se Sean ho nesl po schodech. Nahoře se zastavil a stále ještě s Duffem přes rameno se snažil rozebrat své pocity. Krucinál, cítil se vlastně šťastným! Bylo to absurdní cítit tolik štěstí uprostřed naprosté zkázy. Šel chodbou přemýšleje o svém stavu, vešel do ložnice, hodil Duffa na postel, svlékl ho a pak zasunul pod přikrývky. Přinesl z koupelny smaltované umývadlo a položil vedle postele. „Tohle budeš možná potřebovat. Spi sladce. Máme před sebou zítra dlouhou jízdu.“ Znovu se zastavil nahoře na schodišti a pohlédl dolů na to, jak mramorové schody přecházejí v přepychovou halu. Všechno to tady zanechává, a to přece není nic, kvůli čemu by měl být šťastný? Nahlas se rozesmál. Možná to bylo proto, že se octl tváří v tvář absolutní likvidaci a na poslední okamžik se mu to podařilo změnit v něco menšího. Tím, že se vyhnul nejhoršímu, obrátil porážku ve vítězství. Sice žalostně malé vítězství, to jistě, ale aspoň na tom teď nejsou o nic hůře než tehdy, když přijeli na Rand. Byl to snad ten důvod? Sean se nad tím zamyslel a zjistil, že to není celá pravda.

Provázel ho také pocit úlevy. To byla ta další část pravdy. Pokračovat dál na své cestě. Na sever do nových končin. Dokonce už cítil i záchvěv radostného očekávání.

„Na pět mil daleko žádná kurva ani burzovní makléř!“ pronesl nahlas a zazubil se. Vzdal se snahy najít pro své pocity ta správná slova. Emoce byly tak zatraceně scestné. Jakmile člověk nějaký pocit už skoro definoval, ihned změnil tvar a hotová síť slov, kterou jste už už přes něj chtěli hodit, se k tomu najednou nehodila. Nechal ten pocit volně procházet celým svým tělem, přijímal a vychutnával ho. Seběhl dolů ze schodů, ven skrz kuchyně a do dvora stájí.

„Mbejane!“ zakřičel, „kde k čertu jsi?“

V čeledníku se ozvalo převržení stoličky a dveře jedné z místností se

rozletěly.

„Nkosi – co se děje?“ Naléhavost Seanova hlasu Mbejana vyděsila.

„Kterých šest koní z těch našich je nejlepších?“

Mbejane je vyjmenoval neskrývaje ani trochu svou zvědavost.

„Jsou všichni připravení na Naganu?“

„Všechny, Nkosi.“

„Dobře. Přichystej je na zítra před svítáním. Dva se sedly, ostatní povezou zavazadla.“

Mbejaneho tvář roztála v úsměvu. „Že by se jelo na lov, Nkosi?“

„Je to docela možné,“ souhlasil Sean.

„Jak dlouho budeme odtud, Nkosi?“

Jak dlouho je navždy?

„Opusť všechny své ženy, vem si svojí kožešinu a svá kopí a uvidíme, kam nás dovede cesta.“

Sean se vrátil do své ložnice. Trvalo mu půl hodiny, než si všechno zabalil. Hromada odloženého šatstva uprostřed podlahy utěšeně rostla a to, co si nechal, vydalo jen půl nákladu jednoho koně. Nacpal to do dvou kožených vaků. V jedné ze skříní objevil svůj starý beránčí kožich a hodil jej přes židli spolu se svými koženými jezdeckými kalhotami a kloboukem se sklopenou střechou, aby to na sebe hned ráno oblékl. Sešel dolů do pracovny a vybral si z police se zbraněmi ignoruje módní dvojky a neobvyklé ráže. Sundal jen pár brokovnic a čtyři Mannlicherovky. Potom se odešel rozloučit s Candy. Byla ve svém apartmá, ale když zaklepal, rychle otevřela.

„Už jsi to slyšela?“ zeptal se jí přímo.

„Ano, celé město už to ví. Ach Seane, je mi to tak líto prosím tě, pojď dál.“ Podržela mu dveře dokořán. „Jak se vede Duffovi?“

„Bude zase v pořádku – teď zrovna je namol a spí.“

„Já jdu k němu,“ řekla rychle. „teď mě bude potřebovat!“

Místo odpovědi Sean nadzvedl obočí a díval se na ni upřeně tak dlouho, až sklopila oči.

Spavá nemoc. Koně jsou schválně vystaveni bodnutí mouchy tsetse a když přežijí, jsou pak imunní.

„Ne, myslím, že máš pravdu. Možná později, až se dostane z toho prvního šoku.“

Vzhlédla k Seanovi a usmála se. „Předpokládám, že se potřebuješ napít? Pro tebe to tedy muselo být peklo!“ Přešla k barové skříncе. Měla na sobě modrý župan, který jí těsně objímal kolem boků a nedosahoval dost vysoko, aby zakryl důlek mezi jejími ňadry.

Sean se na ni díval, jak mu nalévá pití a nese mu je. Je krásná, pomyslel

si.

„Na naše další setkání, Candy," Sean pozvedl sklenici.

Oči se jí rozšířily a ještě víc zmodraly. „Nerozumím ti. Proč říkáš něco takového?"

„Odjíždíme, Candy. Hned ráno."

„Ne, Seane – ty si děláš legraci!" Ale věděla dobře, že si legraci nedělá. Po tomhle už si neměli moc co říci. On dopil, chvíli spolu mluvili a potom ji políbil. „Buď šťastná," nařídil jí.

„Budu se snažit. Vraťte se brzo."

„Jen když mi slíbíš, že si mě vezmeš," usmál se na ní a ona ho chytila za vousy a kývala mu hlavou ze strany na stranu.

„Ať už jsi pryč – než tě vezmu za slovo!"

V té chvíli ji opustil, protože věděl, že se rozpláče a nechtěl být u toho. Ráno si Duff pod Seanovým vedením zabalil věci. Každou instrukci plnil s jakousi mátožnou poslušností odpovídaje, když se Sean ptal, ale jinak se uchýlil do obranné náruče ticha. Když dobalil, Sean ho přiměl, aby si sám vzal svoje zavazadla a odvedl ho dolů na dvůr, kde už v ponurém chladu ještě nezrozeného dne čekali koně. U koní byli nějací muži, čtyři stíny v šeru. Sean zaváhal, než vyšel z domu.

„Mbejane!" zavolal. „Kdo je to tu s tebou?"

Stíny vykročily do světla linoucího se ze dveří a Sean se v duchu rozesmál. „Hlubi, vznešené břicho! Nonga! A to jsi ty, Kandhalo?" Byli to muži, kteří s ním pracovali ve výkopech Candiny Hlubiny, kteří drželi v rukách rýče a lopaty, když mu pomáhali objevit jeho bohatství, muži, kteří vládli oštěpy, které ho ubránily před prvními dravci. Šťastní, že je poznal, protože už to bylo tolik let, nahrnuli se k němu, jeden širokánský a zářivě bílý úsměv, tak jak to umí jenom Zulové. „Co vás tři rošťáky sem tak časně ráno přivádí?" ptal se Sean a Hlubi odpovídal za všechny.

„Nkosi, zaslechli jsme řeč o výpravě a naše chodidla nás pálí, slyšeli jsme řeč o lovu a nemůžeme spát!"

„Nemáme peníze na plat," promluvil drsně Sean, aby zakryl náhlý příval náklonnosti, kterou k nim pocítil.

„Nedělali jsme žádnou řeč o platu," odpověděl důstojně Hlubi.

Sean přikývl, takovou odpověď ostatně očekával. Odkašlal si a pokračoval. „Šli byste se mnou, i kdybyste věděli, že mám na sobě Tagathi?" použil zulské slovo pro označení čarodějného prokletí. „Šli byste se mnou i kdybyste věděli, že za sebou zanechávám stopu mrtvých mužů a žal?"

„Nkosi," Hlubi mluvil smrtelně vážným tónem. „Když loví lev, něco musí vždycky zemřít – a stejně dost masa zbyde pro ty, kdo ho následují."

„Slyším tlachání starých žen u pití piva," suše poznamenal Mbejane.

„Už není nic k mluvení a koně se stávají neklidnými!“

Vyjeli po příjezdové cestě do Xanadu, mezi stromy jacaranda a širokými upravenými trávníky. Za nimi stálo luxusní šedé sídlo, neosvětlené v ranní polotmě. Dali se po Pretoria Road, vyjeli na kopec a na vrcholu zkontrolovali koně. Sean i Duff se ohlédli zpátky do údolí.

Celé bylo ponořeno do ranního oparu, ze kterého trčely těžní věže. Sledovali, jak se opar mění ve zlatou záři, když se jich dotklo vycházející slunce a důlní siréna se rozezněla svým skličujícím jekotem.

„Nemohli bysme zůstat alespoň o týden déle – třeba bychom něco vymysleli?“ ptal se tiše Duff. Sean seděl tiše pozoruje ten zlatistý opar. Byla to nádhera.

Překrýval rozervanou půdu a drtičky – byl to skutečně ten vhodný závoj pro to ďábelské, nenasytně lakotné město. Sean obrátil svého koně směrem k Pretorii a volnou smyčkou uzdy ho zlehka švihl po krku.

III DIVOČINA

Zůstali pět dní v Pretorii, dost na to, aby si stihli pořídit vozy a opatřit je vším potřebným a když šestého dne ráno vyrazili, zamířili na sever po Hunters Road. Vozy se táhly v koloně, kterou pobízeli Zulové a tucet nových pomocníků, které Sean najal. Doprovázela je směsice bílých a černých uličníků a zatoulaných psů. Muži na ně volali přejíce jim šťastnou cestu a ženy na ně mávaly z verand domů lemujících silnici. Pak náhle bylo město za nimi a oni byli venku, uprostřed africké stepi, pouze s doprovodem tuctu vytrvalejších a odvážnějších potulných psů. První den urazili patnáct mil a když se ten večer utábořili vedle brodu přes menší říčku, Sean pocítil, jak ho z toho prvního dne v sedle po celých pěti letech bolí záda a nohy. Vypili trochu brandy a snědli steaky grilované na žhavém uhlí, potom nechali oheň uhasnout, seděli a dívali se do noci. Nebe bylo jako záclona prostřílená dělovými šrapnely, které do ní nadělaly díry a z nich teď svítily dolů hvězdy. Hlasy domorodých služebníků vytvářely zvukovou kulisu pozadí, na němž se odráželo vytí šakala přicházející odněkud mimo dosah světla ohniště, odkudsi ze tmy. Brzo se odebrali do svého obytného vozu a Seana nedokázala ani drsná deka místo hedvábného ložního prádla, ani tvrdá slaměná matrace odradit od toho, aby za chvíli neusnul.

Od svého časného startu následujícího rána ujeli dalších dvacet mil, než přišla noc, a dalších dvacet mil příští den.

Ten tah na cíl a naléhavá hnací síla, to bylo něco, co Sean získal na Randu, kde byla životně důležitá každá minuta a ztráta jednoho dne znamenala katastrofu. To byl zvyk, který mu vydržel, a tak teď hnal karavanu k severu stejně netrpělivě, jako by byl honil lidi na Candině Hlubině, když razili chodbu, aby přeťali zlatou žílu.

Pak jednoho rána, když jako obvykle za svítání zapřahali voly, se Mbejane zeptal Seana: „Jedeme se s někým potkat, Nkosi?“

„Ne. Proč se ptáš?“

„Když se muž rychle pohybuje, obvykle má nějaký důvod. Já hledám důvod pro náš spěch.“

„Důvod je –“ Sean se zarazil. Rychle se kolem sebe rozhlédl, jako kdyby ho hledal, potom si odkašlal a poškrábal se na nose, ‚– ušetřit hodinu před poledním sluncem.“ Odmlčel se a šel ke svému koni. Spolu s Duffem předjeli vozy asi o jednu až dvě míle a potom, místo aby jeli dál vytčenou

trasou, nebo se rychle vrátili ke karavaně, Sean navrhl: „Pojď, pojedem tamhle k tomu pahorku. Necháme koně dole a vylezeme nahoru.“

„Proč?“ ptal se Duff.

„Jenom tak – pojeď?“ Svázali koním nohu k uzdě a vydali se nahoru po příkrém svahu, razíce si cestu mezi zbloudilými balvany a houštinou spletitých kmenů. Těžce se potili a oddechovali, než vylezli na vrcholek a našli si místo ve stínu s placatým balvanem, na který se posadili. Sean dal Duffovi doutník, a tak kouřili a dívali se přes území, které se rozkládalo pod nimi do daleka jako nějaká mapa. Tady se traviny vysoké africké stepi začínaly mísit s lesy a kopci transvaalské nížiny. Byly tu bažinaté, v létě vysychající prolákliny, ploché jako pšeničné lány končící náhle u kopců nebo hraničící zcela nahodile s plantážemi stromů. Z té výšky, na které seděli, mohli sledovat směr podzemních řek podle tmavozelené barvy a výšky stromů, které nad nimi rostly.

Všechno ostatní mělo typickou barvu Afriky – hnědou, tisíce odstínů hnědé. Světle hnědá tráva na rudohnědé půdě s pokroucenými čokoládovými kmeny stromů zvedajících se do hnědých korun listí na samém vrcholku. Stáda antilop se hnědě kmitala mezi stromy na svazích holých a oblých hnědých kopců a hnědá půda se rozkládala široko daleko, beze spěchu a bez hranic, neposkvrněná zásahem člověka, klidná a důstojná ve své ohromné rozloze.

„Mám z toho pocit, že jsem maličký, ale tak nějak v bezpečí. Jako když si mě tady nikdo ani nevšimne,“ řekl Duff a pak se sám nad sebou rozesmál.

„Vím, co myslíš,“ odpověděl mu Sean. Viděl, že poprvé od té doby, co odjeli z Randu, zmizelo z Duffovy tváře křečovité napětí. Usmáli se jeden na druhého a opřeli se o skálu za zády. Pozorovali své povozy daleko pod sebou, jak zatáčí do těsného kruhu tábora a jak se dobytek odchází pást. Slunce zapadalo a stíny se prodlužovaly po celé krajině. Nakonec sestoupili z kopce ke svým koním. Té noci zůstali u ohně déle než obvykle, a i když mluvili jen málo, objevil se mezi nimi opět ten starý pocit.

Objevili zase další žílu, tentokrát bohatou na vzácné rozměry jako čas a prostor. Tady bylo těch dvou pokladů mnohem více, než by stačil spotřebovat člověk během celého tuctu svých životů. Prostor k pohybu, jízdě nebo střílení, prostor naplněný sluncem a větrem, trávou a stromy, ale lidmi nenaplněný. Byl tu také takový zvláštní čas. Tady čas začínal jako tichá řeka, plynoucí, ale pohybem nezměněná. Vezměte z ní kolik chcete, ale stejně bude stále plná. Odměřují ji sice roční doby, ale neomezují ji, protože to léto, které teď právě ustupuje, aby udělalo místo podzimu, je to stejné léto, které se tu rozhořelo už před tisíci lety a zase bude celé tisíciletí hořet.

V přítomnosti takového prostoru a času všechno lidské snažení vypadá malicherně. Od té doby jejich život převzal tempo zvolna se otáčejících kol jejich vozů.

Seanův zrak dříve upřený přímo vpřed podle trasy, kterou jeli, se teď otáčel, aby se Sean kolem sebe rozhlédl. Každé ráno spolu s Duffem opouštěli vozy a projížděli se v buši. Někdy strávili celý den rýžováním zlata v písku potoka, další den hledali stopy prvního slona, ale většinou jen tak jezdili a mluvili nebo leželi v úkrytu a pozorovali stáda divoké zvěře, která byla den ze dne početnější. Zabíjeli jenom tolik, aby se nasytili, nakrmili domorodce a tlupu psů, která je sledovala od té doby, co opustili Pretorii. Projeli kolem búrského městečka Pietersburgu a pak se jim na obzoru vynořil Zoupansberg s jeho příkrými boky potemnělými dešťovým pralesem a vysokými skalními útesy. Tady pod horami strávili týden v Louis Trichardtu, nejsevernějším stálém osídlení bělochů. Ve městě mluvili s muži, kteří lovili na sever od hor, za řekou Limpopo. To byli nemluvní, do hněda opálení Búrové s plnovousy potřísněnými žvýkacím tabákem – obrovští chlapi s klidem buše v očích. V jejich zdvořilé neuspěchané řeči Sean vycítil zapálenou a majetnickou lásku ke zvířatům, která lovili a k zemi, po které se mohli tak svobodně pohybovat. To byla jiná sorta než natalští Afrikánci a ti, se kterými se setkal na Witwatersrandu a on si jich začal vážit a jeho respekt ještě více zesílí v příštích letech, až proti nim bude muset bojovat. Sdělili mu, že přes hory se projet nedá, ale jeho vozy je mohou objet.

Západní průsmyk vede po okraji pouště Kalahari, a to je špatná krajina, kde se kola propadávají do písčité půdy a pochody mezi zdroji vody se neustále prodlužují. Na východ se rozkládá bohatě lesnatá země, dobře zavlažovaná a přeplněná zvěří.

Nížina, čím blíže pobřeží, tím víc rozpálená, ale současně skutečná lesostep, kde se dají najít i sloni. Takže se Sean s Duffem dali na východ a majíce pohoří neustále po své levici, vyrazili do divočiny.

Vozy už jely týden a cestou bylo vidět stopy po slonech: polámané stromy a kmeny s oloupanou kůrou. I když byly měsíc staré – stromy už mezitím uschly – Sean už pocítil vzrušení a strávil noc čistěním a olejováním zbraní. Les houstl tak, že se vozy musely doslova proplétat mezi kmeny stromů. Ale uprostřed lesů byly velké stepní mýtiny, kde se stáda buvolů popásala tak klidně jako domácí dobytek a nad nimi vřeštěli bílí ptáci klíšťáci. Tato část jižní Afriky byla spolehlivě zavlažována spoustami potoků tak průzračných a zurčivých jako pstruhové potoky ve Skotsku, jenže tady voda byla teplá jako krev a břehy porostlé hustými křovisky. Podél řek, jak v lesích tak i v otevřené krajině, byla stáda divoké zvěře: antilopy impala, které při prvním přiblížení vyskakovaly se svými zkroucenými rohy polo-

ženými na zádech, antilopy kudu s velkýma ušima a měkkýma očima, černá těla kozoroha tmavého s bílým břichem a rohy zakroucenými jako námořnické šavle, zebry klusající s důstojností obtloustlých poníků, zatímco kolem nich dováděla jejich rozpustilá společnost – pakůň hřivnatý, voduška jelenovitá, nyala, antilopa kropka a – konečně – i slon.

Sean a Mbejane projížděli asi míli před vozy, když objevili sloní stezku. Byla čerstvá, tak čerstvá, že šťáva ještě prýštila ze stromu mahoba, kde byla kůra roztržená hrotem klu a pak servána po celé délce kmenu. Dřevo pod ní bylo obnažené a bíle svítilo.

„Tři samci," hlásil Mbejane. „Jeden hodně velký."

„Počkej tady," odpověděl mu Sean, otočil koně a tryskem se vracel ke karavaně. Duff ležel na sedadle kočího v prvním povoze, pohupoval se lehce do rytmu jízdy, obličej měl přikrytý kloboukem a ruce za hlavou.

„Slon, Duffe!" zaječel na něho Sean. „Ani ne hodinu před námi. Sedlat, člověče!"

Duff byl za pět minut hotov. Mbejane už na ně čekal. Už si vypracoval směr sloní stezky a teď ji bezpečně sledoval. Jeli bok po boku za ním.

„Ty jsi předtím už lovil slony, mladíku?" ptal se Duff.

„V životě ne."

„Dobrý Bože!" Duff vypadal vylekaně. „Já jsem si myslel, že jsi na to expert! Myslím, že pojedu zpátky, ještě se prospím a ty mě můžeš zavolat, až budeš mít trochu víc zkušeností."

„Bez starosti," smál se plný vzrušení Sean. „Já o tom vím úplně všechno. Mne odkojili na historkách o slonech!"

„To mě uklidnilo," zabručel sarkasticky Duff a Mbejane se na ně ohlédl přes rameno, přičemž se vůbec nesnažil skrýt své podráždění.

„Nkosi, není moudré teď mluvit, protože je brzy dohoníme!" Takže pokračovali v tichostí. Minuli až ke kolenům sahající hromadu žlutých výtrusů, které vypadaly jako obsah matrace z kokosových vláken a sledovali oválové otisky v prachu a polámané větve stromů.

Jejich první lov byl dobrý. Vánek jim vytrvale vanul do tváří a stopa byla přímá a čerstvá. Přibližovali se a každá minuta zvyšovala jistotu kořisti. Sean seděl dychtivě v sedle, ztuhlý napětím, pušku napříč v klíně a jeho zrak neustále bloudil po korunách buše před ním. Mbejane se najednou zastavil a pak se vrátil k Seanovým třmenům.

„Tady se poprvé zarazili. Slunce je horké a oni budou odpočívat, ale toto místo není podle jejich vkusu, a tak se hnuli dál. Teď už je brzo najdeme."

„Buš začíná moc houstnout," zabručel Sean. Sledoval pohledem spletitá křoviska, ve kterých se ztrácela sloní stezka. „Necháme tady koně u Hlubi-

ho a dál půjdem pěšky.“

„Mladíku,“ namítal Duff, „já dokážu rychleji utíkat na koni!“

„Dolů!“ zavelel Sean a kývl na Mbejana, aby je vedl. Opět vyrazili kupředu. Sean se potil, kapky potu mu padaly přes obočí a tekly v tenkých pramíncích po tvářích. Setřel je rukou. Vzrušení bylo jako nestravitelná koule v žaludku a vysoušelo mu také hrdlo. Duff se ležérně přišoural k Seanovi, na tváři měl ten svůj typický postranní úsměv, ale také dýchal rychleji než obvykle. Mbejane na ně mávl rukou, aby ztichli a oba zůstali stát. Minuty pomalu ubíhaly, až se Mbejaneho růžová dlaň pohnula výmluvně na ně mávajíc. „Nic to nebylo,“ sdělovala jim ta dlaň. „Sledujte mě.“ Šli zase dál. Seanovi se v koutku očí usazovaly mouchy mopani a pily jejich tekutinu. Zamrkáním je odháněl. Jejich bzučení mu v uších znělo tak hlasitě, až ho napadlo, že se to musí donést i k jejich kořisti. Všechny jeho smysly byly na maximum vypjaté: jeho sluch zesílil, zrak zostřil a dokonce i jeho čich byl tak jasný, že dokázal zachytit vůni prachu, vůni stepní květiny i lehce pižmový pach Mbejanova těla.

Najednou Mbejane před nimi ztuhl. Jeho dlaň se opět zlehka výmluvně zvedla. „Tady jsou,“ sdělovala jim. Sean s Duffem za zády pátral zrakem po okolí, ale rozeznával jenom hnědá křoviska a tmavošedé stíny. Napětím se jejich dech zrychlil a Duff ztratil svůj úsměv. Mbejaneho ruka se dál zvedala a ukazovala na stěnu porostu před nimi. Sekundy se navlékaly jedna na druhou jako korálky na šňůru času a jejich zrak stále pátral. Ozvalo se lenivé plácnutí ucha a v úhlu jejich pohledu se najednou vyloupl jasný obraz – velký sloní samec stojící velmi blízko nich, šedý jako ty šedé stíny.

Sean se dotkl paže Mbejana. „Vidím ho,“ znamenal ten dotek. Mbejanova ruka se pomaloučku otočila a opět ukázala. Další čekání a pak zakňučel žaludek, obrovitý žaludek napůl zaplněný nestráveným listím. Byl to tak neuvěřitelně směšný zvuk v tom velkém tichu, že se Seanovi chtělo smát – byl to bublavý čvachtaný zvuk – a v tom uviděl dalšího samce. Stál také ve stínu, měl dlouhé žluté kly a malá zavřená očka. Sean přiložil rty k Duffově uchu.

„Tenhle je tvůj,“ šeptal mu. „Počkej, až se dostanu do postavení na toho druhého,“ a začal se přesouvat na stranu, přičemž každým krokem viděl víc na sloní bok, až odkryl jeho celé rameno a uviděl pod vrásčitou pytlovou kůží jeho přední koleno. Úhel byl správný. Odtud se dalo zasáhnout přímo srdce.

Kývl na Duffa, zvedl pušku, naklonil se kupředu kvůli zpětnému nárazu, zamířil těsně za masivní rameno a – vypálil. Výstřel v tom tichu uzavřeného trnitého houští šokoval svou hlasitostí. Ze sloního ramene odletěl prach a tělo se nárazem kulky otřáslo.

Za ním se probudil třetí slon a vyrazil k útěku. Seanovy ruce se plynule pohybovaly po pušce, vyhodily náboj, znovu nabily, zvedly hlaveň a znovu vypálily. Viděl, jak kulka zasáhla cíl, a poznal, že je to smrtelné zranění. Oba samci běželi spolu, buš se před nimi otevřel a pohltil je. Byli pryč, lámajíce všechno kolem a troubíce bolestí. Sean vyběhl za nimi vyhýbaje se propletencům větví a nedbaje trnů, které se po něm sápaly, když je míjel.

„Tudy, Nkosi!“ křičel Mbejane vedle něho. „Rychle, nebo je ztratíme!“ Sprintovali za zvukem utíkajících slonů, sto yardů, dvě stě yardů, těžce oddechujíce a zalévajíce se v tom vedru potem. Zničehonic křoviska skončila a před nimi se rozkládalo řečiště s příkrými břehy. Říční písek byl oslnivě bílý a uprostřed byl slabý pramen vody.

Jeden ze samců byl mrtvý, ležel ve vodě a krev se z něho vylévala do vody tvoříc světle hnědou skvrnu. Druhý slon se snažil vyšplhat na protější břeh, ale ten byl pro něho příliš strmý, a tak vyčerpaně sklouzl zpět. Ze hřbetu mu crčela krev. Ohlédl se na Seana a Mbejana, jeho uši se vztyčily dozadu jako hrozba a on vyrazil do útoku potáceje se proti ním říčním pískem.

Sean sledoval, jak se proti němu blíží a když zvedal kulovnici, pocítil smutek, ale byla to vlastně spíš jen smutná hrdost, kterou cítí člověk, když vidí beznadějnou odvahu. Sean ho zabil rychle, jedním zásahem do mozku. Seběhli dolů do řečiště a šli ke slonovi. Byl v pokleku s nohama složenýma pod sebou a silou pádu měl zaražené kly hluboko do písku. Mbejane se dotkl jednoho klu a potom pohlédl na Seana.

„Je to dobrý slon.“ Nic víc neřekl, protože teď nebyl čas. Sean si opřel zbraň o slonovo rameno. Hledal ve vrchní kapse doutník a pak s ním chvíli stál drže jej v ústech, aniž by si zapálil. Věděl, že ještě zabije hodně slonů, ale tenhle bude vždy ten, na kterého nikdy nezapomene. Pohladil rukou drsnou kůži a cítil, jak jsou štětiny tuhé a ostré.

„Kde je Nkosi Duff?“ vzpomněl si najednou Sean. „Taky zabil?“

„On nevystřelil,“ odpověděl Mbejane.

„Cože?!“ Sean se rychle obrátil k Mbejanovi. „Proč ne?“

Mbejane si nabral špetku šňupacího tabáku a kýchl, potom pokrčil rameny. „Je to dobrý slon,“ řekl znovu dívaje se na mrtvé zvíře. „Musíme se vrátit a najít ho.“

Sean popadl kulovnici a Mbejane šel za ním. Našli Duffa sedícího o samotě v trnitém křoví s puškou opřenou vedle něho, jak pije z polní láhve. Jak se Sean objevil, zvedl láhev a zdravil ho s ní.

„Sláva! Přichází vítězný dobyvatel!“ V očích měl cosi, co Sean nedokázal rozluštit.

„Ty jsi toho svého minul?“ zeptal se Sean.

„Ano,“ odpověděl Duff klidně. „Já jsem toho svého minul.“ Pozvedl opět láhev k ústům a pil. Najednou se za něho Sean tak zastyděl, až se mu udělalo špatně. Sklopil oči, aby si Duff nevšiml, že ho považuje za zbabělce.

„Jedeme zpátky k vozům,“ řekl jenom. „Mbejane pojede pak s nákladníma koňma pro kly.“ Na zpáteční cestě nejeli vedle sebe.

Když dorazili zpět do tábora, předali koně jednomu z domorodců, umyli se v umývadle, které jim přichystal Kandhala a pak se šli posadit k ohni. Sean nalil oběma pití a hodně si přitom hrál se sklenicemi, aby se vyhnul pohledu na Duffa. Cítil se nepříjemně. Budou si o tom muset promluvit, a proto si lámal hlavu jak do toho. Duff se projevil jako slaboch a Sean si pro něho začal vymýšlet všelijaké výmluvy – třeba jako že mu to vystřelilo omylem, nebo že ho vyrušil Seanův výstřel. V každém případě byl Sean ale rozhodnutý to takhle nenechat, aby mezi nimi nebylo to trapné napětí a zahořklost. Prodiskutují to a bude to. Odnesl Duffovi sklenici a usmál se na něho.

„Správně, musí se to schovat za úsměv,“ Duff zvedl svou sklenici. „Na našeho velikého statečného lovce. Krucinál, mladíku, jak jsi to jen mohl udělat?“

Sean zůstal na Duffa civět. „Co jako?“

„Dobře víš, co tím myslím, vždy se cítíš tak zatraceně provinile, že se mi ani nedokážeš podívat do obličeje! Jak jsi jen mohl ta velká zvířata zabít? A co horšího, jak je možné, že se ti to ještě přitom líbilo?“

Sean klesl do židle. Nedokázal říci, který z jeho pocitů nabyl vrchu – úleva nebo překvapení?

Duff rychle pokračoval. „Já vím, co mi odpovíš, já už jsem ty důvody slyšel – od svého otce. Jednou večer, když jsme k smrti uhnali lišku, mi to vysvětlil. Když říkám – my jsme uhnali – tak mám na mysli těch dvacet jezdců a čtyřicet loveckých psů.“

Sean se ještě nestačil vzpamatovat z šoku, že se po přípravě na roli prokurátora náhle ocitl na lavici obžalovaných. „Copak tobě se nelíbí lovit?“ ptal se nevěřícně. Stejným způsobem se mohl zeptat, „Copak nerad jíš?“

„Už jsem zapomněl, jaké to je. Vyvedlo mě z rovnováhy to tvoje vzrušení, ale když jsi je začal zabíjet, tak jsem se na to rozpomněl.“ Duff usrkával brandy a zíral do ohně. „Nedostali vůbec šanci. Jednu minutu si spali a druhou minutu jsi je už rozerval kulemi, stejně jako tenkrát ti psi rozervali tu lišku. Neměli sebemenší šanci.“

„Ale Duffe, tohle nemělo být žádné měření sil.“

„Ano, já vím, otec mi to vysvětloval. Je to rituál, posvátný rituál k poctě bohyně Diany. Měl to vysvětlit také té lišce!“

Sean se začínal zlobit. „Přijeli jsme sem jako lovci slonoviny, a to je to, co dělám!“

„Ještě mi vykládej, mladíku, že jsi zabil ty slony jenom pro jejich kly a já ti řeknu, že jsi lhář. Tobě se to strašně líbilo! Kristepane! Kdybys byl viděl svůj obličej a tváře těch tvých divochů!“

„Tak dobře. Já lovím rád a jedinej člověk, kterého jsem potkal a kterej to rád nedělá, je zbabělec!“ teď už Sean křičel.

Duff zbledl a pohlédl na Seana. „Co se mi to snažíš namluvit?“ šeptal.

Upírali na sebe mlčky zrak a Sean si musel vybrat mezi tím, že se přestane ovládat, nebo že si zachová Duffovo přátelství, protože v ústech se mu hromadila slova, která by všechno jednou provždy zničila. Přinutil se ke klidu a povolil stisk rukou na opěradlech židle. „Tak jsem to nemyslel,“ řekl.

„Doufám, že ne,“ Duffův úsměv se nejistě vracel do jeho tváře. „Pověz mi, mladíku, proč se ti líbí lovit? Já se tě budu snažit pochopit, ale nečekej, že s tebou zase pojedu na lov!“

Bylo to jako vysvětlovat slepému barvy. Popište někomu loveckou vášeň, když se narodil bez ní. Duff naslouchal v palčivém tichu, zatímco se Sean snažil nalézt slova pro vzrušení, které způsobuje, že se v člověku vzpění krev, zostří se mu smysly a kdy se uvolní při prožitku stejně dávném jako touha se pářit. Sean se mu snažil vysvětlit, že čím větší a vznešenější je kořist, tím větší je touha ji ulovit a zabít, že v tom není žádná vědomá touha zabíjet, ale spíš naopak, výraz lásky, jakéhosi vášnivého pocitu přivlastnění. Naprosto pohlcující láska, která pro své absolutní naplnění potřebuje ten dokonaný a neodvolatelný akt smrti. Tím, že člověk něco zabije, patří mu to navždy. Je to asi sobecké, ale základní instinkt nebere ohledy na žádnou morálku. Seanovi to bylo všechno jasné, byla to součást jeho samotného natolik, že se nikdy ani nepokusil vyjádřit to slovy a teď se s tím pral, gestikuloval v bezmocné neschopnosti jasně artikulovat, opakoval se, až se konečně dobral konce a podle výrazu Duffovy tváře poznal, že se mu nepodařilo vysvětlit nic.

„A ty jsi byl ten člověk, který bojoval s Hradskym za lidská práva!“ řekl jemně Duff. „Ten, kdo neustále mluvil o tom, abychom lidem neubližovali!“ Sean otevřel ústa, aby zaprotestoval, ale Duff pokračoval. „Ty nám seženeš slonovinu a já budu hledat zlato každý bude dělat to, k čemu se nejlépe hodí. Já ti prominu tvoje slony, stejně jako ty jsi mi prominul to s tou mojí Candy – pořád budeme stejní partneři. Souhlasíš?“ Sean přikývl a Duff zvedl sklenici. „Je prázdná,“ řekl. „Buď tak laskav, mladíku.“

Jejich hádky v nich nikdy nezanechávaly žádné nevyřčené pocity hořkostí, pochyby nebo nějaké jiné úvahy. To, co měli společného, to radostně

prožívali společně, to, co v nich bylo rozdílné navzájem prostě akceptovali. Takže, když po každém lovu nákladní koně přiváželi do tábora slonovinu, v Duffově obličeji ani hlase nebylo ani stopy po nějakém rozhořčení nebo kritice, jenom opravdová radost, že se Sean zase vrátil z buše. Někdy byl den dobrý, to když Sean narazil na sloní stezku, stopoval slony, ulovil je a vrátil se do tábora téhož dne. Ale častěji, když se stádo pohybovalo příliš rychle, nebo byla půda tvrdá, nebo je nemohl ulovit na první přiblížení, byl pryč celý týden a někdy i déle. Pokaždé, když se vrátil, tak oslavovali, popíjeli a veselili se dlouho do noci, aby příští den zůstali dlouho na lůžku, hráli klabejas na podlaze vozu mezi svými postelemi nebo si nahlas předčítali z knížek, které s sebou Duff přivezl z Pretorie. Den nebo dva dny nato už opět Sean odjížděl se svými psy a nosiči zbraní v patách.

Tohle byl jiný Sean než ten, co si to rozdával s holkami z Opery a co předsedal poradám ve vykládaných kancelářích na Eloff Street. Jeho plnovous, který už si nepěstoval a který žádný kadeřník nestříhal, se mu kudrnatil až na prsou. Těstovitá barva jeho tváře a paží se ve slunci proměnila v hnědou barvu čerstvě upečeného chleba. Zadní díl kalhot, který se mu dříve nebezpečně napínal přes hýždě, teď visel volně. Jeho paže zesílely a dřívější vrstvu tuku nahradily vystupující tvrdé svaly. Chodil teď více zpříma, pohyboval se rychleji a smál se častěji.

U Duffa ta změna nebyla tolik vidět. Byl jako vždy štíhlý, s vyhublým obličejem, ale v jeho očích bylo méně toho obvyklého neklidu. Jeho řeč a pohyby byly naopak pomalejší a blond plnovous, který si nechával růst, ho kupodivu dělal mladším. Každé ráno odcházel pryč od vozů s jedním domorodcem a trávil dny potulkami v buši poklepávaje svým prospektorským kladívkem na kámen vystupující na povrch nebo si přidřepl vedle potoka a rýžoval oblázky v pánvi. Každý večer se vracel zpátky do tábora a analyzoval tašku vzorků hornin, které během dne nasbíral. Potom je zahodil, vykoupal se, postavil na stůl vedle ohniště láhev a dvě sklenky. Mezitím co večeřel, čekal na zvuk psího zaštěkání, dusot kopyt ve tmě a na Seanův hlas. Pokud zůstávala noc tichá, uklidil zase láhev a vylezl do svého vozu. Byl osamělý, ale nebyl to pocit hluboké osamělosti spíše jenom trocha stesku, která zintenzivňovala jeho radost z každého Seanova návratu.

Pohybovali se stále směrem na východ, až se jim hora Zoutpansberg přiblížila natolik, že se její strmé stěny postupně změnily v plynulé stoupání horského hřebenu. Po průzkumu kolem úpatí hory objevil Sean průsmyk, a tak převezli vozy přes horu a dolů do údolí řeky Limpopo. Tady se začala tvář krajiny opět měnit, stala se z ní rovina, jejíž monotonní trnová křoviska přerušovaly jedině baobaby se svými tlustými jakoby nafouklými kmeny s malými korunami větví. Voda tu byla vzácná a před každým tábořištěm

Sean vždy vyjížděl kupředu, aby objevil vodu, než se pohnou dál. Lov byl ale dobrý, protože vysoká se tady soustředila do míst s pitnou vodou, a tak než se dostali napůl cesty od hor k Limpopo, zaplnil Sean další vůz slonovinou.

„Předpokládám, že se vrátíme stejnou cestou zpátky, ne?“ ptal se Duff.

„Myslím, že jo,“ souhlasil Sean.

„Pak ale nevidím, jaký to má smysl vláčet s sebou celou tunu slonoviny. Zakopeme to a vyzvedneme na zpáteční cestě.“

Sean se na něho zamyšleně podíval. „Asi tak jednou za rok míváš skvělé nápady – uděláme to přesně tak.“

Jejich další tábořiště bylo velmi dobré. Byla tam voda – asi akr blátivé tekutiny tolik nepřesolené močí slonů jako voda, u které byly předtím. Byl tady stín, který jim poskytoval háj planých fíkovníků a pastva měla kvalitu, která slibovala, že volům vrátí formu ve které byli předtím, než překročili pohoří.

Rozhodli se, že si tady udělají odpočinkové tábořiště. Zakopou tady něco slonoviny, provedou potřebné opravy a údržbu vozů a nechají domorodce a voly, aby se trochu spravili. Jejich prvním úkolem bylo vykopat dost velkou jámu, která by skryla všech asi sto klů, které nashromáždili. Byl večer třetího dne, když tu práci dokončili.

Sean s Duffem seděli uprostřed tábořiště a pozorovali, jak slunce zapadá krvavě zbarvuje zem pod sebou, a když zmizelo, jak se v kratičkém soumraku mraky změnily na fialovou až lila.

Kandhla přihodil dříví na oheň, a ten divoce vzplanul. Povečeřeli grilovaná játra antilopy kudu a tlusté steaky s vrstvou žlutavé tučné kůrky a zapili to kávou a brandy.

Konverzace pak postupně umlkla, protože byli oba velmi unaveni. Seděli a dívali se upřeně do ohně příliš zlenivěli na to, aby se sebrali a zvedli se do postele. Sean pozoroval, jak plameny nad uhlím vytvářejí všelijaké obrazy a přízračné obličeje, jež se třepotají a zase ztrácejí. Uviděl malinký chrám, jehož sloupy zpod něho vyrval ohnivý Samson, a všechno se zřítilo do plamenů ve výbuchu jisker, ohnivého koně, který se jako kouzlem proměnil v modroplamenného draka. Uhnul očima od ohně, aby si odpočinuly, a když opět pohlédl zpátky, zpozoroval malého černého škorpiona, jak se škrábe ven zpod odchlípnuté kůry jednoho z polen v plameni. Zvedl ocas, jako zvedá paži tanečník flamenca, a plameny, které ho obklíčily, vrhaly na jeho lesklé brnění rudou záři. Duff ho také sledoval, nakloněný dopředu, s lokty opřenými o kolena.

„Uštkne se sám, než ho začnou pálit plameny?“ potichu se ptal Duff. „Prý to dělají.“

„Ne,“ odpověděl Sean.

„Proč ne?“

„Jenom člověk má tu inteligenci, aby skončil svůj život. Ostatní tvorové mají příliš silný pud sebezáchovy,“ odpověděl Sean a škorpion uhnul na stranu pryč od nejbližších plamenů a opět se zastavil se vztyčeným ocasem, který sebou lehce škubal. „Kromě toho je imunní vůči svému vlastnímu jedu, takže nemá na vybranou.“

„Mohl by se vrhnout do ohně a skoncovat to,“ zamručel Duff, zasmušilý z té malé tragédie. Škorpion se vydal na poslední zoufalý okruh kolem stahujícího se ohně. Spustil ocas a na drsné kůře už se nedržel tak pevně. Třásl se horkem, kroutily se mu nožičky a ocásek poklesával. Plameny ho pohladily svýma žlutýma rukama a překryly lesk jeho těla prázdnotou smrti. Poleno se převrátilo a skvrna zmizela.

„A ty?“ ptal se Sean. „Ty bys býval skočil?“

Duff si tiše povzdechl: „Já nevím,“ a vstal. „Vypumpuju si břicho a zalezu do postele.“ Odešel opodál a zůstal stát na samém kraji dopadajícího světla od ohně. Od té doby, co odjeli z Pretorie, se všude kolem nich a jejich tábořišť ozývalo nenápadné poštěkávání šakalů – ti patřili k africké noci natolik, že si jich nikdo nevšímal – ale teď najednou to bylo něco jiného. Jenom jeden šakal vyl, a bylo to jako zajíkavě pronikavý hlas – výkřik bolesti i šílené hysterické ječení, které způsobilo, že Seanovi naskočila husí kůže. Vyhrabal se na nohy a nerozhodně zíral do temné noci. Šakal se blížil k tábořišti, blížil se rychle – najednou Sean pochopil, co se děje.

„Duffe!“ zavolal. „Vrať se sem, honem! Dělej, člověče, poběž!“

Duff se bezmocně ohlédl na Seana. Ruce měl před sebou dole a právě močil obloukem, který v záři ohně dopadal k zemi jako stříbrná stuha.

„Duffe!“ křičel Sean ze všech sil. „To je šakal a má vzteklinu! Poběž, sakra, poběž!“

Šakal teď už byl hodně blízko a Duff se konečně začal hýbat. Byl na půli cesty k ohni, když zakopl. Upadl na zem, překulil se a začal se stavět na nohy, aby se zvedl. Obrátil se tváří do tmy, ze které by šakal měl přijít. A pak ho Sean uviděl. Vyletěl z temnoty jako velká šedivá můra v šeru večera a mířil přímo k místu, kde klečel Duff. Sean uviděl, jak si Duff snaží přikrýt obličej rukama, když po něm šakal skočil. Jeden ze psů se vytrhl Mbejanemu z ruky a otřel se Seanovi o nohy, jak proběhl kolem.

Sean popadl kus hořícího klacku a vyběhl za ním, ale to už byl Duff na zádech, jeho paže se šíleně zmítaly, jak se snažil odstrčit zvíře asi tak velikostí teriéra, které chňapalo po jeho rukách a tváři. Pes se do šakala zakousl a táhl ho pryč, přičemž vrčel skrz zatnuté čelisti. Sean udeřil šakala klackem a přerazil mu páteř. Znovu a znovu mlátil do jeho těla až se z něho stal

beztvarý chuchvalec. Pak se teprve obrátil k Duffovi. Ten už byl na nohou. Odvinul si šálu z krku a přikládal si ji k tváři, ale krev mu stejně crčela přes bradu a rozpíjela se vepředu na košili. Ruce se mu třásly. Sean ho odvedl k ohni, odtáhl mu ruce od obličeje a prohlížel si ho, jak je pokousaný. Měl rozervaný nos a masitá část jedné tváře visela dolů, odtržená od obličeje.

„Sedni si!“ Duff poslechl a opět si tiskl k tváři svou šálu. Sean skočil k ohni a klackem navršil rozžhavené uhlíky na hromádku, potom vytrhl svůj lovecký nůž a strčil ho do ohně. „Mbejane!“ zavolal, aniž by zvedl z nože zrak. „Hoď toho šakala do ohně! Přilož hodně dříví. Nedotýkej se ale jeho těla rukama. Až to uděláš, přivaž toho psa, co se ti vytrhl a drž od něho ostatní dál.“ Sean otočil nůž v ohni. „Duffe, vypij co nejvíc toho brandy.“

„Co chceš dělat?“

„Víš dobře, co musím udělat!“

„Kousnul mě taky do zápěstí.“ Duff zvedl ruku, aby Sean viděl jizvy, černé díry, ze kterých pomalu vytékala vodnatá krev.

„Pij.“ Sean ukázal na láhev brandy. Na okamžik se jejich zrak setkal a Sean si všiml, jak se do Duffových očí začíná vkrádat hrůza. Hrůza z rozžhaveného nože a hrůza z nákazy, kterou do jeho ran předal nemocný šakal. Infekce se musí spálit, dříve než se dostane do krevního oběhu, kde by se virus rozmnožil, napadl mozek a přivedl ho k děsivě bolestivé smrti postupným zešílením. „Vypij to,“ opakoval Sean. Duff vzal láhev a zvedl ji k ústům. Sean se sehnul a vytáhl nůž z ohně. Podržel ostří na palec od hřbetu ruky – ještě nebylo dost žhavé. Znovu je zastrčil do hořících uhlíků. „Mbejane, Hlubi, postavte se po stranách židle Nkosiho! Připravte se ho podržet.“ Sean si sundal pásek, přeložil ho, aby byl silnější a podal Duffovi.

„Zakousni se do toho.“ Obrátil se zpět k ohni a tentokrát, když vytáhl nůž, bylo jeho ostří už bledě růžové. „Připraven?“

„To, co se teď chystáš udělat, zlomí srdce miliónu děvčat.“ To byl Duffův poslední neohrabaný pokus o humor.

„Držte ho,“ odpověděl Sean. Když se ho nůž dotkl, Duff zalapal po dechubylo to vlastně nadechnutí se záchvěvem děsu – jeho záda se napjala, ale oba Zulové ho tiskli nemilosrdně k zemi. Okraje poranění zčernaly a zasyčely, jak po nich a dál do hloubky Sean zajel nožem. Z pachu spáleného masa se mu chtělo zvracet.

Zatnul zuby. Když odstoupil, ležel Duff bezvládně v rukách Zulů, celá jeho košile byla nasáklá potem a měl mokré i vlasy.

Sean znovu rozžhavil nůž a čistil rány na zápěstí, zatímco Duff sténal a slabě sebou na židli zmítal. Potom Sean potřel rány mazacím tukem na osy vozů a pevně zabalil zápěstí do kousků roztrhané čisté košile. Odnesli Duffa do jeho vozu a položili do postele. Sean vyšel ven ke psovi, kterého

Mbejane přivázal. Mezi chlupy na hřbetě objevil škrábance. Dali mu na hlavu pytel, aby nekousal, a Sean mu také vypálil rány.

„Přivaž ho k tomu nejvzdálenějšímu vozu, ať se k němu nedostanou ostatní psi a dohlédni na to, aby měl dostatek vody a žrádla," přikázal Mbejanemu. Potom se vrátil k Duffovi. Bez sebe bolestí i tou brandy Duff celou noc nespal a Sean strávil noc u jeho lůžka.

Asi tak padesát yardů od tábora pod jedním divokým fíkovníkem postavili domorodí sluhové pro Duffa chýši. Kostru tvořily kůly a přes ně přehodili plachtovinu. Zhotovili mu i postel a přinesli jeho matraci a přikrývky z vozu. Sean dal dohromady čtyři řetězy, vykoval nové články a kladivem je spojil. Jeden konec obepnul kolem paty fíkovníku a přikoval k sobě. Duff seděl ve stínu vozu a pozoroval je při práci. Jeho ruka byla na šátku a obličej měl oteklý, poranění ve tváři strupovité a na okrajích zanícené do ruda. Když Sean dodělal řetěz, přistoupil k němu. „Je mi to moc líto, Duffe, ale musíme to udělat."

„Obchod s otroky už dávno zrušili – jestli to náhodou nevíš." Duff se snažil svým znetvořeným obličejem pousmát. Vstal a šel za Seanem do chýše. Sean uvázal volný konec řetězu kolem Duffova pasu. Uzavřel jej tak, že provlékl oběma spojovacími články šroub a pak asi tuctem úderů kladiva rozklepal konec šroubu.

„To by tě mělo udržet."

„Padne mi to skvěle," dělal mu Duff poklony. „A teď si prohlédněme moje nové apartmá." Sean za ním šel do chýše. Duff si lehl na lůžko. Vypadal velmi vyčerpaně a nemocně. „Jak dlouho to bude trvat, než se to dovíme?" tiše se optal.

Sean potřásl hlavou. „Nejsem si jistý. Myslím, že bys tady měl zůstat nejmíň měsíc – pak ti dovolíme vrátit se zpátky do společnosti."

„Celý měsíc! To bude zábava! Takhle tady ležet a čekat, že každou minutu začnu štěkat jako pes a zvedat nohu u nejbližšího stromu!"

Sean se nesmál. „Vypálil jsem to tím nožem dokonale. Máš šanci tisíc ku jedný, že budeš v pořádku. Tohle je jenom pro jistotu."

„Ten poměr je povzbuzující, vsadím na to pětku." Duff zkřížil nohy v kotnících a zahleděl se do stropu. Sean se posadil na okraj postele. Trvalo dlouho, než Duff přerušil ticho. „Jaké to bude, Seane, viděl jsi někdy někoho, kdo dostal vzteklinu?"

„Ne."

„Ale slyšel jsi o tom, ne? Pověz mi, co jsi o tom slyšel," trval na svém Duff.

„Kristepane, Duffe, ty to přeci nedostaneš!"

„Pověz mi to, Seane, řekni mi všechno, co o tom víš." Duff se posadil a

chytil Seana za paži. Sean se na něho chvíli upřeně díval než odpověděl: „Viděls toho šakala, ne?“ Duff klesl zpátky na polštáře. „Bože!“ šeptal. Zahájili to předlouhé očekávání společně. Pomocí další plachty si udělali otevřený přístřešek hned vedle chýše a pod ním trávili dlouhé dny. Zpočátku to bylo velmi špatné. Sean se snažil vytrhnout Duffa ze zoufalé beznaděje, do které upadl, ale Duff přesto zůstával ztrnule sedět zíraje celé hodiny bez hnutí do buše, prsty se dotýkaje jizev na tváři a jenom tu a tam se usmál té přehlídce vybraných historek, kterými ho častoval Sean. Ale nakonec se Sean dočkal odměny – Duff začal mluvit. Mluvil o věcech, o kterých se předtím nikdy ani nezmínil, a jak ho Sean tak poslouchal, dověděl se o něm víc než za celých těch předchozích pět let. Někdy Duff dokonce přecházel sem a tam před Seanovou židlí a jeho řetěz visel k zemi, jako by to byl jeho ocas. Jindy zase seděl mlčky a jeho hlas zněl touhou po matce, kterou nikdy nepoznal. „– na hořejší galerii visel její portrét a já jsem před ním trávíval celá odpoledne. Byla to ta nejlaskavější tvář, kterou jsem kdy viděl.“ Pak jeho hlas opět ztvrdl, to když si vzpomněl na svého otce „– toho starého parchanta.“ Rozhovořil se i o své dceři. „– měla takový rozpustilý sytý zurčivý smích, při kterém by ti puklo srdce. Sníh na jejím hrobě z toho udělal takový velký pocukrovaný koláč – to by se jí bývalo líbilo.“ Jindy zase měl takový udivený hlas, to když přemítal nad nějakým svým činem v minulosti, nebo se rozzlobil na nějakou svou dávnou chybu nebo promarněnou příležitost. Pak se najednou odmlčel a prohlásil s udiveným úšklebkem: „No já ale žvaním, co?“ Strupy na tváři začínaly zasychat a ztrácet se a na povrch teď častěji vyvřelo jeho obvyklé veselí.

Na jednom ze sloupů držících plachtovinovou střechu, začal dělat zářezy jakýsi kalendář. Stal se z toho každodenní obřad. Vyřezával každý zářez s pečlivostí sochaře opracovávajícího mramor, a když skončil, odstoupil a počítal zářezy nahlas, jako kdyby je tím mohl donutit, aby jich najednou bylo třicet, což bylo magické číslo dovolující mu shodit řetězy. Na kůlu bylo už osmnáct zářezů, když ten pokousaný pes zešílel. Bylo to jednou odpoledne. Hráli zrovna klabejas. Sean právě rozdal karty, když mezi vozy začal výt pes. Sean převrhl židli, jak rychle vyskočil. Popadl pušku, která ležela opřena o stěnu a rozběhl se k táboru. Zmizel za vagónem, kde byl uvázán ten pes a téměř současně Duff uslyšel výstřel. V tom náhlém a absolutním tichu, které následovalo, Duff pomalu sklonil hlavu do dlaní. Trvalo skoro hodinu, než se k němu Sean vrátil. Zvedl tu židli, postavil ji ke stolu a posadil se.

„Jsi na tahu – chceš přidat kartu?“ zeptal se sbíraje karty. Hráli s ponurou zarputilostí, koncentrovali veškerou pozornost na karty, ale oba věděli, že teď je s nimi u stolu i někdo třetí.

„Slib mi, že něco takového mi nikdy neuděláš,“ vyhrkl konečně Duff.

Sean na něho pohlédl. „Co že ti nikdy neudělám?“

„To, co jsi udělal tomu psovi.“

Ten pes. Ten prokletý pes! Neměl mu nikdy dávat takovou šanci, měl ho zlikvidovat hned tu noc. „Že to dostal ten pes, ještě neznamená, že to musíš dostat ty.“

„Přísahej mi!“ Duff mu zuřivě skočil do řeči. „Přísahej, že na mě nikdy nevemeš pušku!“

„Duffe, ty nevíš, co po mě žádáš. Jestli to dostaneš, tak…“ Sean se odmlčel. Cokoli by teď řekl, by všechno jen ještě zhoršilo.

„Slib mi to,“ opakoval Duff.

„No dobře, tak přísahám.“

Teď to bylo horší než na začátku. Duff nechal svého kalendáře a spolu s ním se vzdal i naděje, která předtím pomalu narůstala. Pokud byly dny špatné, tak noci byly děsivé, protože Duff měl jen jeden sen.

Přicházel k němu každou noc, někdy dvakrát i třikrát. Snažil se zůstat vzhůru, když Sean odešel a čítával při světle lucerny. Nebo ležel a poslouchal zvuky noci, šplouchání a chrčení buvolů pijících vodu z jezírka, harmonickému tlumenému švitoření nočního ptactva nebo hlubokému varovnému řevu lvů. Ale nakonec musel stejně usnout a pak přicházel ten sen. Jel na koni přes hnědou rovinatou planinu: žádné stromy, žádné kopce, nic než tráva jako v parku, táhnoucí se na všech stranách až k obzoru. Jeho kůň nevrhal na zem žádný stín – a on stále ten stín hledal a byl nervózní z toho, že nikde není.

Potom objevil jezírko – s čistou vodou, modré a podivně lesklé. To jezírko ho vyděsilo, ale přitom se nedokázal přimět, aby do něho nevstoupil. Klekl si vedle něj a pohlédl na vodu: z ní k němu jako odraz jeho tváře vzhlédlo zvíře – s čenichem, s hnědou srstí a vlčími zuby, bílými a dlouhými. Tehdy se probouzel a hrůza z té tváře ho provázela až do rána.

Sean, téměř zoufalý svou vlastní absolutní bezmocností, se mu snažil pomoci. Vzhledem k poutu, které se mezi nimi během let vytvořilo, takže si byli navzájem tak blízcí, trpěl Sean s ním. Snažil se nějak se před tím izolovat, a někdy se mu to na hodinu nebo dokonce na celý půl den podařilo. Ale pak se to vrátilo s takovou prudkostí, až mu to obracelo žaludek. Duff zemře – Duff zemře nepopsatelnou smrtí… Byla to chyba, že někomu dovolil, aby se do něho dostal tak hluboko, že člověk s ním musí prožívat jeho smrtelnou agonii v každém nejmučivějším detailu? Cožpak člověku nestačí jeho vlastní úděl? Musí ještě plnou měrou sdílet i utrpení druhého člověka? V té době se začaly zvedat říjnové větry předznamenávající období dešťů.

Byly to horké vichry plné prachu, vichry, které vysušily pot na lidském

těle dříve, než měly čas to tělo ochladit, žíznivé větry, které hnaly zvěř za bílého dne k malému jezírku na dohled od tábora.

Sean měl pod lůžkem ukryto půl bedny vína. Toho posledního večera vychladil čtyři láhve tak, že je zabalil do mokré pytloviny. Těsně před večeří je vzal do Duffovy chýše a postavil na stůl. Duff ho pozoroval. Jizvy v jeho tváři se už téměř zahojily, zbyly jen lesklé červené stopy na bledé kůži.

„Chateau Olivier," řekl Sean a Duff přikývl.

„Je to výborné víno – ale pravděpodobně zkažené tím cestováním."

„No když ho nechceš, tak ho zase odnesu," odpověděl mu Sean.

„Promiň, mladíku," rychle řekl Duff. „Nechtěl jsem být nevděčný. Tohle víno se hodí dneska večer k mojí náladě. Víš to, že víno je smutný nápoj?"

„Nesmysl," odporoval mu Sean zavrtávaje do špuntu vývrtku. „Víno je veselé." Nalil Duffovi trochu do sklenice, Duff ji pozvedl a držel proti světlu ohně, takže ji prosvěcovaly plameny.

„Ty vidíš jenom ten povrch, Seane. Dobré víno v sobě má prvky tragedie. Čím lepší je víno, tím je smutnější."

Sean si nesouhlasně odfrkl. „To mi vysvětli," vyzval ho.

Duff položil svou sklenici zpět na stůl a upřeně se na ni zadíval. „Jak dlouho myslíš, že trvalo tomuhle vínu, než dosáhlo své nynější dokonalosti?"

„Deset, patnáct let, řekl bych," odpověděl Sean.

Duff přikývl. „A teď zbývá jedině ho vypít – celá ta desetiletá práce je v okamžiku zničena. Nemyslíš, že je to smutné?" šeptal Duff.

„Proboha, Duffe, nebuď tak šíleně morbidní!"

Ale Duff ho neposlouchal. „Víno a lidstvo mají tohle společné. Dokonalosti nalézají jedině s věkem, po celoživotním hledání. Jenomže v tom nalezení nacházejí také svou vlastní záhubu."

„Takže ty si myslíš, že kdyby člověk žil dost dlouho, že by dosáhl dokonalosti?" vyzýval ho Sean a Duff mu odpověděl zíraje dál do sklenice.

„Některé hrozny vyrostly ve špatné půdě, některé zemřely dříve, než se dostaly do lisu a některé zkazil nedbalý vinař – ne ze všech hroznů je dobré víno." Duff zvedl svou sklenici, usrkl z ní a pak pokračoval: „Člověku to trvá déle a musí hledat nikoli v nehybnosti uzavřených nádob, ale v tavicím kotli života. Proto je jeho tragedie o to větší."

„Ano, ale nikdo přece nemůže žít na věky," namítal Sean. „A proto myslíš, že je to méně smutné?"

Duff zavrtěl hlavou. „To se ovšem mýlíš. To tomu nic neubírá, spíše to jen zhoršuje. Kdyby jen existovala možnost tomu uniknout, nějaký způsob

jak zajistit, aby to, co je dobré, mohlo přetrvat místo celé téhle beznaděje.“ Duff se opřel do židle v obličeji celý bledý a pohublý. „Já bych dokázal přijmout nakonec i to, jen kdyby mi byli dali dost času.“

„Mám už dost takovýchhle řečí. Pojď se bavit o něčem jiném. Já nevím, z čeho máš pořád strach. Ještě nejsi úplně v pořádku, aby ses napil, ale před sebou máš ještě dvacet nebo třicet let života,“ řekl drsně Sean a Duff se na něho poprvé podíval zpříma.

„Opravdu, Seane?“

Sean tomu pohledu nedokázal čelit. Věděl, že Duff zemře. Duff se zašklebil tím svým postranním úsměvem a pohlédl dolů na sklenici. Pomalu jeho úsměšek zmizel a on znovu promluvil.

„Kdybych tak jen měl víc času, dokázal bych to. Dokázal bych najít slabá místa a zpevnit je. Mohl jsem přijít na všechny odpovědi.“ Jeho hlas zesílil. „Já vím, že ano! Já vím, že bych to byl dokázal! Můj Bože, já ještě nejsem připravený! Potřebuju ještě čas!“ Jeho hlas ječel a Duff měl v očích šílenství a děs. „Je příliš brzy je příliš brzy!“

Sean už to dál nemohl vydržet, vyskočil, popadl Duffa za ramena a zatřásl s ním. „Buď zticha, krucinál, buď zticha!“ řval na něho.

Duff těžce oddechoval, měl rozevřené třesoucí se rty. Dotkl se jich konečky prstů, jako by je chtěl zarazit.

„Promiň mi to, mladíku. Nechtěl jsem se nechat takhle unést.“

Sean pustil Duffova ramena. „Oba jsme příšerně nervózní,“ řekl. „Bude to všechno v pořádku, jen počkej a uvidíš.“

„Ano bude to v pořádku.“ Duff si prohrábl vlasy rukou s čela dozadu. „Otevři další láhev, mladíku.“

Té noci, když Sean odešel spát, měl Duff znovu ten sen. Víno, které vypil, jej ukolébalo a zabránilo mu, aby se ze sna probral. A tak byl zajatcem své fantazie, bojoval, aby unikl do bdělého stavu, ale dosáhl pouze na hladinu, a zase klesl, aby znovu snil ten děsivý sen.

Druhý den ráno přišel Sean k Duffovi do chýše velmi časně. Ačkoliv se pod rozkošatělými větvemi fíkovníku stále ještě držel noční chlad, nastávající den sliboval suchý vítr a velké vedro. Zvířata to cítila. Tažní volové se tlačili kolem stromů a od malého jezírka odcházelo nepočetné stádo velkých antilop onyx. Býk s krátkými tlustými rohy a tmavou chocholkou na čele odváděl své krávy pryč, aby našly stín. Sean stál ve vchodu do chýše a čekal, až se jeho zrak přizpůsobí tmě uvnitř. Duff už byl vzhůru.

„Vylez z postele, nebo k tomu tvému štěstí ještě přibydou proleženiny!“

Duff shodil nohy z lůžka a zasténal. „Co jsi to včera v noci dal do toho vína?“ Masíroval si jemně spánky. „V hlavě mi tancuje stovka trpaslíků kozáčka!“

Sean pocítil první osten poplachu. Položil ruku Duffovi na rameno, aby zjistil, jestli je rozpálené horečkou, ale Duff byl docela studený. Uklidnil se.

„Snídaně je hotová," řekl Sean.

Duff si pohrával se svou ovesnou kaší a grilovaných jater antilopy onyx se sotva dotkl. Pořád jenom mhouřil oči proti zářícímu slunci a když dopili kávu, odstrčil židli od stolu. „Uložím svojí choulostivou hlavu zase do postele."

„Dobrá." Sean také vstal. „Máme trochu málo masa. Půjdu se podívat, jestli se mi podaří ulovit nějakou antilopu."

„Ne, zůstaň tady a povídej si se mnou," rychle odpověděl Duff. „Můžeme si párkrát zahrát karty." Nehráli už hezkých pár dní a Sean ochotně souhlasil.

Posadil se na kraj Duffovy postele a během půl hodiny na něm vyhrál třicet dva liber.

„Někdy mě musíš dovolit, abych tě to naučil pořádně hrát," halasil vesele.

Duff odhodil nedůtklivě karty. „Už nemám chuť hrát dál." Prsty zatlačil na víčka zavřených očí. „S takovou bolestí hlavy se nedokážu soustředit."

„Chceš spát?" Sean sebral rozházené karty a uložil je do krabičky.

„Ne. Co kdybys mi něco četl?" Duff zvedl ze stolu vedle postele v kůži vázanou knihu Ponurý dům a hodil ji Seanovi do klína.

„Kde mám začít?" ptal se Sean.

„To je jedno, znám to skoro zpaměti." Duff si lehl na záda a zavřel oči. „Začni kdekoli."

Sean četl nahlas. Asi půl hodiny klopýtal mezi slovy a jeho jazyk nebyl schopen zachytit jejich správný rytmus. Jednou či dvakrát pohlédl na Duffa, ale ten ležel tiše, na tváři se mu slabě leskl pot a jeho jizvy byly velmi zřetelné. Dýchal lehce. V horkém ránu je Dickens mocný uspavač a Seanovi víčka pomalu klesala, jeho hlas zpomaloval, až se nakonec úplně zastavil. Kniha mu sklouzla z klína.

Vyrušilo ho nepatrné cinknutí Duffova řetězu. Probudil se a pohlédl na postel. Duff tam seděl skrčený jako opice. V očích mu plálo šílenství a ve tvářích mu to škubalo. Zuby měl pokryté žlutou pěnou, která vytvářela podél rtů mělkou rýhu šlemu.

„Duffe –" řekl Sean a Duff po něm skočil s prsty jako paťáty a vrčením, které nebylo ani lidské ani zvířecí. Byl to zvuk, při kterém se Seanovi roztřásl žaludek a nohy vypověděly službu.

„Ne!" zaječel Sean a řetěz se zachytil o jeden z kůlů postele, čímž strhl Duffa zpět na postel, kde se rozvalil, aniž by stačil zabořit své zuby do

Seanova ochromeného těla.

Sean vyběhl ven. Běžel do buše, běžel s hrůzou se třesoucíma nohama a zaškrceným dechem. Běžel a jeho srdce tlouklo rytmem běžících nohou a plíce pumpovaly vzduch v naprosté panice.

Větev ho švihla přes prsa a její bolestivý úder způsobil že se zklidnil. Nohy zpomalily – zastavil se a stál popadaje dech a zíral zpátky k tábořišti. Čekal, až se jeho tělo vzpamatuje a nutil se potlačit všechnu tu hrůzu, až se z ní stal jenom pocit nevolnosti v žaludku. Potom obešel trnový keř a přiblížil se k táboru na té nejvzdálenější straně od Duffovy chýše. Tábor byl prázdný, sluhové uprchli ve stejné hrůze jako Sean. Vzpomněl si, že jeho puška je stále ještě v chýši vedle Duffovy postele.

Vklouzl do svého vozu a rychle otevřel bednu s nepoužitými puškami. Jeho ruce se zase roztřásly, jak si neohrabaně hrál se zámkem, protože řetěz mohl každou chvíli povolit a on čekal, že každou vteřinu za sebou uslyší zase ten nelidský zvuk. Našel svůj nábojový pás v nohách postele a náboje z něho vytáhl. Nabil zbraň a natáhl kohoutek. Váha ocele v rukách mu poskytla útěchu. Opět z něho udělala muže.

Seskočil z vozu a maje stále pušku v pohotovosti opatrně vyšel z kruhu tábora. Řetěz vydržel. Duff stál ve stínu divokého fíku a trhal jím. Vydával zvuky jako právě narozené štěně.

Stál k Seanovi zády, byl nahý a kolem sebe měl rozervané kusy svých šatů. Sean k němu pomalu vykročil. Zastavil se mimo dosah řetězu.

„Duffe!“ zavolal Sean nejistě.

Duff se bleskově otočil a přikrčil. Na jeho blond plnovousu byla hustá pěna. Pohlédl na Seana a vycenil zuby. Potom se na něho s řevem vrhl, až ho řetěz zachytil a srazil znovu na záda. Vyškrábal se na nohy a začal se s řetězem rvát, zatímco oči měl dál hladově upřené na Seana. Sean začal couvat. Zvedl pušku a zamířil Duffovi mezi oči. Přísahej mi. Přísahej, že na mě nikdy nevezmeš pušku! Seanovi se roztřásla muška. Pořád couval. Duff teď krvácel. Ocelové články mu sedřely kůži z boků, ale přesto za ně pořád rval, aby dosáhl na Seana – a Sean byl podobně spoutaný tím svým slibem. Sklonil pušku a přihlížel v bezmocné lítosti.

Konečně se k němu vrátil Mbejane.

„Pojď pryč, pane. Jestli to neskončíš, pojď pryč. On už tě nepotřebuje. Pohled na tebe ho rozzuřuje.“ Duff stále ještě rval za řetěz a řval na něj. Z jeho rozervaného pasu crčela krev a ulpívala v chlupech jeho nohou jako lepivá roztavená čokoláda. S každým záškubem hlavy mu od úst stříkala pěna a pokrývala mu hruď, ramena a paže. Mbejane odváděl Seana zpátky do tábora. Byli tam už i všichni domorodí sluhové a Sean se vzchopil, aby jim mohl dát potřebné příkazy.

„Potřebuji vás mít všechny pryč odtud. Vemte si deky a jídlo a utábořte se na druhé straně za vodou. Pošlu pro vás, až bude po všem.“ Počkal, až si sebrali všechny svoje potřeby, a když už byli na odchodu, zavolal na Mbejana.

„Co mám udělat?“ zeptal se ho.

„Když si kůň zlomí nohu?“ odpověděl mu Mbejane otázkou.

„Dal jsem mu svoje slovo,“ potřásl Sean zoufale hlavou tváří obrácenou ke zvukům Duffova šílenství.

„Jenom podvodník nebo statečný muž může porušit přísahu,“ odpověděl Mbejane prostě. „Budeme na tebe čekat.“

Když odešli, ukryl se Sean v jednom z vozů a trhlinou v plachtovině pozoroval Duffa. Viděl jak to šílené potřásání hlavy tak i tu podivnou šouravou chůzi, jak se tak motal dokola, co řetěz stačil. Pozoroval ho, když ho bolest zkroutila na zem a když zatínal prsty do hlavy, rval si vlasy a drásal obličej zanechávaje na něm dlouhé jizvy. Naslouchal těm zvukům šílenství – zdivočelým výlevům bolesti, nesmyslnému hihňání a tomu vrčení, tomu příšernému vrčení… Nejméně tucetkrát na něho zamířil a držel hlaveň pušky tak dlouho, až mu pot tekl do očí a oslepil je. Musel pak dát pažbu od ramene a odvrátit se. Tam venku, na konci řetězu s obnaženou masitou tkání, rudou v záři slunce, umírala část Seana. Část jeho mládí, jeho veselí, jeho bezstarostné lásky k životu. Musel se proto znovu připlížit k té díře v plachtovině a pozorovat. Slunce dosáhlo vrcholu a začínalo sestupovat. Ta věc na řetězu jako by zeslábla. Upadla a dlouho se plazila na kolenou a na rukách, než dosáhla síly znovu se postavit na nohy. Hodinu před západem slunce prodělal Duff první záchvat křečí. Stál dívaje se na Seanův vůz, kymácel hlavou ze strany na stranu a jeho ústa se neslyšně pohybovala.

Vtom se ho zmocnil záchvat. Ztuhl, rty se stáhly vzhůru odhalujíce zuby v děsivém šklebu, oči se mu obrátily v sloup ukazujíce jenom vytřeštěné bělmo a tělo se mu začalo kroutit dozadu. To nádherné tělo, stále ještě štíhlé jako tělo chlapce s dlouhýma krásně modelovanýma nohama se naklánělo stále víc a víc, až se mu s praskavým křupnutím přelomila páteř a on upadl. Ležel na zemi, svíjel se, tiše sténal a celý trup byl zkroucený v neskutečném úhlu se zlomenou páteří. Sean vyskočil z vozu a letěl k němu. Postavil se přímo nad Duffa, střelil ho do hlavy a odvrátil se. Odhodil od sebe pušku a uslyšel, jak zarachotila na ztvrdlé půdě. Kráčel zpět do svého vozu a z Duffova lůžka stáhl přikrývku. Vrátil se, zabalil do ní Duffa, přičemž pořád odvracel zrak od jeho znetvořené hlavy. Odnesl ho do chýše a položil na postel. Krev prosakovala přikrývkou a rozpíjela se na tkanině, jako se inkoust rozpíjí na pijáku. Sean klesl do židle vedle lůžka.

Tma venku pomalu houstla, až nastala naprostá noc. Jednou za noc k

ním přiběhla hyena, čichala k té krvi tam venku, ale pak od ní utekla. Za jezírkem se ozval řev lovících lvů. Dvě hodiny před svítáním konečně dostali svou kořist a Sean seděl ve tmě a naslouchal jejich jásavému řevu. Ráno se Sean ztěžka zvedl ze židle a odešel dolů k vozům. Mbejane už čekal vedle ohně v táboře.

„Kde jsou ostatní?“ zeptal se Sean.

Mbejane vstal. „Čekají tam, kam jsi je poslal. Já přišel sám vím, že mě budeš potřebovat.“

„Ano,“ řekl stručně Sean. „Vem z vozu dvě sekery.“

Nanosili dříví, celou horu suchého dřeva a nacpali je kolem Duffova lůžka, Potom to Sean zapálil.

Mbejane osedlal Seanovi koně, ten nasedl a podíval se dolů na Mbejana.

„Odjeď s vozy k dalšímu napajedlu. Tam se sejdeme.“ Sean vyjel ven z tábora. Ohlédl se jenom jednou a spatřil, že vítr rozptýlil kouř z hranice v mrak, táhnoucí se na míli daleko nad vrcholky trnových keřů.

V Seanově mysli se zahnízdil pocit provinění a žalu jako váček hnisu u kořene napadeného zubu. Jeho pocit viny byl dvojí. Zradil Duffovu důvěru a přitom neměl dost odvahy na to, aby ta zrada měla skutečně smysl. Váhal příliš dlouho. Měl to udělat hned na začátku, čistě a rychle, nebo to neměl dělat vůbec. Toužil každičkým nervem svého těla, aby mu byla dána možnost udělat to znovu, ale tentokrát správně. Ochotně by všechno, celou tu hrůzu prožil ještě jednou, jen aby očistil svoje svědomí a odstranil tu skvrnu ve vzpomínkách na jejich přátelství. Jeho žal byla jakási prázdnota, bolestná nicota, tak obrovská, že se v ní sám ztrácel. Tam, kde byl dříve Duffův optimismus s tím jeho postranním úsměvem a nakažlivým nadšením, byla teď jenom šedá prázdnota. Nepronikl ji ani záblesk slunce a nebyly v ní žádné pevné obrysy, žádné tvary.

Další napajedlo byl jen mělký rybníček uprostřed plochy suchého bláta velikostí asi fotbalového hřiště. Bláto bylo popraskané v nepravidelných čtverhranných vzorech utvářejících jakési hliněné brikety velikostí dlaně. Člověk mohl klidně tu vodu přeskočit, aniž by si smočil byť jenom jedno chodidlo.

Kolem obvodu se hustě válel trus nejrůznějších zvířat, která sem chodí pít. Sem a tam na povrchu bahna povívalo pár vypelichaných per měnících směr podle toho, jak foukal vítr. Voda byla nechutná a špinavá. Bylo to špatné tábořiště.

Třetí den vyrazil Mbejane k Seanovu vozu. Sean ležel na lůžku. Od té doby, co Duffa opustil, se ani nepřevlékl. Jeho plnovous začal filcovatět a lepil se potem, protože pod plachtovinou vozů bylo vedro jako v peci.

„Nkosi, půjdeš se podívat na vodu? Myslím, že tady nemáme zůstat.“

„Co je s ní?“ zeptal se Sean beze známky zájmu.

„Je špinavá, myslím, že bysme měli jet dál k veliké řece.“

„Udělej, co myslíš, že je správné.“ Sean se od něho otočil ke stěně vozu. A tak Mbejane vedl celý ten vlak povozů dolů k řece Limpopo. O dva dny později narazili na stuhu tmavozelených stromů lemujících její břehy. Sean celou cestu zůstal na lůžku, nadskakoval na nerovné půdě, potil se ve vedru, ale všechno to nepohodlí mu bylo úplně jedno.

Mbejane rozestavil vozy do tábořiště na břehu nad řekou a pak on i ostatní sluhové čekali, až se Sean opět probudí k životu.

Jejich večerní konverzace u ohně byla poznamenána obavami, přičemž se často ohlíželi k Seanovu obytnému vozu, který stál neosvětlený jakoukoli lucernou, temný jako nálada muže, který ležel uvnitř.

Konečně vyšel Sean ven, jako medvěd vycházející ze své jeskyně na konci zimy. Šaty měl odporně špinavé. Psi se k němu vyřítili, aby ho uvítali, cpali se kolem jeho kolen žebrajíce o pozornost a on si jich ani nevšiml. Nepřítomně odpovídal na pozdravy domorodců. Namířil si to dolů k řečišti.

Léto zúžilo Limpopo na řídkou linii jezírek podél směru řeky. Jezírka měla tmavozelenou barvu. Písek kolem nich byl bílý, zářil čistou bělobou jako sníh a balvany, které stály v cestě říčnímu proudu, byly černé a vyleštěné do hladka. Břehy byly strmé, půl míle od sebe a lemované stěnou stromů. Sean se brodil pískem, který mu každým krokem sahal až po kotníky.

Došel až k vodě a posadil se na kraji, ponořil do ní ruku a zjistil, že je teplá jako krev. Vedle něho v písku byla stopa krokodýlího těla a na vzdálenějším břehu banda opic roztřásala větve stromů a pokřikovala na něho. Párek Seanových psů se cákal v úzkém hrdle spojujícím dvě sousední jezírka a pak vyrazil pronásledovat ty opice. Vyběhl za nimi napůl vážně, s jazyky visícími z koutků tlam, protože na bílém řečišti bylo obrovské horko. Sean zíral do zelené vody. Bez Duffa mu bylo teskno. Měl za společníky jen svůj pocit viny a žal. Jeden ze psů, který s ním zůstal, se dotkl jeho tváře svým studeným čumákem. Sean ho objal kolem krku a pes se k němu přitulil. Potom v písku za sebou zaslechl kroky. Ohlédl se a uviděl Mbejana.

„Nkosi, Hlubi objevil asi hodinu odtud pěšky proti proudu slona. Napočítal dvacet s dobrou slonovinou.“

Sean odvrátil zrak zpátky k vodě. „Jdi pryč.“

Mbejane se vedle něho spustil do dřepu, lokty na kolenou. „Pro koho máš smutek?“ zeptal se.

„Jdi pryč, Mbejane, nech mě.“

„Nkosi Duff nepotřebuje tvojí lítost – proto si myslím, že máš smutek

pro sebe.“ Mbejane zvedl oblázek a hodil jej do vody. „Když pocestnému se do nohy zabodne trn,“ pokračoval Mbejane tiše, „a on je moudrý, tak ho vytrhne – a když je hloupý, tak ho tam nechá a řekne: nechám tam ten trn, aby mi vždy připomínal svým bodáním cestu, kterou jsem urazil. Nkosi, je lepší pamatovat se s radostí než s bolestí.“ Mbejane hodil do vody další oblázek, potom vstal a šel zpátky do tábora.

Když Sean o deset minut později vyrazil za ním, shledal, že má osedlaného koně, jeho puška je v pouzdře u sedla a Mbejane i Hlubi jsou se svými oštěpy připraveni. Kandhla mu podal jeho klobouk a on jej vzal za okraj a otáčel jím v rukách. Pak si jej nasadil na hlavu a vyskočil na koně.

„Veďte!“ přikázal jim. Během příštích pár týdnů lovil Sean se soustředěností, která mu neponechávala žádný prostor k filozofování. Jeho návraty k vozům byly krátké a překotné. Jediným důvodem bylo přivézt slonovinu a vyměnit koně.

Na konci jedné z těch kratičkých návštěv tábora, když už se Sean zase chystal nasednout a vyrazit na další loveckou výpravu, si postěžoval dokonce i Mbejane: „Nkosi, jsou lepší způsoby jak zemřít než se přepracovat.“

„Ty vypadáš pořád ještě dost dobře,“ ujistil ho Sean, ačkoliv Mbejane byl teď vyhublý jako chrt a jeho kůže svítila jako vyleštěný antracit.

„Třeba je to tak, že muži v sedle se zdají všichni ostatní zdraví,“ naznačoval Mbejane, a Sean s jednou nohou už ve třmeni se zarazil, podíval se zamyšleně na Mbejana a pak nohu sundal.

„Budeme teď lovit pěšky, Mbejane a kdo první požádá o milost, ten si zaslouží, aby mu ostatní říkali žena.

Mbejane se zašklebil. Ta výzva byla podle jeho gusta. Přebrodili řeku a v poledne objevili sloní stopu – malé stádo sloních samců. Sledovali je až do setmění a pak usnuli společně zachumláni do jedné deky, aby příštího rána vyrazili dál. Třetí den ztratili stopu na skalnatém podlaží a vydali se zpět k řece. Asi deset mil od vozů objevili další stopu, sledovali ji a toho večera zabili tři krásné samce, z nichž ani jeden neměl méně než padesátikilový kel. Následoval noční pochod do tábora, čtyři hodiny spánku a už zase byli pryč. Teď už Sean trochu pokulhával a druhý den, během jedné vzácné přestávky, si zul botu. Puchýř na patě mu praskl a ponožka byla ztuhlá uschlou krví. Mbejane se na něho podíval bez sebemenšího výrazu ve tváři.

„Jak jsme daleko od vozů?“ zeptal se Sean.

„Můžeme být zpátky, než se setmí, Nkosi.“

Při návratu nesl Seanovi pušku Mbejane. Ani na okamžik mu z tváře nezmizela ta vážná maska. V táboře přinesl Kandhla umývadlo horké vody

a postavil před Seanovu židli.

Zatímco si Sean máčel nohy, obklopila ho celá jeho suita. Na každém obličeji byl výraz líčené soustrasti a ticho přerušovaly jenom mlaskavé zvuky vyjadřující v jazyce Bantu soucítění. Vychutnávali si každou minutu a Mbejane s načasováním dokonalého herce vystupňovával závěrečný efekt pro pobavení svého obecenstva. Sean bafal ze svého doutníku a mračil se, aby se nerozesmál. Mbejane si odkašlal a plivl do ohně. Oči všech byly upřené na něho. Čekali bez dechu.

„Nkosi," řekl Mbejane, „Dal bych padesátihlavé stádo za tvoje věno – kdybys byl moje dcera."

Okamžik ticha a pak výbuch smíchu. Sean se zprvu smál s nimi, ale po chvíli, když Hlubi skoro spadl do ohně a Nonga nahlas štkal na Mbejanově rameni a po tváři se mu řinuly slzy, se Sean zarazil. Tolik k smíchu to zase nebylo. Kysele se po nich rozhlédl – ta jejich široce rozevřená růžová ústa a bělostné zuby, jejich otřásající se ramena a nadzvedávající se hrudě a najednou mu došlo, že se už dávno nesmějí jemu. Oni se smáli, protože jim to dělalo radost. Oni se smáli, protože byli naživu. Seanovi se v hrdle ozvalo zabublání a než to dokázal zastavit, ozvalo se mu další v prsou a on se opřel do židle, otevřel ústa a pustil ten smích ven. Krucinál, vždyť on taky žije!

Ráno, když sešplhal ze svého vozu a odkulhal se podívat, co vaří Kandhla k obědu, už opět pocítil slabý záchvěv vzrušení, vzrušení z nového dne. Cítil se dobře. Pořád jej sice provázela vzpomínka na Duffa, už vždycky ho bude provázet, ale teď nebyla ochromující bolestí. Vytrhl si z rány trn.

V listopadu přemístili tábořiště třikrát, přičemž se drželi jižního břehu řeky a směrem zpátky na západ. Pomalu se vozy, které složili vedle jezírka, začaly znovu zaplňovat slonovinou, protože zvěř se zdržovala u vody, podél řečiště. Zbytek krajiny byl vyschlý, ale každý den teď sliboval úlevu.

Mraky původně roztroušené po obloze se začínaly shlukovat do jednoho masívu s potemnělými okraji nebo se hrdě kupily do bouřkového mračna. Vypadalo to, že jejich narůstající důležitost dělá veliký dojem na veškerou přírodu. Večer je slunce odívalo do královského purpuru a přes den jim větrné víry pro pobavení předváděly dervišské tance. Přicházelo období dešťů.

Sean se musel rozhodnout, jestli přebrodí Limpopo a odřízne si tak cestu k jihu, až se řeka rozvodní, nebo zůstane, kde je, a ponechá krajinu za sebou neprozkoumanou. Nebylo to těžké rozhodování. Našli si místo, kde se břehy na obou stranách řeky trochu zploštily. Vyložili tam první vůz a zapřáhli do něho dvojspřeží. Potom se volové za všeobecného povzbuzování pustili klusem ze strmých břehů do řečiště. Vůz za nimi nadskakoval, až

najel do písku, kde se zastavil v beznadějném úhlu s koly až po osy zabořenými.

„K loukotím," zavelel Sean.

Pověsili se za kola a snažili se jimi otáčet, ale polovina volů byla na kolenou a bezmocná na měkké půdě.

„K čertu!" Sean se vztekle díval na vůz. „Vypřáhněte voly a odveďte je zpátky. Vytáhněte osy." Zabralo jim tři dny položit jakýsi koberec z propleteného větvoví přes řeku a další dva dny přepravit na protější břeh všechny vozy a slonovinu. Když vytlačili poslední vůz do tábora, vyhlásil Sean volno, a celý tábor druhý den vyspával do pozdního rána.

Když Sean vyšel ze svého vozu, slunce už bylo vysoko. Byl ještě otupělý spánkem a těžkopádný dlouhým ležením v posteli. Přejel si jazykem rty a zkřivil nad tou pachutí tvář, potom se podrbal na prsou a chlupy mu pod prsty hlasitě šustily.

„Kandhlo, kde je káva? Copak je ti jedno, že skoro umírám žízní?"

„Nkosi, voda se bude vařit hodně brzy."

Sean cosi zabručel a zamířil k místu, kde seděl Mbejane s ostatními domorodci u ohně a pozorovali Kandhlu.

„Tohle je dobré tábořiště, Mbejane." Sean pohlédl na strop ze stromů nad nimi. Byl tu zelený stín a v ranním parnu tu byl chládek. Na dlouhých větvích cvrkali brouci.

„Je tu dobrá pastva pro dobytek," souhlasil Mbejane, přičemž natáhl ruku k Seanovi. „Tohle jsem našel v trávě – už tady tábořil někdo jiný."

Sean si to od něho vzal a prohlížel si úlomek porcelánu se vzorkem modrého fíkového listu. Pro Seana to byl šok, ten zlomek civilizace v divočině. Obracel jej mezi prsty a Mbejane pokračoval: „Tamhle u stromu shuma jsou zbytky popela starého ohniště a našel jsem koleje od vozů, co vyjely na stejném místě jako naše."

„Jak je to dlouho?" Mbejane pokrčil rameny. „Možná rok. Tráva ve stopách vozů už znovu narostla."

Sean se posadil do židle a cítil jisté znepokojení. Zamyslel se nad tím a usmál se, když si uvědomil, že žárlí. V téhle zemi, kterou si už téměř navykl pokládat za svou, se objevili cizí lidé! Ty rok staré vyjeté koleje způsobily, že měl najednou pocit, že je součástí nějakého davu. Byl tu ale také zcela opačný pocit, touha po společnosti lidí, jako je on sám. Vkrádající se přání vidět zase jednou bílou tvář. Bylo to podivné, že současně mohl mít vůči něčemu odpor a přitom po tom toužit. „Kandhlo, dostanu tu kávu teď nebo až k večeři?"

„Nkosi, je udělaná." Kandhla nasypal trochu hnědého cukru do hrnku, zamíchal a podal mu jej. Sean držel hrnek v obou rukách a foukal do něho,

aby kávu zchladil, potom usrkával a s každým douškem dlouze vydechl. Hovor jeho Zulů se točil dokola a pak jej následovaly krabičky se šňupavým tabákem, přičemž každá poznámka, která za to jenom trochu stála, byla komentována sborovým „To je pravda, to je pravda," a následovalo další šňupání. Objevily se drobné hádky a opět se změnily v běžnou konverzaci. Sean je poslouchal, občas se vložil do diskuse nebo přidal nějaký příběh, až mu žaludek oznámil, že je čas k jídlu. Kandhla začal vařit pod kritickým pohledem a s užitečnými radami těch, co nemají nic na práci, a proto jsou tak užvanění. Už se mu téměř podařilo ugrilovat, k všeobecné spokojenosti celé společnosti, perličku, i když Mbejane měl pocit, že jí ještě chybí trochu soli. Vtom vyskočil Nonga, který seděl proti němu, a ukázal na sever. Sean si zastínil oči a zahleděl se do dálky. „Kristepane," prohlásil. „Á, á, á!" prohlásili jeho Zulové.

Skrze stromy se k nim blížil běloch na koni. Klusal sedě pohodlně nahrbený s nohama v dlouhých třmenech, dostatečně blízko, aby Sean rozeznal velký zrzavý plnovous, který mu překrýval polovinu tváře. Byl to obrovitý chlap a rukávy košile měl vyrolované vysoko na svalnatých pažích.

„Ahoj!" zakřičel Sean a spěchal mu horlivě naproti. Na okraji tábora jezdec přitáhl uzdu, těžce sesedl a popadl Seanovu napřaženou ruku. Sean cítil, jak mu v tom stisku praskají kosti v prstech.

„Hello, člověče! Jak to jde?" mluvil afrikánštinou. Jeho hlas se hodil k jeho tělu a oči měl ve stejné výšce jako Sean. Nemilosrdně si potřásali rukama smějíce se a vkládajíce do obvyklých formalit uvítání upřímnost.

„Kandhlo – přines láhev brandy," zavolal Sean přes rameno a pak řekl Búrovi: „Pojďte dál, přijel jste právě k obědu. Dáme si kapku na oslavu. Kruci, to je ale fajn vidět zase jednou bělocha!"

„Takže jste tu sám?"

„No ano – pojďte dál a posaďte se." Sean nalil pití a Búr si vzal sklenku.

„Jak se jmenujete?"

„Courtney – Sean Courtney."

„Já jsem Jan Paulus Leroux – jsem rád, že se s vámi setkávám, meneer."

„Tak na zdraví, meneer," odpověděl mu Sean a oba se napili.

Jan Paulus si utřel vousy dlaní a těžce vydechl. „Bylo to prima," řekl a nastavil znovu hrnek. Hovořili vzrušeně, jako by se jazyky chtěly vymluvit po vší té samotě, snažili se říci všechno najednou a ptát se na všechno současně – setkání v buši vždycky bývají taková. Mezitím nastal v láhvi odliv a její hladina rychle klesla.

„Povězte mi, kde máte svoje vozy?" ptal se Sean.

„Asi tak hodinu či dvě za sebou. Jel jsem napřed najít řeku."

„Kolik vás je?" Sean pozoroval jeho tvář a mluvil, jen aby slyšel zvuk

řeči.

„Máma, táta, moje sestřička a moje žena – což mi připomíná, měl byste přestěhovat svoje vozy.“

„Cože?“ nechápal Sean.

„Tohle je místo, kde přepřahám já,“ vysvětloval mu Búr. „Vidíte, tamhle jsou stopy mýho ohně – tohle je mý tábořisko.“

Ze Seanovy tváře zmizel úsměv. „Rozhlédněte se, Búre, kolem máte celou Afriku. Jen si vybrat – kdekoli, kromě místa, kde právě já sedím.“

„Ale tohle je moje místo!“ Jean Paulus se trochu zarděl. „Já vždycky tábořím na stejném místě, jako když sleduju sloní stezku.“

V pár vteřinách se změnila nálada setkání. Jan Paulus se prudce zvedl a odešel ke svému koni. Sklonil se, aby si utáhl řemen podpěnky, přičemž zabral tak silně, že ubohý kůň málem ztratil rovnováhu. Hodil sebou zpět do sedla a pohlédl dolů na Seana.

„Přestěhujte svý vozy, dneska večer tady tábořím já!“

„Chcete se vsadit?“ zeptal se ho ponuře Sean.

„Uvidíme!“ Jan Paulus hněvivě odsekl.

„To zcela určitě,“ souhlasil Sean.

Búr obrátil koně a odjel. Sean sledoval, jak se jeho záda ztrácejí mezi stromy a teprve tehdy popustil uzdu svému hněvu. Lítal po táboře a vyprovokoval se až k zuřivosti, pobíhal ve vzteklých kruzích, občas se zastavil a vrhal zlostné pohledy do míst, odkud měli přijet Búrové. Ale pod všemi těmi vnějšími znaky očekávání bylo zcela nekřesťanské očekávání rvačky. Kandhla mu přinesl jídlo a pobíhal za ním s talířem. Sean ho netrpělivě odehnal a pokračoval ve své bojechtivé hlídce. Konečně se v dálce ozvalo prásknutí biče a slabě zabučel vůl, aby mu vzápětí odpověděl Seanův dobytek. Psi začali štěkat a Sean přešel k jednomu z vozů na severní straně tábora a opřel se o něj s předstíranou nonšalancí.

Od stromů směrem k němu se vinula dlouhá řada povozů. Na sedadle předního z nich se rýsovaly barevné skvrny. Ženské šaty! Normálně by se Seanovi rozechvěly nozdry jako chovnému hřebci, ale teď se veškerá jeho pozornost soustředila na většího ze dvou předjezdců. Jan Paulus klusal před otcem a Sean s pěstmi zaťatými jako dvě kladiva u boků sledoval, jak přijíždějí. Jan Paulus teď seděl v sedle zpříma. Zarazil svého koně asi tucet kroků před Seanem a posunul si klobouk do týla palcem tak tlustým a tak hnědým jako grilovaný párek.

Polechtal svého koně lehce ostruhami, takže začal tancovat na místě a s předstíraným překvapením se zeptal: „Cože, Rooi Nek, pořád ještě tady?“

Seanovi psi se vyřítili, aby se střetli s druhou smečkou, a teď se mleli kolem dokola v bláznivém tanci vzájemného očichávání zadků, napjatého

vyčkávání a hrbení hřbetů a zvedání noh při oficiálním aktu močení.

„Co kdybyste si tak vylez na strom? Budete se tam cítit jako doma," navrhoval mu Sean jemně.

„Ó! Tak teda?" Jan Paulus si stoupl do třmenů. Vykopl z nich pravou nohu, přehodil ji přes koňův hřbet, aby sestoupil a Sean po něm skočil. Kůň nervózně vybočil, čímž Búr ztratil rovnováhu a zachytil se sedla. Sean se po něm natáhl, chytil ho oběma rukama za vousy a přitáhl k sobě. Jan Paulus padl naznak máchaje rukama ve vzduchu, nohou chycený ve třmeni a visel tam jako sírová houpačka, jedním koncem připoutaný ke koni a druhým za plnovous v Seanových rukách. Sean zabořil paty do země a vychutnával Búrovo řvaní.

Povzbuzeni Seanovým příkladem zkrátili psi uvítací ceremoniál a vyjeli po sobě ve štěkajícím a vrčícím klubku. Chlupy lítaly jako písek v bouři na poušti Kalahari. Řemen třmene praskl.

Sean upadl dozadu a překulil se na nohy právě včas, aby zachytil útok Jana Pauluse. Utlumil úder vedený forehandem, kterým na něho Búr namířil, ale váha, co jej provázela, ho šokovala. Pak už se octli tělo na tělo a Sean cítil, že našel rovnocennou sílu. Napínali svaly, a zatímco se jejich plnovousy dotýkaly, oči byly jen pár palců od sebe. Sean rychle přenesl váhu a pokusil se o pád, ale Jan Paulus to vyrovnal hladce jako tanečník a držel ho pevně dál. Byla řada na něm. Zkroutil se Seanovi v rukách a Sean hekal námahou, jak se ho snažil zarazit.

Otec Leroux se k ním přidal, rozprášil psy a jeho bič z hroší kůže zasvištěl vzduchem, jak s ním zapráskal.

„Nechte toho! Hrome, přestaňte – hej! Dost, už toho nechte!"

Sean zakřičel bolestí, jak mu bič sjel po zádech a při dalším úderu stejně hlasitě zavyl Jan Paulus. Pustili se a masírovali si rány po biči ustupujíce před hubeným bělovousým starcem na koni. Teď už dorazily první vozy a dvěstělibrová ženská zahřímala z vysokého sedadla kočího: „Proč jsi je zarazil, táto?"

„Nemá to smysl aby se navzájem zabili."

„Styď se, musíš klukům pokazit každou legraci! Copak se nepamatuješ, jak ses rád rval? Nebo seš už tak starej, že zapomínáš na radosti svýho mládí? Nech je bejt!"

Táta zaváhal švihaje bičem a dívaje se ze Seana na Jana Pauluse.

„Pojď odtamtud, ty starej dotěro," nařídila mu manželka. Byla stavěná pevně jako ze žuly, její blůza k prasknutí napjatá velikými prsy a nahé paže hnědé a tlusté jako ruce chlapa. Široká střecha klobouku jí stínila obličej, ale Sean dokázal rozeznat, že je růžový a má tvar pudingu, takový ten obličej, co se raději směje než mračí. Vedle ní na sedadle byla dvě děvčata, ale

nebyl čas, aby se na ně pořádně podíval.

Tatík s koněm vycouval a Jan Paulus se na něho už řítil. Sean si stoupl na špičky a trochu se shrbil zcela zaměstnaný tím, jak mu ten druhý dal právě ochutnat svou sílu. Ostře Jana Pauluse sledoval nejsa si úplně jistý, jestli bude schopen strávit celý chod, až Jan Paulus začne servírovat. Jan Paulus vyzkoušel Seana dlouhým pravým hákem, ale Sean odvrátil hlavu a tlustá vrstva jeho vousů zmírnila úder. Hákem zasáhl soupeřova žebra a Jan Paulus vyhekl a ustoupil.

Zapomenuv zcela na své zásady sledoval tatík Leroux jejich zápas s rostoucím potěšením. Vypadalo to na dobrý zápas. Oba se k sobě hodili – byli velcí, pod třicet let, rychlí a měli svižné nohy. Oba už zápasili předtím, a to dost často. Bylo to možné uhodnout podle toho, jak se oba testovali, jak se jeden druhému vyhýbali, jak nabíhali na ránu nabízeje konfrontaci, kterou by byl přijal jen začátečník, aby toho vzápětí těžce litoval, a pak opět ustupovali.

Plynulý, téměř ležérní pohyb najednou explodoval. Jan Paulus do toho vletěl, uhnul vlevo, pak rychle změnil směr jako prásknutí bičem a jeho pravačka vyletěla kupředu. Sean se uhnul a odkryl se jeho levičce. Potácivě ustoupil, jak ho zasáhla, krváceje z roztrženého místa na bradě a Jan Paulus se za ním nedočkavě hnal s oběma rukama v pohotovosti a čekaje na Seanovo odkrytí.

Sean se spíše instinktivně vyhnul kontaktu, než odezní to zatmění v hlavě a jeho paže zase nabydou ztracenou sílu. Viděl, jak se Jan Paulus žene za ním, a nechal nohy, aby se potácely. Spustil ruce a čekal na Jana Pauluse, aby se ukázal.

Příliš pozdě zachytil Jan Paulus v Seanových očích ten lstivý záblesk a snažil se uniknout z pasti, ale pěst mu jako palice hrábla do tváře. Odpotácel se stranou a teď také on krvácel.

Bojovali mezi vozy a střídavě měl každý nějakou výhodu. Jak se dostali k sobě, používali jak hlavy tak kolena, pak se odtrhli a použili zase pěsti. Znovu se dostali do clinche a objímaje jeden druhého kutáleli se ze strmého břehu řeky Limpopo.

Bojovali v měkkém písku, který je držel za nohy a když upadli, naplnil jim ústa a jako cukrový poprašek jim pokrýval vlasy i vousy. Rozplácli se v jednom z malých rybníčků, ale bojovali ve vodě dál, dusili se kašlem a mlátili sebou jako pár hroších samců, jejich pohyby se postupně zpomalovaly, až nakonec klečeli jeden proti druhému neschopni vstát, zatímco kolem nich tekla voda a jediným zvukem bylo jejich lapání po vzduchu. Nejsa si jistý, jestli je to tma přirozená nebo je to výsledek únavy či fantazie, protože slunce už dávno zapadlo, když končili svůj boj, pozoroval Sean, jak

Jan Paulus začíná zvracet žlutou žluč a krev mu crčí z rozbitého nosu. Sean se vyškrábal na okraj rybníčku a zůstal ležet obličejem v písku.

V uších slyšel nějaké hlasy a zahlédl světlo lucerny – bylo to rudé světlo – jak se prodralo závojem krve, která mu zaplavila oči. Jeho sluhové ho zvedli a on to ani necítil. Světlo a hlasy zmizely ve tmě, jak překročil hranice vědomí. Probudilo ho bodnutí jódu a pokusil se posadit, jenomže něčí ruce ho stlačily zpátky.

„Jemně, jemně, už je po zápase.“ Sean se snažil zaostřit své zdravé oko, aby zjistil, kde je ten hlas.

Vznášela se nad ním růžovoučká pleť matky Lerouxové. Dotkla se ho znovu rukama a desinfekce ho opět začala bodavě pálit. Jeho oteklé rty vydaly výkřik protestu.

„Přesně jako každej chlap!“ smála se matka. „Nechá si bez jediného slova skoro urazit hlavu, ale dotkněte se ho nějakým lékem, a hned brečí jako děcko!“

Sean si přejel jazykem v ústech: jeden zub byl volný, ale ostatní jako zázrakem byly všechny na svém místě. Začal zvedat ruku, aby se dotkl svého zavřeného oka, ale matka Lerouxová ho netrpělivě pleskla a pokračovala ve své ošetřovatelské péči.

„Nádhera! To byla ale rvačka!“ Radostně potřásala hlavou. „Byl jsi dobrý, kerel, byl jsi moc dobrý“

Sean pohlédl za ni a uviděl to děvče. Stálo ve stínu, pouhá silueta proti bledé plachtovině. Držela v rukách umývadlo. Matka se obrátila a namočila v něm kus plátna vymývajíc z něho krev než se vrátila k jeho obličeji. Pod její tíhou se vůz zakymácel a lucerna visící u stropu se rozkývala, takže ze strany osvětlila dívčin obličej. Sean napjal nohy a obrátil na lůžku trochu hlavu, aby na ni lépe viděl.

„Lež tiše, jong,“ přikazovala mu matka.

Sean pohlédl vedle ní na tu dívku, na její štíhlou postavu a tvar její tváře. Uviděl, že se jí vlasy kupí na hlavě ve veselém nepořádku a pak najednou jí jakoby kajícně sklouzly za krk, zavlnily se přes ramena a zůstaly viset až k pasu v copu tlustém jako Seanova ruka.

„Kateřino, přece nečekáš, že se budu pořád k tomu umývadlu takhle natahovat? Pojď blíž, děvče.“ Vstoupila do světla a pohlédla na Seana. Její oči měly zelenou barvu, vesele zelenou, téměř zurčící smíchem. Pak je sklopila do umývadla. Sean na ni zůstal civět nechtěje přijít o ten okamžik, až zase vzhlédne.

„Ty jeden medvěde,“ promluvila matka s jistou dávkou obdivu. „Ukradne nám tábořiště, popere se mi se synem a div mi očima nespolkne dceru. Jestli to takhle povedeš dál, tak z tebe budu muset vymlátit duši já

sama! Božínku, ty jsi ale nebezpečnej chlápek! Kateřino, radši jdi zpátky do našeho vozu a pomoz Henriettě ošetřovat svého bratra. Nech to umývadlo tady na té skříince.“

Než odešlo, pohlédlo to děvče ještě jednou na Seana. V té zeleni jejích očí se míhaly stíny – nemusela se vůbec usmívat ústy.

Sean se probudil s pocitem, že je něco v nepořádku. Začal si sedat, ale bolest ho zarazila. Svaly měl od pohmoždění ztuhlé a všude napůl zaschlé strupy. Zasténal a i tenhle pohyb rtů ho zabolel. Pomalu shodil nohy s lůžka a zvedl se, aby zjistil rozsah škod. Na prsou mezi chlupy měl tmavý otisk boty Jana Pauluse. Sean prsty jemně prozkoumal jeho okraje hledaje místo, kde se zlomila žebra. Potom, spokojený s nálezem, pokračoval dál v prohlížení rudé jizvy, která se táhla po celých zádech. Levou ruku zvedl vysoko vzhůru a zblízka si prohlížel prořízntutou kůži vytáhl z rány pár vlákem z deky.

Postavil se zpříma, ale hned ztrnul, jak ho bodl utržený sval v rameni. Začal nadávat, tiše a monotónně, a pokračoval v tom po celou tu bolestivou proceduru slézání z vozu. Ten jeho sestup sledovala celá jeho posádka – dokonce i psi se tvářili ustaraně. Sean dosáhl pevné půdy a rozkřikl se.

„Co to kruci –“ Honem se zarazil, protože ucítil, že mu opět praskl ret a začíná krvácet.

„Co to kruci,“ řekl tentokrát se sevřenými rty, „děláte? Stojíte tu jako hejno ženských u piva – copak nemáte nic na práci? Hlubi, myslel jsem, že jsem tě poslal hledat slony!“ Hlubi odešel. „Kandhlo, kde je snídaně? Mbejane, přines mi umývadlo s vodou a zrcátko na holení!“ Sean se posadil do židle a mrzutě zkoumal svou tvář v zrcadle.

„Kdyby se přese mě přehnalo stádo buvolů, nemohli by udělat větší škodu!“

„Nkosi, to nic není proti jeho obličeji,“ ujišťoval ho Mbejane.

„Vypadá špatně?“ ptal se Sean s nadějí v hlase.

„Mluvil jsem s jedním z jeho sluhů. Ještě neopustil postel, leží tam a řve jako raněný lev v trní. Ale jeho oči jsou pořád zavřené jako oči čerstvého štěněte.“

„Ještě povídej, Mbejane. Byla to pořádná rvačka?“

Mbejane si přidřepl vedle Seanovy židle. Chvíli mlčel hledaje vhodná slova.

„Když obloha posílá houfy mraků s hromy a blesky proti vrcholům Drakensbergu, je to něco, co vyděsí člověka. Když spolu dva sloní býci bojují na smrt, není v celé stepi větší podívaná. Je to tak?“

Sean přikývl a v očích mu zajiskřilo.

„Nkosi, slyš mě, když ti pravím, že to všechno je proti vašemu boji je-

nom hra malých dětí.“ Sean zaujatě naslouchal té chvále. Mbejane byl dobře vyškolený v nejstarším umění země Zulů, a když skončil, pohlédl na Seanovu tvář. Byla šťastná. Mbejane se usmál a ze svého bederního oděvu vytáhl složený papír. „Když jsi spal, sluha z druhého tábora přinesl tohle.“ Sean si přečetl, co stálo na papíru velkým oblým písmem školačky ve spisovné holandštině. Líbil se mu ten rukopis. Bylo to pozvání na večeři.

„Kandhlo, vyndej mi šaty a boty číslo jedna.“ Znovu zvedl zrcátko. S tím svým obličejem už toho moc nenadělá, možná přistřihnout vousy, ale to je všecko. Položil zrcátko a pohlédl směrem proti proudu, kde byly Lerouxovy povozy, téměř ukryté ve stromoví. Mbejane nesl před Seanem lucernu. Kráčeli pomalu, aby mohl Sean kulhat důstojně. Když došli až k druhému táboru, Jan Paulus se vydrápal ztuha ze židle a stejně ztuha přikývl na pozdrav. Mbejane lhal – kromě chybějícího zubu by si člověk mezi těmi dvěma obličeji nevybral. Táta Leroux poplácal Seana po zádech a vrazil mu do ruky sklenici brandy.

Byl to vysoký muž, ale dvacet tisíc sluncí mu spálilo maso na kost a ponechalo jenom šlachovité svaly, vybledlo barvu jeho očí na světle zelenou a vydělalo jeho pleť až na cosi jako kůže krocaního krku. Jeho plnovous byl žlutavě bílý, pořád ještě s trochou zrzavé barvy kolem úst. Položil Seanovi tři otázky, aniž by mu dal čas zodpovědět tu první a hned ho odváděl k židli. Táta Leroux mluvil, Sean poslouchal a Jan Paulus trucoval. Táta mluvil o dobytku a lovu a o krajině na severu. Po pár minutách si Sean uvědomil, že se neočekává, že by se nějak zúčastnil konverzace. Pár jeho pokusů absolutně pohřbila lavina tátových slov. Sean naslouchal napůl jemu a napůl šepotu žen u kuchyňských ohnišť za táborem. Jednou ji uslyšel, jak se zasmála. Věděl, že to byla ona, protože to byl takový sytý zvukový výraz toho, co uviděl v jejích očích.

Konečně byla ta ženská záležitost s hrnci a jídlem za nimi a matka Lerouxová odvedla obě mladé ženy k mužům. Sean vstal a uviděl, že Kateřina je vysoká a ramena má jako chlapec. Jak kráčela k němu, pohyb ji tiskl sukni k nohám – byly dlouhé ale chodidla byla malá. Vlasy měla mahagonové a vzadu na hlavě svázané do obrovského drdolu.

„Á, můj bojovný medvěd,“ matka vzala Seana za ruku, „dovolte, abych vám představila svou snachu Henriettu – tady je ten člověk, co ti málem zabil manžela.“

Jan Paulus si ve své židli zlostně odfrkl a matka se rozesmála, až se jí poprsí házelo. Henrietta byla malá temnooká žena. Nemá mě ráda, okamžitě pochopil Sean. Lehce se uklonil a vzal ji za ruku. Odtáhla se od něho.

„Tohle je moje nejmladší dcera Kateřina. Setkali jste se včera v noci.“

Má mě ráda. Její prsty byly dlouhé a hranaté, když mu podávala ruku.

Sean riskoval svými rty úsměv. „Bez její pomoci bych býval vykrvácel k smrti," řekl.

Usmála se na něho, ale ne ústy. „Vy snášíte rány dobře, meneer, ten váš monokl vypadá jako vyznamenání."

„Tak to by už stačilo, děvče," promluvil otec ostře. „Jdi si sednout ke své matce." Obrátil se k Seanovi.

„Povídal jsem vám o tom koni já jsem tomu chlápkovi řek: Ten nestojí ani za pět liber natož patnáct, koukněte se jenom na ty jeho haksny, jsou tenký jako klacky. A on mi na to říká, aby mě jako rozptýlil, sledujete mě, že jo, on mi teda říká, pojďte se podívat na to sedlo. Jenže já už viděl, že se bojí –"

Tenká bavlna dívčiny blůzy jen tak tak držela její netrpělivě vypnutá prsa. Sean si pomyslel, že v životě neviděl něco tak nádherného.

Vedle kuchyňského ohniště byl stůl na koze. Konečně k němu vyrazili. Táta pronesl před jídlem modlitbu. Sean ho zpod sklopených řas pozoroval. Tátovy vousy poskakovaly, jak mluvil a v jednu chvíli dokonce tloukl rukou do stolu, aby zdůraznil pointu své řeči, kterou pronášel k Všemohoucímu. Jeho „ámen" zaznělo tak mohutně, že se Sean musel kontrolovat, aby nezačal tleskat, načež tatík padl úplně vyčerpán do židle.

„Ámen," pravila matka a nabrala dušené maso natěračkou z hrnce velikostí kbelíku. Henrietta přidala smaženou dýni a Kateřina na každý talíř narovnala krajíčky čerstvého kukuřičného chleba. Nad stolem se rozhostilo ticho, rušené pouze cinkáním kovu o porcelán a supěním táty Lerouxe, který dýchal nosem.

„Mevroux Lerouxová, čekal jsem dlouhá léta, než jsem mohl ochutnat něco takového, jako je tohle!"

Sean vytřel poslední zbytky omáčky kouskem kukuřičného chleba. Matka se celá rozzářila. „Je toho tu ještě spousta, meneer. Já zbožňuju pohled na muže, když jí. Tatík bývával velikánský jedlík. Můj otec ho přinutil, aby si mě odvedl pryč, protože si nemohl dovolit krmit ho pokaždé, když přišel na námluvy." Vzala Seanův talíř a znovu ho naplnila. „Vy vypadáte jako chlap, co dokáže pořádně jíst."

„Myslím, že většinou se dokážu docela prosadit."

„Ale ne?" Jan Paulus promluvil poprvé během večeře. Podal svůj talíř matce. „Nandej mi ho plnej, matko, dneska mám hlad."

Sean přimhouřil oči, počkal, až postavili před Jana Pauluse plný talíř a potom provokativně zvedl vidličku. Jan Paulus udělal totéž.

„Nádhera," pravila matka Lerouxová šťastně. „Už jsme zase v tom. Táto, můžeš jít a zastřelit pár buvolů, než skončí ta dnešní večeře."

„Já vsadím zlatej sovereign na Jana Pauluse," provokoval táta svou že-

nu. „Ten je jako armáda termitů. Přísahám, že kdyby jsme neměli nic jiného k jídlu, tak spořádá i plachty z našich vozů!“

„No dobrá,“ souhlasila matka. „Já jsem nikdy neviděla tohohle medvěda jíst, ale zdá se mi, že má spoustu místa, kam by se to vešlo.“

„Tvůj vlněný šál proti mojí zelený spodničce, že to Jan Paulus vzdá první,“ zašeptala Kateřina své švagrové.

„Až Janík dojí to dušené hovězí, tak spořádá i toho Angličana,“ zahihňala se Henrietta. „Ale je to moc hezká spodnička – beru tu sázku.“

Plný talíř střídal plný talíř, matka Lerouxová odměřovala každou natěračku s puntičkářskou přesností a oni, proti sobě, jedli a jedli.

Hovor kolem stolu ustával, až přestal docela. „Ještě?“ ptala se matka Lerouxová pokaždé, když byly talíře čisté a oni se pokaždé podívali jeden na druhého a přikývli. Konečně natěračka zaskřípala o prázdné dno. „To je konec, děti, bude to muset skončit zase nerozhodně.“ Když domluvila, rozhostilo se ticho.

Sean a Jan Paulus seděli u svých talířů neobvykle tiše. Jan Paulus škytl a jeho výraz se náhle změnil. Vstal a odešel do tmy.

„Ó, jen poslouchejte, poslouchejte!“ sykla matka. Čekali v tichu a ona pak vybuchla smíchy. „Ten nevděčnej pacholek, tak tohle si myslí o mém jídle? Kde máš ten svůj sovereign, táto?“

„Počkej, ty jedna chamtivá babo, hra ještě neskončila!“ Obrátil se a upřel pohled na Seana. „Mě to připadá, že ten tvůj kůň už taky skoro praská.“

Sean zavřel oči. Zvuky nevolnosti, které vydával Jan Paulus se k němu donášely až příliš jasně.

„Děkuji vám za –“ neměl ani čas dokončit. Chtěl jenom, aby byl daleko daleko odtud, aby ho to děvče neslyšelo.

Příštího rána během snídaně přemýšlel Sean o dalším kroku. Sepíše pozvání na večeři a pak je sám doručí. Budou mu muset nabídnout, aby zůstal na kávu a pak, zatímco bude čekat, se naskytne nějaká šance. Dokonce i tatík se jednou bude muset na chvíli odmlčet a matka povolí ve své bdělosti. Byl si jistý, že najde příležitost, jak si s tím děvčetem promluvit. Nevěděl sice, co jí řekne, ale s tím si bude dělat starosti, až to bude aktuální. Vylezl do vozu a ve své skříně nalezl pero a papír. Vrátil se ke stolu a rozprostřel před sebou arch papíru. Kousal konec násadky a civěl do buše. Mezi stromy se cosi pohnulo. Sean odložil pero a vstal. Psi se rozštěkali, potom se zarazili, když poznali Hlubiho. Vracel se klusem, přinášel čerstvé zprávy. Sean už na něho čekal.

„Veliké stádo, Nkosi, moc jich má slonovinu! Viděl jsem je pít u řeky a pak jít zpátky do buše a tiše se krmit.“

„Kdy?“ ptal se Sean, aby získal čas. Hledal nějakou vhodnou výmluvu, aby zůstal v táboře – bude to muset být dost dobrá výmluva, aby uspokojila Mbejana, který už sedlal jednoho z koní.

„Před sluncem dneska ráno,“ odpověděl Hlubi a Sean se snažil vzpomenout, které rameno to má vlastně poraněné – s poraněným ramenem nemůže přece lovit! Mbejane už přiváděl koně do tábora. Sean se poškrábal na nose a zakašlal. „Stopař z druhého tábora je hned za mnou, Nkosi, on taky viděl to stádo a nese zprávu svému pánu. Ale já, protože jsem rychlý jako gazela, když běžím, tak jsem se mu vzdálil,“ dokončil Hlubi skromně.

„Neříkej,“ to pro Seana měnilo celou situaci. Nemůže přece nechat stádo tomu zrzavému Holanďanovi! Přeběhl k vozu a v nohách postele popadl nábojový pás. Puška už byla připravená v pouzdře u sedla. „Jsi unavený, Hlubi?“ Sean si zapínal přes prsa těžký pás plný nábojů. Po Zulově těle v tenkých olejovitých praménccích stékal pot, jeho dech byl hluboký a rychlý.

„Ne, Nkosi.“

„No tak nás veď k těm tvým slonům, ty moje létající gazelo.“ Sean vyskočil na koně. Ohlédl se přes rameno k druhému táboru. Ona tam ještě bude až se vrátí. Sean musel zpomalovat vzhledem k rychlosti Hlubiho nohou, zatímco oba Lerouxové mohli jen klidně klusat podél zřetelné stopy, kterou za sebou zanechávala Seanova skupina, a tak ho dohonili, ještě než ujeli dvě míle.

„Dobré ráno přeji,“ uvítal ho táta Leroux, když přitáhl koni uzdu a přešel do kroku. „Koukám, že jedete na ranní vycházku?“

Sean na to reagoval, jak nejlépe mohl – úsměvem. „Pokud máme všichni lovit, tak musíme lovit společně. Souhlasíte?“

„Ovšem, meneer.“

„A musíme si rozdělit úlovek stejně, jednu třetinu každému z nás.“

„Takhle to je vždycky,“ přikývl táta.

„Souhlasíš?“ Sean se v sedle obrátil na Jana Pauluse.

Jan Paulus zavrčel. Od té doby, co přišel o svůj zub, projevoval velice málo ochoty otevřít ústa.

Za hodinu objevili sloní stopu. Stádo si vydupalo cestu k řece hustým bušem. Ze stromů servalo pásy kůry a zanechalo je tak za sebou obnažené a krvácející. Velké stromy sloni porazili, aby dosáhli na jemnější a chutnější listí v korunách a pak udělali do trávy obrovité hromady trusu.

„Na tuhle stopu nepotřebujem žádnýho stopaře.“ Jan Paulus jevil známky prvního vzrušení. Sean se na něho podíval a v duchu se ptal, kolik asi slonů zemřelo jeho puškou. Možná tisíc a znovu přitom prožíval to vzrušení.

„Přikaž svým sluhům, ať jdou za námi. My pojedem napřed. Za hodinu

je máme.“ Usmál se na Seana odhaluje chybějící zub a Sean cítil, jak se mu napětím dělá husí kůže na předloktí.

Také se usmál. Jeli tryskem v těsné řadě, s povolenou uzdou, aby si koně sami našli cestu mezi povalenými stromy. Říční bush začal směrem k severu řídnout a brzy se ocitli v krajině připomínající park. Tráva se jim třela o třmeny a půda pod ní byla pevná a rovná.

Cválali teď beze slov, nakláněli se v sedlech a vyhlíželi kupředu. Rytmický dupot kopyt byl jako válečné bubny. Sean přejel prstem po řadě nábojů na prsou, potom vytáhl pušku, zkontroloval, je-li nabitá a zastrčil ji zpět do pouzdra u sedla.

„Tamhle!“ řekl táta a Sean uviděl stádo. Stálo pohromadě v háji chininovníků asi čtvrt míle před nimi.

„Páni!“ obdivně zapískl Paulus. „Těch je určitě nejmíň stovka!“

Sean uslyšel první zapištění na poplach, uviděl, jak se zvedly choboty a zaplácaly uši. Potom se stádo srazilo dohromady a rozběhlo se s nahrbenými hřbety, přičemž za sebou zanechávalo tenkou clonu prachu.

„Paulusi, vem si pravé křídlo! Vy, meneer, doprostřed a já pojedu vlevo!“ křičel táta.

Sean si narazil klobouk do čela a přes uši a kůň pod ním doslova povyskočil, když ho udeřil patami. Tři jezdci vyrazili do stáda jako vržený trojzubec. Sean jel v oblacích prachu.

Vybral si jednu starou sloní samici z pohybující se hory před ním, a řídil svého koně tak blízko k ní, až rozeznal jednotlivé žíně v jejím ocase, rozpraskanou kůži, vrásčitou jako genitálie starce. Pohladil koně po krku, a ten asi půltuctem skoků přešel z trysku do cvalu až zůstal stát. Sean vykopl nohy z třmenů a skočil dolů na roztažených nohách, aby zvládl náraz dopadu. Páteř samice byla jako linie hrbolů pod šedou kůží – Sean ji přerazil prvním nárazem kulky a samice upadla klouzajíc na zadních jako pes, když má roupy. Jeho kůň se znovu rozběhl, ještě než byl naplno v sedle a všechno se změnilo v pohyb a hluk, prach a zápach střelného prachu.

Pronásledoval je kašlaje. Blízko k nim. Pak skok z koně a střílet. Mokrá krev na šedé kůži. Prásknutí pušky, horká hlaveň, divoký zpětný náraz. Pot v očích pálí. Jede se dál. Zase střelba. Další dva dole, řvoucí na paralyzovaných nohách. Krvavě rudá jako prapor. Nabít, nacpat náboje do pušky. Zase jízda. Pronásledování, střelba a zase a znovu. Kulky narážejí do masa tupým úderem. Do sedla a jede se dál. Jede se – až už jim koně nestačili a musel je nechat běžet. Stál, držel koně za hlavu a prach a žízeň mu sevřely hrdlo. Nemohl ani polknout. Ruce se mu třásly. Rameno ho znovu bolelo. Rozvázal hedvábný šátek, utřel si s ním obličej a vysmrkal bláto z nosu, potom se napil z polní láhve. Voda chutnala skvěle.

Lov je zavedl z parkovné krajiny do buše mopani. Byl velmi hustý, lesklé zelené listy visely až na zem a těsně ho obklopovaly. Vzduch tu byl nehybný a teplý. Vracel se zpět po stopách lovu.

Objevil je podle jejich kvikotu. Když ho uviděli, pokusili se zaútočit, táhli se proti němu po předních nohách a smýkali trupem. Po ráně do hlavy upadli do nehybnosti. Tohle byla nepříjemná práce. Sean pracoval rychle. V porostu kolem slyšel další výstřely a když přišel na jednu z dlouhých mýtin, uviděl mezi stromy Jana Pauluse, jak k němu kráčí a vede koně za uzdu.

„Kolik?“ zavolal na něho Sean.

„Gott, člověče, já to ani nepočítal! To je ale úlovek, co? Máš pro mě něco k pití? Někde jsem ztratil svojí polní láhev!“

Puška Jana Pauluse byla v pouzdře u sedla. Uzdu měl přehozenou přes rameno a jeho kůň šel za ním s hlavou vyčerpáním až u země. Mýtinu lemovaly husté stromy mopani a tu se z nich vyřítil ven poraněný slon. Byl zasažený do plic – na hrudi měl krvavou pěnu – a když vykvikl, z konce chobotu vytryskl oblak růžových kapek.

Vyrazil na Jana Pauluse s válečně vztyčenýma ušima. Kůň se vzepjal, uzda praskla a volný kůň cválal pryč ponechávaje Jana Pauluse nekrytého v dráze útočícího zvířete.

Sean vyskočil koni na hřbet, aniž by se dotkl třmenů. Jeho kůň zvrátil hlavu a tančil na místě dokola, ale sebral ho a řídil, aby zachytil útok.

„Neutíkej, proboha, neutíkej!“ křičel, když vytahoval pušku z pouzdra. Jan Paulus ho uslyšel. Stál s rukama podél boků, roztaženýma nohama a ztrnulým tělem. Slon zaslechl Seana a hodil hlavou na stranu a Sean uviděl, že v běhu zaváhal.

Vypálil bez výběru přesnějšího cíle doufaje jenom, že zvíře poraní a odláká od Jana Pauluse. Kulka se do slona zabořila, jako když se plácne mokrým ručníkem o stěnu. Slon se otočil, neohrabanými pohyby, zesláblý poraněním plic. Sean pobídl koně, otočil ho, odjížděl pryč a slon se dal za ním. Sean se neobratně snažil nabít, ruce měl kluzké potem. Jeden z mosazných nábojů mu proklouzl prsty, ťukl jej do kolena a spadl do trávy koni pod kopyta. Slon už ho dohánět. Uvolnil srolovanou pokrývku za sedlem a nechal ji spadnout – občas se zastavili třeba i nad kloboukem, aby jej rozdupali, ale tenhle ne. Sean se obrátil v sedle a vystřelil. Slon zavřeštěl tak blízko u něho, že mu vyfouknutá krev stříkla až do tváře. Kůň byl téměř vyřízený. Sean cítil, jak se mu s každým krokem podlamují nohy, a to už byli skoro na konci mýtiny snažíce se dosáhnout hustého porostu stromů mopani. Zastrčil do nábojové komory další dvě kulky a sjel po sedle dolů. Když se nohama dotkl země, chvíli běžel podél koně, potom se ho pustil,

což ho odhodilo kupředu, ale ustál to, přestože jeho tělo sebou trhalo setrvačností. Pak se stále ještě ve stoje, pokusil o svůj první výstřel z klidové pozice. Slon se na něho rychle řítil, už byl skoro nad ním a tyčil se jako skalní útes.

Chobot měl srolovaný na prsou a kly zatočené do výšky. Je moc blízko, příliš blízko, odtud nemůžu trefit mozek.i Zamířil na prohlubeň na slonově čele těsně nad úrovní očí. Vystřelil a slonovi poklesly nohy. Mozek mu vybuchl jako přezrálé rajské jablko uvnitř kostěného krunýře. Jak začalo obrovité tělo padat a valilo se na něho Sean se snažil uskočit stranou, ale jedna noha ho zasáhla a hodila ho obličejem do trávy. Zůstal ležet. Bylo mu špatně, jeho žaludek stále ještě přetékal paralyzující úzkostí. Po chvíli se posadil a pohlédl na slona. Jeden z jeho klů se utrhl až u horního pysku.

Jan Paulus přiběhl těžce dýchaje. Zastavil se až u slona a dotkl se rány na jeho hlavě, potom si otřel ruce do košile.

„Jsi v pořádku, člověče?“ Popadl Seana za paži a pomohl mu na nohy. Potom zvedl jeho klobouk a pečlivě jej oprašoval, než mu jej podal.

Té noci se utábořili v úkrytu, který tvořilo břicho a natažené přední a zadní nohy jednoho z padlých slonů. Pili spolu kávu a Sean seděl mezi oběma Lerouxi opíraje se zády o drsnou kůži slonova břicha. Siluety stromů proti noční obloze deformovala hejna supů, která se v nich uhnízdila, a temnota kolem působila chechtáním hyeny odpudivě. Uspořádali mrchožroutům skvělou hostinu. Mluvili málo, protože byli unaveni, ale Sean cítil vděčnost obou mužů sedících vedle, a ještě než se zabalili do dek, pronesl Jan Paulus drsně: „Děkuju ti, kerel.“

„Jednou třeba uděláš něco podobnýho ty pro mě.“

„To doufám, ja. To doufám.“

Ráno pravil tatík Leroux: „Vyřezat všechnu tu slonovinu nám zabere tři až čtyři dny.“ Vzhlédl k obloze. „Nelíbí se mi ale ty mraky. Jeden z nás by měl raději odjet zpátky do tábora a přivést víc lidí a vozů, aby odvezli slonovinu.“

„Já pojedu,“ rychle vstal Sean.

„Myslel jsem, že pojedu já sám.“

Ale Sean už zavolal na Mbejana, aby mu osedlal koně a táta se s ním nemohl začít hádat, rozhodně ne po tom včerejšku.

„Řekněte matce, aby přejela s vozy řeku,“ smiřoval se Leroux s tím rozhodnutím. „Nesmíme se nechat chytit na téhle straně, až se řeka rozvodní. Třeba by vám nevadilo, kdybyste matce trochu pomohl?“

„Ne,“ ujistil ho Sean. „Vůbec mi to nevadí.“

Jeho kůň byl stále ještě vyčerpaný po tom včerejším honu, a tak mu trvalo tři hodiny, než dojel k řece. Přivázal koně na břehu a seběhl dolů k

jednomu z jezírek. Svlékl si šaty a ponořil se do vody. Vydrbal se hrubým pískem a když se vyškrábal z vody a usušil se tak, že si prostě navlékl košili, pálila ho kůže.

Jel dál podél břehu a nutkání popohnat koně do trysku bylo skoro nepřekonatelné. Musel se sobě trochu smát.

„Vypadá to, že je za mnou všude čisto, i když si nejsem jistý, že mě ten podezíravý Holanďan nesleduje.“ Znovu se zasmál a vzpomněl si na barvu jejích očí, zelených jako mentolový likér v křišťálové sklence, na tvar jejích prsů. Svaly v nohách se mu napjaly a kůň reagoval na větší stisk kolen delším krokem.

„No tak dobrá, tak si běž,“ povzbuzoval ho Sean, „já na tom netrvám, ale budu ti za to vděčný.“

Nejdříve šel do svého vozu a vyměnil si propocenou košili za novou, jezdecké kalhoty za čisté kalikové a ošoupané boty za jiné z měkké leštěné kůže. Vyčistil si zuby solí a učesal vlasy a vousy. Viděl v zrcadle, že následky bitvy v jeho tváři pomalu mizí a mrknul na svůj obraz.

„Jak by ti jenom dokázala odolat?“ Ještě jednou si nakroutil knír, sestoupil z vozu a okamžitě si uvědomil, že má nepříjemný pocit v žaludku. Kráčel k tábořišti Lerouxových a přemítal o tom pocitu, když si náhle uvědomil, že je to ten samý pocit jako míval, když ho Waite Courtney zavolal do pracovny, aby si odpykal své klukovské hříchy.

„To je divný,“ mumlal si. „Proč bych měl mít zas takový pocit?“ Jeho sebedůvěra zmizela a on se zastavil. „To by mě zajímalo, jestli je mi cítit z pusy – myslím, že se vrátím a dám si trochu hřebíčku.“ Obrátil se s úlevou dobře věda, že to je zbabělost, ale pak se opět zarazil. „Vzpamatuj se. Vždyť je to jenom holka, nevzdělaná holandská holčička. Ty jsi měl padesát lepších ženských!“

„Jmenuj mi dvě!“ vystřelilo jeho vnitřní já. „No, to byla ta – kristepane, nech toho!“ Rozhodně vyrazil opět k tábořišti Lerouxových.

Seděla na sluníčku uprostřed kruhu vozů. Nakláněla se kupředu na židli a její čerstvě umyté vlasy jí padaly přes tvář téměř až k zemi. Každým záběrem hřebenu poskočily, jako by byly živé, a slunce se v nich odráželo temně rudými záblesky. Sean toužil dotknout se jich, chtěl si je namotat kolem rukou a čichat k nim, čichat vůni podobnou vůni srsti malého štěněte. Tiše k ní zezadu přistoupil, ale ještě než se jí dotkl, vzala celou tu lesknoucí se nádheru do obou rukou a přehodila dozadu přes ramena – ulekaně se jí zablesklo v zelených očích a vydala polekaný výkřik: „Ach ne! Ne když mám takovéhle vlasy!“

Následovalo zavíření sukní, které porazily stoličku a už byla pryč ve svém voze. Sean se poškrábal na nose a zůstal rozpačitě stát.

„Proč jste se vrátil tak brzo, meneer.“ volala zpod plachty. „Kde jsou ostatní? Je všechno v pořádku?“

„Ano, oba jsou v pořádku. Odjel jsem, abych přivedl vozy na dopravu slonoviny.“

„Tak to je prima.“

Sean se snažil interpretovat ten tón v jejím hlase: bylo prima, že jsou v pořádku, nebo bylo prima, že od nich odjel? Až doposud mu byly všechny ty příznaky příznivé. Její rozpaky, když ho uviděla, byly slibné.

„Co se stalo?“ zahřměla matka Lerouxová v jednom z dalších povozů. „Neříkejte mi, že se něco stalo tátovi, to ne!“ Vůz se divoce rozhoupal a její růžový obličej, celý pomačkaný spánkem, vykoukl škvírou ven. Seanovo ujišťování přehlušil její hlas.

„Paulus, ach Jan Paulus – musím jet za ním! Kde je?“ Henrietta se vyřítila od kuchyňského ohniště za vozy, potom začali štěkat psi a k tomu zmatku ještě přispěli černí sluhové svým žvatláním. Sean se snažil všechny najednou utišit a současně sledovat Kateřinu, která vylézala z vozu.

Teď už svoje vlasy ukáznila – dala si do nich zelenou stuhu, která jí splývala po zádech. Smála se a pomohla mu uklidnit matku i Henriettu. Přinesly mu kávu, potom se kolem něho sesedly a poslouchaly vyprávění o lovu. Sean jim podrobně popisoval, jak zachránil Jana Pauluse a odměnou mu bylo změkčení nepřátelského pohledu v Henriettiných očích. Když Sean dokončil vyprávění, bylo už pozdě začít s přesouváním vozů přes řeku. Takže mluvil ještě trochu déle, protože bylo velmi příjemné mít tři ženy jako pozorné posluchače, a potom se navečeřeli.

S demonstrativním taktem se odebraly matka i Henrietta brzy do svých obytných vozů a ponechali Seana a Kateřinu u ohně samotné. V pečlivě načasovaných intervalech se pak z matčina vozu ozývalo významné pokašlávání, připomínka, že zase tak úplně sami nejsou. Sean si zapálil doutník a mračil se do plamenů zoufale hledaje co inteligentního by řekl, ale jediné, co jeho mozek dokázal vypotit, bylo: „Díky Bohu, že tady není ten jejich taťka!“

Vrhl potají pohled na Kateřinu. Ona hleděla také do plamenů a rděla se ve tváři. Sean cítil, že se také začíná červenat. Otevřel ústa, aby promluvil, ale vydal jen jakýsi skřípavý zvuk. Opět je zavřel.

„Můžeme mluvit anglicky, jestli chcete, meneer.“

„Vy mluvíte anglicky?“ Seanovi to překvapení vrátilo řeč.

„Učím se každý večer – čtu si nahlas ze svých knížek.“

Sean se na ni nadšeně zazubil – najednou to bylo strašně důležité, že mluví jeho jazykem. Přehrada zadržující všechny otázky, které měly být položeny, a všechny věci, které měly být vyřčeny, najednou padla a slova

se řinula ze rtů jedno přes druhé. Když nemohla najít vhodná slova, mávala Kateřina rukama ve vzduchu a pak přešla zpátky do afrikánštiny. Napjaté okamžiky ticha zabíjeli oba současně přívalem dalších slov a pak se tomu zmateně smáli. Seděli na kraji židlí, a když mluvili, dívali se navzájem do tváře. Vyšel měsíc, rudý dešťový měsíc, a oheň odumíral, až se z něho stal jen kruh šedého popela.

„Kateřino, už je dávno pryč hodina, kdy chodí spát slušný lidi! Jsem si jistá, že meneer Courtney je unavený."

Ztišili hlas až do šepotu využívaje posledních minut.

„Holka, za minutu si pro tebe přijdu a půjdeš spát!"

Šli spolu k vozu a při každém kroku zavadily její sukně o jeho nohu. Zastavila se a jednou rukou se opřela o vysoký stupeň vozu. Nebyla tak vysoká, jak si představoval, vrškem hlavy mu sahala po bradu. Vteřiny ubíhaly, jak váhal, aby se jí dotkl, podivný strach mu bránil vyzkoušet tu tenkou nit, kterou spolu upředli, natož aby jí zničil, ještě než dostatečně zesílí.

Pomalu se k ní začal naklánět a něco uvnitř se v něm vzedmulo, když zpozoroval, že trochu zvedla bradu a sklopila dlouhé řasy.

„Dobrou noc, meneer Courtney." zaburácel opět hlas matky Lerouxové tentokrát o něco ostřejší..

Sean sebou provinile trhnul. „Dobrou noc, mevroux."

Kateřina se dotkla jeho paže těsně nad loktem, měla teplé prsty. „Dobrou noc meneer, uvidíme se zítra ráno." Odšustila nahoru po stupátkách a protáhla se štěrbinou v plachtovině.

Sean se zamračil na vůz matky Lerouxové. „Mockrát vám děkuju – a pokud bych pro vás mohl cokoli udělat, neváhejte mi říct, prosím!"

Začali přemísťovat vozy druhý den časně ráno. V tom shonu přetahování vozů po jeho mostu z větví nebyl čas na to, aby si promluvil s Kateřinou. Větší část rána strávil Sean v řečišti a bílý písek na něho sálal svou horkost. Shodil košili a potil se jako boxer. Klusal kolem Kateřina vozu, když ho tahali řečištěm. Jednou zahlédla jeho obnažená prsa a svaly, a tváře jí zrudly jako byla její sukně. Sklopila oči a už se na něho ani jednou nepodívala. S pouhými dvěma vozy, které odjely na severní břeh pro slonovinu, a s ostatními už bezpečně přes řeku si Sean mohl dovolit oddech. Umyl se v jednom z jezírek, natáhl si košili a přešel na jižní břeh těže se na dlouhé odpoledne ve společnosti Kateřiny.

Vyšla mu ale vstříc matka Lerouxová. „Děkuju vám, vy jeden medvěde, děvčata vám připravila balíček se studeným masem a láhev kávy, abyste měl na cestu."

Sean protáhl obličej. Úplně zapomněl na tu zatracenou slonovinu. Co se

týče jeho, táta Leroux i Jan Paulus si ji mohli nechat všechnu.

„S námi si už nedělejte starosti, meneer. Já vím, jak to chodí s chlapem, když je chlap. Když je práce, všechno ostatní musí stranou!“

Kateřina mu vložila jídlo do ruky. Sean hledal, zda mu dá nějaké znamení. Jeden náznak a neposlechne dokonce i samotnou matku Lerouxovou.

„Nebuďte tam dlouho,“ zašeptala. Myšlenka že by mohl nechat své práce jí zřejmě ani v nejmenším nenapadla.

Sean byl rád, že to ani nenavrhl. Zpátky ke slonům to byla dlouhá jízda.

„Vy jste si teda dal na čas, co?“ přivítal ho táta Leroux s podezřením v hlase. „Měl byste se dát do práce, jestli nechcete přijít o něco z vašeho podílu!“

Vyjmout kly byl obtížný úkol. Jedno sklouznutí sekery a škrábanec na slonovině znamenal poloviční cenu. Pracovali ve vedru a v mračnu much kolem tváře. Sedaly si jim na rty, lezly jim do nosních dírek a do očí. Mrtvoly se začínaly rozkládat, plyny jim nafoukly břicha a unikaly v posmrtném krkání. Jak pracovali, hrozně se potili a krev jim obalila ruce až po lokty, ale s každou hodinou se vozy plnily stále výš, až třetí den naložili poslední kel. Sean odhadoval svůj podíl na dvanáct set liber, ekvivalent jednoho úspěšného dne na burze. Když ten den ráno vyrazili zpět do tábora, měl dobrou náladu, ale ta se zhoršovala, jak plynul den a oni se museli rvát s těžce naloženými vozy. Vypadalo to, že se déšť konečně rozhodl a teď viselo břicho oblohy dolů tak těžce jako břicho těhotné prasnice. Mraky tlačily vedro zpět k zemi, muži lapali po dechu a volové si smutně stěžovali. V půli odpoledne uslyšeli první vzdálené hřmění.

„Dožene nás to, než přejdeme řeku,“ znervózněl otec. „Zkuste z těch volů dostat trochu pohybu!“

Dorazili do Seanova tábora hodinu po setmění a shodili mu jeho podíl slonoviny téměř bez zastavení. Potom sjeli dolů k řece a přes větvový most na jižní břeh.

„Naše máti bude mít připravený jídlo,“ zavolal Jan Paulus na Seana. „Až se umyješ, přijeď k nám na večeři!“

Sean večeřel s Lerouxovými, ale jeho pokusy získat pro sebe Kateřinu hladce mařil táta Leroux, jehož podezření se teď potvrdilo. Stařík vynesl svůj trumf hned po večeři, když nařídil Kateřině, aby šla spát. Na její prosebný pohled Sean dokázal jenom nepatrně pokrčit rameny.

Když odešla Sean se vrátil do svého tábora. Točila se mu hlava únavou, a tak padl na lůžko, aniž by se obtěžoval svlékáním.

Období dešťů začalo každoroční útok půlnoční hromovou kanonádou. Seana to postavilo na nohy dřív, než byl úplně vzhůru. Otevřel přední díl plachty a už slyšel, jak se k nim řítí vítr.

„Mbejane, nažeň dobytek doprostřed tábora! Zajistěte všechny plachty!“

„Už je to, Nkosi, svázal jsem všechny vozy dohromady, aby volové neutekli a taky jsem –“ vítr mu urval slova od úst. Přihnal se z východu a vyděsil stromy natolik, že v panice začaly tlouci korunami o sebe. Zabušil na plachtovinu vozů a naplnil vzduch prachem a suchým listím. Volové se v táboře neklidně mleli. Potom přišel déšť. Bodal jako krupobití, utopil vítr a proměnil vzduch ve vodu. Když nedokázal svažitou půdu odnést, tak ji alespoň zaplavil, oslepoval a ohlušoval.

Sean se vrátil na lůžko a naslouchal jeho řádění. Dostal z toho závrať. Přitáhl si deky až po bradu a usnul. Ráno vytáhl ze skříňky v nohách lůžka nepromokavý plášť. Když si ho navlékal, praskal. Sešplhal z vozu. Dobytek změnil vnitřek tábora v bahnisko dosahující po lýtka a neměl šanci, že by se k snídani dal rozdělat oheň. Ačkoliv pořád ještě pršelo, hluk deště neodpovídal jeho síle. Sean se při prohlídce tábora zastavil. Zamyslel se nad tím zvukem a pak najednou poznal, že to, co slyší, je řev rozvodněné řeky Limpopo.

Vyběhl z tábora klouzaje v záplavě bahna a postavil se na břeh. Zíral na šílenou vodní hladinu. Byla tak hustá blátem a letěla tak rychle, že to vypadalo, jako když je z pevné stojící hmoty. Přelévala se v klenutých obloucích přes skryté balvany, vytvářela prolákliny v hlubinách a syčela ve statických vlnách na mělčinách. Větve a kmeny se hnaly tak rychle, že nestačily rozptýlit dojem, že se řeka proměnila v nehybnou hnědou a vzedmutou masu. Sean váhavě pohlédl na protější břeh. Lerouxovy vozy byly pryč. „Kateřino,“ vydechl se smutkem v hlase nad tím, co se mezi nimi mohlo stát, ale nestalo, potom znovu „Kateřino,“ a jeho ztráta tála v narůstajícím hněvu. Pochopil, že jeho touha není jenom něco prchavého, co se časem snadno zahojí a nač se snadno zapomíná, ale že je to skutečný žal, smutek, který vám zaplaví celé tělo, od rukou přes hlavu srdce až do slabin. Ne, nemůže ji nechat odejít! Běžel zpátky ke svému vozu a shodil ze sebe šaty na postel.

„Vezmu si jí,“ řekl a ta slova ho vylekala. Zůstal tam stát, nahý a s úpěnlivým výrazem ve tváři. „Vezmu si jí!“ řekl znovu. Byl to pro něho úplně nový nápad a trochu ho děsil.

Vytáhl ze skříňky krátké kalhoty a strčil do nich nohy. Pak si je rezolutně natáhl a zapnul poklopec. „Vezmu si jí?“ Zazubil se nad svou vlastní odvahou. „Ať se propadnu, jestli se s ní neožením!“ Zapnul si pásek a přivázal k němu za kaničky pár svých veldschoen. Seskočil do bláta. Déšť ho studil na nahých zádech a krátce se otřásl. Potom uviděl Mbejana, který vystupuje z jednoho vozu a dal se do běhu.

„Nkosi, Nkosi, co to děláš?“ Sean vtáhl hlavu mezi ramena a přidal a

Mbejane se za ním hnal až na břeh řeky. „To je šílenství… nejdřív si o tom promluvíme!“ křičel na něho Mbejane. „Prosím, Nkosi, prosím tě!“ Sean sklouzl po blátě a sjel dolů po břehu.

Mbejane za ním skočil a chytil ho těsně u vody, ale bláto pokrylo Seanovi celé tělo jako vazelína a Mbejane ho nemohl udržet. Sean se mu vykroutil a skočil dál od břehu. Dopadl naplocho na hladinu a plaval na zádech snaže se vyhnout spodním proudům. Řeka ho bleskově unášela pryč. Vlna mu šplouchla do úst a on se naklonil kupředu, aby ji mohl vykašlat ven. Okamžitě ho ale spodní proud uchopil za nohy a stáhl pod hladinu. Potom ho na okamžik pustil, jen tak aby se stačil nadechnout a pak ho zase popadl vír a zase ho vsál dolů. Vynořil se, tloukl zběsile rukama do vody, potom ho to hodilo přes kaskádu a on podle bolesti v prsou poznal, že se topí. Nechal se unášet zběsilým proudem do úzké průrvy mezi skalisky a už mu to bylo jedno. Byl příliš unavený. Vtom ho něco škráblo do prsou a on vztáhl ruku, aby se chránil. Prsty sevřely nějakou větev a hlava se mu vynořila nad vodou.

Zhluboka se nadýchal vzduchu a pak už se zase vší silou držel té větve a chtěl přežít. Začal kopat nohama raze si cestu napříč proudem a sjížděl řeku objímaje oběma rukama jakýsi kmen. Jeden z malých vírů pod jižním břehem přitáhl jeho kmen pod větve stromů. Natáhl se, chytil se jich a vytáhl se k nim.

Klekl si do bahna a voda z něho vychrstla ven částečně ústy a zčásti nosem. Ztratil svoje veldschoen. Bolestně krknul a ohlédl se na řeku. Jak rychle se pohybuje jak dlouho asi byl ve vodě? Už je určitě nejméně patnáct mil pod táborem! Otřel si rukou obličej. Pořád pršelo. Nejistě se postavil a pohlédl proti proudu. Trvalo mu tři hodiny, než dorazil na místo proti svým vozům. Mbejane s ostatními zběsile mávali šťastní, že ho vidí na živu, ale jejich pokřik se nedonesl přes řeku. Seanovi byla teď zima a měl rozedřené nohy. Stopy Lerouxových vozů se rozpouštěly v dešti. Sledoval je a bolest v nohách okamžitě pominula, když uviděl v dešti před sebou plachtu.

„Pro krindapána,“ křičel Jan Paulus. „Jak ses dostal přes řeku?“

„Přeletěl jsem jí, jak jinak?“ odpověděl Sean. „Kde je Kateřina?“

Paulus se rozesmál až se v sedle nakláněl dozadu. „Jo tak proto! Ty jsi nešel tu dálku jenom proto, aby ses se mnou rozloučil?“

Sean se začervenal. „No dobře, ty posměváčku. Pro dnešek už té legrace bylo dost… Kde je?“

Táta Leroux k nim přijel cvalem. Položil Seanovi první otázku, ještě když byl padesát yardů daleko, a pátou, když byl u něho. Ale zkušenost už Seana poučila, že nemá cenu se mu na ně pokoušet odpovědět. Pohlédl za

oba Lerouxe a uviděl ji. Vyběhla z prvního vozu, klobouk jí visel na stužce na krku a vlasy jí s každým skokem poletovaly kolem hlavy. Držela sukně vysoko nad blátem, ve tváři byla rudější, než byl její opálený obličej, a její oči byly tmavě zelené. Sean proklouzl pod krkem otcova koně a mokrý, zablácený a nedočkavý jí kráčel naproti. Pak je zastavil stud a zůstali několik kroků od sebe.

„Kateřino, vezmeš si mě?“ Celá zbledla. Chvíli se na něho upřeně dívala, potom se otočila. Rozplakala se a Sean cítil, jak se mu rozhoupal žaludek.

„Ne!“ zařval divoce táta Leroux. „Ona si tě neveme! Nech jí bejt, ty opičáku jeden! Kvůli tobě teď pláče! Vypadni vodtud! Ona je ještě dítě! Vypadni!“ Vklínil mezi ně svého koně.

„Ty buď zticha, ty starosto jeden!“ přiběhla matka Lerouxová, celá udýchaná, aby se připojila ke konverzaci. „Co ty o tom vlastně víš, co? To, že brečí, přeci vůbec neznamená, že ho nechce!“

„Já jsem myslela, že mě nechá odjet,“ vzlykala Kateřina. „Myslela jsem, že je mu to jedno!“

Sean zavýskl a snažil se obejít otcova koně. „Necháš jí bejt!“ ječel zoufale Leroux a cloumal koněm, aby Seanovi překřížil cestu. „Dohnal jsi jí k slzám! Povídám ti, že pláče!“

Kateřina bezpochyby plakala. Ale také se přitom snažila nějak obejít otcova koně.

„Vat haar“ křičel Jan Paulus. „Vem si jí, člověče, jdi si pro ní!“

Matka Lerouxová chytila koně za uzdu a táhla ho pryč. Byla to silná žena. Sean a Kateřina si padli do náruče.

„No to je ono, člověče!“ Jan Paulus seskočil z koně a plácal Seana po zádech. Každý úder Seana postrčil kus dopředu.

Mnohem později starý Leroux vzdorovitě zabručel: „Může dostat dva vozy slonoviny jako věno.“

„Tři!“ řekla Kateřina.

„Čtyři!“ pravila matka Lerouxová.

„No tak dobře, tak čtyři. Sundej z něho ty ruce, holka. Copak nemáš troška studu?“

Kateřina rychle spustila ruce ze Seanova pasu. Sean si od Jana Pauluse vypůjčil šaty a teď všichni stáli kolem ohně. Už přestalo pršet, ale nízká mračna předčasně přinášela noc.

„A čtyři koně,“ napovídala matka manželovi.

„Ženská, chceš mě úplně ožebračit?“

„Čtyři koně,“ opakovala matka.

„Dobrá, dobrá…, čtyři koně.“ Leroux pohlédl na Kateřinu, v očích úz-

kost. „Vždyť je to ještě dítě, člověče, je jí teprve patnáct!“

„Šestnáct,“ řekla matka.

„Skoro sedmnáct,“ řekla Kateřina. „A stejně, už jste to slíbili. Tati, teď nemůžeš vzít svoje slovo zpátky!“

Táta si povzdechl. Potom pohlédl na Seana a jeho rysy ztvrdly.

„Paulusi, přines z mého vozu Bibli. Tenhle velkej opičák bude hezky přísahat!“ Jan Paulus položil Bibli na dolní prkno na konci vozu. Byla tlustá a vázaná v černé, častým používáním matné kůži.

„Pojď sem,“ řekl otec Leroux Seanovi. „Polož ruku na Bibli, a nekoukej na mě, člověče, koukej vzhůru, vzhůru. A teď opakuj po mně: „Já svatosvatě přísahám, že budu opatrovat tuto ženu nedrmol to, mluv jasně a pomalejc – do té doby, než najdu kněze, který by prones ty správný slova. Kdybych to nedodržel, Pane, tak tě žádám, abys mě zasáhl blesky, uštípal hady a pálil ve věčném ohni –“ Otec Leroux dokončil výčet všech ukrutností, potom spokojeně zachrochtal a strčil Bibli do podpaží. „On stejně nebude mít šanci ti to všecko udělat – já tě dostanu dřív!“

Tu noc spal Sean s Janem Paulusem. Ale neměl náladu na spaní a kromě toho Jan Paulus chrápal. Ráno pak opět pršelo, počasí bylo na loučení příliš depresivní. Jan Paulus se smál, Henrietta plakala a matka Lerouxová dělala obojí. Otec dceru políbil.

„Buď taková, jako tvoje matka,“ řekl jí a pak se zamračil na Seana. „A ty si to pamatuj, pamatuj si to!“

Sean a Kateřina stáli spolu a pozorovali, jak stromy a dešťová clona postupně překrývají vozovou karavanu. Sean držel Kateřinu za ruku. Cítil, jak je smutná. Objal ji jednou rukou a ucítil, jak mokré a studené má šaty. Poslední vůz zmizel a oni stáli sami uprostřed země, tak obrovské jako samota.

Kateřina se otřásla a pohlédla na muže vedle sebe. Byl tak veliký, tak neodolatelně mužský a byl to přitom cizí člověk. Najednou dostala strach. Zatoužila po smíchu své matky, chtěla vidět svého bratra a otce, jak jede na koni před vozem, tak jako to bylo vždycky.

„Prosím tě, já chci…“ vyprostila se mu z objetí, ale nikdy tu větu nedokončila, protože pohlédla na jeho rty – plné a do tmava opálené sluncem – které se usmívaly. Pak se mu podívala do očí a její strach zmizel. S takovýma očima, které se o ni budou starat, nikdy nepocítí strach, rozhodně ne až do konce, a ten je ještě hrozně daleko.

Jeho láska byla jako hrad a vstoupit do něho znamenalo být v bezpečí za vysokými zdmi, kam nikdo jiný nesmí. Její první pocit byl tak silný, že nedokázala udělat nic jiného než stát a nechat se unášet v jeho teplé náruči.

Ten večer rozložili Kateřininy vozy na jižním břehu. Stále pršelo. Sea-

novi sluhové na ně mávali a dávali jim nějaká znamení, ale řev hnědé vody mezi nimi přehlušil jakýkoli jiný zvuk i naději, že by se dala přeplavat. Kateřina pohlédla na vodu.

„To jsi opravdu přeplaval, meneer?“

„Tak rychle, že jsem se skoro ani nenamočil.“

„Děkuji ti,“ řekla. Navzdory dešti a čadícímu ohni připravila Kateřina stejně dobrou večeři jako její matka. Snědli ji v úkrytu pod plachtou vedle jejího vozu.

Vítr třepotal plamenem petrolejové lampy, mrskal plachtou a foukal na ně jemnou dešťovou mlhu. Bylo to tak nepříjemné, že když Sean navrhl, aby šli do jejího vozu, Kateřina ani nezaváhala a vyslovila souhlas. Sedla si na okraj svého lůžka a Sean si sedl na skříňku naproti ní. Z rozpačitého začátku se konverzace rozběhla stejně rychle, jako běžela řeka vedle vozů.

„Mám ještě mokré vlasy,“ zvolala nakonec Kateřina. „Nebude ti vadit, když si je budu sušit, zatímco si budeme povídat?“

„Ovšemže ne.“

„Tak mě pusť, vezmu si ze skříňky ručník.“

Oba vstali současně. Ve voze bylo hrozně málo místa. Dotkli se jeden druhého. Potom už byli na lůžku. Jeho rty se dotkly jejích, chutnaly horce a pak jeho prsty něžně hladily její hrdlo a dolů podél páteře – všechno to bylo podivně matoucí. Nejdříve reagovala pomalu, potom rychleji omámenými pohyby svého těla a lehce svírala jeho ramena a paže.

Nechápala to, ale bylo jí to jedno. To zmatení se zmocnilo celého jejího těla nemohla to zastavit a ani vlastně nechtěla. Zvedla ruce a vjela mu do vlasů. Stáhla jeho tvář na svou.

Jeho zuby jí drtily rty – byla to vzrušující příjemná bolest. Jeho ruka sjela zezadu a objala jí ňadro. Skrz tenkou bavlnu zjistil, že její bradavky jsou vztyčené a něžně si s nimi hrál mezi prsty. Reagovala, jako když mladá klisnička poprvé ucítí bič. Okamžitě si pod jeho dotekem lehla a její přerývané dýchání ho překvapilo. Couval pozpátku na lůžku a narazil si hlavu o dřevěný trám. Sedl si na podlahu, příliš zaskočený, než aby si i jen podrbal bouli na hlavě, a zůstal na ni civět.

Měla tvář celou rudou a oběma rukama si dávala vlasy pryč z čela. Divoce potřásala hlavou ve snaze něco mezi intervaly svého přerývaného oddechování říci.

„Teď musíš jít, Meneer, sluhové ti v jednom z vozů udělali postel.“

Sean se vyškrábal na nohy. „Ale, já myslel… vždyť jsme přece… totiž, chci říct“

„Drž se ode mne dál,“ varovala ho úzkostně. „Jestli se mě dneska v noci zase dotkneš, já… já tě pokoušu!“

„Ale Kateřino, prosím tě, já přece nemůžu spát v jiném voze!“ Ta myšlenka se mu pranic nelíbila.

„Já ti budu vařit, budu ti spravovat šaty… všechno Ale dokud nenajdeš kněze…“

Dál už nepokračovala, ale Sean pochopil. Začal se hádat. To byl jeho úvod do búrského neústupného staromilectví a tak si šel nakonec stejně hledat svoji postel. Ale jeden z Kateřininých psů už tam byl před ním – strakatý ohař velký jako tele. Seanovy pokusy přesvědčit ho, aby šel pryč, byly odsouzeny k nezdaru stejně jako předchozí hádka s jeho paničkou. Takže se o postel podělili. Během noci mezi nimi došlo k názorové neshodě na to, co to vlastně je dělit se o půl deky. Odtud si pak ten pes odnesl své jméno – Zloděj.

Sean byl pevně rozhodnutý ukázat Kateřině, jak silně je mu její přístup proti mysli. Bude zdvořilý, ale neosobní. Pět minut nato, co spolu začali snídat, se jeho demonstrativní nesouhlas zhoršil natolik, že nebyl schopen spustit z její tváře oči a namluvil toho tolik, že celá snídaně trvala hodinu. Déšť padal vytrvale další tři dny a pak přestal.

Slunce se vrátilo, vítáno stejně srdečně jako starý přítel, ale trvalo ještě dalších deset dní, než přišla řeka opět k rozumu. Čas, déšť nebo řeka ale pro ty dva znamenaly velmi málo. Chodili spolu do buše na houby, seděli v táboře a když Kateřina pracovala, Sean chodil s ní. A pak si samozřejmě povídali.

Poslouchala ho. Smála se na těch správných místech a nedýchala zvědavostí tam, kde to tak bylo míněno. Byla dobrou posluchačkou. Pokud se týče Seana, kdyby byla opakovala totéž slovo stále dokola, zvuk jejího hlasu stačil, aby udržel Seana v napětí. Zato večery byly těžké. Sean začal být netrpělivý a nacházel si všelijaké výmluvy, aby se jí mohl dotknout. Ona si to také přála, ale děsilo jí to zmatení, které ji té první noci málem chytilo do pasti. Takže vymyslela určitá pravidla a předložila mu je.

„Slibuješ, že nebudeš dělat nic víc než mě líbat?“

„Dokud neřekneš, že můžu,“ souhlasil pohotově Sean.

„Ne.“ Viděla v tom háček.

„Chceš říct, že nesmím dělat nikdy nic jiného než tě líbat, i když bys řekla, že můžu?“

Začala se červenat. „Když to řeknu ve dne, tak je to něco jiného… ale cokoli řeknu v noci, to se nepočítá a když ten slib nedodržíš, tak ti už nikdy nedovolím, aby ses mě dotkl!“

Kateřinina pravidla vydržela beze změny do doby, než řeka opadla natolik, aby vozy mohly překonat řeku. Deště odpočívaly, nabíraly novou sílu a brzo se zase objeví. Řeka byla plná, ale už nebyla vražedná. Teď byla

vhodná doba, aby ji přebrodili. Nejdříve vzal Sean voly přes řeku a plavil celé stádo najednou. Držel se jednoho ocasu, a vychutnal tak jízdu jako na bobech a když dorazil na severní břeh, uvítalo ho radostné volání. Ze skladištního vozu vzali šest tlustých kol nepoužitých provazů a spojili je dohromady. S jedním koncem kolem pasu pak Sean přiměl jednoho koně, aby ho přetáhl zpátky na druhou stranu.

Tam Sean dohlížel na Kateřininy sluhy, kteří vyprázdňovali všechny sudy s vodou a přivazovali je k bokům prvního vozu, aby posloužily jako plováky. Najeli vozem do vody, přivázali ho k dlouhému provazu a upravili prázdné sudy, aby byl vůz nad vodou. Sean dal Mbejanovi znamení a pak čekal, až přiváže druhý konec ke stromu na severním břehu. Potom odstrčili vůz do proudu a úzkostlivě sledovali, jak sebou smýká přes řeku jako kyvadlo, jak jej proud táhne, ale strom drží. Narazil do břehu stejně daleko, jako byla šířka řeky od stromu, ke kterému byl přivázaný. Seanova parta nadšeně vykřikovala, když Mbejane a ostatní běželi dolů ze břehu, aby vůz vytáhli.

Mbejane měl jedno volské spřežení v pohotovosti, a to vytáhlo vůz na souši. Sean se pak s koněm zase přeplavil na druhou stranu, aby přinesl zpátky konec provazu. Sean s Kateřinou a ostatními sluhy se přeplavili na posledním voze. Sean stál vedle Kateřiny a držel ji oběma rukama kolem pasu, údajně aby ji podržel a sluhové výskali a žvatlali jako děti na výletě.

Voda se nahromadila v hnědé mase proti boku vozu, nahnula jej a rozhoupala jedním střemhlavým švihem a k radosti všech na palubě je vystřelila přes řeku a plácla s nimi do protějšího břehu. Ten náraz je hodil přes palubu do vody u břehu, sahající jim po kolena. Vyškrábali se na břeh. Voda crčela Kateřině ze šatů, mokré vlasy se jí lepily na obličej, na jedné tváři měla bláto a smíchy sotva popadala dech. Její ušpiněné spodničky se jí omotaly kolem nohou a překážely jí v chůzi, takže ji Sean zvedl, chytil do náruče a nesl do tábora.

Jeho Zulové ho hlasitě povzbuzovali a Kateřina jemně vykřikovala, ať jí položí na zem, ale přitom se ho oběma rukama pevně držela kolem krku.

Teď, když deště proměnily kdejakou nerovnost v půdě v rybník či louži a zasely novou zelenou trávu tam, kde předtím byl jen prach a vyprahlá zem, se zvěř vzdálila od řeky.

Každých pár dnů se Seanovi stopaři vraceli zpět do tábora se zprávami, že po slonech není ani vidu. Sean se s nimi podělil o jejich zármutek a pak je opět poslal do buše. Sám byl naprosto spokojený. On měl teď nový úlovek, mnohem rafinovanější, a proto i mnohem žádoucnější než starý sloní samec se sto padesáti librami slonoviny na každé straně hlavy. Ale nazvat Kateřinu úlovkem, to by byla zjevná lež. Ona byla mnohem víc. Ona byla

celý nový svět, něco plného nekonečného tajemství a neočekávané rozkoše, kouzelná směsice dospělé ženy a dítěte. Dohlížela na domácí rutinu zdánlivě pokojně. Když přišla do tábora, byly najednou jeho šaty čisté a měly pohromadě všechny knoflíky. Ten guláš knížek, bot a špinavých ponožek v jeho voze najednou zmizel.

Na stole byl čerstvý chléb a ovocné kompoty. Kandhlovy věčně stejné grilované steaky ustoupily jiným rozmanitým jídlům. Každý den jim předvedla něco nového. Uměla jezdit na koni rozkročmo, ale Sean se musel otočit, když nasedala a sesedala.

Ostříhala mu vlasy tak dobře jako jeho kadeřník v Johannesburgu. Měla u sebe ve voze lékárničku, ze které poskytovala léky všem lidem i zvířatům v táboře. S puškou uměla zacházet jako chlap a dokázala rozebrat a vyčistit Seanovu Mannlicherovku. Pomáhala mu nasypávat nábojnice a vycvičeným okem přesně odhadovala množství každé nálože. Uměla diskutovat o porodu a rozmnožování s odstupem lékaře a přitom minutu nato celá zčervenala, když se na ni toužebně zahleděl.

Byla tvrdohlavá jako mezek, povýšenecká, když se jí to hodilo, jednu chvíli klidná a záhadná a jindy zase jako malé děvče.

Strčila mu klidně za košili hrst trávy a utíkala před ním, aby jí chytil, celé minuty se hihňala nějakému tajnému nápadu, hrála si všelijaké fantastické hry, v nichž byli psi její děti a ona jim kladla otázky a sama si na ně odpovídala. Někdy byla tak naivní, že Sean myslel, že si musí dělat legraci, než si uvědomil, jak je vlastně mladá. Dokázala ho přivézt od pocitu štěstí k zlostnému nadávání a hned zase naopak, během ani ne jediné hodiny. Ale jakmile jednou získal její důvěru a ona si byla jistá, že se bude chovat podle pravidel, reagovala na jeho laskání divokostí, která oba dva lekala. Sean byl do ní blázen. Ona byla tím nejnádhernějším stvořením, které kdy objevil, a co víc, dalo se s ní mluvit. Vyprávěl jí všechno o Duffovi. Všimla si totiž té postele navíc a objevila šaty, které mu zjevně musely být malé. Zeptala se ho na to, on jí všechno řekl a ona to pochopila.

Dny se protáhly v týdny. Dobytek ztloustl, kůže se mu leskla a napjala se. Kateřina vysadila malou zeleninovou zahrádku a už i sklízela. Přišly vánoce a Kateřina upekla koláč. Sean jí dal kožešinový přehoz z opičích kůží, které Mbejane potají vydělal. Kateřina dala Seanovi ručně šité košile, každou s jeho iniciálami vyšitými na náprsní kapsičce a o zlomek povolila svá přísná pravidla.

Potom, když začal nový rok a Sean nezabil za šest týdnů ani jednoho slona, zavedl k němu Mbejane delegaci nosičů zbraní.

Otázka, kterou musel položit, ale taktně ji zamaskoval, zněla jednoduše: „Přijeli jsme sem lovit nebo co?“

Sbalili tábor a opět se posunuli na sever a na Seanovi se konečně začalo projevovat to neustále potlačované napětí. Snažil se to vypotit loveckými výpravami trvajícími dlouhé dny, ale to mu nepomáhalo, protože ztížené podmínky k jeho podráždění jenom přispívaly. Tráva byla většinou všude vyšší než hlava jezdce na koni, a když jí projížděl, její ostré okraje bolestivě řezaly. Ale ze všeho nejhorší byla její semena. Půl palce dlouhá a s ostny jako šípy, které se rychle zachytily na šatech a našly si cestu do kůže. Ve vlhkém horku se pak ta drobná poranění během pár hodin podebírala. A potom tu byly mouchy. Hroší mouchy, mouchy se zelenými hlavami, písčité mouchy a všechny měly jednu věc společnou – štípaly. Jejich oblíbeným místem byla měkká kůže za ušima. Lezly po ní a usazovaly se zlehounka, takže je vůbec necítil a pak – pích, zabodly do něho svou žhavou jehlu. Vždycky celý mokrý, někdy potem, někdy deštěm, se Sean přiblížil ke slonímu stádu.

Slyšel je, jak se kolem něho pohybují ve vysoké trávě, viděl jak se nad ním třepotá ve vzduchu baldachýn volavek bílých, ale zřídkakdy se dostal až k výstřelu. Pokud by se mu to povedlo, musel by stejně stát uprostřed bouře potácejících se těl. Často stopovali stádo, byli téměř u něho, když Sean najednou ztratil zájem, a tak se vrátili zpátky do tábora.

Nedokázal být dlouho pryč. Byl z toho nešťastný, jeho sluhové byli nešťastní, ale Kateřina byla šťastná jako ranní ptáče při kuropění. Měla svého manžela, byla paní domu, který suverénně vedla a protože její smysly nebyly ještě tak vyhrocené jako Seanovy, byla fyzicky spokojená. Dokonce i když Sean dodržoval daná pravidla, jejich společné večery ve voze pro ni končívaly povzdechem, otřásla se a se zasněnýma očima odešla na lůžko, zatímco Sean zůstal sám s rozpáleným ďáblem v duši. Jedinou bytostí, které si Sean mohl postěžovat, byl Zloděj. Ten ležel s čumákem v Seanově podpaží přinejmenším se svým dílem deky přes sebe a tiše poslouchal. Zulové viděli, v čem je problém, ale nechápali to. Ani se o tom samozřejmě nebavili, ale když některý z nich nápadně rozhodil rukama nebo jistým způsobem zakašlal, ostatní ihned věděli, co to znamená.

Mbejane se nejvíce přiblížil tomu, aby to vyjádřil slovy. Sean právě prodělával záchvat vzteku. Byla to záležitost kamsi odložené sekery a kdo za to může. Sean je nechal vstoupit do řady, vyjadřoval pochybnosti o jejich předcích a současných i budoucích vyhlídkách a pak odburácel do svého vozu.

Následovalo dlouhé ticho, potom nabídl Hlubi Mbejanovi svou tabatěrku. Mbejane si vzal špetku kýchacího tabáku a řekl: „Hřebec, který nedokáže kopytem shodit plot, je hloupý hřebec.“

„To je pravda, to je pravda,“ souhlasili ostatní, a tím byla celá záležitost

odložena.

O týden později dorazili k řece Sabi. Hory v dálce byly modrošedé a řeka byla plná – hnědá a plná. Druhý den bylo chladné ráno od nočního deště a vzduch byl syrový. Tábor voněl hořícím dřevem v ohništích, dobytkem a divokou mimózou.

Kateřina udělala z jednoho z pštrosích vajec, které Mbejane den předtím našel, omeletu velikou jako talíř. Ochutila jí muškátovým oříškem a kousky hub žlutých a masitých. Potom byly koblihy a divoký med, káva a doutník pro Seana.

„Pojedeš dneska pryč?“ ptala se Kateřina.

„Hm, hm.“

„Aha.“

„Nechceš, abych jel?“

„Nezůstal jsi v táboře už celý týden.“

„Chceš, abych neodjel?“

Rychle vstala a začala sklízet ze stolu. „Stejně nenajdeš žádné slony… už dávno jsi žádné nenašel.“

„Chceš, abych zůstal?“

„Je takový krásný den.“ Dala znamení Kandhlovi, aby odnesl nádobí.

„Jestli chceš, abych zůstal, tak mi to normálně řekni.“

„Mohli bysme jít na houby.“

„Řekni to,“ odpověděl Sean.

„Tak dobře, prosím tě.“

„Mbejane! Odsedlej toho koně! Nebudu ho potřebovat!“

Kateřina se rozesmála. Odběhla ke svému vozu, až se jí sukně třepetaly kolem nohou a volala na své psy. Vrátila se s kloboukem a s košíkem v ruce. Psi se kolem ní točili, vyskakovali a štěkali.

„Tak běžte… hledej!“ nařídil jim Sean, a oni se vrhli kupředu jako o závod, v kruzích se vraceli a se štěkotem honili jeden druhého. Sean s Kateřinou šli za nimi a drželi se za ruce.

Okraj Kateřinina klobouku skrýval její tvář ve stínu, ale když na něho pohlédla, její oči měly barvu temné zeleně. Nasbírali nové houby, kulaté a tvrdé, hnědé a nahoře na klobouku trochu lepkavé, dole s jemnými lístky plodnic jako dámský vějíř. Za hodinu měli plný košík a zastavili se pod stromem manila. Sean si lehl na záda. Kateřina utrhla stéblo trávy a lehtala ho s ní na tváři, až ji chytil za zápěstí a stáhl si ji na hruď.

Psi je pozorovali, seděli kolem nich v kruhu z tlam jim visely růžové a mokré jazyky.

„Na Kapském mysu, hned za Paarlem, je jedno krásné místo. Jsou nad ním hory a je tam řeka… s tak průzračnou vodou, že je vidět i ryba, jak leží

na dně,“ řekla Kateřina. Měla ucho na jeho hrudí a poslouchala jeho srdce. „Koupíš mi tam jednou farmu?“

„Ano,“ řekl Sean. „Postavíme si dům s velikánskou verandou a já budu jezdit v neděli do kostela s děvčaty a s maličkými kluky vepředu a s těmi většími vedle kolesky na koních.“

„Kolik jich bude?“ zeptal se Sean. Zvedl jí okraj klobouku a podíval se jí na ucho. Bylo to moc pěkné ouško a ve slunci viděl na lalůčku jemné chmýří.

„Ach spousta… většinou kluci, ale taky pár děvčat.“

„Deset?“ navrhl Sean.

„Ještě víc.“

„Patnáct?“

„Ano, patnáct.“ Leželi a přemýšleli o tom. Seanovi to připadalo jako docela slušně zaokrouhlené číslo. „A budu mít slepice, chci mít spoustu slepic.“

„Dobře,“ souhlasil Sean.

„Tobě to nevadí?“

„A mělo by?“

„Některým lidem slepice vadí, někteří lidé je nemají ani trochu rádi,“ řekla Kateřina. „To jsem ráda, že tobě nevadí. Já jsem po nich vždycky toužila.“

Sean se kradmo přiblížil ústy k jejímu uchu, ale ucítila, že se pohnul a posadila se. „Co to děláš?“

„Tohle,“ řekl Sean a jeho ruka vystřelila vpřed.

„Ne, Seane, dívají se na nás!“ ukazovala rukou na psy.

„Ti to pochopí,“ řekl Sean a pak spolu dlouho mlčeli. Najednou všichni psi společně začali lovecký chorál. Kateřina se posadila a Sean otočil hlavu a uviděl leoparda. Stál od nich asi padesát yardů na okraji hustého buše, táhnoucího se podél břehu řeky a pozoroval je, v elegantním postoji, v zlatočerném trikotu, dlouhý a štíhlý. Potom se pohnul tak rychle, až vypadal rozmazaně, a dotýkal se nohama země tak lehýnce, jako se dotýká vlaštovka vodní hladiny, když za letu pije. Psi po něm vyrazili v celém houfu, Zloděj je vedl a jeho hlas přeskakoval vzrušením.

„Zpátky! Pojďte zpátky!“ křičel Sean. „Nechte ho, sakra, vraťte se!“

„Zastav je, Seane, běž za nimi! O všechny přijdeme!“

„Počkej tady,“ řekl jí Sean. Rozběhl se za zvuky psí smečky. Nevolal, ale šetřil si síly a dech. Věděl, co se stane, a poslouchal, jestli to uslyší. Najednou se zvuk honičky změnil – byl teď jaksi ostřejší. Sean se zastavil a stál těžce oddechuje a snažil se dohlédnout kupředu. Psi se ani nehnuli. Jejich štěkání bylo stále stejně silné.

„Ta svině se zastavila. Chystá se je oddělat!“ Zase se rozběhl a téměř současně uslyšel zavýt prvního psa. Běžel dál. Našel psa tam, kde ho leopard pohodil. Stará fena s bílýma ušima a s rozpáraným břichem. Sean běžel dál. Následoval pes s hnědým hřbetem, s vyrvanými vnitřnostmi, ještě žil a plazil se k němu. Běžel dál. Honička byla stále mimo jeho dohled, ale držel se stále tím směrem. Už se nezastavoval, aby pomohl psům, které leopard potrhal. Většina z nich už byla stejně mrtvá když se k nim dostal. Sliny v ústech mu zhoustly, srdce bilo do žeber a on při běhu vrávoral. Náhle se ocitl na mýtině a před ním se rozevřel pohled na loveckou scénu. Zbývali ještě tři psi. Jeden z nich byl Zloděj. Kroužili kolem Leoparda, plazili se k němu po břiše, chňapali mu po zadních nohách, cenili zuby a pak, když se po nich leopard se zavrčením ohnal, odskakovali zpátky. Tráva na mýtině byla krátká a svěží.

Slunce bylo přesně nad nimi, nikde žádný stín, všechno zalévalo stejnoměrným plným světlem. Sean se snažil zakřičet, ale jeho hrdlo nevydalo ani zvuk. Leopard si lehl na hřbet a roztahoval se s grácií spící kočky maje zcela obnažené nohy a břicho. Psi se drželi zpátky a váhali. Sean znovu zakřičel, ale jeho hlas se k nim ani nedonesl. To krémové břicho, měkké a chlupaté, bylo příliš velkým pokušením. Jeden ze psů to zkusil, vyrazil se svěšenou hlavou a otevřenou tlamou. Leopard se nad ním zavřel jako past na pero. Chytil psa předními tlapami a zadní nohy rychle zapracovaly. Pes vyjekl nad rychlými tahy chirurga, který ho potom odhodil stranou se střevy volně visícími ven. Leopard se znovu uvolnil a nastavil vnadidlo svého břicha. Teď už byl Sean blízko a tentokrát ho uslyšeli oba zbývající psi. Uslyšel ho ale i leopard. Skočil na nohy a snažil se utéci, ale v tom okamžiku, kdy se otočil, už na něm byl Zloděj sekaje zuby po zadních nohách, čímž ho přinutil, aby se otočil a přikrčil.

„Nech toho, nech ho! Ke mně, Zloději, jdeš sem!“ Zloděj pochopil Seanovo volání jako povzbuzování. Tancoval těsně mimo dosah sekajících drápů, posmíval se leopardovi. Teď už byl lov konečně vyrovnaný. Sean věděl, že když se podaří přimět psy, aby zvolnili svůj útok, leopard uteče. Postoupil o krok kupředu, shýbl se, aby zvedl kámen, který by hodil po Zlodějovi, ale jeho pohyb tu rovnováhu zvrátil. Když se napřímil, leopard ho zpozoroval a on ucítil, jak se mu žaludek začíná stahovat strachy. Půjde po něm. Poznal to podle toho, jak zploštil uši k hlavě a ramena se mu vyboulila jako napjatá ocelová pera. Sean upustil kámen a sáhl po noži u pasu.

Leopard ohrnul rty. Měl žluté zuby a jeho hlava s přitaženýma ušima byla jako hlava hada. Přibližoval se bleskurychle a nízko u země, přičemž odhodil stranou oba psy. Jeho běh byl dlouhý a nádherně plynulý. Jakoby

se k němu nad krátkou trávou rychle plavil. Sean pocítil současně náraz i bolest. Náraz ho odhodil dozadu a bolest mu z plic vysála dech. Leopardovy drápy se mu zasekly do prsou, cítil, jak mu škrábou po žebrech. Držel mu tlamu předloktím od obličeje a ucítil hnilobný pach jeho dechu. Kutáleli se spolu po trávě, přední tlapy pořád ještě v jeho hrudi a Sean cítil, jak zvedá zadní nohy, aby mu rozpáral břicho. Zoufale se zkroutil, aby jim unikl vrážeje současně nůž do leopardího hřbetu. Leopard zavyl a jeho zadní nohy se opět zvedly. Cítil, jak se mu drápy boří do boku a trhají mu stehno. Bolest byla hluboká a silná a on věděl, že je těžce raněný. Zadní nohy se zase zvedly.

Tentokrát ho zabijí. Zloděj zabořil zuby do leopardovy nohy, ještě než se drápy stačily dotknout Seanova masa, a pes rval nohu dozadu, takže držel leoparda nataženého nad Seanovým tělem. Seanův zrak se rozpíjel do tmy a oslnivého světla.

Vrazil nůž leopardovi do zad hlouběji, těsně u páteře a táhl ho dolů asi tak jako když řezník krájí kotletu. Leopard zavřeštěl, jeho tělo se otřásalo a drápy v Seanově těle se zkroutily. Sean znovu řízl, hluboko a dlouze a pak zas a zas.

Rval ho na kusy, šílený bolestí, leopardova krev vytryskla a smísila se s tou jeho a pak se dravec odvalil stranou. Psi ho obklopili a vrčeli. Byl ale mrtvý. Sean nechal nůž vyklouznout z ruky a dotkl se tržných ran v noze. Krev byla temně rudá, tekla hustě jako sirup, hodně krve. Díval se do černého tunelu. Noha ležela daleko od něho, ale ne jeho – ne jeho noha.

„Garry," zašeptal. „Garry, ach ty můj Bože! Odpusť mi to. Já jen uklouz, to já nechtěl, já uklouzl" Tunel se uzavřel a už tam nebyla žádná noha, jenom tma. Čas tekl jako nějaká tekutina, celý svět byl tekutý a plynul temnotou. Slunce bylo temné a jenom bolest byla stálá, stálá jako skála v temném pohybujícím se moři. V temnotě uviděl nezřetelně obličej Kateřiny. Snažil se jí říci, jak je mu to líto. Snažil se jí říci, že to byla nehoda, ale bolest ho zarazila. Ona plakala.

Věděl, že ho pochopí, a tak se vrátil zpět do toho temného moře. Pak se vody moře vzedmuly varem a on se v tom vedru začal dusit, ale byla tu stále ta bolest, které se zachytil jako té skály v moři. Proud kolem něho vířil a pak se zhmotnil ve tvar ženy a on už si myslel že je to Kateřina, ale měla leopardí hlavu a její dech páchl jako hnisavé rány nohy v rozkladu.

„Já tě nechci – já vím, kdo jsi!" křičel na ni. „Já tě nechci! To není moje dítě!" a ta věc se proměnila v páru, kroutící se šedou páru, a vrátila se k němu cosi drmolíc na řetězu, který cinkal, měla žlutou pěnu kapající od šedých mlhavých úst a s ní přišla šílená hrůza. Zkroutil se a přikryl si obličej drže se vší silou své bolesti, která jediná byla skutečná a vytrvalá. Po-

tom, po tisíci letech, moře zamrzlo, on po něm kráčel a všude, kam dohlédl, se rozkládal bílý led. Na ledovém poli byla zima a čišela z něho opuštěnost. Vál tam vítr, ledový vánek jakoby šeptající cosi nad ledovou plání byl to takový hrozně smutný zvuk a Sean se držel své bolesti, tiskl se k ní, protože byl tak opuštěný, a jenom ta bolest byla skutečná. Pak se najednou kolem něho na ledové kře začaly pohybovat i další postavy, tmavé postavy, všechny pospíchající jedním směrem, nahrnuly se kolem něho, strkaly ho s sebou a on ztratil svou bolest, ztratil ji v tom zoufalém spěchajícím davu tlačících se postav. Ačkoliv neměly žádné obličeje, některé z nich plakaly, jiné se smály a všechny spěchaly kamsi kupředu, až dorazily na místo na jedno místo, kde se před nimi rozevřela trhlina v celém ledovém poli. Byla široká a hluboká a její hrany byly bílé, potom světle zelené až modré a nakonec nekonečně černé a některé z těch postav se do ní radostně vrhaly zpívajíce si během pádu. Jiné se zběsile držely hran propasti a jejich beztvaré obličeje byly plné strachu, zatímco jiné postavy vstupovaly do prázdnoty unaveně, jako poutníci na konci předlouhé cesty. Když tu propast uviděl Sean, začal se rvát, vrhl se proti tomu spěchajícímu davu, který ho strkal kupředu a zanesl ho až na samý okraj propasti a jeho nohy sklouzly přes okraj. Zaťal prsty do kluzkého okraje ledové kry. Rval se s tím a křičel ze všech sil, jak vzdoroval té temné síle, která vsávala jeho nohy dolů… Potom zůstal tiše ležet, ledová puklina se uzavřela a on byl opět sám. Byl unavený – zničený a nesmírně vyčerpaný. Zavřel oči a bolest se k němu vrátila a tiše sebou škubala v jeho noze.

Otevřel oči a uviděl obličej Kateřiny. Byla bledá a měla veliké oči ještě zdůrazněné modrou barvou. Snažil se zvednout ruku, aby se dotkl její tváře, ale nedokázal se pohnout.

„Kateřino," řekl.

Uviděl, jak se jí oči překvapením a štěstím zbarvily do zelena. „Ty ses vrátil! Bože můj, díky! Ty ses vrátil!"

Sean otočil hlavu a pohlédl na vozovou plachtu. „Jak dlouho?" zeptal se. Jeho hlas byl pouhý šepot.

„Pět dní… Prosím tě, nemluv, nemluv, prosím." Sean zavřel oči. Byl velmi vyčerpaný, a tak usnul.

Když se vzbudil, Kateřina ho myla. Mbejane jí ho pomohl nadzvednout, jeho velké růžové dlaně něžně manipulovaly s jeho nohou. Smývali z něho pach horečky a vyměňovali obvazy. Sean sledoval Kateřinu, jak pracuje, a pokaždé, když vzhlédl, se na sebe usmáli. Jednou sebral veškerou sílu, aby se zeptal Mbejana: „Kde jsi byl, když jsem tě potřeboval?"

„Spal jsem na slunci, Nkosi, jako stará žena," smál se a napůl žertoval Mbejane. Kateřina mu přinesla jídlo a když je ucítil, dostal hlad. Snědl

všechno a opět usnul. Mbejane postavil chýši se stříškou z došků a otevřenými boky ve stínu na břehu řeky Sabi. Potom udělal z kůlů a kožených řemínků postel. Přenesli Seana z vozu, přičemž Kateřina kolem nich pobíhala s neustálými připomínkami, a položili ho do přístřešku. Kateřina šla do vozu pro polštáře a když se vrátila, našla Zloděje a Seana, jak se spolu uvelebují na lůžku.

„Seane, vyhoď tu příšeru pryč odtud – ty deky jsou čerstvě vyprané!“ Zloděj se rozvalil a schoval hlavu v Seanově podpaží.

„To je v pořádku, vždyť je úplně čistý,“ zastával se ho Sean.

„Páchne.“

„Nepáchne.“ Sean přičichl ke Zlodějovi. „No, aspoň ne moc.“

„Ach vy dva!“ Podstrčila Seanovi pod hlavu polštář a přešla k jeho noze. „Jak jí je?“

„Prima,“ odpověděl Sean. Zloděj se na lůžku posunul, až dosáhl na polštář.

Jak pomalu plynuly dny, hojilo se i Seanovo zraněné tělo a plnila se i studna jeho síly. Průvan pod přístřeškem mu vysušil strupy na prsou a noze, ale jizvy zůstanou. Vždycky ráno, po snídani, zasedalo u Seanovy postele celé jeho dvořanstvo. Kateřina seděla na pelesti a domorodci se usadili kolem něho. Nejdříve probrali domácí záležitosti – zdraví volů, které nazývali jmény, diskutovali o jejich očích, kopytech a žaludcích. V jednom z vozů byla díra v plachtě. Jediná zbývající fena barvila. Je Zloděj ještě dost chlap, aby tu práci zastal? Bylo třeba ulovit maso – třeba Nkosi někdy dneska vezme do ruky pušku? Hlubi chytil do své rybí pasti čtyři středně velké parmy. A tehdy se hovor stočil na buš kolem nich. Lev zabil hned za první zatáčkou řeky buvola. Jsou odtud vidět supové. Během noci pilo u řeky asi míli proti proudu stádo slonů. Schůze projednala každý jednotlivý bod. Všichni svobodně vyjadřovali svoje názory či komentáře nebo se dohadovali o názorech jiných než byly ty jejich. Když bylo všechno řečeno, dal jim Sean úkoly na ten den a poslal je pryč.

Pak zůstal s Kateřinou o samotě. Z jeho přístřešku dohlédli přes celou řeku, na krokodýly ležící na bílém písku a na kolibříky skákající do mělčin. Seděli těsně vedle sebe a bavili se o farmě, kterou si zařídí. Sean bude pěstovat víno a chovat koně a Kateřina slepice. Příští období dešťů už budou mít všechny vozy plné. Potom ještě jedna výprava a budou mít dost peněz na to, aby si koupili farmu. Kateřina ho držela v posteli dlouho potom, co už byl dost silný, aby z ní vstal. Rozmazlovala ho a jemu se to hrozně líbilo. Bezostyšně, jako to muži dělávají, přijímal všechny ty její pozornosti a svoje poranění pak dokonce ještě trochu zveličoval. Nakonec mu Kateřina dovolila, byl s jistou nevolí, aby vstal z postele. Ještě další týden zůstal v

táboře, až se mu nohy přestaly třást a pak jednou večer vzal pušku a odešel s Mbejanem lovit čerstvou zvěřinu.

Šli pomalu, Sean trochu kulhal a nedaleko tábora zastřelil mladou antilopu onyx. Posadil se, opřel o strom msasa a kouřil doutník, zatímco Mbejane odešel pro sluhy, aby ji odnesli.

Sean pak přihlížel, jak vyvrhovali antilopu. Na mase byly bílé pruhy tuku. Pověsili ji na tlusté větve a nesli mezi sebou, vždy dva na jednu větev a když dorazili zpátky do tábora, našel Sean Kateřinu v jedné z těch jejích nevyzpytatelných nálad. Když na ni při večeři promluvil, odpovídala mu na dálku a potom u ohně seděla od něho odděleně. Byla moc hezká a Sean se trochu divil a trochu zlobil. Konečně vstal.

„Je čas jít spát. Doprovodím tě do vozu."

„Jdi sám. Já tu ještě chvíli zůstanu."

Sean zaváhal. „Děje se něco? Udělal jsem něco špatného?"

„Ne „ řekla rychle. „Ne. Nic se neděje. Jen jdi spát."

Políbil ji na tvář. „Když mě budeš potřebovat, jsem vedle. Dobrou noc, spi sladce." Napřímil se. „Pojď, Zloději," řekl. „Čas jít spát."

„Nech Zloděje u mě, prosím tě." Kateřina chytila psa za kůži na hřbetě a zadržela ho.

„Proč?"

„Chtěla bych mít společnost."

„Tak já zůstanu taky," Sean se chystal posadit.

„Ne, ty jdi do postele." Měla zoufalý hlas a Sean se na ni ostře zahleděl.

„Jsi si jistá, že ti nic není?"

„Ano, prosím tě, jdi."

Odešel do svého vozu a ohlédl se za ní. Seděla zpříma a držela psa. Vlezl dovnitř. Lucerna svítila a on se překvapeně zarazil, když uviděl své lůžko. Byla na něm i prostěradla, nejenom hrubé deky. Přejel rukou po jemné látce. Byla ztuhlá po čerstvém žehlení. Posadil se na lůžko a stáhl si boty. Rozepnul si košili a hodil ji na skřínku, potom si lehl naznak a zahleděl se na lucernu.

„Tady se děje něco zatraceně divnýho," konstatoval pro sebe.

„Seane –" ozval se její hlas vedle vozu. Sean vyskočil a otevřel plátěný vchod.

„Můžu dál?"

„Ano, ovšem." Podal jí ruku a vyzvedl do vozu.

Pohlédl jí do tváře. Byla celá vylekaná. „Něco se stalo," řekl.

„Ne, nedotýkej se mě. Musím ti něco říct. Sedni si na postel."

Sean si pozorně prohlížel její tvář. Něco mu dělalo starosti.

„Když jsem s tebou odešla, tak jsem myslela, že tě miluju. Myslela

jsem, že máme být spolu navždycky.“ Těžce polkla. „Pak jsem tě našla tam v té trávě – potrhaného a jako mrtvého. Ještě než začal náš společný život, tak jsi mi umřel.“ Sean viděl jak se jí do očí vrací bolest. Znovu to prožívala. Vztáhl k ní ruku, ale chytila ho za zápěstí. „Ne, počkej… prosím tě, nech mě dokončit. Musím ti to vysvětlit. Je to moc důležité!“

Seanovi klesla ruka a ona rychle pokračovala. „Ty jsi byl mrtvý a já jsem taky umírala uvnitř. Cítila jsem prázdno. Nic nezbylo. Nic… jenom ta vnitřní prázdnota a ten pocit smrti navenek. Dotkla jsem se tvého obličeje a ty ses na mě podíval. Tehdy jsem se modlila, Seane, celé ty dlouhé dny jsem se modlila, zatímco ty jsi bojoval s rozkladem svého těla.“ Klekla si před ním a objala ho kolem pasu. „Teď jsme zase živi a spolu, ale já vím, že to nemůže být navždy. Další den, další rok, když budeme mít štěstí, tak dvacet. Ale ne navždy. Já teď vidím, jak jsem byla malicherná. Chci být tvoje žena.“

Rychle se k ní sklonil, ale ona uhnula a vstala. Rozepjala si knoflíky a šaty z ní spadly. Rozpustila si vlasy a nechala je volně ležet na svém bílém těle.

„Podívej se na mne, Seane, chci, aby ses na mne podíval. Mohu ti dát tohle a svou lásku… stačí to?“ Byla jako krev a mléko, štíhlá i oblá, vlasy jako černý oheň a sametová pleť. Viděl, jak se jí ruměnec z tváří rozšiřuje až na prsa, až byla celá zrůžovělá, stydlivá, ale přitom hrdá na svou dokonalost. Dál si ji už neprohlížel. Vzal ji k sobě a přikryl její nahotu svým velkým tělem. Celá se třásla, a tak ji něžně uklidňoval, až to chvění přestalo, a ona zůstala ležet s tváří zabořenou pod plnovousem do jeho krku. „Ukaž mi jak… chci ti dát všechno. Prosím tě, ukaž mi jak,“ šeptala. A tak si vzali jeden druhého a jejich sňatek sestával z řady dalších věcí: z hebkého vánku i touhy, takové jako když zem volá po dešti. Byla v něm bolest i zběsilý pohyb dostihových koní, tlumené zvuky jako noční šepot, ale i radostné vítání, radost z letu na orlích křídlech, triumfální vzedmutí i příboj divoké vody na skalnatém pobřeží a pak tu byl mír a klid a vnitřní teplo, přítulnost ospalých štěňat a spánek. Ale spánkem to neskončilo, pokračovalo to v dalším hledání a nalézání, v dalším spojení a podivuhodném tajemství v neproniknutelných hlubinách jejího těla.

Ráno mu přinesla Bibli.

„Ale ne,“ protestoval Sean, „já už jsem na ní jednou přísahal!“

Kateřina se rozesmála, stále ještě s živou pamětí na tu noc, která jí udělala tak šťastnou. Otevřela knihu tam, kde je vakát, prázdný list.

„Musíš do ní zapsat svoje jméno… tady, vedle mého.“ Sledovala jak píše, stála vedle židle a dotýkala se bokem jeho ramene. „A tvoje datum narození,“ dodala.

Sean napsal: „Devátého ledna, 1862.“ Potom se zeptal: „Co je tady to „datum úmrtí“… chceš, abych to taky vyplnil?“

„Nemluv tak,“ rychle odpověděla a pohladila dřevěný stůl.

Seana mrzelo, že něco takového řekl. Snažil se to nějak zamluvit. „Je tady místo jenom pro šest dětí.“

„Další můžeme zapsat na kraj. Tak to máma dělala taky… její děti pokračují dokonce až na prvních stránkách Genesis. Myslíš, že my se dostaneme tak daleko, Seane?“

Sean se na ni usmál. „Podle toho, co cítím teď, bysme se bez potíží měli dostat až k Novému Zákonu.“

Byl to rozhodně dobrý start. V červnu bylo po deštích a Kateřina chodila zakloněná, aby vyvážila to závaží vepředu. V táboře panovala dobrá nálada. Teď už byla Kateřina více ženou než dítětem. Byla veliká a celá zářila, že její stav vyvolává u Seana úzkostlivý obdiv. Často si zpívala a občas v noci dovolila Seanovi, aby se o její radost podělil.

To mu pak dovolila, aby jí vyhrnul noční košili nad bříško a položil na napjatou a žilami protkanou kůži ucho. Poslouchal to bublání a sání a cítil proti tváři pohyb. Když se posadil, byly jeho oči plné úžasu nad tím zázrakem a ona se pak na něho pyšně usmála, dala mu hlavu na rameno a pak spolu tiše usnuli.

Ve dne bylo také všechno v pořádku. Sean se smál spolu s domorodci a nelovil už s takovou zarputilostí jako předtím.

Odjeli dál na sever podél řeky Sabi. Někdy tábořili celý měsíc na jednom místě. Jak africká step vysychala, zvěř se začala vracet k řekám a jejich vozy se opět začaly plnit slonovinou.

Jednou odpoledne v září odešel Sean s Kateřinou z tábora na procházku po břehu. Země už byla zase hnědá a voněla uschlou trávou. Řeka byla zase jezírka a bílý písek.

„K čertu, to je vedro.“ Sean si sundal klobouk a utřel si pot z čela. „Tobě musí být pod všemi těmi šaty ale horko!“

„Ne, je mi dobře.“ Kateřina ho držela za ruku.

„Pojď, zaplaveme si.“

„Myslíš úplně nazí bez šatů?“ Kateřina vypadala šokovaně.

„Ano, proč ne?“

„To je sprosté.“

„Ale jdi. Vzal jí dolů, přestože protestovala při každém kroku a na místě, kde balvany zakrývaly vodu, jí zbavil všech svršků. Smála se, červenala a vzdychala současně. Odnesl ji do jezírka a ona si vděčně sedla až po bradu do vody.

„Jaký je to pocit?“ zeptal se Sean.

Rozpustila si vlasy a ty plavaly kolem ní, zavrtala prsty do písku a břicho prosvítalo vodou jako záda bílé velryby.

„Je to příjemné," přiznala. „Je to, jako kdybych měla na kůži hedvábné spodní prádlo."

Sean nad ní stál jenom s kloboukem na hlavě. Pohlédla na něho.

„Sedni si," řekla celá nesvá a odvrátila od něho zrak.

„Proč?" zeptal se překvapeně.

„Ty víš proč… jsi sprostý, proto."

Sean se vedle ní posadil. „Teď už bys na mě měla být zvyklá."

„Ale nejsem."

Sean jí ve vodě objal. „Jsi krásná," řekl. „Jsi moje láska." Dovolila mu, aby ji políbil na ucho. „Co to bude?" Pohladil ji po vystouplém břiše. „Kluk nebo děvče?" Tohle bylo teď jejich oblíbeným námětem konverzace.

„Chlapec." Byla si naprosto jistá.

„Jak mu budeme říkat?"

„No, jestli nenajdeš brzo kněze, budeme mu muset říkat tak, jak ty říkáš pořád svým sluhům."

Sean na ni zůstal koukat. „Co tím chceš říct?"

„Však víš, jak jim říkáš vždycky, když se zlobíš?"

„Parchanti," odpověděl překvapeně Sean a hned nato si to všechno uvědomil. „Sakra, vůbec jsem na to nepomyslel! My musíme najít faráře! Žádný moje dítě přece nebude parchant! Musíme se vrátit zpátky do Louis Trichardtu."

„Máš na to ještě asi měsíc," varovala ho Kateřina.

„Bože můj, to nestihnu! Vyrazili jsme moc pozdě." Seanův obličej zbledl. „Počkej, mám to! Pod horami na pobřeží jsou portugalské osady."

„Ale Seane, to jsou římští katolíci!"

„Všichni pracujeme pro jednoho pána."

„Jak dlouho ti to bude trvat přejet ty hory?" zeptala se Kateřina pochybovačně.

„Já nevím. Možná čtrnáct dní jízdy na koni až k pobřeží."

„Na koni?" Kateřina vypadala ještě pochybovačněji.

„A kruci… vždyť ty nemůžeš!" Sean se poškrábal na nose. „Budu muset jet sám a nějakého faráře přivézt. Zůstaneš tady sama? Nechám tu Mbejana, aby se o vás staral."

„Ano, my to tady zvládneme."

„Jestli nechceš, tak nepojedu. Tak důležité to zase není."

„Je to důležité a ty to víš. Neboj se, nic se mi nestane, opravdu."

Než příštího rána odjel, vzal si Sean Mbejana stranou. „Ty víš, proč nejedeš se mnou, viď?" Mbejane přikývl, ale Sean si sám odpověděl. „Proto-

že tady máš důležitější práci.“

„V noci,“ řekl Mbejane, „budu spát pod vozem Nkosikazi.“

„Ty budeš spát?“ zeptal se hrozivě Sean.

„Jenom občas na chvíli a jenom lehce,“ zazubil se Mbejane.

„Tak to je lepší,“ usmál se Sean.

Sean se rozloučil s Kateřinou. Obešlo se to bez slz, chápala, co je to nutnost, a pomáhala mu, aby se s tím smířil i on. Dlouhou chvíli stáli vedle svého vozu a drželi se za ruce, a když si šeptali, jejich rty se skoro dotýkaly. Potom Sean zavolal na svého koně. Za ním šel Hlubi s nákladním koněm a když překročili řeku a Sean se octl na druhém břehu, ohlédl se. Kateřina stále ještě stála vedle vozu a za ní se tyčil Mbejane. V klobouku a zelených šatech vypadala velmi mladě.

Sean zamával kloboukem nad hlavou a pak vyrazili směrem k horám. Lesy přecházely v travnatou africkou step, a jak stoupali, každá noc byla chladnější než ta předchozí. Potom step ustoupila strmým srázům a mlhavým roklinám hor. Sean a Hlubi se šplhali vzhůru sledujíce stezky zvěře, které ztráceli, aby se pak vraceli od nepřekonatelných útesů hledajíce průsmyk, vedli koně přes prudké zlomy a v noci seděli blízko u ohně naslouchajíce paviánům štěkajícím na příkrých skalních převisech. A potom najednou, uprostřed rána jasného jako broušený diamant, se octli na samém vrcholu. Na západ se rozkládala země jako na mapě a vzdálenost, kterou urazili za týden, byla zoufale nepatrná. Když napnul zrak i svou představivost, dokázal Sean rozeznat i tmavozelený pás řeky Sabi. Na východ krajina splývala s modrou, která nebyla oblohou, a na chvíli nevěděl, co to je. Ale pak –.

„Moře!“ vykřikl Sean a Hlubi se rozjásal s ním, protože to byl božský pocit stát tak nad světem. Našli si na východních svazích lehčí cestu dolů a sjeli po ní až na pobřežní pláně. U úpatí hory přišli do domorodé vesnice. Pro Seana to byl malý šok vidět zase obdělanou půdu a lidská obydlí. Do té doby se smiřoval s faktem, že on a jeho doprovod jsou jediní lidé, co na světě zbyli. Když ho uviděli, veškeré osazenstvo vesnice uteklo. Matky popadly do každé ruky jedno dítě a prchaly stejně rychle jako jejich mužské protějšky – v této části Afriky jsou vzpomínky na obchodníky s otroky stále ještě živé.

Během dvou minut po svém příjezdu měl Sean opět pocit, že je tím jediným na světě. Hlubi, s vrozeným pohrdáním Zulů pro jakýkoli jiný africký kmen, potřásl smutně hlavou.

„Jsou to opice!“ Slezli z koní a přivázali je pod velkým stromem, který tvořil střed vesnice. Posadili se do stínu a čekali. Chatrče byly jakýmisi úly z trávy, střechy měly zčernalé od ohně a v obnažené půdě mezi nimi hraba-

lo a zobalo pár slepic. O půl hodiny později uviděl Sean něčí černý obličej, který ho pozoroval z okraje buše, ale ignoroval ho. Obličej se pomalu vynořil následován neochotným tělem. Sean začal před sebe do prachu kreslit větví jakési obrazce a koutkem oka pozoroval, jak se ta osoba váhavě přibližuje. Byl to stařec s čapíma nohama a jedním okem, které mu tropická nemoc, ophtalmie, změnila ve žlutý rosol. Sean dospěl k názoru, že starce si vybrali jeho soukmenovci jako vyslance vycházejíce z předpokladu, že z nich ze všech by byl tou nejmenší ztrátou.

Sean vzhlédl a obdařil ho zářivým úsměvem. Stařec ztuhl a pak se jeho rty zkroutily do výrazu úpěnlivé úlevy. Sean vstal, oprášil si ruce o boky jezdeckých kalhot a šel si se starcem potřást rukou. Okamžitě se buš kolem nich zavlnil lidmi, kteří proudili do vesnice, vesele klábosili a smáli se. Nahrnuli se kolem Seana, sahali mu na šaty, civěli mu do obličeje a nadšeně vykřikovali. Bylo jasné, že většina z nich nikdy předtím bělocha neviděla. Sean se snažil setřást ze sebe toho Jednookého, který pořád ještě majetnicky držel jeho pravačku a Hlubi se znuděně opíral o strom a ani náznakem se neúčastnil celého uvítání. Jednooký ukončil ten zmatek, když na ně začal skřípavě hulákat hlasem zrezivělým stářím. Odvaha, kterou předtím projevil, teď přinesla ovoce. Na jeho rozkaz asi tucet děvčat odběhlo a vrátilo se s vyřezávanou stoličkou a šesti hliněnými krajáči s domácím pivem. Rukou, která ani na okamžik nepovolila to křečovité sevření, odvedl Jednooký Seana ke stoličce a přiměl ho, aby si sedl. Ostatní domorodci se sesedli v kruhu kolem něho a jedna z mladých žen donesla ten největší krajáč piva Seanovi. Pivo bylo žluté a podezřele bublalo. Seanův žaludek se při pohledu na ně sevřel. Pohlédl na Jednookého, který ho úzkostně sledoval, potom krajáč zvedl a usrkl. Ale pak se překvapeně usmál: bylo to jemně a příjemně nakyslé.

„Dobré," řekl.

„Doblé," opakovali sborem vesničané.

„Na zdraví," pronesl Sean.

„Zdalví," sborově zahlaholili vesničané jako jeden muž.

Sean se zhluboka napil. Jedna z dívek donesla krajáč piva Hlubimu. Klekla si před ním a stydlivě mu jej nabídla. Měla kolem pasu provaz upletený z trávy, z něhož vepředu visela malá sukénka, ale vzadu byla úplně nahá a její prsa měla tvar a velikost zralých cukrových melounů. Hlubi se na ně zahleděl, až dívka sklopila hlavu, a potom si vzal krajáč s pivem. Sean potřeboval průvodce do nejbližší portugalské osady. Podíval se na Jednookého a zeptal se: „Město? Portugal?" Jednooký byl skoro bez sebe Seanovou pozorností. Popadl znovu jeho ruku, dřív než mu ji stačil vytrhnout, a začal jí opět vehementně potřásat.

„Nech toho, ty starej blázne!“ řekl mu Sean podrážděně a Jednooký se zazubil a přikývl a pak, aniž by Seanovu ruku propustil, zahájil vášnivý proslov k vesničanům. Mezitím Sean pátral ve své paměti, jak se jmenuje jeden z portugalských přístavů na pobřeží.

„Nova Sofala!“ zakřičel, když na to přišel. Jednooký přerušil svůj projev a zahleděl se upřeně na Seana.

„Nova Sofala,“ opakoval Sean a ukazoval zhruba k východu. Jednooký ukázal zuby ve svém dosud největším úsměvu.

„Nova Sofala,“ souhlasil a suverénně ukázal. Potom už bylo záležitostí několika minut, než se dohodli, že on bude průvodce. Pak si Jednooký vzal z jedné chatrče matraci spletenou z travin a válečnickou sekeru. Sean nasedl a pohledem vybídl Hlubiho, aby udělal totéž, jenže Hlubi se začal chovat nějak podivně.

„No?“ zeptal se nakonec rezignovaně Sean. „Copak se děje?“

„Nkosi.“ Hlubi se zahleděl do větví stromu nad nimi. „Nákladního koně může vést ten starý.“

„Můžete se u něj střídat,“ odpověděl Sean.

Hlubi zakašlal a přesunul pohled na nehty své levé ruky. „Nkosi, je možné, že se vrátíš do téhle vesnice na cestě zpátky od moře?“

„Ano, ovšem,“ odpověděl mu zaraženě Sean. „Musíme sem přece vrátit toho starce. Proč se ptáš?“

„Nkosi, já mám v noze trn a to bolí. Jestli si mě nežádáš, budu tady na tebe čekat. Třeba se do té doby rána po trnu zahojí.“ Hlubi opět pohlédl vzhůru do koruny stromu a celý nesvůj přešlapoval na místě. Sean si všiml, že kulhá a udivilo ho, proč zrovna teď by měl Hlubi simulovat. Ale Hlubi se neudržel, aby nepohlédl směrem, kde v kruhu vesničanů stálo to děvče. Měla velice malou sukničku a ta jí z boku vůbec nic nezakrývala.

Seanovi to došlo a rozesmál se. „Trn, který máš, je bolestivý, ale není ve tvé noze.“ Hlubi opět přešlápl. „Povídal jsi, že jsou to opice… změnil jsi snad názor?“ zeptal se Sean.

„Nkosi, oni jsou opravdu opice,“ povzdechl si Hlubi. „Ale moc sympatický opice.“

„Tak si tu zůstaň… ale ať moc nezeslábneš! Musíme cestou domů jít přes hory.“

Jednooký vedl nákladního koně – byl na to velmi hrdý. Jeli skrz vysokou trávu, mokřiny a mangrovníky a hustou rozpálenou džungli, pak Mými korálovými písčinami a hájemi pokroucených palmovníkových kmenů, až konečně dorazili k moři. Nova Sofala byla pevnost s mosazným kanonem a tlustými zdmi. Moře pod ní bylo zahnědlé blátem z ústí řeky. Stráž u brány pravila,

„Madre de Dio,“ když uviděla Seana a vzala ho k veliteli.

Velitel byl malý mužík s obličejem malárií zežloutlým a s obnošenou, potem umaštěnou blůzou uniformy. Pravil, „Madre de Dio,“ a rychle odstrčil židli od stolu.

Trvalo nějakou dobu, než si uvědomil, že v rozporu se svým zjevem není tenhle špinavý vousatý obr nebezpečný. Velitel uměl anglicky a Sean před něho předestřel svůj problém. Rozhodně může být nápomocen. V pevnosti jsou tři jezuité, kteří právě dorazili z Portugalska a jsou celí žhaví do nějaké misionářské práce.

Sean si smí i vybrat, ale nejdříve se musí vykoupat, povečeřet s velitelem a pomoci mu vyzkoušet vína, která dorazila stejnou lodí jako misionáři.

Seanovi to připadalo jako dobrý nápad. U večeře se setkal s misionáři. Byli to mladíčci, stále ještě růžolící, protože Afrika neměla ještě šanci vepsat se jim do tváře. Všichni tři byli ochotni s ním jet a Sean si vybral toho nejmladšího, ani ne tak kvůli jeho zjevu, jako kvůli jeho jménu – otec Alfonso. Znělo to jaksi hrdinsky. Jezuité šli brzo spát a nechali u portského velitele, tři mladší důstojníky a Seana. Pilo se na zdraví královny Viktorie a její rodiny a na zdraví portugalského krále a jeho rodiny. Z toho dostali žízeň, a tak pili na zdraví nepřítomných přátel a pak na svoje. Velitel a Sean si přísahali na přátelství a věrnost a z toho velitel převelice zesmutněl a rozplakal se a Sean ho plácal po zádech a nabídl se, že mu zatančí tanec Hrdinný bílý seržant. Velitel opáčil, že by si toho velice vážil jakožto obrovské cti a co více, že by byl nadšený. On sám sice ten tanec nezná, ale třeba Sean bude tak laskav a instruuje ho.

Tančili na stole. Velitel se držel velice dobře až do té doby, než ve svém zápalu chybně odhadl rozměry stolu. Sean ho pomohl mladším důstojníkům uložit do postele a ráno Sean, otec Alfonso a Jednooký vyrazili k horám.

Sean byl teď nervózní z každého zdržení. Chtěl už být u Kateřiny. Angličtina otce Alfonsa se vyrovnala Seanově portugalštině. To poněkud ztěžovalo konverzaci, takže Alfonso vyřešil problém tak, že obstaral veškeré mluvení sám. Sean ho nejdříve poslouchal, ale když pochopil, že se ho ten dobrý otec zřejmě snaží vlákat do své církve, přestal si s tím lámat hlavu. Vypadalo to ale, že Alfonsa to nijak neodradilo – pořád mlel a mlel a držel se přitom oběma rukama koně za krk, kutna mu poletovala kolem nohou a obličej ve stínu jeho širokého klobouku se potil.

Jednooký je následoval jako jakýsi předpotopní pták. Trvalo to dva dny, než se dostali do vesnice Jednookého a jejich vstup byl jako triumfální procesí. Tvář otce Alfonsa se rozjasnila, když uviděl tolik potenciálních

obětí svého obrácení na pravou víru. Sean už ho viděl, jak si v duchu mne ruce, a rozhodl se, že hned pojedou dál, ještě než Alfonso zapomene na původní účel své cesty.

Dal Jednookému za jeho službu lovecký nůž. Jednooký se posadil pod ten veliký strom uprostřed vesnice, jelikož jeho hubené nohy už tělo déle neunesly, a tiskl si lovecký nůž k hrudi.

„Hlubi, už jsi toho měl dost… pojď už!“ Sean ani nesestoupil a netrpělivě čekal, až se Hlubi rozloučí se třemi vesnickými děvčaty. Hlubi předvedl tradiční zulský vkus – všechna tři měla velká prsa, velké zadky a byla mladá. A také plakala. „No tak, Hlubi, v čem je problém?“

„Nkosi oni věří, že jsem si je vzal za svoje ženy!“

„Jaký k tomu mají důvod?“

„Nkosi, to já nevím.“

Hlubi se vytrhl z objetí, kterým ho svírala ta nejkulatější a nejmladší, popadl svoje oštěpy a prchal. Sean a Alfonso cválali za ním. Vesničané volali na rozloučenou, Sean se ohlédl a uviděl Jednookého, jak stále ještě sedí u paty toho velikého stromu.

Tempo, které nasadil Sean se konečně na Alfonsovi začalo projevovat. Jeho slovní vodopády se zpomalovaly a dával najevo značnou nechuť dotýkat se sedla svou sedací části. Jel předkloněný koňovi na krku a vzadu se pokud možno ničeho nedotýkal.

Překročili hory a sjížděli dolů druhou stranou. Země se tady svažovala do údolí Sabi a už vjeli do lesů. Devátý den cesty z Nova Sofala dosáhli řeky Sabi. Bylo pozdě odpoledne. Hejna perliček pila z řečiště, a jak Sean se svými společníky sjel ze břehu, zvedla se jako modrý závoj třepajících se křídel. Zatímco koně pili, zeptal se Sean Hlubiho.

„Poznáváš tuhle část řeky?“

„Ano, Nkosi, jsme od vozů dvě hodiny pochodu proti proudu… když jsme jeli lesem, drželi jsme se moc na sever.“

Sean pohlédl na slunce, bylo nad vršky stromů.

„Zbývá půl hodiny světla… a dneska v noci nebude žádný měsíc.“

„Můžeme počkat do rána,“ navrhl Hlubi nadějně.

Sean ho ignoroval a pobídl Alfonsa, aby nasedl. Alfonso byl připraven diskutovat o vhodnosti pokračování cesty, ale Sean ho popadl za kutnu a pomohl mu do sedla.

Posledních půl míle k táboru je vedlo světlo lucerny ve voze u Kateřiny. Zloděj vyl na uvítanou a Mbejane vyběhl v čele ostatních sluhů, aby převzal Seanova koně. Jeho hlas zněl ustaraně a zároveň s úlevou.

„Nkosi, je už málo času… už to začalo.“

Sean skočil s koně a běžel do vozu. Rozrazil plátěný vstup.

„Seane!“ Posadila se. Ve světle lucerny měla oči zelené, ale s tmavými kruhy. „Díky Bohu, že jsi přijel!“

Sean si klekl vedle ní u lůžka a objal ji. Cosi jí šeptal a ona se k němu tiskla a líbala ho na tvář. Celý svět jako by zmizel a zůstal tu jenom jeden jediný vůz, jediná lucerna a láska těch dvou. Najednou v jeho objetí ztuhla a zalapala po dechu. Sean ji držel dál v náručí, ale měl najednou výraz bezmoci a jeho veliké ruce ležely nejisté a ostýchavé na jejích ramenou.

„Co můžu dělat, lásko? Jak ti můžu pomoct?“

Její tělo se uvolnilo a ona zašeptala: „Našel jsi kněze?“

„Ten kněz!“ Sean na něho úplně zapomněl. Nepřestával ji držet, jen se otočil a zařval: „Alfonso… Alfonso, pospěš si, člověče!“

Tvář otce Alfonsa ve vstupu do vozu byla vyčerpaná únavou a šedivá prachem.

„Oddejte nás,“ řekl Sean. „Rychle, člověče, che-cha-, chop-chop, vy savvy?“

Alfonso se vyšplhal dovnitř. Sukně sutany měl potrhané a dírami bylo vidět bílá nahatá kolena. Postavil se nad ně a otevřel knihu.

„Prsten?“ zeptal se portugalsky.

„Slibuju,“ řekl Sean.

„Ne, ne! Prsten?“ Alfonso zvedl prst a udělal kolem něho kruhový pohyb.

„Prsten?“

„Myslím, že chce svatební prsten,“ zašeptala Kateřina.

„Bože,“ řekl Sean. „Na to jsem zapomněl!“ Zoufale se rozhlížel kolem sebe. „Co bysme mohli použít místo toho? Nemáš nějaký ve své skříně nebo něco?“

Kateřina zavrtěla hlavou, otevřela rty, aby mu odpověděla, ale další záchvat bolesti ji umlčel. Sean ji držel v náručí, a když to přestalo, rozzlobeně pohlédl na Alfonsa.

„Tak nás, sakra, oddej! Copak nevidíš, že není čas na všelijaký ty formality?“

„Prsten?“ opět se ozval Alfonso. Vypadal velmi nešťastně.

„Tak dobrá, já ti ukážu prsten!“ Sean se vyřítil z vozu a zařval na Mbejana. „Přines mi mojí pušku! Rychle!“

Pokud chtěl Sean Portugalce zastřelit, byla to jeho věc. Mbejanovou povinností bylo mu pomáhat. Přinesl tedy Seanovi pušku. Sean našel v brašničce u opasku zlatý sovereign, hodil ho na zem a přidržel u něho ústí pušky. Kulka v něm prorazila zubatou díru. Sean hodil pušku zpátky Mbejanovi, sebral ten malý zlatý kroužek a vyškrábal se zase do vozu. Během obřadu Kateřinu třikrát přepadly bolesti a Sean jí pokaždé objímal a Alfonso

zrychloval svůj projev. Sean nasunul děravý sovereign na Kateřinin prsteníček a políbil ji.

Alfonso oddrmolil poslední řádku latinsky a Kateřina vydechla:

„Ach, Seane, už je to tady!“

„Jdi pryč,“ řekl Sean Alfonsovi a významně mávl rukou ke dveřím.

Alfonso vděčně zmizel. Potom už to netrvalo dlouho, ale Seanovi to připadalo jako věčnost, jako tenkrát, když Garrickovi brali nohu. A pak najednou, v takovém ulepeném kluzkém spěchu, bylo po všem. Kateřina ležela velmi tiše, celá bledá, zatímco vedle ní na lůžku. stále ještě s ní spojené, leželo růžové a zkrvavené dítě, které spolu počali.

„Je mrtvé,“ vydechl přiškrceným hlasem Sean. Potil se a teď couval až k protější stěně vozu.

„Ne!“ Kateřina se namáhavě zvedla. „Ne, není… Seane, musíš mi pomoct!“

Pověděla mu, co má dělat a dítě se konečně hlasitě rozplakalo.

„Je to kluk,“ tiše řekla Kateřina. „Ach, Seane, je to kluk!“ Byla teď krásnější než kdykoli předtím. Bledá, vyčerpaná, ale krásná.

Seanovy protesty byly marné – Kateřina druhý den ráno vstala a nasoukala se do jedněch svých starých šatů. Sean postával mezi ní a dítětem.

„Já jsem pořád tak tlustá,“ lamentovala.

„Lásko, prosím tě, zůstaň ještě den nebo dva v posteli!“

Udělala na něho obličej a dál se prala s tkaničkami u korzetu.

„Kdo bude hlídat děťátko?“

„Já!“ vážně pronesl Sean. „Řekneš mi jenom, co mám dělat.“

Hádat se s Kateřinou bylo jako snažit se zachytit rtuť mezi prsty, byla to zbytečná námaha. Už byla oblečená a vzala dítě do náruče.

„Můžeš mi pomoct ze schodů.“ Usmála se na něho. Sean a Alfonso jí donesli židli do stínu velkých stromů shuma a Zulové se přišli podívat na děcko. Kateřina ho držela na klíně a Sean stál nad nimi jako poněkud nejistý majitel. Seanovi to stále ještě připadalo neskutečné… bylo toho příliš, co musela v tak krátké době jeho mysl strávit. Rozpačitě se zubil na ten neustávající příval gratulací svých Zulů, a když mu Alfonso potřásal rukou, což bylo už dvacáté potřesení toho rána, ruka ho začala brnět.

„Podrž svoje dítě, Nkosi. ať tě vidíme, jak ho držíš v náručí!“ volal Mbejane a ostatní Zulové se k němu přidali. „Vem si ho, Nkosi!“

Kateřina mu ten raneček nabídla a v Seanových očích se objevil vyděšený výraz. „Neměj žádný strach, Nkosi, on ještě nemá zuby, nemůže ti ublížit,“ povzbuzoval ho Hlubi.

Sean držel svého prvorozeného neobratně v rukách a zaujal pozici hrbáče, jak to dělávají zbrusu noví tátové. Zulové jásali a Sean se uklidnil a ve

tváři se mu objevil úsměv, který zářil hrdostí.

„Mbejane, není nádherný?“

„Nádherný jako jeho otec,“ souhlasil Mbejane.

„Tvoje slova jsou jako dvousečný nůž,“ smál se Sean. Pohlédl zblízka na dítě. Mělo čepičku z černých vlasů, rozpláclý nos jako buldog, oči byly mléčně šedé a nožičky dlouhé, hubené a červené.

„Jak ho pojmenuješ?“ ptal se Hlubi. Sean pohlédl na Kateřinu.

„Bude se jmenovat Dirk,“ odpověděla.

„Jaký je toho význam?“ zeptal se Hlubi a Sean mu odpověděl.

„Znamená to dýku… ostrý nůž.“

Všichni sluhové okamžitě začali na znamení souhlasu přikyvovat. Hlubi vytáhl svou tabatěrku a nechal ji kolovat a Mbejane si nabral špetku.

„To je,“ prohlásil slavnostně, „moc dobré jméno.“

Otcovství, jako nějaký jemný alchymista, změnilo během dvanácti minut zcela Seanův přístup k životu. Nikdy předtím na něm nic nebylo tak absolutně závislého, tak absolutně bezmocného. Ten první večer u nich ve voze pozoroval Sean Kateřinu, jak sedí se skříženýma nohama na lůžku a naklání se nad dítě, aby mu podala prs. Vlasy jí visely v jednom měkkém prameni přes tvář, která byla plnější, jaksi mateřštější a dítě v jejím klíně se krmilo, až bylo celé rudé v obličeji a funělo, až pískalo.

Pohlédla na něho a usmála se a dítě jí zatahalo za prs svými malinkými pěstičkami a hledajícími ústy. Sean přešel k lůžku, sedl si vedle nich a objal je. Kateřina mu položila tvář na prsa a její vlasy voněly teplem a čistotou. Chlapeček dál hlučně pil. Sean se cítil podivně vzrušený, jako kdyby byl na prahu nějakého nového dobrodružství.

O týden později, když se na obloze opět objevily první dešťové mraky, převezl Sean vozy přes řeku Sabi a dál na svahy hor, aby unikl vedru v rovinách.

Když jel s Hlubim na pobřeží, všiml si jednoho údolí pod horami. Jeho dno bylo pokryto krátkou šťavnatou trávou a podél potoka s čistou vodou stály cedry. Tam je Sean vzal. Tady přečkají období dešťů a až skončí, bude už chlapec dost silný, aby snesl delší cestování. Potom budou moci odvézt slonovinu na jih a v Pretorii ji prodat. Bylo to šťastné tábořiště.

Volové se rozptýlili po celé délce údolí naplnivše je pohybem a spokojeným bučením. Mezi vozy se ozýval smích a v noci, když přišla mlha z hor, rozhořel se jasný a přátelský táborový oheň. Otec Alfonso u nich zůstal téměř čtrnáct dní. Byl to příjemný mladý muž, a i když si se Seanem nikdy v mluvené řeči neporozuměli, vystačili docela dobře s řečí znakovou. Potom odjel ještě s Hlubim a s dalším sluhou, kteří ho měli doprovodit přes hory. Ale ještě než je opustil, stačil uvést do rozpaků Seana tím, že ho na

rozloučenou políbil.

Sean i Kateřina jeho odjezdu litovali, protože si jej za tu dobu oblíbili a Kateřina mu téměř odpustila i jeho náboženské vyznání. Deště přišly s obvyklou prudkostí a intenzitou. Týdny se proměnily v měsíce. Měsíce štěstí a spokojeného života, který se soustředil kolem Dirkovy postýlky, jíž Mbejane zhotovil z cedrového dřeva. V jedné z Kateřiných skřínek objevili přikrývku a prostěradla.

Dítě rostlo rychle. Jako by každý den zabíralo víc a víc místa v postýlce, jeho nožičky zesílily, kůže ztratila ten skvrnitě načervenalý odstín a očka už dávno nebyla neurčitě šedomodrá. Teď už v nich byla zelená – budou mít stejný odstín jako oči jeho matky. Aby nějak zaplnil ty dlouhé dny nicnedělání, začal Sean stavět vedle říčky domek. Sluhové se k němu přidali a z původně jednoduché konstrukce nakonec vznikla chýše s robustními hliněnými stěnami a pěknou doškami pokrytou střechou a na jednom konci s kamenným krbem. Když stavbu dokončili, Sean s Kateřinou se nastěhovali dovnitř. Poté, co bydleli ve voze s jeho tenkými plátěnými stěnami, v nich ta chaloupka vzbudila dojem, že jejich láska je teď mnohem trvalejší. Jednou v noci, když venku v temnotě syčel déšť a vítr vyl u dveří jako pes, který se chce dostat dovnitř, položili před krb matraci a tam, ve světle plápolajících plamenů začali pracovat na druhém dítěti.

Přišly vánoce a potom Nový rok. Deště polevovaly, až přestaly docela, ale oni přesto stále zůstávali ve svém údolí. Potom nakonec už odjet museli, protože jejich základní věci – mouka, sůl, léky a látka – byly téměř spotřebovány. Naložili tedy vozy, seřadili je a brzy jednoho rána vyrazili. Karavana vozů se vinula údolím dolů k planinám, Kateřina seděla na kozlíku vedoucího vozu, držela v náručí Dirka a Sean jel vedle nich.

Pohlédla dozadu, střecha jejich chaloupky svítila hnědou barvou skrz větve cedrů. Vypadala ztraceně a osaměle.

„Musíme se sem jednou vrátit, byli jsme tady tolik šťastní," šeptala. Sean se ze sedla naklonil a pohladil ji po rameně.

„Štěstí není žádné místo, lásko, my ho tady nenecháváme, my si ho bereme s sebou." Usmála se na něho. Druhé dítě už na ní začínalo být vidět.

Dorazili k řece Limpopo koncem července a nalezli místo, kde se dala přebrodit. Trvalo tři dny, než vyložili vozy, protáhli je měkkým pískem a pak přenesli zásoby a slonovinu. Skončili třetí den pozdě odpoledne a všichni už byli pořádně unavení.

Brzy povečeřeli a hodinu po západu slunce už byli Zulové zavrtaní do svých dek a Sean s Kateřinou spali v objetí ve voze. Ráno byla Kateřina neobvykle tichá a trochu pobledlá.

Sean si toho nevšiml, až když mu řekla, že se cítí unavená a půjde si

lehnout. Okamžitě se jí věnoval. Pomohl jí do vozu a načechral polštáře pod hlavou.

„Jsi si jistá, že jsi v pořádku?“ ptal se stále.

„Ano… nic to není. Jsem jenom unavená, bude to zase v pořádku,“ ujišťovala ho. Vážila si jeho starostlivosti, ale ulevilo se jí, když konečně odešel, aby dohlédl na nakládání vozů, protože jeho pomocníci byli trochu nešikovní. Chtěla být sama, cítila se vyčerpaná a byla jí zima.

V poledne byly vozy k Seanově úplné spokojenosti znovu naloženy. Vrátil se ke Kateřině do vozu, nadzvedl plátno a nahlédl dovnitř. Očekával, že bude spát. Ležela ale na lůžku s otevřenýma očima zabalená do dvou velkých tlustých dek.

Obličej měla bílý jako mrtvola. Sean pocítil první známky skutečného strachu a rychle se vyškrábal nahoru.

„Drahoušku, vypadáš příšerně. Jsi nemocná?“ Položil jí ruku na rameno a cítil, že se celá třese.

Neodpovídala, místo toho se její oči pohybovaly od Seanovy tváře k zemi vedle postele. Sean tím směrem pohlédl. Jediným přepychem, který si Kateřina dovolila, byl její nočník – masivní kus porcelánu s ručně malovanými růžemi. Byla do něho doslova zamilovaná a Sean si jí vždycky dobíral, když na něm hrdě trůnila. Teď stál nočník blíž u postele a když Sean uviděl, co v něm je, zastavil se v něm dech. Byl způli naplněný jakousi žlutočernou pěnou.

„Bože můj,“ zašeptal. Civěl na to ještě chvíli, stál bez hnutí, zatímco se mu hlavou ozýval děsivý popěvek, který zaslechl v kantýnách na Witwatersrandu a který mu bušil ve spáncích jako údery hrobníkova krumpáče. Černej jak ďábel, černej jak hanba, kdo chytne malárii, má moč černou jak mamba. Zabal ho do deky, nacpi mu chinin a léky, každýmu stejně jasný je, že je to konec jeho štreky. Černej jak ďábel, lev s černou srstí, brzo pude pod černej drn, a zasypem ho černou prstí.

Zvedl hlavu a upřeně se na ni zahleděl hledaje známky strachu. Ale ona se na něho podívala stejně zpříma. „Seane, to je černá horečka.“

„Ano… já vím,“ odpověděl jí Sean, protože zapíráním se nedalo nic získat, nebylo tady místo na takový přepych, jakým je naděje. Byla to blackwater, malárie ve své nejzhoubnější formě, která napadá ledviny a udělá z nich křehké váčky zčernalé krve, které při sebemenším pohybu mohou prasknout.

Sean si klekl vedle jejího lůžka. „Musíš zůstat klidně ležet.“

Dotkl se lehce prsty jejího čela a ucítil, jak má rozpálenou kůži.

„Ano,“ odpověděla mu, ale zrak se jí už začal rozostřovat a křečovité pohyby jejího těla prozrazovaly příchod prvního záchvatu deliria. Sean jí

rukou objal kolem hrudi, aby jí udržel v klidu. Když se setmělo, Kateřina už upadla hluboko do děsivého blouznění malárie. Smála se, ječela nesmyslnou hrůzou, potřásala zuřivě hlavou a rvala se s ním, když jí nutil k pití. Ale pít musela, byla to její jediná šance, propláchnout ledviny, aby přežila. Sean jí držel za hlavu a nutil ji násilím. Dirk začal plakat, hladový a vyděšený vzhledem své matky.

„Mbejane!“ zakřičel Sean hlasem přiškrceným zoufalstvím. Mbejane čekal celé odpoledne u vstupu do vozu.

„Nkosi, co mohu udělat?“

„Dítě – můžeš se o něho postarat?“

Mbejane zvedl postýlku i s Dirkem. „Už si o něho nedělej starosti. Vezmu si ho do druhého vozu.“

Sean se opět plně věnoval Kateřině. Horečka v ní vytrvale narůstala. Její tělo bylo teď jako výheň, kůži měla vyschlou a každou hodinou byla divočejší a bylo těžší zvládnout její pohyby. Hodinu po setmění přišel do vozu Kandhla s hrncem jakési kouřící kapaliny a šálkem. Jak to Sean ucítil, otřásl se odporem a ohrnul nos. „Co to sakra je?“

„Uvařil jsem kůru ze stromu Prsy panny… Nkosikazi to musí vypít.“ Páchlo to stejně, jako když se vaří chmel, a Sean zaváhal. Ten strom znal. Rostl na vyvýšeninách, měl kůru jako nemocné stropy a každý ten strop měl tvar prsu s trnem na vrcholu.

„Kde jsi to sehnal? Neviděl jsem u řeky žádný takový strom.“ Sean získával čas, zatímco se rozhodoval, jestli dovolí, aby Kateřina ten odvar vypila. Tyhle léky Zulů dobře znal. To, co nezabily, opravdu někdy vyléčily.

„Hlubi se vrátil zpátky do kopců, kde jsme tábořili před čtyřmi dny… přinesl tu kůru asi před hodinou.“ Třicetimílová vzdálenost za něco méně než šest hodin – Sean se dokázal i ve svém neštěstí usmát. „Pověz Hlubimu, že Nkosikazi jeho medicínu vypije.“

Kandhla jí držel hlavu a Sean jí vpravoval ten ďábelsky páchnoucí lektvar mezi rty, přinutil ji vypít celý ten hrnec. Zdálo se, že šťáva z kůry uvolnila zahlcené ledviny. Do rána čtyřikrát vymočila pěnovitou černou tekutinu. Pokaždé ji Sean něžně držel v náručí a bránil její tělo proti každému pohybu, který by ji mohl zabít. Postupně její delirium přešlo do komatu. Ležela zachumlaná a ztichlá v posteli a otřásaly s ní jen krátké záchvaty. Když se ranní slunce dotklo celty vozu a osvětlilo jeho vnitřek, uviděl Sean její obličej a poznal, že umírá.

Měla žlutobílou pleť, její vlasy ztratily veškerý lesk a visely zplihle jako přeschlá tráva.

Kandhla jí donesl další hrnec toho léku a společně jí napojili. Když byl hrnec prázdný, řekl Kandhla: „Nkosi, dovol mi, abych si položil matraci na

zem vedle Nkosikazi. Ty musíš spát a já tady zůstanu s tebou a probudím tě, když se Nkosikazi jen pohne.“

Sean na něho uštvaně pohlédl. „Příteli, na spaní bude čas později.“ Zadíval se dolů na Kateřinu a dodal šeptem. „A možná ten čas bude už brzo.“

Najednou se Kateřinino tělo napjalo a Sean si klekl vedle lůžka. Kandhla zůstal stát ustaraně nad ním. Seanovi chvíli trvalo, než mu došlo, co se děje, a potom vzhlédl ke Kandhlovi.

„Jdi! Rychle!“ řekl hlasem plným utrpení a jeho tón doslova vyhnal Kandhlu z vozu.

Toho rána se narodil Seanův druhý syn, a mezitím co Kandhla hlídal Kateřinu, Sean zabalil mrtvolku do prostěradla, odnesl ji do stepi a tam ji pohřbil. Pak se vrátil ke Kateřině a zůstal u ní, zatimco se dny a noci staly beznadějným proudem žalu.

Stejně jako byla Kateřina blízko smrti, byl Sean blízko šílenství. Vůbec neopouštěl vůz, ubytoval se na matraci vedle jejího lůžka, otíral jí z čela pot, držel u rtů šálek s pitím nebo jen tak seděl a pozoroval jí. Přišel o dítě a teď se před jeho očima i Kateřina měnila v ubohou lidskou kostru.

Zachránil ho Dirk. Mbejane mu přinesl syna, a ten skotačil na matraci, lezl Seanovi po klíně a tahal ho za vousy. Byl to jediný plamínek světla ve tmě.

Kateřina to přežila. Pomalu se vracela z kómatu, který předchází smrt, a její váhavý návrat způsobil, že se Seanovo zoufalství změnilo v naději a pak v nádherný pocit úlevy. Její moč už nebyla černá, ale tmavě růžová a hustá usazeninou. Teď už si uvědomovala jeho přítomnost a i když byla ještě tak slabá, že nedokázala sama zvednout hlavu z polštáře, její zrak ho sledoval, když se pohyboval po voze. Teprve za další týden se dověděla o svém dítěti. Ptala se ho na ně vyčerpaným šepotem a Sean jí všechno vyprávěl s veškerou něhou, které byl schopen. Neměla sílu ukázat jakékoli emoce, a tak jen tiše ležela a dívala se upřeně do plachty nad hlavou a slzy jí tekly dolů po zažloutlých tvářích. To, co horečka způsobila jejímu tělu, bylo až neuvěřitelné. Její údy byly tak tenké, že Sean dokázal obejmout její stehno jednou rukou. Kůže na obličeji i na těle jí visela v žlutých záhybech a moč měla pořád znečištěnou růžovou krví. A to nebylo zdaleka všechno. Horečka připravila o veškerou energii i jejího ducha. Nezbyla jí žádná na to, aby se vyrovnala se zármutkem ze smrti dítěte, a ten žal jí uzavřel do ulity, kterou se k ní nedokázal dostat ani Sean ani Dirk.

Sean se ze všech sil snažil, aby nějak napravil to strašné poškození její duše i těla. Věnoval jí každou minutu svého času. On i všichni Zulové pátrali křížem krážem ve stepi v okruhu třiceti mil kolem tábora, aby našli různé pochoutky, které by dokázaly probudit její chuť k jídlu, jako divoké

ovoce, med, morek žiraf a maso tuctu dalších zvířat: sloní srdce, antilopí játra, grilovaného ještěra iguana, tak jemného a bílého jako vykrmené kuřátko, zlatité filé žlutohubé pražmy z řeky. Kateřina se bez zájmu dotkla jídla, potom se odvrátila a dál ležela a dívala se do plachtoviny tvořící stěnu lůžka.

Sean sedal vedle ní a hovořil o farmě, kterou si koupí a marně se ji snažil zatáhnout do diskuse o domě, který si postaví.

Předčítal jí z Duffových knih, ale jedinou reakcí, kterou u ní vyvolal, bylo slabé zachvění rtů, kdykoli se v textu vyskytlo slovo smrt nebo dítě. Vyprávěl jí o dnech strávených na Witwatersrandu zoufale pátraje v paměti, které příběhy by ji asi pobavily. Přinesl jí Dirka a nechal ho, aby si hrál ve voze. Dirk už teď chodil, jeho tmavé vlasy začínaly kudrnatět a měl zelené oči. Jenomže chlapce nebylo možné dlouho ve voze udržet. Měl toho tolik na práci, měl toho tolik, co musel prozkoumat. Za chvíli už se kolébal k východu a vydával královské rozkazy: „Bejan! Bejan!“ Téměř ihned se objevila mezi celtami hlava Mbejaneho a Zulu se zadíval na Seana hledaje jeho dovolení.

„No dobře, vem ho ven… ale řekni Kandhlovi, aby ho nepřecpával jídlem!“ Mbejane pak rychle, než si to Sean rozmyslí, sundal Dirka a odváděl si ho pryč. Dirk měl na rozmazlování k dispozici skoro dva tucty Zulů.

Soutěžili mezi sebou horlivě o jeho přízeň a opravdu se nešetřili – hrdý Mbejane lezl po kolenou a rukách a na zádech se mu mezi vozy nesl Dirk, Hlubi se drbal pod paží a vřeštěl jako blázen ve své populární imitaci paviána, zatímco Dirk pištěl nadšením, tlustý Kandhla vyraboval Kateřininu zásobu zavařenin a kompotů, aby zajistil Dirkovi správnou výživu a ostatní stáli v pozadí připraveni kdykoli se okamžitě přidat k tomu zbožnění, ale na druhé straně plni strachu, že by mohli vyvolat žárlivost Mbejana a Hlubiho.

Sean věděl, co se děje, ale nebyl schopen tomu zabránit. Svůj čas věnoval absolutně Kateřině. Poprvé v životě věnoval Sean jinému člověku více než jen povrchní část sebe sama. Nebylo to žádné jednorázové obětování. Pokračovalo celé ty další měsíce, které Kateřina potřebovala, aby získala dost sil a mohla se posadit v posteli bez cizí pomoci, celé ty měsíce, které potřebovala, než Sean rozhodl, že je bezpečné, aby pokračovali zase dál na jih.

Postavili jí nosítka – Sean nechtěl riskovat drncání vozu – a první den jejich cesta trvala dvě hodiny. Čtyři sluhové nesli nosítka, ve kterých ležela Kateřina chráněná před sluncem kusem celty roztažené nad hlavou. I přes veškerou opatrnost, se kterou ji Zulové nesli, byla Kateřina po dvou hodinách naprosto vyčerpaná. Záda jí bolela a na žluté kůži jí vyvstával v malých korálcích pot. Příští týden cestovali dvě hodiny denně a pak tu dobu

postupně zvyšovali, až nakonec byli schopni jet celý den.

Byli na půli cesty do Magaliesbergu a tábořili u blátivého jezírka na popraskané rovině, když k Seanovi přišel Mbejane. „Máme ještě jeden vůz na slonovinu prázdný, Nkosi.“

„Ale ostatní jsou plné,“ zdůrazňoval Sean.

„Čtyři hodiny odtud jsme zakopali spoustu slonoviny, která by ten vůz naplnila.“

Seanova ústa se bolestně zkřivila. Pohlédl k jihovýchodu a tlumeně odpověděl. „Mbejane, já jsem stále ještě mladý, ale přitom jsem už zažil dost tak špatných věcí, aby moje stáří bylo pěkně smutné. Copak chceš, abych svého přítele připravil nejen o život, ale i jeho díl slonoviny?“

Mbejane zavrtěl hlavou. „Zeptal jsem se, to je všecko.“

„A já jsem ti odpověděl, Mbejane. Je to jeho… tak ať to tam zůstane.“

Přešli Magaliensberg a obrátili se na západ podél pohoří. Dva měsíce poté, co opustili Limpopo, dorazili do búrské osady Louis Trichardt. Sean nechal Mbejaneho, aby rozestavil vozy na náměstí před kostelem a vydal se hledat lékaře. V celém okrese byl pouze jeden a Sean ho našel v ordinaci nad konzumem a hned ho odvedl k vozům. Nesl mu lékařský kufřík a doktor s prošedivělým plnovousem, nezvyklý drsným podmínkám, chvílemi klusal, aby mu stačil. Těžce dýchal a když dorazili na místo, byl celý zalitý potem. Sean čekal venku, zatímco doktor dokončoval vyšetření a když konečně sestoupil z vozu, Sean se na něho netrpělivě vrhl.

„Co myslíte, člověče?“

„Myslím, meneer, že byste měl každou hodinu děkovat svému stvořiteli.“ Doktor potřásl udiveně hlavou. „Zdá se to vlastně nemožné, že vaše manželka přežila jak tu malárii tak i ztrátu dítěte.“

„Takže jí už nehrozí nebezpečí a nemůže se to vrátit?“

„Nebezpečí nehrozí… ale je stále ještě těžce nemocná. Může trvat celý rok, než se její tělo úplně zotaví. Neexistuje žádný lék, který bych vám mohl dát. Musí být v klidu, musíte jí dobře živit a čekat, až ji vyléčí čas.“ Doktor zaváhal. „Je tu ale ještě další poškození…“ poklepal si prstem na čelo. „Žal je strašný ničitel. Ona bude potřebovat lásku a něhu a za takových šest měsíců bude potřebovat další dítě, aby zaplnilo tu prázdnotu, kterou po sobě zanechalo to dítě, co ztratila. Dejte jí ty tři věci, Meneer, ale především jí dejte lásku.“

Doktor vylovil z vestičky kapesní hodinky a pohlédl na ně. „Ten čas! Času je tak málo, musím už jít, potřebují mě další lidé.“ Podal Seanovi ruku. „Jděte s Pánem Bohem, meneer“

Sean mu potřásl rukou. „Kolik jsem dlužen?“

Doktor se usmál. Měl hnědý obličej a jeho oči byly světle modré. Když

se usmíval, vypadal jako chlapec. „Za slova nic neúčtuji. Kéž bych byl mohl udělat něco víc.“ Odkvapil přes náměstí a podle toho, jak šel, bylo vidět, že jeho úsměv lhal, protože je to starý člověk.

„Mbejane,“ řekl Sean. „Vytáhni z vozu jeden velký kel a odnes ho do doktorovy pracovny nad obchodem.“

Druhý den šli Sean s Kateřinou na ranní mši do kostela. Kateřina ale během zpěvu nebyla schopna stát. Seděla v lavici tiše, upřeně hleděla na oltář, její rty se pohybovaly podle slov písní a oči měla plné svého žalu. Zůstali v Louis Trichardtu ještě tři dny. Lidé jim dávali najevo, že jsou vítáni, muži si k nim přicházeli vypít šálek kávy a ženy jim přinášely vajíčka a čerstvou zeleninu, ale Seana to táhlo dál na jih. Třetí den tedy zahájili poslední etapu své cesty. Nyní Kateřina získávala velmi rychle zpět svou sílu. Převzala od Zulů starost o Dirka, k jejich špatně skrývanému zklamání, a brzo opustila nosítka úplně a jela opět na kozlíku vedoucího vozu.

Postava se jí pomalu zaoblovala a žlutá kůže na tvářích znovu získávala normální barvu. Ale navzdory celkovému zlepšení těla trvala její duševní deprese a Sean nedokázal udělat nic. aby ji toho zbavil.

Měsíc před vánoci 1895 vyjela karavana Seanových vozů na nízké pahorky nad městem a odtamtud shlíželi dolů na Pretorii. Stromy jacaranda, které rostly v každé zahradě, právě kvetly záplavou fialové – a rušné ulice výmluvně svědčily o prosperitě Transvaalské Republiky.

Sean se utábořil na předměstí jednoduše tak, že sjel z cesty a rozestavil vozy do kruhu. Když se ujistil, že Kateřina už nepotřebuje jeho pomoc, oblékl se do jediného slušného obleku a nechal si osedlat koně. Jeho šaty měly čtyři roky starý střih a byly šité tak, aby mu zakryly jeho bříško, které si pořídil na Witwatersrandu. Teď na něm volně visely až na paže, které mezitím zesílely. Tvář měl do černa opálenou sluncem a plnovous mu sahal až na prsa a zakrýval tak tuhý límeček jeho košile, který už nejde zapnout. Boty měl téměř prošoupané, po nějakém krému na nich dávno nebylo ani stopy a tvar už také úplně ztratily. Pot mu promáčel klobouk kolem dokola stuhy a zanechal tmavé skvrny. Střecha mu padala přes oči, takže jej musel mít naražený dozadu. Tím pádem měl zdůvodnění pro všechny ty zvědavé pohledy, které ho provázely, když jel po Church Street s obrovitým svalovitým černochem klusajícím u jeho jedné ostruhy a přerostlým loveckým psem u druhé. Razili si cestu mezi vozy, které se kupily na té široké třídě. Minuli sněmovnu Republikového parlamentu, projeli kolem domů ukrytých stranou ulice v prostorných fialových a zelených zahradách, až přijeli do obchodní čtvrti města, která se tísnila kolem nádraží. Sean a Duff nakoupili zásoby u jistého obchodníka a Sean se k němu teď vracel. Téměř vůbec se nezměnil. Vývěsní štít lehce vybledl, ale stále hlásal, že I. Goldberg, Do-

vozce a Vývozce, Obchodník s důlním zařízením, Maloobchodník a Velkoobchodník, je připraven zvážit výkup zlata, drahokamů, kůží, slonoviny a dalších produktů přírody.

Sean skočil ze sedla a hodil uzdu Mbejanovi. „Odsedlej ho, Mbejane. Bude to možná trvat dlouho.“ Sean přešel na chodník, nadzvedl klobouk na pozdrav dvěma kolemjdoucím dámám a vešel do budovy, ve které pan Goldberg vedl své rozmanité podnikání. Jeden z příručích mu spěchal v ústrety, ale Sean zavrtěl hlavou, a on se vrátil za pult. Sean uviděl pana Goldberga se dvěma zákazníky ve vzdálenějším rohu místnosti. Rád počká. Procházel se mezi zaplněnými policemi zboží, hmatem vyzkoušel kvalitu košile, přičichl ke krabici doutníků, prohlédl si sekeru, sňal z věšáku pušku a mířil na stěnu tak dlouho, až se pan Goldberg uklonil svým zákazníkům mezi dveřmi a přišel k Seanovi.

Pan Goldberg byl malý a tlustý. Vlasy měl ostříhané nakrátko a krk mu přetékal přes okraj límečku. Pohlédl na Seana a jeho oči byly bezvýrazné, když ve své paměti listoval po jménu. Pak se rozzářil jako záblesk slunce.

„Že je to pan Courtney?“

Sean se zazubil. „Správně. Jak se máte, Izzy?“ Potřásli si rukou. „Jak jdou obchody?“

Obličej pana Goldberga se zakalil. „Hrozně, hrozně, pane Courtney. Jsem z toho celý ustaraný.“

„Na to tedy vypadáte moc dobře,“ píchl ho Sean do vyčnívajícího bříška. „Přibral jste.“

„Jen si žertujte, pane Courtneyi, ale já vám říkám, že je to strašné. Daně a starosti, daně a starosti.“ Pan Goldberg si povzdechl. „A teď se ještě k tomu mluví o válce.“

„Cože?“ zamračil se Sean.

„O válce, pane Courtneyi, o válce mezi Británií a Republikou!“

Mrak ze Seanovy tváře zmizel a on se rozesmál. „Nesmysl, člověče, ani Kruger přece nemůže být takový blázen! Dejte mi hrnek kafe a doutník a půjdeme k vám do kanceláře promluvit si obchodně.“

Tvář pana Goldberga byla náhle bezvýrazná a víčka mu jakoby ospale začala padat přes oči. „Obchodně, pane Courtneyi?“

„Správně Izzy, tentokrát já prodávám a vy kupujete.“

„Co prodáváte, pane Courtneyi?“

„Slonovinu.“

„Slonovinu?“

„Plných dvanáct vozů.“

Pan Goldberg smutně povzdechl. „teď zrovinka není slonovina k ničemu, jako by se s ní protrhl pytel. Člověk se jí stěží dokáže zbavit.“

Bylo to výborně předneseno. Kdyby se Sean nedozvěděl o momentálních cenách už před dvěma dny, asi by ho to přesvědčilo.

„Je mi líto, že slyším něco takového," odpověděl. „Když nemáte zájem, poohlédnu se po někom jiném."

„Stejně ale pojďte dál do kanceláře," pravil rozvážně pan Goldberg. „Můžeme si o tom pohovořit. To přece nic nestojí."

Dva dny nato o tom stále ještě hovořili. Sean přivezl své vozy a vyložil slonovinu vzadu ve dvoře obchodu. Pan Goldberg osobně zvážil každý kel a napsal jeho váhu na list papíru.

Spolu se Seanem sečetli sloupce čísel a dohodli se na celkovém součtu. Teď už byli v poslední etapě dohadování o ceně.

„No tak, Izzy, už jsme ztratili dva dny. Tohle je férová cena a vy to víte… tak s tím skončeme," zavrčel Sean.

„Já na tom budu tratit," protestoval pan Goldberg. „Já se přece musím nějak uživit, člověk musí přece žít."

„Ale no tak," Sean k němu napřáhl pravačku. „Plácneme si, pojďte."

Pan Goldberg ještě sekundu váhal, potom ale vložil svou baculatou ručku do Seanovy tlapy a oba se na sebe zazubili, oba velmi spokojení. Jeden z příručích pana Goldberga počítal zlaté sovereigny ukládaje je pěkně do sloupků po padesáti po celém pultu, potom je Sean s panem Goldbergem zkontrolovali a znovu odsouhlasili. Sean naplnil zlatem dva plátěné pytlíky, poplácal pana Goldberga po zádech, vzal si další doutník a vydal se, těžce naložený, do banky.

„Kdy vyrazíte zase do stepi?" volal za ním pan Goldberg.

„Brzy!"

„Nezapomeňte nakoupit svoje zásoby u nás!"

„Přijdu," ujistil ho Sean.

Mbejane nesl jeden pytlík a Sean druhý. Sean se usmíval, a jak si vykračoval po chodníku, od hlavy se mu odvíjely pramínky doutníkového kouře. Takový těžký pytlík zlata jaksi sám o sobě způsobuje, že muž, který ho nese, se cítí jako nadčlověk.

Té noci, když spolu leželi v setmělém voze, se Kateřina zeptala Seana. „Máme už dost peněz, abysme si koupili farmu, Seane?"

„Ano," odpověděl Sean zamyšleně. „Máme dost na tu nejlepší farmu na celém Kapském poloostrově… a po další výpravě budeme mít dost na to, abysme si postavili i dům, stáje, koupili dobytek, založili vinici a ještě nám trochu zbylo."

Kateřina byla okamžik zticha a pak zašeptala: „Takže se vrátíme do savany?"

„Ještě jednu výpravu," odpověděl Sean. „Další dva roky a pak pojedeme

dolů do Kapského Města.“ Objal ji. „Nevadí ti to, viď?“

„Ne,“ řekla jemně. „Myslím, že pojedu docela ráda. Kdy vyrazíme?“

„Hned ne,“ zasmál se Sean. „Nejdřív si trochu užijeme.“ Znovu ji objal. Její tělo bylo stále ještě až bolestně vyhublé. Cítil kosti boků přitisknutých k jeho tělu. „Koupíme nějaké krásné šaty pro tebe, lásko, a pro mne šaty, které nevypadají jako na maškarní. Potom si vyrazíme a uvidíme, co nám tohle město může nabídnout za zábavu –“ Zarazil se, jak ho najednou něco napadlo. „Kruci! Už vím, co uděláme! Najmeme si kočár a zajedeme si do Johannesburgu! Najmeme si apartmá v hotelu Grand National a budeme si trochu žít. Koupat se v porcelánové vaně, spát ve skutečné posteli. Ty si můžeš nechat udělat vlasy a já si nechám u holiče přistřihnout vousy. Budeme si dávat langusty a vajíčka tučňáků… už si nevzpomínám, kdy jsem naposledy ochutnal vepřový nebo skopový… a zapijeme to šampusem a zatančíme si valčík při nějaké bezvadné kapele…“

Sean překotně vyprávěl dál a dál, až se musel zastavit, aby se nadechl, a Kateřina se ho tiše zeptala: „Není valčík moc hříšný tanec, Seane?“

Sean se usmál do tmy. „To rozhodně je!“

„Já bych chtěla pro jednou hřešit… ne moc, jenom trošku a s tebou, abych viděla, jaké to je.“

„Zahřešíme si,“ odpověděl resolutně Sean, „zahřešíme si jako v pekle!“

Druhý den vzal Sean Kateřinu do toho nejexkluzívnějšího dámského obchodu v Pretorii. Vybral látku na půl tuctu šatů.

Jedny měly být plesové z kanárkově žlutého hedvábí. Byla to marnivost, a on to věděl, ale bylo mu to jedno, jakmile zpozoroval záblesk provinilé radosti ve tváři Kateřiny a v jejích očích zase tu starou zelenou jiskru. Poprvé od své horečky opět ožila. Sean rozhazoval své sovereigny s vděčnou velkorysostí. Prodavačky z něho byly nadšené a kroužily kolem něho s podnosy plnými ženských doplňků.

„Tucet těhle,“ pravil Sean, „ano, tyhle budou stačit.“ Pak jeho oči upoutal záblesk zeleně na druhé straně regálů. Byla to Kateřinina zelená. „Co je tamhleto?“ Ukázal a dvě prodavačky se málem přerazily, jak mu spěchaly vyhovět.

Vítězka mu přinášela šál a Sean jej vzal a přehodil Kateřině přes ramena. Byl překrásný. „Vezmeme si jej,“ řekl Sean stručně a Kateřininy rty se rozechvěly a pak najednou začala plakat a divoce štkát. Bylo toho na ni příliš. Mezi prodavačkami okamžitě nastalo vzrušení a všechny se začaly natřásat kolem Seana jako slepice před krmením, zatímco on zvedl Kateřinu do náruče a odnášel ji ven do najatého kočáru.

U dveří se zastavil a prohodil přes rameno: „Chtěl bych, abyste ty šaty ušili do zítra do večera. Dokážete to?“

„Budou hotové, pane Courtneyi, i kdyby na nich moje děvčata měla dělat celou noc.“

Odvedl Kateřinu zpátky k jejich vozu a uložil ji do postele.

„Prosím tě promiň mi to, Seane. Nikdy v životě jsem ještě něco takového neudělala.“

„To je v pořádku, lásko, já to chápu. teď ale hezky spi.“

Následujícího dne zůstala Kateřina v táboře a odpočívala. Sean opět zajel za panem Goldbergem a nakoupil u něho zásoby, které budou potřebovat na příští lovecké výpravě. Naložit vozy trvalo další den a tou dobou už vypadala Kateřina natolik v pořádku, aby se mohla vydat do Johannesburgu. Odjeli časně odpoledne.

Mbejane kočíroval a Sean s Kateřinou seděli spolu na zadním sedadle, drželi se za ruce pod cestovní přikrývkou a Dirk poskakoval uvnitř kočáru, občas přestával, aby přitiskl nos na sklo a nepřetržitě všecko komentoval směsicí angličtiny, holandštiny a zulštiny, které Sean přezdíval dirkýnština.

Do Johannesburgu dorazili mnohem dříve, než to Sean čekal. Za čtyři roky totiž město dvojnásobně zvětšilo svůj objem a roztáhlo se do stepi, čímž je jak uvítalo, tak překvapilo.

Jeli po hlavní silnici vedoucí novými čtvrtěmi, až přijeli do centra. Tady byly také změny, ale v zásadě to tam zůstalo tak, jak si to pamatoval. Proklestili si cestu zmatkem na Eloff Street a kolem nich, mísící se v davech na chodnících, byly přízraky minulosti. Zaslechl Duffův smích a rychle se na sedadle otočil, aby identifikoval zdroj. Z kolem jedoucího kočáru se znovu zasmál jakýsi dandy se zlatými zuby a módním slaměným kloboukem. Bylo to hodně podobné, ale ne přesně ono.

Všechno bylo takové – podobné, ale přitom lehce změněné, nostalgické, ale smutné o to vědomí ztráty. Minulost je pryč a on si uvědomil, že vracet se zpátky není možné. Nic nemůže být stejné, protože skutečnost existuje jenom jednou jedenkrát a jenom na jednom místě. Potom zemře a je pro člověka nenávratně ztracená a člověk ji musí hledat dál, aby ji našel v jinou dobu na jiném místě. Vzali si apartmá v Grand Nationalu s obývacím pokojem, dvěma ložnicemi a balkónem s výhledem na hlavní třídu a nad střechy domů až k těžním věžím a bílým haldám podél hřebene pohoří.

Kateřina byla vyčerpaná. Nechali si poslat večeři nahoru do pokoje, a jakmile pojedli, šla Kateřina spát a Sean sešel sám dolů do baru dát si před spaním něco k pití. Bar byl plný. Sean si našel volné místo v rohu a mlčky seděl v ruchu okolní konverzace. Byl v jejím středu, ale nebyl její součástí. Vyměnili obraz nad barem – bývala tam reprodukce loveckého výjevu. Teď tam byl jakýsi generál v červeném kabátci, kvůli řádnému dojmu postříkaný krví, jak propouští svůj štáb uprostřed bitevního pole. Štábní důstojníci

vypadali znuděně. Sean nechal svůj zrak putovat dál po stěnách obložených tmavým dřevem. Vzpomínal – bylo toho tolik, na co se dalo vzpomínat! Najednou zamrkal. U dveří byla hvězdicovitá prasklina v dřevěném panelu. Sean se zazubil, odložil svou sklenici a začal si masírovat klouby na pravé ruce. Kdyby se býval Oakie Henderson před tou ranou pěstí nesehnul, asi by přišel o hlavu. Sean mávl na barmana.

„Ještě jedno brandy, prosím vás.“ Mezitím, co mu naléval, se Sean zeptal: „Co se stalo s tím obložením tam u dveří?“

Barman vzhlédl a pak se vrátil k láhvi. „Nějakej chlap to za starejch časů prorazil pěstí. Šéf to tak nechal jako takovej suvenýr, chápete.“

„To musel být pořádnej chlap… to dřevo je aspoň palec silný. Kdo to byl?“ zeptal se Sean s nadějí v hlase.

Barman pokrčil rameny. „Jeden z těch tuláků. Přijdou a odejdou. Vydělají si pár liber, prochlastají to a pak se vracej tam, odkaď přišli.“ Pohlédl na Seana znuděnýma očima. „Dělá to půl dolaru, kamaráde.“

Sean pil brandy pomalu, mezi doušky otáčel sklenici v prstech a pozoroval, jak alkohol ulpívá na stěnách jako olej. Budou na tebe vzpomínat jedině kvůli prasklému panelu v baru… A já teď půjdu do postele, rozhodl se. Tohle už dávno není můj svět. Můj svět je tam nahoře v ložnici a spí – doufám! Trochu se pro sebe usmál a dopil brandy ve sklenici.

„Seane“ – ozvalo se mu u ucha a právě, když se otáčel k odchodu, ucítil na rameni ruku. „Pane Bože, Seane, jsi to fakt ty?“

Sean se zadíval na muže vedle sebe. Nepoznával ten elegantně střižený plnovous a velký, sluncem spálený nos s loupající se kůží na samé špičce, ale najednou poznal jeho oči.

„Dennisi, ty starej syčáku! Dennis Petersen z Ladyburgu. Že mám pravdu?“

„Ty jsi mě nepoznal!“ smál se Dennis. „To bylo teda pěkný přátelství! Zmizíš si bez jediného slova a po deseti letech se ke mně ani nehlásíš!“

Nyní se oba rozesmáli. „Myslel jsem totiž, že tě už dávno oběsili –“ bránil se Sean. „Propánakrále, co děláš v Johannesburgu?“

„Prodávám hovězí – jsem ve výboru Asociace pěstitelů dobytka.“ V Dennisově hlase zazněla hrdost. „Jsem tady kvůli prodloužení smluv.“

„Kdy se vracíš?“

„Vlak mi jede za hodinu.“

„No, máme čas na drink, než odejdeš. Co si dáme?“

„Já si dám malý brandy, díky.“

Sean objednal pití, pozvedli sklenky a ve stoje si najednou rozpačitě uvědomili, že mezi jejich kdysi naprostou náklonností a dnešním setkáním je teď deset let.

„Takže, co se s tebou dělo celou tu dobu?“ Dennis přerušil mlčení.

„Ale to víš, tak různě. Trochu jsem horničil a právě se vracím ze savany. Nic moc vzrušujícího.“

„No stejně je to prima, že jsme se zase potkali. Tak na tvoje zdraví.“

„Na tvoje,“ řekl Sean a pak si najednou uvědomil, že se tady může dozvědět něco o své rodině – dostat zprávy, bez kterých byl tolik let. „Jak se vede všem v Ladyburgu – tvým sestrám“

„Obě se vdaly – já se taky oženil a mám čtyři syny,“ v Dennisově hlase byla opět slyšet hrdost.

„Vzal sis někoho, koho znám?“ ptal se zvědavě Sean.

„Audrey – víš, dceru starýho Pye.“

„Ne!“ vyhrkl Sean, ale pak rychle dodal: „To je báječný, Dennisi. To ti leda přeju – byla to bezvadná holka.“

„Ta nejlepší,“ souhlasil Dennis samolibě. Měl ten hladký výraz dobře živeného ženáče, o kterého se dobře starají, plné tváře a začínající bříško. Seana napadlo, jestli už ho také má. „Ale starý pán je už samozřejmě mrtvý – smrt byl jediný jeho věřitel, se kterým nedokázal smlouvat. Banku a obchod převzal Ronnie.“

„Ta stepní krysa s netopýříma ušima,“ řekl Sean a ihned věděl, že řekl něco, co neměl.

Dennis se trochu zamračil. „Teď patří do rodiny, Seane. Je to fakt moc slušnej chlap a chytrej obchodník.“

„Promiň, jenom jsem žertoval. Jak se daří mojí matce?“ Sean rychle změnil téma a zeptal se na něco, co měl stále na mysli a viděl, že vybral správné téma.

Dennisův výraz ihned o něco změkl – v očích měl najednou výraz sympatií.

„Ta je stejná jako vždycky. Má teď krejčovský obchod, hned vedle Ronnieho obchodu. Je to zlatej důl – nikoho by ani nenapadlo nakupovat někde jinde – než u lady Ady. Je kmotrou mých dvou nejstarších a hádám, že je kmotrou polovičky dětí v okrese.“ Potom jeho výraz opět ztvrdl. „Mohl jsi jí aspoň napsat, Seane, to je to nejmenší, cos moh udělat. Nedovedeš si představit, jakou jsi jí způsobil bolest!“

„Byly tady jistý okolnosti…“ Sean sklopil oči do své sklenice.

„To není žádná omluva – máš povinnost, kterou jsi zanedbal. Na to nemáš žádnou omluvu.“

Ty chudinko, Sean zvedl hlavu a pohlédl na Dennise aniž by se snažil skrýt své podráždění. Ty vychloubačnej chudinko kazatelská, co se koukáš na svět jedním okem a klíčovou dírkou svý vlastní důležitosti!

Dennis ale nezaregistroval Seanovu reakci a pokračoval: „To je lekce,

kterou musí dostat člověk, než dospěje – my všichni máme svoje povinnosti a svojí zodpovědnost. Člověk je tehdy dospělý, když se těm povinnostem dokáže postavit tváří v tvář, když přijme to břemeno, které na něho uvalí společnost. Vem si jenom můj příklad: navzdory obrovské práci, kterou mám na farmách – teď mi patří i Mahoba Kloof – a navzdory nárokům, které na mne klade moje rodina, mám ještě čas na to, abych zastupoval náš okres ve výboru Asociace chovatelů dobytka, jsem členem Církevní rady a členem předsednictva Vesnické správy a mám všechny důvody pro to, abych byl přesvědčený, že mě příští měsíc požádají, abych přijal úřad starosty.“ Potom se upřeně zadíval na Seana. „Jak jsi se svým životem doposud naložil ty?“

„Já jsem ho prostě žil,“ odpověděl Sean a Dennis vypadal značně udiveně. Potom se sebral.

„Jsi už ženatý?“

„Byl jsem, ale prodal jsem jí arabským otrokářům ze severu.“

„Cože jsi?“

„No,“ zazubil se Sean, „byla totiž už moc stará a cena byla slušná.“

„Hele, to je žert, co? Ha, ha, ha!“ Kampak na starého Dennise, ten se nedá jen tak nachytat! Sean se nahlas rozesmál. Tenhle chlap je neuvěřitelný maloměšťák.

„Dej si ještě, Dennisi.“

„Dvě skleničky je moje míra, díky Seane.“ Dennis vytáhl z kapsičky u vesty zlaté hodinky a zkontroloval čas. „Už abych šel obávám se. Jsem rád, že jsem tě zase viděl.“

„Počkej,“ zarazil ho Sean. „Co můj bratr – jak se daří Garrymu?“

„Chudák Garry.“ Dennis zachmuřeně potřásl hlavou.

„Co se mu stalo?“ Seanův hlas zněl úzkostlivě a byl naplněný obavami.

„Ale nic,“ rychle ho uklidňoval Dennis. „Totiž nic jiného než obvykle.“

„Tak proč jsi tedy říkal – chudák Garry –“

„Já vlastně nevím. Ale říká to každý. Je to asi nějaký zvyk, nebo co. Je to asi jeden z těch lidí, k jejichž jménu to tak nějak patří.“

Sean potlačil podráždění, protože se chtěl něco dovědět. Musel se to dovědět. „Neodpověděl jsi mi. Jak se mu daří?“

Dennis udělal významné gesto. „Teď se dost často zadívá do láhve. Ne že bych mu to ale zazlíval, když se oženil s takovou ženskou. Ty jsi udělal dobře, Seane, když jsi se jí vyhnul, jestli to tak můžu říct.“

„Můžeš,“ souhlasil Sean. „Ale je zdravý? Jak to vypadá na Theunis Kraalu?“

„Všichni jsme tratili na poslední epidemii dobytka, ale Garry – no ten přišel o víc jak polovinu svého stáda. Chudák Garry, vždycky všechno od-

nese.“

„Bože, padesát procent stáda!“

„Ano, ale Ronnie mu samozřejmě vypomohl. Dal mu na farmu hypotéku, aby se přes to dostal.“

„Takže Theunis Kraal je zase zadlužený,“ zasténal Sean. „Ech Garry, Garry!“

„No, tak tedy,“ zakašlal Dennis rozpačitě. „Tak já budu muset jít. Totsiens, Seane.“ Napřáhl ruku. „Mám jim říct, že jsme se setkali?“

„Ne,“ řekl Sean rychle. „Nech to tak, jak to bylo.“

„Dobře tedy.“ Dennis zaváhal. „Máš se dobře, Seane? Chci říct – opět rozpačitě zakašlal – jsi na tom dobře finančně?“

Sean cítil, že jeho zármutek trochu povoluje. Tenhleten maloměšťáček se mu chystal nabídnout půjčku! „To je od tebe moc hezký, Dennisi. Ale mám naspořino pár liber – dost na to, abych měl pár dní na jídlo,“ odpověděl vážně.

„No tak fajn.“ Dennis vypadal, že se mu obrovsky ulevilo. „Tak teda fajn – totsiens, Seane.“ Otočil se a rychle vyšel ven z baru.

Jak vyšel z místnosti, vytratil se Seanovi i z mysli a Seana opět napadl jeho bratr. Pak se Sean náhle rozhodl. Jakmile skončí tahle další výprava, pojede do Ladyburgu. Ta vysněná farma u Paarlu se může klidně uskutečnit i v Natalu, najednou zatoužil opět si sednout v té vykládané pracovně na Theunis Kraalu, cítit, jak se po ránu ze srázu náhorní planiny snáší chladná rosa, vidět jak vodopády vytvářejí spršku bílé clony odplývající s větrem. Zase zatoužil po Adině hlasu, aby jí mohl všechno vysvětlit věda, že ho pochopí a odpustí mu.

Ale ještě víc, mnohem víc, to byl Garry – ten chudák stará. Musím se k němu vrátit – deset let je dlouhá doba, a on teď už jistě zapomněl na svou zatrpklost. Musím se k němu vrátit kvůli němu a kvůli Theunis Kraalu. Jakmile se tak rozhodl, dopil a vyšel po schodech nahoru do svého apartmá. Kateřina ze spánku jemně oddechovala a její bohaté tmavé vlasy se rozprostřely po polštáři. Díval se na ni svlékaje se a jeho sentimentální nálada pomalu pomíjela. Opatrně odhrnul přikrývku na své straně a přesně v tom okamžiku začal Dirk z vedlejší místnosti kňourat. Sean k němu šel.

„No tak, copak je?“

Dirk ospale zamžoural a začal hledat nějakou výmluvu, potom se mu ve tváři objevila úleva, jak vymyslel to nejtypičtější pro děti jeho věku: „Mám žízeň.“ Ten čas, kdy šel Sean do koupelny pro vodu, byl výbornou příležitostí, aby Dirk sebral energii, a když se k němu Sean vrátil, zahájil rázný útok.

„Tati, pověz mi nějakou pohádku.“ teď už seděl a oči měl jako dvě trn-

ky.

„Povím ti pohádku o Jackovi a Nory –“ začal Sean.

„Ne, tu ne –“ zaprotestoval Dirk. Sága o Jackovi a jeho bratrech trvala pět sekund a Dirk to dobře věděl. Sean se posadil na okraj postele a podal mu sklenici.

„Co třeba tahle? Byl jednou jeden král, který měl všecko na světě… ale když o to přišel, zjistil že vlastně nikdy nic neměl a že teď vlastně má víc, než měl kdykoli předtim.“

Dirk vypadal šokovaně. „To není moc dobrá pohádka,“ vyjádřil konečně své mínění.

„Ne,“ odpověděl Sean. „Není… že ne? Ale měli bychom být milosrdní a přiznat si, že na tuhle noční dobu zase tak úplně špatná není.“

Sean se probudil s pocitem štěstí. Kateřina seděla v posteli a nalévala z konvice do šálků kávu a Dirk bušil na dveře, aby ho k sobě pustili. Kateřina se na něho usmála.

„Dobré ráno, meneer.“

Sean se posadil a políbil ji. „Jak jsi se vyspala, lásko?“

„Dobře, děkuju.“ Ale pod očima měla tmavé kruhy.

Sean přešel pokoj ke dveřím. „Připrav se na příjezd kavalérie,“ řekl a rozevřel dveře. Dirka jeho výpad hodil až na postele a Sean tam skočil za ním. Když jsou soupeři stejně silní, obvykle rozhodne váha, a tím pádem za pár sekund už seděl Dirk Seanovi na prsou a nemilosrdně ho zneškodnil takže Sean prosil o milost.

Po snídani předjel Mbejane s kočárem před hotel. Když se všichni tři usadili, Sean otevřel malé okénko vedle kočího a řekl Mbejanemu: „Nejdřív do kanceláře. Potom v deset musíme být na burze!“

Mbejane se na něho zašklebil. „Ano, Nkosi, a potom na oběd ve Velkém domě.“

Mbejane nikdy nedokázal zvládnout slovo Xanadu. Projeli kolem všech známých míst. Sean a Mbejane se smáli a okénkem si připomínali minulost. Na Burze byla panika, venku před ni na chodníku stál dav. Kanceláře na Eloff Street dostaly novou fasádu a mosazná tabulka vedle dveří obsahovala celý seznam poboček Central Rand Consolidated. Mbejane před nimi zastavil a Sean se začal Kateřině chlubit.

Seděla tiše a naslouchala mu a najednou se jí zmocnil pocit, že se člověku, který toho tolik udělal, nemůže rovnat. Vyložila si chybně Seanovo nadšení domnívajíc se, že lituje ztráty minulého života a chtěl by se k němu vrátit.

„Mbejane, vem nás na Candinu Hlubinu!“ zavolal konečně Sean. „Podíváme se, co se stalo tam.“

Posledních pět set yardů byla cesta zarostlá býlím a samá díra. Administrativní budova byla zbořena a na jejích základech rostla hustá tráva. Asi půl míle dál po hřebeni byly nějaké nové budovy a věže, ale žíla už byla vytěžená a opuštěná. Mbejane zastavil koně na kruhovém příjezdu k bývalým kancelářím. Seskočil a držel je u hlavy, zatímco Sean pomáhal Kateřině dolů z kočáru. Potom Sean zvedl Dirka, posadil si ho na ramena a společně se prodírali trávou, sahající až k pasu, a mezi hromadami cihel a suti směrem k šachtě číslo tři Candiny Hlubiny. Holé bílé betonové kvádry, které kdysi nesly strojní zařízení, tvořily v trávě jakýsi geometrický vzor. Za nimi se tyčila bílá halda hlušiny. Po stranách vytvářela nějaká hornina žluté pruhy a skvrny. Duff kdysi tu horninu identifikoval. Neměla velký obchodní význam, jenom příležitostně se využívala v keramickém průmyslu. Sean už její jméno zapomněl. Znělo to podobně jako jméno nějaké hvězdy, asi Uranu.

Došli k šachtě. Její okraje se zbortily a uchytila se na nich tráva, asi tak jako když konce neupraveného a zanedbaného kníru visí starci až do úst. Těžní souprava byla pryč a šachtu obklopoval jenom plot ze zrezivělého ostnatého drátu. Sean si pomalu sedl do dřepu maje stále Dirka na ramenou, vzal ze země jakýsi kámen velikostí pěsti a hodil jej přes plot. Tiše stáli a poslouchali, jak naráží na stěny, předtím než dopadne. Dopadal dlouho, a když konečně narazil na dno, ozvěna z hloubi jednoho tisíce stop se nesla nahoru jen velmi slabě.

„Hoď ještě!“ rozkazoval Dirk, ale Kateřina ho zarazila.

„Ne, Seane, pojďme odtud. Tohle je ďáblova propast.“ Trochu se otiásla. „Vypadá to jako hrob.“

„To taky skoro byl hrob.“ řekl Sean tiše vzpomínaje si na tu tmu a skalní masiv tlačící se shora na něho.

„Pojďme,“ opakovala, a tak se vrátili k Mbejanovi čekajícím u kočáru.

U oběda byl Sean veselý, vypil menší láhev vína, ale Kateřina byla unavená a ještě smutnější, než když opustili Louis Trichardt. Začínala si plně uvědomovat, jakým životem žil, než se setkali, a byla vyděšená, že se k němu teď chce vrátit. Ona znala jenom buš a život búrských lovců a uvědomovala si, že takhle by žít nikdy nedokázala. Pozorovala ho, jak se směje a během jídla žertuje, sledovala, s jakou sebejistotou udílel příkazy bílému vrchnímu, jak se vyznal v té spoustě příborů, která před nimi ležela na stole, a už to dál nemohla vydržet.

„Pojeďme pryč, pojďte, vrátíme se zpátky do buše!“

Sean se zarazil s plnou vidličkou na půl cesty k ústům. „Cože?“

„Prosím tě, Seane, čím dříve pojedem, tím dříve si budeme moci koupit naši farmu.“

Sean se usmál. „Den nebo dva navíc přece nehrají žádnou roli. Teď se teprve začneme bavit. Dneska večer tě vezmu ven zatančit si – vzpomínáš si, že jsme si chtěli zahřešit?“

„Kdo bude ale hlídat Dirka?“ namítala chabě.

„Mbejane.“ Sean se na ni pozorně zahleděl. „Dneska odpoledne se pěkně prospíš a večer si vyrazíme a odvážeme se!“ Zazubil se při vzpomínce, kterou v něm ten výraz vyvolal. Když se Kateřina večer probudila z posilujícího odpočinku, zjistila další příčinu své deprese. Poprvé od posledního porodu se jí vrátila menstruace a teď byl jak její tělesný tak i duševní stav na tom nejnižším bodě. Seanovi ale nic neřekla, vykoupala se a oblékla si žluté šaty. Zuřivě si rozčesávala vlasy, až ji pálila kůže na hlavě, ale visely stále stejně splihle a bez života – jako její oči, které na ni hleděly z její zažloutlé tváře v zrcadle. Sean k ní zezadu přistoupil a naklonil se nad ni, aby ji políbil na tvář.

„Vypadáš,“ řekl jí, „jako pět a půl stop vysoká hranice ze samých zlatých cihel.“ Ale uvědomoval si, že ty žluté šaty jsou špatně vybrané. Příliš se podobaly té zimnicí postižené pleti. Když vycházeli ven, čekal Mbejane v obývacím pokoji.

„Vrátíme se možná pozdě,“ řekl mu Sean.

„To vůbec nevadí, Nkosi,“ Mbejanův obličej byl stejně bezvýrazný jako jindy, ale Sean v jeho očích zahlédl záblesk radostného očekávání a uvědomil si, že se Mbejane už nemůže dočkat, aby měl Dirka jenom pro sebe.

„K němu do pokoje nesmíš!“ varoval ho Sean.

„A co když začne plakat, Nkosi?“

„Nezačne… ale i kdyby, jen zjisti, co potřebuje, dej mu to a pak ho nech zase spát.“

Mbejanova tvář vyjadřovala protest.

„Varuju tě, Mbejane, jestli přijdu o půlnoci domů a najdu ho, jak na tobě jezdí po pokoji, vydám oba vaše zadky na pospas hrošímu biči!“

„Jeho spánek nebude ničím rušený, Nkosi,“ lhal Mbejane.

V hotelové recepci se Sean zeptal recepčního. „Kde se v tomhle městě nejlépe jí?“

„O dva bloky níže, pane, ve Zlaté Guinei. Nemůžete to minout.“

„Zní to jako nějaká špeluňka,“ pochyboval Sean.

„Ujišťuji vás, pane, že tam nenajdete žádný důvod ke stížnostem. Chodí tam všichni. Pan Cecil Rhodes tam obědvá, když je zrovna ve městě, pan Barnato, pan Hradsky –“

„Dick Turpin, císař Borgia a Benedict Arnolds,“ skočil mu do řeči Sean. „No dobrá, přesvědčil jste mne. Risknu tedy, že mi tam někdo podřeže krk.“ Sean vyšel hlavním vchodem s Kateřinou zavěšenou v podpaží.

Okázalá nádhera Zlaté Guinee Seana trochu zarazila. Číšník v uniformě, jakou nosí generálmajoři, je vedl dolů po mramorovém schodišti přes široký huňatý koberec mezi skupinami elegantně oblečených mužů a žen ke stolu, který oslňoval září stříbra a sněhobílou barvou prostírání i v diskrétně tlumeném světle. Z klenutého stropu visely křišťálové lustry, orchestr byl výborný a vzduch plný vůně parfémů a drahých doutníků. Kateřina bezmocně zírala na jídelní lístek, až jí přišel na pomoc Sean a objednal s francouzským přízvukem jídlo, což sice udělalo dojem na ní ale ne na číšníka. Přišlo víno a s ním se Seanovi vrátila skvělá nálada. Kateřina seděla tiše naproti němu a poslouchala.

Snažila se vymyslet něco vtipného, čím by mu odpověděla, protože v jejich obytném voze nebo v savaně spolu dokázali mluvit celé hodiny, ale tady byla najednou jako němá.

„Zatančíme si?“ Sean se k ní naklonil přes stůl a stiskl jí ruku. Zavrtěla hlavou.

„Seane, já nemůžu. Ne když se na nás dívají všichni ti lidé. Jenom bych se zesměšnila.“

„Ale pojď, ukážu ti jak… je to snadné.“

„Ne, opravdu, já nemohu, to nemohu.“

A Sean si sám musel přiznat, že taneční parket ve Zlaté Guinei v sobotu večer není zrovna nejlepším místem na hodiny valčíku. Číšník přinesl jídlo, ve velkých kouřících nádobách. Sean se do něho pustil a jednostranná konverzace utichla. Kateřina ho pozorovala, ďobala do příliš tučného jídla a neustále si uvědomovala okolní smích a hlasy kolem nich cítíc se tady naprosto cize, zoufale a nešťastně,

„Ale no tak, Kateřino,“ usmál se na ni Sean. „Vždyť ty ses ani nedotkla pití. Odvaž se a hoď toho trochu do sebe, ať tě to trochu rozpálí.“

Poslušně usrkla šampaňské. Nechutnalo jí.

Sean dojedl poslední kousek langusty, opřel se do židle celý rozpálený vínem a výborným jídlem a řekl: „Tedy člověče, modlím se jen aby kuchař udržel další jídla na takovéhle úrovni.“ Tiše si do dlaně říhnul a spokojeně se rozhlížel po lokále. „Duff říkával, že dobře uvařená langusta je důkaz, že…“

Najednou se Sean odmlčel. Zíral nahoru na mramorové schodiště – objevila se tam skupina tří lidí. Dva muži ve večerním obleku se pozorně ukláněli ženě uprostřed. Tou ženou byla Candy Rautenbachová. Candy se svými dlouhými blond vlasy vysoko vyčesanými, Candy s diamanty v uších a kolem krku, s poprsím přetékajícím z výstřihu a bílým jako pěna na sklenici piva. Candy s jasnýma modrýma očima nad rudými ústy, Candy s tím nádherným držením těla, krásná Candy. Smějíc se zavadila o něho po-

hledem a jejich oči se setkaly. Zůstala na něho zírat neskrývajíc své ohromení, smích na rtech ji zmrzl a její suverénní rovnováha byla pryč a Candy se k němu řítila dolů po schodech, držela si sukně nad koleny, její společníci se poplašeně hnali za ní, číšníci jí uhýbali z cesty a hlavy všech přítomných v lokále se k ní otočily. Sean odstrčil židli, vstal, aby ji přivítal a jakmile na něho Candy dosáhla, tak vyskočila a popadla ho rukama kolem krku. Následovala nesrozumitelná a zmatená výměna přivítání, až ji Sean konečně sundal z krku a obrátil ji tváří ke Kateřině. Candy byla celá rudá a těžce oddechovala vzrušením. Každým nadechnutím hrozilo, že jí poprsí vyskočí z korzetu, a přitom nepřestávala držet Seana za paži.

„Candy, dovol, abych ti představil svou ženu, Kateřinu. Drahoušku tohle je Candy Rautenbachová.“

„Dobrý večer.“ Kateřina se nejistě usmála a Candy pronesla naprosto nevhodnou větu.

„Seane, ty si děláš legraci! Ty a ženatý?“ Kateřině zmizel úsměv z tváře. Candy si všimla té změny, a tak rychle pokračovala. „Ale musím ti gratulovat, jak sis vybral. Tolik mne těší, že se s vámi setkávám, Kateřino. Musíme se někdy sejít a já vám budu vyprávět o Seanově strašlivé minulosti.“

Candy stále ještě držela Seana za paži a Kateřina její ruku pozorovala – ty dlouhé úzké prsty na tmavé látce Seanových šatů. Sean si všiml, kterým směrem se Kateřina dívá a snažil se taktně vyprostit, ale Candy ho držela pevně.

„Seane, tohle jsou moji dva kavaliri.“ Stáli jí u nohou jako dobře trénovaní lovečtí psi. „Oba jsou tak sladcí, že se pro žádného z nich nedokážu rozhodnout. Harry Lategaan a Derek Goodman. Chlapci, tohle je Sean Courtney. Už jste o něm hodně slyšeli.“ Všichni si potřásli rukama.

„Nebude vám vadit, když si k vám přisedneme?“ zeptal se Derek Goodman.

„Urazilo by mě, kdybyste to neudělali,“ odpověděl Sean.

Pánové se rozešli pro židle, zatímco Candy a Kateřina se navzájem studovaly.

„To je vaše první návštěva Johannesburgu, paní Courtneyová?“ usmívala se sladce Candy. To by mne zajímalo, kde k ní Sean přišel. Je hubená jak lunt a ta příšerná pleť A ten přízvuk. To si mohl lepší vybrat – on si mohl výběr dovolit

„Ano, ale dlouho se tu nezdržíme.“ Je to hampejznice. Určitě – ty její. polonahý prsa a líčidla na obličeji a to jak se Seana dotýká. Jestli na něho sáhne ještě jednou – zabíju jí.

Sean se vrátil ke stolu s židlí a položil ji před Candy.

„Drahoušku, Candy je jedna z mých starých přátel. Jsem si jistý, že se

budete mít rády.“

„Jsem si jistá, že budeme,“ řekla Candy, ale Kateřina neodpověděla a Candy se k ní obrátila zády. „Seane, to je nádherné tě zase vidět! Vypadáš tak dobře… a jsi tak opálený a stejný krasavec, jako když jsme se poprvé setkali. Vzpomínáš si na ten den, kdy jste s Duffem přišli na jídlo do Hotelu?“

Seanovu tvář při té zmínce o Duffovi přelétl stín.

„Ano, pamatuji se.“ Rozhlédl se a luskl prsty na číšníka. „Dáme si šampaňské, ne?“

„Já ho přinesu,“ ozvali se současně oba Candini kavalíři a vyrazili žertem se dohadujíce, na kom je řada.

„Je s tebou dneska i Duff, Seane?“ zeptala se Candy.

„Candy, copak naposledy nepřinesl pití Derek? Teď je řada na mně.“ Harry se k ní obrátil pro podporu. Candy je ignorovala a hledala u Seana odpověď, ale ten se otočil a obešel stůl ke Kateřině.

„Co říkáš, děvenko, bude první tanec můj?“ ptal se Derek.

„Hodíme si na to, Dereku. Vítěz platí, ale první tanec bude jeho,“ navrhoval Harry.

„Platí.“

„Seane, ptala jsem se, jestli je tu s vámi dneska večer i Duff?“ Candy se na něho upřeně dívala přes stůl.

„Ne, není. Poslyšte, vy dva, co kdybyste mě do toho přibrali?“ Sean se vyhnul jejímu pohledu a přidal se k tahanici mezi Harrym a Derekem. Candy si skousla rty – chtěla na Seana dál naléhat. Chtěla vědět o Duffovi, ale pak najednou opět vykouzlila ten svůj úsměv. Přece ho nebude prosit.

„Copak je to?“ Poklepala Harrymu na rameno vějířem. „To mám být cenou v nějaké loterii? Derek zaplatí pití a Sean dostane první tanec.“

„Ale poslyš, děvenko, to je trochu kruté, ne?“

Ale Candy už vstávala. „Tak pojď, Seane, ukaž, že pořád ještě umíš kroky v ušlechtilém rytmu.“

Sean pohlédl na Kateřinu. „Nevadí ti to, viď… jenom jeden tanec?“ Kateřina zavrtěla hlavou. Já ji tak nenávidím. Je to hampejznice. Kateřina to slovo v životě nahlas nevyslovila, viděla je pouze v Bibli, ale teď jí dělalo obrovské potěšení si to myslet. Pozorovala, jak Sean s Candy kráčejí ruku v ruce na taneční parket.

„Nemáte chuť si zatančit, paní Courtneyová?“ zeptal se Derek.

Kateřina zavrtěla hlavou, aniž by na něho pohlédla. Zírala na Seana a Candy. Viděla, jak Sean bere Candy do náruče a v žaludku ucítila ledový tlak, Candy se dívala Seanovi přímo do tváře, smála se na něho jednu ruku na jeho rameni a druhou v jeho ruce. Je to děvka! Kateřina cítila slzy na

krajíčku a za každou cenu se je snažila udržet. Sean protočil Candy – Kateřina na židlí ztrnula, ruce na klíně sevřela v pěst, jejich nohy se dotýkaly, viděla, jak se Candy lehce prohnula a přitiskla svá stehna k Seanovým. Kateřina měla pocit, že se tady zadusí, žárlivost se jí rozlila po celé hrudi. Mohla bych jít a odtrhnout je od sebe, napadlo jí. Mohla bych ho přimět, aby toho nechal. Nemá na to žádné právo. Vypadá to, jako by ti dva spolu – jako by to dělali spolu. Já vím, že to jistě dělali spolu i předtím, teď to vím – ach Bože, zaraž je, prosím tě, zaraž je.

Konečně se Candy se Seanem vrátili ke stolu. Společně se smáli, a když Sean došel ke Kateřinině židli, dal jí ruku na rameno. Kateřina se od něho odtáhla, ale vypadalo to, že si toho Sean nevšiml. Všichni se báječně bavili. Všichni kromě Kateřiny. Harry a Derek se pořád postrkovali o přednostní právo, Seanův smích burácel téměř bez přestání a Candy zářila stejně jako její diamanty. Sean se každou chvíli obracel na Kateřinu a snažil se ji zatáhnout do konverzace, ale Kateřina tvrdohlavě odmítala. Seděla tam a všechny je nenáviděla. Nenáviděla dokonce i Seana – poprvé si jím nebyla jistá, žárlila a bála se o něho. Upřeně se dívala na své ruce před sebou na ubruse a viděla, jak jsou kostnaté, rozpraskané a zarudlé sluncem a větrem, jak jsou proti těm Candiným ošklivé. Rychle je stáhla zpět do klína a naklonila se k Seanovi.

„Prosím tě, chtěla bych se vrátit do hotelu. Necítím se dobře.“

Sean se zarazil uprostřed vyprávění a pohlédl na ni se směsicí obav a zklamání. Nechtělo se mu odejít, ale přitom si uvědomoval, že je nemocná. Sekundu váhal a pak řekl: „Ale jistě, drahoušku. Promiň, neuvědomil jsem si

–“ Obrátil se k ostatním. „Budeme muset jít… manželka není ještě dost silná… právě prodělala pekelnou malárii.“

„Ach Seane, opravdu musíte?“ Candy nemohla skrývat své zklamání. „Máme si toho ještě tolik co říct!“

„Obávám se, že musíme. Sejdeme se zase někdy jindy.“

„Ano,– souhlasila Kateřina rychle, „až zase přijedem do Johannesburgu, tak vás navštívíme.“

„No, já nevím… třeba ještě než odjedeme,“ namítal Sean. „Někdy příští týden večer. Co takhle pondělí? –“

Než mohla Candy odpovědět, přerušila ji Kateřina. „Prosím, Seane, můžeme jít? Jsem strašně unavená.“ Vyrazila směrem ke dveřím, ale ohlédla se včas, aby viděla, jak Candy vyskočila, chytila Seana za paži a se rty těsně u jeho ucha se ho šeptem na cosi ptá. Sean jí stručně odpověděl a Candy se obrátila zpět ke stolu a posadila se. Když byli venku na ulici, zeptala se Kateřina: „Cos jí to říkal?“

„Jenom mi řekla sbohem," zamumlal Sean a Kateřina věděla, že lže. Celou cestu do hotelu už nepromluvili. Kateřina byla plná své žárlivosti a Sean přemýšlel nad tím, na co se ho Candy ptala a co jí odpověděl.

„Seane, kde je Dufl? Musíš mi to říct!"

„Je mrtvý, Candy." Na sekundu, než se stačila odvrátit ke stolu, zahlédl Sean výraz jejích očí.

Sean se probudil s bolestmi hlavy a to, jak mu Dirk poskakoval na prsou, mu nijak nepřidalo na náladě. Sean ho musel podplatit slibem, že mu koupí cukroví. Dirk cítil, že je ve výhodě, a tak zvýšil cenu na pytlík peprmintových bonbonů a dvě lízátka, taková ta s červenými pruhy, než dovolil Kateřině, aby ho odvedla do koupelny. Sean vydechl a zachumlal se zpátky pod přikrývku. Bolest vystoupila výš a usadila se mu těsně za očima. Z vlastního dechu cítil zkysané šampaňské a kůže mu páchla od doutníkového kouře. Upadl znovu do polospánku a bolest trochu povolila.

„Seane, je neděle, víš? Půjdeš s námi do kostela?" zeptala se chladně od dveří ložnice Kateřina.

Sean pevněji stiskl víčka.

„Seane!" Žádná odpověď.

„Seane!" Otevřel jedno oko.

„Hodláš vstávat?"

„Necítím se moc dobře," zachraptěl. „Myslím, že na mě leze malárie."

„Jdeš s námi?" Kateřina nemilosrdně naléhala. Její pocity vůči Seanovi nezaznamenaly za celou noc žádnou změnu.

„Dneska ráno se na to nějak necítím, vážně. Jsem si jistý, že to Pán Bůh pochopí."

„Nevezmeš jména Božího nadarmo," varovala ho ledovým hlasem Kateřina.

„Promiň." Sean si v obraně přitáhl přikrývku až po bradu. „Ale vážně, lásko, já pár hodin ještě nebudu schopen vstát. rozskočila by se mi hlava."

Kateřina se zase obrátila do obývacího pokoje a Sean slyšel, jak mluví k Dirkovi schválně pronikavým hlasem, aby se to doneslo až k Seanovi.

„Tvůj otec s námi nepůjde. Musíme jít dolu na snídani sami. Potom budeme muset jít sami do kostela."

„Ale," zdůrazňoval Dirk, „on mi zato koupí pytlík peprmintek a dvě Lízátka s červenýma pruhama!" Podle Dirkowa názoru to vyrovnávalo skóre.

Sean slyšel, jak se dveře apartmá zavřely a Dirkův hlas mizel dole v chodbě. Trochu se uvolnil a čekal, až ta bolest za očima trochu povolí. Po chvíli si uvědomil, že vedle postele je podnos s kávou, a tak začal rozvažovat, jestli se ta námaha posadit se vyrovná blahodárným účinkům šálku kávy. Bylo to těžké rozhodování, ale nakonec se opatrně nadzvedl až do

sedu a nalil si šálek. Na podnose byl džbáneček čerstvé smetany, vzal jej do pravé ruky a právě se chystal nalít trochu do kávy, když se na dveře obývacího pokoje ozvalo zaklepání.

„Dále!“ zavolal Sean. Předpokládal, že to bude číšník, který přichází sklidit snídani. Pátral v mysli po nějaké opravdu příkré poznámce, kterou by ho zahnal pryč. Slyšel, jak se dveře otevírají.

„Kdo je?“ zeptal se. Ozvaly se rychlé kroky a pak sebou Sean škubl tak vylekaně, že vyšplíchl smetanu ze džbánečku na prostěradla a na svou novou noční košili.

„Dobrý Bože, Candy, neměla jsi sem chodit!“ Sean byl podrážděný a úplně zmatený. Položil džbáneček nervózně zpět na podnos a marně rukama utíral postříkanou košili. „Kdyby moje žena… Viděl tě někdo? Tady nesmíš zůstat. Jestli se Kateřina dozví, že jsi tady byla… no, tedy, ona to rozhodně nepochopí!“

Candiny oči byly opuchlé a zčervenalé pláčem. Vypadala, že celou noc nespala. „To je v pořádku Seane čekala jsem naproti na ulici, než jsem uviděla tvojí ženu odejít. Jeden z mých sluhů šel za ní. Šla do holandského kostela na Commissioner Street a tam trvá bohoslužba vždycky padesát tet.“ Vešla do pokoje a posadila se na okraj postele. „Musím s tebou mluvit o samotě. Nemohu tě nechat odejít bez toho, abys mi pověděl o Duffovi. Chci, abys mi to řekl, abys mi pověděl všechno. Slibuju, že nebudu plakat, vím, že to nesnášíš.“

„Candy, nebudeme se tím mučit. On je mrtvý. Budeme na něho vzpomínat jako na živého.“ Sean zapomněl na bolení hlavy, protože jeho místo zaujala lítost, kterou k ní cítil, a obavy ze situace, do které ho dostala.

„Prosím tě, řekni mi to. Musím to vědět. Nikdy bych neměla klid, jestli se to nedozvím,“ trvala tiše na svém.

„Candy, copak nevíš, že to nehraje roli? Není vůbec důležité jakým způsobem zemřel. Všechno, co bys měla vědět, je, že prostě zemřel.“ Seanův hlas zeslábl a on pokračoval dál, téměř jakoby jenom k sobě samému: „On už prostě není, a to je jediná věc, která je důležitá. Nechává nás tady bohatší o to, že jsme ho poznali, a chudší o to, že jsme ho ztratili.“

„Vyprávěj,“ opakovala a oba na sebe znovu pohlédli, uzamykajíce své pocity za bezvýraznými obličeji.

Tak jí to Sean tedy pověděl, nejprve nesouvislými slovy, potom rychleji a důrazněji, jak se mu ta hrůzná představa vybavovala. Když skončil, neřekla nic. Seděla na okraji postele a upřeně se dívala dolů na vzorkovaný koberec. Sean se přisunul blíž k ní a jednou rukou ji objal.

„Nemůžeme proti tomu nic dělat. Na smrti je nejdůležitější to, že se nedá přinutit, aby změnila svoje rozhodnutí.“ Naklonila se k němu, hledajíc

útěchu u jeho velkého těla a tak seděli tiše, až se pak Candy od něho odtáhla a usmála se tím svým křehkým úsměvem.

„A teď mi pověz něco o sobě. Jsi šťastný? To byl tvůj syn s Kateřinou? Je roztomilý.“

Sean jí s úlevou následoval pryč od vzpomínek na Duffa. Hovořili každý o sobě zaplňujíce prázdná místa od té doby, co se neviděli, až se Sean posléze vrátil do skutečnosti.

„Dobrý Bože, Candy, mluvíme tu strašně dlouho! Kateřina se každou chvíli vrátí. Radši běž.“

Ve dveřích se obrátila, prsty mu zajela do vousů a zakývala mu hlavou ze strany na stranu.

„Jestli tě někdy vyžene, ty nádherný brute, tady je někdo, kdo pro tebe bude mít vždycky místo.“ Vystoupila na špičky a políbila ho. „Buď šťastný,“ nařídila mu a dveře za ní tiše zapadly.

Sean se podrbal na prsou, potom si svlékl noční košili, zchumlal ji do koule, hodil ji na podlahu a šel do koupelny. Vytíral se ručníkem a pískal si valčík, který hrál orchestr předchozího večera, trochu se potil v parném horku koupelny, když uslyšel, jak se otevírají dveře apartmá.

„Jsi to ty, lásko?“

„Tati! Tatí! Maminka mi koupila cukroví!“ Dirk bubnoval na dveře koupelny a Sean si obtočil kolem pasu ručník, než otevřel.

„Koukni! Koukni na tolik bonbónků!“ jásal Dirk. „Chceš jeden, tati?“

„Děkuju ti, Dirku,“ Sean si strčil jedno z těch obrovitých pruhovaných lízátek do úst, přendal si je na stranu a mluvil přes ně. „Kdepak máš maminku?“

„Tam.“ Dirk ukázal do ložnice. Opatrně zavřel balíček s cukrovím. „Nechám jich pár Bejánovi,“ oznámil.

„Ten bude rád,“ řekl Sean a šel do ložnice. Kateřina ležela na posteli. Jakmile ji uviděl, uvědomil si, že se stalo něco vážného. Ležela s očima vytřeštěnýma na strop, ale její oči nic nevnímaly, obličej měla bílý a rysy jako mrtvola.

Dvěma skoky se k ní přiblížil. Dotkl se prsty její tváře a opět se ho zmocnil pocit naprostého a děsivého zoufalství.

„Kateřino?“

Žádná odpověď. Ležela bez hnutí a bez jediné jiskry života v očích. Sean se bleskurychle otočil a vyběhl z apartmá dolů chodbou. Dole v hale byli nějací lidé a on přes jejich hlavy zaječel na recepčního.

„Sežeňte doktora, člověče, jak nejrychleji můžete! Manželka mi umírá!“ Recepční na něho tupě zíral. Měl příliš štíhlý krk na vysoký tuhý límec a jeho černé vlasy byly rozdělené pěšinkou uprostřed a napomádované, až se

leskly. „Honem, pospěšte si, idiote, hněte sebou!“ řval na něho Sean. Všichni v hotelové hale se na něho dívali. Pořád ještě měl na sobě jen malý ručník kolem boků a úplně mokré vlasy mu zplihle visely do čela. „Pohni se, chlape! Dělej!“

Sean poskakoval netrpělivostí. Na zábradlí stála těžká kamenná váza a Sean ji vzal a rozmáchl se s ní směrem na recepčního.

Nato se chlap trhnutím probral z transu a vyletěl hlavním vchodem ven. Sean běžel zpátky do svého apartmá. Dirk stál u postele Kateřiny, obličej deformovaný cukrovím, které si nacpal do pusy, a oči doširoka rozevřené zvědavostí. Sean ho popadl, odnesl do druhé ložnice a navzdory jeho řevu ho zamkl.

Dirk nebyl na takové zacházení zvyklý. Pak se Sean vrátil ke Kateřině a klekl si vedle postele. Ještě stále klečel, když dorazil lékař. Sean ho přerývavě informoval o malárii, doktor poslouchal a pak ho poslal, aby počkal v obývacím pokoji. Bylo to dlouhé čekání, než k němu lékař přišel, a Sean cítil, že za svým bezvýrazným pokerovým obličejem doktor skrývá zmatek.

„Vrátilo se to?“ naléhal Sean.

„Ne, myslím, že ne. Dal jsem jí sedativa.“

„Co je s ní? Co to je?“ pokračoval Sean v naléhání a doktor vyhýbavě odpověděl.

„Vaše žena prodělala jakýsi šok… nějaká zlá zpráva, stalo se něco, co jí mohlo vyděsit? Prodělala nějaké nervové napětí?“

„Ne… právě se vrátila z kostela. Proč? Co se stalo?“ Sean popadl doktora za klopy a v rozčilení s ním třásl.

„Vypadá to jako nějaká paralyzující hysterie. Dal jsem jí opium. Teď bude spát a já se na ni večer přijdu znovu podívat.“ Doktor se snažil uvolnit Seanovy ruce ze svého saka. Sean ho pustil a prodral se kolem něho do ložnice. Doktor se vrátil znovu těsně před setměním. Sean Kateřinu svlékl a položil do postele, ale ani se nepohnula. Její dech byl povrchní a zrychlený i přes drogu, kterou dostala. Doktor byl bezradný.

„Vůbec to nechápu, pane Courtneyi. Nemohu přijít na nic, co by s ní bylo v nepořádku, kromě celkového vyčerpání. Myslím, že budeme muset prostě počkat a uvidíme. Už jí nebudu dávat žádné drogy.“

Sean věděl, že mu ten člověk už nepomůže, a tak sotva zaregistroval jeho slib, že přijde opět zítra ráno. Mbejane Dirka vykoupal, nakrmil a uložil do postele a pak se tiše vytratil z pokoje ponechávaje Seana samotného s Kateřinou. To odpoledne plné starostí Seana unavilo. Nechal v obývacím pokoji hořet plynové světlo a natáhl se na svou postel. Za okamžik usnul. Když se změnil rytmus jeho dechu, Kateřina na něho pohlédla. Sean ležel oblečený na své přikrývce, s jednou svalnatou rukou pod hlavou a jeho

napětí se odráželo v tom, jak se ze spaní mračil a jak se mu chvěly rty. Kateřina vstala a přešla k němu, zůstala nad ním stát, osamělá jako nikdy předtím ani v té samotě divoké přírody, raněná za hranice fyzické bolesti a se vším, v co věřila, v troskách během těch pár minut, které potřebovala na to, aby zjistila pravdu. Pohlédla dolů na Seana a s překvapením si uvědomila, že ho stále ještě miluje. Jenže to bezpečí, které u něho nalezla, teď bylo pryč. Stěny jejího hradu byly z papíru. První chladný závan vzduchu, který jimi pronikl, ucítila tehdy, když se začal vracet do minulosti a litoval její ztráty. Cítila, jak se zdi jejího hradu otřásají a vichr venku silněji útočí, a když začal tančit s tou ženštinou tehdy se zdi kolem ní zřítily. Stojíc v setmělé místnosti pozorovala muže, kterému naprosto důvěřovala a který ji stejně tak naprosto zradil, a znovu si všechno opakovala, aby se ujistila, že se nemůže mýlit.

To ráno se s Dirkem cestou z kostela zastavila v cukrárně. Byla téměř naproti hotelu. Dirkovi to trvalo dlouho vybrat si něco za své dvě pence. Hojnost vystaveného zboží ho zcela popletla, až se mu kolena roztřásla nerozhodností. Nakonec s pomocí majitele obchodu a Kateřiny, která mu napovídala, mohli jeho výběr nacpat do hnědého papírového pytlíku. Právě se chystali odejít, když Kateřina vyhlédla velkým skleněným výkladem ven a uviděla, jak Candy Rautenbachová odchází z hotelu. Sešla rychle po hlavním schodišti, rozhlédla se, přešla silnici k čekajícímu kočáru a její kočí ji briskně odvážel pryč. Sotva ji zahlédla, musela se zastavit. Vrátil se jí ten bolestivý záchvat žárlivosti z minulého večera, protože Candy vypadala krásněji v ranním slunci. Ale teprve když Candin kočár zmizel, položila si Kateřina otázku, co dělala v jejich hotelu v jedenáct hodin nedělního dopoledne? Její žárlivost byla jako dýka, kterou jí vrazili pod žebra. Způsobovala, že stěží popadala dech. Zřetelně si vybavovala, jak Candy cosi šeptá Seanovi, když minulý večer odcházeli ze Zlaté Guinee.

Vybavovala si, jak jí na to Sean odpověděl a jak o tom později lhal. Sean věděl, že Kateřina půjde ráno do kostela. Jak to bylo všechno jednoduché! Sean to zařídil tak, aby se mohli setkat. Odmítl doprovodit Kateřinu, a zatímco byla Kateřina pěkně uklizená, přišla k němu ta lehká ženština! „Mami, to bolí!“ Nevědomky Dirkovy mačkala ruku. Vyběhla z cukrárny a táhla Dirka za sebou. Téměř přeběhla hotelovou halu, vzhůru po schodech a po chodbě. Dveře byly zamčené. Odemkla a udeřil ji do nosu pach Candina parfému. Chřípí se jí rozechvělo. Nemohla se mýlit – z minulého večera si tu vůni čerstvých fialek dobře pamatovala. Slyšela Seana, jak volá z koupelny a Dirk přeletěl pokoj a začal bušit na dveře. „Tati, tati! Maminka mi koupila cukroví!“ Položila Bibli na psací stůl a přešla po tlustém koberci oblakem fialkového parfému všude kolem ní. Zastavila se ve dveřích kou-

pelny. Na zemi ležela Seanova noční košile, byly na ní ještě mokré skvrny.

Ucítila, jak se jí začínají třást nohy. Vzhlédla a uviděla skvrny na prostěradle, šedé na bílém. Zmocnila se jí závrať, tváře jí pálily. Jen tak tak, že se dostala ke své posteli.

Věděla, že se nemýlí. Sean se zmocnil té ženštiny takovým do očí bijícím způsobem a tak samozřejmě – v jejich vlastní ložnici, téměř před jejíma vlastníma očima, a to, že ji tím vlastně zavrhl, nemohlo být jasnější, ani kdyby jí třeba nafackoval a vhodil na ulici. Oslabená malárií, v hluboké depresi nad ztrátou dítěte a uprostřed menstruace, neměla dostatek houževnatosti, aby tomu všemu mohla čelit. Milovala ho, ale ukázalo se, že mu nemůže stačit. Zůstat u něho dál nemůže. Hrdost jejího národa jí to nedovolovala. Existovalo jediné východisko. Něžně se nad ním sklonila a jak ho líbala, ucítila mužné teplo jeho těla a cítila jeho plnovous na své tváři. Její rozhodnost poněkud polevila. Zachtělo se jí vrhnout se mu na hruď, obejmout ho kolem krku a prosit ho o smilování. Chtěla, aby jí dal ještě jednu šanci. Kdyby jí jen mohl vysvětlit, v čem ho zklamala, snažila by se to změnit, kdyby jí jenom ukázal, co dělala špatně. Možná, kdyby se znovu vrátili do buše – odtáhla se od postele. Tvrdě si přitiskla kotníky ruky ke rtům. Nemá to cenu. On už se rozhodl, a i kdyby ho prosila, aby ji vzal zpátky, zůstane mezi nimi navždy tahle záležitost. Žila si v paláci, a teď ho nebude měnit za hliněnou chatrč. Hnaná bičem své hrdosti přeběhla rychle k šatníku. Oblékla si kabát a zapla jej. Sahal jí až ke kotníkům a překryl jí noční košili. Omotala si hlavu tím zeleným šálem a volný konec si omotala kolem krku.

Ještě jednou pohlédla na Seana. Spal, jeho velké tělo bylo roztažené po posteli a na obličeji měl stále ještě ten zamračený výraz. V obývacím pokoji se zastavila u psacího stolu. Její Bible Ležela tam, kde ji nechala. Otevřela přední stranu, namočila pero do inkoustu a psala. Potom zavřela knihu a šla ke dveřím. Ještě jednou zaváhala u Dirkových dveří. Nevěřila si, že by ho dokázala ještě jednou vidět. Zvedla volný konec šálu, aby si jím překryla ústa a pak vyšla ven na chodbu a tiše za sebou zavřela dveře.

Seana překvapilo, když druhý den ráno zjistil, že je úplně oblečený a leží na své ustlané posteli. Venku za hotelovými okny bylo ještě šero a v pokoji bylo chladno. Nadzvedl se na jednom lokti a zaťatou pěstí si promnul oči. Potom si vzpomněl a shodil nohy s postele současně se dívaje po Kateřině.

Přikrývky byly odhrnuté a postel prázdná. První Seanův pocit byla úleva, že se zotavila natolik, že může sama vstát. Šel do koupelny, přičemž se trochu potácel, ztrnulý od nepokojného spánku. Zaklepal na dveře.

„Kateřino?“ zeptal se jednou a hned poté hlasitěji: „Kateřino, jsi tam?“

Koule se otočila, jak za ni vzal, a dveře se otevřely dokořán bez nejmenšího odporu.

Zamrkal očima do prázdné koupelny, jak bílé dlaždičky odrážely nejisté světlo, a uviděl ručník hozený přes židli, jak ho tam nechal. Ucítil první známky obav. Dirkův pokoj – dveře byly stále ještě zamčené, klíč zvenku. Rozrazil je dokořán. Dirk se v posteli posadil, v obličeji celý červený a kudrny mu stály na hlavě jako listy sisalového keře. Sean vyběhl na chodbu a podíval se do haly. Za stolem recepčního svítilo světlo. Recepční spal s hlavou na rukách, nakloněný dopředu ve své židli a chrápal. Sean seběhl schody po třech. Zatřásl recepčním.

„Odešel tudy někdo během noci?“ naléhal.

„já… já nevím.“

„Jsou ty dveře zamčené?“ Sean ukázal na hlavní vchod.

„Ne, pane. Je na nich noční zástrčka. Můžete jít ven, ale ne dovnitř.“

Sean vyběhl na chodník. Kterým směrem, kterým směrem ji má hledat? Zpátky k Pretorii a k vozům? Sean si pomyslel, že ne. Na to by potřebovala dopravu a neměla na zaplacení. Proč by odcházela, aniž by ho vzbudila, opustila Dirka, nechala v hotelu všechny šaty a zmizela do noci? Ne, musely ji vyvést z rovnováhy ty drogy, co jí dal doktor. Třeba přece jenom na té jeho teorii, že utrpěla šok, něco bylo.

Třeba se toulá ulicemi v noční košili a ztratila pamět, třeba – Sean stál ve studeném šedivém transvaalském ránu, město se kolem něho začínalo s mručením probouzet a v jeho hlavě se hromadily nejrůznější otázky a žádné odpovědi. Obrátil se a proběhl hotelem do dvora u stájí.

„Mbejane!“ křičel. „Mbejane, kde k čertu jsi?“

Mbejane se rychle vynořil ze stáje, kde právě hřebelcoval jednoho z pronajatých koní. „Nkosi?“

„Neviděl jsi Nkosikazi?“

Obličej Mbejaneho se změnil v jeden otazník. „Včera.“

„Ne, člověče,“ křičel na něho Sean. „Dneska, v noci… viděl jsi ji?“

Mbejanova tvář byla dostatečnou odpovědí. Sean se kolem něho netrpělivě protáhl a běžel do stáje. Popadl z háku sedlo a hodil jej na hřbet nejbližšímu koni. Drže v jedné ruce podbřišník cpal druhou rukou koni udidlo a mluvil k Mbejanovi.

„Nkosikazi je nemocná. Během noci někam odešla. Je možné, že chodí jako někdo, kdo ještě spí. Jdi rychle ke svým přátelům a řekni jim, že ten, kdo ji najde, dostane deset liber ve zlatě. Potom se vrať sem a postarej se o Dirka, než se vrátím.“

Sean vyvedl koně ze stáje a Mbejane spěchal pryč, aby to sdělil ostatním. Sean věděl, že během pár minut bude polovina Zulů v Johannesburgu

hledat Kateřinu, kmenová loyalita a deset liber ve zlatě, to byla silná motivace. Vyskočil na koně a cválal ven ze dvora. Zkusí nejdříve Pretorijskou ulici. Tři míle za městem ho domorodý chlapec pasoucí ovce vedle cesty přesvědčil, že Kateřina tamtudy neprošla. Obrátil se zpátky. Zastavil se na policejní stanici na Marshal Square. Velitel se na něho pamatoval ze starých časů. Sean se může na jeho spolupráci plně spolehnout.

Sean od něho odjel do ulic, které se začínaly naplňovat ruchem pracovního dne. Uvázal koně před hotelem a vyběhl po třech schodech nahoru. Recepční pro něho neměl žádnou zprávu. Vyběhl dál nahoru a podél chodby do jejich apartmá. Mbejane krmil Dirka snídaní. Dirk se rozzářil obličejem plným vajíček a roztáhl ručičky, aby si ho Sean vzal, jenomže Sean na něho neměl čas.

„Už se vrátila?“

Mbejane zavrtěl hlavou. „Oni jí najdou, Nkosi. Teď už jí hledá padesát lidí.“

„Zůstaň u děcka,“ řekl mu Sean a vrátil se dolů ke koni. Stál vedle něho připravený nasednout, ale nevěděl kudy se dát. „Kam k čertu mohla jenom jít?“ ptal se hlasitě sám sebe. V tom jejím oblečení a bez peněz, kam k čertu šla?“ Nasedl a jel s bezcílnou naléhavostí ulicemi prohlížeje si tváře lidí na chodnících, zahýbal do úzkých sanitárních uliček a nahlížel do dvorů a prázdných parcel. V poledne už unavil koně a sám se dostal do stavu podráždění a strachu. Prohledal každou ulici v Johannesburgu, zprotivil se jim na policejní stanici a vynadal recepčnímu v hotelu, ale po Kateřině stále ani stopy. Jel dolů po Jeppe Street už asi popáté, když jeho pozornost zaujatou jen jeho problémem, upoutal dvoupatrový Candin Hotel.

„Candy,“ zašeptal. „Ta mi pomůže.“

Našel ji v její kanceláři mezi perskými koberci a pozlaceným nábytkem, mezi stěnami pokrytými růžově a modře vzorovanými tapetami, zrcadly na stropě a šesti vodopády křišťálových lustrů a psacím stolem s indickou mozaikou na vrchní desce. Sean odstrčil mužíka v černém kabátě z alpakové vlny, který se mu snažil zabránit ve vstupu a vtrhl dovnitř. Candy vzhlédla a její podráždění zmizelo, když uviděla, kdo to je.

„Seane… to jsem ráda, že tě vidím.“ Vyšla zpoza stolu a zvon sukní, který objímal její nohy způsobil, že vypadala, jako když se vznáší ve vzduchu. Měla hladkou bílou pleť a oči nádherně modré. Napřáhla k němu ruku, ale zaváhala, když uviděla jeho obličej.

„Co se stalo, Seane?“

Ve spěchu jí to všechno vylíčil. Vyslechla ho a když domluvil, zazvonila na zvonek na stole.

„U krbu ve skříncе je koňak,“ řekla mu. „Čekám, že ti přijde vhod.“

Na zazvonění rychle vešel ten mužík v černém kabátě. Sean si nalil velký koňak a poslouchal, jak Candy vydává příkazy.

„Prověřte nádraží. Telegrafujte stanicím dostavníků na všech hlavních tazích. Pošlete někoho do nemocnice. Prověřte knihy hostů ve všech hotelích a penzionech ve městě!“

„Zajisté, madam.“ Mužík přikývl hlavou na každý příkaz a byl pryč.

Candy se obrátila k Seanovi. „Můžeš mi také nalít a pak si sedni a uklidni se. Chováš se přesně tak, jak chce, aby ses choval.“

„Co tím chceš říct?“ naléhal Sean.

„Dává ti lekci z manželské disciplíny, drahoušku. Určitě jsi už dost dlouho ženatý na to, aby sis toho všiml?“

Sean ji přinesl sklenici a Candy poplácala pohovku vedle sebe. „Posaď se,“ řekla. „My ti tu tvojí Popelku najdeme.“

„Co tím myslíš – manželská disciplína?“ naléhal vytrvale.

„Trestání za špatné chování. Třeba jíš s otevřenými ústy, odmlouváš, přitáhl sis moc její polovinu přikrývky, neřekl jsi jí dobré jitro s patřičnou láskou nebo jsi spáchal jeden z mnoha těch dalších hříchů manželského stavu, ale –“ Candy usrkla ze své sklenice a lehce vydechla, „vidím, že ani čas tě nezbavil té poněkud těžké ruky, když drží láhev brandy. Kdysi nějaký Courtney už jako mladíček spořádal najednou imperiální gallon… ale jak jsem řekla, hádám, že si malá Kateřinka prodělala svůj záchvat žárlivosti. Pravděpodobně první, vzhledem k tomu, že vy dva jste strávili své dosavadní manželství venku hluboko v lesích a ona nikdy nedostala příležitost vidět, jak působí kouzlo Courtneye na nějakou jinou ženu.“

„Nesmysl,“ řekl Sean. „Na koho by asi měla žárlit?“

„Na mne,“ řekla Candy. „Pokaždé, když se na mě tuhle večer podívala, měla jsem pocit, že mě zasáhla sekera.“ Candy se dotkla konečky prstů svého nádherného poprsí, a tak k němu zkušeně zavedla Seanovu pozornost. Sean se na ně zadíval. Bylo vysoko klenuté a vonělo čerstvými fialkami. Rozpačitě poposedl a zadíval se jinam.

„Nesmysl,“ řekl znovu. „My jsme přece jenom staří přátelé, skoro jako –“ zaváhal.

„Doufám, drahoušku, že jsi nechtěl říci, bratr a sestra… Já se nehodlám stát součástí incestu… nebo jsi už na to zapomněl?“

Sean nezapomněl. Viděl to před sebou stále naprosto jasně. Zčervenal a vstal.

„Měl bych radši jít,“ řekl. „Budu jí hledat dál. Díky za pomoc, Candy a za to pití.“

„Cokoli mám, je tvoje, monsieur,“ zamumlala a zvedla obočí zjevně vychutnávajíc, jak se červená. „Dám ti vědět, jakmile se cokoli dozvím.“

Jistota, kterou mu Candy dala, se vytrácela, jak ubíhalo odpoledne bez jakékoli zprávy o Kateřině. S příchodem noci byl už opět Sean starostí bez sebe. Úplně to vymazalo jeho špatnou náladu a dokonce i ochromilo jeho únavu. Jeden po druhém přicházeli Mbejanovi lidé a hlásili nulové skóre. Jedna po druhé se možnosti, které prověřovali Candiny lidé, ukazovaly jako liché. Dlouho před půlnocí zbyl už jediný Sean, který stále ještě hledal. Jezdil nahrbený v sedle a s lampou v ruce, jezdil po území, které už bylo tucetkrát prověřeno, navštěvoval tábory podél hřebene pohoří, zastavoval osamělé cestující a vyptával se jich, když je potkával na silnicích spojujících jednotlivé doly. Ale odpověď byla vždycky stejná. Někteří si mysleli, že si dělá legraci. Smáli se mu, dokud si nevšimli, že má ve tváři uštvaný výraz a ve světle lucerny i zapadlé oči. Potom se zarazili a spěšně pokračovali v cestě. Jiní už věděli o nezvěstné ženě. Sami se ho začali vyptávat, ale jakmile si Sean uvědomil, že mu nemohou pomoci, projel kolem nich a pokračoval v hledání. Za úsvitu už byl zase zpátky v hotelu. Mbejane na něho už čekal.

„Nkosi, mám pro tebe jídlo připravené už celou noc. Teď se trochu najez a prospi. Já zase dneska pošlu svoje lidi hledat znovu. Oni ji najdou."

„Řekni jim, že tomu, kdo jí najde, dám sto liber." Sean si unaveně přejel rukou po čele. „Řekni jim, ať prohledají step okolo dolů i za nimi. Možná nešla po cestě."

„Řeknu jim to, ale teď musíš jíst."

Sean zamrkal. Oči měl zarudlé a v koutku každého z nich měl váček žlutého slizu.

„Co Dirk?" zeptal se vyčerpaně.

„Má se dobře, Nkosi. Zůstal jsem stále u něho." Mbejane vzal Seana pevně za ruku. „jídlo je hotové. Musíš jíst."

„Osedlej mi dalšího koně. Najím se, než to uděláš."

Beze spánku a nejistý v sedle jak den pokračoval, rozšířil Sean okruh svého pátrání, až se ocitl v holé stepi a těžní věže dolů byly jen malinké pavučiny na dalekém obzoru.

Tucetkrát potkal Zuly z města, veliké muže s bederními rouškami, jak se svým rychlým cílevědomým krokem pohybují po terénu jako honící psi. V jejich pozdravech byla potlačovaná sympatie. „Mbejane nám řekl, Nkosi. Najdeme ji." A Sean je opustil a jel dál sám, víc sám než kdykoli jindy ve svém životě. Po setmění jel zpět do Johannesburgu a nepatrná jiskřička naděje uvnitř jeho duše pohasla, když vkulhal do hotelové haly zalité plynovým světlem a uviděl ve tváři recepčního soucit.

„Obávám se, pane Courtneyi, že nic nevíme."

Sean přikývl. „Stejně vám děkuju. Je můj syn v pořádku?"

„Váš sluha se o něho dobře stará, pane. Poslal jsem mu před hodinou nahoru večeři.“

Když stoupal po schodech, zdálo se mu, že nemají konce. Pane Bože, jak byl vyčerpaný – k smrti vyčerpaný a k smrti ustaraný. Otevřel dveře svého apartmá a z křesla na druhé straně pokoje vstala Candy. Naděje v něm opět ožila. „Našla jsi –“ začal nedočkavě.

„Ne,“ řekla rychle. „Ne, Seane, lituju.“

Padl do jednoho z křesel a Candy mu nalila pití z karafy na psacím stole. Usmál se místo poděkování a zhluboka se napil. Candy mu zvedla jednu nohu po druhé a stáhla holinky ignorujíc jeho slabé protesty. Potom vzala svou sklenici a šla se posadit do křesla naproti němu.

„Mrzí mne, že jsem si z toho včera dělala legraci,“ tiše se omlouvala. „Myslím, že jsem si neuvědomila, jak hodně ji miluješ.“ Zvedla svou sklenici. „Na rychlý konec pátrání.“ Sean se znovu napil, půl sklenice jedním douškem.

„Miluješ ji, viď?“ zeptala se Candy po chvilce.

Sean jí ostře odpověděl: „Je to moje žena!“

„Ale to není jenom to,“ pokračovala Candy vytrvale, protože věděla, že jeho hněv je skrytý hned pod povrchem únavy.

„Ano, miluju jí. A teprve teď začínám chápat jak. Miluju ji tak, jako už v životě nebudu schopný milovat!“ Dopil svou sklenici a zahleděl se na ni zamyšleně, obličej pod opálením zešedlý a oči temné pocitem neštěstí. „Láska,“ řekl. „Láska,“ vyslovoval to, jako kdyby to slovo odvažoval. „Pošpinili to slovo… prodávají lásku v Opeře… všichni používají to slovo tak často, že teď, když chci říct „miluju Kateřinu,“ tak to vůbec nezní jako to, co tím chci říct!“ Sean praštil sklenicí o protější zeď, kde se rozprskla s třeskem cinkotem. V ložnici zavrněl Dirk. Sean snížil hlas na horečnatý šepot. „Já jí miluju tak, až mi to svírá srdce, miluju jí tolik, že myslet si, že ji mám ztratit, je jako myslet na svojí vlastní smrt!“

Zaťal pěsti a naklonil se v křesle kupředu.

„Kristepane, teď jí neztratím, já jí najdu, a až se to stane, tak jí řeknu tohle; řeknu jí to, jako to tady říkám tobě.“ Zastavil se a zamračil. „Myslím, že jsem jí v životě neřekl – miluju tě –. Nikdy se mi nechtělo to slovo použít. Řekl jsem – vezmi si mě a – má lásko –, ale nikdy jsem jí to neřekl pořádně a přímo.“

„Třeba to je částečně i důvod, proč utekla, Seane. Třeba proto, že jsi to nikdy neřekl, si myslela, že jsi to nikdy necítil.“ Candy ho pozorovala s podivnou směsicí pocitů – lítosti i pochopení a přitom i dojaté touhy.

„Já jí najdu,“ řekl znovu Sean, „a tentokrát jí to řeknu… jestli není moc pozdě.“

„Ty ji najdeš a nebude pozdě. Přece jí nespolkla země. Až uslyší, jak jí to říkáš, bude šťastná.“ Candy vstala. „Teď si musíš odpočinout, máš před sebou těžký den.“

Sean spal oblečený v křesle v obývacím pokoji. Měl neklidný spánek, myšlenky ho každých pár minut probouzely a nepřestávaly se mu rojit v hlavě. Než Candy odešla, ztlumila plynové osvětlení a jeho tlumený odraz dopadal na psací stůl pod ním. Kateřinina Bible ležela tam, kde ji zanechala, a pokaždé, když se Sean probudil, jeho oči spočinuly na ní. Někdy před svítáním, když se probudil naposledy, uvědomil si, že už neusne. Vstal a celé tělo ho bolelo a oči pálily. Přešel k plynové lampě a rozsvítil ji naplno, přičemž nechal ruku klesnout na Bibli. Její kůže byla chladná a na dotek cítil, jak je hladká. Otevřel ji na první straně a se syknutím zatajil dech. Pod Kateřininým jménem bylo tím jejím zakulaceným písmem a sotva oschlým modrým inkoustem napsáno datum jejího úmrtí! Celá stránka mu najednou rostla před očima, až úplně zaplnila jeho zorné pole a v uších se mu ozval hukot řeky, hukot rozvodněné řeky, nad kterým ale slyšel jasné hlasy.

„Pojďme odtud, Seane, vypadá to jako hrob.“

„Ale víc než cokoli jiného potřebuje lásku.“

„Přece jí nespolkla země.“ A pak slyšel svůj vlastní hlas. „Jen jestli není příliš pozdě, jen jestli není pozdě!“

Ranní světlo nabývalo na síle, když dorazil k rozvalinám staré administrativní budovy na Candině Hlubině. Nechal tam svého koně a běžel vysokou trávou k haldě hlušiny. Vál jemný větřík. Rozhýbal vrcholky stébel, které se nakláněly směrem k oplocení z ostnatého drátu obklopujícího zející šachtu, na kterém povíval Kateřinin zelený šál. Ve vánku šál jako by mával křídly jako veliký zelený dravý pták. Sean dorazil k drátům a pohlédl dolů do propasti. Na jednom místě byla vyrvaná tráva, jako kdyby jí někdo padající vytrhl z okraje šachty. Sean uvolnil šál z drátů, zmačkal jej v rukách do koule, podržel nad černou zející dírou a pustil. Jak padal do tmy, rozvinul se šál doširoka a zablýskl se barvou Kateřininých očí.

„Proč?“ šeptal Sean. „Proč jsi nám to udělala, lásko?“ Obrátil se a kráčel zpět ke svému koni nedívaje se pořádně na cestu a klopýtaje na nerovném povrchu. V hotelu na něho čekal Mbejane.

„Přivez kočár,“ nařídil mu Sean.

„A Nkosikazi –?“

„Přivez kočár,“ opakoval Sean. Sean snesl Dirka ze schodů. Zaplatil účet v recepci a vyšel ven, kde už měl Mbejane přichystaný kočár. Vylezl do něho a držel Dirka na klíně.

„Jedeme zpátky do Pretorie,“ řekl Sean.

„Kde je maminka?“ naléhal Dirk.

„Nepojede s námi.“

„Pojedeme sami?“ pokračoval ve svých otázkách Dirk a Sean mlčky přikývl.

„Ano, Dirku, pojedeme sami.“

„A přijde maminka?“

„Ne, Dirku. Nepřijde.“ Je po všem. Domyslel si Sean. Všechno skončilo – všechny sny, společná radost a láska. Byl příliš ohromený na to, aby cítil nějakou bolest. Ta se dostaví později.

„Tatínku, proč mě tak mačkáš?“

Sean povolil svoje sevření a pohlédl na dítě na klíně. Nekončí to, uvědomil si najednou. Je to jenom nový začátek. Ale nejdřív ze všeho potřebuje čas, aby se všechno zahojilo. A nějaké tiché místo, kde bych se ukryl se svým neštěstím. Vozy už čekají a já se musím vrátit do divočiny. Třeba po roce už se to zahojí natolik, že budu moci začít znovu, vrátit se se svým synem do Ladyburgu k Adě a Garrymu pomyslel si. Ale pak najednou ucítil ochromující bolest a její prudkost a síla ho vyděsila. Bože, prosím tě, začal se Sean modlit, přestože se nikdy před tím nepomodlil, prosím tě, Bože, dej mi sílu, abych to vydržel…

„Tatínku, budeš plakat? Vypadáš, jako když se ti chce plakat.“ Dirk pozoroval Seanův obličej s vážnou zvědavostí v očích. Sean si něžně přitiskl synovu hlavičku k rameni. Kéž by slzy vykoupily naše dluhy, pomyslel si Sean, kdybych ti tak svými slzami mohl vykoupit veškerou bolest, kdybych tak teď svým pláčem dokázal plakat i za tebe – pak bych plakal, až bych si vyplakal oči.

„Ne, Dirku,“ odpověděl synkovi. „já nebudu plakat – pláč nikdy nikomu moc nepomůže.“ A Mbejane je odvážel do dálky, kde na ně u Pretorie čekala karavana jejich vozů.

Wilbur Smith: KDYŽ LOVÍ LEV

Z anglického originálu When The Lion Feeds
Nakladatelství Mandarín 1991
Přeložil Jan Nemejovský

Vydal RIOPRESS jako svou
74. publikaci Zodpovědný redaktor Jaroslav Kalát

ISBN 80-85611-43-0